

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı

3 Nisan 2020 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı Yılmaz Tunç'un, Komisyonun bugünkü gündemine, coronavirus salgınında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, tedavi görenlere acil şifalar dilediğine ve salgın nedeniyle toplantı salonunda alınan önlemlere ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2762)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.-İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, özellikle HDP milletvekilleriince birçok konunun sürekli tekrar edildiğine ilişkin açıklaması

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ADALET KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

3 Nisan 2020 Cuma

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 11.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Oturum Başkanı Yılmaz Tunç, Komisyonun bugünkü gündemine, coronavirüs salgınında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, tedavi görenlere acil şifalar dilediğine ve salgın nedeniyle toplantı salonunda alınan önlemlere ilişkin açıklama yaptı.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2762), görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Abdullah Güler, özellikle HDP milletvekilleriince birçok konunun sürekli tekrar edildiğine,

Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çorum Milletvekili Tufan Köse, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 05.14'te toplantıya son verildi.

3 Nisan 2020 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)

KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, değerli arkadaşlar, görüntülü basın dışarıya davet edebiliriz, yeterince görüntü aldınız.*

Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bizce basın kalabilir. Daha önce de böyle taleplerimiz olmuştu. Bu, Türkiye toplumunu ilgilendiren bir mesele. Basın burada kalıp...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sesle beraber görüntü dışarıya yansıtılıyor. Yan taraftaki salondan takip edebilirler. Sağlığımız açısından önemli.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şu anda sağlığımız açısından hiçbir şey uygun değil. Sosyal mesafeyi uygulayamıyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şu anda her şey yerli yerinde ve uygun. Biraz sonra o tedbirlerimizi de sizlerle paylaşacağım.

Hepinize teşekkür ediyoruz değerli görüntülü basın mensupları.

Değerli Komisyon üyelerimiz, toplantımıza katılan değerli milletvekillerimiz, yürütme organımızın değerli temsilcileri, Yargıtay, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Türkiye Barolar Birliği temsilcilerimiz, Ankara Hukuk Fakültesi Dekanımız, uzmanlarımız ve Komisyonumuzun değerli çalışanları ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Komisyonumuz, bugün, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ve 58 milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşülmesi için toplanmış bulunuyor.

Çoğunluğumuz vardır.

Öncelikle toplantımızın hayırlı olmasını diliyorum.

II-OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı Yılmaz Tunç'un, Komisyonun bugünkü gündemine, coronavirus salgınında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, tedavi görenlere acil şifalar dilediğine ve salgın nedeniyle toplantı salonunda alınan önlemlere ilişkin açıklaması

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çin'de başlayıp sonrasında bütün kıtalara yayılarak ülkemizi de etkileyen küresel bir salgınla, coronavirusle mücadele edilen bir ortamda toplantımızı gerçekleştiriyoruz.

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

Salgında hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, tedavi gören vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Devletimiz tüm kurumlarıyla bu küresel tehlikeden ülkemizin en az hasarla çıkabilmesi için mücadelesine devam ediyor. Bu süreçte başta sağlık çalışanlarımız olmak üzere emeği olan herkese ve tedbiri elden bırakmayan vatandaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Hepimizin sağlığı çok önemli. O nedenle, Komisyon çalışmalarımızı da buna göre düzenlememiz, tedbirler almamız gerekti. Salonumuzu değiştirdik. Kendi salonumuzda değil de Plan Bütçe Komisyonunun salonu daha geniş olduğu için bu salonda toplantımızı gerçekleştiriyoruz. Komisyon toplantımız boyunca da Sağlık Bakanlığımızın önerilerini dikkate alarak çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Sosyal mesafe kuralına uyacağız. Salona giren herkes zaten termal kameralardan takip edildi. Şu anda salonda bulunan üyelerimizin, misafirlerimizin sağlığı yerinde çok şükür. İnşallah, onların sağlıklarını, sizlerin sağlığını korumak için de elimizden gelen gayreti göstereceğiz.

Basınımıza ayrı bir oda ayırdık. Orada görüntülü ve sesli bir şekilde içeride konuşulanları ve daha sonra gelebilecek Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimizin de takip edebileceği bir canlı bağlantıyı da şu anda sağlamış bulunuyoruz.

Bu tür dönemler kriz dönemleri, normal dönemlerden çok farklı. Dijital çağın imkânlarının Meclisimizde de kullanılması gerektiğini bu vesileyle bir kez daha görmüş oluyoruz. Milletvekillerinin odalarından telekonferans yöntemiyle görüşmelere katılabilmesi, odalarından oylamalara katılabilmesi gibi teknik avantajların gerek Meclis İftüzüğü'nde gerekse idari tedbirlerle, uygulamalarla bundan sonra da gündemimize girmesi gerektiği inancındayım.

Bu duyularla toplantımızı açıyorum.

Kanun teklifinin görüşmelerine başlıyoruz.

Öncelikle teklif sahibi milletvekilimize söz vereceğim ve daha sonra teklifin geneli üzerinde görüşme açacağız. Tabii, söz verirken ilk önce Komisyon üyelerimize söz vereceğiz. Komisyon üyelerimize söz verirken de siyasi partilerin belirlediği birer temsilci arkadaşımız önce konuşur ve daha sonra diğer Komisyon üyelerimiz, ardından da toplantımıza iştirak eden diğer milletvekillerine söz vereceğiz.

Şimdi teklif sahibi milletvekilimize teklifi açıklamak üzere söz veriyorum.

Buyurun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1. -Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2762)**

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum ve görüşmekte olduğumuz infaz yasasının ülkemize, milletimize, hukuk dünyamıza ve suç ve cezayla, suçlulukla mücadeleye katkıda bulunmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Tabii, uzun zamandan beri kamuoyunda “infaz yasası” olarak bilinen çalışma takip ediliyor, basın mensupları takip ediyor. Bu bağlamda, uzun bir çalışma sürecinden sonra yasayı, AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi grupları olarak hazırlayarak Meclis Başkanlığına sevk ettik ve bugün de Komisyonumuzda yasanın görüşmelerine başlıyoruz.

** (2/2762) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Tabii, yasa teklifi hazırlanırken katılımcı demokrasinin gereği olarak Türkiye’de bütün yüksek yargı mensuplarının, uygulayıcıların, hâkim, savcı ve avukatların, hukuk akademisyenlerinin ve bütün siyasi parti gruplarının görüşleri alınarak tekemmül ettirilmiş ve bugün Mecliste görüşülmesine başlanmış bulunuyor.

Tabii, bu çalışma hazırlanırken çalışmanın zor bir alan olduğunun altını çizmek gerekir. Zira infaz düzenlemesi toplumda taban tabana zıt hukuki menfaatlerin çatıştığı ve nasıl bir düzenleme yaparsanız yapın yekdiğerinin rahatsızlık duyma olasılığının yüksek olduğu bir alandır. Bu nedenle, yapılan düzenleme uzun ve zorlu bir çalışma neticesinde tamamlanmış bulunuyor. Ve yasayı yaparken her zaman olduğu gibi “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” anlayışıyla, millet bu hususta, infaz düzenlemesi noktasında ne talep eder, ne düşünür, bunları sıkı bir şekilde takip etme gayreti içerisinde olduk. Ve yapılan çalışmalarda milletin rehberliği, yol göstericiliği bize ilham ve ışık kaynağı olmuştur. Bu çerçevede, bu talebin milletimizin talebi, milletimizin vicdanında karşılık bulan bir teklif olduğunun da tekrar altını çizmek gerekiyor.

Tabii, bu noktada, paketin hazırlanmasında emeği geçen bütün siyasi parti gruplarına ve özellikle teklif sahibi olarak AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna yürekten teşekkür ediyorum. Tabii, bu zor alanda bürokratlarımızın da çok yoğun bir çalışma -yaklaşık dört beş aylık- sürecinden sonra iş bu noktaya geldi. Bu noktada bürokratlarımıza da yürekten teşekkür ediyorum.

Tabii, aynı zamanda biz bu teklifi hazırlarken -basın mensupları takip etti, buradaki bütün siyasi parti temsilcileri, Adalet Komisyonu üyeleri de takip ettiler ki- bütün siyasi parti gruplarına da ziyaretler gerçekleştirildi ve şu anda teklif sahibi olmayan diğer siyasi parti grupları da ne düşünüyor; görüş, düşünce ve önerileri, talep ve teklifleri nelerdir, bunları da not ettik. Bu tekliflerden bir kısmı tabii ki İnfaz Yasası’yla ilgili değil, maddi ceza hukukuyla ilgili teklifler de var, yargılama hukukuyla ilgili teklifler de vardı, o teklifler infaz düzenlemesi kapsamı dışında olduğu için şu an itibarıyla o teklifleri ayrı düşünerek, sadece infazla ilgili müesseselerde değişiklik yapan talep ve teklifleri değerlendirerek teklifin içerisine koymaya gayret ettik.

Tabii, bu düzenleme, bir taraftan suç ve suçlulukla mücadele; ceza hukukunun amacı olan hükümlülerin topluma kazandırılması, ıslahı; bozulan kamu düzeninin yeniden inşası amacına matuf ve çağdaş demokrasilerde, çağdaş hukuk sistemlerinde -ceza hukuku sistemlerinde- var olan “suç ve cezalarda orantılılık” prensibi de dikkate alınarak hazırlanmış bir tekliftir. Düzenleme bir af müessesesi asla değildir, düzenleme bir infaz düzenlemesidir. Yani bugüne kadar var olan ceza miktarlarıyla ilgili değil, bundan sonra da işleme olasılığı olan bütün eylemlerle ilgili de düzenlemeler içermektedir.

Bilindiği üzere “ceza infaz sistemi” dediğimizde kapalı cezaevlerinde, açık cezaevlerinde ve arkasında denetimli serbestlik bürolarında ve şartlı salıverilme süresini içine alan dört kademeli bir müesseseyi düşünüyoruz ve yapılan bu düzenlemede, işte bu infaz müessesesinin kurumları arasında geçişliliği sağlayacak oransal değişiklik söz konusudur. Biraz önce ifade ettiğim gibi, nasıl milletimizin rehberliği yol göstermişse, milletimizin vicdanında karşılık bulmayacak ve büyük infial uyandıran suçların bu ceza infaz sisteminin dışında bırakılmasına gayret ettik. Bu bağlamda, terörle mücadele kapsamında terör suçları, cinsel istismar suçları, uyuşturucu madde imal, ithal ve ticaretini yapan ve uyuşturucu madde baronlarını içerisine alan, aynı zamanda kasten adam öldürme suçunu, kasten insan öldürme suçunu da ayrı tutarak, aynı zamanda kadına ve erkeğe karşı şiddet, aile içi şiddeti de ortadan kaldıran -ve onu da ayrı tutarak- bir düzenleme yapmaya gayret ettik.

Tabii, bu düzenlemeler sadece infaz düzenlemeleri olarak değil, aynı zamanda infaz sisteminde bazı müesseselere ilişkin de düzenlemeler getirmektedir. Özellikle, 0-6 yaş arası çocuğu bulunan kadınlar, yaşlılar -60, 65 ve 70 yaşındaki- ile ilgili kademeli olarak evde, konutta infaz sisteminin

kapsamı ve şartları kolaylaştırılıyor ve genişletiliyor. Aynı zamanda, kendine bakamayacak durumda olan ve bu durumunu da Adli Tıp Kurumundan almış olduğu raporla tevsik eden hükümlülerle ilgili de konutta infazın şartları ve kapsamı genişletiliyor. Yine, iyi hâl ile ilgili otomatik geçiş sisteminden çıkmak suretiyle özellikle ceza tevkifevine girdikten tahliyesine kadar geçen süre zarfında, hem ceza tevkifevlerinde hem adliye duruşma sırasında hem de hastanede hastalığı sebebiyle bulunduğu sırada hastanedeki tavır ve davranışların iyi hâl incelemesinde, değerlendirilmesinde dikkate alınacağı ve bunu da gerçekleştirecek gözetim ve denetim komisyonunun değerlendirmesi –ki burada başsavcının veya göstereceği infaz savcısının da bulunacağı; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından uzman personelin de bulunacağı- bir komisyon tarafından ince elenip sık dokunarak topluma salacağımız hükümlülerin toplumla buluşabileceği, topluma kazandırılabilmesi şartların gerçekleşip gerçekleşmediğini de inceleyecekler. Tabii, yapılan bu inceleme ola ki bir hata, kusur içeriyorsa bununla ilgili de yine infaz hâkimliğinin denetimine açmak suretiyle “hâkim teminatı” getiriyoruz. Ola ki hâkim teminatı da, hâkim de verdiği kararda bir hata işlerse buna karşılık da bir itiraz müessesesi getirmek suretiyle, iyi hâl indirimini, iyi hâl değerlendirmesini, topluma kazandırma, ıslah amacının gerçekleşip gerçekleşmediğini gerçek anlamda hem kriminolojik hem psikolojik hem de sosyolojik anlamda değerlendirebilecek ve bunu da hâkim teminatına bağlayacak hukuk güvenliğini de getirmiş oluyoruz.

Tabii, yine, Dünya Sağlık Örgütünün tespitiyle ortaya konulan pandemiyle karşı karşıyayız. Covid-19 salgını sebebiyle gerek Dünya Sağlık Örgütü gerekse Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Başkanı tarafından, bütün dünya kamuoyuna, salgınla mücadele bağlamında, cezaevlerinde yatan hükümlü sayısının azaltılmasına yönelik bir tavsiye kararı da oldu. Bu çerçevede, artık bir uluslararası hukukun da konusu olan cezaevindeki yoğunlukla ilgili de ayrı bir müessese getirmek, düzenleme getirmek suretiyle şu anda zaten ceza infaz kurumlarında -açık ceza infaz kurumlarında- bulunan hükümlülerin izin hakları var. Bu izin haklarını salgın sebebiyle iki aylık süreye yaymak suretiyle cezaevlerindeki yoğunluğu salgın dönemine teşmil etmek üzere azalmaya da gayret ediyoruz.

Bu bağlamda, 70 maddeden oluşan ve 11 ayrı kanunda değişiklik öngören yasa teklifi pek çok değişikliği zaten öngörüyor. Bununla ilgili, yine, teklif sahipleri olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbul ve yine Adalet Komisyonumuzda teklif sahibi olan Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ayrı ayrı, ayrıntılı açıklamalarda bulunacaklar.

Ben şu an itibarıyla yaptığım açıklamalarla kifayette bulunmak istiyorum ve bu noktada sözün talep eden kişilere verilmesini talep ediyor, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Özkan.

Sayın Bülbul, teklif sahibi olarak, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri ve milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin imza sahiplerinden olmamız nedeniyle söz almış bulunmaktayım.

31 Mart 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olan ve 70 maddeden oluşan kanun teklifinin öncelikle ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini temenni ederim.

Bilindiği üzere, 2018 yılı Mayıs ayında Sayın Genel Başkanımız, 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında ortaya çıkan siyasi ve sosyal ortamda, cezaevlerinin kapasitesinin oldukça üzerinde bir doluluğa sahip olmasının öncelikle cezaevinde bulunan mahkûm ve tutuklular açısından insanca ve

sağlıklı yaşamayı imkânsız kıldığını, yine, ülke ve millet düşmanı yapılar tarafından cezaevindeki koşulların istismar edilerek bunun üzerinden bir kaos planının yürürlüğe konulabileceğini önemle vurgulamıştır. Tespit edilen bu hassasiyetler çerçevesinde bir çalışma yapılması talimatı üzerine 24/9/2018 tarihinde hukuk ve seçim işlerinden sorumlu Genel Başkan Yardımcımız, İstanbul Milletvekili Sayın Feti Yıldız Bey’in ilk imza sahibi olduğu ve kamuoyunda “şartlı ceza indirimi kanun teklifi” olarak bilinen teklifimiz Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi tarafından verilen bu kanun teklifiyle bir kısım suçların infaz sürelerinde beş yıllık maktu bir indirim öngörülmüştü. Bu indirim bir af niteliğinde değildi. Hükümlünün, bihakkın infaz tarihine kadar herhangi bir şekilde hapis cezasını gerektirecek bir suç işlemesi hâlinde indirilen sürelerin tekrar infaz süresine eklendiği bir yasal düzenlemeydi.

Başından beri, cezaevlerindeki mevcut sıkıntıların ortadan kaldırılmasının sadece Milliyetçi Hareket Partisinin inisiyatif almasıyla mümkün olamayacağını ifade etmiş bulunmaktayız. Bu konuda Mecliste 1’inci parti durumunda bulunan ve Cumhur İttifakı’nı birlikte oluşturduğumuz Adalet ve Kalkınma Partisiyle bir anlayış birliğinin ve uzlaşma ortamının temin edilmesi hâlinde bir yasal düzenlemenin hayat bulabileceğini de ayrıca süreç içerisinde birçok defa dile getirmiş bulunmaktayız. Nitekim, kanun teklifini verdiğimiz günden itibaren Adalet ve Kalkınma Partisiyle bu hususta birçok defa fikir alışverişinde bulunulmuş, verimli görüşmeler yapılmıştır. Yargı Reformu Strateji Belgesi ve vizyonu ortaya çıktıktan sonra yargıda reform niteliğini taşıyacak çalışmaların başlaması ve yargı paketlerinin Meclise gelmesiyle birlikte, Sayın Cumhurbaşkanımız ile Sayın Genel Başkanımız arasında oluşan fikir birliği çerçevesinde iki parti grubunun temsilcileri bir araya gelerek toplumsal hassasiyetler ile millî manada müşterek kırmızı çizgiler göz önüne alınarak bir uzlaşma ortaya çıkmış, Cumhur İttifakı olarak iki partinin de imzasıyla görüşmekte olduğumuz kanun teklifi Meclisimize sunulmuştur.

Kalıcı ve geçici birtakım düzenlemeler getiren bu kanun teklifi, Sayın Özkan’ın da ifade ettiği gibi, hiçbir şekilde bir af kanunu, af yasa teklifi değildir. Bu kanunla İnfaz Kanunu’muzdaki infaz süreleri kalıcı olarak yeniden düzenlenmekte. Bu oranlar, istisnaları da sayılmak suretiyle, genel manada, infaz süreleri 1/2’ye çekilmektedir. Yine, İnfaz Kanunu’muzda -tahminimce Sayın Özkaya’nın ayrıntılarıyla ifade edeceği üzere- son derece olumlu gördüğümüz, cezaevi koşullarını iyileştirecek, cezaların infazını ve bu noktadaki adalet kaygılarını ortadan kaldıracak önemli düzenlemelerin olduğunu tespit etmiş bulunmaktayız. Bu noktada Ceza Kanunu’nun kalıcı düzenlemeleri Türkiye’de ileriye dönük olarak uygulanacak infaz sistemimize katkı sağlayacak düzenlemelerdir.

Yine, geçici düzenlemelerle denetimli serbestlik süresi 30 Mart 2020 tarihinden önce işlenen suçlarda bir defaya mahsus olmak üzere üç yıla çıkarılmaktadır. Burada, kasten adam öldürme, altsoy, üstsoy ve eşe karşı yaralama, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, uyuşturucu ticareti suçu, yine, Türk Ceza Kanunu’nda sayılan devlete, anayasal düzene, devlet sırlarının aleyhine işlenen casusluk gibi sayılan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlar bu konuda istisna tutulmuştur. Yine, 0-6 yaş arası çocuğu bulunan kadın mahkûmların denetimli serbestlik süreleri ile 70 yaşını doldurmuş bulunan hükümlülerin denetimli serbestlik sürelerinin dört yıla çıkarılmasını; 65 yaş üzerinde bulunan, yaşlılık, kocama ve sakatlık hâli sebebiyle hayatını tek başına idame etme imkânına sahip olamayan hükümlülerin denetimli serbestlikten faydalanmasını öngören birtakım geçici düzenlemelerin olduğunu görmekteyiz.

Bu çerçevede, son derece önemli bulduğumuz, dünyada şu an itibarıyla pandemi seviyesinde ilan edilmiş olan Covid-19 salgın hastalığıyla alakalı olarak da kuşkusuz, cezaevlerimize ilişkin birtakım ek tedbirlerin alınması da kaçınılmazdı. Bu çerçevede, açık cezaevinde bulunan ve açık cezaevine çıkma hakkına sahip olup da kapalı cezaevlerinde bulunan hükümlülerin 31 Mayıs 2020 tarihine kadar

izinli sayımları ve bu iznin salgın hastalığın devamı hâlinde 2 defayla sınırlı olmak üzere ikişer aylık sürelerle Adalet Bakanlığı kararıyla uzatılabileceği geçici düzenlemeler de yine kanun teklifimizde yer almaktadır.

Bizler, başından beri ifade ettiğimiz gibi, cezaevlerindeki bu doluluğun Türkiye’de cezaevlerinde bulunan hükümlüler ve tutuklular açısından son derece sakıncalı bir durumu ortaya koyduğunu, insanca ve sağlıklı asgari yaşam seviyesini temin etmekte ciddi zorluklar ortaya çıktığını ifade etmiştik; bu kanun buna deva olur diye ümit ediyoruz. Yine, ikinci olarak da güncel olarak ortaya çıkan bu salgın hastalıkla alakalı olarak da çok hızlı şekilde bir karar verilmek suretiyle cezaevlerinde özellikle son derece sıkışık ve kapasitenin üzerinde bir doluluğun olduğu ortamda bu salgın hastalığın yayılmasının engellenmesi noktasında bu kanun teklifinin -bu iki husus çerçevesinde değerlendirildiğinde- son derece önemli olduğunu ve Meclisimizce de ivedilikle görüşülerek kanunlaşmasını temenni ettiğimizi buradan ifade etmek istiyorum.

Kuşkusuz, bu kanun teklifinin kapsamı açısından, değerlendirmeleri açısından “Şu da olsaydı, bunlar da dâhil olsaydı.” denilecek birçok şey olabilir fakat bu kanun teklifinin, demin ifade ettiğimiz gibi, toplumsal hassasiyetler göz önünde bulundurularak ve aynı zamanda, Türkiye’nin içinde bulunduğu şartlarda millî manada vermiş olduğu mücadele ortamında gerekli olan ve en yüksek uzlaşma seviyesinde olabilecek olan hükümleri ihtiva ettiğini düşünmekteyiz.

İnşallah, bu teklif hayırlara vesile olur diyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Özkan’a ve MHP Grup Başkan Vekili Sayın Bülbül’e teşekkür ediyorum.

Şimdi teklifin ayrıntılarını açıklaması açısından yine teklif sahibi milletvekilimiz Sayın Ali Özkaya’ya sözü veriyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerimiz, Komisyon üyelerimiz, değerli Yargıtayın, yürütmenin temsilcileri, üniversitelerden hocalarımız, çok kıymetli basın mensupları; bugün, ülkemiz ve dünya için gerçekten zor bir sürecin içinden geçiyoruz. Bu salgın hastalıktan bir an önce hem milletimizin hem ülkemizin hem de bütün insanlığın kurtulmasını Allah’tan niyaz ediyorum.

Beş yıldır milletvekiliyim, Adalet Komisyonunda görev yaptım, bu dönem de Anayasa Komisyonunda görev yapıyoruz; birçok kanunun hazırlanması süreçlerinde bulunduk ama son yedi sekiz aydır bu kanun çalışmalarının içinde bir kısım milletvekili arkadaşlarımızla, bürokrat arkadaşlarımızla bulunuyoruz; gerçekten, şimdiye kadar en zorlandığımız kanun teklifi diyebilirim. Çok zor, ayrıntılı, birbiriyle taban tabana zıt kamusal menfaatlerin, toplumsal çekişmelerin olduğu bir alanda bir kanun düzenlemesi yapıyoruz. Yaptığımız düzenlemeyle birlikte, kesinleşmiş olan ama infazı tamamlanmamış hemen hemen bütün dosyaları, bazen infazı tamamlanmış dosyaları bile yargının yeniden ele alacağı, iş yükünü de ciddi artıracak bir kanun teklifi.

Her kanunun bir amacı var. Niçin bu kanunu yapıyoruz? Hangi sorunları çözeceğiz? Hangi müesseseleri getiriyoruz? Hangi konularda daha iyiye nasıl gideceğiz? Bu kanunun temel amaçlarından biri şu: 1 Haziran 2005 yılında yürürlüğe giren 5237 sayılı Ceza Kanunu’muz, Ceza Muhakemeleri Kanunu’muz, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun; bu kanunların yürürlüğe girmesiyle hem temel maddi hukuktaki ceza miktarlarında hem de infaz miktarlarında çok ciddi artışlar oldu. Bunu birkaç suç açısından hem Komisyon üyelerimizin hem de kamuoyunun bilgisine sunmak istiyorum. Kasten adam öldürme suçunda kişi, eski Ceza Kanunu’yla ve İnfaz Kanunu’yla 9

yıl 7 ay hapis yatarken bugün 24 yıl yatıyor, 24 yıl ceza veriliyor. Nitelikli yaralamada 2 yıl 8 ayken 5 yıl 4 ay, uyuşturucuda 1 yıl 7 ay iken 6 yıl 8 ay, hırsızlıkta 5 ay iken 2 yıl, nitelikli dolandırıcılıkta 10 ay iken 2 yıl 8 sekiz ay, cinsel saldırı suçlarında 2 yıl 9 aydan 8 yıla, cinsel istismarda 4 yıldan 10 yıl 8 aya, terör örgütü üyeliğinde 4 yıldan 5 yıla yani terör örgütü üyeliğinin dışındaki diğer suçların infaz sürelerinde yüzde 100 ile yüzde 250 arasında artışlar oldu. Ayrıca, 2016 yılında istinaf mahkemelerinin de yürürlüğe girmesiyle birlikte hükümlerin hızlı bir şekilde kesinleşmesi ve kesinleşen hükümlerin infazından sonra tabii ki cezaevlerinde ciddi bir doluluk, kapasite artışı meydana gelmiş oldu. Bugün itibarıyla cezaevlerimizde 300 bin civarında tutuklu ve hükümlü var. Bunların yaklaşık yüzde 18'i tutuklu, geri kalanı hükümlü.

Biz, bu kanunla, mevcut sistemde temel bir değişikliğe gidelim arzu ettik. Mevcut kanun da iyi hâlliliği, özü itibarıyla cezaevine giren kişiye müddetname verildiğinde şu tarihte koşullu salıvermeniz, şu tarihte denetimli serbestliğiniz belirtiliyor ve son bir ayında iyi hâlliye bu kişi otomatik olarak yararlanıyor. Yeni sistemde 89'uncu maddede düzenleme yapıyoruz, diyoruz ki: İdare ve gözlem kurulları oluşturalım, bu idare ve gözlem kurulları hükümlü hakkında –infaz hukuku tamamen hükümlüler açısından düzenlendiği için- her altı ayda bir rapor versin. Bu rapor o kişinin, içerideki hükümlünün âdeti bir karnesi olsun, bu karnesi ne kadar iyi olursa haklardan istifadesi o kadar kolay olsun ve bunların bütün süreçlerinde, infaz hâkimlerinin denetiminde olsun.

Yeni getirdiğimiz müesseselerde 4-5 tane madde çok önemli. Ceza ve Güvenlik Tedbirleri Kanunu'nun 14'üncü maddesindeki açık cezaevleri, 16'ncı maddesindeki hastalık nedeniyle ertelemeyi içeren ve raporları düzenleyen madde, 89'uncu maddesindeki güvenlik, idare ve gözlem kurulunun kurulması ve iyi hâllilik, 105/(a) maddesindeki denetimli serbestlik, 107'nci maddesindeki koşullu salıverme, 108'inci maddedeki "mükerrirler", 110'uncu maddedeki özel infaz düzenlemesi. Bu 6-7 madde bütün sistemin temeli. Az önce söylediğim gibi, eğer kişi iyi hâlliye bütün süreçlerde, genel olarak üçte 2 olan koşullu salıverme oranını, 107'nci maddenin (2)'nci fıkrasındaki genel oranı ½'ye indiriyoruz, ve bundan da dörtte 5'ni -4/5'ini- eğer içeride geçirmişse 1/5 oranındakini de denetimli serbestlik için dışarı, cezaevinden çıkarıyoruz. Bir kişinin tabii denetimli serbestlikten yararlanması için açık cezaevinde olması lazım.

Hem koşullu salıvermeden açığa hem de açıktan denetimli serbestliğe çıkma yeni dönemde infaz hâkimlerinin görevinde. İnfaz hâkimlerini de artık daha genişletiyoruz, hem yetkilerin hem görev alanlarını. Yeni dönemde her ilde o ilin coğrafya sınırına göre bir infaz hâkimliği kurulacak, gerekiyorsa büyük ilçelerinde de o ilçenin coğrafyasına göre bir infaz hâkimliği kurulacak. İnfaz hâkimlerine başka bir görev verilmeyecek. Komisyon görüşmeleri ve ikili görüşmeler sırasında, ziyaretlerimiz sırasında, değerli milletvekili arkadaşlarımız, bu hâkimlerin mümkün olduğu kadar birinci sınıf kıdemli hâkimlerden olmasını, mümkünse bunun kanuna dercedilmesini arzu ettiler. Hem Hâkimler ve Savcılar Kuruluyla hem Adalet Bakanlığıyla yaptığımız görüşmelerde bunun kanun mesabesinde olmadığını, HSK'nin mutlaka bu konuyu dikkate alacağını, mümkün olduğu kadar birinci sınıf kıdemli hâkimlerle bu konunun düzenleneceğini belirttiler. Biz de böyle olmasını faydalı görüyoruz.

2/3 oranı demiştik. Bunun dışında 2/3'ler 1/2'ye indi, 3/4'lerden bir kısmı 2/3'e indi, bir kısmı yerinde durdu. Bizim açımızdan, az önce 2 Grup Başkan Vekilimizin de söylediği gibi, terör suçları önemlidir. Türkiye Cumhuriyeti gerçekten kırk yılı aşkın bir süredir PKK ve türevleri terör örgütüyle, son dönemde de DEAŞ, FETÖ gibi terör örgütleriyle çok ciddi yaşamsal mücadele yürütmektedir. Bir cezanın, müeyyidenin gücü ve etkisi içinden geçen süreçlerle, yaşanan yakın tehlikelerle doğru orantılı olarak düzenlenir. Avrupa'daki bir terörle mücadeledeki düzenleme ile Türkiye'dekini bire bir aynı görmek, aynı olmasını beklemek doğru olmaz. Zira, Türkiye'nin etrafındaki ateş çemberinin

ne kadar büyük olduğunu hep beraber görüyoruz. Kaldı ki Avrupa bile, Fransa'daki en son terörle mücadele kanunundaki düzenlemede, çok az bir terör saldırısında hemen ne kadar kalıcı düzenlemeler yaptıklarını hep beraber gördük. İşte bu nedenle Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlarda bir farklılık düzenlemiyoruz. Görüşmeler sırasında muhalefet partisindeki milletvekili arkadaşlarımız ısrarla Terörle Mücadele Kanunu'nun 7/(2)'nci maddesindeki propagandayı, ayrıca terör örgütüne üye olmamakla birlikte ona yardım etmeyi içeren 314'üncü maddenin (3)'üncü fıkrası ile, 220'ye (7)'deki hükmün kapsam dışına çıkarılmasını söylediler ve bir kısım siyasal partiler de "siyasal suç" tanımlaması yaptılar. Ceza hukukumuzda "siyasal suç" diye bir tanım ve kavram söz konusu değildir. Suçlar ve cezalar var; devlet güvenliğinin aleyhine işlenen suçlar, kamu güvenliğinin aleyhine işlenen suçlar, kamu idaresi aleyhine işlenen suçlar, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar belirlenmiş. "Siyasi suç" diye bir suç yok; terör suçları var, devlet güvenliği aleyhine işlenen suçlar var. Bu, hem bizim hukukumuzda hem de genel olarak uluslararası hukukta böyle. Bunu, efendim, "Hayır, bu böyle değildir, bu bir siyasal açıklamadır." dediğimizde, ilk derece mahkemesinin, istinaf mahkemesinin, en son 7188 sayılı Kanun'la temyize de açtığımız bu ifade özgürlüğü kapsamında düşünülen suçlarda Yargıtayın denetiminden ve en son Anayasa Mahkemesinin bireysel denetiminden de geçmiş bütün suçları hâlâ bir ifade özgürlüğü olarak görmeyi ben doğru görmüyorum. İşte bu kapsamda gördüğümüz suçları da biz muaf kıldık. Cinsel suçlarda kamuoyunda bu konuda ciddi bir hassasiyet var. Cinsel suçların tüm türlerinde hiçbir değişiklik yapılmadan -102, 103, 104, 105'inci maddeler- 3/4'te kaldı. Yine uyuşturucu imalatı ve ticareti suçları 3/4'te kaldı. Üç suç açısından.

Kısa kısa hemen, hangilerinde farklılık var, onları da sunmakta kamuoyunun bilgileneceği açısından fayda var. Tüm suçlar 2/3'ten 1/2'ye, terör suçları 3/4'ten 3/4'e sabit, terör suçlarında çocuk 2/3'ten 2/3'e sabit, cinsel suçlar 3/4'ten 3/4'e sabit, cinsel suçların basit hâlleri 2/3'ten 2/3'e aynen devam, cinsel suçların çocuklar tarafından -faili çocuk olan, mağduru değil- faili çocuk olanlar 2/3'ten 2/3'e sabit, uyuşturucu ticareti 3/4'ten 3/4'e sabit, uyuşturucu ticareti çocuklar açısından 2/3'ten 2/3'e sabit, kasten öldürmenin süreli hâlleri 2/3'ten 2/3'e hem yetişkin hem çocukta aynen devam, işkence ve eziyet suçları 2/3'ten 2/3'e aynen devam, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak suçu 3/4'ten 2/3'e iniyor, suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu çocuklar için 2/3'ten 2/3'e aynen devam, mükerrirler 3/4'ten 2/3'e iniyor.

Suç işlemek için örgüt kurma suçu temel cezası bugün iki yıldan altı yıla kadardır, Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinin (1)'inci fıkrası. Biz, kamuoyunda mafya olarak da bilinen bu suçların son dönemde bilhassa tefecilik suçunu da işlediğini, bu suçla beraber yoğun bir şekilde toplumu rahatsız ettiğini dikkate alarak bu suçlarda iki-altı yılın az olduğunu, fiil ile ceza orantısının doğru kurulmadığını düşünerek temel cezalarını, iki yılı dört yıla, altı yılı da sekiz yıla çıkarıyoruz. Üyelik, (2)'nci fıkrayı ise, bir yılı iki yıla, üç yılı da dört yıla çıkarıyoruz. Böylece, orada bir kademe artırım yapıyoruz ki daha etkili müeyyide uygulayalım. Eğer bu çıkar amaçlı suç örgütü tefecilik yapıyor ise verilecek cezayı beş yıldan üst sınır altı yıla çıkarıyoruz ve bir kat da artırıyoruz ki kamuoyu ve toplum, bu örgütlü suçla daha etkin bir şekilde mücadele edildiğini görsün diye. Tabii, denetimli serbestliğin diğer konularını Sayın Grup Başkan Vekillerimiz ayrıntılarıyla belirttiler.

Mükerrirler açısından bir konuya açıklık getirmekte fayda var. Toplumumuzda, kamuoyunda hep şu bilinir: "Aman infazı yanacak, aman dikkat edeyim, infazım yanmasın." Ciddi bir suç işleyen hükümlü, koşullu salıvermeyle çıktığında çok tedirgin olur ve çok doğru bir şekilde, Demokles'in kılıcı gibi, bu infaz süresi, kalan süre bunun üzerindedir ve kendisine çok dikkat eder. Bazen, bunu bilen suçun mağdur tarafı veya başka da diğer kişiler, hakaret gibi çok basit suçlarla bu kişiyi tahrik edip yeni bir kasıtlı suç işlemesini sağlayarak birinci suçtan tamamıyla yanmasına veya başka, çok basit bir sebepten ortaya çıkan bir tartışmada, basit yaralamada, vesairede bile bu suçun tamamının

yanarak çok ciddi, ağır toplumsal sonuçlar doğurduğu görülmektedir. Bu nedenle, eğer mükerrirde ikinci işlenen suçun 2 katı, daha fazla değilse birinci suçtan, yanan infazdan, o 2 katı kadar alınacak ve kişi burada bir nebze olsun çok ağır bir müeyyideyle karşılaşmamış olacak. Bunu özellikle belirtmekte fayda var.

Yeni kanunda, çocuklarımız açısından getirilen önemli değişiklikler, geçici maddede 12-15 yaş arasındakilerin bir gün yattığı üç gün sayılacak, 15-18 yaş arası olanlarınsa bir gün cezaevinde kaldığı iki gün sayılacak. Burada efendim, “15-18’i de üç gün sayabiliriz.” fikri çok gündeme geldi. Ancak, arkadaşlar, saygıdeğer milletvekillerimiz, çok iyi biliyoruz ki maalesef bir kısım terör örgütleri ve çıkar amaçlı suç örgütleri yaşı küçük olması münasebetiyle çocukları bu suçlara sürüklemek konusunda ciddi gayret sarf ettiği için, bu nedenle, bu konuda hassasiyet göstererek oradaki oranı daha fazla artırmamış olduk. Çocukların iki ayda bir olan anne, baba, kardeşleriyle yüz yüze, özel bir odada sarılarak görüşme, birbiriyle ilişkilerini artırmasını üç saatten yirmi dört saate kadar ve ayda bir olarak getiriyoruz. Bu, çocuklar için çok önemli. Çocuğun eğer yaş günü, özel günleri varsa onun kutlamasına ailesinin katılmasını, hafta sonunu çocuğun evinde geçirmesini de düzenliyoruz.

Yine, getirdiğimiz farklı bir düzenleme de infaz sırasında, denetimli serbestlikle, hükümlünün bir kamu kuruluşunda çalıştırılacaksa bu kamu kuruluşu barınmayı sağladığı takdirde orada kalmasını ve infazının da böylece yapılmasını, denetimli serbestliğinin de böyle devam etmesini arzu ediyoruz. Mesela, orman teşkilatının yangınla ilgili bir kulesi var. Hükümlü orada kalacak, hem çalışacak hem orman teşkilatı ona barınma imkânı sağlayacak ve böylece infazını da orada yapmış olacağız.

Az önce yaşlılar ve kadınlar için Sayın Grup Başkan Vekillerimiz konuştuğu için tekrara girmek istemiyorum.

Zor ama önemli bir düzenleme yaptık. Cezaevindeki sayıyı dikkate alarak, bu Covid-19’u dikkate alarak da Adalet Bakanlığımızın ciddi bir önerisiyle, 95’inci maddedeki izin müessesesini... Kanuni bir izinle, 31 Mayıs’a kadar, yaklaşık iki ay kadar kanunen izin veriyoruz ve ondan sonra da iki ay daha eğer bu pandemi devam ederse uzatma imkânı veriyoruz. Tabii, bu kişiler izne uymaz, kuralları ihlal ederse tekrar haklarında yakalama kararı çıkartılarak cezaevlerine yeniden geri dönüşleri sağlanacaktır.

Penoloji denilen infaz hukukunun amacı, hükümlüyü topluma yeniden kazandırmak, ıslah etmek, aile ve ilişkilerini güçlendirmek ve tekrar suçtan en az şekilde kalarak arındırıp yeniden topluma saygın bir insan olarak kavuşmasını temin etmektir. Bu kanunun amacı da bunu gerçekleştirme gayretidir. İnşallah buna muvaffak oluruz. Toplumumuzun her kesimini ilgilendiriyor, hiç kimse bu kanundan muaf değil. Herkesin başına her an bir suç gelebilir, basit bir trafik kazası gibi.

Trafik kazası demişken, taksirli suçu da söylemekte fayda var. Yeni sistemde, özel infazda “hafta sonu infaz” dediğimiz, cuma günü saat 19.00’den pazar günü saat 19.00’a kadar, bir buçuk yıl kasıtlı suçlarda, taksirli suçlarda ölüm yoksa üç yıl... Hafta içi, pazartesi günü saat 19.00’da girecek, salı günü sabah 09.00’da çıkacak. Hafta sonu, dediğim gibi, cuma günü girip pazar günü çıkacak. Yeni sistemde bunları da getiriyoruz ki bu suçları, daha basit suçları hafta sonu, hafta içi infaz ederek, insanların işi ve ailesiyle de ilişkilerini koparmadan infazı tamamlayalım.

Bu kadar yeter, arkadaşlarımız da konuşacak. Eğer sorular olursa da bunları cevaplandırmayı arzu ederim. Beni sabırla dinlediğiniz için de hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Sayın Özkaya’ya teşekkür ediyorum.

Şimdi sözü Sayın Zeynel Emre’ye veriyorum.

Buyurun Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; hepinizi

saygıyla selamliyorum.

Öncelikle herkese sağlıklı günler diliyorum, umarım kısa zamanda ülkemizde yer alan salgın hastalık son bulur ve bunu en az zararla atlatabiliriz.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerinin ortak imzasıyla getirilen teklif, İnfaz Kanununda Yapılan Değişiklik Teklifi olarak adlandırılıyor, ancak bunu arkadaşlarımızla incelediğimizde, değerli akademisyenlerin görüşünü aldığımızda bizim açımızdan İnfaz Kanunu’nun ötesinde bir af kanunu olduğu yönünde. Türk Ceza Kanunu’nun 65’inci maddesini değerli arkadaşlarımızın açıp okumasını tavsiye ediyorum, muhakkak biliyorlardır, ancak meselenin anlaşılabilmesi için burada bunun bir üstünden gitmekte fayda var. Der ki Türk Ceza Kanunu’nun 65’inci maddesi “(1) Genel af halinde, kamu davası düşer, hükmolunan cezalar bütün neticeleri ile birlikte ortadan kalkar. (2) Özel af ile hapis cezasının infaz kurumunda çektirilmesine son verilebilir veya infaz kurumunda çektirilecek süresi kısaltılabilir ya da adli para cezasına çevrilebilir.” der. Şimdi, bunun, yerleşmiş olarak akademi dünyasındaki değerlendirmesi, bizim buraya gelen teklifin görüşülmesi münasebetiyle bu kapsama girdiği düşünülmekte, biz de bu kanaatliyiz. Buradan Anayasa’nın 87’nci maddesini açıp oraya bakmaya davet ediyorum yine milletvekili arkadaşlarımızı. Anayasa’nın 87’nci maddesi der ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilanına karar vermek; Milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak; Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilanına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.” Şimdi, bir iş yapıyorken ilkesel olarak bunun doğrusu neyse onu yapmak lazım. Maalesef, son yıllarda Türkiye’de çok defa Anayasa’nın çeşitli maddeleri ihlal ediliyor. Bunu, Meclis eliyle de birçok kere biz itirazlarımızı dile getirdik, yapılan uygulamalarda da karşılaşıyoruz. Bu düzenlemeye Cumhuriyet Halk Partisi olarak katkı sunacağımız yerleri var, onları detaylarıyla anlatacağım ama bir defa, Anayasa’ya sadakat yemini etmiş milletvekilleri olarak bunu Anayasa’nın emredici hükümleri neyse ona uygun olarak yapmamız gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, bu bir afsa –ki öyle- affı nasıl görmek, nasıl değerlendirmek lazım? Şimdi, değerli milletvekilleri, hukuk düzeni tarafından yapılması yasaklanmış, yapıldığında yaptırımla karşılaşılan fiilleri ifade eden suç ile bu fiilleri işleyenlere karşı devlet yetkisini kullanan, yargı organlarıncı uygulanan yaptırımları kapsayan ceza, anlaşılacağı üzere, birbirini bütünleyen kavramlardır. Devletler suç sayılan fiilleri kanunlar çerçevesinde cezaya bağlayarak toplumsal düzenin belirli ilişkiler çerçevesinde sürdürülmesini amaçlamaktadır. Bu açıdan, suç da ceza da toplumsal bir olgudur. 2 kavramı merkezine alan ceza hukuku da toplumsal birlikteliğin tesisinde vazgeçilmez önemlidir. Ceza hukukunda belirleyici kriterse cezanın ölçülülüğü ve caydırıcılığıdır. Ancak o zaman toplumsal birliktelik adalet ve güven temelinde sağlanabilecektir. Ters durumda ceza hukuku, bir fayda yaratmaktan çok parçalanmaya yol açacaktır. Bu açıdan ceza hukukunda af uygulaması hukuk düzeni açısından sorunlar içeren bir uygulamadır çünkü toplumsal birlikteliği hedef edinerek işletilen Ceza Kanunu hükümleri belli bir döneme mahsus olarak ilga edilmektedir. Öte yandan tabii af aynı zamanda anayasal bir kurumdur. Suçların ve cezaların kanuniliği ilkesinin geçerli olduğu yerde bir fiili suç hâline getiren ve ona ceza bağlayan organ olan yasama organının bir beşerî fiili suç hâline getirmeye veya ondan çıkartmaya, ona bağladığı cezayı kaldırmaya, bunu azaltmaya yetkisi vardır şüphesiz. Bunları yapmaya yetkili bir organ olarak bu konuda bir düzenleme yapılabilir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada af düzenlemesinin hukuki dayanağı olmakla birlikte kıldan ince,

kılıktan keskin hassasiyette bir konu çünkü bir yanıyla suçluyu ve mağduru, diğer yanıyla da toplumsal vicdanı etkilemektedir. Bunun için infaz adaletinin adaletin hassas terazisinde iyi ölçülmesi lazım.

Şimdi, bu teklif geldiğinden, konuşulduğundan beri Cumhuriyet Halk Partisi olarak inanın defalarca bu konuda toplantılar yaptık. Yani, öyle bir düzenleme yapalım ki burada aldığımız görevin, sorumluluğun gereğini yerine getirelim, evet, cezaevlerindeki oran Türkiye’ye yakışmayan bir oran, çok ciddi bir artış var, 50 binlerden 300 binlere geldi, bir düzenleme yapalım ama bunu da infaz adaletini sağlayarak, objektif kriterler belirleyerek yapalım. Burada, infaz adaletinin sağlanması, Anayasa’nın eşitlik ilkesinin, dolayısıyla da Anayasa’nın 2’nci maddesinde “Cumhuriyetin nitelikleri” başlığı altında ifade edilen hukuk devletinin bir gereğidir. Daha önce Türkiye tarihinde çıkartılan af düzenlemelerinde, özellikle en son Rahşan affı sonrasında iş Anayasa Mahkemesinin önüne gittiğinde verilen karar ve yapılan uygulamada ilk başta öngörülenden daha farklı bir sonuçla karşılaştı Türkiye bu nedenle. Dolayısıyla çok öngörerek, gerçekten hukukun bütün kurallarına uyarak düzenleme yapılması lazım.

Değerli milletvekilleri, suçluların cezasının tamamen ya da kısmen kaldırılmasını öngören af uygulamaları modern demokrasiler ve cumhuriyetlerde sıklıkla başvurulan bir yöntem değildir. Buna karşın monarşilerde ve hukuk devleti kurallarının geçerli şekilde işletilmediği ülkelerde af uygulamasına sıklıkla başvurulduğu bir gerçektir. Ne yazık ki ülkemizin tarihinde de azımsanmayacak sayıda, çeşitli adlar altında af düzenlemeleri, infaz indirimleri yapılmıştır, bunu bütünüyle alıp hesapladığımızda ortalama altı buçuk yıla denk gelen bir rakam çıkıyor.

Af düzenlemeleri özü itibarıyla bir sonuç tabii; var olan toplumsal düzenin suç üretmeye uygunluğu, hukuk düzeninin sağlıklı işlememesi ve yönetim şeklinin otoriterliğe kayması nedeniyle özgürlüklerin gittikçe sınırlanması af ve benzeri uygulamaları gündeme getirebilmektedir. Af, vücuda verilmiş bir kortizon gibi görülebilir, yan etkileri de ortaya çıkar. Bu yüzden af düzenlemeleri konuşulmadan önce sistemsel işleyişteki aksaklıkları görmemiz gereklidir. Üzücü ama karşımızda duran gerçek, Türkiye’nin sosyal, ekonomik olarak tam bir çöküş yaşadığıdır. Dar tabanlı işsizlik oranı yüzde 13,7; geniş tabanlı işsizlik oranı yüzde 20’lerde, gençlerimizin yüzde 36’sı işsiz, gerçek enflasyon yüzde 30’larda; gelir dağılımı açısından en zengin nüfusun, yüzde 5’in gelirden yüzde 21, en yoksul yüzde 5’in ise binde 9 pay aldığı bir ekonomik düzen elbette ki suç üretecektir; dolayısıyla önce bunun önüne geçebilmek lazım.

Bakın, bir başka veri: Boşanan çiftlerin sayısının 2018 yılında 143.573’ken 2019 yılında yüzde 8 artarak 155.047 olduğu görülüyor. Cumhuriyet başsavcılıklarına son on yılda gelen dosya sayısı yüzde 52 artıyor ve 9 milyon 252 bin sayılarına ulaşıyor. Her yıl yüz binlerce dosyanın bir sonraki yıla bırakılmak zorunda kaldığı ceza infaz kurumlarında 31 Aralık 2018 tarihindeki kişi sayısının bir önceki yıla göre yüzde 14 arttığını, ondan sonra devam eden senelerde de hep bu artışın devam ettiğini, bugün 300 binlere geldiğini görüyoruz.

Şimdi, bir af düzenlemesi konuşacaksak eğri oturup doğru konuşmamız lazım, karşı karşıya kaldığımız sorunların kökenine inmeksiz atılacak her adım yarın önümüze karanlık yeni tünellerin çıkmasından başka sonuçlar yaratmayabilir, ısrarla yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını dillendirmemiz de bu açıdan boşuna değil. Hepimizin hafızasında canlı olarak duran 15 Temmuz darbe girişimine gidilen süreçte ve sonrasında yaşananları göz ardı etmememiz lazım. Malumunuz, darbe girişiminde bulunan FETÖ yapılanmasının en önemli ayaklarından biri yargıdaydı. Uzun yıllar yargıyı ele geçirme faaliyetleri yürüten ve ne yazık ki mevcut AKP iktidarının kendisine dokunduğu ana kadar sesini çıkarmayıp altın tepside imkânlar sunduğu bu yapı binlerce insanımızın kaderiyle oynamıştır, haksız hukuksuz yargılamalarla ceza almasına sebep olmuştur. Darbe girişiminin ardından FETÖ üyesi ya da iltisaklı olduğu gerekçeleriyle 5 bine yakın yargı mensubu ihraç edilirken bu kişilerin karara

bağladıkları dosyalar nedeniyle şu anda binlerce, on binlerce insan cezaevindedir. Değerli arkadaşlar, burada yeniden yargılamalar, kamuoyunda bilinen, kamuoyuna mal olmuş meşhur insanların, daha böyle medyanın tartıştığı konularda oldu; normal vatandaşın, sıradan vatandaşın dosyalarının hiçbirini yeniden değerlendirilmedi. Dolayısıyla, bunun baştan bir yöntem geliştirilip değerlendirilmesi lazım kamu vicdanının tekrardan tesis edilebilmesi, sağlanabilmesi açısından. Yine ayrıca, FETÖ borsası aracılığıyla, varlıklı olan kişilerin serbest kalması sağlanmaktadır. Değerli arkadaşlar, kelimenin tam anlamıyla yargıda ikili uygulamayla karşı karşıyayız. Bakın, ünlü fizikçi Einstein'ın dediği gibi: "Nedenler değişmeden sonuçların değişmesini beklemek budalalık olur." Dolayısıyla, sosyal düzende ve yargı sistemindeki ciddi sorunlar orta yerde dururken af düzenlemesi yapmak, sadece bunu yapmak sorunları geçici ötelemek olur.

Bugün görüşmekte olduğumuz af düzenlemesini, önümüze gelen, sıra sayısı verilen, vesaire olan, sıradan bir teklif olarak değerlendirmemek lazım. Yargının bağımsızlık ve tarafsızlığının zedelenmesini, yürütmenin yargı ve yasama üzerindeki ağır baskısını görmeksizin, sonuç verici bir çözüme ulaşamayacağımız kesin. Türkiye'de bugün yargının içine düştüğü durum, varlık nedenini yok edecek derecede tehlikeli bir hâl almıştır. Hepimizin çok iyi bildiği ancak bu yasa teklifinin önemi nedeniyle buradan bir kez daha söylenmesinin gerekli olduğunu düşünerek sıklıkla şahit olduğumuz yargının üzerindeki siyasi vesayeti aktarmak isterim. Yargıdaki, yargımızdaki adaleti sağlamayı yani temel işlevini yerine getirmekte, iktidarın, özellikle AKP Genel Başkanı ve aynı zamanda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı siyasi açıdan kendine misyon edinmiş, onun sözleri, onun davranışları sonrasında kararlar veren bir organ hâline gelmemelidir. Bakın, Tayyip Erdoğan, Türk yargısının itibarını sarsmakta âdeta hiçbir dakika tereddüt etmiyor; iktidar temsilcilerinin aylarca "terörist" söylemiyle iç siyasette bozdurup bozdurup kullandığı isimlerin yabancı devlet başkanları ve yetkilileriyle görüşmenin ardından tahliye edilmesi hâlâ hafızalarımızda canlılığını korurken daha yakın tarihlerde yaşanan onlarca yargısal süreç yargı sistemimizin gerçek anlamıyla reforma tabi tutulmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Ekonomik düzenimizde maalesef, kötü bile diyemeyeceğimiz, Berat Albayrak'ın yönetiminde gerçekten çok sıkıntılı bir ağır sonuçla karşı karşıya kaldığımız bir dönem yaşıyoruz. Çok yakın zamanda burada bakın ne oldu: Üretim mallarındaki fiyat artışlarında, özellikle patates, soğan fiyatlarındaki yükselişlerde terör faaliyeti arayıp idari ve yargısal tahkikat başlandı. Ülkemizin çıkarları açısından tartışmalı dış politika ve askerî kararlara karşı düşünce özgürlüğü sınırları kapsamında görüş açıklayanlar ve sosyal medyada paylaşım yapanlar hakkında halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek ve terör örgütü propagandası suçlamalarıyla on yılı aşkın hapis cezası istemiyle davalar açıldı.

Bakın bugün, Tayyip Erdoğan'ın dünürü, Baykar Makine Sanayi Ticaret AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Özdemir Bayraktar'a zorunlu ara buluculuk sisteminden gelen bir dava dosyası kapsamında davet mektubu gönderen, benim de tanıdığım Avukat Seher Okşar Kadırgan hakkında Adalet Bakanlığı idari soruşturma başlattı, savcılık ise dava açması... Yani hakikaten anlaşılabilir gibi bir durum değil. Şimdi, yine, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun avukatı Celal Çelik'in, Erdoğan'ın Genel Başkanımız hakkında açtığı bir davada yaptığı savunmadan kaynaklı hakkında Cumhurbaşkanına hakaret davası açılması; yine, Rize'de bir kadını sokak ortasında tekmeleyerek darbeden şahsın adli kontrol şartıyla serbest bırakılıp sonrasında sosyal medyadan gelen tepkiler üzerine tutuklanması; yine bir örneğini Ahlat Sulh Ceza Hâkimliğinde yaşadığımız, sanığın tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılması şeklindeki kes yapıştır kararlar cinayet şüphelisin tahliyesine; FETÖ sanığı eski Korgeneral Metin İyidil'in beraat ettirilip ardından itiraz üzerine tutuklanmasına ve HSK'nin soruşturma başlatmasına kadar, buradan saymakla bitiremeyeceğimiz çok sayıda çelişkili, anlaşılabilir kararların altına imza atılmıştır.

Bakın, çok yakın bir zamanda coronavirüse karşı iktidarın başlattığı yardım kampanyasına sosyal medyadan “zırnık yok” etiketi altında tepki gösterdiği için terörle mücadele ekipleri tarafından gözaltına alınan Hakan Gülseven, aynı şekilde yüzlerce gazeteci, haber ve görüşlerinden kaynaklı maalesef şu anda cezaevinde. Bakın, “Evde Kal Türkiye” kampanyasını hayatın gerçeği üzerinden sosyal medyada attığı “Ya, çalışmak zorundayım, nasıl evde kalayım. Beni virüs değil, bu düzen öldürür.” mesajıyla eleştiren tır şoförü Malik Baran Yılmaz gözaltına alınıp kanunlara uymamaya teşvik suçundan mahkemeye çıkarıldı. Yargının iş yükü diyoruz ya değerli arkadaşlar, bunlar ağır eleştiri olarak kabul edilebilir, belki bizim dahi kabul edemeyeceğimiz birçok söylem olabilir ama bunlardan bir yargısal faaliyet çıkmaz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, yargının karşı karşıya kaldığı baskılar, otoriter sistemin aracı hâline dönüştürülmesi artık toplumsal vicdanımızda derin yaralar açma noktasına ulaşmıştır. Geçtiğimiz ay Çorlu’da tren kazasında hayatını kaybedenlerin ve yaralananların yakınları Mecliste partileri ziyaret etti ve bizi de ziyarette bulundu, Cumhuriyet Halk Partisini. Orada görüşmeyi gerçekleştiren kişi olarak çeşitli notlar aldım, çarpıcı bir hususu sizlerin vicdanına havale etmek istiyorum. Bakın, Çorlu’da kaza oluyor, 7’si çocuk 25 kişi hayatını kaybediyor, 317 kişi yaralanıyor. 8 Temmuz 2018 tarihinde bu kaza meydana geliyor. Ardından bu ailelerin yaşadıkları hakikaten bir hukuk rezaleti. Davaya bilirkişi atanıyor, bu bilirkişilerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarında daha önce danışmanlık yapmış, 1 milyonun üstünde para almış kişiler olduğu çıkıyor. Şimdi, bu, ciddi anlamda bir hukuk rezaleti. Burada özen gösterilmiyor ve bu insanların en başta maddi olarak kayıplarının karşılanması, ceza hukuku anlamında da bu insanlara yardımcı olunması lazım. İnsanlar anayasal haklarını basın açıklaması şeklinde göstermek istiyor, burada da toplantı gösteri yürüyüşünde görevlendirilenlerin görevlerini yapmalarına engel olma suçlamasıyla beş yıla kadar hapis davası açılıyor. Şimdi, burada çarpıcı olması açısından örnek vereceğim ama o kazada 10 yaşındaki torunu ortadan ikiye ayrılıp çok kötü bir şekilde hayatını kaybeden bir dedenin burada sanık olması hakikaten kabul edilebilir gibi değil. Buna tepkisi aşırı olsa bile –ki öyle olduğunu düşünmüyorum- burada hoşgörülü davranmak lazım. Yargımızın yargılama süreçlerinde yaşanan adaletsizliklerin ve dolayısıyla haklı ile haksızın doğru ayırt edilememesi sonucu tıka basa dolan cezaevleri sorununa son birkaç örnek vererek konuşmamın bu bölümünü sonlandırmak istiyorum.

Bakın, kamuoyunda son dönemde Osman Kavala isimli iş insanının Gezi eylemleri kapsamında 2018 yılında tutuklanıp, dört yüz seksen gün sonra iddianamesi tamamlanıp, altı yüz gün sonra mahkeme önüne çıkıp sekiz yüz kırk gün sonra beraat edilmesi olayını çok tartıştık, bu dosya detaylarıyla konuşulacak bir dosya. Bu dosyayı –bilmiyorum- bu Komisyonada, Adalet Komisyonunda ve katılanlardan inceleyen, okuyan var mı? Ben detaylarını inceledim, konuşabiliriz ama konu bu değil. Benim dikkatinizi çektiğim şu: Burada verilen bir karar var, karar doğru olabilir, yanlış olabilir; birçok suçlama var, binlerce yıllık ceza isteniyor, en son sekiz yüz kırk gün sonra mahkeme beraat kararı veriyor. Şimdi, buradan beraat kararı verdikten sonra AK PARTİ Genel Başkanı Mecliste yaptığı konuşmada bakın ne diyor? Diyor ki video eşliğinde: “Bakınız, bunlar masum bir ayaklanma hadisesi değildir. Bunlar, ciddi manada, perde arkasında, Soros türü, bazı ülkeleri ayaklandırmak suretiyle oraları karıştıran tipler vardır.” Bu, Tayyip Bey’in görüşüdür, söyler söylemez, ona bir şey diyemem ama devamında başka bir şey var: “Bunun da Türkiye ayağı, malum, içerideydi; bir manevrayla dün onu beraat ettirmeye kalktılar.” Şimdi, değerli arkadaşlar, yargı bağımsızdır ya, yargının verdiği kararlar ilgili denetim mekanizmaları vardır, istinafa gider, Yargıtaya gider, yani bu denli siyasetin yargıya müdahalesi iyi sonuç doğurmuyor işte, kamu vicdanı tatmin olmuyor.

Şimdi, yine, 3 Aralık tarihinde, Ordu’nun Altınordu ilçesinde Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi 3’üncü sınıf öğrencisi Ceren Özdemir, Özgür Arduç isimli katil tarafından öldürüldü.

Şimdi, bu katilin geçmişine baktığımızda ne yazık ki Ceren'in hayatını kaybetmesinin nedenlerinden biri de Türkiye'de infaz uygulamaları. Özgür Arduç isimli katil, 12 tane suç kaydı bulunan, on dört yıl önce Ordu'da bir çocuğu öldürmüş, cinayetten 2005'te tutuklanmış, 2018'de Rize'ye yarı açık cezaevine nakledilmiş, 1 Aralıkta firar ettiği ortaya çıkıyor. Adalet Bakanlığı Kontrolörler Kurulu Başkanlığının Özgür Arduç'un nasıl kapalı cezaevinden açık cezaevine geçtiğine yönelik başlatılan inceleme sonucunda, usulsüz şekilde ve gerçeğe aykırı değerlendirmeler yapılarak Ordu Kapalı Cezaevinden Efirli Açık Cezaevine geçirildiği saptanıyor. Çok yazık değerli arkadaşlar.

Şimdi, yine, İstanbul Beyoğlu'nda 23 yaşında İTÜ öğrencisi pırl pırl bir evladımız, Halit Ayar isimli evladımız, gasp ve hırsızlık yükümlüsü 27 yaşındaki Emrah Yaşar tarafından bıçaklanarak öldürülüyor. Emrah Yaşar'ın -on yıllık cezası da- Kırklareli Cezaevinden izinli olarak dışarıda bulunduğu ortaya çıkıyor. Şimdi, burada hükümlülerin izinli çıkması, Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin kapsamı genişletildi, buna göre gerçekleştiriliyor. Biliyorsunuz, bu yönetmelikte 2019'da en son bir değişiklik yapıldı ve ona göre bu kişinin oradan çıkması sağlanıyor, açık cezaevine çıkıyor ve bu olay yaşanıyor. Şimdi, bakın, bu öldürülen kişinin emekli polis memuru babası Mehmet Ayar ne diyor? Hepimizin kulağına küpe olması gereken nitelikte. Diyor ki: "Bizim canımız yandı, başkalarının canı yanmasın, daha güzel kanun çıkarsınlar. Devletimizin bunların üstesinden geleceğine inanıyoruz. Allah devletimize zeval vermesin. Güzel kanunlar çıkarsınlar ki herkes huzur içinde yaşasın. Biz yandık, başkaları yanmasın. Emirgan Karakolunda yedi buçuk yıl çalıştım, bu olaylara aşinayız, biliyoruz, metanetimi korumaya çalışıyorum, soğukkanlılığımı bozmadım, bozmak da istemiyorum. Yapacak bir şeyimiz de yok. Kolay değil, çok zor. Bir yerde bir eksiklik var, ama nerede var bilmiyorum. Halit ilk erkek evladımız, babamın ismini koydum, maalesef ömrü kısaymış. Halit çok başarılı bir çocuktü, madalyaları vardı, hocalarından aldığı ödülleri vardı. En son, üniversitede yüksek onur listesine alındı. Bunu dahi söylemedi bize, çok mütevazıydı. Allah bizden çok sevdi diyoruz, başka da bir şey diyemiyoruz."

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada Mehmet Ayar kime söylüyor bunu? Direkt bize söylüyor yani Türkiye Büyük Millet Meclisine söylüyor, Adalet Komisyonu üyelerine söylüyor. Burada yapılan düzenlemeler bu kadar önemli ve çıkartılan yönetmelik, daha önce yapılan KHK, Komisyon ve Meclisin dışında yapılan işlerin sonuçları da bunlar yani bu Komisyonun bir iş yaparken elli kere etraflı düşünmesi lazım.

Daha, bakın, çok yakın bir zamanda bu corona salgınıyla ilgili, belediyelerin her zaman olduğu gibi bu tip durumlarda yaptığı yardım kampanyaları, bağış kampanyaları –adını ne söylerseniz söyleyin- ya hukuk şekliyle ilgilenmez, niyetle ilgilenir. Bağış toplama yetkisi var mı belediyelerin? Var. Kanunda bu yazıyor mu? Yazıyor. Daha önce bütün partilerin ayrı ayrı belediyeleri, kurumları bunu yaptı mı? Yaptı. Şimdi, böyle bir olayda ne kadar çok yardım toplansa o kadar kârdır, bu salgından o kadar çabuk kurtuluruz. Böyle bir olayın dahi siyasi yaklaşımla önüne geçildiğini görüyoruz.

Konuşmamda ifade ettiğim uyarılara karşın, izleyegeldiğimiz yapıcı muhalefet adına, bugün görüşmekte olduğumuz af teklifine parti olarak destek vereceğimizi partimizin yetkilileri çeşitli platformlarda dile getirmişti. Özellikle cezaevlerindeki doluluk oranının gün geçtikçe artması, bunların artık bir ıslah yeri olmaktan çıkmasıyla karşı karşıya olduğumuz bir gerçek. Cezaevi doluluk oranıyla ilgili Türkiye'deki suç analizini yapabileceğimiz bazı verileri de dikkatinize sunmak istiyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, ben bu verileri nereden alıyorum? Adalet Bakanlığının 2020 bütçe teklifinde verilen rakamlardan, yine Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün 2019 yılında açıkladığı istatistiki verilerden. Şimdi bakıyorsunuz, Türkiye'de 2019'da 35 tane yeni cezaevi yapılması öngörülmüyor; 28'i kapalı, gerisi açık. 2020 yılı içinde de 61 cezaevi kurumu yapılması

planlanıyor. Ne kadar yapsak da kapasite o kadar büyük bir hızla artıyor ki buna yetişemiyoruz. Bakıyorsunuz, 2011 yılında 5 milyon 384 kişiye şüpheli sıfatıyla işlem yapılmışken 2018’de 3,5 milyon artarak 8 milyon 892 bine ulaşıyor. Şimdi, 2018’den bugüne geldiğimizde bu rakamın 10 milyon seviyelerine yaklaştığını görüyoruz. Şimdi, böyle baktığınız zaman değerli milletvekilleri, bir toplumda bu denli, 2 kata yakın suç oranının, soruşturmaların artması problemlidir. Buralara eğilmek ve bunların üzerinde düşünmek lazım.

Değerli milletvekilleri, yine, Türkiye İstatistik Kurumunun “Ceza İnfaz Kurumları İstatistikleri 2018” başlıklı verilerinde suç işleyenlerin oranı -burayı hızlı geçiyorum- baktığınızda ilkökul mezunu, ilkökul öncesi eğitim, ortaokul mezunu ve liseye kadar olanlar çok büyük bir kesimini oluşturuyor. Yani, eğitim seviyesi ne kadar düşük olursa o kadar suç işleme eğilimi artıyor; eğitim seviyesi yükseldikçe de suç işleme oranının düştüğünü görüyoruz. Tüm bu gerçekler şunu gösteriyor: Çözüm bulmaya çalıştığımız konu göz ardı edemeyeceğimiz ölçüde büyük, hem cezaevlerindeki şartlar hem de bu kişilerin yakınları açısından kritik bir aşamada. Dünyayı saran ve gün geçtikçe ülkemizde yaygınlaşan koronavirüse karşı alınması gereken önlemlerin biri de bu salgının cezaevlerine sıçramasını önlemektir. Sıçradığı takdirde bugün açıklanan rakamlar -açıkçası hiç düşünmek bile istemiyorum- katlana katlana gidebilir. Cezaevlerinin durumu, yaratılan beklenti, koronavirüs, aslında bizlerin bu konuya daha adaletili ve temelden çözüm oluşturmamızı zorunlu kıldığı gerçeğiyle bizi karşılaştırıyor.

Konuşmamda sıklıkla vurguladım, infaz adaletini yani suç istisnalarını olabildiğince dar tutup uygulamalarının özellikle düşünce ve ifade özgürlüğü ile basın özgürlüğü yönünden de kazanım sağlayacak şekilde olabilmesini gerçekleştirebilmemiz lazım. Az evvel Sayın Milletvekilimiz Ali Özkaya’nın beyanında yani burada, ifade özgürlüğü ve düşünce suçlarıyla ilgili olan kısımlarda... Yani biz bunu nasıl tarif edebiliriz? Suç konusu olayın, fiilin konuşmak olduğu meselelerde, haber yapmak olduğu, yazı yazmak olduğu meselelerde, bunlar, Ali Bey’in dediği gibi, evet, ilk derece mahkemesi sonrasında istinafa gidiyor, Yargıtaya gidiyor, Yargıtay yolu da bazıları için yeni açıldı, bu olumlu. Ama, düzenleme yaptığımız diğer suçlar da zaten bu aşamaları geçiyor. Yani, bu tek başına bir veri değil. Bugün gasp suçundan ceza indirimi vereceğimiz kişi de aynı aşamaları geçmiş oluyor yani yargıya madem güveniyoruz o konuda, o zaman bütün olarak değerlendirmemiz lazım, tersini de böyle görmek lazım ve bunu biz niye söylüyoruz? Çok defa karşılaştık, Cumhuriyet gazetesi, Sözcü gazetesi, çok sayıda aklımıza gelmeyen gazeteci, yazar, atılan “tweet”ler, söylenen sözler, uluslararası standartlarda tarifi yapılan, terör propagandasına uymayan, açık ve yakın bir tehlikeye sebebiyet vermeyen, üzerinden yıllar geçmiş, kimsenin görmediği belki okumadığı yazılar dahi olmak üzere suç konusu yapılabilmekte. Türkiye, terör ve terör örgütlerinden gerçekten çok çeken bir ülke. PKK’dan da, FETÖ’den de, DHKP-C’den de, diğer bir sürü terör örgütünden de çok bedel ödeyen bir ülke. Terörle mücadelede başarının kriterlerinden biri de yargısal anlamda da doğru bir şekilde mahkemelerin bu meseleye yaklaşmasıdır. Onun için, bu kısmı da çok önemsiyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, biz getirilen teklife genel olarak -söylediğim gibi- destek vereceğiz. Burada eksiklikleri söylüyoruz: İnfaz adaleti, mümkün mertebe kapsamının daraltılması önemli. Salgın bir hastalık var. Yine, çeşitli ilavelerle tutuk incelemesi özellikle çok dar tutulmalı yani tutuksuz yargılanma. 40 bine yakın tutuklu varsa elektronik kelepçe yapıp, evlerine gönderip ihlal etme durumunda tutuklanacağı ihtarları yapılarak bir ara çözüm bulunması lazım. Çok ağır suçlar istisnalar tutularak bunun kısıtlanması, bazı suç tiplerinin genişletilmesiyle birlikte cezaevindeki olası salgın etkileri konusunda mesafe alalım.

Yine, Sayın Başkan, bakın, burada, biliyorum, belki, değerlendirme kısmı uzun oluyor ama bu konu çok önemli.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayabilirsek memnun olacağız.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şunun için bunu bu kadar etraflıca anlatıyorum: Böyle bir meselede normal bir zamanda yapılırsa belki bizim partimizden 50-60 milletvekili gelip burada meramını anlatacak ancak sağlık koşulları nedeniyle -sizle de konuştuk- hepimiz özveriyle davrandığımızdan, burada değerlendirdiğimiz konuları etraflıca dile getirmeye çalışıyoruz. Unutulmamasını istiyoruz: Değerli milletvekili arkadaşlarımızın ilettiği düşünceleri de paylaşmaya gayret gösteriyoruz. Onun için, burada bakın, ekonomik suçlar bakımından çek suçunda bir düzenleme yapıldı geçtiğimiz günlerde. Bu aslında Adalet Komisyonunun yapması gereken bir işti ve eksik düzenleme yapıldı. Şu anda, böylesine bir durumda, ekonomik suç anlamında, böyle bir kriz ortamı varken, burada çek suçundan içeride kimsenin kalmaması gerektiği gibi, bunun üç ay sonraki durumunun da çok değişeceği yok. Bu düzenleme yetersiz, çekte hapis cezasının kaldırılması lazım çünkü dünya örneklerini incelediğimizde -geçmişte bu konuda tez yazmış biri olarak söylüyorum- çekte hapis cezasının uygulandığı ülkeleri... Biz bunu yanlış uyguluyoruz, bizde senet gibi uygulanıyor yani senet ayrıdır, çek ayrıdır. Çek, karşılığı olan paradır. Bir banka bu çek karnesini veriyorsa onun karşılığını ödemek zorundadır. Yani, bu ayrı bir konu ama bunun...

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada son değerlendirme olarak şunu söyleyeceğim: Maddelerle ilgili hassasiyetlerimizi belirteceğiz. Bizim Türkiye’de, samimiyetle söylüyorum, yargıya güvenin artırılması için -yüzde 20-30’lar olarak tarif ediliyor yetkililer olarak, bunun artırılması için- Türkiye’deki yargı düzeldiğinde ekonomiye katkısını, sosyal yaşama katkısını, sosyal adalete katkısını, toplumsal barışa katkısını, önemini bilerek, hissederek bu konuda uzmanlaşmış çalışan insanlar olarak şu değerlendirmeyi yapmamız lazım: Adalet Komisyonu uzmanlık gerektiren bir konudur. Biz burada bunun gereğince pozitif anlamda her türlü katkıyı vermeye hazırız, bundan sonraki dönemde de yargıya güveni arttırmak adına yapılacak çok iş var, olumlu anlamda bu katkıları yaparız. Şunu ilke edinmek gerektiğini düşünüyorum: Biz, tabii, temsilciyiz. Biz bir emanet aldık, milletin temsilcileriyiz. Temsilci seçilmesi yani insanların kendine temsilci seçmesinin mantığı kendi adına seçtikleri temsilcilerin -tırnak içinde, liyakat sahibi olması ilkesiyle yapılmıştır bu- kendi adına doğru kararı verebilmesi. Bunun için temsilci seçer insanlar, bunun için temsili demokrasi vardır da doğrudan demokrasi yoktur. Onun için her kararda, mesela şimdi dönüp de her kararda direkt halka sormazsınız, seçim dönemlerinde yaptığınız faaliyetler, izlediğiniz yöntemlerde halk sizin notunuzu seçimlerde verir, denetimini o zaman yapar. Biz yönlendiriciyiz; bizi üçüncü sayfa haberlerinin yönlendirmesi, gazetelerin, medyanın yönlendirmesi değil, böyle uzmanlık gerektiren konularda bizim medyayı ve toplumu yönlendirebilecek potansiyelde olmamız lazım. Ne oluyor biliyor musunuz? Getiriliyor üçüncü sayfa haberleri sonucunda hesapsız kitapsız cezalar, anlık arttırılıyor, infazlar çok arttırılıyor. Sonra yetkililer hesap kitap yapıyor, diyor ki: “Bu kadar cezaevinde adam olmaz bu suçtan, gelin bunu indirelim.” Bakın, bunu defalarca yaşadık, defalarca yaşadık ve insanlar da bu polemikler içerisinde gerçekten sıkıldı, adalete güven sarsılıyor. Bu düzenleme, görüşme esnasında ben ısrarla arkadaşlardan şunu istedim: Bu düzenlemeye olumlu oy verecek biri olarak, ya, kimin çıkacağını bilmek istiyorum, hangi suçtan, ne oranda insan dışarı çıkacak? Bunu defalarca dile de getirdim. Bunun tespitinin elinizde olduğunu biliyoruz. Kapsamının farklı olduğunda da nasıl olacağına yönelik çalışma yaptığımızı da biliyoruz. Bunu bilin ki biz paylaşalım vatandaşla ve bilsin vatandaşımız da. 80 bin kişi mi çıkacak, 70 bin kişi mi çıkacak? Onlar niye çıktı, 230 bin kişi niye kaldı? Bunu doğru bir şekilde tarif edebilelim, anlatabilelim. Yani, günün sonunda şu gerçeğe karşılaşmayalım: Vatandaş bize “Kardeşim, siz nasıl yasa yaptınız? Konuşanı içeride tuttunuz, adam vurandı saldı.” ya da “Hırsızlık yapanı saldı, şunu yapanı tuttunuz, neye göre tuttunuz?” dediği zaman bunun izahatını yapamayız. Ya, bütün suçlar kötüdür. Dolayısıyla burada ilke koymak lazım. Evet, Türkiye’de gerçek anlamda terör suçu işleyen,

vatandaşımıza silahlı saldırı yapan, askerimizi, polisimizi şehit eden, kurumlarımıza saldıran, gerçek anlamda darbeye karışmış vesaire gibi hakikaten toplumun ve ülkenin kabul edemeyeceği meseleler bir kalın çizgiyle çizilebilir. Partilerin hassasiyeti var, bunlar da belli bir mutabakat üzerinde konuşulabilir ama mümkün mertebe kamu vicdanı açısından ciddi anlamda çabalayalım. Bunun sonucunda ortaya çıkacak gerçekler, yarın öbür gün cezaevindeki tahliyeler, peşine gerçekleşecek olaylarda bu sayede, bu şekilde kimse de tek başına yüzleşmiş olmaz. Türkiye bir bütünüyle bununla yüzleşir. Maddelere geçildiğinde tek tek maddelerle ilgili düşüncemizi de paylaşacağız.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Emre.

Şimdi, söz sırası Sayın Ayşe Acar Başaran'da.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, ben de bütün arkadaşları selamlıyorum.

Öncelikle, söylemek istediğimiz şu ki bu kanunun tümünün aslında Anayasa'ya aykırılık üzerinden değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Her defasında söylüyoruz ama maalesef bu Komisyona gelen kanunların hiçbirisi bir Anayasa denetiminden geçmiyor, Anayasa'ya uygunluk denetiminden geçmiyor ve bu kanun, aslında toplumun büyük bir çoğunluğunu etkileyecek bu kanun da Anayasa'ya aykırı bir biçimde önümüzde.

Şimdi, aslında teklif sahipleri, çok geniş bir kesimle mutabakat yaptıklarını, görüştiklerini ifade ediyorlar ama biz bunun aslında çok da istenilen düzeyde olmadığını biliyoruz çünkü bize gelen talepler var, bugün burada olmak isteyen kurumlar vardı. Mesela Nafaka Hakkı Kadın Platformu Komisyona da dilekçeyle başvuru yapmış, TCK 103 Kadın Platformu, Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği ve aslında bu konuda yetkin, etkili daha birçok kurum ve kişiler bugün buradaki tartışmaların içerisinde yer almak, fikirlerini beyan etmek; bu fikirlerin ne kadar yansıdığını da görmek istiyorlardı. Bu koşullarda, şu anda bütün dünya bir pandemiyle uğraşırken tabii ki fiziki olarak mümkün olmayabilirdi ama işte, başka teknolojik aletler üzerinden aslında buraya katılabilirlerdi ya da aslında şu anda en öncelikli konumuz tartışılabilir, onun için “Anayasa'ya aykırı.” diyoruz yani bu süreç içerisinde, katılımcılığın bu kadar dar tutulduğu, bir şekilde sınırlı bir zamana sıkıştırılan, kurumlar var, evet ama kurumların kendini bire bir içerisinde hissetmediği, kanun teklifinin bütünü aslında ayrımcılıkla dolu bir teklif şu anda önümüzde. O açıdan, biz, öncelikle bunun Anayasa'ya aykırılık açısından bir değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Ayrıca, kanunların zamana uygunluğunu da bence tartışmak lazım. Şimdi, toplumsal beklenti, toplumsal hassasiyet ne? Biz bugün, işte, pandemi bütün dünyayı bu kadar sarmışken kendi sağlığınıza da riske atarak ama binlerce insanın da sağlığını riske atarak ne konuşuyoruz? Şu anda cezaevinde 300 binden fazla insan var -suçları ne olursa olsun- bunların dışarıdaki aileleriyle beraber aslında milyonlarca insandan söz ediyoruz. Hepinize de gelmiştir, nasıl ki biz burada otururken sağlığımız konusunda tedirgin olup maskeler takıyoruz, işte, burada sayıyı azaltmaya çalışıyoruz, burada bize kolonyalar dağıtılıyor, işte, gelirken termal kamerayla şöyle bir bakılıyor acaba ateşimiz var mı, yok mu diye; milyonlarca insan şu anda cezaevinde bu virüsün yayılması konusunda büyük bir tedirginlik içerisinde ve büyük bir beklenti içerisinde. Tabii ki infazda eşitlik meselesi bizim Meclis olarak esaslı tartışmalarımızdan biri olmalı ama aslında şu anda önümüze geldiği biçimde bir tartışmayla değil çünkü “infazda eşitlik” diye gelen ama infaz yasasını iyice karmaşılaştıran, işte, infaz yasasında suçlar arasındaki eşitsizliği, adaletsizliği iyice artıran; bir taraftan zaten bazı suçlar açısından yüksek olan düzenlemelerin yanında bir taraftan da işte, insanlara neredeyse verilen cezanın tümünü yatırtmaya dönük bir düzenlemeyle karşı karşıyayız.

Şimdi, beklenti bir eşitlik ama öncelikli beklenti, dünyayı saran bir pandemi karşısında, dünya örneklerinden de görüldüğü gibi, cezaevleriyle ilgili hızlıca bir adımın atılması. Ama bu adım şöyle olmamalı: Biz işte, sayıyı azaltmaya çalışıyoruz ama bu bir kesim için af da değil. Biz biliyoruz ki bu kanun teklifi, işte, sunumlarda da söylendi, bir af olmadığı ifade edildi ama aslında bu kanunun esas bir kesim açısından af niteliği taşıyor ama bir kesim açısından da husumetli bir yaklaşımla “İçeride kalsınlar, virüs gitse öldürsün.” Yani aslında fiilî de bir idam uygulamasıyla karşı karşıyayız çünkü beklenen bir tehlike bu. İşte, bir kişi gitti, herhangi bir hastalığa yakalandı, bir kalp krizi geçirdi ya da işte, bir hastalığa yakalandı, yaşamını yitirdi meselesi değil arkadaşlar. Şu anda cezaevlerinde salgının yayılması durumunda aslında hepimizin sorumluluğu altında ezileceğimiz bir meseleyle karşı karşıyayız ve bunun af olmadığını savunuyoruz. Ya, bu, bir kesim için bir af. Eğer afı bunu ayrıca konuşmak lazım. “Bu nasıl af düzenlemesi?” başka bir biçimde tartışılır. Affın hem konuşma yeri burası olmamalı ama bir taraftan da Meclisteki geçme çoğunluğunun da bambaşka olduğunu bilerek aslında burada tıpkı birçok zaman hukukçuların yani işte mahkemelerin yaptığı kanunu dolanma meselesinde olduğu gibi Meclis de aslında kanunu dolanarak gizli bir af ama bir taraftan da işte, husumetli bir yaklaşımla da işte “toplumsal hassasiyet” diyerek aslında partilerin kendi hassasiyetleri üzerinden önümüze getirdikleri bir kanunla karşı karşıyayız. Onun için bence doğru oturtmak lazım. Bu bir afır yani bunun adını doğru koyalım, ona göre tartışalım. Eğer bu afı tartışmayı oradan kurup buradan yürütelim yani hiç birbirimizden saklamayalım, toplum hepimizi izliyor şu anda, insanlar hepimizi dinliyor ve esas amaçlarımızı ortaya koyalım yani esas ne düşünüyoruz, ne istiyoruz; hepimiz ifade edelim burada. Açık olalım, toplum da ne istediğimizi bilsin. Toplumun beklentisi, hassasiyeti ne? Onu da bir konuşalım. Çünkü arkadaşlar, bizi onlarca insan arıyor, her gün arıyor yani farklı farklı suçlardan arıyorlar. “Şu cezaevinde karantina uygulaması varmış, tedirginiz.” diyorlar, size de söylüyorlar. İşte, diyor ki: “Elâzığ Cezaevinde karantina uygulaması varmış, biz tedirginiz.” Bir defa, cezaevindeki doluluk oranı çok yüksek, hatta olması gerekenin neredeyse 3 katı civarında. Şu anda af niteliğindeki bu kanun teklifiyle -herhâlde- 70-80 bin kişi çıksa bile hâlâ cezaevinde bunun çok üstünde bir doluluk oranı var. Bu, bir taraftan af niteliği taşıyor ama bir taraftan da sürekli bir düzenleme hâline getiriyor ama içerideki insanların yaşamını, yaşam hakkını koruyacak bir düzenleme de değil.

Şimdi, bu Meclisin esas görevi, bu pandemi anında toplanıp belki tek maddelik, belki 2 maddelik; ne kendi sağlığımızı riske atacak ne oradaki, cezaevindeki insanların sağlığını, yaşamını riske atacak bir teklifle gelecekti ve “Bizim esas niyetimiz bu. Burada biz yaşam hakkını savunuyoruz. Suçu ne olursa olsun, cezaevinde kaldığı müddetçe bu artık öncelikle Hükümetin, devletin sorumluluğu altında ama bir taraftan da bütün Meclisin sorumluluğundadır.” deyip aslında bir adım... 2 maddelik olabilirdi ve bizim burada yirmi dakikada, yarım saatte bitireceğimiz bir meseleydi. Arkadaşlar, diğeri, uzun uzun üzerinde konuşmamız gereken bir mesele işte, adaletin sağlanması, infaz kanununda belli düzenlemelerin yapılması. İşte “Biz şu suçları terör suçları kabul ediyoruz, bunları siz siyasal suçlar olarak değerlendiremezsiniz, düşünce, ifade özgürlüğü kapsamında değerlendiremezsiniz; o açıdan biz böyle dedik. Görüş aldık biz oradan buradan, bir sürü kurumdan, partiden ama en nihayetinde bizim hassasiyetimiz bu çünkü söz söyleyen, kendini ifade eden, ifade özgürlüğü kapsamında cezaevinde olanlar bize muhalif. Onun için, bizim hassasiyetimiz toplumsal hassasiyet mahiyetindedir çünkü biz çoğunluğuz, çoğunluğun tahakkümünü de biz uygularız.” mantığıyla bir ceza infaz düzenlemesi olamaz. Bu, ne uluslararası standartlarda bir düzenleme olur ne toplumsal vicdana uygun bir düzenleme olur ne de Türkiye’deki iç hukukumuzaya uyan bir düzenleme olur.

Bakın, zaten dediğim gibi, başa dönüp tekrar söyleyeyim, çokça ifade ettik: İnfazda kaçıl düzenleme var? Burada hukukçu arkadaşlarımız var, hukukçu arkadaşlarımız bile oturup “Şu kişi şu suçtan ceza almış, bir hesaplayın.” dese, infazda uzman olmayan birçok arkadaşımız aslında oturup

bu hesabı yapamıyor çünkü çoklu bir infaz düzenlemesi var. Şimdi, bir tane daha getirdik çoklu infaz düzenlemesi. Bir taraftan bunun aslında salgınla ilgili olduğunu, salgın vesilesiyle cezaevlerini boşaltma iddiamız olduğunu söylüyoruz ama kalıcı bir düzenleme yapıyoruz, bir tane daha karmaşık infaz düzenlemesi, bir tane daha ekledik üstüne. Peki, buradaki muradımız ne? Burada bir murat cezaevlerinin boşaltılması. Peki, cezaevlerinin boşaltılması ya da işte, oradaki insanların varlık nedeni infaz kanunundaki düzenlemeyle ilgili mi, yoksa gerçekten Türkiye’de hukuk sisteminin eşit, adil, tarafsız, bağımsız yürütülmemesiyle ilgili mi? Ya, bakın, on sekiz yıl içerisindeki suç oranlarının yüksekliğine bakalım. Niye suç oranları yükselmiş? Bunun tespitini yapalım, sosyolojik nedenleri araştırılsın. Bunun, mahkemeler nezdinde, yargı açısından nedenleri bir araştırılsın. Gerçekten insanlar tarafsız, bağımsız mı yargılanıyor? Ya, ben suç tipini ayırmadan söylüyorum. Bu ülkede sadece düşünceleri nedeniyle, muhalif oldukları için değil, yoksullar ile zenginler arasında da bir fark var yargı mekanizması açısından yani yoksulun, bir suç işlediğinde karşı karşıya kaldığı bir tavır ile daha zenginin bir suça karışması durumunda yargı açısından karşılaştığı sonuç aynı değil yani burada çok popüler, gazetelerdeki 3’üncü sayfa haberlerinden söz etmiyorum, her gün yaşadığımız, gördüğümüz; işte, bir taraftan “FETÖ borsası” olarak tariflendiriliyor ama sadece cemaat açısından değerlendirmeyeceğimiz bir mesele. Her konuda, ekonomik olarak daha zengin olanların bu ülkede yargı mekanizmasının içerisinde kendini daha çabuk akladığına, cezadan kendini kurtardığına hepimizin aslında şahitlikleri var, hukukçuların hepsi bunun şahitliğini taşır. Hiç “Yargı bağımsız, tarafsız.” demeyelim. Ayrıca, bu ülkede yargının bağımsız ve tarafsız olmadığı meselesi sadece bizim değerlendirdiğimiz bir mesele değil; bakın, Anayasa Mahkemesinin kendi verdiği kararlarda da aslında ortaya çıkan değerlendirme ve biz Anayasa Mahkemesi bendini eğer şu anda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önüne koymamış olsak binlerce dosyada aslında 90’lı yıllardan daha ağır bir biçimde karşımıza çıkan sonuçlarla karşı karşıya kalacaktık yani insanlar böyle tariflendiği biçimde uluslararası standartlardaki “terör” kavramı içerisinde ya da onun propagandası içerisinde söz söyledikleri için, eylemlere karıştıkları için cezaevlerinde değiller; herhangi bir konuda attıkları “tweet”ler, iktidara muhalefet mahiyetindeki sosyal medya paylaşımlarında, katıldıkları eylem etkinliklerinde... Bakın, -bizden örnek vermek istemiyorum ama biz en abes örnekleri yaşadığımız için- bizim grubumuzdaki birçok milletvekili arkadaşımız Eş Genel Başkanımızın yaptığı konuşmada salonda bulunduğu için haklarında propagandadan fezleke açıldı. Ya buradaki hangi hukukçu arkadaş bunu açıklayabilir? Söylemediği bir söz... Biz ne yapacaktık? Ağzını kapatmadığımız için herhâlde şu anda hakkımızda propagandadan fezleke açılıyor ve böyle absürt örnekler sadece fezlekeye dönüşmüyor, sadece soruşturmaya dönüşmüyor, bunların tümü, bir biçimde ceza olarak geri dönüyor arkadaşlar.

Bu insanlar, cezaevindeki insanlar bunlar yani düşünceleri nedeniyle cezaevinde olanlardan kastettiğimiz bu. Bunlar söz söyleyen insanlar, siyasetçiler. Siyasetçi, siyaset yapacak ve bunun sınırı, siyasetçilerin eleştiri sınırı, toplumdaki herhangi bir insanın eleştiri sınırından daha yüksek olmalı; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları, Anayasa Mahkemesinin kararları. Ve bir siyasetçi de en ağır eleştiriye de kendine karşı kabul etmeli ama binlerce insan Cumhurbaşkanına hakaretten şu anda cezaevinde ya da ceza aldı, binlerce insan... Bu, işte temyiz yolunun açılmasıyla beraber birtakım azalmalar gelse bile binlerce insan... Biz sayıyı... Aslında, arkadaşlarımız varsa, Bakanlıktan arkadaşlarımız, bize en azından suç tariflerini bir yapsınlar. Kaç kişi şu anda Cumhurbaşkanına hakaretten soruşturma geçirdi, kaç kişiyle ilgili dava açıldı, kaç kişi yakın zamanda temyiz yolunun açılmasıyla beraber cezaevinden çıktı? Cezaevleri, böyle İnfaz Kanunu’nu dolanarak, fiili aflar getirilerek boşaltılmaz; özgürlük ortamı getirilir, insanlar suça teşvik eden nedenler araştırılır, bunun önlemi alınır, buna göre adımlar atılır. İşte insanlar ekonomik nedenlerden mi bir suça karışıyorlar, sosyolojik nedeni tespit edilir, ıslah böyledir. Bunun tespitini yaparsınız, bununla ilgili adımlar atarsınız,

düzenlemeler yaparsınız ve suçu bu şekilde azaltırsınız.

Şimdi, biz kadına yönelik şiddet cezasının en üst seviyeye getirilmesini isteyenlerdeniz ama kadına yönelik şiddetin azalmasının bir yolu da topluma bilinç kazandırmaktır. Sizin oturduğunuz her ortamda, gittiğiniz her yerde kadın-erkek eşit değildir. İşte televizyonda çıkan kamu spotlarında kadının görevini tanımlayan, kadına işte ev içerisinde iş yapacak, yemek yapacak, temizlik yapacak, ütü yapacak gibi bir rolü büründüren; erkeğe de sadece oturacak ve hizmeti alacak gibi bir rol bölüşümü yaparsanız, böyle bir anlayış geliştirirseniz, buna itiraz eden kadını da şiddetle baş başa bırakırsınız; sonra gittiğinizde karakolda erkek polis tarafından da korunur, sonra o erkek sizin getirdiğiniz İnfaz Kanunu'yla şiddete uğrayan ama ölümle sonuçlanmayan cezalarda girer -örnekleri var- açık cezaevinden izne çıkar ve gelir kadını öldürür; örneklerini çokça yakın zamanda da yaşadık. Şimdi, tabii ki bazı konularda cezanın artırımı, evet, ama sadece cezayla da suç engellenmez, dediğim gibi, bir anlayış da geliştirmek lâzım. Peki, bununla ilgili ne yapıyoruz arkadaşlar? Sadece, işte, bir kesime yönelik sürekli bir biçimde tazyik... Bu kanun da böyle.

Bir taraftan ne yapmışlar bu kanun biçiminde? Şimdi, bir de dediğim gibi, müthiş bir toplumsal beklenti de var ama bu kanunun tümünde zaten bir infaz eşitsizliği getirmiş, bir taraftan da kanunda özellikle iyi hâlli olma koşulu o kadar daraltılmış ki bir kesim açısından neredeyse aldığı ceza beş yıla beş yılın tamamı, altı yıla altı yılın tamamını yatacak biçimde aslında bir düzenleme var. Yetmemiş -yani eşitlememişiz düşünceleri nedeniyle cezaevinde olan insanları- bir de o kadar abartmışız ki, kurumun dışındakini kurum içindeki gibi “disiplin cezasına tabi olma” olarak tanımlamışız ve bu disiplin cezalarının sonucunda da insanların infazları yanacak, neredeyse cezasının tamamını yatacak. Yani bu kadar hasmane bir tavırla bir gruba yaklaşmak, bir devlet açısından... Bence böyle olmamalı, bir devlet kendi vatandaşlarına hasmane bir tutum geliştirmez. Yaklaşım bu olmamalı ya da bu kadar kısıtlama cezaevinde...

Biz maddelerle ilgili tek tek konuşacağız arkadaşlar yani cezaevinde zaten var olan yasakların tümü getirilmiş ve burada kanunlaştırılıyor. Gazete yasağı. İnsanların belli bir biçimde, belli sınırlar içerisine giren basın-yayın kuruluşları haricinde, basın-yayın kuruluşlarının içeriye girişi engellenecek. Ya da bundan bir hafta önce, aslında çok da kamuoyunda tartışılmayan, bir kararnameyle geçen bir tüzük vardı, infaz tüzüğü. Bu tüzükte aslında insanlara insanlık onuruna yakışmayacak biçimde davranışlar kılıfa büründürülüyor; buna karşı çıkan insanlar disiplin cezasıyla cezalandırılacak ve infazları yanacak; burada bir adalet olamaz. Hele ki dediğim gibi, yargı açısından, yargının tarafsızlığı, bağımsızlığı bu kadar tartışmalı bir durumken... Bakın, Osman Kavala örneğini arkadaşlarımız verdi, benzer örnek yine Selahattin Demirtaş örneği. Yani dediğim gibi, bizden çok vermek istemiyorum ama en absürt örnekler olduğu için veriyorum.

“Bir suçtan 2 kez yargılanılmaz.” ilkesi belki binlerce yıl önce hukuk sistemine girmiş bir ilkedir. Bir suçtan bir defa yargılanılır ve bir defa ceza alınır yani siz aynı suçtan bir insanı 2 defa cezalandıramazsınız ama Selahattin Demirtaş bir suçtan bir defa tutukluymuş, serbest bırakıldı; aynı suç, aynı fiille ilgili tekrar soruşturma başlatıldı ve bununla ilgili tutuklandı. Yani bu yargının... İşte cezaevi bunlarla dolu. İşte mesela Selahattin Demirtaş 2'nci defa aynı suçtan tutuklandığı için cezaevinde yani bu yetmezmiş gibi, bu kadar hukuksuzluk, bu kadar adil olmayan, tarafı ve bağımlı bir yargı ortadayken bir de dediğim gibi, tamamen bir karşıtlık, muhaliflik üzerine bir kanunla karşı karşıyayız.

Fikirlerimizi biz ifade ettik biz, verdiğimiz önerilerimiz de vardı, burada da birazdan maddeler üzerinde de önerilerimizi tek tek de ifade edeceğiz ama hiç kimse herhâlde böyle bir kanunla karşı karşıya kalabileceğini düşünmüyordu. Özellikle “Covid” diye hepimizi tehdit altına alan bir meseleyle karşı karşıyayken. Ya şimdi bu kanunun kendisinde birazdan, dediğim gibi, maddelerde konuşuruz.

Şimdi, bakın, Birleşmiş Milletler “Tedbir alın.” demedi cezaevleriyle ilgili. “Cezaevlerini siyasiler, politik mahpuslar açısından boşaltın.” dedi bir de, “Serbest bırakın, hatta mümkünse -dediğim gibi- en az istisnaıyla cezaevlerini boşaltın.” dedi Birleşmiş Milletler. “Sadece tedbir alın.” demedi yani tedbirlerin ne kadar yetersiz olduğunu biliyoruz; şu anda cezaevlerinde tedbir yok arkadaşlar. Siz, işte “Avukatlara maske veriliyor, kapalı görüş yaptırılıyor, insanlar oraya gittiğinde temas sağlanmıyor.” diyorsunuz ama biz burada kaç kişiyiz, bakın ne kadar tedirgin herkes burada kalmaktan, küçük küçük koğuşlarda insanlar...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Onun için toparlayalım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Çok kısa Başkan, yani bu kadar önemli bir konuda herhâlde on beş dakikada bitireceğimi düşünmüyorsunuz.

Biz bu koşullarda, böyle bir toplantı yapmayabilirdik; dediğim gibi, en acilinden, gelseydiniz “Biz Covid’le ilgili en az istisnaıyla şu kanuna 2 madde getiriyoruz.” deseydiniz başka bir tavır sergilerdik ama bu kanun, dediğim gibi, iktidarın hassasiyetini, iktidar ve teklif sahiplerinin hassasiyetini taşımış gelmiş bir kanun ve biz, milyonlarca insan, binlerce insan risk altındayken, sağlığı bir tehdit altındayken ve bunlar da hepimizin seçmeniye -ben ayırmıyorum, bu insanlar, hükümlüler haricinde, cezaevindeki tutuklular da hepimize oy verdi, onlar da bizim seçmenlerimiz; seçmenlerimiz olmasa bile vatandaşlar, bu ülkenin vatandaşları- onlar bu kadar büyük bir risk altındayken, dakika dakika onlar açısından risk büyüyorken bizim burada aldığımız riskin bence onların temsilcileri açısından daha fazla olabilmesi gerektiğini düşünüyorum. Onlar adına söz söylüyorsak daha büyük riski de alabilmeliyiz ama onları biz risk altında tutup kendimiz burada konforumuzu düşünürken binlerce insanı bu kadar işte küçük küçük ortamlarda “sosyal mesafe” dediğimiz şeyi uygulamayacakları bir durumda, kaderleriyle yüz yüze bırakıp böyle bir kanun konuşuyor olmak ayrıca bence hepimiz açısından önümüzdeki dönemlerde dönüp düşüneceğimiz bir durum.

Şimdi, dediğim gibi, bu kanun... Riskli bir dönemde konuşuyoruz arkadaşlar, normal bir süreçte değiliz, normal bir süreçte olsak daha belki bambaşka şeyler konuşacaktık, şimdi riskli bir durumdayız. Bütün Dünya Sağlık Örgütü, uluslararası sağlık örgütlerinin sıraladığı birtakım risk grupları var, bu risk grupları sıralanırken bile ayrımcılık yapılmış. Risk grubunda ayrımcılık olur mu? Şimdi 65 yaş üstü... Kronik hastalığı olan... Bakın, İnsan Hakları Derneğinin bir listesi vardı “Ağır hastalar” diye, ağır hasta mahpuslar 450’den fazla ama bu risk grubu sadece ağır hasta mahpusları kapsamıyor; belki kronik astım ya da akciğer hastalıklarının bir kısmı da ağır seviyede hastalıklar olarak değerlendirilmeyebilir. Ama bu hastalık açısından yani bu salgının yaygınlaşması, bu virüsü kapmaları durumunda ortaya çıkacak sonuçlar bakımından ağır risk gruplarını sayıyor Dünya Sağlık Örgütü, Türkiye’deki tabip örgütleri ve hatta siz. Yani insanlara “Çıkmayın.” dediniz, 65 yaş üstündekilere “Sokağa çıkmayın.” dediniz, risk grubu kabul ettiniz, sokağa çıktıklarında gittiniz, polislerle uyardınız “Girin içeriye.” dediniz, hatta o kadar abarttınız ki bir ayrımcılık, bir nefret söylemi hâline getirip insanları linç ettirdiniz sokak ortasında.

Şimdi, bunlar risk grupları. Peki, bu risk gruplarıyla ilgili bu teklif ne diyor arkadaşlar? 65 yaş üstü, kronik hastalıkları olan yani bu Covid salgınının yaygınlaşması durumunda ya da kendilerine bulaşması durumunda yüksek ihtimalle ölümle sonuçlanabilecek durumlara karşı teklifte bir şey yok. Var, ama bir ayrımcılık var. Aslında, onun için diyorum yani bir çoğunluk ya da muhalefet, karşıtlık üzerine hasmane bir tavırla bir bakış açısına sahip. Olmamalı, olamaz. Yani ne olursa olsun eğer yaşam hakkını savunuyorsak, eğer bu Meclis, gerçekten bu insanların ya da devlet, hükümet kendini bu insanların yaşamından sorumlu hissetmiyorsa da hissetmeli. Yani üç gün sonra cezaevinden çıkacak herhangi bir olumsuz durum, herhangi bir cenazede, herhangi bir ölümden, iktidar “Ben öngörmüyorum.” diyemez.

Bakın, bu olası kast olur, Türk Ceza Kanunu'ndaki olası kast. Yani var, biliyoruz. Bildiğimiz bir durum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – O da kapsam dışı...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, ama siz olası kastla insanların ölümüne neden olacaksınız, hepimiz... Bu olası kasttır. O açıdan bu kadar ciddi bir mesele. Yani bu kadar ciddi bir meselede, bu teklifte tek bir cümle olmaz mı? Binlerce insan... Sizi aramıyorlar mı? Beni arıyorlar. Sadece düşünceleri nedeniyle siyasi tutsak, benim “tutsak” olarak tanımladığım... Siz nasıl tanımlarsanız tanımlayın ama hukuksuz bir biçimde, bağımsız, tarafsız yargının olmadığı bir yerde, düşünceleri nedeniyle cezaevinde tutulan insanlar için “hükümlü”, “tutuklu” gibi hukuki tanımlamalar yapmam. Beğenirsiniz, beğenmezsiniz, bu benim düşüncem. Sadece onlardan söz etmiyorum, bakın, bambaşka suçlardan cezaevinde olan insanlar hepimizi arıyorlar. Adalet Komisyonu numaraları her tarafta dağıtılmış zaten, hepimizi tek tek arıyorlar ve tedirgin olduklarını söylüyorlar.

Peki, Hükümet nasıl bir tedbir alıyor? 65 yaş üstüne dağıtıldığı gibi maske dağıtarak mı, kolonya dağıtarak mı? Bu bir tedbir değil. Tedbir, o insanların gerçekten daha düzgün beslenecekleri, temiz havadan daha fazla yararlanabilecekleri, sosyal mesafeyi daha iyi ayarlayabilecekleri cezaevi dışına çıkartmak. İşte, onun için diyoruz, istisnalar dışında -çok dar istisna olabilir o da- çok dar istisna dışında cezaevlerini boşaltmayı hedeflemeli bu iktidar. İşte Covid'e karşı tedbir böyle olur.

İran yaptı arkadaşlar, İran. İran ki hâlâ idam cezasını uygulayan bir ülke. İdam cezasını uygulayan bir ülke, bir hastalık sonucunda bu sorumluluğu almayıp cezaevlerini boşaltıyor ama idamı kaldırdığını, yaşam hakkını öncelediğini ifade eden, kendinin demokratik bir hukuk devleti olduğunu ifade eden bir ülkede, biz, hâlâ bu meselede ayrımcı, karşıtlaştırmacı bir bakış açısıyla yaklaşıyoruz. Bu, hepimiz açısından kabul edilemezdir. Yani sorumlusu hepimiziz.

Eğer şunu göze aldıysanız bir şey demiyorum. Bakın, buradan söyleyeceğim, üç gün sonra hatırlayın “Ölen ölsün, biz bunu bekliyoruz, hatta istiyoruz.” Yani buysa eğer “Ölen ölsün.” Hani, bir dönem vardı “Asmayacağız da besleyecek miyiz?” Yani bu mu acaba düşünce? Buna götürüyor şu anda, bu riskli durumda insanları cezaevinde tutmak. Ben gerçekten insanların duygularıyla da ifade etmek istiyorum, hissiyatlarıyla da ifade etmek istiyorum. Şu anda cezaevlerinde müthiş de bir tedirginlik var.

Cezaevlerine temizlik malzemelerinin dağıtıldığı ifade ediliyor; hiçbir temizlik malzemesi dağıtılmıyor arkadaşlar. Temizlik malzemeleri oradaki kantinlerde satılıyor; kantinlerde de 3 katı, 5 katı fahiş fiyatlarla temizlik malzemeleri satılıyor.

Batman Cezaevinde, dün, avukat arkadaşımın içerideki insanlarla yaptığı görüşmelerin sonucunu söylüyorum; on günde 1 maske veriyorlarmış. Bu maskenin ömrü üç saattir -hekim arkadaşlarımız da var burada- “1 defadan fazla bunu kullanmayın.” derler; siz, on gün boyunca bir insana bir maskeyi “Al, bunu on gün boyunca kullan.” diyemezsiniz. Uygulama böyle ve oradaki adli şeyden söylüyorum.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Cezaevlerinde yok öyle bir şey...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Araştırın “Yok.” demeyin, her söylediğimiz...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hayır, araştırmaya gerek yok, Ben Cezaevi İzleme Kurulundaydım, biliyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Cezaevi İzleme Kurulu, ben de orada yer aldım, aslında bunların ne olduğunu biz de biliyoruz. Bir arayın, sorun yani böyle direkt her söylediğimizi muhalefet gibi algılamayın. Bakın, biz, şurada muhalefet partisi tarafında yer alabiliyoruz, siz de iktidarda yer alabiliyorsunuz ama hassasiyetlerimizin ortak olması gerektiğini düşünerek ifade ediyorum, böyle hemen cepheden reddetmeyin, arayın, sorun. Siz bilmeyebilirsiniz, bu sizin talimatınızda olur olmaz demiyorum ama bir hakikat var ortada, o hakikati de görelim biraz, çok da böyle cepheden redde

girmeyelim. Ben o kurulun nasıl çalıştığını da bilirim, kırk yılda bir giderdik biz bir cezaevine, o da mümkünse en iyi koşulları olan cezaevleri, üç yıl boyunca Elâzığ Cezaevine gitmeye uğraştık. Bugün, o kısım bizim meselemiz değil ama ben çok yakından da takip ederim cezaevlerinin durumunu.

Şimdi, dediğim gibi, arkadaşlar müdahale edince, açıkçası bir şey hâline geliyor ama şimdi cezaevinde kimler var, tekrar oraya geleylim.

Şimdi, arkadaşlarımız da örnek verdi. Domates, biber fiyatları yükselir, buna karşı halciler terör örgütü üyesi olur, onlar alınır. Gazeteci bir düşüncesini ifade eder, muhalif bir düşünce, işte Yeni Yaşam gazetesi ve en son alınan arkadaşlarımız da bambaşka suç uydurmalarıyla cezaevine alınırlar. Akademisyenler çıkarlar, derler ki: “Ben sizin siyasetinizi beğenmiyorum, ben bu ülkede barışı savunuyorum.” Cezaevine girer, ceza alır; Anayasa Mahkemesi bununla ilgili karar verir, dışarıya çıkar. Öğrenciler çıkar, eleştirir; bursu eleştirir, yemek fiyatını eleştirir, gözaltına alınır; buna karşı eylem yapar, gözaltına alınır, cezaevine girer. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, biraz sessiz olabilir miyiz. Ayrıca, sosyal mesafeye de dikkat edelim, ihlal eden arkadaşlar var.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Herhâlde anlattıklarım önemsiz, onu anladım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, Ayşe Hanım, bakın, dikkatle dinliyoruz, bize haksızlık ediyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Devam edin Sayın Başaran ama toparlayın, süreniz dolmak üzere.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Daha var süremiz Başkan.

Şimdi, dediğim gibi, bu propaganda... Zaten Türkiye’de “terör” kavramı çok geniş olarak tanımlanan bir mesele. Bir de çok ucube bir madde var, ben bir hukukçunun bu ucube maddeyi savunmasını sindiremiyorum. Ben, şahsen -görüşüm ne olursa olsun- örgüt adına suç işlemek gibi, dünyada örneği olmayan ucube bir maddeyi, bir hukukçunun nasıl savunduğunu anlayamıyorum.

Bir defa, üyeliğin kriterleri vardır. Bakın, devlet güvenlik mahkemelerinde yargılanan insanlarda bile üyeliğin kriterleri belliydi, üyelik kriterlerine göre insanlar üyelikten ceza alırdı. Biz, bugünkü Türkiye’de devlet güvenlik mahkemelerinin gerisine düşmüş bir durumdayız ve Anayasa Mahkemesi, devlet güvenlik mahkemelerinde askerî hâkim olduğu için ihlal kararları verdi ama bugün o kriterlere bile uymuyoruz. Bakın, devlet güvenlik mahkemelerinin kararlarıydı; kod ismi olacak, örgütün içerisi, mekanizmanın içerisi nerede olacak, yeri belli olacak vesaire gibi bir sürü şey sayıyordu. Bugün herkes üye, hatta 1 defa yetmiyor, 2 defa... 2 defa bir örgüte üye olunur mu?

Bakın, ben dosyayla Genel Kurulda bir konuşma yaptım, örnek verdim, bir örgüte 2 defa nasıl üye olunur arkadaşlar? Bir derneğe gidersiniz 1 defa üye olursunuz değil mi? 1 defa. Ya, bu örgüt nasıl bir şey ki 2 defa üye oluyorsunuz? Sabah örgüt üyeliğinden, öğleden sonra örgüt üyeliğinden, 2 defa insan nasıl ceza alır? Bir hukukçu bunu bana hukuken açıklasın, ben vazgeçeyim her şeyden. Yok, arkadaş, 2 defa üyelik... Hükümlü SEGBİS’le bağlanıyor, örgüt üyeliğinden hükümlü, bir daha örgüt üyeliğinden ceza alıyor. Bu nasıl açıklanır? Devlet güvenlik mahkemelerinde yoktu. Yoktu, yoktu, vallahi yoktu. Devlet güvenlik mahkemelerini savunacak hâle geleceğimizi bilmezdik de ona geldik.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de görmek isteriz Ayşe Hanım, getirin bize.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben getiririm size.

Bir tane daha söyleyeyim... Çok var, onun için diyorum.

Bakın, şimdi, üyelik nedir? Propagandaları birleştirip üyelik diye bir şey olabilir mi? Nasıl olacak?

Bakın, İdris Baluken...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, bu ayrıntıları maddelerde de konuşacağız, toparlayabilir misiniz?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Toparlayayım Başkan.

Şimdi biz eğer şurada “Siyasi suç yok.” diyorsa arkadaşlarımız biz de bunun aslında bir düşünce, ifade özgürlüğü kapsamında bir mesele olduğunu açıklamak zorundayız. Şimdi bu konuda kanun sahipleri gelip bize dedi ki: “Biz siyasi suçu kabul etmiyoruz.” Siyasi suç vardır var, işte olduğunun kanıtı. İşte, mahkemelerin de siyaseten karar verdiğinin kanıtını... Ben birkaç dakikanızı alıp toparlayacağım.

Şimdi, işte o üyelik dediğiniz şey propagandaların birleştirilmesinden oluşturulan bir şey. Nasıl propagandalar birleştirilip üye olunur? Yani bir insan... Beğenirsiniz beğenmezsiniz ama bana göre propaganda da sizin tanımlandığınız biçimde değil, yani bana göre de değil hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin... Açık var, çerçevesi çok bellidir. Türkiye’de nereye çekseniz oraya gidiyor, lastik gibi bir madde hâline gelmiş, her yere çek herkes propaganda yapmış olabilir, herkes terörist olabilir. Şimdi propagandaları yan yana koyun toplayın, bir kilo armudu toplayın “Bu elma oldu.” deyin, olacak iş mi ama Türkiye’de oluyor, oldu, verildi bu cezalar. İşte bunlar cezaevinde arkadaşlar, bunlar cezaevinde. E peki, bunlar siyasi suçlar değil size göre; düşünce, ifade özgürlüğü suçu da değil. E bunu bir de toplum hassasiyeti olarak gösteriyorsunuz, bu da size göre. Toplumun hassasiyeti sizin hassasiyetiniz değil, öyle anlamayın.

En sonunda ne yapıyorsunuz? Corona günlerinde bile insanları orada ölüme terk ediyorsunuz, bundan sorumlusunuz arkadaşlar. Vallahi billahi altında kalacağız hepimiz. Altında kalırız, cevap veremeyiz, gün gelir çıkar deriz ki: “Aslında ben ‘hayır’ demiştim.” Verdiğimiz oyun arkasında duramayız. Bakın çok oldu böyle meseleler. Geldiler burada idamlara “evet” diyenler sonra o idamları kabul edemedi, bugün de bir idam fermanıdır. İdam fermanına eğer “evet” diyecek varsa benim söyleyecek bir şeyim yok. Tarih herkesi kendi yaptıklarıyla yargılar, herkes de kendi yaptıklarının karşısında, tarihin karşısında, toplumun vicdanında gerekli cevabı verir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Başaran, sağ olun.

Şimdi söz sırası Sayın Ayhan Erel’de.

Buyurun Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, az önce bir sayın milletvekilinin de dediği gibi her ne kadar yasa teklifi, İnfaz Yasası’nda ve bazı kanunlarda değişiklik içeriyor gibi görünse de kamuoyuna baktığımızda bize gelen sorulardan, bize gelen taleplerden genelde bir “af yasası” veya yargıda bir paket “yargı paketi” şeklinde algılanıyor. AK PARTİ’li Grup Başkan Vekilinin “Milletimizin talebi ve vicdanında yer bulduğu.” görüşüne baktığımız zaman, mevcut düzenlemenin milletin vicdanında yer bulmadığını aksine milletin vicdanını kanattığını görmekteyiz.

Netice itibarıyla en basitinden, 48’inci maddede yapılan düzenlemelere baktığımızda bu düzenlemelerde daha önce çıkarılan bir kanun hükmünde kararname var. 17 Ağustos 2006 tarih ve 29804 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan kanun hükmünde kararnameyle denetimli serbestlikte yeni düzenlemeler yapılmıştı. Buraya baktığımızda, kasten öldürme suçunun, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçların, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçların yine uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarının, devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar gibi suçların bu kanun hükmündeki kararnamede düzenlenen denetimli

serbestlikten faydalanmadığını görmekteyiz. Ama yapılan bu İnfaz Yasası'ndaki değişikliklerle, özellikle 48'inci maddeyi, ben her ne kadar ceza hukukçusu olmasam da bir hukukçu olarak anlamış değilim, tane tane anlatacak bir arkadaşım olursa mutlu olurum.

Maddeye baktığımızda, şu şu şunlar değiştirildikten sonra cinsel dokunulmazlığa, cinsel saldırı suçlarına geliniyor. Deniliyor ki “Cinsel saldırı (madde 102, ikinci fıkra hariç)”. Yine “...reşit olmayanla cinsel ilişki (madde 104, ikinci ve üçüncü fıkra hariç)” ve cinsel taciz (madde 105) suçlarından süreli hapis cezasına mahkûm olanlar cezasının üçte 2'sini çektiği takdirde bu yasadan faydalanırlar.

Şimdi, buraya baktığımızda bu maddenin (c) fıkrasında 103'üncü madde sayılmıyor yani çocuğa karşı cinsel istismar, bu istismarcılar yarı oranında faydalanacaklar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir daha söyleyebilir misiniz, bir daha tekrar edebilir misiniz. Netleştirelim, bu çok önemli.

AYHAN EREL (Aksaray) – Benim görüşüm bu. Benim buradan anladığım, (c) fıkrasında 103'üncü madde sayılmıyor yani çocuğa karşı cinsel istismar... Bu istismarcılar yarı oranında faydalanacaklar. Kamuoyunda bu... Eğer böyleyse bu, ilerleyen maddelerde bir düzenleme yoksa...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel, maddelere geldiğimizde o detaylara gireceğiz.

AYHAN EREL (Aksaray) – Yok, bu genel anlamda.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Detayları maddelerde konuşursak...

AYHAN EREL (Aksaray) – Bir saniye efendim...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Hiç alakası olmayan konularda arkadaşlar konuşurken tepki göstermiyorsunuz. Ben madde...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun, devam edin. Ben tepki göstermedim.

AYHAN EREL (Aksaray) – Lütfen Başkanım, müdahale etmeyin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun, devam edin.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben kanunla ilgili konuşuyorum, limonla, kolonyayla ilgili de konuşmuyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz az önce... Ayhan Bey, çok özür diliyorum.

AYHAN EREL (Aksaray) – Estağfurullah.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biraz önce Ayşe Hanım çıktı, bu konuyu müzakere ediyorduk.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saniye...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Açabilir misiniz Sayın Başkanım?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şöyle yapalım: Değerlendirmelerini bitirsin Ayhan Bey, en son... Not alalım bunları.

AYHAN EREL (Aksaray) – Şimdi, Ali Bey, benim gördüğüm kadarıyla bu maddede çocuğa karşı ceza var ama yetişkinlere karşı bir ceza yok. Vatandaşın aklında -lütfen yanlış anlamayın, yanlış anlayacaksanız beni hiç anlamayın- sanki Ensarcıları buradan affetmek gibi bir düşüncenin egemen... (Gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu çok önemli bir konu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Devam etsin, bitirsin.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben maddenin gelişinden söylüyorum yani maddenin gelişini söylüyorum. Çocuğa cinsel istismardan dolayı suç işlediye cezası var ama yetişkinlere böyle bir ceza öngörülmemiş burada. Yani ben şimdi maddeyi niye bu kadar dolandırdınız, maddeyi niye bu kadar anlaşılabilir hâle getirdiniz, maddeyi niye bu kadar çelişkili hâle getirdiniz anlamış değilim. Şunu şunu diyebilirdiniz: “102’nci maddenin şu şu fıkraları 2/3, şu şu fıkraları 3/4, şunun, 102’nin, 105’in, 103’ün şu şu maddeleri 3/4, şu şu maddeleri 1/2 veya 2/3.” derdiniz. Yani bu kadar dolandırmanın, bu metni bu kadar çelişkili yazmanın anlamı nedir, anlamış değilim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Karşılaştırmalı metinden baktığınızda o anlaşılıyor ama anlaşılıyor aslında da.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Saygıdeğer Başkanım, çok basit bir şekilde anlatacağım.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben anlamıyorum, anlatırsanız mutlu olurum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, bu kısım çok önemli yani kamuoyunda yanlış algılanmaya müsait. Ayhan Bey’in de bir tereddüdü de olabilir, bu da makul.

Şimdi, 107’nci madde koşullu salıverme. İkinci fıkrası bugün itibarıyla 2/3, 1/2’ye indiriyoruz.

İki, 108’inci madde mükerrirler, ikinci defa suç işleyenler ve bunun 9’uncu fıkrasında uyuşturucu, cinsel suçlar bunlar var, bunlarda dörtte 3.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ali Bey, 103’üncü maddede çocuklara ilişkin ceza var ama yetişkinler için bir ceza öngörülüyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üstadım orası bakın, 102 ne diyor “İkinci fıkra hariç.” Ne demek? Birinci fıkrası. Birinci fıkrası nedir? Cinsel suçun yetişkinlere karşı basit hâlidir. Basit hâli 2/3, bugün de 2/3, dün de 2/3, yarın da 2/3.

6545 sayılı Kanun; 28 Haziran 2014’ten önce bu suç 2/3 idi. O tarih itibarıyla 3/4’e çıkarıldı, uyuşturucu ve cinsel suçlar. Şimdi biz oraya bunu yazarak diyoruz ki “Eğer yazmazsak 1/2’ye inecek.” 1/2’ye inmemesi için onu yazıyoruz ve orayı koruyoruz. Oraya 3/4 yazarsak bu defa kanunu geriye işletmiş oluruz, haksız uygulama yapmış oluruz. 108’in 9’uncu fıkrasıyla erişkinlerin suçları 3/4’tür cinsel suçlarda, nitelsiz hâli bugün de dün de 2/3, bunda bir sorun yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Birinci fıkrasında.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tabii. Yani bu çok net, uygulamada da net. Yargıtay 3. Ceza Dairesi Başkanımız, Türkiye’de bu işi en iyi bilenlerden birisi Osman Atalay Bey’dir, Ankara savcılığından beri. Aksi bir şey varsa ben Osman Atalay Bey’e...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Özkaya.

AYHAN EREL (Aksaray) – Şimdi ben açıkçası tatmin olmuş değilim. Ama bir kez daha söylemlerinizde...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Rahat ol.

AYHAN EREL (Aksaray) – Tabii, tabii. Söylemlerinizden sonra bakacağım ama buraya baktığımızda ben hâlâ tereddüt içerisindeyim. Sanki bu maddeler içerisinde -lütfen yanlış anlamayın-sanki bazı kesimler veya bazı kişiler korunuyor gibi bir izlenim yaratılıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz o konuda düşüsek bile Allah’tan korkarız. Böyle bir şey asla söz konusu değil, yok böyle bir şey.

AYHAN EREL (Aksaray) – Bir saniye kardeşim...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ayhan Bey...

AYHAN EREL (Aksaray) – Bakın, arkadaşlar, yarın öbür gün bu boşluklardan faydalanıp çocuğa tecavüz eden insanlardan birkaç kişi tahliye olursa bunun sorumluluğunu hiç kimse kaldıramaz. Açık ifade ediyorum, bir kez daha söylüyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yeniden yazılabilir.

AYHAN EREL (Aksaray) – Siz diyorsunuz ki: Bu maddelere baktığımızda...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, önergemi o zaman uygulamaya koyun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sırası gelince alacağız.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bu virüs insan sağlığını tehdit ediyor diyoruz -kanunu getirdik- bu virüs çok süratli yayılıyor diyoruz ama bir konuda bir saat konuşuyoruz. Böyle şey mi olur?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saat değil, makul süre veriyoruz.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben daha dikkatli oldum. Grup adına yirmi dakika konuşma hakkım var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel, bitirdiniz mi?

AYHAN EREL (Aksaray) – Bitmedi daha.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Devam edin, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Şimdi, bir kez daha söylüyorum: Yarın öbür gün bu yaptığınız düzenleme neticesinde cinsel suçlardan dolayı tahliyeler olursa bunun sorumluluğu sizlere ait.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tam tutanak tutuluyor değil mi Sayın Başkan burada?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tutuluyor, tutuluyor.

AYHAN EREL (Aksaray) – Yine bu maddede (e) fıkrasında uyuşturucudan yatan çocuklar 2/3, erişkinler ise 1/2’den faydalıyor gibi bir anlam çıkıyor. Bunu da kabul etmek mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, bu yasanın çıkarılma amaçlarından bir tanesi veya en önemli amacı, cezaevlerindeki insan sayısını azaltmak. Yaklaşık 300 bine yakın tutuklu ve hükümlünün olduğu söyleniyor. Bunlardan yaklaşık yüzde 20’si tutuklu. Bize gelen taleplerde ve isteklerde, suçlu ne olursa olsun yaklaşık dört yıla yakındır tutuklu olan vatandaşlar olduğu söyleniyor. Bunların yakınları bu durumda...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Görevli arkadaş yok mu içeride? Şu en dipteki camları açabilir miyiz? Havalandırılım içeriyi.

AYHAN EREL (Aksaray) – Dört yıllık bir tutuklama süresi, artık tutuklamanın amacını aşmış durumdadır. Mademki cezaevlerinde bu salgın hastalıktan dolayı sıkıntılar var, tutuklulara da denetimli serbestlik uygulanarak belirli suçlarda, mesela on yılın üzerindekielerde altı ay, daha altındakilerde üç ay gibi bir düzenlemeyle bu cezaevlerindeki 60 bine yakın tutuklunun büyük bir bölümüne evlerinde denetimli serbestlik uygulayarak istediğimiz hedefe ulaşabiliriz diye düşünüyorum.

Yargıda güven, herkesin bildiği gibi, maalesef çok alt düzeylerde. Bunun en basit örneklerinden bir tanesi de son zamanlarda yaşanan Murat Ağirel dosyası. Burada bulunan herkes biliyor ki Murat Ağirel kendisine atılı suçlamanın maddi ve manevi unsurlarını kesinlikle ihlal etmemiştir. Murat Ağirel’in tek suçu, iktidara mensup belediye başkanlıklarında meydana gelen olumsuzlukları, yolsuzlukları yazdığı için ve bununla ilgili belgeler ortaya koyduğu için bu kalemi susturmak, bu kalemi kırmak adına maalesef böyle –sıfatını söylemek terbiyeme müsait değil- bazı hâkimler tarafından bugün içeride tutulmaktadır. İlk hâkim adli kontrol şartıyla tutuksuz yargılanmasına karar veriyor ancak daha sonra itiraz üzerine aynı dosyada yarım saat içerisinde hangi deliller toplandı, dosyaya hangi yeni deliller

girdi bilinmiyor, tutuklanmasına karar veriliyor. Bu tür uygulamalar maalesef yargıya olan güvenin yerlerde sürünmesine sebep oluyor.

Yine, yargıya güvendedeki azalmanın en önemli sebeplerinden bir tanesi de özellikle avukatlar arasında hâkim seçilirken hepimizin bildiği gibi -bu sadece AK PARTİ'ye mensup değil, daha önceki yıllarda belki bazı diğer siyasi partiler de yapmıştır- siyasi partilerde yöneticilik yapmış üst düzeydeki insanları hâkim, savcı yaparsanız bu arkadaşların tarafsız ve objektif olması mümkün değildir. Tarafsız ve objektif karar verseler bile karşı taraf, mağdur olan kişi bu kararı vicdanında kabul etmez diye düşünüyorum.

Yine, bu düzenlemede adli para cezası veriliyor vatandaşa. Parayı bulup yatıramadığı için bu adli para cezaları hapis cezasına çevriliyor ama bu -hapis cezasına çevrilen- vatandaşlar maalesef bu İnfaz Yasası'ndan gördüğüm kadarıyla faydalanamıyorlar. Bu da kamu vicdanının kabul etmediği bir durum.

Ben teşekkür ediyorum. İlerleyen zamanlarda da maddeler üzerinde tekrar görüş bildireceğim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Halil Öztürk, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, Adalet Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar ve kıymetli basın mensupları; AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisinin ortak hazırladığı ve kamuoyunda af paketi olarak adlandırılan, oysaki kesinlikle af kanunu olmayan, ağırlıklı olarak infaz süreleri ve infaz hâkimliği sürecini düzenleyen kanun teklifinin görüşmelerine başlamış bulunmaktayız. Öncelikle teklifin adalet sistemimize ve ülkemize hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Teklifimizle, başta Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, İnfaz Hâkimliği Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu olmak üzere 11 farklı kanunda değişiklik yapılması öngörülmektedir. Böylesine önemli bir düzenlemenin Komisyonumuzun gündemine gelmesi gecikmiş gibi görünse de aslında detaylı ve etraflıca tartışılması ve de görüşülmesi, farklı kesimlerden kapsamlı görüşler alınarak değerlendirilmesi, son olarak uzman görüşlerinin de dercedilmesiyle teklifimiz bu son hâlini almıştır. Teklife dair Sayın Grup Başkan Vekilimiz Levent Bülbül tarafından Milliyetçi Hareket Partisinin 2018 yılında vermiş olduğu, Genel Başkan Yardımcımız Sayın Feti Yıldız Bey'in teklif sahibi, ilk imzacı olduğu tekliften bugüne kadar geline süreçte biz teklifi ancak bu hâle getirebildik. Bu süreçte desteklerini ve katkılarını esirgemeyen herkese, bütün sivil toplum kuruluşlarına ve AK PARTİ'ye teşekkür ediyorum.

Saygıdeğer Komisyon üyeleri, 1994 ile 2006 yılları arasında 40 binin altında seyreden hükümlü sayısı, artan nüfus da göz önüne alındığında 2006 yılından sonra büyük bir artış trendine girmiştir. Geldiğimiz bu noktada kapasite 233 bin olmasına rağmen tutuklu ve mahkûm sayısı yaklaşık 300 bini bulmuştur. Hâlen tutuklu ve hükümlülerin sağlıklı yaşam şartlarıyla uyumşayan şekilde koğuşlarda sıkışık bir şekilde kaldığı hepimizin malumudur. Bu anlamda 10 kişilik koğuşlarda çok daha fazla kişinin kaldığını da bütün kamuoyu bilmektedir.

İçinden geçtiğimiz kritik süreç cezaevlerindeki bu kalabalık durumu daha da hassas hâle getirmiştir. Çünkü tüm dünya ile ülkemizi etkisi altına alan corona virüsü salgını konusunda her alanda tedbirler günbegün açıklanırken cezaevlerinin bunların dışında kalması mümkün gözükmemektedir. Her ne kadar Sayın Adalet Bakanımız coronavirüs salgını konusunda gerekli önlem ve tedbirlerin alındığını ve şu ana kadar cezaevlerinde coronavirüs vakasının, pozitif çıkan vakanın bulunmadığını kamuoyuna açıklasa dahi -ki burada Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz almış olduğu tedbirlerden dolayı- yine de bu kapasite yoğunluğuyla mücadelenin daha zor ve cılız kalacağını da tahmin edebiliyoruz. Onun için bu mezkûr kanun teklifinin süratle Komisyonunda görüşülmesi ve süratle Meclis Genel Kuruluna gelerek

kanunlaşmasını bekliyoruz çünkü hepimizin bildiği üzere bu virüs çok süratli bir şekilde yayılıyor. Onun için buradaki görüşmelerimizde bir süre sınırlı hareket edersek cezaevlerinde bizleri bekleyen, bir umut ışığı olarak bu Komisyondan gelecek haberi bekleyen bazı mahkûmların ve dışarıda bekleyen mahkûm yakınlarının en azından bu kaygılarını bir ölçüde gidermiş olacağız.

Bu kanun teklifiyle az evvel veya dün Grup Başkan Vekili Cahit Bey ifade etti, 90 bine yakın hükümlü veyahut da tutuklu salıverilecek. Bu önemli bir rakamdır. Bununla beraber de cezaevlerinde önemli bir rahatlamanın olacağını biz tahmin edebiliyoruz çünkü cezaevinde 90 bine yakın bir tahliye söz konusu olursa kalan kapasitenin daha da altında daha fazla yatak sayısının olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla kapasiteyi aşmış olan şu anki durum giderilmiş ve herkes kendi yatağında nöbetleşe yatmaktan kurtulmuş olacaktır. Bunu da biliyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, AK PARTİ'yle hazırladığımız ortak teklifimiz esasen infaz süreçlerinde önemli yeni düzenleme ve uygulamalar içermektedir. Özellikle belirtmemiz gerekir ki uyuşturucu ticareti ve cinsel istismar, kasten adam öldürme suçları ile terör suçlarında kesinlikle bir indirim söz konusu değildir. Yine terör örgütüne ilişkin suçlar da bu kapsamın dışındadır. Her ne kadar bunun kapsam içine alınmasına dair farklı siyasi partilerden bir talep gelmiş olsa da biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak -bu terör ve terör suçlarını ne olursa olsun ister yardım ister yataklık ister yönetici, lider veyahut da eylem içinde olsun veya olmasın- biz kendi varlık sebebimizi, misyonumuzu inkâr edip bunların, bu kapsamda değerlendirilmesine müsaade edemezdik ve hâlâ da müsaade etmiyoruz.

Değerli milletvekilleri, denetimli serbestlik uygulamasındaki kriterler değiştirilmekte ve herkese maktu bir yıl uygulanması yerine ceza adaleti sağlanması bakımından hükümlünün ceza ile orantılı yeni bir uygulamaya geçilmektedir. Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin, tutum ve davranışlarının her altı ayda bir değerlendirilmesinin yapılmasını öngören düzenleme de yine teklifimizin kapsamı içerisindedir. Teklifimizde en dikkat çeken düzenlemeler arasında, hapis cezalarının hafta sonu ve geceleri veya konutta infazına ilişkin mevcut uygulamaların kapsamının genişletilmesi vardır. Bu kapsamda kadın ve yaşlılar için öngörülen konutta infaz usulü, hükümlünün lehine düzenlenirken çocuklar da bu kapsama dâhil edilmektedir. Beş yıl ve altı hapis cezasına mahkûm olan hasta ve engelli hükümlüler, Adli Tıp Kurumu raporuyla cezalarını konutlarında infaz edebileceklerdir. Yeni doğum yapmış üç yıl ve altı hapis cezasına mahkûm olan kadın hükümlüler de yine cezalarını konutunda infaz edebileceklerdir.

Değerli komisyon üyeleri, teklifimizde geçici düzenlemeyle bir yıllık denetimli serbestlik süresi, belirli bir tarihten önce işlenen suçlarda üç yıla çıkarılmaktadır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de görülen koronavirüs salgını nedeniyle açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler ile denetimli serbestlik tedbiri uygulanan hükümlüler 31 Mayıs 2020 tarihine kadar izinli sayılacaklardır. Bu süre gerektiğinde 2 kez olmak üzere Adalet Bakanı tarafından uzatılabilecektir.

Yine, teklifimizin içerdiği düzenlemelerle infaz hizmetlerinde ciddi anlamda iyileştirmeler yapılmaktadır. Bu kapsamda hükümlülerin, eş ve çocuklarındaki sürekli hastalık ya da malullükleri hâlinde infazına ara verilebilmesine imkân getirilebilmektedir. Açık ceza infaz kurumunda uygulanan üç günlük mazeret izin hakkı yedi güne çıkarılmaktadır. Hükümlülerin hasta olan yakınlarını ziyaret edebilmesi amacıyla verilen mazeret izin hakkı birden ikiye çıkarılmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Başkan; görüşmekte olduğumuz teklifle örgüt kuran ve yönetenlerin cezaları ile tefecilik yapanların cezaları -bu suçlarda cezalar- artırılmaktadır. Bu da önemli bir düzenlemedir.

Diğer taraftan, yine teklifimizle çağdaş ve gelişmiş infaz sistemi, infaz hâkimliğinin güçlendirilmesi, koronavirüs salgını kapsamında alınması gereken önlemler uygulamaya geçirilmektedir.

İnanıyorum ki milletimiz birlik ve beraberlik içerisinde 11 Marttan bu yana verdiği koronavirüs mücadelesini kazanacaktır. Milletçe seferber olduğumuz bu stresli günlerden umut dolu yarınlar kısa sürede Allah'ın izni ve inayetiyle çıkacağız, yeter ki açıklanan kurallara tam ve eksiksiz olarak uyulmuş olalım.

Saygıdeğer milletvekilleri, yine görüşmekte olduğumuz teklifin bir kez daha hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinize ve tüm milletimize sağlıklı günler diliyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

Şimdi söz sırası Sayın Alpay Antmen'de.

Buyurun Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, çok zor şartlarda çalışan basın mensupları; tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanan koronavirüs salgını ve tehlikesi arasında buradayız. Umarım bir an önce, en az hasarla bu salgını ülke olarak ve dünya olarak atlattırız. Koronavirüs nedeniyle yaşamını yitirenlere başsağlığı diliyorum, tedavi olan yurttaşlarımıza da acil şifalar diliyorum. Öncelikle bu günlerde doktorlarımıza ve tüm sağlık çalışanlarına, market çalışanlarımıza, kargo çalışanlarımıza ve PTT çalışanlarımıza şükranlarımı iletmek istiyorum. Bugünler geçecek. İnşallah biz bu günleri, bu salgın hastalığı umarım en az hasarla atlattırız.

Şimdi gönül isterdi ki bugün kahramanca ve fedakârca çalışan sağlık emekçilerimiz için sağlıkta şiddet yasasını konuşsaydık. Gönül isterdi ki konuşmak zorunda olduğumuz bu af yasası yerine vatandaşlarımızın evlerinde nasıl kalacağını konuşsaydık. Emekçiler için, işçiler için neler yapabiliydik, onları konuşsaydık.

Değerli milletvekilleri, öncelikle bunu af tasarısı olarak nitelendireceğim kusura bakmayın, içinde gerçekten olumlu ve iyi hükümler de var. Emek veren arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz ama keşke dediğim gibi iki yıllık süreçte bu infaz düzenlemesini ya da af düzenlemesini yapmış olsaydık.

Bu teşekkürden sonra tarihe not düşmek anlamında eleştirilerimizi de sıralamamızda yarar var. Bu düzenleme ne siyasi partiler tarafından ne demokratik kitle örgütleri tarafından ne barolar tarafından ne de kamuoyu tarafından yeterince tartışılmadı. Teklife göre Türk ceza infaz sistemi köklü bir değişikliğe uğrayacak ve infaz hâkimliği önemli bir rol alacak ancak birçok gazeteci bu düzenleme içerisinde yer almıyor. Bu durum, Anayasa ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere açıkça aykırıdır. Mevcut durumda gazetecilerin ve siyasilerin tutuklu ya da hükümlü hâlde tutulması açık bir hukuksuzluktur. Bahsini geçirdiğimiz hukuksuzluk, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararlarında açıkça göze çarpmaktadır.

Düzenlemede, on yılın üzerinde olan cezalarla terör ve kasten öldürme gibi önemli suçlardan mahkûm olanların tahliyesine cumhuriyet savcısının başkanlık edeceği bir kurul karar verecek deniliyor. Öncelikle ve özellikle “terör suçları” başlığı altında siyasi suçların da yer almaması gerekiyor. Bunun ayrımının iyi yapılması lazım. Hain ve alçak 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında, OHAL sürecinde 5 binden fazla FETÖ terör örgütü üyesi hâkim ve savcı Adalet Bakanlığından ihraç edildikten sonra maalesef yerlerine birçok AKP il ve ilçe teşkilatlarında görev yapmış avukatlar atandı. İşte hukuki standart anlamında, objektif ve evrensel değerlendirme kriterlerinin bu izleme kurullarında da uygulanıp uygulanmayacağı müphem.

Düzenlemede siyasi mahpuslar, “tweet” atan, yazı yazan, siyaset yapan kişiler yok. Bu konu hem demokrasiye hem de uluslararası arenada ülkemize zarar veriyor ve düzenlemeye eklenmemiş.

Ve maalesef ülkemizde verilen hâkim kararlarının neredeyse yarısı hatalı, özellikle mesleğe yeni giren hâkimlerle ilgili olarak son derece ciddi hataların yapıldığını, duruşmaları dahi yönetemediklerini maalesef görmekteyiz. Evet, çıkacak bu düzenlemede, çıkacak, yatacak ya da indirimde gidecek olanların adil, eşit bir affa uğraması gerektiği tartışılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, size bazı rakamları vermek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanını eleştirdi diye, “tweet” attı diye insanlar cezaevinde; lise talebesi bir “tweet” atıyor, ışık hızıyla gözaltına alınıyor ama yıllarca bazı dosyalar bekliyor. Yıllarca bazı dosyaların iddianameleri bile yazılmıyor. Bu, açık ve net cumhuriyet savcılarının görevi ihmalidir ve Türk Ceza Kanunu’nda suçtur. Onların bunu bizden daha iyi bilmeleri gerekiyor.

İşte, cezaevlerine bakalım: 2002’de 59.429 mahkûm ve tutuklu, 2003’te 64.296, 2004’te 57.093, 2005’te 55.087, 2006’da 70.277, 2008’de 103.275 -ve tırmanıyor- 2009’da 116 bin, 2010’da 121 bin civarında, 2011’de 128.604, 2012’de 136 bin, 2013’te 144 bin, 2014’te 156 bin, 2018’de 154 bin, 2019’da 282 bin ve bugün itibarıyla 2020 ilk üç ayda 300 bin, inanılmaz bir rakam. Türkiye, cezaevlerinde bulunan tutuklu, hükümlü sayısı bakımından Avrupa’da, 43 ülke arasında 1’inci sırada yer alıyor. Keşke hukukun üstünlüğünde 1’inci sırada yer alsaydık, keşke adil yargılamada ve bağımsız yargılamada 1’inci sırayı alsaydık. Evet, maalesef, vatandaş yargıya güvenmiyor. Bunu, sadece biz değil, yargının en tepesindeki insanlar dahi söylüyorlar.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz affa karşı değiliz ancak nasıl bir af; onu düşünmek gerekiyor. Düşünce suçları, gazeteciler ve topluma kazandırılmasında mahzuru olmayan vatandaşlar için af çıkarılmasına karşı değiliz. Af eğer toplumsal barışı sağlamıyorsa, hukuksuzluğu önlemiyorsa ve vatandaşların tamamının gönlü razı değilse buna “af” demek veya “infaz düzenlemesi” demek bile doğru değildir.

Bakın, gelişmiş hukuk sistemlerinde genel af veya herhangi bir af söz konusu değildir, olmaz ama adaletsizlik ve hukuksuzluk her yanımızı öyle sarmış ki durmadan af konuşuyoruz, herkes af istiyor. İnsanlar suçu işliyor, ondan sonra infazının fazla olmaması için, cezadan kurtulmak için “af” diyorlar. Türkiye adaleti o kadar ayaklar altına aldı ki şu anda dünyayı korona virüsü sarmış durumda, aşısı yok ama Türkiye’deki adaletsizlik belki bundan çok daha önemli.

Bakın, şunu da söylemek lazım: Türkiye’de af konusunda tartışılması gereken daha can alıcı hususlar var. Neden düşünce suçlarını, siyasi suçları değil de sadece adi suçları buraya koyuyoruz? Neden kavgada güçsüz olduğu için hayatını kaybeden burada değil de güçlü olup bir insanın canına kıyana “kader mahkûmu” diyoruz? Neden yüzüne kezzap atılan genç kadının yanında değiliz, neden genç kadına “mağdur” demiyoruz, neden onun hayatını mahveden kişi için burada af getirmeyi konuşuyoruz? Evet, af adil olmalı, af eşit olmalı, af toplumsal barışı sağlamalı. Maalesef, bugün Türkiye’deki yargıya güven endeksi eksi yüzde 70’lerde yani Türkiye’nin yüzde 70’i yargıya güvenmiyor. Bizim bir an önce bunu sağlamamız gerekiyor.

Bu tablo ortadayken Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu, Genel Başkan Yardımcılarımız, Grup Başkan Vekillerimiz partimizin af konusundaki görüşlerini anlattılar. Şimdi, özgürce konuşmak, hakaret etmeden dahi eleştirmek suç; böyle bir ortamdayız. Hatta öyle ki eleştirmek, haber yapmak, demokratik anayasal hakları kullanmak adam öldürmekten daha büyük suç hâline getirildi. Gasp, darp, çıkar amaçlı suç şebekesi kurmak, dolandırıcılık suç değil veya affa uğrayacak.

Bakın, bu sözlerimiz eleştiriliyor ama her gün ya ekranlarda ya gazetelerde ya da iktidara yakın kaynaklarda birileri birilerini hedef gösteriyor, tehdit ediyor ama hiçbir savcı çıkıp bunlarla ilgili hukuki bir işlem yapmıyor. Her gün birisi laikliğe karşı, devrim kanunlarına karşı konuşuyor, şeriat

propagandası yapıyor ama görevi olmasına rağmen tek bir savcı çıkıp işlem yapmıyor. Kurucumuz, kurtarıcımız, ebedî Başkomutanımız Mustafa Kemal Atatürk’e açık şekilde hakaret eden, küfür eden vatandaşa bir de koruma polisi veriyoruz ama savcılar bu konuda görevlerini yapmıyorlar.

Öyle bir noktaya geldik ki “Düşüncesini ifade edenler içeride kalsın; dolandırıcılar, uyuşturucu satanlar, çıkar amaçlı suç örgütü kuranlar, gasp, darp, hırsızlık, dolandırıcılık yapanlar, kadına şiddet uygulayanlar dışarı çıksın.” mı diyeceğiz? Evet, bir af olacaksa, olmalıysa eşit, adil ve hakkaniyetli olmalı.

Maddeler üzerinde ayrı ayrı konuşalım. Affın çıkmasına veya -siz “infaz düzenlemesi” diyorsunuz- infaz düzenlemesinin yapılmasına geneli itibarıyla karşı olmamakla birlikte pek çok düzelmesi gereken, düzeltilmesi gereken maddeler var. Bunu da umarım Adalet Komisyonu olarak yaparız.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Antmen.

Şimdi söz sırası Sayın Abdullah Koç’ta.

Buyurun Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın üyeler, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Anayasa’ya aykırı olması nedeniyle bu kanun teklifinin iade edilmesini ve aynı zamanda bu Anayasa’ya aykırılık iddiamız gözetilerek bu teklifin bir bütün olarak Anayasa Komisyonuna havale edilmesini biz talep ediyoruz, bu konuda bir karar verilmesini istiyoruz. Nedeni de gerekçemiz de şudur: Şimdi, bu teklifin tamamına şöyle bir baktığımız zaman, teklifin tamamının Anayasa’nın 10’uncu maddesine aykırı olduğu, eşitlik ilkesine aykırı olduğu; dolayısıyla -biraz sonra da gerekçesini açıklayacağımız üzere- bir zümreye, bir kişiye, âdeta bir adrese teslim şeklinde olduğuna ilişkin hükümler içerdiği; başka bir anlatımla genele dair olmayan, istisna içeren ve bu istisnaların da Anayasa’ya aykırılık teşkil edeceği kanısıyla biz bu iddiamızı ileri sürüyoruz ve bu konuda değerli Komisyonun bir karar vermesini talep ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, teklife şöyle bir baktığımız zaman -tırnak içerisinde- terör suçları, bu suç tipi 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’nda sayılan suçları gündeme getirmektedir. Toplumun sorununun çözümü olabilecek demokratik ve çoğulcu bir toplum yaratabilmenin yolunun, demokratik bir anayasanın oluşturulması ve yapılan demokratik anayasanın yaşam bulduğu kanunların yeniden tüm toplumun katılımıyla yapılmasından geçtiğini belirtmek istiyoruz. Her şeyden önce, TMK’nin bir kül olarak ele alınıp demokratik ölçülerle ortadan kaldırılmadığı sürece yapılacak her türlü kanun veya düzenlemenin demokratik bir toplumun inşasına katkı sunmayacağı açık bir durumdur.

Terörle Mücadele Kanunu’nun, siyasal iktidarın elinde, toplumun tüm kesimlerine karşı kullanılan bir vasıta hâline dönüştürüldüğü açık bir gerçektir. Türkiye’de halkların tamamının mevcut olan yasalara ve özellikle de cezalandırma aracı hâline getirilen TMK’ye inancı da kalmamıştır. Tarafsızlığı ve bağımsızlığı tartışılan mahkemelerin vermiş olduğu kararlar toplum nezdinde meşruluğunu yitirmiş durumdadır.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği’nin “terör” tanımının Türkiye’de çok geniş olduğuna ve bu yönde yeniden bir tanımlama yapması gerektiğine ilişkin Türkiye’ye defaten uyarıları olmuştur. Toplumsal muhalefet, bireysel muhalefet, düşünce hürriyeti, haber verme ve toplumu bilgilendirme hürriyeti baskı altındadır. Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleme anlayışı, absürt ve korkunç bir ciddiyetsizliği, yargılama makamlarının yani devletin

yargılama ciddiyetsizliğini gösteren bir hükümdür.

AKP Hükûmeti demokrasinin gelişiminin önünü kesme, ülkede ağırlaşan ekonomik, toplumsal, siyasal sorunların çözümü ve Kürt sorununun çözümsüz bırakılması için TMK'yi arada bir baskı aracı olarak kullanmaktadır. Siyaset yapan, ulus devlet modelini yok sayan, tekçi zihniyete karşı duran, düşüncesini açıklayan, gazetecilik yapan, “tweet” atan, bu nedenle de terörist olarak suçlanan binlerce mahpus bulunmaktadır. Bunları, başta eski Eş Genel Başkanımız, milletvekillerimiz, belediye eş başkanlarımız, parti yöneticilerimiz, gazeteciler, akademisyenler, öğrenciler, öğretmenler, sendika temsilcileri, iş insanları ve avukatlar diye sayabiliriz.

Bütün dünyayı sarsan ve saran, kasıp kavura ve pandemi olarak ilan edilen coronavirus vakasından dolayı herkes risk altındayken en önemli risk alanı olan cezaevleri ciddi bir risk alanıdır. Birleşmiş Milletler, cezaevlerinin boşaltılması çağrısında bulunuyor. İçişleri Bakanlığı ise fırsattan istifade ederek kayyum operasyonları yapıp cezaevlerini HDP’li siyasetçilerle doldurmaya ve virüsle ilgili haber yapan gazetecileri, “tweet” atan vatandaşları gözaltına alıyor. Birleşmiş Milletler, cezaevlerinde coronavirus salgını nedeniyle büyük bir felaketin yaşanmaması için hasta ve yaşlı tutsakların derhâl serbest bırakılması gerektiği çağrısında bulunuyor. Buna rağmen, mevcut iktidarın siyasî soykırımları devam ediyor, üniversite kürsüleri susturulmuş, düşünce açıklaması hedef alınmış, toplumun demokratik karşı koyma hakkı rafa kaldırılmış ve toplum Orta Çağ karanlığına sürüklenmiştir. Her yönüyle siyasal iktidar despotik yönetimiyle artık krizleri yönetemez hâle gelmiştir. Yaşanan pandemiyle ortaya çıkmıştır ki bu iktidar ve payandesinin bu halklara verebilecek bir iyiliği kalmamıştır. Hukuki düzenlemelerin tamamı, toplumun, emekçinin, yoksulun yararına değil, sermayedarların, çıkar gruplarının yararına dair düzenlemelerdir.

Kanun tekniği açısından “3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçların tamamı” denmek suretiyle bunları mevcut kanun teklifinin dışında tutmak tam bir eşitsizlik hâlidir. Terörle Mücadele Kanunu’nda, neredeyse temel Ceza Yasası’nda yer alan suç tiplerinin tamamı bu kapsamın içine girmektedir. Terörle Mücadele Yasası’nın 1’inci maddesine şöyle bir baktığınız zaman temel Ceza Yasası olan yasanın hemen hemen yarısından fazlası bu kanun kapsamına girmektedir. Terörle Mücadele’de neredeyse temel Ceza Yasası’nda yer alan uygulamaların yanında yine Anayasa’nın 10’uncu maddesinde “kanun önünde eşitlik” ilkesini düzenlemektedir. Bu kanun teklifi bu hâliyle Anayasa’ya tam aykırılık hâlini göstermektedir. En azından TMK’nin kapsamına giren ve binlerce insanın soruşturma ve kovuşturma aşamasında tutuklu olması ve aynı zamanda hükümlü mahpuslar düşünüldüğünde, toplumsal barışın sağlanması ve zaruret hâli de gözetilerek kanun teklifinin kapsamının genişletilmesi kaçınılmazdır.

Yakın bir tehlike söz konusudur. Öldürücü niteliğe sahip olan coronavirus karşısında ciddi risk altında olan cezaevlerinin gerek hijyenik ortamdan uzak olması, mahpusların beslenme ve bakım olanaklarının son derece kısıtlı olması hasebiyle dirençlerinin çok zayıf olması karşısında gerekli önlemlerin alınması ve ayrıca bu süreçte tahliye edilmemeleri neticesinde oluşabilecek olan ölümlerden devletin ve doğrudan doğruya siyasal iktidarın sorunu olacağı kaçınılmazdır.

Yakın tehlike hâli vardır ve bu tehlike insanın yaşam hakkını tehdit eden durumdadır. Yaşam hakkının korunması, riske edilmemesi ve eşit yaklaşımla tüm mahpusların serbest bırakılması iktidarın sorumluluğundadır ve nitekim yapmakla yükümlü olduğu bir zorunluluktur. Eşitsiz yaklaşımla mevcut hâliyle düzenlemenin çıkarılması, siyasal iktidarın cezai ve hukuki sorumluluğu yanında insani soruna neden olacak tartışma götürmez bir durumdur. Bu nedenle, Anayasa’nın ve evrensel hukuk ilkelerinin kaçınılmaz olarak öngördüğü “eşitlik” ilkesine uygun davranılarak “infazda adalet” ilkesi çerçevesinde infaza ilişkin teklifin yeniden düzenlenmesi zarurettir.

Tutuklular açısından olaya baktığımız zaman suçsuzluk, masumiyet karinesi esastır. Kural olarak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin hükümleri uyarınca tutuksuz yargılama esastır. Türk yargılama sisteminde kural hâline getirilen ve infaza dönüştürülen en ağır tedbir, tutuklama tedbidir. Bu uygulamanın almış olduğu hâl, yargısız infaz hâlidir. Uygulamada uzun tutuklama hâli yargılama hâkiminin, heyetinin üzerinde ciddi bir baskı aracı hâline gelmekte ve mahkeme büyük bir yükün altına sokulmaktadır. Kırılğan ve iktidarın baskısı altında olan yargının mevcut durumundan başka bir karar verme ihtimali de ne yazık ki mümkün olmamaktadır. Tarafsızlığını ve bağımsızlığını yitirmiş bir yargı sisteminin bu atmosferde adil, eşitlikçi bir karar vermesini beklemek mümkün değildir. Adil karar veren mahkeme üyelerinin maruz kaldığı uygulama ise mahkeme heyetinin dağıtılması ve üyelerinin sürgün edilmesidir. İşte bu nedenledir ki bağımsız ve tarafsız bir yargı mekanizmasının işlemediği hakikatiyle yüz yüzeyiz.

Kanun koyucu, neredeyse bütün yargılama takdir yetkisinin tamamını kanuna işlemekte ve mahkeme süresini mekanik hâle getirmektedir, mahkemeye başka bir yol ve seçenek bırakmamaktadır. Bu nedenle, bu son dönemde getirilen torba yasaların tamamında kısmen de olsa içtihat ve mahkeme kararlarının hükümleri kanuna eklenmektedir. Bu süreç, mahkemelerin mekanikleştirilmesi, içselleştirilmesi sürecidir.

“İnfazda eşitlik” ilkesi... Terörle Mücadele Kanunu'nun 7'nci maddesine göre propaganda yapan, düşünce suçu işleyen, muhalefet eden, düşünce açıklayan aktivist, gazeteci, avukat, siyasetçi, belediye başkanları mahpushanede kalacak. DGM'lerde hüküm giyenler var ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları mevcut, adil yargılanmadıklarına dair binlerce karar mevcuttur. Selahattin Demirtaş, iş insanı Osman Kavala, yazar Ahmet Altan ve düzenlemeden faydalanamayacak binlerce siyasetçi ve düşünür var.

Bu kanun teklifini hukuki ve siyasi boyutuyla değerlendirmeye tabi tuttuğumuz zaman, hukuki boyutuyla eşitsizlik yaratan bir düzenlemedir. Hukuk tekniği ve ceza uygulaması siyaseti bakımından genele değil özele, belli bir zümreye istisna yaratan bir düzenlemedir. Başka bir anlatımla, âdeta adrese teslim bir düzenleme içeren bir tekliftir. Bu açıdan değerlendirdiğimiz zaman eşitlikçi değildir. İstisna içeriyor yani genel düzenleyici özelliğe sahip değildir. Anayasa metnine karşı hile barındıran bir düzenlemedir. Af niteliğinde ancak kanunla düzenleme yoluyla Anayasa karşısında dolambaçlı bir yol izlemektedir. “Adalet” ilkesine uzaktır dolayısıyla adil değildir.

Siyasi boyutuyla değerlendirmeye tabi tuttuğumuz zaman, devlete karşı işlenen suçların tamamının kapsam dışında tutulduğunu bahsetmekle birlikte insanlığa, cinsel dokunulmazlığa, çocuğa vesair suçlar da kapsam dışında. Ancak ideolojik ve politik uygulamalarla ceza adaletinin uygulanmadığı gerekçesiyle, toplumsal barışa katkı sağlamadığı amacıyla, anayasal düzenin tüm toplum tarafından benimsenmesinin sağlanması amacıyla, devlete karşı işlenen suçların politik olmaları sebebiyle yeni bir düzenlemeyle af çıkartılmalı. Ancak ve ancak, günümüz koşulları da gözetildiğinde, corona virüsü belasıyla karşı karşıya kalan bütün toplumların uzlaşmayla, birlikte bu meselenin üstüne gidebileceğini ortaya koyarak sonuç olarak şu açıklamada bulunmak istiyoruz: Derhâl cezaevleri boşaltılmalı ve cezaevlerinde risk altında olan bütün kesimler bu riskten kurtarılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, son olarak belirtmek istediğim bir husus var, o da şudur: Özellikle, olağanüstü mahkeme olarak kurulan ve binlerce insanın mağduriyetine neden olan mahkemeler söz konusu. Bu olağanüstü mahkemelerin vermiş olduğu kararların, şu anda kanun karşısında yasal dayanaktan yoksun olan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin vermiş olduğu kararların hükümsüz olduğu hususu da gözetilerek, Devlet Güvenlik Mahkemeleri tarafından verilen kararların resen ele alınarak yeniden karar tescil edilmesi ve bu mahkeme kararları neticesinde mağdur olan insanların, mahpusların

derhâl tahliye edilmesi gerektiğini belirtiyor, maddeler üzerinde mevcut olan, ileri sürebileceğimiz muhalefet şerhlerimiz de saklı kalmak kaydıyla teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Koç.

Şimdi söz sırası Sayın Tufan Köse'de.

Buyurun, Sayın Köse.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de öncelikle corona günlerinde görevlerini yapmaya çalışan basın mensupları başta olmak üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışanlarına, komisyon üyelerimize, emeği geçen herkese teşekkür etmek istiyorum.

Tabii, bu yapılan düzenlemeyi tamamıyla reddetmek ya da hepsine katılmak mümkün değil. Komisyon sözcümüz de bu konuda gerekli açıklamaları yaptı. Ben de dilimin döndüğü kadarıyla eleştirilerimi, maddelerdeki söz hakkımı saklı tutmak kaydıyla söylemek istiyorum.

Öncelikle, Komisyonumuzda bir tartışma oldu yazım hatalarıyla ilgili ya da öyle dile getirildi; redaksiyon hataları denildi, dil beğenilmedi. Ben de birçok maddedeki dili beğenmiyorum bir hukukçu olarak. Şöyle ki tabii bunu, bu metni hazırlayanlara yüklemek de doğru değil. Yaklaşık on sekiz yılı aşkın süredir devam eden Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında, sürekli kanunlar değiştirilerek, torba kanunlar yapılarak, kanun hükmünde kararnamelemlerle ya da herhangi bir kanuna gece yarısı yapılan ilavelerle maalesef Türkiye Cumhuriyetinin mevzuatı biraz kör ve topal hâle getirildi. İşin içinden çıkmak da öyle çok kolay değil, hele de böyle bir düzenlemeyle işin içerisinden çıkmanın hiç kolay olmadığını bütün hukukçular bilir. Bu anlamda, tamamen bu hataları, yazım hatalarını bu teklifi hazırlayanlara atfetmek de doğru değil diye düşünüyorum; on sekiz yıllık bir müktesebat var bu işin suçunda.

Yine devamında, değerli arkadaşlar, tabii Türk Ceza Kanunu'nda sağlanması gereken adaleti İnfaz Kanunu'yla sağlamayı düşünmek de doğru bir hukuki yaklaşım değil. Gözlediğim bir şey var, aynı maddenin farklı fıkralarında, farklı bentlerinde verilen cezalar için bile infaz hükümleri farklı uygulanabiliyor yani Ceza Kanunu demiyorum, bent diyorum, madde diyorum. Bunu anlamak ve açıklamak bir hukukçu gözüyle bence mümkün değil.

Şimdi, özellikle Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlar “Terör suçlarını biz asla kabul etmiyoruz.” diyorlar. E, kimse kabul etmiyor, terör zaten insanlık suçu. Terör suçlarını infaz düzenlemesiyle bu kapsama almak mümkün müdür? Değildir ama coronavirüs paylaşımı yaptı diye terör örgütü suçlamasıyla gözaltına alınıp sorgulanan 20 yaşında üniversite öğrencileri var, gazeteciler var. Bakın, bu memlekette geçmişte Genelkurmay Başkanı terör örgütü üyesi olmakla suçlandı ve cezaevinde iki yılı aşkın süre kaldı. Yine -dünyaca ünlü bir bilim adamı vardı, geçtiğimiz dönemlerde Cumhuriyet Halk Partisinde milletvekilliği de yaptı- Mehmet Haberal Hoca terör örgütü mensubu olmakla beş yıl, altı yıl hapis cezası aldı. Yani, gücü eline geçiren, bu memlekette birilerini terör örgütü üyesi suçlamasıyla terbiye etmeye çalışıyor arkadaşlar. Yani, öncelikle buralarda bir düzenleme yapmak gerekmez mi? Yani, coronavirüs paylaşımı yaptı yahut da bu düzeni eleştirdi diye kamyon şoförü sorgulanabiliyor, bir sosyal paylaşımı beğendi diye bir gazeteci ifade vermek zorunda kalabiliyor. Bunlara benzeyen onlarca örnek var. Bu anlamda, bu kanunda eleştirilmesi gereken en önemli noktalardan biri, çıkar amaçlı suç örgütü üyesi, yöneticisi olanlara indirim getirilirken gelişmiş demokrasilerde basın özgürlüğü çerçevesinde değerlendirilebilecek eylemlerinden dolayı tutuklanan, hüküm giyen gazeteciler var. İşte, son MİT haberiyle ilgili terör örgütü üyesi olmak suçlamasıyla 6 gazetecimiz şu anda tutuklu. Bu anlamda, yine aydınlarımız, gelişmiş demokrasilerde, Batılı demokrasilerde düşünce ve ifade

özgürlüğü sayılabilecek eylemleri nedeniyle cezaevindeler. Bir partinin Genel Başkanı cezaevinde, Sayın Selahattin Demirtaş. Bir Grup Başkan Vekili sanırım cezaevinde.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Eş Başkanı...

TUFAN KÖSE (Çorum) - Eş Başkanı cezaevindeymiş.

Bu anlamda terör örgütü suçlamasını değerlendirmenin de farklı boyutları olduğunu düşünüyorum. Derhâl gazetecilerle ilgili bir ilave yapılmalı bu kanun teklifine, onlar cezaevinde olmamalı, görevlerini yapmalılar.

Yine, FETÖ yargısının adaletsizliğini birçok arkadaşımız burada söyledi. 5 bine yakın hâkim, 15 Temmuzdan sonra “FETÖ örgütü üyesi olma” suçlamasıyla görevlerinden atıldılar; bir kısmı kaçtı, bir kısmı cezaevinde. Bunların yaptığı yargılamalar var, bunların yaptığı yargılamaların yeniden düzenlenmesi mutlaka gerekiyor. İşte FETÖ borsası konuşuldu, özellikle iktidar partisinin mensupları arasında da bu çok dillendirildi. Yani gücü olan, parası olan, FETÖ yargısının gazabından kurtuldu süreçte; gücü olmayanlar, ismi olmayanlar hâlâ cezaevlerinde o hâkimlerin, terör örgütü üyesi hâkimlerin yargılamalarıyla cezaevlerindeler.

Dileğimiz şu: 21’inci yüzyıla yakışan, derinliği olan bir demokrasi olsun ülkemizde. Bunun için de İnfaz Kanunu’nda yapılacak düzenlemeler mutlaka yetmeyecektir ama bu mevzuat en baştan, özellikle düşünce ve basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü noktasında yeniden değerlendirilmeli diye düşünüyorum. Maddeler geldikçe de bu konulardaki görüşlerimizi ifade etmeye çalışacağız.

Hepinize teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Köse.

Şimdi söz sırası Süleyman Bey’de, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli Başkan, değerli arkadaşlar; infazda adalet ama infazda adaletten önce de adil yargılanma hakkının uygulanması, demokrasi ve hukuk devleti gerekli. Yani demokrasi ve hukuk devletini en asgari düzeyde uygulayamazsak ve mahkemelerin bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlayamazsak, yargıçların tarafsız bir şekilde verecekleri kararları ortaya koyamazsak sonuçta ceza alan mahkûmların, hükümlülerin tutukluların infazında adaleti nasıl sağlayacağız? Onun için, AKP Hükûmeti bu sıkıntıyı daha önceleri hissetmiş. 2009’da ilk “Yargı Reformu Stratejisi” adı altında 2010’da bir referandum ortaya koymuş. Ondan sonra olan olayı hepimiz biliyoruz, 2010’da 12 Eylül referandumunda bir FETÖ terör örgütünün yargıyı nasıl ele geçirdiğini biliyoruz. Daha sonra, 2015’te ikinci Yargı Strateji Planı çerçevesinde 2017’de Anayasa değişiklikleri yapılmış ve yargı bağımsızlığının cumhuriyet döneminde en çok dibe vurduğu dönem, bu günlere gelen dönem karşımıza çıkmış. Sonra, 2019’da, yine geçen sene üçüncü Yargı Strateji Planı açıklanmış. Bunu açıklarken Sayın Adalet Bakanı “Yargıya güveni sağlamak amacıyla bu planı yapmak durumundayız, ifade ve düşünce özgürlüğünün tüm ülkede sağlanması gerektiği kanaatindeyiz.” diye açıklamalarda bulunmuş. Bunun nedeni ne? Nedeni şu: Demek ki mahkemelerin tarafsızlığı, bağımsızlığı, verdikleri kararların gerçekçi araştırmaya tabi olmadan, yetkin olmayan hâkim ve savcılar tarafından verilmiş olması gibi nedenlerle sıkıntı olduğu düşünülerek bu strateji planları açıklanmış. Tabii, bunun dışında da Türkiye’nin, ülkemizin insan hakları karnesi tamamen dibe vurmuş, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde en kötü sicile sahip ülkelerden biri hâline gelmişiz. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin birden çok maddesini ihlal ederek hakkında verilen mahkûmiyet sayısı açısından 47 ülke arasında en çok hak ihlal eden ülke olmuşuz. Son otuz yılda yurttaşların en çok 3 hakkının ihlal edilmesi –adil yargılanma hakkı, özgürlük ve güvenlik hakkı ve mülkiyetin korunması hakkı- nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından hakkımızda mahkûmiyet hükümleri verilmiş. Türkiye’imiz Avrupa İnsan Hakları

Mahkemesi tarihinde düşünce ve ifade özgürlüğünden en fazla mahkûm olan ülke hâline gelmiş ve Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 157'nci sırada yerimizi almışız. Gazeteciler içeride, muhalif medyası içeride ve bugüne gelmişiz.

Arkadaşlar, bu algı sadece Mecliste olan bir algı değil, muhalif partilerin algısı değil. Bu algı, Uluslararası Af Örgütü'nün yapmış olduğu, geçenlerde yapmış olduğu araştırmada, Türk toplumunda insan hakları algısı araştırmasında yüzde 82,1 temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğini ortaya koymuş; yüzde 52,4 de düşüncelerini ifade temekten korktuğunu söylemiş. Ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesini, düşünce ve ifade özgürlüğü maddesini en fazla ihlalden mahkûm olan 1'inci sırada ülke durumuna gelmişiz. Demek ki bir sorun var, bu sorun sadece infazda adaletle sağlanamaz, bu sorun sadece infazda eşitlikle sağlanamaz; bu sorun, adil yargılanma hakkının ortaya koyduğu mahkemelerin tarafsızlığıyla, bağımsızlığıyla, yargıçların talimatla hareket etmemesiyle, hukuk devleti kurallarının en etkin bir şekilde ülkemizde yer etmesiyle sağlanabilir.

Buradan çıkışla Sayın AKP Grup Başkanımız Cahit Özkan, geçici ve kalıcı infaz düzenlemesinden yaklaşık 45 bin kişinin yararlanacağını, salgın hastalık nedeniyle açık cezaevlerinden konutta infaz uygulamasına geçeceklerde bu sayının 90 bine ulaşacağını söyledi geçen açıklamasında. Cezaevlerinden 300 bin kişi var, cezaevlerindeki bu 300 bin kişiden, geçen haftaki infaz düzenlemesi açıklamasında yaklaşık üçte 2'ye yakın kesiminin şartlı salıverme ve denetimli serbestlikten yararlanacağını belirtmişsiniz. Bugüne geldik ve yarı açık cezaevlerinde toplamda 90 bin kişinin tahliyesi, serbest denetimden yararlanması ve bu çerçevede kararlar alındığı taslak önümüze geldi. Yani açıkça arkadaşlar, bunu söylemek zorundayım, dağ fare doğurdu. Yani "infazda eşitlik, infazda adalet" adı altında geçen haftaki açıklamalarınızla, ondan önceki açıklamalarınızla, AKP sözcülerinin açıklamaları ile bugün gelen taslaktaki açıklamalar aynı mı? Değil.

Burada hapishanelerin doluluğunun 15 Temmuz darbe girişimiyle açıklanması da söz konusu değil, terör darbe girişimiyle açıklanması da söz konusu değil. Yani burada "terör suçu" tanımının fazla geniş tutulması nedeniyle siyasal suç yelpazesinin belirsizliği, fikir suçlarının yaygınlığı hatta niyet sorgulaması yoluyla söylenmeyen sözlerden sorumlu tutulma şeklinde hukuku tamamen yabancı uygulamalar... Yani adil yargılanma hakkında asgari standartlara uyulmaması sebebiyle cezaevlerinde olan insanlarımız var, gazetecilerimiz var, avukatlar var, insan hakları savunucuları var. En önemlisi, bu kişilerin yaşam hakkını ortaya koymak zorunda olan devletin de sorumluluğu var.

Değerli arkadaşlar, ben cezaevlerine gidip de mahkûmlarla, hükümlülerle, tutuklularla görüşen bir arkadaşınızım. Silivri Cezaevine 4-5 defa gittim. Silivri Cezaevine gittiğim zaman oradaki hükümlü ve tutuklularla görüşmelerimde, Silivri Cezaevinde bulunan hastanenin yapısının, o cezaevinde bulunanların yaşam hakkını sağlamayacağı konusunda kuşkuları olduğunu ortaya koydular. Bununla birlikte, Silivri Cezaevinde bir MR'ye on altı ay sonra, bir fizik tedaviye de on beş ay sonra gün verildiğini söylediler. Bu konuda bile normal sağlık haklarını bile kullanmayan tutuklu ve hükümlülerin... Şu anda "coronavirüs" denilen ve tüm dünyayı salgın hâle tüm dünyayı salgın hâle sokan, bir yaşam hakkını ortaya koyan bir durumda cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin yaşam hakkını devlet korumak durumundadır. Bu, insan hakları anlamında da çok önemlidir. Bu çerçevede yapılması gereken şudur: Adil, nesnel, eşit bir düzenlemeyle infazda adalet ve eşitlik getirilmesi gerekiyor.

Cezaevinde, düşünce suçları ve düşüncelerini açıkladığı nedeniyle cezaevinde bulunan birçok gazeteci, birçok insan hakları savunucusu var. Geçenlerde cezaevine gittiğimiz zaman Osman Kavala'yı ziyaret ettik. Osman Kavala dosyası, biraz önce anlattığım gibi, mahkemenin vermiş olduğu tutuklama kararlarının AİHM kararlarına aykırı olduğu ve Gezi Parkı davasından beraattan sonra, arkasından -15 Temmuz- örgüt üyeliğinden dolayı verilen tutuklamadan sonra, o da yetmedi ve başka bir suçlamayla

yine bir tutuklama kararı verildi. İki seneyi aşkın bir tutukluluk süresi var. AİHM kararı açık ve net; doğrudan tahliye istiyor. Bununla birlikte, gazetecileri ziyaret ettik, gazeteciler de cezaevinde. Bunların içinde Barış Terkoğlu, Barış Pehlivan ve onlar gibi birçok gazeteci de cezaevinde şu anda; gerçek olmayan iddialarla tutuklu olarak yaşamlarını orada sürdürmek durumundalar.

Değerli arkadaşlar, şunu açıkça hepimiz söylüyoruz: Türkiye’de hukuk devletinin uygulanması konusunda, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda birçok kuşklar var. Bu kuşklar hepimiz tarafından kabul edildiğine göre, Adalet Bakanı tarafından da yargıya güven olarak açıklandığına göre burada yapılması gereken şey açık. Hep birlikte oturacağız, demokrasi ve özgürlükler açısından şu anda, 2017’de getirilmiş olan tek adam rejimi dediğimiz, demokrasi ve özgürlüklerin dışında, hukuk devletine tam anlamıyla yabancı olan bir sistemi değiştireceğiz, demokratik parlamenter sisteme geçeceğiz. Bu işin çözümü bu, bunu yapmak zorundayız. Bunu yapmadığımız takdirde yasamanın etkisi azalıyor, kuvvetler ayrılığı diye bir şey kalmıyor.

Bakınız arkadaşlar, 27’nci Yasama Döneminde Adalet Komisyonu olarak -geçenlerde bir televizyon programında- işsiz kaldığımı söyledim. Uzun zamandan beri Adalet Komisyonu olarak önümüze bir yasa teklifi gelmemiştir. Çekle ilgili bir değişiklik... Nereye geldi? Hatırladığım kadarıyla Plan Bütçeye geldi.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Madde ihdasıyla Genel Kurula geldi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Madde ihdasıyla geldi.

Şunu demek istiyorum: 24 tane torba teklif, 928 madde gelmiş. Yani hep torba tekliflerle, yasa teklifleriyle gelinmiş. Bu, tüm kanun tekliflerinin yüzde 63’üne tekabül ediyor, temel kanun teklifleri yok. Yani bu doğru değil. Bu, yasama yetkisinin, kuvvetler ayrılığının tam anlamıyla ihlali anlamına geliyor. Bu çerçevede, yapılması gereken -başından da söyledim- demokrasi, özgürlükler, hukuk devleti uygulamaları.

Maddelere şu anda girmek istemiyorum Sayın Başkan. Daha sonra, maddeler gelince onlarla ilgili beyanlarda bulunacağım. Yalnız, burada üçte 2’den yarı oranına düşen infaz indiriminden yararlanamayacak suç türleri arasında kasten adam öldürme var. Bu TCK 81, 82, 83, bunu söylemek zorundayım. 84’te intihara yönlendirme, 85’te taksirli öldürme, 86’da yaralama sebebiyle ölüme neden olma suçlarını düzenleyen suçlar istisna içinde değil ve infaz paketinden yararlanacaklar cezalarının üçte 2’sini değil yarısını çekecek ve denetimli serbestlik indirimini alacaklar. Ayrıca taksirli suçlardan beş yıl ve altı yıl cezası olanlar doğrudan açık cezaevine sevk edilecekler. Bu ne anlama geliyor? Taksirle ölüme sebebiyet verme suçunun indirim kapsamına alınması birçok katliam davasındaki sanıkları kurtaracak arkadaşlar. Soma davası; Soma davasında 301 madenci vefat etti, Akhisar Ağır Ceza Mahkemesi Soma davasında birden fazla kişinin taksirle ölümüne ve yaralanmasına sebebiyet vermekten karar verdi. Ermenek davası; 18 madenci vefat etti. Çorlu kazası; 7’si çocuk, 25 kişi yaşamını yitirdi, onda da taksirli ölüme ve yaralanmaya neden olmaktan dolayı ceza davası devam ediyor. Yüksek hızlı tren kazası; 9 ölüm ve 107 kişi yaralandı, TCDD Gar Müdürü hakkında şu anda dava açıldı. Aladağ yurt yangını davası; 10’u öğrenci, 12 kişi vefat etti. Berkin Elvan’ın, Ali İsmail Korkmaz’ın davaları, Abdullah Cömert’in davaları... Eğer biraz önce açıkladığım bu istisnalar korunursa, bu düzenleme devam ederse bu davalardan yargılanacak, bu davalardan ceza alacak olanların, bu katliam davalarından ceza alacak olanların hepsi tahliye olacaklar. Bu doğru değildir, bu değişiklik mutlaka geri alınmalıdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aydın Milletvekilimiz Sayın Süleyman Bülbül’e çok

teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Komisyon üyesi olmayan 2 milletvekilimizin talebi vardı derken bir kişi düğmeye bastı. 2 milletvekilimiz vardı, siz son anda bastınız. O iki arkadaşımıza söz verip...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Söz alacağız... Sayın Başkan ara vereceksiniz diye söylediler.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Söz sırası gelsin diye bekliyoruz Başkanım biz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Efendim?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – İkiye ara vereceğiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – İkiye ara vereceğiz.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Üyelerin konuşması bitsin diye bekliyoruz Başkanım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz arkadaşlara bekleyin diyelim, bu bitsin, sonra konuşacaklarını konuşsunlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Maddelerde konuşulur ya.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Geneli üzerinde konuşacağız, niye maddeler üzerinde konuşalım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bir de söyleyecek çok şey var daha.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, ikide ara vereceğiz, hem salonumuzu bir havalandıracağız, yemek yiyeceğiz.

Şimdi, Sayın Öztürk'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hepinize kolay gelsin.

Söz konusu yasa teklifine göre değişiklik konusu koşullu salıverme hükümleri, örneğin, terör suçları dolayısıyla mahkûm olunan cezaların infazı bakımından uygulanmayacaktır. Ancak, teklif metninin 53'üncü maddesinin İnfaz Kanunu'na eklenmek istenen geçici madde 9'un (5)'inci fıkrası hükmüyle bu istisna tamamen etkisiz kılınmaktadır. Bu hükümle terör, cinsel saldırı, cinsel istismar, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçları gibi suçlardan mahkûm olan kişilerin cezalarının infazına kapalı ceza infaz kurumunda başlamakla birlikte belirli bir süre sonra açık ceza infaz kurumuna ayrılabilen bunlar. Bu hükümle terör suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticaret suçları da dâhil olmak üzere, açık ceza infaz kurumuna ayrılan veya ayrılmayı hak eden bütün suçlar bakımından derhâl tahliye yolu açılmaktadır. Teklifte ihdas edilen geçici madde 9'un (5)'inci fıkrasına göre bütün bu hükümlüler geçici süreyle de olsa tahliye edileceklerdir. Bu konuyu gözden kaçırmış teklif sahipleri. "Kesinlikle bu suçlara infaz indirimi yok." derken neredeyse altı aya varan tahliye söz konusudur. Teklif sahipleri infaz hükümlerinden kaç kişi yararlanıyor diye total sayı vermek yerine hangi suçlardan, ne kadar kişi bu infaz indirimlerinden yararlanacaktır; kamuoyunu bunu açık, şeffaf bir şekilde açıklamalısınız diyorum, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

Şimdi söz sırası Sayın Utku Çakırözer'de.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hem Adalet Komisyonumuzun değerli milletvekillerini ve Komisyon dışından gelen

milletvekillerimizi, kamu kurumlarının değerli temsilcilerini ve basın mensubu meslektaşlarımı selamlıyorum.

Öncelikle tabii, şu zor dönemde böylesine bir düzenlemenin getirilmesi cezaevlerine salgın bağlamında bir rahatlama sağlayacaksa tabii ki buna olumsuz bakmak kimse, hiçbir görüş tarafından söz konusu değildir. Burada bizlerin yaptığı değerlendirmeler de bunun olabildiğince insani boyutunun, eşitlik, adalet boyutunun ihmal edilmemesi, kapsamın mümkün olabildiğince geniş tutulmasına yöneliktir. Benim, burada büyük çoğunluğunun hukukçu olduğunu bildiğim, değerlendirdiğim değerli milletvekillerinin yanında hukuki bağlamda şu doğrudur, şu doğru değildir diyecek bir donanımım yoktur. Hukukçu değilim ama mesleğim itibarıyla, yaklaşık yirmi iki yıl gazetecilik yapmış bir mevkidaşımız olarak bu çıkarılacak olan düzenlemenin adaletli, çıkarılacak olan düzenlemenin vicdanlara sığan... Çünkü iktidar kanadının bunu getirirken -kamuoyuna yaptıkları açıklamalara, burada yaptıkları açıklamalara baktığımda- birçok kesimle görüşüldüğünü ve ilk ilke olarak da bu düzenlemenin vicdanlara sığması gerektiğini sürekli vurguladıklarını gözlemliyorum. Bizler de bunu söylüyoruz; adaletli, eşit, vicdanların kabul edeceği bir düzenleme olması gerekir diyoruz. O zaman, bu yapılırken bazı noktalarda bence karşılıklı olarak -zaten söyleniyor ama- biraz daha birbirimizi dinlemeye, biraz daha içeridekilerin sesine kulak vermeye ben de sizleri davet etmek isterim.

Birkaç konuyu vurgulayacağım, bunlardan birincisi: Tabii, infaz düzenlemesi denildiğinde hep hükümlüler deniliyor ama bu paketdeki bazı düzenlemelerden sadece hükümlüler değil tutuklular da yararlanacak. Biz de aslında bundan yararlanacak olan tutukluların kapsamının genişlemesinden yanayız. Coronavirüs nedeniyle, ağır hasta, gebe, engelli tutuklular için getirilen adli kontrolle tahliye uygulamasını tabii ki olumlu buluyoruz. Salgının boyutu da dikkate alınarak bunun kapsamının mutlaka genişletilmesi gerekir. Nasıl genişletileceği, ne ölçüde genişletileceği tabii ki siz değerli hukukçuların, Komisyon üyelerinin takdirindedir. Ama örneğin, 65 yaş ve üstündeki vatandaşlara “Evde kal.” derken, onların sokağa çıkmalarını yasaklarken belki bu tutukluluk düzenlemesinde de 65 yaş ve üstünün de tutuklu olarak cezaevinde durmaması konusunda bir adım atılabilir diye düşünüyorum.

Ama benim özellikle vurgulamak istediğim bir konu var. Gasp, yaralama faillerinin, çetelerin, uyuşturucu satıcılarının bir şekilde, infaz düzenlemelerinde değişiklik yaparak serbest kalmalarının önünü açacak bir düzenleme söz konusu. Şimdi bu böyleyken benim meslektaşlarım var, sizlerin bazı yazılarını okuduğunuz, beğendiğiniz ya da beğenmediğiniz, eleştirdiğiniz ama önemli olan, mesleklerini yapabilmeleridir. İşte, Oda TV yazarları Barış Pehlivan, Barış Terkoğlu, Manisa’ndan bir yerel muhabir Hülya Kılınç, Yeni Çağ yazarı Murat Ağirel, Yeni Yaşam gazetesinden Ferhat Çelik, Ayhan Keser var. Şimdi, bu gazeteciler –biliyorsunuz konuyu ama bir hatırlatacağım- Libya’da şehit düşen MİT mensubumuzun cenazesini -ki ifşa olmuş bir konuydu, sosyal medyada olsun, Mecliste olsun- tekrar haber yaptılar diye yaklaşık bir aydan fazla süredir cezaevindeler. Benzer şekilde, siyasetçiler var, Mecliste olsun, değişik yerlerde olsun, yaptıkları konuşmalar nedeniyle yıllardır cezaevindeler; işte, Selahattin Demirtaş. Benzer şekilde, yine, Osman Kavala –daha önce de hatırlatıldı- biliyorsunuz, Gezi davasından iki buçuk yıldır cezaevinde. Önce Gezi’nin organizatörü olarak yargılandı ve beraat etti, beraat ettiği gün başka bir dosyadan tutuklandı, o dosyadan tahliye oldu. O dosyadan tahliye olmadan önce üçüncü bir dosyadan tutuklandı, son tutuklandığı dosya casusluk dosyası ve iki buçuk yıldır cezaevinde. Bu süreçte 1 beraat, 2 tahliye kararı çıktı, AİHM’den hakkında tutukluluğunun hak ihlali olduğuna ilişkin bir karar çıktı. Osman Kavala şu anda yaptığımız bu düzenlemeden faydalanamayacak gözüküyor. Gezi’den bahsetmişken bugün belki basında görmüşsünüzdür “Bu paketten kimler faydalıyor?” diye. Teknik maddelere baktığınızda, 101, 105, 92 deyince benim gibi hakikaten hukuk nosyonu olmayan biri anlamayabiliyor ama işin içine girdiğinizde, o madde kime yarıyormuş, kim faydalanmıyormuş diye baktığınızda, mesela, bugün ilginç bir haber vardı, dikkatinizi çekmek isterim.

Soma maden -kaza demeyeyim, dilim varmıyor- cinayetinde, Ermenek, Ankara YHT tren kazası, Çorlu tren kazası gibi yaşanan bu iş cinayetlerinde, tren kazalarında –onlarda da hep ihmal var- taksirli...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Onlar kapsam dışı, ölüme sebebiyet olduğu için kapsam dışı.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Ama taksirli suç olduğunda kapsam içinde olduğu yönünde haber var. Benzer şekilde, Tahir Elçi davasında, Berkin Elvan, Ali İsmail Korkmaz, Abdullah Cömert gibi Gezi direnişi sırasında, Gezi olayları sırasında ölümlerine sebep olan güvenlik görevlilerimizin bir şekilde –yaralanmaya sebep olma vesaire gibi- yine bu paketten faydalanacağı şeklinde analizler, incelemeler var. Siz “Kapsam dışı.” dediniz ama söylediklerimde eğer hâl böyleyse, cezaevinde yatmakta olan bu kişiler ya da yargılanmakta olan kişiler bu paket sayesinde çıkacaksa ya da hüküm almaları durumunda içeriye girmeyecekse; diğer taraftan, iki buçuk yıl yatırdığınız, beraat etmiş olmasına rağmen Gezi davasından, hâlâ cezaevinde tutmakta ısrar ettiğiniz Osman Kavala’nın yatması, açıklası, sadece benim değil -ben inanıyorum ki sizlerin de- hepimizin vicdanına sığmayacaktır diyorum. Benzer şekilde, Ahmet Altan’ın cezaevinde kalması, az önce söylediğim diğer isimlerin... Bu, dediğim gibi, hem adaletsiz olacak hem de kendi vicdanımıza dahi anlatamayacağımız bir husus olacaktır. Zaten biliyorsunuz, ülkemiz yıllardır gazetecilere yönelik haksız, uzun tutuklamalar nedeniyle dünyanın gazeteci hapishanesi olarak bilinmekte. Sadece iki gün önce bitirdiğimiz mart ayında 22 gazeteci gözaltına alındı, 9 gazeteci tutuklandı. Her fırsatta sizlerle paylaşmaya çalışıyorum. Biz bu ayıbı daha fazla taşımamalıyız. Aslında bakarsanız, bir gazetecinin susması hepimizin özgürlüğünün elinden alınması demektir, 83 milyon olarak basın özgürlüğü hepimizin özgürlüğüdür aslında. Haber yapan, eleştiren, düşünce açıklayan gazetecilerin aslında yargılanmaması –yani bir şiddet, terör, nefret unsuru yok ise- gerekirken biz onların tutuksuz yargılanması için buradan çağrıda bulunmaya çalışıyoruz. Örgüt üyesi olmamakla birlikte, örgüte yardım suçunu düzenleyen TCK’nin 220’nci maddesinin (6)’ncı ve (7)’nci fıkraları kapsamında tutuklu ya da hükümlü olan siyasetçi, aydın, insan hakkı savunucusu, avukatlar, gazeteciler, birçok meslekten gelen kişiler var, mutlaka bu düzenlemede kapsam içine alınmalıdır. Çünkü biliyorsunuz, yargı reformu yaptık, bu Meclisten birlikte çıkardık, o dönem de konuştuk hem Terörle Mücadele Kanunu’na ekledik, dedik ki: Haber suç değildir, eleştiri suç değildir, böyle görülmemektedir bundan sonra. Bunun devamı niteliğinde biz bu paket kapsamında da bırakın silahı, eline taş dahi almayan, sadece kaleminden başka bir gücü olmayan, fikrini açıkladı diye, düşüncesini eleştirisini açıkladı diye gazetecilerin, siyasetçilerin, aydınların, avukatların terörle ilişkilendirilerek cezaevinde aylarca, yıllarca tutulmasına burada son verebilmeliyiz. Bunun yolunu, sizlerin tabii ki hukuki nosyonu, donanımı açacak güçtedir, bunu birlikte açmalıyız. Yani gerçekten vicdanlara sığsın istiyorsak, gerçekten adaletli olsun istiyorsak çeşitli suçlardan bir şekilde cezaevine girmiş olan yurttaşlarımız bundan faydalanırken sadece kalemi, sadece yazdığı, sadece düşüncesi nedeniyle aydınlarımızın cezaevinde kalmasına izin vermemeliyiz. Düşünceyi açıklamanın, haber yapmanın suç olmaktan sözde değil, gerçekten çıkarılmasını sağlamamız gerekir diye düşünüyorum.

Yine, çeşitli partilerden milletvekili arkadaşlarımız söyledi, ben de yorumlara, analizlere bakarak söylüyorum. “Kadına şiddet suçları, cinsel içerikli suçlar kapsam dışı kaldı.” denilmekte ancak dışarıdan yapılan yorumlara, analizlere, çok kıymetli hukukçuların değerlendirmelerine baktığımızda -yani akademisyenlere vesaireye- bunlarda önemli istisnalar olduğu ve aslında bakarsanız, mağduru kadın, mağduru çocuk olan suçların ya da vakaların bir şekilde bu paketle affa uğramakta olduğu şeklinde uyarılar var. Az önce konuşan değerli milletvekilimiz de aynı konuya vurgu yaptı. Bu konunun da hassasiyet yarattığını dikkatinize sunmak isterim.

Bu paket tabii ki bir musibetle, bir corona salgını vesilesiyle önümüze geldi. Bu paketle tabii

ki insanların sağığına kavuşması bir olumlu sonuç olacaktır ya da bu insanlarımızı bulaşmamasını sağlamak olumludur ama bu paketin belki de toplumsal barışa da katkısı olabilir, olmalıdır. Şunu demek istiyorum: İşte, düşüncesi nedeniyle, eleştirel aykırı fikri nedeniyle, yazdığı eleştirisi, konuşması nedeniyle cezaevinde olan siyasi tutukluların, gazetecilerin, avukatların, siyasetçilerin, hak savunucularının bir şekilde özgürlüklerine kavuşmasını sağlayabilirsek biz hep konuştuğumuz ama gerçek anlamda bir türlü hayata geçiremediğimiz toplumsal barışa da şu zor günlerde, şu zor koşullarda, yapmaya çalıştığımız bu kanunla önemli bir katkı sağlayabiliriz. Bu fırsatı tepmeyelim, bu fırsatı kullanmak için hepimiz olabildiğince çaba harcayalım diyorum.

Son söz olarak da -belki başta söylemem gerekirdi- gerek özveriyle çalışan, hayatlarını ortaya koyan sağık çalışanlarımıza gerekse de tüm kamu çalışanlarına, vefa projelerinde olan polisler, jandarmalara, belediyelerimizin çalışanlarına ve tabii ki şurada bile, bu küçük salonda bile bizlerin bu çalışmayı yapabilmesi için yine özveriyle çalışan değerli Meclis çalışanlarına, emeklerine çok teşekkür ediyorum. Sizlerin, Komisyon üyelerinin çalışması çok kıymetlidir. Bir canımızın dahi bu salgından zarar görmemesi için yapılan çalışmaya ben teşekkür ediyorum; umarım, en kısa sürede hayata geçer.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Çakırözer.

Şimdi söz sırası Sayın Dirayet Dilan Taşdemir’de.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ara vermiyor muyuz?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Ama içerisi çok havasız kaldı.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Aradan sonra devam etsek...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – O zaman şöyle yapalım: Genelini oylayalım, aradan sonra devam ederiz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Olmaz ama Başkan.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Hayır, hayır, olur mu öyle şey?

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Ne fark eder ki madde de konuşuyoruz zaten.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, bu çalışmayı hep beraber bitireceğiz. Söz talep edip de söz verilmeyen kimse kalmayacak yani onun için...

Şöyle yapalım: “Anayasa’ya ayrılık” iddiası vardı, ısrar ediyor musunuz?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Evet, ısrar ediyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Evet.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Anayasa’ya aykırılık iddiasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan olmaz ama. Hayır, hayır; ara verip geneli üzerinde konuşup oylayalım.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Oldubittiye getirmeye hakkınız yok.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır başkan.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Oyladık zaten maddelerde konuşursunuz ne olacak.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Böyle bir kanun olmaz, demokrasiyi...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın salgın nedeniyle olağanüstü bir dönemden geçiyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır Başkan, şöyle bir şey yapabiliriz: Ara verip geneli üzerinde konuşsun arkadaşlarımız, sonra oylayalım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Değerli arkadaşlar, oylamayı yaptım.

Saat 15.15'te toplanmak üzere toplantıya ara veriyorum; geldiğimizde hepinize söz vereceğim, maddelere geçmeden önce size söz vereceğim.

Kapanma Saati: 14.14

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.20****BAŞKAN: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)**

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Değerli Komisyon üyelerimiz, görüşmelere devam ediyoruz.

Maddelere geçilmesini kabul etmiştik ancak söz talep eden milletvekillerimiz vardı. Şimdi maddeyi okutmadan önce onlara sırasıyla söz vereceğim.

Dirayet Dilan Taşdemir, buyurun.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; herkesi selamlıyorum.

Şimdi, şöyle bir hava var salonda: “Alelacele bitirelim, hemen oylamaya geçelim ve kapatalım.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yok, öyle bir şey yok.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya böyle bir hava var. Uzun konuşunca da kimi arkadaşlar müdahale ediyor: “Uzun konuşmayalım.” diye. Tabii ki anlaşılır bir durum yani şu an corona virüsü salgını çok ciddi bir risk oluşturuyor hepimizin sağlığı açısından, tehlikeli ama bir kere şunu da vurgulamak istiyorum: Bizim de canımız herkesten daha kıymetli ve daha değerli de değil. Çünkü bir de şu an cezaevinde 300 bine yakın insan var ve şu an onlar bizim olanaklarımızdan da yararlanmıyor. Yani, bakın, biz mesafe meselesini koruyoruz, termal kamerayla girerken çıkarken takip ediyoruz, maske kullanma şansımız var, eldiven kullanma şansımız var, bir şekilde onlara oranla koşullarımız daha rahat ama biz buna rağmen bu kadar tedirginiz. Hemen “Alelacele bitirelim.” diyerek sağlık meselesini gündeme getirip onları tartışmaya çalışıyoruz ama bir de şu an cezaevlerine dönüp bakmamız lazım. 300 bin insan cezaevinde ve bu koşullardan maalesef yararlanamıyor, daha ağır koşullarda ve bu virüs aslında bizden daha fazla onları tehdit ediyor. Dolayısıyla bizim biraz daha adil bir tartışma yürütmemiz gerekiyor, bu gerçekliği görerek bu yasa üzerinde konuşmamız lazım. Kararlar vermemiz gerekiyor. Oysa biz bu gerçeklikten uzak bir yerden bakmaya çalışıyoruz, öyle yorumlamaya çalışıyoruz.

Yine, değerli arkadaşlar, Sayın Özkan İnfaz Yasası üzerinde konuşurken şöyle bir cümle kullandı: “Halkımızın taleplerini dikkate alarak bu yasayı hazırladık.” dedi. Biz de şunu sormak gereği duyuyoruz: Yani, içeride bırakmak istedikleriniz, bunların aileleri, yakınları bu halkın bir parçası değil mi? Biz bunları haktan görmüyor muyuz, böyle değerlendirmiyor muyuz? Peki, onların talepleri ne olacak? Çünkü biz biliyoruz ki herkes gerçekten böyle nefesini tutmuş bu Komisyonu izliyor, Meclisten çıkacak kararı bekliyor. Çünkü herkes can derinde şu anda ve bizim de bu hassasiyetle yaklaşmamız gerekiyor. Yani, arkadaşlarım da ifade etti, eminim gün içerisinde siz de çok araniyorsunuz. Bizlerde gün içerisinde kim olduğuna, niçin cezaevinde olduğuna bakmaksızın... Ya da arayan insanlar da kim olduğumuza bakarak aramıyorlar, sadece bu konuda Meclisin gereken duyarlılığı göstermesini ve bu hassasiyetle yaklaşmasını istedikleri için ve sonuçta eşleri için, çocukları için hepimizi arıyorlar. Cezaevinde kadınlar var, hasta tutsaklar var, çocuklar var ve bütün bunların yakınları bir şekilde, özellikle bu corona virüsü salgınından kaynaklı bir beklenti içerisinde. Yani, dolayısıyla “Bu, halkın

hassasiyeti.” diyerek, belli insanları bunun dışında tutarak aslında bir ayrımcılık yapmak isteniyor ve bir ayrımcılığa imza atılmak isteniyor. Ben, hani, halkın isteminin de... Ben şu an 80 milyon içerisinde tek bir kişinin de “Birileri cezaevinde olsun.” diyeceğine hiç inanmıyorum, böyle bir yaklaşımın olduğuna da en azından inanmak istemiyorum. Yani, ahlaken de vicdanen de insan yaşamını her şeyin üstüne koyan bir toplumsal gerçekliğimiz olduğuna inanıyorum. Dolayısıyla hani “Halkımız böyle istiyor, böyle yaklaşıyor, hassasiyetler var.” denilerek bu mesele de siyasi bir rant alanına dönüştürülmemeli ve araçsallaştırılmamalı diye düşünüyorum.

Yine, hukuktan çok söz edildi, yasalardan çok söz edildi. Ben hukukçu değilim, arkadaşlar konuşurken hani bunlara atıf yapılarak konuşuldu ama örneğin Anayasa’nın 10’uncu maddesinde diyor ki: “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.” Yani, böyle bir ifade de bulunuyor Anayasa’nın 10’uncu maddesi. Biz şu an bir İnfaz Yasası’nı konuşuyoruz ama bütün siyasi tutsakları bu kapsamın dışında tutarak aslında hukuka o kadar atıfta bulunurken biz Anayasa’ya aykırı davranıyoruz, Anayasa karşısında suç işliyoruz, böyle bir suç işleme durumu söz konusu.

Diğer bir konu ise arkadaşlar, şu an cezaevinde bir de hüküm giymeyen binlerce tutuklu var. Yani, şimdi, daha yargılama süreçleri devam ediyor. Biz bu insanların hepsinin ceza alacağını nereden biliyoruz ya da nasıl bu kadar toptancı bir bakış açısına sahip olabiliyoruz ki “Bunlar bu kapsamın dışında kalsın.” diyoruz? Ama yargılama süreçleri devam ediyor ve bu insanlar yarın çıkabilir de ceza da almayabilir. Peki, özellikle virüsün bu kadar yaygın olduğu, insanların can derdine düştüğü dönemde, burada oturan bizlerin, bütün bu insanları suçlu ilan etme gibi bir lüksü olabilir mi ki? Böyle bir yaklaşım asla kabul edilemez, suçlu muamelesi kimseye gösterilemez; dolayısıyla bu bir ayrımcılıktır, bir suçtur.

Yine, değerli arkadaşlar, arkadaşları dinlerken özellikle iktidar ve ortaklarının yaptığı açıklamaları dinlerken hani “terör” denilerek bir ayrımcılığın meşrulaştırılmaya çalışıldığını düşünüyorum. Ya “terör” kavramı çok tartışmalı bir kavram, bugün dünyada da bunun üzerine çok fazla tartışma dönüyor. Yani durduğu yere göre, muktedire göre, iktidar olma pozisyonuna göre herkesin, her dönemin teröristi değişiyor. Bakın, yani çok yakın bir tarihte AKP hakkında bir kapatma davası açıldı, 71 tane yöneticisi hakkında davalar açılmak istendi. Eğer o dönemin muktedirleri başarmış olsalardı, AKP kapatılmış olsaydı belki de 71 yöneticiniz şu an cezaevinde olacaktı ve bu sıralarda oturan o muktedirler onlar için bu kavramı kullanacaktı, bu belirlemelerde bulunacaktı. Yani, dolayısıyla bu kadar muğlaklaşan, iktidara göre konumlanan bir kavram üzerinden biz böyle bir tartışma yürütmemeliyiz, böyle bir tartışma yürütmenin de doğru olmadığını düşünüyorum. Yine, toplumsal barış açısından ciddi bir sıkıntı, sorun yaratıyor. Bu, toplumsal barışa hizmet etmeyen bir yaklaşımdır; hani ben bunun, yıllarca toplumsal kırılmayı derinleştirecek, bunun tohumlarını atacak bir yaklaşım olduğunu düşünüyorum. O açıdan bu ayrımcı tutumdan vazgeçilmeli.

Yine, arkadaşlar cezaevlerinin koşullarını eminim hepiniz çok iyi biliyorsunuz çünkü burası Adalet Komisyonu, mutlaka size de gelmiştir. Arkadaşlar, “Biz cezaevlerine gidiyoruz, yerinde izliyoruz, inceliyoruz, hiçbir sorun yok.” falan diyorlar ama gerçeğin öyle olmadığını sizler de çok iyi biliyorsunuz. Yani sadece sekiz yıl içerisinde 2.300 tutsak cezaevinde yaşamını yitirdi; bu, virüsten önce 2008 ile 2016 yılları arası veriler. Şimdi bu kadar riskli bir dönemde, bu kadar riskli bir süreçte yani salgının bu kadar yaygınlaştığı, herkesin cezaevlerinin boşaltılması gerektiğini söylediği, çağrılarının olduğu bir dönemde cezaevleri koşullarını biz biliyoruz, beslenmeden tutun hijyen durumuna kadar. Bir de yıllardır cezaevinde olup güneş yüzü bile görmeyen, vücut dirençleri olmayan insanlardan söz ediyoruz. Şimdi bu virüs karşısında hangi tedbir bunları koruyacak? Böyle bir tedbirin olmadığını

sizler de çok iyi biliyorsunuz ve kitlesel ölümlere neden olabilecek bir durumla karşı karşıyayız değerli arkadaşlar.

Yine, elbette ki devlet intikamcı yaklaşamaz; adaleti uygular, hukuku uygular, hukuk perspektifiyle yaklaşır. Çünkü şu an cezaevinde olan 300 bin insanın can güvenliğinden devlet sorumludur, bunun sorumluluğunu bugün herkes taşıyor, hepimiz bu konuda sorumluyuz ve aslında şu an tarihe not düşecek bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. O açıdan biz bu işin hassasiyetini düşünerek, görerek yapmak durumundayız.

Değerli arkadaşlar, arkadaşlar da çokça ifade etti, biz insanları iki defa cezalandırırız bu hâliyle. Biz biliyoruz hukuk sisteminin, mekanizmasının ne kadar ciddi sorunlar yaşadığını, insanların adil yargılanmadığını; binlerce örneği var, yani biz bugün burada binlerce örnek verebiliriz. Ama hani sizin de belirttiğiniz hassasiyetlerden de kaynaklı, çok çok uzatmayacağım. Biz adil yargılanmalar olmadığını, insanın alelacele, kaşla göz arasında yargılandığını, onlarca yıl ceza aldığını... Şu an cezaevinde bu yasayla da bunu dışında tutarak tekrar cezaevinde tekrar cezaevinde bu riskli virüsün bu kadar yaygın olduğu ve salgının bu kadar aslında tehdit ettiği bir dönemde, bunları bu corona virüsüyle de baş başa bırakarak aslında on yıllık cezayı bir şekilde ölüm cezasına çeviriyoruz ve insanları ölüme teslim ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın sadece kısa bir örnek vereceğim. Hani söylendi ya, işte “Bizim Anayasa’mıza göre siyasi suç yoktur, terör suçu vardır.” vesaire. 2009 yılında siyasetçilere yönelik KCK adı altında bir kumpas dava açılmıştı ki Bakanlık da bunu önce kumpas davası olarak tanımladı ama sonra yine bir şekilde bunun da kaşla göz arasında üstü kapatıldı. Diğer dosyalarda olan yaklaşım, KCK ana dava dosyasında o hassasiyet gösterilmedi, binlerce siyasetçi bu dosyadan dolayı ceza aldı, cezalandırıldı. O dönemin yani KCK ana davasının hâkimleri ve savcılarını sonra terör örgütüne üye olmaktan kaynaklı bu iddiayla tutuklandılar, şu anda cezaevindeler, ben de o dosyadan beş yıl cezaevinde kaldım. Değerli arkadaşlar, ben sadece bir kere mahkemede kendimi savunma imkânı buldum. Ve bana suç olarak lanse ettikleri şey 8 Marta katılmak, Nevroz etkinliğine katılmak -bunlar örgüt eylemi olarak tanımlandı- yine dinlediğim müzikler -işte yoğunluğu Kürtçe müziklerdi- onlar iddianamede vardı. Yine okuduğum kitaplar, örneğin Adorno’nun “Aydınlanmanın Diyalektiği” suç unsuru olarak konulmuştu dosyaya ve ben bundan kaynaklı yargılandım, beş yıl cezaevinde kaldım. Şimdi, biz bu gerçeği bu kadar... Buna benzer binlerce örnek var, hani ben çok uzatmamak için söylüyorum. Yani ben şaka yapmıyorum, gerçekten benim iddianamemde bu iddialar vardı ve bundan kaynaklı ben beş yıl cezaevinde kaldım. Beni yargılayan savcı ve hâkim hani -o dönem dosyanın hâkimi de 2 defa değişti, savcılarını peyderpey değişti- şu an hepsi cezaevinde. Buna rağmen ben onlar cezalandırılsın, kalsın, yaşam hakları tanınmasın demiyorum, böyle bir pozisyonda değilim. İnsan sağlığının her şeyden daha değerli olduğunu düşünüyorum. Kim olursa olsun şu an bu kriz döneminde, bu kadar insan hayatının risk altında olduğu bir dönemde herkesin can güvenliğinin sağlanması gerektiğine inanıyorum. Bu açıdan da yani biraz bu perspektifle bakmamız gerekiyor. İntikamcı, siyasi hırs ya da birilerini hasım olarak gördüğümüz için, politik belki hassasiyetler ve çıkarlar için böyle bir süreçte böyle bir yaklaşım göstermememiz gerekiyor. Bu Adalet Komisyonunun kendi adına yaraşır şekilde bir kararı vermesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, ben teşekkür ediyorum Sayın Taşdemir.

Şimdi, söz sırası Sayın Züleyha Gülüm...

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sırayı okursanız Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sonra Şevin Hanım’a söz vereceğiz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, yani gerçekten tüm toplumun gözü neredeyse bugün bu Komisyon toplantısında. Önümüzdeki hafta Genel Kurula gelecek tartışmaları izlemeye kilitlenmiş durumda çünkü mahpuslar sadece cezaevlerindeki kişiler, mahpuslar değil onların yakınlarını, arkadaşlarını, dostlarını, ailelerini, birçok kişiyi ilgilendiren bir meseleden bahsediyoruz ve bu konunun gerçekten dönemin koşullarına, ülkedeki toplam duruma göre çözülmesi ve ona göre bir yasal düzenleme çıkarılması gerekiyor. Keşke bu yasal düzenleme biraz daha ortaklaşabildiğimiz, aslında kadın örgütlerinin, cezaevleri konusunda çalışan örgütlerin, baroların, hukuk kurumlarının yani bu meseleye kafa yoran herkesle birlikte tartışıldığı ve birlikte bir düzenleme hâline getirildiği bir süreçten geçebilseydi ama maalesef böyle olamadı, hâlen böyle bir süreçle yasa düzenlemesini yapmayı becerebilmiş değiliz. Umuyoruz ki belki corona bize bazı şeyleri öğretir, aslında nasıl yaşamamız gerektiğini, nasıl bir toplumsal yapıya ihtiyaç olduğunu öğretir ve bundan sonra buna dikkat edilerek yaşanır.

Şimdi, özellikle bu yasal düzenlemede en belirgin olarak karşımıza çıkan şey, siyasi suçların -biz siyasi suçlar diyoruz- kapsam dışı bırakılmış olması. Her maddede muhakkak bir “Burada işte siyasi suçlar kapsam dışındadır.” Tabii, orada yasada “terörle mücadele kapsamında, vesaire” diye devam ediyor ama bu şekilde bir düzenleme yapıldığını görüyoruz.

Şimdi, TMK’nin kendisi, Terörle Mücadele Kanunu’nun kendisi aslında hukuka aykırı ve tümüyle ortadan kaldırılması gereken bir düzenlemedir. Çünkü TMK, doğrudan aynı suçu işlemesine rağmen otomatik olarak yarı oranında artırımın olduğu, dolayısıyla da cezaları zaten baştan ağırlaştırdığı bir düzenlemeyi içeriyor. Bu da yetmiyor, şartlı salıverilme süreleri açısından farklı bir düzenlemeyi yani infazda farklı bir düzenlemeyi getirerek cezaevinde kalma süresini çok daha fazla artırıyor yani dördte 3 oranında bir şartlı salıverilme süresinden bahsediyoruz. Bu da yetmiyor, cezaevlerinde disiplin kurallarına uyulmadı, disiplin cezaları alındı diye mahpusların şartlı salıverilme hakları yakılıyor ve neredeyse tamamına yakını cezaevlerinde geçirilmek zorunda kalıyor. Özellikle de siyasi mahpuslara uygulanan içerideki maalesef hukuki olmayan yaptırımlar ve uygulamaların getirdiği sonuçlar da özellikle siyasi mahpuslar açısından cezaevlerini yaşanılmaz noktalar hâline getiriyorlar. Şimdi, bu yasa aslında böyle düzenleniyorken öncelikle belki de başta tartışılması gereken bu adaletsizliğin ilk başta konuşulması ve tartışılması gerekiyordu. Çünkü sadece mesele infaz oranları meselesi de değil, aynı zamanda yasanın kendisinin getirdiği eşitsizliğin kendisi, cezaevlerinde siyasi mahpuslara yönelik uygulamaların getirdiği sonuçların kendisi de böyle.

Şimdi, hasta mahpuslardan bahsediyoruz. Ağır hasta mahpuslar var, kendi başına yaşamını idame ettirmesinin mümkün olmadığı hastalar var içeride ama ya Adli Tiptan bu konuda rapor alınamıyor -ki bu konuda da ideolojik yaklaşımın öne çıktığını düşünüyoruz- ya da rapor verilmiş olsa bile toplum ve kamu güvenliği açısından ihlal edeceği gibi bir yasal düzenlemeden kaynaklı olarak hasta mahpuslar tahliye edilmiyor. Şimdi, burada şunu gerçekten anlamakta zorlanıyoruz: Kendi başına hayatını idame ettiremeyecek bir insan, bir başkasının bakımına ihtiyacı olan bir insan nasıl olur da topluma ve kamu güvenliğine zarar verebilecek bir noktada değerlendirilebilir? Aslında bunu böyle değerlendirdiğinizde ve bu düzenlemeyi böyle okuyup böyle yorumladığınızda o zaman o kişiyi aslında cezaevinde ölüme mahkûm etmiş oluyoruz maalesef.

Diğer bir mesele, yani gerçekten terör tanımı nedir? Şimdi, öyle muğlak bir şeyden bahsediyoruz ki bakın, bir dönem hiç suç olmayan şeyler -ki bu gerçekten AKP iktidarının olduğu dönemle bile sınırlı olarak baktığımızda- belki 2015 öncesi mesela birçok meselede suç olmayan şeyin kendisi bugün suç hâline getirilmiştir. Yasalar değişmiş falan da değildir bu arada, birçok madde neredeyse çok farklı

düzenlemeler olmadan aynı kalmış olmasına rağmen, aynı düzenlemeyle bir önceki dönemde verdiği mahkemelerin kararlarıyla ya da Yargıtayın kararıyla bugün mahkemelere baktığımızda çok farklı kararların verildiğini görüyoruz. Nasıl oluyor da aynı yasal düzenleme olmasına rağmen, üstelik de bazı maddelerde güya hani “şiddet içermiyorsa” eklemesi yapılmış olmasına rağmen propagandanın, üyelikten çok fazla ağır cezalar verilmeye başlandı ve genellikle de alt sınırdan uzaklaştırılarak üst sınıra doğru hiçbir gerekçe olmamasına rağmen -ki hukuken biliyoruz ki alt sınırdan uzaklaştırılması için gerekçenin olması gerekir- üst sınıra doğru cezalar verilmeye başlandı.

Yine, üyelik açısından da -aslında arkadaşlarımız anlattı- üyeliğin koşulları Yargıtay tarafından çok net belirlenmişti. Ama şimdi biz bakıyoruz bu dönem verilen kararlara: Yargıtayın belirttiği bu kriterlerin hiçbiri olmamasına rağmen işte arkadaşlarımızın söylediği gibi birkaç basın açıklamasına katılmış olmak, düşünceyi açıklamış olmak, bir mitingde konuşmuş olmak gibi birtakım farklı farklı zamanlardaki açıklamalar toparlanıyor, bunun üzerinden üyelik cezası veriliyor. Şimdi, o yüzden hani üyelik ya da yöneticilik de verebiliyor, bu sadece üyelik için de olmuyor, yöneticilik cezası da verilebiliyor. Şimdi, gerçekten bu cezanın tanımı anlamıyla bir önceki dönemdeki duruma bakarsanız, mahkeme kararlarına bakarsanız, Yargıtayın kararlarına bakarsanız aslında ceza verilecek bir durumun olmadığı çok net ama buna rağmen böyle oluyor. Neden? Çünkü dönem değişikliğinde, iktidar değiştiğinde, iktidarın bazen bir dönem farklı, ikinci dönem farklı yaklaşımları geliştiğinde maalesef bir önceki dönem suç olmayan bir şey bir sonraki dönem suç hâline gelebiliyor. Bugün belki de iktidarın yaptıkları, diğer partilerin yaptıkları, bugün suç sayılmayan şeyler belki de yarın suç hâline gelecek. Çünkü siyasi suçlar dediğimiz şeyin kendisi çok ideolojik bir zemin ve buradan dolayı da her iktidarın yaklaşımına göre değişken özellikler alıyor ama işte yargı dediğimiz şey böyle bir şey olamaz. Yargı dediğimiz şey gerçekten bağımsız bu yargının iktidarın kim olduğuna, ideolojik zeminin ne olduğuna bakılmaksızın sadece kendini hukukla, insan haklarıyla, demokrasiyle, uluslararası sözleşmelerle bağlayan bir noktadan kararları vermesi gerekiyor ama maalesef Türkiye’de yargı bağımsız olamadığı için, maalesef yargının böyle bir bağımsız olabilmesinin koşulları, yasal düzenlemeleri de olmadığı için yargı iktidara bağımlı olarak karar vermek zorunda kalıyor. Hani biz bunu en son bir hazırlık soruşturmasında çok açık, net görmüştük, gazetecilere verilen tutuklama kararında tutanağın bir kısmında “Serbest bırakılmalarına.” derken, aynı tutanakta “Tutuklanmasına.” diye de yazıyordu. Aslında kararların nasıl kopyala yapıştır yöntemiyle yapıldığının ve kararların nasıl verildiğinin çok açık göstergesi olan kararlardan bahsediyoruz. Öyleyse, adaletin belki bugün, corona bize belki bir şeyler öğretecekse adaleti sağlamamız gerektiğini de öğretir belki ve bu açıdan gerçekten bu uzun yıllardır var olan eşitsizliğin bugün, bu tehlikeli günlerde hasta mahpusların yaşam hakkının risk altında olduğu dönemlerde belki bu hatayı, bu adaletsizliği giderebiliriz diye düşünmek istiyorum. Böyle bir sonuç alınmanın mümkün olmasını tahmin ediyorum.

Diğer bir mesele kadınlarla ilgili... Evet açıklamada “Kadına karşı suçlara ilişkin düzenleme af kapsamına alınmadı.” deseniz de maalesef şöyle bir şey yok. Bizim ceza sistemimizde kadına yönelik suçlar ayrı bir bent hâlinde düzenlenmiş değil. Yani kasten yaralama suçunun içinde de kadına yönelik suçlar var, şantaj suçunun içinde de kadına yönelik suçlar var, tehdit suçunun içinde de kadına yönelik suçlar var. Dolayısıyla, siz bunları bu kapsama aldığınızda -psikolojik şiddet suçları da dâhil olmak üzere- kadına yönelik şiddet suçlarını da aslında af kapsamına almış oluyorsunuz. Bunun en büyük sıkıntısı da şuradan kaynaklı: Gerçekten, bizim hep yıllardır ileri sürdüğümüz kadına yönelik suçların aslında başka bir sistemsel bir mesele olduğunu, erkek egemenliğinden kaynaklandığını, dolayısıyla sıradan bir yaralama gibi değerlendirilemeyeceğini, ayrı bir kategoride erkek egemenliğinin sonucu olarak bütün kadınları tehdit eden mesela bir yaralama suçu olarak, şantaj suçu olarak değerlendirilmesi gerektiğini, bu kapsamda da ayrı bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu hep söyleyegelmiştik. Bugün,

aslında bu yasa teklifinin kendisi de bu ihtiyacı çok açık olarak gözümüzün önüne getiriyor çünkü genel olduğu için burada “af” dediğinizde tehdit suçuna, şantaj suçuna, yaralama suçunun basit hâllerine vesairesine, bu durumda ne oluyor; aslında kadına karşı işlenmiş suçları da af kapsamına almış oluyorsunuz.

Yine yaralama meselesinde, mesele sadece eş, üst soy, alt soy meselesi de değil; sevgilisi de öldürebiliyor, komşusu da yaralayabiliyor, mahallede hiç tanımadığı biri de kadına yönelik bir saldırı gerçekleştirebiliyor. Dolayısıyla, buradaki meseleyi istisna hâline getirmek de aslında kadına yönelik suçları affetmiyoruz anlamına maalesef gelmiyor.

Yine 53’üncü maddedeki geçici 9’uncu maddenin 4’üncü bendindeki infaza ilişkin, 2014 öncesi suçlara, tecavüz suçlarına ilişkin meseledeki düzenleme de aslında bir indirim getiriyor. Dolayısıyla, bütün olarak baktığınızda bu meselenin kadınlar için çok ciddi sonuçlar yaratacağı ortada. Şimdi en azından şunu önereceğiz: Eğer bu tarzda indirimlerle kadına yönelik şiddet, taciz meselelerinde tahliyeler gerçekleşecekse; bundan önce kadına yönelik güvenlik önlemlerinin alınması lazım. 6284 sayılı Yasa’nın etkin uygulanması lazım. İstanbul Sözleşmesi’nin etkin uygulanması lazım. Yine, İstanbul Sözleşmesi’nde geçen: “Mağdur olan kişiye, kendisine saldıran kişinin tahliye olduğuyla ilgili bilgi verilmesi gerektiği ve kendisini koruması açısından, güvenlik alması açısından bilgilendirilmesi gerektiği” maddesinin uygulanması lazım. Yine, sığınmaevi sayılarının artırılması lazım.

Bakın, bugün bir haber okudum, ayrıntılarına çok bakamadım ama bir erkek eşini rehin almış durumda. Evde gerilim hangi noktadan çıktı, ne oldu bilemiyoruz ama bu süreçte eşini rehin almış durumda, eşini öldürmekle tehdit ediyordu. Şimdi bu sürecin getirdiği, getireceği sorunları hepimiz biliyoruz. Ev içerisinde erkeklerin nasıl eşlerini öldürdüğünü, yaraladığını hepimiz biliyoruz. Buna dair güvenlik tedbirlerini artırmazsak, 6284’ü bir önceki dönemden çok daha etkin bir şekilde uygulamazsak emin olun, çok fazla sayıda kadın cinayete kurban gidecek, çok fazla sayıda kadın tacize, tecavüze uğrayacak.

Taciz, tecavüz meseleleri sadece dışarıdaki kişiden gelmez. Ev içerisinde de gerçekleşir, en yakın akrabalarınız üzerinden gerçekleşir. Şimdi, buna dair bir önlem alınmadan gerçekten bu düzenleme bu hâliyle çıktığında, kadınların hayatları, cinsel yaşamları ve her türlü fiziki saldırıya açık hâle gelinecek. O yüzden bu yasanın bir bütün olarak aslında sadece bu yasayla değil, diğer bütün önlemlerle birlikte düşünülmesi gerekiyor ve aynı zamanda siyasileri kapsam dışı bırakan bu yaklaşımdan vazgeçilip gerçekten toplumun vicdanını rahatlatan, bekleneni açığa çıkaran, herkesi rahatlatacak şekilde siyasi suçları da kapsam içine alması gerekiyor.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi sıra Sayın Şevin Coşkun’da.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, hepinizi selamlıyorum.

Corona virüsüne karşı mücadele ettiğimiz bugünlerde riskli alanların başında cezaevleri gelmektedir. En kötü durumda olanlar ise hasta tutuklu ve hükümlülerdir. İnfazda eşitliğin sağlanması gerekiyor çünkü bu yasa tüm cezaevlerini kapsamazsa toplum vicdanını büyük bir şekilde yaralayacaktır. Hasta tutuklu ve hükümlülerin tahliye edilmesi gerekiyor. Bugün, coronanın bulaşması hâlinde sonucun ölüm olacağı kesindir.

Birkaç örnek vereceğim, Ergin Aktaş; on yıldır cezaevinde ve iki eli kesilmiş, tüberküloz ve KOAH hastası, kendi başına ihtiyaçlarını karşılayamıyor ve Adli Tıp Kurumundan cezaevinde 5 kez

kalamaz raporu almasına rağmen hâlâ tahliye edilemedi.

Serdal Yıldırım; belinden aşağısı felçli ve yüzde 98 engeli bulunuyor. Adli Tıp Kurumundan cezaevinde kalamaz raporu verilen Yıldırım'ın tahliye talebi, toplum için tehlikeli denilerek talep reddediliyor.

Yine, Abdullah Turan'ın boynundan aşağısı felçli. Adli Tıp Kurumundan cezaevinde kalamaz raporu var ancak tahliye edilmiyor.

Siti Gören; 70 yaşında ve Van Cezaevinde tutuklu, o da Adli Tıp Kurumundan cezaevinde kalamaz raporu olduğu hâlde, hâlâ cezaevinde tutuluyor ve geçtiğimiz günlerde Siti Gören'in yerlerde sürüklenerek revire götürüldüğü yönünde haberler de yansımıştır.

Mehmet Emin Özkan; 1993'ten bu yana cezaevinde ve 85 yaşında, birçok kronik hastalığı bulunuyor ve kendi başına yaşamını idame ettiremiyor ama o da ne yazık ki hâlâ cezaevinde. Bunlar sadece birkaç örnekti. İnsan Hakları Derneğinin raporuna göre şu an cezaevlerinde 1.500'ü aşkın hasta tutuklu ve hükümlü bulunuyor. Başta hasta tutuklu ve hükümlüler olmak üzere cezaevlerinden bir an önce tahliyelerin başlaması gerekiyor çünkü infazda ayrımcılık vebaldir ve bu vebalin altından hiçbirimiz kalkamayız. Cezaevlerinden tabutların çıkmaması için bizler infazda eşitlik istiyoruz.

Ayrıca siyasi tutuklu ve hükümlülerin bu yasanın dışında tutulması adil değildir. Çünkü Anayasa'nın eşitlik ilkesine göre din, dil, ırk ve siyasi düşünce ayrımı gözetilemez. Ancak bu yasa bir kısım tutuklunun tahliyesine yol açarken bir kısmının da cezaevinde ne yazık ki corona salgınıyla karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır. Bu eşitsizliğe daha önceden de tanık olduk. 2018'de Anayasa Mahkemesinin “Heyette askerî hâkim bulunması yeniden yargılanma nedenidir.” kararı üzerine Hizbullah üyeleri tahliye oldu ancak 90'lı yıllarda askerî hâkimin bulunduğu mahkemelerde yargılanan diğer farklı örgütten hükümlüler bu uygulamadan yararlanamadı ve hâlen yapılan başvurular yerel mahkemeler tarafından reddedilmeye devam ediyor. Bu eşitsizliğin de giderilmesini istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Coşkun.

Sayın Tiryaki buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle şunu söyleyeyim: 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da bir dizi değişiklik, dolayısıyla infaza ilişkin değişiklikler içerse de özü itibarıyla bu teklif bir af yasasıdır çünkü af yasalarının tamamı ceza yasalarında “suç” olarak tanımlanan fiilleri suç olmaktan çıkarmaz, infaza ilişkin düzenlemeler yapar ve bugün getirilen teklif de infaza ilişkin bir düzenleme içerdiği için bir af yasasıdır. Bu af yasasının Anayasa'ya aykırılığı bir yana –bunu arkadaşlarımız zaten ifade etti, buna ilişkin itirazlarımızı gündeme getirdiler, Anayasa'ya aykırılık artık biliyorsunuz oylamayla oluyor, oy verenler çoğunlukta ise Anayasa'ya uygun hâlde geliyor, oy verenler azınlıkta ise bir anda aykırılık ve uygunluk da buna göre belirleniyor- fakat sorun şu: Eğer bu bir af yasasıysa Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilebilmesi için en azından Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının üçte 2'sinin desteklemesi gerekir ve biz hâlâ bunun bir af yasası olduğunda ısrarcıyız, dolayısıyla bir mutabakat gerekir. Teklif sahiplerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve burada bir mutabakat araması gerektiğini düşünüyoruz.

Diyeelim ki bu bir af yasası değil, bu bir koşullu salıverme. Bunun koşullarını düzenliyorsunuz, daha fazla süreli olarak yararlandırmak istiyorsunuz. Nedir koşullu salıverme? Koşullu salıverme tarihi ile ceza süresinin tamamının bitim tarihi arasındaki deneme süresi içinde suç işlemesi veya herhangi bir şekilde salıverme gereklerine uymaması durumunda geri kalan cezasının infaz kurumunda

çektirilecek olması şartıyla hapis cezasını iyi hâlde geçirmiş olan hükümlünün serbest bırakılması; koşullu salıverme bu. Toplam ceza süresi bitince de ne oluyor? İnfaz tamamlanmış sayılıyor. Böylece bu bir iyi hâl değerlendirmesiyle ceza ferdileştirilmiş oluyor. İyi hâlin değerlendirilmesi ve teşvik edilmesiyle mahkûm da toplum hayatına tekrar katılma umudunu canlı tutmuş oluyor. Teorik olarak koşullu salıverme bu anlama geliyor.

Türk Ceza Yasası'nın 1926 yılında kabul edilen ilk şeklinde insan öldürme, yağma ve benzeri çok az sayıda suç türünde şartlı tahliye, koşullu salıverme istisna tutulmuştu. 1936 yılında yapılan değişiklikle bu suç türlerine ilaveten devlete karşı suçlar ile 141 ve 163'üncü maddeler yani siyasi suçlar, bunun yanında zimmet, rüşvet gibi bazı suçları içeren bir grup suç daha bunlara eklendi. 1991 tarihinde yürürlüğe giren 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu –biz çoğunlukla buna terör kanunu diyoruz- uçsuz bucaksız genişlikte ve belirsizlikte yorumlanmaya açık olan, bu yüzden suçun kanuniliği ilkesine uygun olmayan, terör, terör suçu, terör suçlusu, terör amacıyla işlenen suç gibi kavramları mevzuata sokarak koşullu salıvermeyi adi suç mahkûmlarına göre daha az yararlandıracak bir düzenleme yaptı. 2005 yılında yürürlüğe giren 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun da bazı örgüt suçlarında şartlı tahliyeden az yararlandırma, bazılarında ise hiç yararlandırmama kurallarını içeriyor.

Şimdi, tutuklulara erken tahliye, hükümlülere erken koşullu salıvermeyi getirecek bir düzenleme yapıyorsunuz. Peki, kimler yararlanacak bundan? Terör suçu şemsiyesi altında ifade, haber verme, örgütlenme, siyasi faaliyet, meslek ve sanat icrası niteliğinde olan eylemler kapsam dışında tutulacak.

Evet, ülkemizde öteden beri çoğunluğun veya egemenlerin görüşlerinden farklı görüşlere tahammül yoktu, eskiden de bu böyleydi. İktidarın en belirgin özelliği, özgürlüklerin kullanılmasını sağlamak yerine, işin kolayına kaçıp yasaklamaya ve cezalandırmaya başvurmak olmuştur. Oysa farklılıklara tahammül, farklı görüşlere tahammül çoğulcu demokrasinin en önemli özelliklerindendir ve biz her geçen gün bu evrensel değerlerden uzaklaşıyoruz.

Şimdi yararlanmayacak olanları söyledim. Peki, bu tekliften kimler yararlanacak, aslında kimleri bir biçimde affetmiş oluyorsunuz? Katilleri affediyorsunuz, cinsel saldırı suçlarını işleyenleri affediyorsunuz, zimmetçileri affediyorsunuz, gaspçıları affediyorsunuz.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Nerede var?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Maddeler geldiğinde tek tek söyleyeceğiz.

Gaspçıları affediyorsunuz, yağmacıları affediyorsunuz, rüşvetçileri affediyorsunuz, vergi kaçakçıları affediyorsunuz, elinde silahla veya bıçakla insanları yaralayanları affediyorsunuz. Bunları iyi hâlli kabul edeceksiniz ve tahliyelerinin önünü açacaksınız.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Böyle bir şey yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bu bir tercih arkadaşlar, bu bir tercih. Bunları şartlı tahliyeden yararlandırmak toplumsal barışa katkı sunmayacaktır. Çok açık, gazeteciler içeride kalacak, milletvekilleri içeride kalacak, belediye başkanları içeride kalacak, insan hakları mücadelesi yürütenler içeride kalacak; 8 Martlarda, 1 Mayıslarda, “Nevroz”larda protesto etkinliklerine katıldıkları için nasıl olduysa örgüt üyesi suçlaması yöneltip cezaevine attıklarınız içeride kalacak. Neden? Çünkü bunlar toplum için tehlikeli. Kimler değil, kimler makbul vatandaş size göre? Uyuşturucu satıcıları. Diyorsunuz ki “Baronları affetmiyoruz.” ama nasıl heyecanlandığınızı biliyoruz o konuda. Katiller, kadın düşmanları, ihaleye fesat karıştıranlar, zimmetçiler, rüşvetçiler, kalpazanlar makbul vatandaş, öyle mi? Bunu ne için yapıyoruz. Coronaya karşı yapıyoruz.

Bakın, belki günün anlamına çok uygun değil ama -fıkralar her zaman güldürmez- bir fıkrayla

konuşmamı tamamlayacağım. Papazın biri uzun süredir ahabplık ettiği hahama “Bana Tevrat’ı öğretmenizi isterim.” der. Haham “Olmaz, sen Yahudi doğmadın, kafan Yahudi gibi çalışmaz, Tevrat’ın kelamını anlamın mümkün değil.” der. Papaz ısrar eder, haham razı olur ama bir koşulu vardır “Soracağım soruya doğru yanıt verebilirsen öğretirim.” der. Papaz “Kabul.” diye yanıtlar “Sor bakalım.” der. “2 adam bir bacanın içine düşerler, biri kirli, öteki tertemiz çıkar. Hangisi yıkanır?” Papaz “Bundan kolay ne var?” diye atılır “Kirlenen yıkanır, temiz kalansa yıkanmaz.” der. Haham içini çeker “Sana Tevrat’ın kelamını asla anlamayacağını söylemiştim. Doğrusu tam tersi, temiz kalan adam ötekinin kirlendiğini görünce kendisinin de kirlendiğini sanıp yıkanır, kirlenen adam ise karşındakini temiz gördüğü için kendisini de temiz sanıp yıkanmaz.” der. Papazın kafası karışır “Bak, bunu düşünmemiştim. Bir soru daha sorar mısın?” der. Haham aynı soruyu tekrar eder: “2 adam bir bacanın içine düşerler, biri kirli, öteki tertemiz çıkar. Hangisi yıkanır?” Papaz artık doğru yanıtı bildiğinden emindir: “Temiz kalan ötekinin kirlendiğini görünce kendisinin de kirlendiğini sanıp yıkanır, kirlenen ötekini temiz gördüğünden kendisini de temiz sanıp yıkanmaz.” Haham başını sallır “Yine yanıldın, sana söylemiştim asla anlamayacağını. Temiz kalan adam aynaya bakar, temiz olduğunu görür, dolayısıyla yıkanmaz. Kirlenen aynaya bakıp kirlendiğini görünce gider yıkanır.” der. Papaz itiraz eder: “Ayna nereden çıktı, bana ayna var demedin ki.” Haham parmağını sallır “Seni uyardım, bu kafayla Tevrat’ın kelamını anlayamazsın, Tevrat’ı anlamak için her olasılığı düşünmelisin.” der. “Peki, peki.” diye itiraz eder papaz “İzin ver, bir kez daha, son bir kez daha şansımı deneyeyim, başka bir soru sor.” der. “Son kez soruyu soruyorum.” der haham: “2 adam bacadan içeri düşerler, biri temiz, öteki kirli çıkar. Hangisi gidip yıkanır?” Papaz “Artık her olasılığı biliyorum.” der, bir solukta cevaplar: “Eğer ayna yoksa temiz kalan ötekini kirli görüp kendisinin de kirlendiğini düşünerek gider yıkanır, kirlenen temize bakıp kirlenmediğini düşünerek yıkanmaz. Eğer ayna varsa temiz kalan aynaya bakıp temiz olduğunu görür, dolayısıyla yıkanmaz. Kirlenen aynaya bakıp kirini gördüğü için yıkanır.” Haham başını sallayıp “Tüh, tüh.” yapar “Hayır, sana söylemiştim, kafan Yahudi kafası değil, Tevrat’a basmaz. Söyle bana, aynı bacadan içeri girip düşen 2 iki adamdan birinin kirlenip ötekinin temiz çıkması mümkün müdür?” der.

Şimdi, yaşadığımız şey tam olarak bu, coronavirus günlerinde tartıştığımız şey bu. “Cezaevlerinde coronavirus salgını nedeniyle bir düzenleme yapalım, insanları tahliye edelim.” diyorsunuz ama birileri size göre bu coronavirüse karşı şerbetli, onlar içeride kalabilir; diğerleri ise risk altında, onları çıkarabilirsiniz. Böyle bir şeyin kabul edilmesi mümkün değil.

Bakın, af yasalarına istisna konulamaz mı? Af yasalarına istisna konulabilir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda buna ilişkin bir düzenleme var. Af kapsamı dışında tutulabilecek tek bir istisna var, tek bir ceza; ben onu size söyleyeyim. Anayasa’nın af kapsamı dışında tutabileceği suç: “Ormanların korunması ve geliştirilmesi” başlıklı 169/3 maddesinde “Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınmaz.” Bu kadar. Bunun dışındaki her suç af kapsamına alınabilir, yol yakinken toplumsal barışa da hizmet edebileceğini düşünerek bunun kapsamını genişletelim.

Gerçekten hâlâ toplumun suç deyince anladığı fiilleri işleyen kişileri serbest bırakıp toplumun suç olup olmadığı konusunda zamana ve ülkeye göre değişecek suçları bu kapsam dışında tutmak adil ve hakkaniyete uygun değil. Bu işin bir tek çözümü var; eğer af değilse -söylediğiniz gibi bir af yasası değilse- bu sadece infaz rejimine ilişkin bir düzenleme ise infazda eşitlik sağlayarak bir çözüm bulabilirsiniz. Herkes elini bu taşın altına koyabilir ve bu kararlar toplumsal barışa hizmet edebiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Tiryaki.

Şimdi söz sırası Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nda.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İnfaz Yasası aslında bugünün gündemi değildi. Bir yıldır insanlar -en az bir yıldır- bekliyor, büyük bir beklenti var ve sonunda corona dolayısıyla acilen getirildi. Aslında, şu konunun altını çizmek lazım: Şimdi, yasa bir yıl önce de getirilseydi tahminen ayrımcı bir anlayışla yine getirilecekti. Yasanın şu anda getirilen taslağında ayrımcı bir ruh var. Bunu kabul etmiyoruz: Bu bir.

İkincisi, şu anda bir salgın var ve bu salgın tüm insanlığı tehdit ediyor. Yaşam hakkı son derece önemli bir tehdit altında şu anda biliyorsunuz; İran'da 85.000, Bahreyn'de 1.500, Amerika Birleşik Devletleri'nin 3 eyaletinde tahliyeler oldu. Yine, dün Irak ve Kenya'da tahliyeler oldu. Yaşam hakkı tehdidi altında insanlar. Şu anda, bakın, milyonlarca insan diken üstünde, son derece tedirgin bizi dinliyor ve bir an evvel yaşam haklarının korunması için bir istek hâlineleler. Mahpuslar büyük bir tedirginlik hâlinde o kapalı kutuda ne yapacaklarını bilemez bir hâldeler. Mahpus yakınları, büyük bir tedirginlik içinde yakınlarının salgın bulaştığı anda çaresiz bir şekilde ölüme gideceğini düşünmektedir ve büyük bir tedirginlik yaşamaktadır. Hepimize gelen binlerce telefon var ve insanların büyük tedirginliğini biliyoruz. Bu noktada, eğer ki bir ayrımcı yasa çıkarsa insanlar ayrımcılığa uğradığını düşünecek ve cezaevlerinde ölüme terk edildiklerini, kurban olarak seçildiklerini, bir Nazi ölüm kampında kaldıklarını düşünecekler ki bu son derece tehlikeli bir durumdur.

Üçüncü olarak yine bir başka ayrımcılık yapmış taslak: Hasta ve yaşlı insanlarla ilgili ayrımcılık. 60 yaşın üstünde denetimli serbestlik süresinde bir artırım var. 0-6 yaş çocuk anneleriyle ilgili denetimli serbestlikte artırım var ama siyasi suçlarda bu konuda bir denetimli serbestlik yok. Burada da bir ayrımcılık var yani insanların risk grubu olması, hasta yaşlı olması bile ayrılıyor ve bu anlamda da çok büyük bir ayrımcılık yapıyor.

Değerli arkadaşlar, gerçekten çok önemli bir yasayı biz burada kararlaştıracız, belki Komisyon daha sonra Genel Kurul ama herkes eli kalbinde bekliyor çünkü son derece önemli, büyük aile dramları yaşanıyor. Ben İnsan Hakları Komisyonu üyesiyim ve bir buçuk yıldır yüzlerce koşuşt binlerce kişiyle görüştük, mahpuslarla görüştük ve büyük dramları yerinde tespit ettik. Gerçekten çekilmez, dayanılmaz büyük dramlar yaşanıyor. 8-10 kişilik koşuhalde 25-30 kişinin kaldığını, erkeklerde ve kadınlarda böyle olduğunu, kadınlarda bir de orada 5-6 tane çocuğun doğduğunu ve yaşanamaz bir ortam olduğunu bilelim arkadaşlar. Sağlık sevklerinde çok büyük eksiklikler olduğu ve bundan dolayı çok ölümler yaşandığını biliyoruz. En çok soru önergesi verdiğim Adalet Bakanlığı yetkililerinin bunu sünen altı ettiğini de biliyoruz. Bunlar büyük veballer ve suçlardır böyle devam edemez.

Yine, iae eksiklikleri ve havasız, rutubetli, güneşsiz ortamlarda perişan durumda olan insanlar bir İnfaz Yasası'nda adillik ve eşitlik bekliyorlar. Türkiye Büyük Millet Meclisinden bekliyorlar, onları temsil eden Meclisten adil ve eşit bir yasa bekliyorlar. İnanın ki şu anda cezaevlerinde çok büyük aile dramları yaşanıyor. Anne, baba tutuklu olan çok fazla insan var. Binlerce böyle aile var. 800'ü aşkın bebek ve çocuk 0-6 yaş arası cezaevlerinde ve çok zor durumdalar gerçekten. Biz onları cezaevlerinde görüyoruz. Keşke siz de gelip görseniz, onların tümünün silme psikolojisinin bozuk olduğunu hemen anlıyorsunuz ve bir de anne, baba mahpus olduğu için evlerde dede, nine, teyze yanında yaşayan binlerce çocuk var ve bunların da psikolojileri bozulmuş durumda, fizyolojileri gelişim geriliği şeklinde seyrediyor. Bir de bu salgın sırasında bu çocuklar korumasız durumda, bu çocuklara bir şey olması gerçekten altından kalkılamayacak büyük bir vebaldir. Bunu hatırlatmış olalım arkadaşlar.

Yine, bu çocuklar ileride bu toplum için son derece önemli bir serseri mayın hâline gelebilir. Bakın, toplumu ve neslimizi korumamız lazım. Bu çocuklar yarın öbür gün o bozuk psikolojileriyle son derece tehlikeli şeyler yapabilirler. Bakın, biz “Kürt meselesi nereden çıktı?” diyorduk, “Neresi onu

alevlendirdi?” diyoruz. Diyarbakır zindanları orayı alevlendirmişti. Diyarbakır zindanlarında cezacı ve işkenceci bir mantıkla yaklaşılmalı ve oradan alevlenmiş bir Kürt meselesi çıkmıştı, altından hâlâ kalkılamıyor, adaletle hâlen de yaklaşılıyor. Şimdi de eğer bu cezaevleri böyle bırakılırsa bakın, çok net söylüyorum, yarın öbür günün Diyarbakır zindanları olacak bugünkü o cezaevleri. Biz görüyoruz; orada insan yaşamaz arkadaşlar, inan ki o koşullarda biz gidiyoruz, 10-15 dakika içeride koşuştakiyoruz, zor çıkıyoruz, daralıyoruz gerçekten. Onlar böyle istiflenmişler resmen içeride. Bu hâl doğru bir hâl değil, artı bütün bunların üstüne bir de coronavirüs salgını gelmiş durumda.

Bakın, ben size daha dün yayınlanmış bir bilimsel tıp dergimizin yazısını getirdim. Çok önemli bir makale “The New England Journal of Medicine”da çıktı, çok saygın bir dergidir ve ne diyor? “Cezaevlerinde ve mahpuslar arasında coronavirüs salgınından dolayı tahliyelerin mutlak surette yapılması sağlık gereğidir.” diyor, yazıya bakabilirsiniz ayrıntılı bir şekilde. Yine, Birleşmiş Milletler açıklama yaptı, Avrupa Parlamentosu açıklama yaptı ve tahliyelerin olması gerektiğini söyledi. Şimdi, bu insanların kendini kurban gibi hissedeceği bir yarınki Türkiye’de toplumsal barış adına bir şey kalabilir mi değerli arkadaşlar? Bakın, elinizi vicdanınıza koyun ve kararınızı verin lütfen. Komisyona böyle gelmiş olabilir ama biz bunu adaletli ve eşit bir şekilde ilerletmek zorundayız.

Toplumda gerçekten çok büyük mağduriyetlere uğramış her kesimden insan var ve tüm toplum şu anda adalet diye bekliyor. Bakın, kaç gündür insanlar imza kampanyaları yapıyor on binlerce, yüz bine ulaşan imzalar atıldı. Sosyal medyada her akşam “hashtag” etkinlikleri yapılıyor, Türkiye rekorları kırılıyor, 1,5 milyona yakın “tweet”ler atılıyor ve insanlar İnfaz Yasası’nda adalet ve eşitlik istiyorlar. Bu çok büyük bir istek olarak tüm toplumun ve en çok da Meclisin duyması gereken bir istek. Şu anda birtakım suçlar istisna kılınmış ve “Teröriste af yok.” falan deniliyor. Kim bu terörist Allah aşkına? Evrensel hukuk ilkeleri çiğnenerek “barış” diyeni terörist ilan ettiler, Bank Asyaya para yatırma terörist ilan ettiler, bir sendikaya üye olanı terörist ilan ettiler, KESK’in bir basın açıklamasına katılıp bir basın açıklaması yapan insanlar terör örgütü üyesi oldu ve başlarına gelmeyen şey kalmadı. Böyle keyfi bir şekilde terörist ilan edilen insanlardan sonra da “Vay efendim, biz terörist mi affedecekmiz?” deniyor. Bu olacak şey değil. Bakın, Anadolu’nun her yerinden feryatlar yükseliyor. Buna kulağımızı tıkayamazsınız arkadaşlar. Şu anda gerçekten bakın, son belki OHAL döneminde çok büyük yanlışlıklar yapıldı ama iktidar için önemli bir fırsat var şu anda. Toplumsal barışı yakalamak için, toplumla barışmak için çok büyük bir fırsat var. İnanın ki bakın, çok net söylüyorum, ya bu fırsatı elde edersiniz ya da bu toplum maalesef çok kötü bir yere gider, Allah korusun ne olacağını bilemeyiz. Ama gerçekten göstergeler iyi değil ve cezaevlerinde son derece büyük sıkıntılar olduğunu biz çok iyi biliyoruz. Şu anda öylesine aileler var ki bakın, yakından takip ediyorum. O çocuklar; annesi babası mahpus çocuklar babasının, annesinin nerede olduğunu bilmiyor; dedesi, ninesi onlara yalan söylüyor; işte bir işyerinde çalışıyor, o cezaevi iş yeri, oraya gidiyoruz seninle diye yalanlarla idare edilen binlerce çocuk var. Bu doğal bir şey mi arkadaşlar, normal bir şey mi? Meclis bunu onaylayabilir mi? Bunu görmezden gelebilir mi ben size sormak isterim. Bir sürü mağdur insan var, suça itilmiş çocuklar var ve af bekleyen, infazda adalet ve eşitlik bekleyen milyonlarca insan var. Eline silah almamış, düşünce suçu diye adlandırılan... Düşünce suç mu olur Allah aşkına! Siyasi suçlular ve düşüncesinden dolayı zindanlara tıkmış insanlar bakıyorsunuz silah kullanmayı bile bilmiyor, eline silah bile almamış, “Vay efendim, sen teröristsin, biz seni nasıl affederiz...” Bu kesinlikle onaylanacak bir şey değil değerli arkadaşlar. Bakın, yarın öbür gün toplumsal barışı bozacak son derece sıkıntılı bir durum olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlar mısınız Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Tamam efendim.

Şu anda yine cezaevinde olan 300 bin insan var ve biliyorsunuz yasayla önerilen miktar çıktığı

zaman normal kapasiteye ancak inecek. Cezaevlerindeki sorun bitmeyecek. Cezaevlerinin dünya standartlarına göre bilimsel sayısı şu anda 120 bindir ama mahpus sayısı 300 bin. Sizin indirmek istediğiniz sayı 70-80 bin kişi. Hiçbir soruna da çözüm de olmayacaktır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Habip Eksik, buyurun.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu Komisyonun ağırlıklı olarak üyeleri hukukçu ama ben bir doktorum, Sağlık Komisyonu üyesiyim. Ama böyle önemli bir konuda, toplumun bire bir etkilendiği ve gerçekten 100 binlerce insanın hayatının söz konusu olduğu bir kanun teklifinin tartışıldığı sırada -açıkça söyleyeyim- özellikle burada olma gereği hissettim. Çünkü burada konuştuğumuz şey aslında bir yaşam hakkı. Yaşam hakkının ihlal edilmesiyle ilgili bir durum söz konusu. Bugün 300 bin insanın cezaevinde yaşam hakkının ihlal edilmesiyle karşı karşıyayız. Maalesef, bu konuda, şu an bu kanun teklifinde de gördüğümüz kadarıyla bu kişilerin yaşam hakkını koruyacak devlet maalesef gereğini yerine getirmiyor ve biz Meclis olarak da bunun çok farkında değiliz gördüğüm kadarıyla. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde de yaşam hakkının zaten güvence altına alındığını, 3'üncü madde olduğunu siz benden daha iyi bilirsiniz. Yine Anayasa'mız da yaşam hakkının güvence altına alındığını ve üstün nitelikte olduğunu, sapma önlemlerine başvurulamayacağını, dar yorumlanamayacağını, dokunulmaz bir hak olduğunu belirtiyor. Kısacası yaşam hakkı mutlak bir haktır arkadaşlar. Bunun tek istisnası vardır, o da savaş eylemleri. Yani savaşın olduğu esnada olan ölümlerin dışındaki bütün ölümlerle ilgili devlet bu konuda önlem almak zorunda ve yaşam hakkını savunmak zorunda diye biliyoruz ve bunu da özellikle vurgulamak istiyorum.

Değerli üyeler, yaşam hakkının varlık nedeni -şunu söyleyeyim- insanı doğal olmayan ölüme karşı korumaktır. Şimdi ben size özellikle...

Sayın Başkan, insicamım bozuluyor. Eğer görüşeceklerse, konuşacaklarsa dışarıda rahatlıkla konuşabilirler. Burada bir şey tartışıyoruz. Yani 300 bin insanın yaşamı söz konusu diyoruz ama orada bütün insicamımı dağıttı gerçekten arkadaşımız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Değerli arkadaşlar, biraz sessiz olalım.

Halil Bey, sosyal mesafe kuralını ihlal ediyorsunuz bakın, zaman zaman ikaz etmek zorunda kalmayalım.

Buyurun, devam edin.

HABİP EKSİK (İğdır) – Şöyle söyleyelim: Yaşam hakkının varlık nedeni insanı doğal olmayan ölüme karşı korumaktır. Bugün, siz, 300 bin insanı cezaevinde tutarsanız ve böyle büyük bir salgınla karşı karşıya bırakırsanız işte yaşam hakkını ihlal edersiniz, ölüme terk edersiniz, yani doğal olmayan bir ölüme terk edersiniz, suç işlemiş olursunuz. Bu gerçekten çok büyük bir sıkıntı, çok büyük bir problem. Çünkü bu salgını, coronavirüsü -ben bir doktor olarak söyleyeyim- herkes yaşlıları etkiliyor zanneder ama öyle değil. Aslında bu enfeksiyon, bu virüs bağışıklık sistemi zayıf olan kişilerin yaşamını ciddi anlamda tehlikeye sokar, sağlığını tehlikeye sokar ki bu hastalığı atatsa dahi birçok kişinin daha sonra yine akciğerleriyle ilgili, bazı sistemlerle alakalı ciddi anlamda sorunlar yaşadığını biliyoruz, özellikle nefes darlığı şikâyetleriyle karşı karşıya kaldıklarını görüyoruz. O açıdan bu kişilerin, yani bir kısım kişilerin çıkarılıp diğer 220-230 bin kişinin orada kaderine terk edilmesi yaşam hakkının

ihlal edilmesi demektir, yaşam haklarının ellerinden alınması demektir. Bu, iktidar tarafından ya da bu Meclis tarafından -öyle söyleyeyim çünkü bu hepimizin sorumluluğu diye düşünüyorum- bu kişilerin katledilmesi anlamına gelir, açıkça söyleyeyim. Çünkü bu insanlar gerçekten çok zor koşullarda, çok kötü koşullarda bulunuyorlar. Zaten kapasitenin çok çok üstünde olan bir durumdan bahsediyoruz ve bulundukları ortam nedeniyle çok ciddi anlamda bağışıklık sistemleri çökmüş durumda. Yine beslenme koşullarının, hijyen koşullarının çok kötü olmasından dolayı bu virüsün vurması durumunda ciddi anlamda büyük bir sayının burada yaşamının tehlikeye düşeceği ve yaşamlarını yitirmeyle karşı karşıya kalacakları göz önündedir.

Şimdi, bunları görünce, bu tespiti yapınca bir doktor olarak açıkça söyleyeyim aklıma şu geldi: Yani bugün 300 bin insandan -ki bu kanun teklifi geçerse 70 bin kişinin çıkacağını tahmin ediyoruz- geri kalan 230 bin insan için bu aslında 1933-1945 Nazi Almanyası dönemindeki kamplardan başka bir şey olmayacaktır. Yani -açıkça söyleyeyim- siz onları o Nazi doktorlarının yaptığı gibi enfeksiyonları bulaştırıp öldürürseniz ya da ortaya çıkan bir enfeksiyonda o insanları sağlıksız koşullarda, kötü, kalabalık ortamda tutarak kendilerini savunamayacağı, her şekilde bu enfeksiyonla karşı karşıya olduğu cezaevi koşullarında tutarsanız, işte bu Nazi Almanyasının tıpkısının aynısıdır. Çünkü orada bilinçli olarak enfeksiyonu götürüp bulaştırır üstüne, deney yapar; buradaysa siz aslında bir soykırım mantığıyla o insanları ölüme terk edersiniz. Ki bu kişilerin çoğunluklu olarak siyasi tutuklu olduklarını, çoğunun hüküm dahi giymediklerini, sadece Hükûmete muhalif oldukları için orada bulunduklarını da bütün kamuoyu da zaten biliyor, görüyor. O açıdan şunu söyleyeyim, yani bu cezaevlerinin açık ve net bir şekilde tarifi şu olur: Nazi Almanyasının soykırım kamplarına dönüşecektir ve orada binlerce insanın yaşamını yitirmesine neden olacaktır. Bundan dolayı da teklifin ona göre değiştirilmesi, revize edilmesi ve insan yaşamının korunması konusunda tüm adımların atılarak kanun teklifinin böylece düzenlenmesi gerektiği kanaatindeyim.

Şimdi, bir diğer konu şu: Şöyle bir şey söyleyeyim, bu işin politik anlamı. Siz toplumun bir kısmını ötekileştirirseniz, yalnızlaştırırsanız, yok sayarsanız ve en ufak durumda dahi siz onlara muhalif oldukları için “Biz sizleri ölüme terk ediyoruz.” dersiniz işte o zaman ülkeyi çok kullandığınız o “bölücülük” durumuna sokmuş olursunuz. Kendiniz aslında ülkeyi bölmek için kaderine terk etmiş olursunuz; yasa olarak diyorum, Meclis olarak diyorum. Bu hepimizin sorumluluğu tabii. Çünkü böyle durumlarda, böyle salgın durumlarında, böyle sıkıntılı süreçlerde aslında toplumun kucaklaşması için, toplumun ortak yaşamda buluşması için, toplumun birlik ve beraberliği, dayanışması, sorunlarla baş edebilmesi için siz eşit davranıp o insanların hepsini aynı gördüğünüz hissini uyandırmak zorundasınız devlet olarak, Hükûmet odağı iktidar olarak ve Meclis olarak. Siz eğer bunları yapmazsanız, işte, o zaman insanlar kendilerini yalnız hissedeceklerdir, o zaman insanlar kendilerinin öteki olarak belirtildiğini hissedeceklerdir ve neticesinde de bu işin, aslında sizin bahsettiğiniz o bölücülük olayını kendi elinizle gerçekleştirdiğinizi de hatırlatmak isterim.

Bir diğer konu, böyle durumlar aslında bizim şu an terazide çok ciddi anlamda saptığımız demokrasi. Yani, biz zaten şu ana kadar sürekli söylüyoruz ama yine tekrar ifade etmekte fayda vardır, demokrasinin hemen hemen kırıntısını bırakmadık. Bu demokrasiye temel dönüş noktalarından, ibrelerinden -belki- bir tanesi bu olabilir çünkü demokrasinin vazgeçilmeyen en önemli dayanağı vicdandır. Siz, eğer, toplumun vicdan duygusunu yok ederseniz, o zaman işte, demokrasiyi de -toplumsal anlamda vicdanı yok ettiğiniz için- yok saymış olursunuz, yok etmiş olursunuz. Şöyle söyleyeyim: İnsanlar belli bir süre sonra; siyasi, askeri, ekonomik gücü olmayan, tek sığınacağı vicdan alanını da yitirdikten sonra, bu alan tahrip edildikten sonra toplumda sadece güç ilkesi işler, ki o zaman da herkes herkesin kurdu olmaya başlar. Onun için de diyoruz ki, bu vicdansızlığı yapmayalım, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, halkın seçtiği temsilciler olarak bu vicdansızlığa kesinlikle izin vermeyelim; orada insanları

yaşamlarıyla sinamayalım, yaşamlarını tehlikeye sokmayalım. Anayasa'nın geçerliliğini kabul edip tekrar demokratik bir cumhuriyeti var etmek için geri dönelim diye uyarıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

HABİP EKSİK (İğdır) - Bitirmedim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bitmedi mi?

HABİP EKSİK (İğdır) – Son cümlemi söyleyeyim. Sanki bir yerlerden bir talimat alıyormuşsunuz gibi hemen...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Estağfurullah, niye talimat alalım?

HABİP EKSİK (İğdır) – Bilmiyorum yani Başkan.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Teşekkür etmedin mi?

HABİP EKSİK (İğdır) – Yok, yok etmedim ya.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Teşekkür et, bitir.

HABİP EKSİK (İğdır) – Karşıda durmuşsunuz...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Komisyon hiçbir yerden talimat almaz ama siz nereden aldınız, onu bilmiyorum tabii.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Kişi, kendinden bilir işi Hocam.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ya, istediklerini söyleyebilirler, sıkıntı yok.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamam, son cümle demiştiniz.

Buyurun.

HABİP EKSİK (İğdır) – Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim Sayın Başkanım...

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başkan, cevap verebilirsin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de cevap verebiliriz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Tövbe, tövbe!

Sayın Başkan, burada sağlıklı bir tartışmanın olması için, gerçekten 300 bin insanın yaşamının söz konusu olduğu bir kanun teklifinde herkesin düşüncesini özgürce söyleyebilmesi için bence süre konusunda bu şekilde sizin müdahaleci olmamanız gerekir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hayır, siz toparladınız, sözlerinizi bitirirken...

HABİP EKSİK (İğdır) – Tam bitiriyordum, zaten siz bırakmadınız Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tam bitirdiniz zaten, yani şimdi uzatmanın burada şeyi yok.

HABİP EKSİK (İğdır) – Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bitiriyorken ben...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Tamamen yanlış anlaşılma oldu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, yanlış oldu, ben bitirdi zannettim hatta.

HABİP EKSİK (İğdır) – Şunu da özellikle belirtmek istiyorum: Salgın durumlarında siz ne yaparsanız yapın, böyle cezaevi gibi kapalı ortamlar enfeksiyonun en hızlı bulaşacağı ve büyük risklerin en ciddi anlamda ortaya çıkacağı alanlardır.

Ben teşekkür ediyorum dinlediğiniz için, sabrınız için teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz sırası Sayın Hüseyin Kaçmaz’da.

Buyurun Sayın Kaçmaz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli hazırun, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, tekrara düşmemek kaydıyla aslında önümdeki notların birçoğundan feragat ediyorum.

Sayın Başkan, herkesin bildiği üzere, coronavirus salgınıyla bütün dünya karşı karşıya kalmış durumda ve cezaevlerinde özellikle salgına karşı tutuklu ve hükümlülerin can güvenliğinin hem sağlık hem yaşam güvenliğinin teminatı devletin teminatı altındadır ancak bugün kanun teklifini getiren partilerin gerek Adalet ve Kalkınma Partisinin gerekse de Milliyetçi Hareket Partisinin böyle bir dönemde bile maalesef ki ayrımcı bir kanun teklifiyle geldiğini görmekteyiz. Bu durum açıkça kamu vicdanını da yaralar niteliktedir ve en çok ihtiyaç duyduğumuz toplumsal barışın belki de bir ayağının başlangıç noktasının örülebileceği bu noktada bile hâlen ayrımcı politikalarda ısrar etmek hiç kimseye bir şey kazandırmaz. Genel Kurulda da dile getirdim, bu coronavirus aslında biz insanlara çok net bir mesaj veriyor: “Sizin benim için (A) partili, (B) partili, (C) partili olarak herhangi bir farkınız yok; Türk olarak, Kürt olarak, Arap olarak, Ermeni olarak, Süryani olarak da herhangi bir farkınız yok. Sizler Yahudi, Müslüman, Hristiyan olarak da benim için herhangi bir anlam ifade etmiyorsunuz. Sizler bu yeryüzünde 1,8 milyon canlı türünden herhangi birisiniz, birsiniz.” diyor aslında. Yani bu dönemde aslında bu kriz bizlerin artık kangrenleşmiş bu başat sorunların çözümü noktasında da bize bir yol gösterme konusunda bir fırsat sunuyor ancak bizler maalesef ki bu ülkenin sorunlarını çözmek için siyasetçiler olarak -siyaset ki bir kelime anlamı, terminolojik anlamı çözüm üretme sanatıdır- maalesef ki bugün burada bu dönemde bile hâlen çözüm üretmekten uzak bir noktadayız. Ölümün dünyayı kuşattığı şu günlerde insanların adalet duygusunu ölümden daha ağır bir ayrımcılıkla yaralamayın derim. İnsanı yüceltecek olan barıştır, kimseyi küçük düşürmeyecek bir adalettir. Eğer biz bu adaletin, böyle bir hayatın kapısını aralamak istiyorsak bunlardan biri de aslında cezaevindeki durumdur.

Cezaevlerinde şu an, evet -arkadaşlarımız, defalarca dile getirdi- 300 bine yakın tutuklu ve hükümlü var, cezaevlerinde doluluk oranı yaklaşık yüzde 120’lere yakın. Yani olması gereken kapasitenin üstünde bir durum söz konusu. Coronavirus salgınının -ki Sağlık Bakanı da açıkça belirtti “Biz bu kadar çabuk yayıldığını, bu kadar kolay yayıldığını bilmiyorduk.” derken- bugün kabataslak bir hesapla, sanki o yüzde 20’lik kapasite fazlası kesimi bıraktığımızda, artık virüsün yayılma hızı engellenecekmiş gibi bir durum iddia ediliyor. Ancak arkadaşlar, biliyoruz ki, bugün nasıl ki bu Komisyon toplantı salonunda her birimiz yanımızı boş bıraktıysak bu mantıkla bile kapasitenin en azından yüzde 50’sinin bırakılması gerekiyor -eğer bu mantıkla yaklaşıyorsak- ancak bu bile kabul edilemez.

Bugün, dediğimiz gibi, infaz yasa teklifinde, sizin gibi düşünmeyenler yine ayrımcılığa maruz kalarak herhangi bir düzenleme yapılamaz. Bu durum, dediğimiz gibi, hiç olmazsa şu günlerde adaleti tesis edecek bazı ortak aklın, bir mutabakatın sağlanabileceği bir noktada buluşmamız gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, tarihte birçok örnek vardır “Hukuk tam olarak nedir? Adalet tam olarak nedir?” duygusu üzerinden -hukukçu olan milletvekillerimiz bilir ya da yine, hazırun bilir- özellikle iki bin beş yüz yıl önceki Antik Yunan Dönemi’nden tragedyalardan Sophokles’in Antigone tragedyası vardır, buna aslında en büyük örnek olarak verilen. “Kralın yasaları mı yoksa tanrıların yasaları mı?” diye sorar. Biz de bugün “Kralın yasaları mı?” değil “İktidarın yasaları mı yoksa gerçekten kamu vicdanının ve gerçek adaletin talep ettiği şeyler mi?” diye soruyoruz.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, biz, bir konuda karar vermeliyiz “Biz gerçekten bugün bu ülkeye barışı, huzuru, dayanışmayı ve birlikte yaşama umudunu getirmek istiyor muyuz?” diye. Eğer bunu birlikte başarmak istiyorsak şu an yüz binlerce yurttaşımızın ki cezaevinde olanlar ve yine bunların aileleri, bunları sevenler ya da vicdani ve insani temelde bu duruma yaklaşan milyonlarca insanın infaz yasasında eşitlik talebini de göz ardı etmeyelim. Evet, bu coğrafya, yeterince acıya doydu bence; bu coğrafya, yeterince bağırtıya, slogana, öfkeye doydu. Bugün yüz binlerce insanın hayatının tehlikeye atılması durumuyla karşı karşıyayız.

Bugün “terörist” dediğiniz ya da “terör suçlusu” dediğiniz, bizim “siyasi tutsak” dediğimiz on binler aslında sadece birçok konuda sizden farklı düşündüğü için bu şekilde itham ediliyor. Bugün, bu insanlar terörist olarak -tırnak içerisinde- tarafınızca ifade ediliyorsa da size hatırlatmak isterim ki arkadaşım da örnek verdi: Yakın tarihte, bugünün muktediri Adalet ve Kalkınma Partisi kapatma davasıyla karşı karşıya kaldı; yöneticileri hakkında yargılamalar başlandı, soruşturmalar açıldı. Ya da şöyle bir örnek de vereyim, tabii ki suçsuz, günahsız olan insanları tenzih ederek bunu söylüyorum: Dünün muktedirleri Ergenekon, Balyoz operasyonları adı altında terörist ilan edildiler. Yine, dünün muktedirleri FETÖ’cüler, bugün terörist ilan edildiler.

Değerli arkadaşlar, yarın kimin terörist olacağına eğer bu şekilde adalet, hukuk ya da mevcut meri yasalar karar vermiyorsa bir şekilde bu getirdiğiniz infaz yasalarının -bu yapmak istediğiniz değişikliklerin- yarın sizin de karşı karşıya kalabileceğiniz yasalar olduğunu da hesaba katın derim. Hatırlandığı üzere Saddam Hüseyin yargılandığında Kürt hâkimden adil yargılanma talebinde bulundu ve hâkimin cevabı netti: “Biz sizin çıkarttığınız yasalarla sizi yargılıyoruz.” Dolayısıyla arkadaşlar, bugünün muktedirleri yarının müstakbel teröristleri -tırnak içerisinde söylüyorum- olabilir. Eğer bu şekilde devam edersek her birimiz aynı durumla karşılaşabiliriz.

Çok uzatmadan sadece şu şekilde bağlamak isterim arkadaşlar, gerçekten bugün herkesin şapkaı önüne koyması, gerçek anlamda adaleti tesis etmek için, toplumsal barışı tesis edebilmek için bugün infaz yasasında eşitlik bu ülkeye kazandırır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz sırası İsmail Atakan Ünver’de.

Buyurun, Sayın Ünver.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifin oluşturulmasında yapılan temel bir mantık hatası var, o da şudur: Bu teklifle cezası kesinleşmiş mahkûmların cezaları infaz kanunda yapılan düzenlemeyle azaltılmakta yani hüküm giymiş kişilerin cezalarının bir kısmının çektirilmesinden vazgeçilmektedir.

Öte yandan, cezalarının infaz süreleri düşürülen suçların şüphelileri bile olsa tutuklular hakkında herhangi bir düzenleme yapılmamaktadır. Bu yapılan temel bir mantık hatasıdır. Bir tarafta cezaları kesinleşmiş ve infazına başlanmış hükümlüler, öbür tarafta beraat etme ihtimali olan tutuklu şüpheliler. Eğer, bu teklifin sahiplerinin de ifade ettiği gibi, cezaevlerindeki doluluk ve tüm dünyayı saran Covid-19 salgını bu kanunun hazırlanmasında etkili olmuşa evleviyetle cezaevlerinden çıkarılması gerekenler kimlerdir? Elbette ki henüz hüküm giymemiş, cezaları kesinleşmemiş tutuklu olanlardır ama teklif sahipleri, bir başka deyişle AK PARTİ ve MHP ne yapıyor? “Biz af düzenlemesi yapmıyoruz, infaz düzenlemesi yapıyoruz.” diyerek bu konudaki haklı talepleri görmezden geliyorlar. Her iki partiye ve teklifin sahiplerine şunu söylemek isterim: Bu türden, bütün toplumu etkileyen düzenlemeler yapılırken ön koşul samimiyettir. Size defalarca “Torba düzenlemelerden vazgeçin.” dedik. Siz ısrarla yasama

faaliyetini torba kanun şeklinde yürütüyorsunuz. Şimdi de “Bu, bir infaz düzenlemesi, bu nedenle maddi ceza hukukuna ve ceza yargılaması usulüne ilişkin talepleri şimdilik değerlendirmeye almadık.” diyorsunuz. Bu, hiç inandırıcı değil, eğer bu yönde bir irade olsaydı elbette bu konular da bu teklife dâhil edilebilirdi. Bu tutum, sizleri kamuoyu vicdanında yargılayacak ve şüphesiz ki mahkûm edecektir.

Bu düzenlemede sergilenen temel anlayış, hukukun üstünlüğü ve vicdani olmaktan ziyade siyasi bir bakış açısıdır. Tutukluların kapsam dışında bırakılması -adi suçlardan tutuklu olanlar bir tarafa- günümüzde tutuklamanın genelde siyasi iktidara muhalif olan yazarçizer, bilim insanı, siyasetçi gibi toplumda karşılık bulmuş kişilere karşı bir sindirme, bir susturma, bir cezalandırma yöntemi olarak benimsenmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Hükümden önce uzun tutukluluklarla bazı kişiler cezalandırılmaktadır. Hoşa gitmeyen her söz, her eylem hatta her “tweet” terör suçuymuş gibi değerlendirilip ilgililer gözaltı, tutukluluk, adil olmayan yargılama süreçleriyle ezaya uğratarak cezalandırılmaktadır.

Bu kapsamda şunu da belirtmeliyim ki teklif sahiplerinden açıklama yapan Sayın Ali Özkaya “Siyasi suç diye bir suç yoktur, terör suçu vardır. Ayrıca Avrupa’daki terörle mücadeleyle Türkiye’yi bir tutmamak gerekir.” dedi. Bu değerlendirme karşısında hayrete düşmemek gerçekten mümkün değil. Şunun için: Kendisi; lideri zamanında, konjonktür gereğince, o günkü siyasi koşullarda mahkûm edilmiş bir partinin mensubu. Güç ele geçince insan geçmişte yaşadıklarını unutmamalı, siyasi hareketler de geçmişlerini unutmamalı. Geçmişlerinde yaşadıklarını bugün, başkalarına özellikle de muhaliflere yaşatmamalı. Bu konuda sizden daha tutarlı bir siyasi duruş beklemek tüm toplumun hakkı. Hani, hep vesayetle mücadeleden bahsedersiniz ya, bugün, vesayet makamı maalesef siz oldunuz, bundan vazgeçerseniz ülkemiz açısından daha isabetli olur. Mesela daha önce de söylendi, dün “terör” dediğinize bugün demiyorsunuz. Örneğin, Ergenkon yargılamaları. Dün “makbul hareket” dediğiniz FETÖ’ye bugün “terörist” diyorsunuz. Hepinizin bildiği gibi terör tanımı her zaman değişebilir ve burada çerçevesini çizdiğimiz sınırlarda siyasi suçlarla ilgili bir düzenleme her zaman yapılabilir.

Burada şunu da belirtmek isterim yeri gelmişken, cezaların infazının öncelikle fail ile mağdur arasında barışmayı sağlamak ve dolayısıyla failin topluma yeniden kazandırılması amacına hizmet edecek mahiyeti taşıması gerektiği tartışmasıdır. Mesela bu nedenle hükmolunan cezanın kefareti olarak belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla, suretiyle infazı için suçun mağdurunun rızasının aranması şartı benimsenmiştir. Bu nedenledir ki suçun mağduru hayatta olduğu sürece devletin, mağdura rağmen, suçluyu affetme yetkisinin olmaması gerekir. Devletin, ancak toplumu oluşturan herkesin mağdur edildiği, mağduru muayyen bir kişi olmayan suçlardan dolayı suçluyu affetme yetkisinin olduğu kabul edilmelidir.

Bu bağlamda, dolayısıyla yaptığımız teklifleri dikkate almanızı talep ediyoruz. Devlete karşı işlenen suçlarda, özellikle siyasi suçlarda ve özellikle “Örgüt üyesi olmamakla birlikte...” diyerek başlayan bir nitelemeyle tüm muhalifleri susturmayı amaçlayan, uydurulmuş suçtan mahkûm olan, tutuklanan kişilerin “af” “infaz düzenlemesi” ne dersiniz deyin, bu teklifin kapsamına alınması gerekmektedir. Bununla birlikte de infazının bir kısmından vazgeçilen, kamu vicdanını yaralayacak bazı suçların cezalarında indirim yapılması yaklaşımından da vazgeçilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Ünver.

Konuşmaları tamamladık, maddelere geçilmesini oylamıştık ve kabul etmiştik.

Şimdi, 1’inci maddeyi okutuyorum:

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun 1inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 1’inci maddeyle ilgili konuşmak isteyen var mı?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ben kısa bir izahat yapacağım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bu, 1’inci maddeden 10’uncu maddeye kadar infaz hâkimliği kurulması ve onun yetkileriyle ilgili düzenlemeler. Biz bunu tartıştık, tabii daha önce olmayan ya da olduğu kısımdan daha farklı bir uygulama, yetkilerinin genişletildiği bir uygulama. Yapılmasını olumlu buluyoruz, tabii uygulamadaki çıkacak muhtemel sıkıntılar ne olur, onu bugünden kestirmek çok zor ama ilave bir denetim imkânı tanınması açısından olumlu buluyoruz. Dolayısıyla burada, ilerleyen maddelerde bu kısımla ilgili birkaç önerimiz olacak, onu zamanı geldiğinde söyleyeceğiz ama bu kısma olumlu oy vereceğiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, yeri geldikçe maddeler üzerinde daha detaylı bir değerlendirme yapacağız ama ben özellikle kanun tekniği açısından biraz değerlendirme yapmak istiyorum. Şimdi, bu kanun teklifine baktığımız zaman da maalesef yine kanun tekniğine uymayan, toplumun gerçek anlamda zorunlu olarak ihtiyaç hissettiği, özellikle bu koronavirüs karşısında insanların can derdinde olduğu bir süreçte sadece ve sadece bu kanun teklifine, bu torbanın içerisine başka torbalar da koyarak bir kanun teklifinin düzenlenmiş olması kabul edilebilecek bir durum değildir. Nedeni de şudur: Bakın, biz halkın beklediği, bütün toplumun beklediği cezaevleri şu anda sinyal veriyor. Bakın, cezaevlerinde ölümler gerçekleşmek üzere veya oluyor veya olmak üzere. İnsanlar şu anda kendi evlerine... Bakın, biraz önce buraya gelirken bile camilerin minarelerinde şu anda halka sesleniyor imamlar veya müezzinler. “Evlerinize çekilin, evlerinizde kalın ve mevcut olan, şu andaki koronavirüsün etkisinde kurtulun.” diye. Buna rağmen bakın, halkı eve çağırıyoruz. Küresel olarak bütün dünyanın karşı karşıya kaldığı mevcut olan bu tehlikeden halkın korunmasını talep ediyoruz ancak mesele bu cezaevlerine gelince, mesele kanun yapma işine gelince, bu cezaevlerine bir çözüm getirmemiz gerektiği noktada bunu yapmıyoruz, ayrımcılık yapıyoruz, ayrımcılık yapılıyor, Anayasa’da olan eşitlik ilkesi ihlal ediliyor. Bunun yanında ne yapılıyor? Toplumun beklemediği, toplumun şu anda yani zorunlu olmayan, mecburiyeti olmayan bir İnfaz Hâkimliği Yasası’nda bir değişiklik yapıyoruz ve buna benzer birçok hüküm de bu torba yasada mevcut. Yani şunu demek istiyoruz değerli arkadaşlar: Şimdi, burada ölüm olduktan sonra biz neyi konuşacağız? Birileri öldükten sonra biz neyi konuşacağız? Ceza İnfaz Yasası’nda, ceza infaz sisteminde değişiklik yapmışız, ceza infaz hâkimlik sistemini getirmişiz ya da getirmemişiz bunun ne anlamı var? Bu ne ifade edecek? Bakın, milyonlarca insan gerçek anlamda

şu anda çocuğundan çocuğundan, eşinden, komşusundan haber bekliyor cezaevlerinde, çok ciddi bir risk var şu anda. Demokrasileri tartışılan toplumlarda dahi, İran gibi toplumlarda dahi binlerce insan kanuna gereksinim duymadan şu anda tahliyeler gerçekleştiriyor. Biz ne yapıyoruz? Biz şu anda bakın haftalardır toplumda bir beklenti yaratıldı hatta aylardır toplumda beklendi yaratıldı ve bir kanun teklifi getiriyoruz. Bu getirmiş olduğumuz bu kanun teklifinde de maalesef ki eşitlik yok, maalesef insanlar ölümler yüz yüze bırakılıyor, insanların talepleri bir şekilde karşılanmıyor. Biz dolayısıyla şunu belirtmek istiyoruz ve ısrarla şunun üzerinde duruyoruz. Değerli Başkan, değerli üyeler; bakın, biz bu infazlara ve tutuklamalara kısa bir süre ara verelim. Bu toplumun beklentisi budur. Biz ara verelim, bu insanların bu tedirginlik hâlini ortadan kaldıralım. Bu insanların dayanışmaya girebilmeleri için bu insanları dayanışmaya çağıralım. Emin olun, kim olursa olsun bu dayanışmanın içerisinde yer alacak, yeter ki biz bu tehlikeli ortamı hep beraber ortadan kaldıralım. Bakın, bizim Halkların Demokratik Partisi olarak önerilerimiz var. Bizim grup sözcümüz biraz evvel anlattı, 2 tane maddeyle biz buradan çıkabiliriz. Derhâl 2 tane maddenin ihdasını yapalım, bütün tehlike altında, risk altında olan herkese bir şekilde tedbirle bu infazına ara verelim, tutukluysa tutukluluğa ara verelim ve toplumsal barışı, toplumsal ihtiyacı hemen karşılayalım. Bu nedenle biz bunun doğru olmadığını düşünüyoruz ve diğer maddelerde de yine düşüncelerimizi belirteceğiz.

Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Aslında Vekilimiz biraz ifade etti, ben de benzer bir meseleye dikkat çekmek istiyorum. Şimdi, hepimiz de yaşamımızı tehlikeye atarak geliyoruz, benim şahsen kronik rahatsızlıklarım var ve buna rağmen buradayım. Yani bu mesele ciddi olduğu için buradayım ve binlerce insan da şu anda riskte ve cezaevinde bekliyor.

Şimdi, bir kanun teklifi var önümüzde –birazdan ilerleyen maddelerde de ifade edeceğiz- topluma da zaten “İnfaz hâkimliği değişiyor, yeni bir mekanizma getiriliyor.” gibi anlatılmadı. Yani “Bir infaz değişikliği var, infaz indirimi var, cezaevlerini boşaltacağız.” gibi bir söylemle gelen bir kanun teklifi. Şimdi bizim buradaki muradımız ne? Ben açıkçası anlamadım. Yani ne murat ediyoruz bu infaz hâkimliğini kurarken? Şimdi, zaten Türkiye’de her gün 40 tane mekanizmaları değiştiriyoruz, bu ilk defa... Ben avukatken bir, kanunları takip edemiyorduk avukatken, bir de değişen mekanizmayı takip edemiyorduk. Hani her gün yeni bir şey kuruluyor, o beğenilmiyor, üç gün sonra o değiştiriliyor. Muhtemelen şimdi biz bu infaz hâkimliğini bir kuracağız, bir deneyeceğiz, oldu mu, tuttu mu, tutmadı mı ya da şöyle mi düşünüyoruz, açıkçası iktidarın ya da teklif sahibinin muradını çok algılayamadım: Buna özel hâkimler olacak. Bu hâkimler de tıpkı birçok konuda olduğu gibi özel talimatlı hâkimler olacak. Vardı ya, böyle özel yetkili mahkemeler, devlet güvenlik mahkemeleri gibi, bunlar daha özel talimatlı. Zaten hâkimler genel talimatlı da işte, gerçekten görevini layıkıyla yapan, hukuk ve adalet çerçevesinde hareket eden hâkimleri bir tarafa bırakıyorum, hâlâ var yani az da olsa vicdaniyla ve hukukla karar veren. Ama burada açıkçası gerçekten, bu kadar kıyametin içerisinde bütün dünya kırmızı alarm verirken yani dünya bütün işlerini bir tarafa bırakmış, hiç kimse Türkiye’de tartışılan meseleler gibi meseleleri tartışmıyor. Dünyanın hiçbir parlamentosunda corona virüsü Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilirken 21’inci yüzyılda oturup biz bir infaz hâkimliği mi kursak, bu infaz hâkimliğini bugün mü kursak, hele hem vekillerin yaşamını hem şu anda beklenti içerisinde olan cezaevindeki insanların yaşamını tehlikeye mi atsak gibi bir fikir gelmiyor. Onun için aslında hani diyordu ya, İçişleri Bakanı bu işkillenme meselesi, ben işkilleniyorum bu maddeden açıkçası, var bunun altında bir şey. Ben çok işkillendim. Bu kıyamet gününde ben bütün...

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Yazan burada cevap versin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Açıklar şimdi, sizin açıklamalarınız çok güzel, böyle harikalar diyarındasınız, harikalar diyarında; hiçbir problem yok, müthiş, ekonomimiz süper, adaletimiz çok iyi, hakkaniyet...

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Hakikat böyle bir şey işte.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Amerika'dan bile ödül gönderiyorlar, Almanya'dan, İspanya'dan...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Tabii, tabii ödül gönderiyorlar. Siz Amerika'ya da yardım ediyordunuz, coronavirus günlerinde bütün dünyaya yardım ediyordunuz. Türkiye'de maske yok, Türkiye'de şu anda bütün hastaneler solunum cihazı eksikliği var. Bakın, bir hafta sonra hastanelerde insanları yatıracak yer bulamayacaksınız. Ya, bana anlatmayın, anlatmayın. Tamam, yirmi dört saat insanlara anlata anlata hani bir propaganda şeyi gibi anlatıyorsunuz, anlatıyorsunuz. Bizim anlattığımızı sansürlüyorsunuz. Keşke bizim anlattıklarımız sizinki gibi olsa.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ayşe Hanım, ben size şunu hatırlatayım ve bütün herkese hatırlatıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, söz vermedim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Çok özür diliyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Buyurun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hastane yapılmasına karşı çıkmıştınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hastane yapılmasına karşı çıkmamıştık. Biz sizin şirketleştirdiğiniz hastanelere karşı...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Şehir hastanelerine karşı çıktınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şirketleştirdiniz siz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, maddeye gelelim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bakın, biz sağlığı...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Özelleşmesine karşıyız, özelleştirilmesine karşıyız.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Özelleşemez, zaten bedava.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, bedava değil. Ya, biz de vatandaşız, biz gidiyoruz o hastanelere bedava medava değil yani. Size bedava olabilir de vallahi vatandaşa bedava değil, muhalefete bedava değil.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Karşı çıktınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Neyse arkadaşlar, yapmayın. Eğer böyle devam ederseniz bakın, ben size beş saat cevap verebilirim, on saat cevap verebilirim, bu konuda yetenekli olduğumu düşünüyorum. Biz şehir hastanelerine bunun için karşı çıktık.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, maddeye gelebilir miyiz?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Cevap verebileceğim ama bir sataşma var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkada doktor milletvekilimiz şehir hastanelerinden bahseder.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Olabilir. Ben şunu söyleyeyim: Biz hiçbir zaman bir hastane yapımına halk için -sosyal devlet ilkesi çerçevesinde- ücretsiz verilen sağlık hizmetine karşı çıkmayız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Başka bir konu, infaza gelelim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ama Türkiye’de hasta garantili hastanelere karşı çıktık, çıkarız da. Özelleştirdiğiniz, bunu da bir sektör hâline getirdiğiniz durumda biz karşı çıkarız, bu başka bir şey.

Şimdi neyse arkadaşlar, siz böyle hikâyeleri anlatıyorsunuz, bakın, bütün insicamı bozdunuz, bitireceğim konuşmama devam etmek zorundayım. Biliyorum bozduklarını.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Yok, yok, devam edeceğim arkadaşlar, biz rahat olun, ben durduğum yeri, virgül koyduğum yeri iyi hatırlarım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Kaya, bak insicamı bozuyorsun, iş uzuyor o zaman.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, dediğim gibi, bakın, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir durum yok arkadaşlar. Kırmızı alarım vermiş dünya, bizim konuştuğumuz konuya bakın, onun için işkilleniyorum, gerçekten işkillendim, bunda bir şey var. Bu boşuna bir kanunun içerisine atılmaz, bütün kamuoyunun beklentisi bambaşkayken, cezaevlerinin boşaltılmasını beklerken bu, böyle bir kanun içerisine sıkıştırılmaz. Göreceğiz... Bunu, siz, belki şu anda sayısal gücünüzle geçireceksiniz, 3 gün sonra biz bunun uygulamasını göreceğiz, 5 gün sonra siz geleceksiniz “Bunu da değiştirelim, bu da olmadı.” diyeceksiniz. Diyeceksiniz, bunu çok yaşadık, her gün yapıyorsunuz bunu çünkü.

Ama arkadaşlar, şimdi, toplumun beklentisi şu; bir daha hatırlatayım, bir daha size hepimizin görevini de hatırlatayım, tekrarla, bu gün sonuna kadar 40 bin defa olsa 40 bin defa hatırlatacağız: Şimdi, cezaevinde suçu ne olursa olsun, ideolojisi ne olursa olsun, etnik kimliği ne olursa olsun, cinsiyeti ne olursa olsun bütün o insanlar Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve Türkiye Cumhuriyeti’nin şu an Anayasa’sında, kanunlarında idam cezası yok. “Var.” dersiniz amenna, derim ki “İdam cezası.” ona da mahkeme karar verir. Meclis böyle bir karar alamaz, idam cezası yok ve o insanların yaşamından sorumlusunuz hepimiz gibi ama en fazla Hükümet ve devlet sorumludur.

Şimdi “Biz cezaevlerini boşaltacağız.” gibi bir efsane anlatıyorsunuz, boşalmayacak, bazıları çıkacak ama bazıları ölüme terk edilecek. Ha, bu çözüm mü olacak? Bakın, sadece, bu virüs olmasa bile diyelim ki bu kanun Türkiye’de cezaevlerinin boşaltılmasına katkı sağlayacak mı?

Size bir örnek sunayım, bakın aflar, dönemin afları ve sonunda cezaevlerindeki artışlar: Şimdi, Türkiye’de bugüne kadar mali, eğitim, ceza gibi alanlarda 52 defa af kanunu çıkmış, 52 defa. Bunlar; 1922, 1923, 1933, 1960, 1963, 1966 ve 1974 olmak üzere 7 defa genel af ilan edilmiş. Adalet Bakanlığına göre; 1974 genel affında 61 bin olan cezaevi tutuklu, hükümlü sayısı 24 bine kadar indirildiyse de 80 darbesinde 80 bine çıkmış tekrar. 1991 affıyla 25 bine kadar indirilmiş, 2000’de çıkan şartlı tahliye ve yasasıyla tutuklu, hükümlü 70 binlerden 50 binlere inmiş. 2006’dan bu yana düzenli olarak artış eğilimi göstermiş, bakın, sizin iktidarınız döneminde artış eğilimi göstermiş yani demokrasi, adalet ve özgürlük getirdiğiniz iddiasıyla geldiniz, sizin iktidarınız döneminde 2006 yılından bu yana bir artış eğilimi var ve bu artış eğiliminden 2007 yılında 90 bini, 2017’de 220 bini geçmiş. En son 2019’da 355 cezaevinde 300 bin mahpus var, suçu farklı farklı biçimlerde, 300 bin.

Demek ki bu infaz düzenlemelerinizi getirdiniz, bunun bir kısmını boşaltırsınız. Ee, siz bir kısmını boşaltıp bir kısmına hâlâ davalar açıyorsunuz, durmuyorsunuz davalarda. Her şey suç olduğu için bu ülkede, her şey suç, herkes suçlu, sadece siz haklısınız, sadece siz suçsuzsunuz, sizin haricinizde muhalif olan herkes suçlu. Onun için, bakın bir daha hatırlatıyorum, eğer “Biz, toplumsal vicdanı, toplumsal talepleri karşılamak istiyoruz.” diyorsanız cezaevlerini boşaltın. Arkadaşımızın dediği gibi,

ara vereceksiniz, bazı suçlar açısından en ağır adli kontrol tedbirleri uygulanacak ama o insanların yaşam hakkını koruyacaksınız. Sonra da bu ülkede gerçekten adaletten el çekeceksiniz, adaletin o sıkıldığınız boğazını gevşeteceksiniz, bırakacaksınız, o hâkimler adil karar verecek. İşte o zaman cezaevleri boşalacak, işte o zaman toplumsal barışı sağlayacağız. Onun için, ben bundan işkilleniyorum, bakalım altından ne çıkacak.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Sayın Ayşe Acar Hanımefendi Milletvekilimizin ne çıkacak altından dediği kanun, 16 Mayıs 2001 tarihli 4675 sayılı Kanun, 16 Mayıs 2001 tarihli 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu. AK PARTİ 14 Ağustos 2001 tarihinde kuruldu, AK PARTİ kurulmadan önce çıkmış bir kanun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Eklerinden söz ediyorum, ben biliyorum bunu. Bu kadarını da yapmayalım isterseniz birbirimize.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Eklenen madde...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu bir. İki; ben o tarihten, 92-93'ten beri Ankara'da avukatlık yapıyorum. İlk infaz hâkimliği Ankara'da kurulmuştu. Çok kıymetli, gerçekten çok bilgili bir eski Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı infaz hâkimi olmuştu. O günlerden bu güne bu hâkimliğin faydasını hepimiz gördük.

Arkadaşlar, ihtisaslaşma diye bir kavram var dünyada. Şimdi, asliye mahkemesi; asliye hukuk, asliye ticaret, ondan ne çıktı aile mahkemesi, ne çıktı iş mahkemesi, ne çıktı fıkri ve sınai haklar mahkemesi, ne çıktı kadastro mahkemesi, tüketici mahkemesi, deniz ticaret mahkemesi... Yani 10 tane mahkeme, hepsi de asliye hukuk mahkemesi bunların.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İyi de oldu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İyi de oldu, başarılı da oldu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kesinlikle ihtisaslaşma çok önemli.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, infaz hâkimliği... Bir hâkim düşünün, önünde 100 tane dosyası var, o gün bir başka mahkûm getiriyor “Efendim, benim iyi hâlliliğimi inceleyin, şunu inceleyin, şunu inceleyin.” O hâkim o dosyalara mı karar verecek, o gelen konuya mı? Uzaklaşıyor dosyadan ama infaz hâkimi, tek işi bu; bu iş için yapılmış. Ya, biz, bu hâkim arkadaşlarımıza güvenmek durumundayız ve amaç da, büyük şey de... Zaten birinci sınıf hâkim. Zaten birinci sınıf olmak için asgari sekiz on yıl meslek tecrübesi gerekecek ve büyük ilçelerde kurulacak, her yerde de kurulmayacak. Mesela, diyelim ki Kırıkkale. Kırıkkale ilinde bir tane infaz hâkimi olacak, birinci bölge olduğu için birinci sınıf hâkim arkadaşlar olacak. Yani, niye biz bu hâkimlerden rahatsız olalım?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz biliyoruz. Biz diyoruz ki vekilim...

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Duruşmayı yönetemiyorlar Vekilim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim?

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Duruşmayı yönetemiyorlar, yeni hâkimler çıkıyor kürsüye duruşmayı yönetemiyorlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Alpay Bey...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, evet, Sayın Özkaya, bitti mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bitti.

Yani bu hâkim güvencesi ayrı bir konu, infaz hâkimliği ayrı konu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – İnfazla ilgili tüm iş ve işlemlerde...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben biliyorum, biliyorum ama onu demiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani biz AK PARTİ kurulmadan önce...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, yapmayın ya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani biz AK PARTİ kurulmadan önce kurulmuş bir kanunla, gelmiş bir kanunla biz...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben kanuna ek... Ne olduğunu anladım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Eklenen şey...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ne olduğunu anladım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Eklenen şey özetle aslında şu: İnfazla ilgili tüm iş ve işlemlerde bir hâkim denetiminin getirilmesi zaten çok hukuki bir şey. Bir de cumhuriyet savcısı kararlarına karşı infaz hâkimine itiraz müessesesinin getirilmesi, bunlar, hâkim güvencesinin infazda getirilmesi çok ileri bir aşama aslında.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Peki, bu süreçte zorunlu muydu? Acil miydi?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi infazla ilgili düzenlemeler yapıyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ben, size, şöyle arkadaşlar, dün...

Sayın Başkanım, bakın, yeni bir kitap okudum, Profesör Ahmet Demirel'in "Birinci Meclis'te Muhalefet" diye bir kitabını okudum. 26 Ağustos Büyük Taarruz'un başladığı gün, 26 Ağustos. 26 Ağustosta Meclise getirilen bir kanun teklifi istiklâl mahkemelerinin kuruluşuyla ilgili. Düşünün ki bir tarafta ordu savaşta, bir tarafta da Meclis bir kanunu konuşuyor, getiriyor, onunla ilgili bir kısma ret kararı veriyor, bir kısma kabul kararı veriyor. Bu Meclis böyle bir Meclis, bu Meclis ihtiyacı olan her türlü kararı her hâl ve şartta verir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi söz sırası Sayın Züleyha Gülüm'de.

Buyurun. (Gürültüler)

Sayın Başaran, arkadaşınıza söz verdim.

Züleyha Hanım, buyurun. Vaz mı geçtiniz?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Yok yok konuşacağım, biraz sakinleşmesini bekliyorum sadece.

Ya şimdi, maddeyle ilgili konuşmayacağım ama bize çok üzüntü veren bir konuyla ilgili konuşacağım, herhâlde herkes haberdar olmuştur diye umuyorum. Grup Yorum üyelerinden Helin Bölek bugün yaşamını yitirdi, çok üzgünüz. İbrahim Gökçek, yine Grup Yorum üyelerinden açlık grevine, ölüm orucuna devam ediyor. Mustafa Koçak, bugün konuştuğumuz, aslında adil yargılanmanın gerçekleşmemesinden kaynaklı... Yine, bugün aslında çokça tartışmaya çalıştığımız yargılamaların adil olmaması, gerçekten delil olmayacak şeylerin delil olarak kullanılıp insanlara yıllara varan cezalar veriliyor oluşu, bağımsız yargı olmayışı meselesinin aslında maalesef bizim için kötü örneklerinden birkaç tanesi.

Helin Bölek ile İbrahim Gökçek uzun bir süredir konserlerinin yasaklanmasına, sürekli gözaltına

alınıp tutuklanmalarına, kültür merkezlerinin sürekli basılmasına, türkü söylemelerinin engellenmesine yönelik baskılara karşı ölüm orucundaydılar, mecburen ölüm orucundaydılar. Çünkü kimse hiçbir şeyi, hiçbir talebi, hiçbir adalet talebini ölüm orucuyla gerçekleştirmek istemez ama maalesef bu ülkede adalet olmayınca, adil bir düzen olmayınca, adil bir yargılama olmayınca ölüm orucuyla adaleti gerçekleştirmeye çalışıyor. Buradan bir kez daha hepimiz durup düşünelim, gerçekten talepleri kabul edilebilir talepler. “Türkü söylemek istiyorum.” demek, “Konserlerim yasaklanmasın.” demek, “Sürekli gözaltına alınıp baskı uygulanmasın.” demek kabul edilemeyecek talepler değildir. Bu ülkede demokrasiyi tesis etmek istiyorsak; bugünlerin aslında bize hatırlattığı, eğer birbirimizle eşit bir ilişki kuramıyorsak, adil bir ilişki kuramıyorsak hiçbirimizin yaşayamayacağı meselesinden belki yola çıkarak talepleri bir an önce kabul edilsin diyorum. Helin’i kaybettik ama en azından İbrahim’in yaşaması sağlansın, Mustafa’nın yaşaması sağlansın çünkü talepleri, gerçekten bu ülkede adaletin olmasına yönelik.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Taşdemir...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Ben de Züleyha Vekil gibi aslında madde üzerinde konuşmayaacağım çünkü gerçekten çok üzücü bir haber aldık biz de bugün hem de Adalet Komisyonunda adalet arayışını sürdürürken hem de bunun için mücadele ederken bir genç kadın, bir müzisyen, Helin; sadece türkü söyleyebilmek için bugün yaşamını yitirdi. İki yüz seksen sekiz gündür açlık grevindeydi ve Grup Yorum üyesiydi. Sadece özgürce türkülerini söylemek istediği için, bunun mücadelesini verdiği için bugün genç bir kadın yaşamını yitirdi. Bugün Adalet Komisyonunda bunları tartışırken Helin’in yaşamını yitirmiş olması aslında bize çok şey söylüyor. Çok da maddeler üzerinde aslında konuşmanın da bir anlamı kalmıyor. Bize açık, net, yaşananın ne olduğunu, neler uğruna insanların bugün yaşamını yitirdiğini de gösteriyor.

Grup Yorum aslında 1985’ten beri bu ülkede emekçilerin, yoksulların, halkların sesi olmaya çalıştı. Nerede bir zulüm varsa Grup Yorum oradaydı. Başörtüsü eylemlerinde de Grup Yorum alanlardaydı, gözaltında faili meçhul cinayetlerde de Grup Yorum alanlardaydı, halkların yanındaydı, ezilenlerin yanındaydı. 90’lı yılların karanlığını Grup Yorum yaşadı. Çok ağır bedeller ödediler. 15’e yakın üyesi tutuklandı ama hiçbir süreçte bir Grup Yorum üyesi yaşamını yitirmedi. Yani yeni Türkiye dediğimiz, demokrasi dediğimiz, çokça böyle propagandasını yaptığınız demokrasi adına -sözde aslında-demokrasi dediğiniz bir dönemde bir genç kadın, bir müzisyen sadece türkü söylemek istediği için baskılara karşı açlık grevine girdi ve yaşamını yitirdi. Açıkçası Grup Yorum bugün hem bu ülkedeki özgürlüklerin aynasıdır hem de yaşanan hukuksuzlukların, garabetlerin aynasıdır. Helin bugün yaşamını yitirdi ve Helin’in yaşamını yitirdiği bir dönemde herkesin bir kez daha düşünmesi gerekiyor. Adalet Komisyonundayız bugün, cezaevlerinin üzerine konuşuyoruz, özgürlükler üzerine konuşuyoruz, hak gaspları üzerine konuşuyoruz ama İstanbul’da bir kadın bugün yaşamını yitirdi ve bu, hiç öyle bizim önemsemeyeceğimiz, görmezden gelemeyeceğimiz bir ölüm değil. Aslında bu ölümden iktidarın kendisi sorumludur. Karşılanmayacak talepler değildi, çok rahat bir şekilde karşılanacak taleplerdi Helin’in talepleri ama karşılanmadı ve Helin bugün aramızdan ayrıldı.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Madde üzerinde bir adet önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

Madde metninde yapılan değişiklikle birlikte, hükümlülerin koşullu salıverme, denetimli serbestlik, açık ceza infaz kurumuna geçiş, disiplin cezalarına itiraz ve buna benzer birçok hususta karar alma, onay ve itiraz süreçlerinin infaz hâkimi eliyle yürütülmesi düzenlenmiştir. Bu noktada özellikle mevcut Hükûmetin yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı noktasındaki pratikleri göz önüne alındığında yetki ve görev alanları genişletilen infaz hâkimlikleri üzerinden bu alandaki merkezî baskı politikalarını sürdürmek isteyeceği ortadadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 4675 sayılı Kanunun 2 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnfaz hâkimliklerinin kuruluşu ve yetkisi

MADDE 2- Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek amacıyla her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca infaz hâkimliği kurulur.

İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde birden fazla infaz hâkimliği kurulabilir. Bu durumda infaz hâkimlikleri numaralandırılır. Müstakilen infaz hâkimliğine atanan hâkimler, adli yargı adalet komisyonlarınca başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemez.

İnfaz hâkimliği bulundukları il veya ilçenin adı ile anılır.

İnfaz hâkimliğinin yargı çevresi, kuruldukları il merkezi ve ilçeler ile bunlara adli yönden bağlanan ilçelerin idari sınırlarıdır.

Ağır ceza mahkemeleri ile büyükşehir belediyesi bulunan illerde, büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki il ve ilçenin adı ile anılan infaz hâkimliğinin yargı çevresi, il veya ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenir.

Coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak bir infaz hâkimliğinin kaldırılmasına veya yargı çevresinin değiştirilmesine, Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca karar verilir.

İnfaz hâkimliğinin yetkisi, hükmün infazına ilişkin işlemin yapıldığı yere göre belirlenir.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında idarece yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan şikayetler bakımından işlemin yapıldığı veya faaliyetin gerçekleştiği ceza infaz kurumunun bulunduğu yer infaz hâkimliği yetkilidir.

İnfaz hâkimliğinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personel bulunur.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeyle ilgili söz talep eden Sayın Koç.

Buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Yine konuşmamızın başında dile getirdik; bu torba yasanın devamı olan, bu infaz yasasındaki değişikliğin hemen devamı olan bu madde üzerindeki bizim düşüncemiz şudur: Bir defa, biz, Adalet Bakanlığının Hâkimler ve Savcılar Kurulunun oluşumu ve üzerindeki etkisini, o kanundaki değişiklik yapıldığı dönemdeki mevcut olan muhalefetimizi devam ettiriyoruz yani aradan zaman geçti diye, süreç bu döneme kadar geldi diye biz bu yapının demokratik olduğuna... Bu yapının özellikle adaletin tarafsız ve bağımsız bir şekilde işlenmediğine ilişkin bir etkisinin olduğunu çok net bir şekilde dile getirmek istiyoruz.

Bakın, Hâkimler ve Savcılar Kurulu adaletin üzerinde, hâkimlerin üzerinde, mahkemelerin bağımsızlığının üzerinde en büyük etki yaratan ve maalesef, bugünkü adalete olan güvenin bu derecede alaşağı edilmesine neden olan kurumların başında geliyor. Dolayısıyla biz buradan başlamak istiyoruz. Biz Hâkimler ve Savcılar Kurulunun gerçek anlamda demokratik olmadığını ve adalet üzerinde çok ciddi baskı yarattığını düşünüyoruz.

Bunun yanı sıra, biz bu yapıyı eleştirdikten sonra hemen şuna gelmek istiyoruz: Şimdi, infaz yasasındaki bu değişiklikle bu infaz hâkimliğinin getirilme sürecinde veya mantığında şu da var; bakın, infaz kurumu ve idare gözlem kurullarının vermiş olduğu raporların infaz hâkimlerinin kararları üzerinde etkili olacağına ilişkin, kanunun mantığında bu var. Ben şunu size sormak isterim değerli arkadaşlar: Özellikle Terörle Mücadele Yasası'ndan, TMK'den kaynaklı -tırnak içerisinde- cezaevinde binlerce insan var. Bu kurulların ne şekilde yaklaşım gösterdiklerini çok çok iyi biliyoruz, ne şekilde ayrımcı bir tavır içerisinde olduklarını çok çok iyi biliyoruz.

Bakın, biz siyasi suçlar olduğunu söylüyoruz. Siyasi suçun ne olduğuna dair ta 1930'lu yıllarda İtalyan Ceza Yasası'na girmiş bu konuda doktrinler var ve uygulamaları var, bir de Türk Ceza Yasası'nın da -yanlış anlamıyorsam- 9'uncu maddesinde de yer alan bir şey vardır, bir kavramdır aynı zamanda siyasi düşünce suçu ya da siyasi suç.

Bakın, siz bu kurumla, bu infaz hâkiminin uygulamasıyla düşünciyi nasıl ıslah edeceksiniz? Ben bunu sormak istiyorum. Bakın, düşünciyi nasıl ıslah edeceksiniz? İnsanlar kendi düşüncelerinden dolayı, eleştirdiklerinden dolayı şu anda cezaevindeler yani düşünce suçundan kaynaklı olarak şu anda insanlar cezaevindeler. Nereye yansıdı peki bu tespitler? Bu tespitler, bir defa, Anayasa Mahkemesinin kararlarına da yansıdı. Anayasa Mahkemesinin kararlarında... Mesela, Sırrı Süreyya Önder ve Ayşe Çelik kararında Terörle Mücadele Yasası'nın 6'ncı ve 7'nci maddesinin yeniden gözden geçirilmesine ilişkin eleştirisi var Anayasa Mahkemesinin. Dolayısıyla burada Anayasa Mahkemesi de bunu, övme, üye olmamakla beraber adına hareket etme mantığını gerçek anlamda sorguluyor.

Diğer taraftan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu konuda ciddi eleştirileri var ve aynı zamanda Birleşmiş Milletlerin, Avrupa Birliğinin de bu Terörle Mücadele Yasası'nın yeniden ihdas edilmesine ve yeniden gözden geçirilmesine ilişkin eleştirileri var. Biz, ezcümle şunu dile getirmek istiyoruz, şunu belirtmek istiyoruz: Şimdi, biz şimdiden, şimdiye kadarki gelen uygulamalardan bahisle bunu biliyoruz, ceza infaz hâkimliğinin kararları ve uygulamaları, kesinlikle adil olmayacak, kesinlikle eşitlikçi olmayacak, özellikle bu siyasi suçlara dönük yaklaşımı kesinlikle doğru olmayacak. Dolayısıyla kuruluş şeklinden tutun işleyişine kadar doğru olmadığını biz düşünüyoruz, Anayasa'ya uygun olmadığını düşünüyoruz, özellikle yargının tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesine de uygun düşmediğini belirtmek istiyoruz, bu kanun teklifinden de bu maddenin çıkarılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Koç.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Değerli arkadaşlar, coronavirus salgını son derece tehlikeli. Bakın, gerçekten tekrar bunu söylemek isterim: Cezaevlerinde sağlık açısından çok büyük ihlaller yaşanıyor. Bir doktorum, göğüs hastalıkları uzmanıyım ve solunum hastalıkları uzmanı olmam hasebiyle benim önemli bir konum; solunum hastalıklarıyla ilgili, coronavirusün, akciğerlere nasıl indiğini ve nasıl tahribat yaptığını çok iyi biliyoruz; kalıcı tahribatlar oluşturuyor veyahahut da öldürüyor insanları. Cezaevlerinde ne olur? Cezaevlerinde, açık söyleyeyim, katliam olur, çok net.

Şu anda bakın, uzun süredir cezaevlerindeki sağlıkla ilgili problemleri çok yakından takip ediyorum. Hem cezaevi ziyaretlerimizde hem bize gelen mektuplarda, mahpus yakınlarının ifadelerinde cezaevlerindeki çok büyük sağlık hakkı ihlallerini görüyoruz. Sağlığa erişimde çok büyük gecikmeler var; cezaevi revirine bile bir haftada zor çıkıyorlar ve daha sonra hastane revirine ulaşmada, hastane polikliniğine ulaşmada bir ayı bulan gecikmeler yaşanıyor. Ardından ne oluyor? O mahpusları hastane polikliniklerinde muayene eden bir doktor olarak biliyorum. Mahpuslar son derece dezavantajlı gruplardır arkadaşlar, sağlık hakkına erişim noktasında son derece dezavantajlıdırlar, ben hem bir insan hakları savunucusu hem de bir doktor olarak bu konuya yakinen vâkıfım. Mahpus cezaevinden zor bela bir ay sonrasında ancak hastaneye gelir, poliklinikte muayene olurken yanında infaz koruma memurları ve jandarmalar vardır, mahremiyet ilkesine uymak istemezler, en başta kelepçesini açmak istemezler. Bana sorarlardı, kelepçesini illa açtırdım ama şu anda bir çok cezaevinden duyuyorum, kelepçesini doktor istemesine rağmen açmıyorlar veyahahut da o sağlık sevkine giderken çift kelepçeyle götürüyorlar. Mesela İzmir Kırıklar cezaevinden bana kaç kez başvuru geldi, çift kelepçeyle gitmemek için on üç ayı bulan sağlık sevkı iptali yaşanmış, düşünebiliyor musunuz? Şimdi, sağlıkla ilgili bunlar yaşanıyor şu anda ve corona salgını var.

Şu anda bakın, bu salgın da son derece tehlikeli, hayati kayıplar yaşayabiliriz çünkü 120 bin kapasiteli cezaevlerinde 300 bin mahpusun olduğu bir yerde sağlık hakkı ihlali çok ağır bir şekilde olur, bunu biliyoruz. Size bazı örnekler vereyim, mesela Deniz Hakan Şen, bakın, yakından takip ettiğim bir vaka, belki kulaklarınıza inanamayacaksınız, mide ağrısıyla cezaevi revirine başvuran bir insan ve orada geçitirici ilaçlar verilen bir mahpustu, 45 kez hastaneye sevk için dilekçe vermesine rağmen hastaneye gidemedi, bakın 45 kez, dilekçeler elimde. Sonunda hastaneye gittiğinde doktor ona ne dedi biliyor musunuz? “Kardeşim şu ana kadar neredeydin? Mide kanserin çok ilerlemiş.” ve bir iki ay sonra bu insan maalesef hayatını kaybetti. Peki, bu takdiriilahi mi arkadaşlar? Burada siz bir katil falan göremiyor musunuz?

Bakın yine, Halime Gülsu, Tarsus Cezaevindeydi çok yakinen takip ettim, yakınları başvurdu ve çok ağır sağlık hakkı ihlalleri olduğunu gördüm. Sistemik lupus eritematozuslu bir hasta, çok ciddi bir hastalık ve sürekli, her gün ciddi ilaçlarını kullanması lazım. Bizim tespit ettiğimiz gözaltı merkezinde ve sonra cezaevinde üç aya yakın bu ilaçlarını kullanamayan, hastalığı ilerleyen ve en sonunda doktora götürülen ama her şeyin artık çok geciktiği bir hastaydı ve maalesef cezaevinde, koğuşunda son nefesini verdi, cenazesi hastaneye götürüldü ve şu anda da onunla ilgili hiçbir soruşturma yok, dosyası kapatılmış durumda. Size sorarım: Bu takdiriilahi midir ve böylesi vakalar coronavirus salgını sırasında nasıl daha da kötüleşir?

Bir başka vaka, bakın, Muzaffer Özcengiz, 55 yaşında, bir eski öğretmen, Tokat Cezaevinde tek kişilik hücredeydi. Zaten inanılmaz bir olay yaşanıyor Türkiye cezaevlerinde “Niye burada? Tek kişilik koğuşta olması gerekir. Müebbet hapis mahkûmu mu?” diye cezaevi müdürüne soruyorsunuz. “Adalet Bakanının emri var. Evet, haklısın ama ne yapalım? Onu burada tutmak zorundayız.” diye cevap alıyoruz ilginç bir şekilde ve bu insanın başına ne geldi biliyor musunuz? Uzun süre sağlık

hakkıyla ilgili başvurularda bulundu, aylarca gidemedi, sesini duyuramıyordu, tek kişilik hücredeydi ve en sonunda hastaneye gitti, zorluklarla gitti Tokat Devlet Hastanesine, CRP'si 250'leri bulmuştu, bu durumdaki bir hastanın kesin hastaneye yatırılması lazım ama ne olduysa -biraz evvel bahsettim ya dezavantajlı gruplardır, her türlü mahrumiyete uğrarlar- bu kişi tekrar hastaneden Tokat Cezaevine geri gönderildi, inanılmaz bir şey. Sonra ne oldu biliyor musunuz? On gün sonrasında bu insan vefat etti. Ölümünden dört gün önce bir mektup yazmıştı. Mektubu nerelere yazdı biliyor musunuz? Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne ve CİMER'e, diğer her tarafa yazmış. İbretlik bir mektuptur, keşke onu okusanız. Bu mektupta nasıl ağır insan hakları ihlali yapıldığını yazıyordu ve "Ben burada ölüyorum." diyordu.

Yine, bakın, Nesrin Gençosman, Ordu Efirli cezaevinde, pnömoni nedeniyle, tedavi edilebilir bir hastalıktan dolayı, hastaneye geç sevk edildiği için yoğun bakım servisine alındı ve sonra öldü.

Mustafa Akyol, Ağrı Patnos Cezaevindeydi ve orada bir başına, başında refakatçisi olmaksızın ölüme terk edildi ve sonunda öldü. Çok ağır insan hakları ihlalleriyle dolu binlerce vaka var.

Şimdi, bunların katili maalesef bu sistemi yürütenlerdir, başka bir şey demiyorum. Çünkü ben bu vakaları çok iyi biliyorum bir doktor ve insan hakları savunucusu olarak. Bu vakalar konusunda bana itiraz edebilecek tek bir kimse yoktur çünkü tüm dosyaları çok iyi biliyorum ve hepsinin de sümen altı edildiğini çok iyi biliyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım, Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Toparlıyorum efendim.

İşte bu çerçevede, şu anda coronavirus salgını, bu sağlık şartlarında cezaevlerine gelmiş ve biz hâlen burada bir yasa tartışıyoruz arkadaşlar. Bakın, belki binlerce insanın çok ağır bir şekilde öleceği bir büyük salgın var. Şu anda Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü iki hafta açık, kapalı görüş yasağı getirdi, yetmedi iki hafta daha getirdi, bir ay oldu, infaz koruma memurlarını karantinaya aldı, yurtlarda kalıyorlar. Yani, taşıma suyuyla değirmen döndürüyorlar ama şu anda büyük bir tehlike bekliyor, hâlen bu konuda önlem alınmamış ve biz burada milyonların temsilcisi olarak coronavirus salgınına karşı cezaevlerini, oradaki insanların yaşam hakkını nasıl korumamız gerektiğini konuşmuyoruz da maalesef böyle birtakım teferruatlarla konuşuyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yaşam hakkının çok çok önemli olduğunu tekrar tekrar söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Başaran.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, Başkanım, bu kanun geldiyse biz böyle tek tek, madde madde söyleyeceğiz. Yani, ben yine söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tabii ki.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, bu kanunda bu maddelerin ne işi var? Ya da bunun aciliyeti ne? Ben anlamadım. Yani açıkladı... Ben bu arada hukukçuyum, ben de en azından kanun geldiğinde buraya ek yapıldığını, ne için yapıldığını yani arka plandaki amacını -söylemiyorum ama- o kadarını anlayabiliyorum da bugünlerde bu corona salgınında, dünya kırmızı alarmdayken bu niye geldi?

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) – Sekiz aydır çalışıyoruz Ayşe Hanım, sekiz aydır corona yoktu.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bekleyebildiniz, adliyeler şu anda tatilde arkadaşlar acil işler dışında. Acil işler dışında adliyeler kapalı. Kapalı şu anda adliyeler.

Bu arada, bizim sürekli dillendirdiğimiz bir meseleyi de söyleyeyim burada, hazır bütün gözler buradayken: Adliyede belli acil işler kabul ediliyor, az önce de arkadaşımız söyledi, corona günlerinde en fazla risk grubu yani coronadan sonra başka bir risk daha var, maalesef kadınlar evlerinin içerisinde şiddete uğruyor ve bir taraftan da erkek şiddetiyle karşı karşıya kalıyorlar. Şimdi adliyelerde maalesef Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Kanunu çerçevesinde şu anda acil iş olarak kabul edilmiyor. Onun için aciliyeti olan işleri bari sayalım buradan. Yani bu mesele, özellikle kadına ve çocuğa karşı işlenen suçlar, oluşturulan mekanizmalar, 6284 sayılı Kanun adliyelerde acil işlerden kabul edilmeli ve bu konuda da daha hızlı çalışılması sağlanmalı. İşte bu acil bir iş. Bakın, ben daha sayabilirim aciliyeti. Yine aciliyeti söyleyeyim: Hasta ve risk grubundaki şu anda cezaevinde bulunan insanlar, 65 yaş üstü ve -yine tekrar söyleyeyim, sabahtan da söylüyoruz, tekrar tekrar, tekrar tekrar, belki gerçekten derdimizi anlatabiliriz diye tekrar ediyorum- belli kronik hastalıkları olan... Bakın, ben ağır hastalardan söz etmiyorum, İHD'nin tespit ettiği A listesinin içerisinde olanların dışında söylüyorum, onlar bir risk grubu, kalp hastalığı olanlar, işte kanser hastası... Fatma Özbay kanser hastası, bir defa atlattı, ikinci defa metastaz yaptı ve şu anda büyük bir risk altında. Ve bu kadın, orada bırakın herhangi ölümcül yani daha böyle sağlığı daha yerinde olan insanları öldürebilecek bir hastalığı, en ufak bir enfeksiyonda yaşamını yitirme seviyesine gelecek. Ama işte bu kadar aciliyet varken, bunu konuşabilecekken, gerçekten, eğer bunu konuşuyor olsaydık, ben de bu kadar nefes tüketmeyecekken, yani derdimizi anlatmak için, bu insanların yaşadıklarını anlatmak için biz de kendimizi bu kadar yıpratmak, böyle nefes tüketmek zorunda kalmayacakken, infaz hâkimliği meselesinin bu kadar aciliyeti ne, ben hâlâ anlamadım, anlamayacağım da yani 40 defa anlatsanız yine anlamayacağım, bence aciliyeti yok.

Acil olan şu var, acil olan şudur, bir: Bir daha söylüyorum, cezaevlerinde büyük bir felaket yaşanmadan, oradaki insanların can güvenliklerinin bize emanet olduğunu bilerek, risk grupları başta olmak üzere, o cezaevinin kapılarını açmak, böyle getirip önümüze koyduğunuz bir kanunla “Şunu da kısıtlayalım, bunu da kısıtlayalım. Bu da kalsın, bu da kalsın. Ama bunlar terörist, bunlar kalsa da ölebilir.” mantığıyla yaklaşacağımız bir mesele değil bu, değil. Eğer bir insan suç işlediyse -sizin de hep ifade ettiğiniz gibi- hâkimler yargılar -biz adil yargılanmanın olmadığını ifade ediyoruz zaten, bu başka bir mesele- Ceza Kanunu'ndaki cezalar uygulanır ama bunun haricinde siz fiilî olarak insanların orada ölümüne yol açacak böyle bir ihmali, hatta kasta -tekrar söylüyorum- yaklaşamazsınız. Bu Meclisin aciliyeti bu olmalı. Bu Meclisin aciliyeti, hâlâ bu corona günlerinde işlerine gitmek zorunda kalan insanlar olmalı. İşçiler “Virüs çıktı tersanede.” diyor, iş bırakma eylemi yapıyor, valilik iş bırakma eylemini yasaklıyor, işten kaçınma eylemini yasaklıyor. Bu Meclisin asli görevi, bütün vatandaşlarının -cezaevindekiler ve dışardakiler- can güvenliğini korumak, acil işi budur. Hâkimler teknik bir mesele, bir hâkimlik kurulu, hatta bu kanunun içerisinde bu kadar başka bir biçimde gelmezse tüm partilerin ortak kararıyla bile kurulur, bu çok mesele değil. Yani ben işkilleniyorum da yine, bir şey vardır bunda ama mesele bu değil. Mesele, Meclis kendi aciliyetini, kendi gündemini, toplumun gündemini görmeden yaklaşıyor yani bu bizim gündemimiz olamaz arkadaşlar, benim gündemim değil. Gidin, arayın, bakın, size iddia ediyorum, herhangi bir listeden çıkartıp 100 kişiyi arayın, 100 kişiye deyin ki: “Ya, sizin gündeminiz ne?” Birine deyin ki siz: “ ‘İnfaz hâkimliği’ diyoruz biz. Ya, Mecliste böyle bir gündem varmış.” Bu halk güler. “Olur mu öyle şey?” der. “Siz dalga mı geçiyorsunuz?” der. “Dünyanın gündemi bu iken olur mu öyle şey?” der. Yapmayın arkadaşlar! Ya, bu Meclisin ciddiyetine de yakışan bir tavır değil bu. Ya, bu Meclisin ciddiyetine, yaptığımız işin ciddiyetine, bizi burada tuttuğunuz saatlerin ciddiyetine yakışmaz. Konuşacağım tabii çünkü ben binlerce insanın hukuku için bunu

konusuyorum. Binlerce insanın hukukuyla biz karşı karşıyayız, hatta milyonlarca insanın... Bakın, binlerce, 300 bin... 300 binin anne babasını sayarsanız ikiye kırış kişiden, oradan 600 bin, 900 bin, sadece anne baba, milyonlarca insanın hukuku için ben burada konuşuyorum, beş saat de konuşurum. Ama siz bizi beş saat infaz hâkimliği için konuşturuyorsunuz. Onun için diyorum, arayın, eğer bu halk size “Ya, ne alakası var?” demezse, “Biz açız, ekmek istiyoruz.” demezse, eğer bu halk “Bu vatandaşların, cezaevindeki vatandaşların can güvenliğini sağlayın.” demezse, eğer bu halk “Ya, bizi korumak için daha fazla tedbir alın.” demezse, eğer işçiler, emekçiler “Ya, biz çalışıyoruz ama büyük risk altındayız.” demezse, eğer kadınlar “Biz evde tehlike altındayız, erkek şiddetiyle de yüz yüzeyiz.” demezse, eğer kadınlar “Bir taraftan hem erkek şiddetiyle, bir de ekonomik krizle karşı karşıyayız. Bakın, biz işimizden aşımızdan olduk çünkü hiçbirimiz güvenceli çalışmıyoruz.” demezse, tamam, ben derim ki: “Siz haklısınız.” Ama bunu diyecek. Hiç kimse size “İnfaz hâkimliğini ne yaptınız Ey Meclis!” demeyecek. Onun için arkadaşlar, bu toplumun gündemi başka, bu toplumun gündemi yaşam şu anda, yaşamak istiyor; dışarıdakiler de yaşasın istiyor, içeridekiler de yaşasın istiyor. Kimse “Şu çıksın, bu çıksın, bu kalsın, bu ölsün.” demiyor. Böyle bir yaklaşım yok, yapmayalım. İnsanların yaşamının arasında ayrım yapmayalım, gerçek gündemimize dönelim. Onun için bu teknik olsa bile, beni işkillendirse bile, ben arkasında başka bir şey olduğunu düşünüyorum çünkü, bunun için biz sonuna kadar konuşmaya devam edeceğiz, yine bunun karşısında da muhalefet etmeye devam edeceğiz. Umarım ki günün sonunda sizi ikna edebiliriz, o vicdanlarınıza gerçekten seslenebiliriz. Umarım ki ikna edebiliriz. Umarım ki bu halkın gündemini sizin gündeminiz hâline getirebiliriz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Tabii, cevap olarak değil de infazla ilgili yaptığımız düzenlemeleri uygulayacak mekanizmayı da kurmamız lazım, bunlar birbirleriyle irtibatlı maddeler.

2’nci maddede bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

Bu düzenlemeyle devlet güvenlik mahkemeleri, özel yetkili ağır ceza mahkemeleri ve sonrasında mevcut ihtisas mahkemesi olarak görevlendirilen ağır ceza mahkemelerinin heyetlerinin doğrudan Adalet Bakanlığına bağlı HSK tarafından oluşturulması, iktidarın hoşuna gitmeyen karar veren heyetlerin anında dağıtılması, doğrudan atama şeklindeki HSK uygulamaları göz önüne alındığında genişletilmiş yetkiye sahip olacak infaz hâkimliklerine yapılacak atamalar da iktidarın günlük siyasetine göre değişecek, cezaevlerindeki mevcut baskı yönetimini infaz hâkimlikleri üzerinden devam ettirecektir.

Kanunda yapılan diğer değişiklikler bir bütün hâlinde değerlendirildiğinde koşullu salıverme, açık ceza infaz kurumuna geçiş, denetimli serbestlik vb haklardan yararlanmak için “iyi hâl”li olma koşulunda son karar mercisi infaz hâkimliği olacaktır. İyi hâl değerlendirmesi yapılırken ceza infaz kurumlarındaki insan onuruna yakışmayan çıplak arama, özel alanların kamerayla gözetilmesi gibi haksız ve keyfi uygulamalara tepki gösteren, hak talep eden özellikle de siyasi mahpusların sakıncalı

ve tehlikeli olarak sınıflandırılarak bütün yasal haklarını kullanmaları engellenecektir.

İşbu teklifle infaz hâkimlikleri gibi İnfaz Kurumu İdare Gözlem Kurulunun yetkileri de genişletilmektedir. Yeni düzenlemeyle özellikle örgütlü suçlarda savcılık tarafından başkanlık edilecek kurula Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığından bir temsilcinin de katılması öngörülmüştür. Bu noktada bu kurulun daha etkin ve demokratik bir çerçevede oluşturulması açısından barolardan ve insan hakları örgütlerinden temsilcilerin de dâhil edilmesinde fayda vardır. Bu kurulun kuruluş ve çalışma şeklinin yönetmelikle düzenlenmesi doğru olmayacaktır. Meclise gelecek düzenlemede muhakkak kanunda genel esasların belirlenmesi gerekmektedir.

İdare Gözlem Kurulunun vereceği kararlarda İnfaz Kanunu'nda temel ilke olarak “iyi hâlli olma” ilkesi belirtilmişse de bu kavram da TMK, TCK, CMK ve İnfaz Kanunu'nda sıkça kullanılan “terör” kavramı gibi son derece muğlâktır. “İyi hâlli olma”nın ölçüsü ve kriterleri somut olarak belirlenmediği sürece mevcut infaz kurumlarının keyfî uygulamalarının önüne geçilemeyeceği gibi daha büyük haksızlıklar yaşanmasının da önü açılacaktır.

İyi hâlli olma ilkesiyle ilgili temel kriter olarak İnfaz Kanunu'nun 48'inci maddesi dikkate alınabilir. Burada belirli disiplin cezalarının kesinleşip infazından sonra on beş günden bir yıla kadar sürelerin geçmesiyle iyi hâlin tekrar kazanılacağı açık bir şekilde düzenlenmiştir. Bu maddedeki sürelerin gözden geçirilerek daha makul bir seviyeye çekilmesi ve disiplin cezalarına itirazda infaz hâkimliği kararlarına karşı istinaf ve temyiz yolunun açılması suretiyle iyi hâlli olma durumu, objektif ve denetlenebilir hâle gelecektir. Yine bu noktada Terörle Mücadele Kanunu'nun 17/2 maddesi de kaldırılarak 3 hücre cezasının koşullu salıverme hakkını ortadan kaldırılmasının önüne geçilmelidir. Bu şekilde İnfaz Kanunu'nun 48'inci maddesi ile TMK arasında bu noktada açık çelişki de giderilmiş olacaktır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 4675 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan “Yüksek” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bu, teknik bir düzenleme zaten. Yüksek...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Başkanım, ben burada bir durumu özellikle...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, her ne kadar teknik madde olarak da... (Gürültüler)

İnsan haklarına olan saygımızın sizden daha iyi olduğu kesin. Bu şekildeki davranmanız anlaşılabilir bir durum değil, bu şekilde olur mu şimdi yani?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç, siz devam edin.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Biz burada, Sayın Başkan, bakın, biz her maddede konuşacağız. Sebebi de şudur: Bakın, milyonlar şu anda gerçekten tehlike altındadır. Ben niye söz hakkı aldım biliyor musunuz? Şimdi, bana gelen bir haberi burada sizin dikkatlerinize sunmak için. Yani gerçekten Türkiye kamuoyuna bunu duyurmak için söz aldım ben. Kaldı ki bütün maddeler üzerinde de bizim kanunen konuşma hakkımız var yani. Biz onu da yaparız.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Getirmeseydiniz o zaman teklifi.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bakın, değerli arkadaşlar, size şunu söylüyorum: Daha biraz evvel bana haber geldi. Bakın, Patnos Cezaevinde corona virüsüyle ilgili birilerinin pozitif vaka çıktığına dair haberler geldi. Bakın, bütün aileler şu anda tedirgin. Öte yandan...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Adalet Bakanlığına sordum, öyle bir şey söz konusu değil.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ya, öyle geldi, burada duyuruyoruz ki bunun gereğini yapın diye.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Adalet Bakanlığına sordunuz mu?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Onu da siz sorun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Onu da siz sorun ya, biz burada dile getirmek durumundayız.

Bakın, bir tane daha söyleyeyim ben size. Tarsus Cezaevinde de yine benzer iddialar var. Bakın, aileler bize bunları anlatıyorlar ve gecedən bu yana ben uyumadım, bundan emin olun. 50 tane telefon geldi, yüzlerce telefon geliyor. Bununla ilgili yani işi basiti almayın değerli arkadaşlar. Bakın, biz burada birbirimize yardımcı olmak zorundayız.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Asla almıyoruz, gayet ciddiye alıyoruz.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Evet, almayın, siz de araştırın lütfen.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama siz de şu yaklaşımı sergileyin. Çok saygın, kamuoyunun bildiği insanların bile sahte evraklarla kamuyu...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Biz sahte evrak dile getirmiyoruz. Bakın, biz bizi arayan ailelerin mevcut feryatlarını burada dile getirmek durumundayız. Bakın, ne oluyor biliyor musunuz, dinlemediğiniz zaman ne oluyor? Bakın, Helin Bölek yaşamını yitiriyor. Peki, şimdiye kadar...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Nerede yitiriyor?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Cezaevinde yitirdi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Olsun. Cezaevinden çıktı, cezaevinde devam etti.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hakkını istediği için öldü.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bakın, şunu söylüyor, hakkını istediği için... Ta cezaevinden başladı devam ediyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, nerede olduğunun ne önemi var?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ben size bir şey daha söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bakın, siz, peki bundan haberdar mısınız? Size bir şey daha söyleyeceğim. Siz haberdar mısınız?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Haberdarız.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Avukatlar, şu anda, altmış iki gündür, cezaevinde açlık grevindeler, Selçuk Kozağaçalı ve arkadaşları. Tek talepleri nedir biliyor musunuz? Adil yargılanma hakkı verilmesi. Tek talepleri Türkiye'deki mevcut olan hukuksuzluklara bir an önce son verilmesi. Siz ondan haberdar mısınız peki?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Haberdarız, haberdarız.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bu insanlar yaşamlarını yitirdikleri zaman ne yapacağız peki? Bizim feryadımız o yöndedir Abdullah Bey. Bakın, bizim feryadımız o yöndedir.

Bir şey daha söyleyeceğim. Bakın...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama arkadaşlar, bir şey bilmiyormuşuz gibi...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Abdullah Bey, müdahale etmeyelim.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Helin Bölek’in taleplerinden bir tanesi de neydi biliyor musunuz değerli arkadaşlar? “Grup Yorumu terör listesinden kaldırın.” diyor. Taleplerden bir tanesi de buydu. Bakın, biz sabahtan beri Terörle Mücadele Yasası’nı tartışıyoruz. Bununla ilgili ne kadar haksızlıklar barındırdığını biz hep beraber bunları dile getiriyoruz.

Bakın, bu sorunların yanında neler var? Değerli arkadaşlar, biz bunları konuşmak zorundayız. Nedir? Cezaevlerinde, bakın -biz bunu Genel Kurulda da dile getirdik bunları- 800 çocuk var şu anda, 1.334 kişi şu anda ağır hasta ve tehlike altında. Bakın, 300 bin mahpus var. Günlük cezaevine giren kişi sayısını söyleyeyim: 2.500, her gün 2.500 kişi cezaevine giriyor. Peki, bu insanların önüne nasıl geçeceksiniz? Bunlara nasıl tedbir alacaksınız? Bakın, günbegün tutuklama kararları çıkıyor, sürekli, operasyonlar devam ediyor, yine insanlar evlerinden alınıp cezaevlerine gönderiliyor. Bunların hepsinin karşısında durmak durumundayız çünkü gerçek anlamda şu anda tehlike çanları çalıyor. Peki, değerli arkadaşlar, ne üretiyor bunları? Bu sistemin kendisi üretiyor bunu. Bizim bunun üzerinde durmamız gerekiyor. Bu nedenle, biz bütün maddelerde bakın, söz hakkı alacağız, bütün maddelerde bunları tek tek dile getireceğiz. Niye biliyor musunuz? Çünkü bir insan daha canından olmasın, bir insan daha yaşamını yitirmesin diye. Bu nedenle biz bu maddeye de yine karşı çıkıyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ediyoruz.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Biz, tek madde olarak, tek madde hâlinde getirilmesini ve cezaevinde tedbir alınmasına dönük bir tek maddeyle bugün bir kanuni ihdas yapılmasını öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler...

Evet, Sayın Gergerlioğlu...

Madde, teknik bir düzenleme. Sadece Hâkimler ve Savcılar Kurulunun adı değiştiği için “yüksek” kelimesi çıkarılıyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, affedersiniz, söz verdiniz ama bu “Her maddede konuşacağız.” ifadesi kanundan ayrı bir tavrın ve bir siyasetin burada yürütüldüğünü ifade etmektedir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Biz adaletten bahsedeceğiz.

Sayın Başkan, bana söz vermiştiniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tamamlayayım bir saniye...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saniye...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bana söz vermiştiniz.

Ama niye sözümü kesiyorsunuz Sayın Bülbül?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada günün getirdiği hassasiyetler göz önüne alınarak gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama bakın, söz bana verildi, niye ona sözü veriyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, şimdi...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Bülbül, lütfen...

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz burada iki saat kalacaksınız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben burada kalırım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet, tamam.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – O zaman kalacaksınız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Öncelikle bakın...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben başlamak istiyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeler...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, bizim burada hakkımız var.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Ama siz hakkınızı kötüye kullanamazsınız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, değerli arkadaşlar...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Biz konuşacağız.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Elbette konuşacaksınız ama... (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saniye... Değerli arkadaşlar...

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Sana ne oluyor?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sonuna kadar da devam edeceğiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir dakika... Bir dakika...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Böyle bir şey yok ya!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sakin olun arkadaşlar...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Biz kötü bir şey mi söylüyoruz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ya, Sayın Koç...

Bir saniye, Gülay Hanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar çok tekrara giriyoruz. Bakın, hepimiz başlarken çok güzel başladık. Herkesin görüşlerini ifade etmesine saygı duyacağız dedik ve konuşturacağız sonuna kadar dedik ama...

HABİP EKSİK (İğdır) – Niye o zaman konuşturmuyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Geneli üzerinde...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Konuşacağız tabii...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç, geneli üzerinde görüşmeleri tamamladık. Şimdi maddelere geçtik. Şimdi, eğer, bir konuşmacı o maddeyle ilgili konuşmuyorsa onun sözünü kesme hakkımız var.

HABİP EKSİK (İğdır) – Öyle şey mi olur ya!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hayır, nasıl öyle şey mi olur! İç Tüzük böyle...

HABİP EKSİK (İğdır) – İç Tüzük'ün hangi maddesine göre?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeyle ilgili konuşmaya davet ederim, eğer maddeyle ilgili konuşmuyorsanız ben sözünüzü keserim, İç Tüzük böyle diyor. Öyle bir hakkım var benim.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hangi maddesine göre?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, maddeyle ilgili konuşmak isteyen var mı? Yok...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, bana söz vermiştiniz, bitmedi.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, maddeyle ilgili olsun, maddeyle ilgili konuşmazsanız sözünüzü keserim.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, bakın, ben şimdi...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yani, tek tek somut olaylarla ilgili eğer talebiniz varsa isimler olarak...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Cezaevlerinde infaz hâkimlikleriyle ilgili sorunlardan bahsediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bu isimlerle ilgili olarak başvuracağınız merciler var zaten. Oralara başvurun, bizim Komisyonumuza değil. (Gürültüler)

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir saniye...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, sizin tutumunuz konuşturmamaya yöneliktir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ya, konuşturmamaya yönelik bir tavrımız olmadığı sabahtan beri belli. Konuşturmamaya yönelik bir tavrımızın olmadığını sabahtan beri hâlâ anlayamadınız mı?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Biraz önce öyle demiyordunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hayır, olur mu öyle şey?

Evet, Gergerlioğlu'na sözü veriyorum.

Lütfen maddeyle ilgili olsun yoksa sözünüzü keserim.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başkan, maddeyle ilgili...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, maddeyle ilgili olacak.

Buyurun.

Şu andaki 3'üncü maddeyle ilgili konuşmanızı istiyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben konuşmama başlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, 3'üncü maddeyle ilgili konuşacaksınız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, şu anda cezaevlerinde tabii ki infaz hâkimlikleriyle ilgili önemli sorunlar yaşanıyor, ben bunu yaklaşık bir buçuk yıl önce gündem etmiştim. 2 yaşından küçük bebeği olan bir anne...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gergerlioğlu, 3'üncü madde “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu” ibaresindeki “Yüksek” kelimesinin çıkarılmasıyla alakalı.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Başka maddelerde...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Eğer bununla ilgili konuşacaksanız, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, biz burada, Sayın Başkan, cezaevleri infaz hâkimliğinden bahsediyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, madde üzerinde 2 adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Niye konuşturmak istemiyorsunuz Sayın Başkan?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Suistimal etmeyin arkadaşlar. Suistimal ediyorsunuz. İç

Tüzük var burada. İç Tüzük'e uygun yöneteceğiz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Siz karar veremezsiniz!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bana söz vermişsiniz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Başkan, böyle daha fazla uzuyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Siz bana söz vermişken...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – İç Tüzük'ü okuyun Sayın Gergerlioğlu. Bunu okuyun, buna göre konuşun.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hukuku çiğnemektir bu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Siz suistimal ettiniz. Hoşgörümü suistimal ediyorsunuz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, hoşgörünüz değil.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne söyleyeceğimize siz mi karar vereceksiniz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sonuna kadar söz hakkı verdik size.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hangi maddeye göre kesiyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir hakkın suistimalidir bu.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Bu kadar konuşmak...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Size sormuyorum.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Burada ben de milletvekiliyim hanımefendi. Burada ben de etkileniyorum ama.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sizinle konuşmuyorum. Şu anda siz değilsiniz benim muhatabım.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Siz de benim muhatabım değilsiniz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Tamam, bana cevap vermeyin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Okuyun...

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini

arz ve teklif ederiz.

“MADDE 3- 4675 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan ‘Yüksek’ ibareleri madde metninden çıkarılmış ve madde metnine ikinci firkadan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

‘İnfaz Hâkimi olarak atanacak hakimlerin birinci sınıfa ayrılmaya hak kazanmış hakimler arasından atanması zorunludur. ‘

Ayhan Erel

Aksaray

Gerekçe:

İnfaz Hakimliği niteliği ve sonuçları itibariyle meslekte tecrübe edinmiş ve belli bir kariyere sahip hakimlerin ifa etmesi gereken bir görevdir. Önerge ile göreve atanacak hakimlerin birinci sınıfa ayrılmaya hak kazanmış hakimler arasından seçilmesi amaçlanmaktadır.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, konuyu anlamadık.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge, önerge...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değişiklik önergesini anlayamadık.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, Adalet Komisyonunda sizi adalete davet ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Adaletli davranıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Adaletli davranmıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Adaletimizi suistimal ediyorsunuz. Oturun yerinize! Ayağa kalkmayın, oturun! Oturun yerinize! Yerinize oturun!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bana söz hakkı verin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Verdik size söz hakkı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, ben söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 4675 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (4) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve diğer bent numarası buna göre teselsül ettirilmiştir.

“5. Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikayetleri incelemek.

6. Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mahsup, ceza zamanaşımı ve hükümlünün ölümü hallerinde verilecek kararlar da dahil olmak üzere hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak ve işleri yapmak.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 4'üncü madde üzerinde söz isteyen?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bana bir söz verir misiniz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Sayın Emre, buyurun.

Arkadaşlar, toplantının düzenini bozuyorsunuz. (Gürültüler)

HABİP EKSİK (İğdır) – Siz kendiniz bozuyorsunuz Sayın Başkan, öyle şey mi olur ya!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Susar mısınız... Ya söz verdim, saygı duyun bir kere. Ya siz bir milletvekiline saygı duymuyorsunuz, neye saygı duyuyorsunuz?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, siz benim sözümü kestiniz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çok saygısızsın, çok. Çok saygısızsınız...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Müsaade eder misiniz... Bir müsaade eder misiniz...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, siz, Sayın Bülbül'ün müdahalesiyle sözümü kestiniz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hayır, ben İç Tüzük gereğince sizin sözünüzü kestim.

Bir olayla ilgili şikâyetin varsa gidersin, mercileri var onun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bakın, sağlık açısından, evet, zor bir dönemdeyiz; bu kabul. Mecbur olduğu için de bugün infaz düzenlemesini burada konuşuyoruz. Aslında normalde bu Komisyonun ortalama çalışma süresine baktığımızda buraya kadar da hiç yavaş gelmedik yani gayet normal bir şekilde geldik.

Şimdi buradan sonrasını gereksiz böyle inatlaşmalarla götürmeye gerek yok. Burada genel bir izahat yapıyorum, fikrimi söylüyorum, özel olarak kimseyi kastetmiyorum. Ama şöyle bir gerçek var: Şimdi hem Meclis çalışmalarında hem komisyon çalışmalarında, evet, ilgili madde neyse onunla ilgili konuşmak gerekir; bu tamam. Ama uygulamada bizim şöyle bir teamülümüz var: Herhangi bir yasa teklifi Genel Kurula geldiğinde de o yasa teklifinde o maddenin özeliyle konuşulmadan bütünüyle ilgili de çok sayıda değerlendirmeyi hepimiz dinliyoruz; bu gerçek Sayın Başkan.

Onun için şöyle yapalım: Burada söz alan, evet, sağlık koşullarına, süreye vesaireye kendiliğinden karşılıklı olarak dikkat etsin ama böyle bir karşılıklı konuşmaya gelmesin hakikaten hepimiz de rahatsız oluyoruz ve konuşulan şeyler de anlaşılmıyor. Yani deminki önerge mesela oylandı, inanın ben hiçbir şey anlamadım oradan. Buradan da seslendik “Nedir o?” diye.

Çünkü şöyle bir şey var: Mesela biz 1 ile 10'uncu madde arasındaki genel olarak infazla ilgili ama geneliyle ilgili düşüncelerimizi ifade ederken arada daha sonra ifade edeceğimiz, maddeler içerisinde hiç yer almayan ama aslında olması gereken konuları da dile getireceğimizden belki o, spesifik o maddenin içinde yer almaz ama tam da bu Komisyonun konusu ve tartışılması gereken mesele.

Mesela ben burada söz aldım, tutuklularla ilgili özellikle bir kriter belirlemek gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda bir teklif vermedik henüz. Bunu tüm Komisyon arkadaşlarımın düşünmesi gerektiğine inanıyorum Genel Kurul aşamasına kadar da bu olabilir. Yani salgın hastalık durumunda en azından cezanın üst sınırı belli bir limite kadar olduğunda geçici olarak elektronik kelepçeyle...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Adli kontrolle...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - ...adli kontrolle evine gider, ihlal ettiğinde cezaevine gider vesaire gibi böyle bir çalışmanın yapılması taraftarıyım belli suçlarda tabii. Mesela adam birini öldürmüş, ona bunu yaparsan o başka bir sorun ortaya çıkarır ama bu da cezaevlerindeki sayıyı belli bir oranda azaltır; bu bir.

İkincisi: Yine, bakın, üç ay, iki ay, bir daha biz ne zaman toplanacağız, bu salgın ne boyutta olacak, bilmiyoruz. Onun için, ekonomik suçlarla ilgili bahsederken çeklerle ilgili daha önce hem benim hem Sayın Akif Hamzaçebi'nin Mecliste de dile getirdiği ve teklif olarak sunduğu hususlar var. Yani bunun bu dönem için suç olarak çıkarılması lazım, elzem. Yine bununla yüzleyeceğiz çünkü hem ekonomik sorun var hem bunu ödeyemeyecekler, birkaç ay sonra aynı durumla karşı karşıya kalacağız.

Şimdilik benim söyleyeceklerim bundan ibaret.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben alsam da sonra Abdullah Bey’e söz verseniz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Grup sözcüsü olarak birkaç şey ifade edeceğim.

Başkan, şimdi biz de bu tehlikenin farkındayız, biz de bunun içerisindeyiz yani bundan azade değiliz. Hiçbirimiz dışarıdan laf söylemiyoruz. Biz de buradayız. Sağlıksa, bizim de etkileniyor. Ben az önce de söyledim ben risk grubu içerisindeyim ve buradayım çünkü önemli bir mesele.

Şimdi, bir kanunla ilgili konuşurken mesela biz bu maddelerin kanundan çıkarılması teklifini vermişiz ve niye çıkarılmasını açıklıyoruz zaten. Niye çıkarılması gerektiğini, bunun karşısında muhalefetimizi yapıyoruz. Belki sizin bakış açınıza göre bu maddeyle ilgili olmayabilir. Ama bir maddede konuşmak demek illa o maddeyi teknik olarak yorumlamak değil.

Bizim şimdi bütün arkadaşlarımız bu kanunla ilgili konuştuğunda aslında bunların niye çıkarılması gerektiğini, neyi yerine koymamız gerektiğini ifade ediyorlar. Bu da bu maddelerle ilgili bir konu. Ama eğer şu hâle gelirse: Az önceki tartışma olmasa bizim vekilimiz aslında kendi düşüncelerini ifade edecek, belki buraya da katkı sağlayacak ve bitirecekti. Şimdi burada demokratik bir işleyişle –gerçekten biz hepimizin sağlığını düşünüyoruz- ama toplum sağlığını da, dediğim gibi bekleyen insanların sağlığını da... “İşte biz bütün cezaevlerini boşaltmak zorunda mıyız?” cümleleriyle de değil. Bu hassasiyetleri insan yaşamını da önceleyen, suçu ne olursa olsun, işte suçlu diye öncelemeyeceğiz tavrını da bir tarafa bırakarak ve birbirimizi tahammül göstererek dinleyelim.

Bazı arkadaşlarımız mesela ben konuşurken ne anlattığımı anlamıyorlardır, ben biliyorum ne anlattığımı. Meramımı belki karşımdaki anlamıyordur -artık ben bilemiyorum- ama ben ne anlattığımı çok iyi biliyorum yani. Bizim derdimiz burada uzatmak değil. Böyle bir derdimiz yok arkadaşlar. Uzatabileceğimiz süre...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir dakika Ayşe Hanım...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bir bitirirsem... Karşılıklı olunca zor oluyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bakın, arkadaşlar, usulde bir anlaşıalım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Usul anlatıyorum ben de. Usul anlatıyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Saat on bir de başlayan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım, bir dakika...

Zeynel Bey’le beraber AK PARTİ Grubu olarak...

HABİP EKSİK (İğdır) – Böyle bir konuşma tarzı var mı İç Tüzük’e göre? Niye susturmuyorsunuz Sayın Başkan?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, size söz vermedim ki.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ama şu anda ben konuşuyorum. Bakın, problem orada.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun, devam edin Sayın Başaran.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben bir bitirebilirsem...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Siz tamamlayın.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi ben bir usulü anlatıyorum zaten. Bir usulü anlatıyorum.

Bizim derdimiz burada saatlerce... Arkadaşlarımız beş dakika fazla konuşunca buradaki görüşme ne kadar uzayabilir? Yani bu böyle günlerce sürecektir. Zaten biz daha önceki komisyon görüşmelerinden de biliyoruz. Aslında rutininde ilerleyen, hatta birçok kişinin de konuşmadığı ama bizim kendi meramımızı anlatmak açısından, niye bunların çekilmesi gerektiğini anlattığımız, işin geneli çerçevesinde de görüşlerimizi ifade ettiğimiz, -dediği gibi- bazen bu kanunun içerisinde olmasa da eklenmesinin gerektiğini söylediğimiz bir yer.

Bu konuda birbirimize bir tahammüllü olalım. Derdimizi birbirimize anlatalım. Dışarıdan gelen arkadaşlarımız da şu anda kendilerini ifade etmeye çalışıyor. Bir milletvekili olarak toplumsal beklenti, hassasiyetleri, somut olayları anlatarak belki birazcık aydınlanır, kafa berraklaşır diye çalışıyor. Yoksa burada böyle uzatalım gibi bizim de derdimiz yok.

Bakın, arkadaşlar, dışarıdan konuşsak biz de deriz ki: Ya biz dışardayız, size iş yaptırıyoruz. Böyle değil. Onun için, gerçekten birbirimize tahammüllü olalım, birbirimizi biraz dinleyelim. Siz günlerce, aylarca bu kanunun üzerinde konuşmuşsunuz, tartışmışsınız, getirmişsiniz, biz de söyleyelim fikirlerimizi. Yani bunda kaçınacak bir durum yok. Onun için, lütfen bu konuda ben tekrar hassasiyeti özellikle...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, başlayan bir konuşmayı kesmek de... Bu konuda biraz daha nezaketli olabiliriz diye düşünüyorum. Başlamıştı, bitirebilirdi.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Karşılıklı.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Karşılıklı bir şey vardı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, karşılıklı olacak.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bunu kesmeyip arkadaşımıza devam ettirebilirsiniz. Bu konuda biraz daha hassasiyet bekliyoruz sizden. Çünkü orda siz... Orada tarafsız oluyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Karşılıklı, evet.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bütün partilere tarafsız bir bakış açısıyla yaklaşmanız gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yok, Sayın Güler'i de ikaz ettim aynı şekilde.

Sayın Koç buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım...

Söz istiyorum ben. Usul yaklaşımımı anlatacağım.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Tabii ki. Ben şunu hemen belirtiyim: Sayın Başkan, şimdi, bizim gerçekten... Bizim bütün derdimiz gerçek anlamda Türkiye'nin şu anda ve bütün dünyanın karşı karşıya olduğu sorunla alakalı bir durum. Aslında bizim, burada hepimizin bu kaygısı var, olması gereken şey budur. Bu kaygıyı hepimizin taşıması lazım ve hepimizin de taşıdığına ben inanıyorum bu konuda fakat şunu söyleyeyim ben: Şimdi, biz cezaevleri ve yönetimini şu anda tartışıyoruz değil mi? Yani kanunların ruhu bununla alakalı bir şey. “Yüksek” kelimesini çıkarmışsınız, çıkarmamışsınız. Tabii ki bizim burada söz hakkımız var, biz söz hakkımızı kullanırız. Şundan emin olun ki biz söz hakkımızı kötüye kullanma gibi bir derdimiz yok, böyle bir tavrımızda olamaz zaten ama bizim sorunları da dile getirmemiz gerekiyor. Çünkü sorunları biz burada konuşacağız, başka nerede konuşacağız? Başka

konusacak bir mecrâ var mı? Hayır.

Şimdi, biz, bu cezaevi ve yönetimleriyle ilgili olan bu maddelerin ihdasında bunların bu an itibarıyla, gün itibarıyla çok zorunlu olmadığını dile getiriyoruz. Bakın, eğer “Çok zorunludur.” diyorsanız ve bugün burada biz tartışıyorsak, bizim bugün binlerce insanın mağduriyetine neden olan bir olağanüstü mahkemeler sistemini de burada tartışmamız gerekiyor. Bu maddeyle alakalı olan bir şey söyleyeyim ve bitireceğim: Bakın, devlet güvenlik mahkemelerinin mağduriyete neden oldukları binlerce dosya var, binlerce karar var. Bakın, bir kısım dosyalar için iadeimuhakeme kararları veriliyor, bir kısım dosyalar için verilmiyor. Bu da bir adil yargılama hakkının ihlalidir. Biz bu madde bünyesinde bunu da dikkatinize sunmak istiyoruz. Bu nedenle de bu maddenin de tekliften çıkarılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Evet, Sayın Bülbul buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, öncelikle ben demin konuşma yaparken konuşmacıya söz verdikten sonra giriş yaptım. O doğru bir an değildi, onu ifade edeyim. Ancak şunu da burada daha doğru bir şekilde ifade edeceğimizi düşünüyorum. Şimdi, belli bazı maddelerde söz alıp bazı eksikliklerden, sıkıntılardan bahsetmek şu anki komisyon şartları içerisinde mutlaka tolerans gösterilecek hususlar olabilir fakat benim burada müdahale ettiğim an şuydu: “Bütün maddelerde konuşacağız.” ifadesi bir tavrı göstermek açısından önemliydi ve bunun özellikle “olağanüstü şekilde toplanır”ı nedir? Plan ve Bütçe Komisyonunda toplandık. Nedir? Herkes yarı komisyon üyesiyle gelmeye çalıştı hatta dışarıdan gelecek harici milletvekili arkadaşlarımıza da “Gelmeyin.” dedik. Bu noktada bu tavır doğru bir tavır değildir. Eğer böyle sistematik bir tavır varsa ve arkasından da tartışma anında da sayın sözcüleri de “Kanun çıkmasın.” gibi bir ifade de kullandılar. Bu, bu noktada Sayın Zeynel Emre’nin bahsettiği, yani “teamüller” dediğimiz şeyler olağan dönemlerde işletilen şeylerdir. Bunlar bence teamül değil toleranstır. Yani komisyonun veya Genel Kurulda başkanın tolerans gösterdiği hususlardır. Şu an bir tolerans payımızın olduğu kanaatinde değiliz. Yani bunu ben kanundan mücerret olarak söylüyorum. Tolerans anı değil şu an. Dolayısıyla herkeste bir tedirginlik var. Arada havalandırmak için herkes bir telaş içerisinde “Bir ara verelim, havalandıralım.” Şu konuşma bile belki fazla olmuştur. Fakat bunu önemsenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Bu noktada Komisyon Başkanlığının da, sizlerin de gereken yetkiyi bu noktada kullanmanızda bir beis olmadığı kanaatindeyiz. Zira bu kanunun çıkmasında şöyle bir hassasiyet vardır: Sadece dışarıya çıkacak olanlar buradan istifade etmeyecektir. Aynı zamanda cezaevinde -bunlar bir realitedir, neticede bir kısım yararlanacaktır bir kısım yararlanamayacaktır- kalacak olanların da sıhhati açısından bu kanunun çıkmasında ehemmiyet vardır. Oradaki yoğunluğun azaltılmasıdır esas olan. Cezaevlerine sanki çöplük, efendime söyleyeyim, sanki salgın hastalığın yayıldığı, karantina altına alınmış ve tamamen pislik yuvası bir hâleymiş gibi bir ihlasda bulunulması, devamlı bunların kastediliyor olmasını da kabul etmek mümkün değildir diye düşünüyoruz. Nihayetinde -belki şu an- cezaevleri bu konuda en fazla tedbir alınmaya çalışılan, devletin kendisine emanet edilen canları muhafaza anlamında en fazla hassasiyet göstermeye çalıştığı yerlerdir. Bunun da altını çizmek gerekir. Bu noktada faydalanamayacak olanların da bu işin gecikmesinden zarar göreceğini bilerek bu süreci yürütmenin faydalı olacağı kanaatindeyim.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Bülbul.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bu konuşma madde üstünde miydi mesela?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet madde üstündeydi.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeyle ilgili.

Sayın Züleyha Gülüm...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Başkanım gerçekten Abdullah Bey’in sözünü kestir, biz dinlemek istiyorduk. Niye kestiniz?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım demokrasi var, Başkanın dediği olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, başlayalım. Niye başlamıyoruz?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Başlayacağım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Kamera mı hazır değil?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, izin vermediğiniz için yapamıyoruz. Mecburen kendimiz yapmak zorunda kalıyoruz.

Şimdi, ben bu tartışmaya ilişkin birkaç şey söylemek istiyorum. Evet, gerçekten herkes tedirgin farkındayız ama cezaevleri de toplum da tedirgin. Bunu ciddi ciddi tartışamazsak gerçekten adaletli bir İnfaz Yasası ya da neyse adı, bunu çıkaramazsak bazı insanlar için “ölüm” anlamına gelecek. O yüzden kritik bir noktada -evet gerekiyorsa bugün aldığımız görev gereği, bu milletin vekiliysek aldığımız görev gereği- burada, bu yasayı gerçekten düzgün tartışmalı ve iyi bir sonuçla çıkmalıyız. O nedenle, bu yasaya şuradan da bakarsak, kaç zamandır aslında corona riski var ama bugün geldi. İlan edildiği tarihi bile esas alsak aslında bundan daha önce idi biliyorsunuz bu meselenin gündeme gelmesi. Bugün geliyor olması bile arada zaman kaybını düşündüğümüzde ne kadar bir gecikme olduğunu bir düşünelim. Yani bu yasayı bugün getiriyor olmanın da aslında neden olduğunun açıklanması lazım. Eğer tedbir alınmak isteniyorsa çok gecikmiş bir yasal düzenleme. O yüzden tartışmaktan bugün kaçınmayalım diye öneriyorum. Şimdi, bu maddeye ilişkin gerçekten infaz hâkimliğinde bütün yetkilerin toplanıyor olmasının şöyle bir kaygısı var: Şimdi, şunu biliyoruz arkadaşlar: Yapılan anket çalışmalarına bir bakın, kamuoyu yoklamalarına bir bakın, gerçekten yargıya güvenin en düşük olduğu zamanlardan geçiyoruz. İnsanlara sorduğunuzda “Yargıya güveniyor musunuz?” dediğinizde, gerçekten büyük oranda bir güvensizlik sorunu var. Alınan kararların adil olmadığı, taraflı olduğu, birilerinin lehine kararların alındığı yönünde çok geniş bir kanı var. Bu her kesimden insanların üzerinde olan bir kanı.

Şimdi, o yüzden, burada bir değişiklik yapılacaksa -öncelikle değişiklik- gerçekten yargının bağımsız olacağı bir mekanizmanın üretilmesi gerekiyor. Önce bunu tartışabilmeliyiz ki ondan sonra infaz hâkimliğine getirip bu kadar yetki verilebilsin ama şimdi biz atama usulünün tümünden iktidara bağlı olduğu, bütün mekanizmanın iktidar üzerinden yürüdüğü hatta iktidarın beğenmediği hâkim ve savcayı görevden aldığı bir durumda gerçekten o zaman nasıl tarafsız olduğuna ikna olacağız? Hâkimlerin, savcılarının seçim biçimi değişmediği sürece, bu hâliyle tek taraflı olduğu sürece verilen kararların adil olduğuna nasıl ikna olacağız? Şimdi, bir sürü yetkiyi burada toplamışız, mesela infaz hâkimliğinde toplamışız. Şimdi, o yüzden biz bu düzenlemelerin şu an buraya getirilmesinin doğru olmadığını... Düzenleme çünkü tek başına tartışılabilecek bir mesele değil. Aslında bununla bağlantılı çok fazla sayıda düzenlemenin konuşulması ve tartışılması gerekiyor. Bunları tartışmadığımızda sadece bunu getirdiğinizde aslında bir şeyi çözmemiş oluyorsunuz. O nedenle biz infaz hâkimliğine bu kadar yetki verilmesinin, yargının bağımsız olmadığının düşünüldüğü bir süreçte bu kadar yetkinin toplanmasını doğru bulmuyoruz. Bu madde, bu nedenle geri çekilmelidir diye düşünüyoruz.

Şimdi, infaz hâkimliği açısından önemli bir şey de iyi hâlin infaz hâkimliklerine son noktada bağlanmış olması. İyi hâl meselesi gerçekten çok ciddi bir sorun. Özellikle siyasilere açısından ya da bazen adliler açısından bile eğer cezaevi idaresiyle kapışırıyorsanız, cezaevi idaresiyle ters düşüseniz,

-yani bu hukuken geçerli mazeretlerden de bahsetmiyorum- bir meselede sizden hoşlanmadılarsa, başka bir durum olduysa iyi hâlinizi yakıp sizi şartlı salıvermenizden yararlanmama koşullarına getirebiliyor. Şimdi, cezaevlerine bir bakın, birçok dosyaya bir bakın, böyle bir sonuçla karşı karşıya kalıyorsunuz. Ne kadar doğrudur bilemesek de yine de ben duyduğumuz için söylemek istiyorum, geçenlerde bir cezaevinde tutuklulara ilişkin şöyle bir tehdit savrulmuş: “Coronalı bir mahkûmu arınıza atarız, göürsünüz o zaman gününüzü.” Şimdi, böyle bir tehdidi yapabilme gücünü nereden alıyor bu cezaevi yetkilileri? Şimdi, böyle bir ortamda insanların iyi hâllerinin gerçekten hukuka bağlı olarak adil bir şekilde değerlendirilip değerlendirilmediğine emin miyiz? Biz böyle olmadığını düşünüyoruz çünkü her nasılsa, siyasi mahpuslar açısından sürekli bir iyi hâl durumlarını yakan, üst üste disiplin cezalarıyla şartlı salıvermeden yararlanmasını engelleyen bir süreç yaşıyoruz aslında çok uzun bir zamandır. Size basit bir şey söyleyeceğim: Geçen, mala zarar vermekten disiplin cezası verilmişti. Neden? Kameranın üstü kapatıldığı için, peçeteyle kapatıldığı için. Sonuçta duruşması yapıldı, mala zarar verip vermediği tespit edilmemişti henüz dosyada, duruşmadan sonra ikinci duruşmada tespit tutanağı geldi, mala zarar verilmediği açıkta ve dolayısıyla, dosyada tabii ki disiplin cezası kaldırıldı. Ama şimdi bakın, cezaevi idaresinin verdiği karara bakın. Mala zarar verilip verilmediğini tespit etmemişsin henüz, nasıl mala zarardan dolayı böyle bir disiplin cezası verebiliyorsun? Şimdi, biz bu değerlendirmeye nasıl güvенеceğiz?

Yine, burada infaz kurumlarına ilişkin idari gözlem kurullarının oluşma biçimleri de sıralanmış. İnfaz hâkimliğine gelmeden önceki kuruldun bahsediyoruz ve burada genel olarak da işte, bakanlıklar ve iktidar üzerinden bir kurul tanımı var. Mesela burada neden barolardan, insan hakları örgütlerinden birer temsilci bulunamıyor? “Daha adil olması açısından, tek taraflı kararlar verilmemesi açısından, objektif kararlar verilmesi açısından bu kurullara insan hakları örgütlerinin, baroların, kadınlara dair kararlarsa kadın kurumlarının dâhil edilmesi gerekmez mi?” gibi aslında çok fazla soru sorulabilir çünkü özellikle -dediğim gibi- siyasiler açısından bu iyi hâlli olma meselesi çok problemlili bir alan, açık cezaevine çıkışları engelliyor, koşullu salıverilmeleri engelliyor ve aynı zamanda da disiplin cezalarıyla mahkûmların en doğal hakları olan dışarıdaki ailesiyle iletişim kurma, görüşme yapma hakları da engelleniyor. Bu nedenle bu tür düzenlemelerin yani bugün acil olan düzenlemeler dışında kalan düzenlemelerin geri çekilerek bir bütün olarak değerlendirilecek başka bir düzenlemede tekrar değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şimdi, cezaevi gözlem kurullarında çok büyük sıkıntılar var. Biz bunları burada konuşmayacaksak nerede konuşacağız?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamam, bunları konuşun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İnfaz Yasası’nda cezaevi gözlem kurulları var ve biz bunları konuşuyoruz. Bakın, cezaevi gözlem kurullarında yaşananlar konusunda çarpıcı örnekler vereceğim size, niye konuşturulmamamın kötü olduğunu anlarsınız.

Tekirdağ Cezaevi, Aynur Gazioğlu isimli bir mahpus, 2 yaşında bebeği var, bir infaz koruma memuruyla bir tartışması oluyor, infaz koruma memuruna mama siparişi veriyor, infaz koruma memuru mamayı getirdiği zaman yanlış bir mama getirmiş oluyor ve bir tartışma yaşanıyor mahpus ile infaz koruma memuru arasında ve cezaevi gözlem kurulu bundan dolayı, 2 yaşında bebeği olan bir mahpusa on gün hücre cezası veriyor, on gün hücre cezası.

Şimdi, eşi bana ulaştı “Ya, çıldırıyorum ben. Bebeğiyle hapisanede olan bir anneye on gün hücre cezası verildi. Ya, bunların aklı başında mı Sayın Vekilim?” dedi. Cezaevini aradım “Ya, hakikaten siz bu kararı nasıl aldınız? Bir bebek ile bir anne on gün hücre cezasında kalacak, aklınız eriyor mu buna?” dedim. Müdür “Ya, o önceki müdürün kararıymış. Vallahi, haklısınız Vekilim.” diye kıvranıyor. Sonra olay infaz hâkimliğine gitti, uğraştık ettik, avukat gitti geldi, Allah’tan infaz hâkimliğinden iptal kararı çıktı. Ya “evet” deseydi ne olacaktı? Bu anne gözlem kuruluna verilen takdirle on gün hücrede yatacağı. Şu anda bu infaz yasası teklifi, bu cezaevi gözlem kurullarının yetkisini daha da artırıyor arkadaşlar, bakın.

Şu anda denetimli serbestliğe çıkabilecek çok kişiye engel getirildi cezaevlerinde, bunları yakinen biliyorum. Kişi “Sen şu koğuştaki kalıyorsun, senin denetimli serbestliğini yakıyorum.” diye bir yıl denetimli serbestliğe çıkmaktan, maalesef, mahrum ediliyor. Çok keyfi, basitçe alınan kararlardı bunlar ve şu anda bunlara daha da geniş yetkiler getiriliyor. Bu gerçekten olacak iş değil. Şu anda, bakın, bugünlerde, hele şu corona günlerinde çok daha vahim bir hadiseyi de burada söylemek isterim: Cezası dolmuş şahıs, bakın, denetimli serbestliğe ayrılması lazım, Yargıtay kararı onamadığı için ayrılamıyor ve bugünlerde, bakın bugünlerde, corona günlerinde, bu salgının bütün insanları tedirgin ettiği bugünlerde, Yargıtay kararı onamadığı için, süre dolmasına rağmen denetimli serbestliğe ayrılamayan belki yüzlerce, binlerce kişi var şu anda, biliyor musunuz?

Yani bakın, gerçekten buralarda çok büyük sıkıntılar var ve bu insanlar şu anda ne yapacaklarını bilemez bir hâlde. Mesela adli tedbir konusunda yine... Bakın, denetimli serbestlikle ilgili bir iptal getirildi ama şu anda pratikte bize ulaşan çok vatandaş var, adli tedbir için karakola gitmek zorunda olduğunu öğreniyor. Sokağa çıkmaya hepimiz çekiniyoruz ama bakıyor ki... Adli tedbirler kaldırılmadığı için savcıya gidip sormak istiyor, savcı yerinde yok çünkü adliyelerde -her yerde olduğu gibi- çalışma konusunda bir kısıtlama olayı var. İnsanlar böyle mağdur ediliyor. Yani hem cezaevlerinde cezaevi gözlem kurulları veyahut da infaz hâkimlikleri, daha sonra ağır cezaya gidiyor bunlar; buralarda büyük sıkıntılar var. Aslında bölge adliye mahkemelerine gitmesi lazım, ağır ceza mahkemelerine gidiş mekanizmasında da büyük sıkıntılar var ve çok basit nedenlerden insanların infazları yakılıyor. Ben bunu cezaevlerinde çok dinledim, o yüzden bunları burada anlatmamız lazım.

Bakın, Diyarbakır Kadın Cezaevinde ne oluyor? Biz oraya gittik, saatlerce o kadınlar bize ne anlattı biliyor musunuz? Kameralar kadınların tuvalet ve banyolarının önlerini görüyor ve kadınlar banyodan çıktığı zaman bu hâlden son derece rahatsız oluyor. Kamerayı kapatmışlar, “Kamerayı kapattın.” diye kendisine ceza geliyor ve infazları yakılıyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bu örnek biraz önce söylendi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aynısını bir daha tekrarlıyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Olsun. Ben gidip kendim orada bilhassa... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yani aynı örneği tekrar etmek zorunda mısınız?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Böyle bir şey yok ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, cezaevinde...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Müdahale etmeseniz daha erken bitecek.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben zaten bitiriyorum, merak etmeyin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aynı şeyi tekrarlıyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı örneği tekrar niye veriyor?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yaptığınız ihlalleri anlattığımdan dolayı rahatsız olmayın, ihlal yapıyorsunuz. Yani Diyarbakır...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yalan konuşuyorsun!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yalan konuşmuyorum. Diyarbakır... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, bir saniye...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, sözümü kesme lütfen ya! Sözümü kesme lütfen!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Müdahale etmeyin arkadaşlar, tamam, sözünü tamamla.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, sözümü bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamam, siz bitirin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, sözümü bitiriyorum.

Bir şeyden haberi olmadan “Yalan atıyorsunuz!” dediği çok açık ortada. Neden biliyor musunuz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gergerlioğlu, karşılıklı değil de şöyle...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ama karşılıklı... Sayın Başkan, sürekli müdahale ediyorlar.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ama müsaade edin de bir dinleyelim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bitiriyorum ben zaten ya. Allah aşkına, bitiriyorum zaten.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Müdahaleden sizin de rahatsız olmanız lazım. Arkadaşımız her konuştuğunda müdahale ediyorlar.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ya, bir dinleyelim, arkanızda arkadaşınız konuşuyor, niye konuşuyorsunuz?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Siz dinlemiyorsunuz ki.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ya, sen dinlemiyorsun, herkes sustu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Niye müdahale ettiriyorsunuz? Bakın, Diyarbakır Cezaevindeki...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sürekli müdahale, böyle bir şey yok!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ya, herkes sustu, hâlâ konuşuyorsun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – “-sun” değil, en azından bir “siz” dersiniz!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Diyarbakır Cezaevindeki kadın koşullarındaki mahremiyet ihlali konusunu biz gidip koşullarda dinledik. O kadınlar kamerayı bir bezle kapattığı için disiplin cezası almışlardı, onları bize anlattılar ve sonra -bana hiç bilmeden “Yalan atıyorsun!” diyorsunuz- Diyarbakır Cezaevi Türkiye Büyük Millet Meclisi Raporu’nda bunlar şu anda kayıtlıdır, oku da gel tamam mı? Bilmeden konuşuyorsun. Biz cezaevlerini geziyoruz ve bire bir her şeyi konuşarak bunları söylüyoruz. Bütün raporların hazırlanmasında da ben katkıda bulundum. Hepsi beraber hazırlanıyor ve tüm partilerin imzasıyla bu raporlar yayınlanıyor. Rica ederim yani bilmediğiniz konuda “Yalan atıyorsun!” falan diyorsunuz. Cezaevlerini çok da yakından takip ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gergerlioğlu, karşılıklı olmasın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Tamam, ben bitirdim zaten.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bakın, konuşmanızda anlattınız dediniz ki: “Şikâyet müessesesini kullandık ve sorunu çözdük.”

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama niye o zaman bize müdahale ediyorlar?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Demek ki süreç içerisinde...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – “Yalan söylüyorsunuz!” diyor Başkan!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Devam ediniz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben sözümü bitirdim ama...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamam, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama kimse bilip bilmeden bize “Yalan atıyor!” demesin, ispatı ortada.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Sayın Güler...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.-İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, özellikle HDP milletvekillerince birçok konunun sürekli tekrar edildiğine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Değerli Başkanım, biraz önce Levent Başkanın ve ondan önce de Zeynel Bey'in ifade ettiği çerçevede, saat on birde başladığımız toplantının tutanaklarına baksak, arkadaşlar, birçok konunun, özellikle Halkların Demokrasi Partisi milletvekillerimizce...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Demokratik.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – ...Adalet Komisyonu üyesi olsun veya olmasın, sürekli tekrar edildiğini görüyoruz. Evet, biz bu kanun taslağının hazırlanmasında gerek cezaevi koşullarının incelenmesi gerekse mevcut şu andaki mahkûm ve tutuklu sayılarıyla ilgili birçok değerlendirmeler yaptık ve bu şeyleri, sizlerin şu anda belirttiğiniz -doğruluğu, yanlışlığı size ait bir şeydir- sürekli tekrarladığınız birçok hususu biz çok daha detaylı biliyoruz. Eğer burada bir teklifiniz varsa, önerileriniz varsa somut, Komisyonunda sürekli aynı şeyleri tekrar ederek, bizleri yorarak... Çünkü şu anda koronavirüs tedbirleri kapsamında -Başkanlığımızın aldığı- özel bir durum var. Bunu da daha hızlı, seri... Ve yararlanacak 1 kişi dahi olsa, yani şu anda içeride bulunan mahkûm ve tutuklulardan 1 kişiye dahi bizim şu anda katkı sağlayacağımız taslak yararlı olsa biz memnuniyet duyarız ama ben üzülüm şahsen, Ayşe Hanım'ın “Biz her maddede söz alacağız, gerekirse bu çıkmasın kardeşim, hiç önemli değil.” gibi...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, öyle bir şey demedim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Dediniz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tutanaklar burada.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Arkadaşlar, bir dakika...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir dakika, ben tamamlayayım da...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, bunu kabul etmiyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bakın, tamamlayayım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben bunu kabul etmiyorum. Ben cevap vereceğim, soru sormayacağım.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Tamam, bitirince ver.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Dinle, dinle!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Arkadaşım, sen orada provokatörlük yapma, bir sus ya!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Provokatör sensin!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Böyle bir şey yok ya! Şu Komisyona bir katkı sunmadın, sabahdan beri laf atıyorsun!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sensin provokatör, haddini bil!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar... Arkadaşlar...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sen haddini bil ya!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, bir dakika...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Böyle bir şey yok! Bu Komisyona bir katkı sağlasın.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, siz tamamlayın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Arkadaşlar, bakın, yine tekraren, Zeynel Bey’in ve Levent Bey’in, Başkanlarımızın ifade ettiği çerçevede birbirimize yük olmadan... Bakın, yani sizin tekraren konuştuğunuz her cümle ve kelime bize yüküdür arkadaşlar, açık söylüyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin tutumunuz da 80 milyona yük.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bakın, Abdullah Bey söyledi, devamında Ayşe Hanım söylüyor, devamında Sayın Gergerlioğlu söylüyor, devamında Züleyha Hanım söylüyor. Biz aynı şeyleri dinlemeye... Burada bize eziyet etmeye hakkınız yok arkadaşlar. Bakın, bilgiler açısından aynı şeyleri söylüyorsunuz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Vatandaşa yapılan ihlali anlatmak eziyet mi? Biz niye burada...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İnsan Hakları Komisyonunda anlatın bunları.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, siz bu tarzı bitirecek misiniz?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bakın, anlattınız ve biz dinledik arkadaşlar. Yani sürekli...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz burada şamaroğlanı mıyız? Böyle bir şey yok yani herkes had bildiremez bize. Herkes bize nasıl konuşacağımızı öğretmesin.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Ya, öyle bir şey yok, öyle bir şey demiyor ya!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz bir partiyiz, bizde tıpkı onlar gibi oy aldık.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Öyle bir şey demiyor ama.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sürekli “Böyle konuşun, böyle konuşun...” Ben bunu kabul etmiyorum, olmaz böyle bir şey ya!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ayşe Hanım, lütfen...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Kimse kimseye had bildiremez ki böyle bir şey yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Benim söylediğim söz: Tekraren aynı şeyleri anlatarak bizlere eziyet ediyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, siz tamamlayın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lütfen...

HABİP EKSİK (İğdır) – 600 milletvekilinin 600’ü de aynı şeyleri söyleyebilir. Her milletvekili kendisinden sorumludur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Otur be yerine!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ayağa kalkma, ayağa. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Otur yerine! Haddini bil!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sen haddini bil! Terbiyesizlik yapma!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Konuşma be! Konuşma! Yalan konuşuyorsun!

HABİP EKSİK (İğdır) – Provokatörlük yapıyorsun işte.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yapan sensin! Terbiyesiz!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet, gündeme geçiyoruz.

Başkanım, teşekkür ediyorum ben.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Evet, arkadaşlar, 4'üncü madde üzerinde...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan... Başkan... Başkan... Başkan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, bitti mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bitti efendim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bittiyse ben söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, maddeyle ilgili görüşmeleri tamamladık, önergeye geçiyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bakın, Başkan, biz sabah geldik. Biz tabii ki düşüncelerimizi ifade edeceğiz. Ben “Her maddede konuşuruz.” derken, bizim bu hakkımız, biz muhalefetiz, muhalefet partisiyiz, burada muhalefet etmek için varız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamam da bu hakkınızı kullandırmayan yok.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, lütfen, bütün herkes konuşurken siz çok güzel dinliyorsunuz. Biz olunca lütfen tarafsız ve bağımsız duruşunuzu sergileyin. Bir de... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Ya, sizden başka konuşan yok ki!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Allah Allah!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Arkadaşlar, biz...

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Herkes konuşabilir ama herkes hakkına da riayet etmek zorunda.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – İşte muhalefete böyle yaklaşıyor. Arkadaşlar ben konuşuyorum ya, lütfen...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, bakın, siz grup sözcüsünüz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, ben kendimi ifade edebilir miyim?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saniye, ben ifade edeyim kendimi. Sözüünüzü kestim, ben ifade edeceğim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, mikrofonumu kapatıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hayır, kapattım sizin mikrofonunuzu.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben bir şey anlatıyorum ama.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saniye, ben bir şey anlatayım. Bakın, sizin grup sözcüsü olarak daha yatıştırıcı olmanız lazım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Tamam ama izin vermiyorsunuz ki.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Yok, tahrik ediyorsunuz ya.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, şu anda ben sizinle muhatap olmuyorum, lütfen ama.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Yok ama ortaya konuşuyorsunuz, mecburen muhatap olmak zorundasınız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bakın, burada çoğumuz hukukçuyuz, başka meslekten arkadaşlarımız da var. Yani bulunduğumuz ortam normal bir ortam değil. Bakın, burada ne kadar uzun süre kalırsak o kadar risk var, bunu da düşünmemiz lazım yani birbirimizin sağlığını düşünmemiz lazım. Şimdi, bir arkadaşımız, evet, cezaevlerindeki örnekleri verebilir, versin; bunun bir mahzuru yok ama bir arkadaşımızın verdiği örneğin aynısını tıpatıp vermenin çok da gerekmediği kanaatindeyim. Yani burada biraz tahammül ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben Komisyonla gidip direkt onlarla konuşan bir insanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet ama aynı örneği Sayın Gülüm verdi, verdikten sonra sözü size verdim, aynı örneği siz veriyorsunuz. Ya o arkadaşımızı dinlemediniz ya da...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Belki dinlemedim o sırada, olabilir yani.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Dinlemediniz. Dinlemediğiniz için o zaman. Tamam, o zaman eğer bir kasıt yoksa sıkıntı yok.

Buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – On saniye verilecek konuşma için on dakikadır tartışıyorsunuz, farkında mısınız?

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, bakın, şimdi, biz tekrar tekrar aynı şeyi bu Parlamente'nin her biriminde yaşadığımız için tekrar uyarayım: Biz siyasi bir partiyiz, bizim nasıl konuşacağımızı başka bir siyasi parti belirleyemez. Biz, sizin arkadaşlarınıza konuşun, konuşmayın, içeriği bu olsun demiyoruz, kimsenin de konuşmasını kısıtlamıyoruz. Biz burada bu konunun önemine binaen kendimiz de risk alarak düşüncelerimizi ifade ediyoruz. Arkadaş konuşabilir...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bizi de riske atarak...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz de 300 bin insanı riske atıyorsunuz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz de riskteyiz, hep beraber riskteyiz, yapacak bir şey yok. Şimdi, arkadaşlar, ama bakın...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Siz risk alabilirsiniz de bizi de riske atıyorsunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Sorunları çözün, daha sonra siz de riske atılmayın, biz de.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bakın, ben sizi dinledim değil mi? Ben dinledim sakın sakın siz konuşurken. Şimdi, ben, siz konuşurken sizi dinledim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bakın, beni riske atmayın lütfen.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, Başaran’ın sözlerini hep keserek uzattınız. Sizi ikaz ediyorum. Birinci ikazım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – En azından bu usulü geliştirebiliriz, birbirimizi dinleyebiliriz. Ben çok güzel dinledim sizi. Siz bize nasıl konuşacağımızın hatta neredeyse metnini vereceksiniz arkadaşlar. Nasıl konuşacağımızı, siyasetimizi nasıl belirleyeceğimizi biz belirleriz, izin verin, en azından o kadarına bir izin verin. Şimdi...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İç Tüzük karar verir arkadaşlar, sonuçta bir İç Tüzük var ya!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hangi kelimeyi konuşacağımızı...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, ama İç Tüzük var. Yani saatlerce konuşurum gibi bir şey yok, yok böyle bir şey.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, arkadaşlar... Böyle bir müdahale sürekli var mı mesela?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok böyle bir şey ya!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Siz, bir defa, teklif sahibisiniz, her şeyde atlamayın, bir durun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Atlarız!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Allah’ım olacak iş değil ya! Biz tartışacağız, siz teklif sahibisiniz...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, böyle karşılıklı olmaz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, teklif sahibi gelir...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya...

Bakın, konuşmanızın içeriğine biz müdahale edemeyiz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bitirebilir miyim?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Biz sadece konuşmanın usulüyle ilgili uygulamaları yaparız, o da İç Tüzük’te bellidir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bakın, bakın...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ama bakın, hemen oradan, oturduğun yerden ayağa kalkıyorsun, el sallıyorsun; gerek yok bunlara.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, bakın, tekrar ifade edeyim: Teklif sahibi geldi, teklifini ifade etti, bitti. Teklif sahibi bizim her söylediğimize, konuşmamıza müdahale edemez, bu bir.

İkincisi: Biz kanun çerçevesinde kendi görüşlerimizi ifade ediyoruz, kimse de buna müdahale edemez, bu iki. Tekrar olup olmayacağını da size sormayacağız arkadaşlar, bu üç. Kimsenin konuşmasını kısıtlamıyoruz. İsteyen de -buyurun- bilgisi, yeteneği, söyleyecekleri sözler etrafında herkes konuşabilir ama bazı arkadaşlar şu ön sıraya gelip sadece kendini bize laf atmakla görevli kıldıysa buna diyecek bir şeyim yok. Çünkü her konuştuğumda bir laf söyledi. Lütfen, bu arkadaşşı önce uyarın.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ederiz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben, teşekkür etmiyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2762) (Devam)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi şimdi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Bu düzenlemeyle devlet güvenlik mahkemeleri, özel yetkili ağır ceza mahkemeleri ve sonrasında mevcut ihtisas mahkemesi olarak görevlendirilen ağır ceza mahkemelerinin heyetlerinin doğrudan Adalet Bakanlığına bağlı HSK tarafından oluşturulması, iktidarın hoşuna gitmeyen karar veren heyetlerin anında dağıtılması, doğrudan atama şeklindeki HSK uygulamaları göz önüne alındığında genişletilmiş yetkiye sahip olacak infaz hâkimliklerine yapılacak atamalar da iktidarın günlük siyasetine göre değişecek, cezaevlerindeki mevcut baskı yönetimini infaz hâkimlikleri üzerinden devam ettirecektir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 4675 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına “ilgili faaliyetlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların” ibaresi ile “gerekçesiyle bu” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ibaresi, dördün-cü fıkrasına “başvurulması,” ibaresinden sonra gelmek üzere “verilen kararın,” “doğması ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ve “gerçekleşmesi durumunda” ibaresinden sonra gelmek üzere “ka-rar,” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Söz almak isteyen var mıydı?

Buyurun Süleyman Bey.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli arkadaşlar, 5'inci maddede infaz hâkimliğine şikâyet ve usulü düzenleniyor. Burada öğrenme süresi on beş gün artı otuz gün, ancak başka makama bildirimse üç gün sonra olarak sunuluyor. Burada tabii avukatın bu madde içerisindeki yeri olmamış. Avukatın delil toplaması yok, cezaevi kayıtlarına avukatla ulaşamama durumu olabilir bu süreçte. Tabii bir de başvuru kısıtlaması var. Tutuklu ve hükümlü sadece kendisiyle ilgili şikâyetlerde başvurabiliyor. Bu ne demek? Cezaevinde gördüğü bir işkencenin ihbarını dahi yapamıyor anlamına geliyor bu. Madde 6 da bununla bağlantılı, “Şikâyet üzerine verilen kararlarda hâkim kararını bir hafta içinde verebilir.” diyor. Bunu da ben gerçekçi bulamıyorum. Çünkü, süreç çok kısa, itiraz edenin delil toplama yetkisi yok. Avukatla ilgili düzenlemede, avukat eğer hazır olursa ve vekâletnameyi ibraz ederse anlaşılıyor. Avukata nasıl haber verileceği düzenlenmemiş, bunu bir eksiklik olarak görüyorum ben.

Burada, 5'inci madde (1)'inci fıkrada, itiraz edecek olanlar arasında müdafî ve kanuni temsilciyle birlikte vekâletnamesiz itiraz edebilmesi için UYAP'ta bir müdafî butonu düzenlenmeli diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım bir şey ekleyebilir miyim?

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, burada üçüncü fıkrada, şikâyet yoluna kendisi ile ilgili olmak kaydıyla, hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya kardeşi, müdafî, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurabilir, bir engel yok. Aslında var üstadım, sorun yok. Yani kanunda olduğu için...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Vekâletname sunmadan müdafisi...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Vekâletsiz kişiye müdafî denir, sorun yok.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sunmadan da iş yapabilecek durumda olması gerekiyor. O buton UYAP'ta olursa sıkıntı olmaz diye diyorum, çünkü cezaevlerine gitmek çok zor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anladım, üstadım bu kanun meselesi değil yani uygulamaya... Bir sorun yok yani üçüncü fıkra geçerli...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yönetmelikle olabilir, uygulamada olur.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Tufan Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, ben 4'üncü maddedeki tartışmalar yaşanırken usul hakkında söz istemiştım, düğmeye de basmıştım ama görmedi, ben de ısrarcı olmadım.

Şimdi, arkadaşlar, haddim olmayarak birkaç cümle söylemek istiyorum: Hiç kimse hiç kimseyi ikna etmek zorunda değil, ikna olmak zorunda da değiliz yani ama dinlemek zorundayız. Tekrara mı kaçıyorlar? Tabii ki bu yaşadığımız özel günlerde tekrara kaçılmasın, hatta ikinci cümle bile söylenmesin, en kısa şekilde ifade edilsin ama uzun ifade etmek istiyor. Vallahi, sabırla dinlemek zorundayız. Belki bir dakikada bitecek konu tartışmalardan dolayı on dakika uzadı. Şimdi, oradaki arkadaşımız “Benim sağlığını tehlikeye atıyorsunuz.” dedi, doğru. Hepiniz hep birlikte benim de sağlığını tehlikeye attınız.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ben kendimi riske atıyorum diyorum.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Kötü manada bir şey söylemiyorum. Belki bir dakikada bitecek bir konuşma, bu tekrar mevzusunun ya da başka mevzudan dolayı... Kendi 3 yaşındaki, 5 yaşındaki çocuğumuzu evde ikna edemiyoruz arkadaşlar ama dinliyorsunuz. Yani o anlamda -az evvel konuşacaktım, belki yeri değil- bu tartışmalar aslında bizim sağlığımızı daha çok riske atıyor diye düşüncelerimi ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2762) (Devam)

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Arkadaşlar, madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde geçen “ya da” ibaresinin “veya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun maddesinin daha anlaşılır olması amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, 5'inci maddenin oylamasına geçiyoruz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 4675 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına “kalan bir” ibaresinden son-ra gelmek üzere “karar,” ibaresi ve üçüncü fıkrasına “yerinde görürse,” ibaresinden sonra gelmek üzere “verilen kararın veya” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu” ibaresi “4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu” şeklinde, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve altıncı fıkrasında yer alan “kurulduğu yer” ibaresi “yargı çevresinde bulunduğu” şeklinde değiştirilmiştir.

“İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Madde üzerinde görüşme talep eden Ayşe Hanım, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, bu maddede infaz hâkiminin kararından sonra bir itiraz şeyi getirilmiş ama biz bunun, bu kadar genişletilmiş yetkilerle... Az önce arkadaşlar da söyledi, çok fazla genişletilmiş yetkileri var infaz hâkimliğinin ve gerçekten insanların özgürlükleri üzerine çok büyük etki yapabilir mesela infazların yanması, işte disiplin cezalarının sonucudur vesaire, o açıdan ben bu sadece bir itiraz mekanizmasının yeterli olmadığını düşünüyorum. Bence bir de bir temyiz yolu açmak lazım. Çünkü bu, gerçekten bazen yetkiler bu kadar genişledikten sonra düşündüğümüzden daha fazla etkili oluyor. Yani işte diyelim ki 3 disiplin cezası aldı ya da işte başka bir biçimde etkiledi, 3 disiplin cezasının sonunda infazın tümünü yakmak zorunda kalıyor. O açıdan, bence genişleyen yetkileriyle beraber eğer bu şekilde olacaksa infaz hâkimliği, bir mekanizmanın, bir gözlemcinin daha olması gerektiğini düşünüyoruz. Bir de temyiz yolunun da bu konuda açık olması gerektiğini düşünüyorum ben şahsen.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bu bir, cezaevinin iç disipliniyle ilgili idari kararlar, ancak yargısal boyutta olan kararlar. Derhâl uygulanır, bir istisnası hücreye koymak. Şimdi siz denetimli serbestliği ayıracaksınız veya koşullu salıvermeyi ayıracaksınız, açığa çıkaracaksınız. İtiraz, itirazın temyizi, istinafin temyizi bir sene, iki sene gelecek. Ne yapacaksınız? O zaman insan hakkını daha ağır sonuçlara koyar ve işi uzatır, uygulanamaz hâle gelir ve cezaevi yönetilemez. Eğer bu kişi verilen kararı gerçekten uygun görmüyorsa karar istinaf ve temyiz edilmeksizin kesinleştiği için CMK 308 gereğince yazılı emir yoluna gitme imkânı var.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ali Bey, eksik bir şey söylüyor, zaten 5’inci maddede bir tür yürütmenin durdurulmasıyla ilgili bir yetkisi var infaz hâkiminin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var, tabii, var.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Dolayısıyla, hani sizin söylediğiniz kaideyi giderecek 5’inci maddede bir hüküm var zaten. Eğer bu karar acele uygulanması durumunda bir risk oluşturuyorsa zaten o kararı durdurabilecek, doğru mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Dolayısıyla, istinaf yolunun açılması, temyiz yolunun açılması bu hakkın özüne zarar veren bir şey değil ki. Yani niye böyle bir savunma yaptınız anlamadım?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, şöyle söyleyeyim: Ayşe Hanım buna itiraz, temyiz vesaire bir yol getirelim diyor. Şimdi, siz diyelim ki bu kişiyle ilgili bir karar verildi, disiplin cezası, telefon görüşmesine engel koydu hâkim. Buna itiraz etti, reddetti, ağır ceza mahkemesi onayladı. O zaman o gün, telefonla konuşmaya devam edecek. Cezaevinin disiplini, burada kişiler nasıl yönetilecek. Bir buçuk sene, iki sene yargıdan bu gelesiye kadar nasıl durduracak? Hakîme biz bu yetkiyi vermişiz, içeride müdürlerin verdiği kararlarında baktı ki problem var, durduracak, değiştirecek, iptal edecek, onaylayacak. Yetkisi var hâkimin, bu hâkimin kararına da ağır ceza mahkemesine itiraz var. Uygulamada da bir sorun yok yani yirmi senedir bu şekilde uygulanıyor, uygulamada da bir itiraz yok. Bence doğru ama Ankara Hukuk Dekanımız Muharrem Hoca’nın ilave bir katkısı varsa... Bence uygulamada hiçbir sorun yok, yirmi yıldır bu işi uygulamış bir avukat olarak.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz açıklamalarınız için Ali Bey.

Abdullah Bey söz talebiniz var, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum.

Ben, arkadaşlar dile getirdiler, tekrar olsun istemiyorum ama şu, kişi hak ve hürriyetlerini etkileyen bir durum. Dolayısıyla, bunu daha çok hakkı kısıtlanan kişinin müracaat edebileceği bir yol anlamında da bir değerlendirmek lazım. Hani bu temyiz sürecinin uzun sürmesi veya bölge adliye mahkemelerindeki sürecin uzun sürmesi bu anlamda değil, acele işler olarak da değerlendirilebilir, kanun maddesine bu şekilde eklenebilir,

Teşekkür ederim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sonuçları itibarıyla başka sonuçlar doğurur yani disiplin cezası uygulansa bile sonuçları infazı etkileyebilecek bir durum, o yüzden değerlendirilebilir diye düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Abdullah Bey, tamamladınız mı sözlerinizi?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Evet.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, teşekkür ediyoruz.

Bir adet önergemiz vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. İnfaz hakimliğinin tüm kararlarına karşı istinaf ve temyiz yolu açıktır. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır.”

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

(2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yapılan düzenleme ile infaz hâkimliklerine yapılacak atamalarda siyasi iktidarın tercihlerinin belirleyici olacağı açıkken genişletilmiş yetkiyi kullanacak olan infaz hâkimliğinin kararlarına karşı yalnızca o yer ağır ceza mahkemesine itiraz kanun yolu kullanılabilir. Ağır ceza mahkemelerinin iş yükleri ve mevcut pratikleri göz önüne alındığında infaz hukuku gibi daha spesifik bir alanda verdikleri ve verecekleri kararların hukuki denetim ve etkili yargı yollarını kullanma hakkını etkisizleştirecektir. Bu şekilde infaz hâkimliğinin bütün kararlarına karşı istinaf ve temyiz yolunun açılması gerekmektedir. Bölge adliye mahkemeleri ve Yargıtay üzerinde de iktidarın tam anlamıyla hâkimiyeti söz konusuysa da en azından uygulama birliği açısından yerellerin keyfiyetinin bir nebze de önüne geçilmesi mümkün olabilecek ve içtihat birliği sağlanabilecektir. Söz konusu değişikliklerle infaz hâkiminin verdiği kararların denetime açık olması ve böylelikle hâkim kararlarında keyfiyetin önlenmesi amaçlanmıştır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınızı sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Şimdi, 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 4675 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası ile 5275 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrası, 48 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi, 105/A ve 110 uncu maddeleri hariç olmak üzere, bu maddeyi ihdas eden Kanunla, İnfaz Hâkimliği Kanunu ve Türk Ceza Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler veya infaz hâkimliğine yeni görevler veren düzenlemeler, 1/9/2020 tarihinden itibaren uygulanır. Bu tarihe kadar; mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur, infaz hâkimliklerine bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişiklik yapmak suretiyle verilen görevler bakımından mahkemelerin mevcut görev ve yetkileri devam eder, belirtilen işler bu mahkemelerce sonuçlandırılır ve bu tarihe kadar yapılan şikâyet, başvuru ve talepler bakımından infaz hâkimliği-nin görevine girdiğinden dolayı yetkisizlik veya görevsizlik kararı verilemez.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin

yapılan değişiklikler nedeniyle olağan veya olağanüstü kanun yolu incelemesinde bozma kararı verilemez.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklerin uygulanacağı tarihe kadar, iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 nci maddenin değiştirilen hükümlerine göre infaz hâkimlikleri kurulur ve faaliyete geçirilir.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, madde üzerinde söz talep eden? Yok.

Önergeye geçiyoruz.

Okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi ile 4675 sayılı Kanun’a eklenen Geçici Madde 2’nin 2’nci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını; 3’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklerin uygulanacağı tarihe kadar, iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 nci maddenin değiştirilen hükümlerine göre infaz hâkimlikleri kurulur ve faaliyete geçirilir. İnfaz Hâkimliği kararlarına karşı itirazın Bölge Adliye Mahkemelerinin hangi dairesi tarafından inceleneceği ve/veya Yargıtay’ın hangi ceza dairesinin bakacağı hususu HSK tarafından belirlenir.

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

(2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi ile 4675 sayılı Kanun’a eklenen geçici madde 2’nin ikinci fıkrası ile hâlihazırda istisnai olan kanun yararına bozma yolunun kapatılması kabul edilemez.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “hükmü veren mahkeme” ibaresi “infaz hakimliği” ve yedinci fıkrasında yer alan “hükmü veren mahkemeye” ibaresi “infaz hakimliğince” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, Alpay Bey buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi bu maddedeki değişiklikle hüküm verildikten sonra eğer kişi seçenek yaptırımlarıyla ilgili denetimli serbestliği ihlal ederse kısa süreli hapis cezasının kaldırılmasını ya da değiştirilmesine 6 ve 7’nci bentlerinde infaz hakiminin karar vereceği öngörülmüş. Yalnız burada bizim yargılama sistemimize hâkim olan ilke yüz yüzelik ilkesi. Bize göre cezayı veren mahkemenin değişen şartları kendisinin değerlendirmesi ve seçenek yaptırımlarını azaltması veya başka bir şeye değiştirmesi veya hapsen cezalandırmaya devam etmesi kararını, kararı veren mahkemenin yapması yerinde olur. Bu da yüz yüzelik ilkesine uygundur diye düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Seçenek yaptırımlar, hükmü veren mahkemenin kararıyla yapılırken teklif edilen maddeyle bu yetkiler infaz hâkimine bırakılmaktadır. Hükmü veren mahkemeyi ve yargılamasını hükümsüz hâle getiren bir uygulamadır. Zira, mahkeme sanığı yargılama sürecinde gözleyen ve değerlendirendir, verdiği ceza da bu gözlem üzerinedir. Her ne kadar mahkemeler dosya kapatma gayretiyle seçenek tedbir uygulamıyorsa da bu hususta mahkemelere seçenek tedbirlerle ilgili zorunluluklar getirilebilir veya seçenek tedbire ilişkin bir itiraz kurumu tesis edilebilir. Yani tedbirin kesinleşmesi mahkemesinde olsun, infaz hâkimliği sadece infazı denetlesin diye düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Başaran Hanım buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz de bu genel görüşe katlıyoruz çünkü teknik bir mesele biraz, infaz hâkiminin yapacağı işler dosya üzerinde inceleme ve teknik. Ama burada esaslı bir iş veriliyor yani çok geniş bir yetki, neredeyse bütün yargılamayı yapan mahkemenin yerine başka seçenek yaptırımlarının karar verilmesi, çok geniş bir yetki, teknik bir düzenleme ya da teknik karar verecek bir hâkimliğin çalışmalarını aşan bir mesele o açıdan bu maddede, bu infaz hâkimliği meselesi değil, hükmü veren mahkemenin değerlendirmesinin daha uygun olacağını biz de düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi 8’inci maddede aynı mahiyette üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Tufan Köse

İstanbul

Mersin

Çorum

Süleyman Bülbül

Aydın

Gerekçe:

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 8’inci maddesi Türk Ceza Kanunu’nun 50’nci maddesinde yer alan “Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar”daki hükümler içinde yer alan hükmün verilmesinden sonraki dönemde seçenek yaptırımının kısa süreli hapse dönmesi ya da şartları varsa başka seçenek yaptırımlara dönüşmesinde karar merciinin “karar veren mahkeme” yerine “infaz hâkimliği”ne olarak hükmü bağlanması amaçlanmışsa da burada faili yargılayan ve onunla yüz yüze temas eden mahkeme yerine yetkinin infaz hâkimlerine devri yargılamaya hâkim olan yüz yüzelik ilkesine uygun değildir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibini okutuyorum:

Ayhan Erel

Aksaray

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklif hükmü veren mahkemeyi ve yargılamasını hükümsüz hâle getiren bir uygulamadır. Zira, mahkeme sanığı yargılama sürecinde gözleyen ve değerlendirendir, verdiği ceza da bu gözlem üzerinedir. Bu kapsamda hükmün teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okutuyorum:

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Aynı mahiyette olan önergeleri ayrı ayrı oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 5237 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hakim” ibaresi “infaz hakimi”, beşinci fıkrasında yer alan “hakime” ibaresi “infaz hakimine” ve yedinci fıkrasında yer alan “hakimin” ibaresi “infaz hakiminin” şeklinde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasına “çektirilmesine” ibaresinden sonra gelmek üzere “infaz hakimliğince” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Madde üzerinde bir adet söz talebi vardır.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkürler.

Gerçi kanun teklifi sahipleri burada yok ama umarım tutanaklardan bizim söylediklerimizi dinlerler.

Mal varlığına karşı işlenen suçlar, ekonomik suçlar, kamu idaresine karşı işlenen suçlar ve kamu güvenliğine karşı işlenen suçlar gibi özel yahut kamu tüzel kişileriyle gerçek kişilerin maddi açıdan zarara uğramasına sebep olan suçlarda... Bu suçlar neler? Parada sahtecilik, resmî belgede sahtecilik, özel belgede sahtecilik, açığa imza atma, kıymetli damgada sahtecilik, hırsızlık, mala zarar verme, güveni kötüye kullanma, bedelsiz senedi kullanma, dolandırıcılık, zimmet, irtikap, rüşvet, görevi kötüye kullanma, nüfuz ticareti gibi suçlar mağdurun veya kamunun uğradığı zararın tespitiyle bu zararı geçmemek kaydıyla veya mağdur ile sanığın anlaşacağı rakamın mahkemeye depo edilmesi şartıyla uygulansın. Kamunun ya da şikâyetçinin zararı giderilmeden infaz indirimi uygulanmasını diye söylüyoruz. Buna da bir örnek verirsek örneğin dolandırıcılıkta şu anda yedi yıl ceza alıyor, yatırı beş yıl, bir yıl denetim kalıyor ve dolayısıyla dört yıl yatıyor ama bu hâliyle şimdi bir bir, iki uygulanacak, üç buçuk yıl ceza yatırı var, üç yıl denetimli serbestlik, altı ay sonra dışarıya çıkacak, yani bir dolandırıcı 1 milyon dolar dolandırdıysa altı ay onu 1 milyon dolara dolandırabilir gibi bir durum söz konusu. Dolayısıyla, bu zararlar giderilmeden infaz edimi uygulanmasını diyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Biz teşekkür ederiz.

Madde üzerinde başka söz talebi olmadığı için önergelerin okunmasına geçiyoruz.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin infazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin infazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

“MADDE 9- 5237 Sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının B bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş, ikinci fıkrasında yer alan “hâkimi” ibaresi “infaz hâkimi”, beşinci fıkrasında yer alan “hâkime” ibaresi “infaz hâkimine” ve yedinci fıkrasında yer alan “hâkimin” ibaresi “infaz hâkimi” şeklinde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasında “çektirilmesine” ibaresinden sonra gelmek üzere “infaz hâkimliğince” ibaresi eklenmiştir.

C- mal varlığına karşı işlenen suçlar, ekonomik suçlar, kamu idaresine karşı işlenen suçlar ve kamu güvenliğine karşı işlenen suçlar gibi özel yahut kamu tüzel kişileriyle gerçek kişilerin maddi açıdan zarara uğramasına sebep olan suçlarda mağdurun yahut kamunun uğradığı zararın tespitiyle bu zararı geçmemek kaydıyla veya mağdur ve sanığın anlaşıacağı rakamın mahkemeye depo edilmesi şartıyla eski hâle getirme,”

Ayhan Erel

Aksaray

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Hapis cezasının ertelenmesinin koşulları arasında mağdurun yargılama konusu zararının tespitiyle bu zararı geçmemek kaydıyla ve veya mağdur ve sanığın anlaşıacağı rakamın mahkemeye depo edilmesi şartının yer alması hükmün ruhunun uygulanabilir olması açısından zaruridir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 5237 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine

“ertelenen veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen ya da” ibaresi ve ikinci cümlesine “cezası ertelenen” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen ya da koşullu salıverilen” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Söz talebi yoktur.

Önergelere geçiyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinde geçen “ya da” ibaresinin “veya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah KOÇ

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun maddesinin daha anlaşılır olması amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini, diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 11- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 58’inci maddesinin dokuzuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.”

Ayşe Acar Başaran

Abdullah KOÇ

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İnfaz Kanunu’nun 108’inci maddesi tekerrür hâlindeki infaz rejimini düzenlemektedir. Buna göre mükerrirlere özgü infaz rejiminde koşullu salıverilmeden yararlanma belli hâllerde mümkündür. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının otuz dokuz yılının, müebbet hapis cezasının otuz üç yılının, süreli hapis cezasının dörtte 3’ünün, infaz kurumunda iyi hâlli olarak çekilmesi durumunda koşullu salıvermeden yararlanılabilir.

Bu durumdaki temel sorunlardan bir tanesi, koşullu salıverme kararının tekerrürden dolayı geri alınması durumunda suçun işlendiği tarihin tespitindeki aksaklıklardır. Bu durum mükerrir suçlular arasında eşitsizliğe yol açtığı gibi yeknesak bir uygulamayı da engellemektedir. Örgüt üyeliğinden ilk defa ceza alanların infaz rejimlerinin tekerrür esasına göre uygulanacağını düzenleyen TCK 58/9 açık bir şekilde Anayasa’nın 10, 13 ve 19’uncu maddelerine açıkça aykırıdır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önerge hakkında söz talebi vardır.

Buyurun Abdullah Bey.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bizim buradaki temel amacımız, gerekçede de belirtildiği üzere, infazda eşitlik ilkesinin hâkim kılınması, ayrıca gerek uygulamada, gerek temel ceza yasasındaki mevcut olan o eşitsizliği adli yargılama hakkının ihlal edileceğine ilişkin olan kaygımız nedeniyle bu madde ihdası talebimiz söz konusu. Bu çerçevede yeni bir maddenin ihdas edilmesini öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Yeni madde ihdasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi...

YASAMA UZMANI MUHAMMET ÖZ – 11’inci...

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 11’inci maddeye geçiyoruz.

Buyurun...

10’u oylamadık ya.

YASAMA UZMANI MUHAMMET ÖZ – Hayır, hayır. 10’dan sonra madde ihdasına ilişkin bir önerge vardı.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ondan sonra oyladık, doğru, doğru.

11’inci maddeye geçiyoruz.

MADDE 11- 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent ve “oranında” ibaresinden sonra gelmek üzere “, (f) bendi bakımından ise bir kat” ibaresi eklenmiştir.

“(f) Canavarca hisle,”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, geneli hakkında değerlendirirken bazı çelişkilere dikkat çekmiştim, bu da onlardan biri. Niye? Biz buna karşı değiliz tabii, destek oluruz buna ama şöyle bir şey var: Şimdi, bu ne zaman geldi? Çeşitli haberlerin etkisiyle yapılan bir teklif. Yani keşke öyle kötü örnekler görülmeden, böyle bir ihtiyaç varken Meclis bunu tespit etse.

Bir de burada şöyle bir çelişki var: Şimdi, bir taraftan 86’ncı maddenin infazla ilgili olan kısmında indirimden faydalanmasına yönelik bir teklif var, bir taraftan da 86’ncı maddede burada ilgili bentte 1 kat artırılmasına yönelik bir şey var. Yani burası hakikaten ilginç. Mesela biz verdiğimiz değişiklik tekliflerinden birinde hani hep deniyor ya “kadına karşı şiddet” ama Ceza Kanunu’nda “kadına karşı şiddet” diye bir şey yazmıyor, öyle bir madde yok ama ne var? Eşe karşı, aile efradına uygulanan TCK’nin 86/3’üncü maddesine göre o nitelikli hâli var yani mesela onun kapsam dışında kalması için biz bir teklif verdik. Şimdi, bu teklif... Hâliyle 86’ncı maddenin (f) bendine yapılacak bir değişikliğe de karşı değiliz. Sadece meramım şu yani şunu anlatmaya çalışıyorum: Birbiriyle çelişen -devam eden maddelerde de o örneği vereceğim- metnin hazırlanmasına ve genel gerekçenin ruhuna uymayan peş peşe düzenlemeler var, yani buna özgü demeyeceğim, buna oy veriyoruz ama böyle de garip bir durum var.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hangi ihtiyaçtan kaynaklandı bu?

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) – Her fırsatta söylüyorsunuz, kadına karşı şiddeti önemsiyoruz. Buradaki konu genel olarak da hanımefendilere, kadınlara karşı canavar hisle işlenen müessir fiil, bilhassa bu yüze kezzap atarak ve bu tür davranışlarla işlenen suçların cezası artırılmakta.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – O zaman ben bir cümle önereceğim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Size de söz hakkı vereceğim ama ilk önce Ayhan Bey konuşmasını yapın.

Buyurun Ayhan Bey. Sizi dinliyoruz.

AYHAN EREL (Aksaray) – Buradaki bizim talebimiz -demin Zeynel Bey’in de dediği gibi Ceza Yasası’nda kadına yönelik şiddetle ilgili herhangi bir uygulama yok, 86’ncı maddede eşe karşı işlenmiş suçlara öngörülen ceza var- buraya bir “kadına karşı” ibaresinin eklenerek bundan böyle kadınlarımıza karşı yapılacak eylemlerde bir caydırıcı olma özelliği taşıyacağına inanıyoruz. Bu yönüyle de önergemizin kabul edilmesini talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ayşe Hanım, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Evet, yani genel gerekçede de baktığımızda bu maksatla yapıldığı söylenmişti o zaman. Bence, bu maksada denk bir düzenleme olmalı. Yani, canavarca hisle... Ayrıca bu 3’ün (a)’sına, kadına karşı yani eş, üst soya, alt soya, eşe ve kardeşe... Yanında, bir de kadına karşı yani bunu özel belirterek, çünkü gerçekten hani bizim yasamızda kadına karşı suçlar özel tanımlanmamış ama kadına yönelik özel bir şiddet artımı ya da böyle bir gerçeklik var. Eğer gerçekten meramımız, derdimiz buysa bence buraya bir “kadına karşı” yani kanunun şeyine de ters olmayacak. Oraya bir “kadına yönelik” de yazarsak en azından diğer uygulamalar açısından da yol açıcı olacağını düşünüyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Değerli arkadaşlar, “kasten”, eğer bu dediğimizi yaparsak, “kasten yaralama suçunun üst soya, alt soya, eşe, kadına ve kardeşe” veya “kardeşe, kadına” dediğinizde o zaman çocuk yok. Şimdi, bugünlerde, en yoğun, sağlık çalışanlarıyla ilgili bir talep var, bu yok. Yani, burada bir konuya bir başladığımızda bunun ne sonu var, ne başı var. Bence bunları şu süreç bitsin, oturalım -daha önce ben partilerle görüşülürken de söylemiştim- bir komisyon oluşturalım -belki bunu parti genel başkanları düzeyinde de Sayın Genel Başkanlarımız uygun görürse- Ceza Kanunu’nu baştan aşağıya bir tarayalım. Artırılması gereken, düşürülmesi gereken cezalar var yani, bunları orada müzakere edelim. Şimdi, çocuğu o zaman niye ayırıyoruz?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Alt soy, üst soy zaten var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama o alt soy sizin çocuğunuz. Buradaki eş, kadın. Ama bu başkasının çocuğu da olsa... Yani, burada, cezada bir başladığımızda mesele şu: Biliyorsunuz, hukuk kuralları statik, kuralı koydunuz mu durağan ama hayat dinamik. Yani, “X” şahsın müessir fiilinin yarattığı olayla bir başka olay bire bir aynı değil. O zaman, hâkimlere marj koymamız lazım, farklılıkları oluşturmamız lazım ki cezadaki bireyselleşmeyi ve adaleti temin edelim. Canavarca hisle, hâkim bakar, eğer bu bir kadına karşı, çocuğa karşı, insana karşı canavarca his ise artırır, değilse normal uygular. Yani, bunu, kadına yönelik şiddeti burada Ceza Kanunu değil bir başka kanunla orada konuşmak daha doğru, yoksa sistematüğini bozarız ceza hukukunun.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz Ali Bey.

Şimdi, Abdullah Bey’e bir söz hakkı verelim isterseniz, çünkü o epeydir bekliyor.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz bu kanun teklifinin başından itibaren söyledik, şimdi torba yasa olunca maalesef kanun sistematüğü açısından, kanun yapma tekniği açısından ne kadar aslında sakat olduğunun, ne kadar amaca hizmet etmediğinin de başka bir versiyonu ve göstergesi olduğunu.

Şimdi, siz burada, bu “canavarca his” unsurunu eklediğiniz zaman bu sefer kanunun diğer

maddelerinde de bir çelişki yaratmış olursunuz. Peki, nedir bunlar? Biraz önce arkadaşlar belirtti, bize göre de kadına karşı işlenen suçlarda bunun özellikle net bir şekilde belirtilmesi gerekiyor ki kanun koyucunun bu mantığı uygulayıcılar tarafından anlaşılabilin.

Peki, diğer taraftan nasıl şeyler getiriyor? Bakın, “Ceza artırımı kanun tekniği açısından uygun değildir.” dedik. Şöyle, eziyet çekirtmek koşuluyla yaralama suçu mesela durumu söz konusu. Adam öldürmeye teşebbüs suçundan sonra kişi bitkisel hayata giriyor, bitkisel hayata girdikten sonra da belki de yaşamın ne olduğunu anlamayacak şekle girmek durumunda kalıyor veya felç kalıyor, yatalak kalıyor. Bunlara ilişkin olan hususta bu şekilde bir düzenlemeye gidilirse bunlar da eksik kalacak durumda olan hususlar. Yani bu madde mantığında baktığımız zaman bu eksikğin olduğunu biz görüyoruz. Dolayısıyla özellikle kadına karşı işlenen suçlarda çok daha etkili olabilmesi açısından bunun netliğe kavuşturulması gerektiğini düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz Abdullah Bey.

Şimdi Ayşe Hanım, kısaca özetlerseniz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Tabii tabii kısaca.

Şimdi, yani bu sadece Türkiye açısından değil, dünyada da bir gerçeklik var. “Kadına yönelik şiddet” diye bir tanım var, bir gerçeklik var yani ve bu dediğim gibi sadece Türkiye’de değil dünyanın dört bir yanında. Bakın, sadece bu süreçte -yani coronanın ortaya çıktığı süreç için söylüyorum- 18 kadın öldürülmüş erkek şiddetiyle yani bu normal 2 insan arasındaki kavga, husumetten değil kadın kimliğiyle öldürülüyorlar yani özelliği burada. Yani sizin gerekçenizde eğer gerçekten kadına yönelik bir koruma bakışı açıyla isteniyorsa bu onu da geliştirecek. Ben kanunun sistematiğine de uygun olmadığını düşünmüyorum açıkçası yani burada mademki hazır böyle bir konu konuşuyoruz. Gerçekten toplumun da kanayan yarası yani her gün işte, boğazı kesilen kadınlar, yolda darbedilen kadınlar, evin içerisinde katledilen, darbedilen kadınlar... Sadece eşi ya da aile bireyleri tarafından değil yani bambaşka işte birlikte yaşadığı arkadaşı tarafından ya da işte komşu tarafından, fark etmiyor. Onun için bu gerçekliğe denk. Dediğim gibi, eğer gerçekten meramımız hani burada bir iyileştirici bir şeyse, bir ön almayla ben burada bir “kadın”ı ekleyebileceğimizi... Daha spesifik bir mesele çünkü diğer söylenen meselelerden. Onun için ben kadın konusunda en azından başladırıyorsa bunu yapabiliriz diye düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Züleyha Hanım, buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Aslında şöyle, belki hani meseleye baktığımız yerle ilgili bir şey diye düşünüyorum. Şimdi, çocuk ile kadın meselesi birbirinin aynı şeyler değil. Erkeklerin kadınlara şiddet uygulamasının altında yatan şey üzerinde iktidar kurma ilişkisi. Egemenlik ilişkisi üzerinden bakıyor. Şimdi, mesela, olaylara bakın, barışma teklifini kabul etmediği için şiddet uyguluyor. Diyor ki “Ben barışma teklif ediyorsam sen buna ‘Evet.’ demek zorundasın. Başka şansın yok.” Ya da “‘Evde otur.’ dedim ama oturmadı, o yüzden öldürdüm ya da şiddet uyguladım.” diyor. Şimdi, burada bir egemenlik ilişkisi var kadın ile erkek arasında. Bizim “erkek egemenliği” dediğimiz “patriarkal” dediğimiz bir ilişki biçiminden kaynaklanıyor. Yoksa bir çocuğa şiddet uygulama ya da bir erkeğin bir erkeğe, bir kadının bir kadına uyguladığı şiddet biçiminden bahsetmiyoruz. Diyor ki “Ben seni kontrol edeceğim, benim dediğimi yapacaksın. Yapmazsan sana şiddet uygulayım.” Şimdi, o yüzden ideolojik zemini farklı bir yerde duruyor. Aynı şeyden bahsetmiyoruz, çocuğa karşı şiddetten veya başka birine karşı şiddetten bahsetmiyoruz. Şiddet uyguladığı kişiler de her zaman eşi, alt soyu falan olmuyor; sevgilisi oluyor, bazen hiç alakasız biri oluyor, komşusu oluyor, arkadaşı bile olmayan, uzaktan platonik

sevdiği ama “Hayır.” dediği için öldürdüğü biri oluyor. Şimdi, bu nedenle buradaki tanımı yaparken neden aynı olmadığını anlamamız lazım, bir.

İkincisi: Gerçekten Ceza Kanunu’nu gözden geçireceksek -aslında baştaki konuşmada da söylemişim- kadına yönelik suçları ayrı bir bentte bir başlık altında toplamak gerekiyor. Çünkü gerçekten kadına yönelik suçların her birinde bu iktidar ilişkisi, egemenlik ilişkisi olduğu için farklı işleniyor. O yüzden tek tek maddelere yazmak yerine aslında bütün Ceza Kanunu bir bütün olarak incelenip ayrı bir başlık altında kadına yönelik suçların geçmesi gerekiyor. Bugün hani, canavarca hisle, sizin de aslında belki de o kezzap örneğinden yola çıkarak verdiğiniz söylediğiniz aslında onu da tam karşılamayabilir çünkü mahkemeler tarafından, hâkimler tarafından yüzüne kezzap atılması “canavarca his” diye değerlendirilmeyebilir. Hâkimin yorumuna bırakılmış bir durum. Bazı dosyalarda bu tür kararlar olduğu için. Mesela çok vahim şeyler vardı ama yine de “canavarca hisle” ya da “taammüden” diye değerlendirilmedi kadın cinayetleri dosyalarında. Hani böyle yazmış olmanızda... Şöyle söylemek istiyorum, daha açık ifade etmek gerekir belki de, verdiğiniz örneği karşılamayabilir. Evet, verdiğiniz örnek çok doğru, çok az bir ceza aldı ve kurtardı kendini diyeyim şiddet uygulayan ama onu da tam karşılamıyor çünkü gerçekten hâkimler farklı kararlar verebiliyorlar ama bu işin asıl çözümü gerçekten bu meseleyi ayrı bir başlık altında ceza hukukunda düzenlemektir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe :

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeye geçiyoruz.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 11- 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bentler ve “oranında” ibaresinden sonra gelmek üzere “, (f) ve (g) bendi bakımından ise bir kat” ibaresi eklenmiştir.

“f) Canavarca hisle,

g) Kadına karşı,”

Ayhan Erel

Aksaray

Gerekçe:

Ülkemizde kadına karşı şiddet olaylarında yaşanan hızlı artış ve kadına karşı şiddet vakalarının yalnızca eşe karşı işlenmemesi olgusu göz önünde bulundurulduğunda bahse konu şiddet eyleminin kasten yaralama suçunda cezayı artırıcı nedenlerden biri olarak düzenlenmesi zaruret teşkil etmektedir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI - 2'nci önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 5237 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “onaltı” ibaresi “onsekiz” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Madde üzerinde söz talebi yoktur.

Madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 5237 sayılı Kanunun 220 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki yıldan altı yıla” ibaresi “dört yıldan sekiz yıla” ve ikinci fıkrasında yer alan “bir yıldan üç yıla” ibaresi “iki yıldan dört yıla” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Madde üzerinde söz talepleri vardır.

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim.

Bizim bu maddeye ilişkin olan önergemiz şu şekildedir: Öncelikle, Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen 314'üncü madde ile bu 220'nci madde cezai anlamda, ceza hukuku açısından benzerlikler teşkil etmektedir. Dolayısıyla, bizim bu maddeye eklenmek üzere veya yeni bir madde ihdası şeklinde de olsa 14'üncü maddenin yürürlükten kaldırılmasına ve bu yönde ciddi bir mağduriyete neden olması hasebiyle bu maddeden kaynaklı cezaevinde tutuklu, hükümlü olan herkesin tahliye edilmesi ve serbest bırakılmasına yönelik talebimiz var.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Alpay Bey, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, buradaki 13'üncü maddede 2 ayrı ceza var: Suç işlemek amacıyla örgüt yöneticisi iki yıldan altı yıla kadar cezalandırılıyor; bu, dört yıldan sekiz yıla kadar teklif ediliyor; üye olan bir yıldan üç yıla kadar, burada da teklif iki yıldan dört yıla kadar. Yani bu maddede örgüt içi suç işleyenlerin de ayrıca cezalandırılacağı hükme bağlanmış. Hem afaki olarak, herhangi bir bilimsel araştırma olmadan buradaki cezaların alt ve üst sınırlarının artırılmasının hakkaniyete ve adalete uygun olmayacağını düşünüyoruz hem de böyle bir infaz ya da af tasarısı içinde Türkiye'de kronik bir sorun hâline gelmiş ve bazen de çok geniş yelpazede yorumlanan bir yasa hükmünün, bu şekilde cezanın ağırlaştırılmasının uygun olmayacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Süleyman Bey.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, 13'üncü maddeyle birlikte -TCK 220- suç işlemek için örgüt kurma cezası dört yıldan sekiz yıla şeklinde artırılıyor, mevcut hâli iki yıldan altı yıla kadar. Aynı maddede (2)'nci fıkra ise örgüte üye olmayı düzenliyor, o da iki yıldan dört yıla haddinde artırılıyor; mevcut hâli bir yıldan üç yıla. Bu alanda iki temel sorun var: Örgütlü suçlar ya da örgüt isnadı siyasi iktidarın keyfiyetine kalabiliyor. Nitekim bu yorumun benzerini geçmiş yıllarda yolsuzluk soruşturmasında iktidar üyeleri lehine takipsizlik kararı veren savcının KYOK kararında da görebiliyoruz. “Verilen kararda savcı bir hükümde bulunuyor, toplu işlenen, işlendiği iddia edilen suçlarda, adli olaylarda da suç örgütü isnadı yapmak ama daha önemlisi, siyasi olaylarda daha meyyal olarak hemen örgüt isnadı yapmak alışkanlığı görülüyor.” diyor. Bu sözler bizzat o savcıya ait.

Yine, bir toplumsal muhalefet etkinliğine, eylemine, yasal toplumsal örgütlenmelere de terör örgütü isnadı yapma meyyali yukarıda söylediklerimize paraleldir. TMK ise TCK 220 üzerinden artırımı yaptığı için, örneğin Gezi Parkı eylemlerinden yargılanan yurttaşlara buradan başlatılacak bir terör soruşturmasıyla salt bir eyleme katılmaktan terör örgütü bağlamı kurmak ve altı yıla kadar hapis cezası vermenin önü açılacaktır.

Bizim, düşünce suçlarını ve ifade özgürlüğünü öne çıkarmak için çalışmalar içerisinde olmamız gerekirken burada 220'nci maddenin (6) (7) ve (8)'inci fıkraları önemli. 220'nci maddenin (7)'nci fıkrasına göre, bildiğiniz gibi, sanık örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt üyesi gibi ceza almakta. Suçlama sonucu ağır bir ceza yaptırma sebebiyet veriyor. Bir de şimdi cezayı artırıyoruz. Maddeye göre üye ne kadar ceza alacak? İki yıldan dört yıla kadar. Bunun yarısına kadar indirilecek. Bu durumda ne olacak? Yani biz bu konularda cezaevinde yatan gazetecilere, önce Sözcü, Cumhuriyet gazetesi çalışanları vardı, çok sayıda gazeteciye işbu madde kapsamında ceza verildiğini bildiğimiz hâlde bu artırımla birlikte indirim uğrayacak suç olarak önerdiğimiz olayda yazı ve düşünceleri nedeniyle bu durumda olanların cezalarını daha artırmak durumunda kalıyoruz. O nedenle, bu, kamu vicdanında yara teşkil ediyor. Bu konuda bu düzenlemenin, artırımın olmaması gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Biz teşekkür ediyorum.

Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bu “220'nci madde” dediğimiz maddenin normalde, pratikte nasıl uygulanması lazım? Şöyle: İşte, sürekli bir suç işleme kararı olacak, 1'den fazla kişi yani en az 3 kişi olacak, suçun bir örgüt faaliyeti kapsamında işlenmesi durumunda ve orada örgüt içerisinde yer alanların da yine bir görev dağılımı olması koşuluyla bir örgüt varlığı kabul ediliyor, birden fazla suç işleme iradesi olduğunda özellikle, tek bir suçta değil. Usulünün böyle olması lazım yani doğru hukuki

yaklaşım bu. “Bizde pratikte nasıl?” dediğimizde, pratikte böyle uygulanmıyor. Pratikte, genelde savcılar “Ben böyle açayım, takdiri mahkeme versin.” diyor, mahkeme de “Ben böyle vereyim kararı, takdiri Yargıtay desin.” onanıp gidiyor, çoğunda örgüt yokken örgüt gibi ceza veriyor. Buradaki örgütten kasıt terör örgütleri değil, suç örgütleri yani yağma örgütü kurabilir, uyuşturucu örgütü kurabilir vesaire falan gibi. Şimdi, böyle bütününe baktığımızda o kadar birbiriyle çelişen bir teklif hâline geliyor ki hem bu suçlardan suç işlemişleri ceza indirimi kapsamına alıyorsunuz teklif sahipleri olarak hem de 1’inci ve 2’nci madde, zaten en problemli olan yerler burası ki 220 delaletiyle gelip de buradan ceza alanlar da oluyor örgüt üyesi olmaktan, bunu da artırıyoruz. Hiçbir mantığı yok, sıfır yani burada sıfır bir hukuki mantık var, sıfır. Dolayısıyla şimdi, verilen karar iki yıldan altı yıla... Şimdi, bu sadece böyle de verilmiyor, iki yıldan altı yıla burada ya, bir de zaten bir suç işlendiği zaman o, örgüt faaliyeti kapsamında işlendiğinde üstüne 1 kat, 1 kat artırarak gidiyor yani devam eden maddelerde artırarak gidiyor. Hep söylüyorum ya, gelişigüzel, çok düşünmeden yapılan yasalarla üstünden zaman geçip yüzleşince “Ya, biz yanlış yaptık.” diyorsunuz, değiştiriyorsunuz; bu da böyle bir şey. Eğer ki “Ya, biz bu tür suçlarda organize bir şekilde, organize suç örgütleri kurup da ceza alanlar bundan faydalananak, böyle yaptığımızda da bu biraz daha böyle farklı mı algılanır kamuoyunda acaba?” gibi düşünüyorsanız öyle olmaz yani hukukçular olarak herkes bunu fark eder, Genel Kurulda da bu uzun uzun tartışılır. Dolayısıyla burada yer alan mantığın dışındaki en çarpıcı hususlardan biri. Bunun çıkartılması lazım.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Teklif edilen maddeyle 5237 sayılı Kanun’un 220’nci maddesinde düzenlenen suç işlemek amacıyla örgüt kurma ve suç işlemek amacıyla kurulmuş olan örgüte üye olma suçlarının hapis cezalarının taban ve tavanları yükseltiyor. Türk Ceza Yasası’nda çoklu suçlar sadece örgüt olarak tanımlanmaktadır, teşekkül 5237 sayılı Kanun’da bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu artışla teşekkülün örgüt gibi değerlendirilmesi ceza adaletsizliğine sebep olacaktır. Türk Ceza Yasası’nda derhâl çoklu suç tanımının revize edilmesi ve teşekkülün de eklenmesi gerekmektedir. Bu düzenleme yapılıncaya kadar bu maddenin de kanun teklifi metninden çıkarılmasının uygun olacağı kanaatindeyim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ayşe Hanım, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, birkaç arkadaş söyledi ama parti görüşü olarak ifade etmek için de tekrar söz aldım. Şöyle bir durum var, şimdi, üç dört bölüm gibi galiba kanun, işte infaz hâkimliği, onu bir geçtik, bir indirim öngören, bir de artırım öngören. Şimdi, bu madde de artırım öngören madde. Aslında genel beklentiden çok farklı bir düzenleme çünkü gene şu anda infazda bir eşitlik ya da infazda bir indirim konuşuluyor ama bu maddede bir anda bir ceza artırımı var ve bu madde sadece 220 kapsamında değil aslında, delaletiyle, atf yaptığı maddelerle beraber aslında çok büyük bir kitleyi etkileyebilecek bir madde yani bir taraftan zaten belli süreler açısından indirim getirilmezken bununla bir de artırım aslında 2 kat bir artırım gibi de görülebilir. O açıdan arkadaşların da ifade ettiği gibi yani bu kanun içerisinde bir taraftan indirim yapıp bir taraftan cezaların yükseltilmesi çok da aslında birlikte değerlendirilemeyecek bir durum ya da sadece belli maddeler açısından bunun değerlendirilmesi problemli yani bütün olarak mesela Türk Ceza Kanunu’nda hangi suçların cezalarının alt sınır üst sınırı yüksek ya da düşük, hangileri yükseltilmeli hani infazın etkisiyle bu toplum vicdanını hangisi yaralar yaralamaz, bütünde yekûn olarak değerlendirilse ya da hepsi olsa belki bizce de bir mantığı olurdu ama bazı suçlar açısından olması bu kanunun içerisine atılmış gibi bir izlenim yarattı bizde de. Bu yüzden bunun çekilmesi gerekiyor ama madem ki 220’nci maddeyi konuşuyoruz, bu maddede bir değişiklik öngörülüyor, bizce 6’ncı madde yani 220’nin 6’ncı fıkrası

-benim giriş konuşmasında da ifade ettiğim gibi- örgüt adına suç işleme neredeyse aynı cezayla cezalandırılıyor, örgüt adına suç işleme buradan gidiyor 314'e, orada da benzer biçimde uygulanıyor bu örgüt adına suç işleme. Örgütün bir tanımı var zaten Türkiye'de, çokça ifade ettik ama bu madde bu açıdan önemli olduğu için söylüyorum, örgüt olmak o kadar kolay ki yani bir örgüte üye olma meselesi yani kriterleri belirsiz, çerçevesi artık çok belirsizleşen bir durum. Neredeyse 3 kişi bir araya gelse hiçbir amaç birliği olmamalarına rağmen aslında belli bir amaç çerçevesinde bir arada olmamalarına yani o örgütün bütün esaslarını taşımamalarına rağmen bir örgüt gibi tanımlanıyor yani bunlar hasbelkader bir araya gelmiş insanlar olabilir. Şimdi, bu zaten bir problemken yani örgüt üyeliği çok problemli ve tartışmalı bir meseleyken, örgüt adına suç işleme meselesinin tartışması hâlâ devam ederken yani oturmamış bir meseleyken yani burada bu cezanın artırılması meselesi bizce de hem bu kanuna çok uymamış hem bizce -burada mademki daha esaslı bir değişiklik yapılıyor- 220'nin 6'ncı fıkrasını direkt madde metninden çıkarabiliriz. O açıdan biz de bunun kanunda olmaması gerektiğini düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, Ali Bey.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, tabii infaz hukukunun özü itibarıyla bir insana cezaı verdiniz cezaevine koydunuz, en azılı mahkûm ile en muhlis, ıslah olmuş mahkûmu ayırt etmenin şartı bu infazı oluşturmak. Eğer herkes aldığı cezanın tamamını yatacak olsa, içeride geçirecek olsa o takdirde insanların ıslah edildiğini nasıl anlayacağız, pişmanlığını nasıl anlayacağız? Biz de düşündük, burada bir genel indirim yaparken bu maddede de indirim yapalım ama çıkar amaçlı suç örgütlerini ilk düzenlerken alt miktarların -iki yılın- düşük olduğunu gördük. Bu sebeple de artırmayı esas aldık, müzakere ettik ama gördüğüm kadarıyla 3 muhalefet partisi de çıkaralım diyor. Bu konuyu Genel Kurulda müzakere edelim, biz de kendi içimizde müzakere edelim, Genel Kurulda bu konuyu konuşalım. Ben notlarımı alayım, Grup başkanımızla yöneticilerimizle hep beraber konuşalım, belki de Genel Kurulda bir çözüm olur. Yani bizim amacımız, çıkar amaçlı suç örgütleri ve bilhassa tefecilik kısmında toplumu kemiren bir yapı var, bu yapıyla etkin mücadele edilmesi idi. Tabii Terörle Mücadele Kanunu'ndan gelen sebepleri de dikkate alarak yeniden Genel Kurul aşamasında müzakere edelim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, burada iki şey söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Buyurun Zeynel Bey.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bu tip şeyler niye önemli biliyor musunuz? Şimdi, burada mesela, artırılır, sonuçlarıyla karşılaştıktan sonra indirmek daha zor. Çünkü indirdiğin zaman bu sefer diyorlar ki “Bak, örgütlü suçlarda indirim yapıyor Meclis.” yaygarası kopuyor, daha da inmiyor, öyle gidiyor ondan sonra. Yani bir suçu artırmak kadar tehlikeli bir şey yok, yüzleştığımız zaman görüyoruz bunu. Hakikaten uygulamada da muazzam yanlış kararlar var yani kanunun kuruluş amacının çok dışına çıkıyor.

Bir de şimdi söz almışken bir şeyi ben merak ediyorum. Dünden beri bakıyorum açıkçası. Burada ilk bir taslak çalışmanız olduğunda bir yıl da ceza alsa belli bir süre ceza infaz kurumunda geçeceği bir şey vardı. Bu şu anda hangi madde içerisinde burada?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Kanun maddesini soruyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 107'de var.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Hayır, bu kanundaki maddeyi soruyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – 70 madde ya bu kanun, bu kanunun hangi maddesinde bu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 46’ncı maddesinde. 1’inci fıkranın 3’üncü sırası: “Gereken sürenin beşte 4’ünü ceza infaz kurumunda geçirecek, 1/5’i denetimli serbestlikte.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi mesela bu da bununla birlikte aynı şeyi oluşturan şey. Yani mesela şu anda salgın var, ne kadar süreceği belli değil. Basit bir kavgadan bile orada ya hâkim nasıl olsa erteler diye bakmamak lazım, basit bir şeyden ötürü girecek şey ki bu, dünya uygulamasında da mesela bir yıl ceza alan biri sabıkasızsa hemen içeri falan girmiyor, böyle bir şey yok yani. Yine bu büyük bir sıkıntı yaratacak yani şeyine de aykırı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam Zeynel Bey.

Bu konuyu Genel Kurulda müzakere edelim arkadaşlar.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hani bu ikisini çalışın istiyorum, bu kişisel olarak bir partinin önceliği ya da şeyi değil, gerçekten problem çıkartacak yani. Şimdi yürüten ceza davası sayısını versin bakanlık yetkilileri, basit suçlar diye tarif edeceğimiz suç tipinden çok sayıda, yüz binlerce dosya var; verirler, bir şey olur, bozulur, yani mantıksız şey, ufak tefek, insanlar içeri girer girer durur.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama Zeynel Bey, bu şöyle ama, ilk yardım paketinde...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onunla bu farklı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bakın, diyorum ki, daha sonrasında belki bu dönem geçer, bu salgın falan geçer başka bir şey olur, daha sonra görülebilir yani bu dönem görülmesi mantıksız.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Zeynel Bey, müsaade ederseniz, Abdullah Bey ve Ramazan Bey’e söz hakkı veriyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ekim ayında çıkardığımız ilk yardım yardım paketinde, seri yargılama, basit yargılama, üç yıla kadar hapis cezası öngörülen suçlarda kamu davası açılmama, ondan önce ön ödeme, erteleme, paraya çevirme... Şimdi, kademelendirilmiş mahiyette birçok bu manada yani bizim arzu ettiğimiz sizlerin de bu çerçevede belli suç tiplerinde cezasızlık öngörme hadisesini bu kademelerle beraber yaşıyoruz. Ancak öyle durumlar var ki tüm bu aşamalarda geçmesine rağmen belli suçlarda kısa süreli hürriyeti bağlayıcı ceza verilmiş olmasına rağmen nihai evrede hâkimin en son kararında hapis cezasıyla son buluyor. O kişiler için de toplumda “Ya kardeşim bu nasıl bir şey, şu suç işliyor ceza evine girmiyor.” diye bir kanaat var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama bu böyledir zaten. Yani yüzde yüz... Mesela biri ilk defa suç işliyor ve çok basit suç olarak tarif ediliyor, hiçbir sağlıklı hukuk sistemi onu hapse atmaz, önce bir şans daha verir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama işte o kademeler var, tam altı yedi aşamada o şartlar var, ona rağmen bakın yani şimdi, basit yargılama, seri yargılama, kamu davası açılmaması...

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Abdullah Bey, biraz hızlandırırsanız Ramazan Bey’e de söz vereceğim bu konuda.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ben de onu ifade edeceğim.

Ramazan Bey, buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Teşekkür ediyorum, aslında Abdullah Bey söyledi, ben de söz istemiştım. Şunu özellikle söylemek lazım ki, bana göre teklifin en önemli maddelerinden biri bu. Şöyle ki, bu kalıcı hükümler de zaten düzenleniyor, toplumda bir cezasızlık algısı var, adliyenin bir kapısından giriyor diğer kapısından çıkıyor şeklinde. Bu bir.

İki; Abdullah Bey’in demin söylediği o badireleri atlattıktan sonra daha bu cezayı almış ise demek ki sabıkasında sıkıntı var demektir. Bütün bu badireleri, tüm bu engelleri aştı, aştı, geldi ve en son

bir mahkûmiyet verildi, buna, burada iyi hâl falan da uygulanmadı, infazına geldi. Buradaki kastımız şudur: İçeri bir girsın, bir caydırıcılık olsun, toplumdaki o cezasızlık algısı da kırılınsın ve bundan böyle de insanlar bilsin ki “18 ay aldım, tamam, infaz yok.” bu kırılınsın. Özellikle, işte hırsızlıktır, buna benzer suçlarda, toplumda infial uyandıran hadiselerde en azından mağdurun da cezasızlık hissine tercüman olsun diye getirilmiştir. Uygulamada faydası olacağını düşünüyorum Başkanım.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – İlgili madde geldiğinde bunu müzakere edelim ama çok sakıncalı bir madde; son anda, kesinlikle bu dönem çıkmaması gereken bir şey, sonrası belki tartışılır ama kötü sonucu olacak bunun.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Tamam, sonra onu yine tartışmaya devam edebiliriz arkadaşlar.

Şimdi 13’üncü madde üzerinde 3 adet önergemiz vardır.

Aynı mahiyette olan 2 önergeyi okutup işleme alacağım:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasına arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Tufan Köse

İstanbul

Mersin

Çorum

Süleyman Bülbül

Aydın

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ayhan Erel

Aksaray

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Sayın Zeynel Emre ve arkadaşlarının önergesinin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 13’üncü maddesiyle, Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesinde yer alan hürriyeti bağlayıcı cezaların alt ve üst sınırları artırılmak istenilmektedir.

Cezaların alt ve üst sınırlarının belirlenmesi yetkisi kanun koyucu olarak TBMM’ye ait olup, bu belirlemelerin yapılmasında çok titiz davranılmalı, bilimsel inceleme ve araştırma yapılmadan karar verilmemelidir.

TCK madde 220’de cezayı artırıcı nedenler de hükme bağlanmış olduğu gibi, failin örgüt adına suç işlemesi hâlinde ayrıca cezalandırılacağı da hükme bağlanmıştır. Kaldı ki mevcut görüşülen kanun teklifi bir infaz düzenlemesi ve af düzenlemesi olduğu için, ceza artırıcı hükümlerin de içine yerleştirilmesi, usule ve kanun yapım tekniğine uygun değildir.

Keza teklif edilen değişiklikte önerilen ceza alt ve üst süreleri bir ihtiyaca dayanmadan sunulan afaki düzenleme teklifidir.

Bu anlamda tekliften çıkarılması ceza hukuku tekniğine daha uygundur.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Sayın Erel’in önergesinin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

TCK’de çoklu suçlar sadece örgüt olarak tanımlanmaktadır. Teşekkül 5237 sayılı Kanun’da bulunmamaktadır. Bu sebeple, bu artışla teşekkülün de örgüt gibi değerlendirilmesi ceza adaletsizliğine sebep olmaktadır.

Bu bahisle, hükmün teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3’üncü önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“5237 Sayılı Kanunun 314 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. 220 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Suç işlemek amacıyla örgüt kurma

MADDE- 220 (1) Kanunun suç saydığı fiilleri ve bu kanunun dördüncü kısmında yer alan dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması hâlinde üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak örgütün varlığı için üye sayısının en az üç kişi olması gerekir.

(2) Suç işlemek amacıyla kurulmuş olan örgüte üye olanlar, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Örgütün silahlı olması hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza dörtte birinden yarısına kadar artırılır.”

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesi değiştirilerek örgüte üye olmamakla birlikte üye sıfatıyla cezalandırmayı öngören hükümler madde metninden kaldırılırken, benzer bir düzenlemeye yer veren TCK’nin 314’üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Kaldırılmasını öngördüğümüz bu hüküm ise hâlihazırda TCK’nin 220’inci maddesinde de yer almakta olup, mükerrer yargılama ve cezalandırmanın önüne geçilmesi elzem olmuştur. Lafzı ve ruhuyla aynı olan iki düzenlemenin bir arada olamayacağından hareketle, TCK’nin 314’üncü maddesinin kaldırılması önerilmektedir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Başkanım, bir ara verelim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Başkanım, yarına bırakalım çünkü burada ne kadar uzun süre kalsak o kadar riski artırıyoruz hepimiz için. Saat 11.00’de başladık, saat 19.30, insanlar yoruldukça da virüs alma ihtimali artar.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Onu bir değerlendirelim.

14’ü bitirelim, yemek molası verelim, ondan sonra değerlendirelim.

14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 5237 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beş yıla kadar hapis ve” ibaresi “altı yıla kadar hapis ve beşyüz günden” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde verilecek ceza bir kat artırılır.”

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Başkanım, maddeyle ilgili bir şey söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bakın, bu tefecilikle ilgili bir madde, değil mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Burada suç oranı artırılabilir ama buradaki temel sorun ne dersek, burada bir yaptırım uygulanmıyor pratikte yani pratikte tefecilik yapanı kolay kolay kimse yakalamıyor, çok istisna. Yani bu suç, takibatı en az yapılan suç, temel problem burada bu. Yani salt bunun cezasını artırmanın bir şeyi yok, biz artırılması yönünde teklife de karşı çıkmıyoruz, artırılabilir ama bunun pratiği yok, buna dikkat çekmek için söz aldım.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde 1 adet önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

20.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.33****BAŞKAN: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)**

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Değerli arkadaşlar, görüşmelere devam ediyoruz.

10’uncu maddenin oylanıp oylanmadığı hususunda bir tereddüt var, tekrar 10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum.

Oylanması hususunu öncelikle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

Şimdi 15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesinin mülga dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(4) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir. Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de adli kontrol kararı verebilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi bizim bu maddeye ilişkin olan hususta şöyle bir önergemiz söz konusu. Bir defa bu özellikle hasta, tutuklu ya da hükümlüler adli tıptan rapor almaktansa üniversite hastanelerinin, devlet hastanelerinin, bu konuda tam teşekküllü hastanelerin de bu yönde vermiş oldukları raporlara da itibar edilmesi gerektiği. Öte taraftan bu devlet hastanelerinin veya tam teşekküllü hastanelerin vermiş olduğu raporlara rağmen yine Adli Tıp Kurumundan onay beklenmesi bu kurumlara olan güveni de sarsan bir durum. Bu nedenle biz öncelikle bu tam teşekküllü devlet hastanelerinden veya üniversite hastanelerinden alınan raporların yeterli olabileceğini düşünüyoruz.

Öte taraftan infaz yasasının 16’ncı maddesi gerçekten çok uzun bir süreci hastalara dayatan bir süreç. Böyle bir uygulamanın en azından rahatlatılması açısından önemli olduğunu düşünüyoruz. Diğer taraftan ise yine özellikle çocukların anneleriyle beraber cezaevinde uzun süre kalmaları ve âdeta cezaya maruz kalması da kabul edilebilecek bir durum değildir. Bu nedenle biz bu maddenin bu şekilde ihdas edilmesini istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Öztürk buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, öncelikle 9’uncu maddede konuştuğumda kanun teklifi veren kanun sahipleri burada yoktu, tutanaklardan takip etmelerini rica edeceğim.

Bu maddeyle ilgili de, elinde rapor olan ve yeniden suç işleyen için bu rapor geçerli, 5275 (16/3)’e göre avantajlı oluyorlar çünkü. Ama ilk kez suç işleyen bir şüpheli için bu iş nasıl olacak? Adli kontrol savcılık aşamasında bunu uyguluyor. Gözaltındayken bu raporu alamaz, ilk kez suç işleyenler için belirli bir süre ortaya konulmalı, yeni çıkan durum için ayrıca düzenleme yapılmalı.

Gözaltı aşamasında şikâyet ve iddiası var ise belirlenecek tam teşekküllü hakem hastanelerden elindeki raporları ve hastalık kayıtlarıyla rapor alınmalı ve savcılık aşamasında bu rapor sunulmalı. Bu durumda adli kontrol hükümleri muhakkak geçerli olacak belli çerçeve içinde belirlenmeli. Elektronik kelepçe ve ev hapsi gibi keza yönetmeliğin de yeniden düzenlenmesi ve tek kişiyle iletişim aletleri olamadan çok alternatif de oluşturulmamalı diye düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya ben belki birkaç cümleyle ek yapacağım Abdullah vekilimizin söylediklerine.

Şimdi, onun söylediklerine aynen katılıyorum bir de şöyle bir durum: Şimdi, bu raporlar alınıyor ama bir de biz hâkimlere takdir yetkisi veriyoruz, maalesef bu takdir yetkisi de çok objektif değerlendirmeler sonucu olmuyor. O açıdan ben böyle çok takdir yetkisine bırakmadan, en son işte, eğer bir adli tıp raporu varsa, eğer yaşamını tek başına idame ettiremediği bilimsel bir rapora dayanıyorsa hani burada “hâkimin takdir yetkisin”den ziyade bence “verilir” ifadesi kullanılması daha uygun olur yani. Çünkü diğeri subjektif bir değerlendirmeye bırakılacak ama ortada objektif bir rapor var ya da objektif koşullar var, işte gebe olan ya da doğurduğu tarihten altı ay geçenler vesaire gibi.

Eğer bu açıdan hakkaniyetli bir uygulama istiyorsak bence çok subjektif değerlendirmelere bırakmamamız gerektiğini düşünüyorum çünkü uygulama biraz böyle geliyor takdir yetkisine bırakıldığında. Bu iki yerde de hem burada “adli kontrol altına ilk verilir” denilmeli ve hakkında mahkûmiyet hükmü verilmesinden sonra da yine “verilir” deyip takdir yetkisini ortadan kaldırıp bunu bir şey hâline getirebiliriz bence yani objektif koşula bağlayabiliriz. Daha uygun olacağını düşünüyorum ben.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklama...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, hem Sayın Öztürk’ün hem de Ayşe Hanım’ın, sayın vekilimizin az önce söyledikleri konuda...

Bir, eğer kişinin bir hastalığı varsa hastalığını gözaltına alındığında ilgili kuruma ibraz eder; savcılığa, mahkemeye. Her hâl ve şartta sağlık durumu sıkıntılı olan, zaten “Cezaevine gidebilir.” diye doktor raporu alınmayan hiç kimse cezaevine konulmuyor. Elbette ki bir süreç, süre olabilir mi? Mümkün ama sonuçta bunları bir şekilde doktor raporuna bağlamadan “Herkesi bekleyelim, gözaltına alınmasın, tutuklanmasın.” vesair diye hâkime takdir yetkisi verilmeyecek bir hukuk sistemi olamaz.

İki, Yasin Bey, sizinkine geldiğimizde de... Biz her türlü bağımsızlık teminatı, tarafsızlık, anayasal teminatlara, yetkilendirdiğimiz hâkimlere güvenmeyip de doktorların tamamına güvenelim, yalnızca onların verdiği rapora hâkimler bağlı olsun demenin anayasal sistemimize, yargı bağımsızlığı ve

tarafsızlığına aykırı olduğunu düşünüyorum. Mevcut düzenlemenin doğru olduğu kanaatindeyiz. Biz, tabii, bu kadar yetki verdiğimiz hâkimlere güvenelim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Züleyha Hanım, buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – “Tutuklanmıyor” dediniz ama -hani ben de avukatlık mesleği de yapmış biri olarak- böyle olmuyor. Yani insanlar hastalıklarını söylüyor, hatta raporları oluyor ama raporlarını getirecek kimse olmuyor, ulaştırılmıyor, bulunamıyor vesaire. Hatta bazen gözaltında ailesi raporunu bulamadığı için ilacını içeriye veremiyoruz, gözaltındayken kendisine veremiyoruz çünkü raporunu bulamıyoruz. Bir yerlerde oluyor ve temin etmesi mümkün olmuyor. O yüzden maalesef hâkimlerimizin de şöyle bir şeyi yok: Hani, araştıralım, gerçekten böyle bir durumu var mı, hastaneye yazalım, soralım gibi bir dertlerinin olduğunu ben açıkçası bu kadar süre içerisinde görmedim. Hani o yüzden öyle bir süreçte hemen istenirdi diye bırakırsanız kendiliğindencilige, aslında sağlık sebepleri gerekçe olmayacak, tutuklanacaklar anlamına gelir. Pratikten gördüğüm şeyi söylüyorum, lütfen buna inanın yani bu somut durum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yirmi beş yıl pratiğin içinde olmuş birisiyle konuşuyorsunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ben de. Herhâlde siz son süreçlerde değilsinizdir. Yani en azından çok net gözlemlediğimiz, kaç tane müvekkilde ben raporu olduğunu bildiğim hâlde, ailesi yok, getiremediği için, sözlü ifade etmemize rağmen kabul edilmedi ve tutuklandı. Sonradan itirazla çıkanlar oldu.

Şimdi, Adli Tıp açısından bir diğer sorumuz da süreler. Şimdi, Adli Tıba giden bir rapor gerçekten çok uzun sürelerde gelmiyor ve bu arada hastalık ilerlemiş oluyor. Artık kişi neredeyse ölüm noktasına geldiğinde tahliye ediliyor. Bazen de öldüğünde artık, tahliye etmeme şansı yok. (Uğultular)

Lütfen... Ben kendimi anlamakta bile zorlanıyorum. Konuşmazsak iyi olur.

Adli Tıbbın süreçleri çok uzun gerçekten. Bu süreci kısaltacak bir düzenlemenin acil olarak yapılması gerekiyor. Adli Tıbbın işi, evet, çok fazla, yoğun ama hastaların durumu da çok acil. Yani İHD'nin son verilerini biliyorsunuzdur. On yedi yılda 3.500 hasta mahpus ve sadece 2019 yılında ise 50 hasta mahpus hapisshane de yaşamını yitirdi.

Şimdi, bu rakamlar sadece rakam değil, bunların her biri insan ve bu süreci hızlandıramazsak rapor geldi, itiraz oldu, o eksikti, bu eksikti, yeniden gitsin süreçleriyle ki tabii ki arkadaşlarımızın anlattığı, yanlış, maalesef ideolojik tutumdan kaynaklı verilen raporları da düşündüğümüzde insanlar cezaevlerinde hastalıklardan ölmeye devam ediyor. Bu sürecin, bu işleyişin bir an önce değiştirilmesi lazım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde iki tane önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/2762 esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 15- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesinin mülga dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(4) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği tam teşekküllü devlet hastanelerinin, eğitim ve araştırma

hastanelerinin, üniversite hastanelerinin sağlık kurullarınca düzenlenen rapor uyarınca tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı yıl geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilir. Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de adli kontrol kararı verebilir.

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

Hastalık yahut engellilik nedeniyle tutuklunun yaşamını bir başına idame ettiremeyeceğinin tam teşekküllü devlet hastanelerinin, eğitim ve araştırma hastanelerinin, üniversite hastanelerinin sağlık kurullarınca düzenlenen raporlar ile tespit edilmesi Adli Tıp Kurumunun tek yetkili olması durumunu ortadan kaldırarak hem kurumun iş yükünü hafifletecek hem de taraflı kararlar vermesi engellenecektir. Yine tutukluluğuna karar verilen kadınların gebe yahut küçük çocuğu olması hâlinde adli kontrol yöntemiyle kurum dışında bulunmaları önerilerek cezaların şahsiliği ilkesi ve tutukluluğun da bir tedbir olduğu hususunun bir arada değerlendirilmesi ve çocukların cezaevi koşullarında yaşamalarının engellenmesi amaçlanmıştır.

Bu madde düzenlemesinde “karar verilebilir” ifadesi yerine “karar verilir” ifadesi yer almalıdır. Uygulamada sulh ceza hâkimlerinin yasalarla verilen takdir hakkını çoğunlukla özgürlüklerden yana kullanmadığı bilinmektedir. Kaldı ki ağır hasta olan veya gebe olan şüphelilerin, yaşamını cezaevinde idame ettiremeyeceğinin bilimsel olarak ortaya konulmasına rağmen, hâkimin subjektif değerlendirmesine imkân vermek kabul edilebilir değildir.

Yine bu madde düzenlemesinin 16/3 maddesindeki tam teşekküllü hastanelerin yetkili kurullarınca verilen sağlık raporunun Adli Tıp tarafından onaylanması şartının kaldırılması gerekmektedir. Zira tam teşekküllü hastanelerden alınan bilimsel nitelikli sağlık raporları için Adli Tıp Kurumunun onayının aranmasının tıbbi yeterlilik ve etik ilkeleri açısından hiçbir karşılığı bulunmamaktadır. Adli Tıp Kurumu tarafından incelenen “cezaevinde yaşamını idame edemez” niteliğindeki bir raporun onaylanmaması, raporun üzerinde imzası bulunan tüm sağlık emekçilerinin ve bağlı oldukları kurumun tıbbi birikim ve yeterliliklerinin sınanması anlamına gelir ki tıbbi alanda kurumlar arası hiyerarşiden söz edilemez. Ayrıca Adli Tıp Kurumunun başkanı ve üyelerinin atama şekli göz önünde bulundurulduğunda siyasi otoriteye bağlı olarak faaliyet gösterdiği şüphesi bile hasta hakkında verilen raporların bilimsel açıdan güvenilirliğini zedelemektedir. Yine istisnai bir güvenlik tedbiri olan tutuklama tedbirinin ağır hastalık riski taşımayan fakat infaz kurumunda hastalığının ilerlemesi vb. riskler göz önüne alındığında mevcut yargı pratiğinde kısmen de olsa tutukluluk kararlarında göz önüne alınan hastalık vb. durumlarla ilgili mahkeme ve hâkimlik kararlarında geriye gidişe sebep olacaktır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Konuşma talebim vardı ama.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okuduk. Maddede konuştururuz.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini

arz ve teklif ederim.

“Madde 15- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesinin mülga dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(4) Gözaltı aşamasında öne sürülen ağır bir hastalık veya engellilik iddiası mevcut ise ve ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği tam teşekküllü devlet hastanelerinden alınan bir sağlık raporu ile 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir. Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümlle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de adli kontrol kararı verebilir.”

Ayhan Erel

Aksaray

Gerekçe:

Değişiklik teklifinin ikinci fıkrasında yer alan “Maruz kaldığı ağır bir hastalık” ifadesinin daha detaylı belirtilmesinin keyfi uygulamaların önüne geçilmesi bakımından önemli olduğu kanaatindeyiz. Bu durum suistimale açık olup keyfi uygulamalara neden olabilir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 5271 sayılı Kanunun 112 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümlle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de tutuklama kararı verebilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şimdi, bu hamile kadınların durumu son derece önemli. Bilhassa son üç dört yıldır çok büyük bir yara bu aslında çünkü son üç dört yıldır bilhassa daha da artan oranda OHAL dönemi ve sonrasında hamile kadınlar cezaevlerinde büyük perişanlık çektiler, yüzlerce hamile kadın cezaevlerindeydi. İki üç haftalıkken tutuklanan kadınlar ve sonrasında hamilelik sancısını cezaevlerinde geçiren kadınlar, hastaneye zor yetiştirilen, jandarmaların eşliğinde hastaneye götürülen kadınlar ve doğum sonrası tekrar cezaevine geri getirilen kadınlar... Şimdi, bunlar bir ülke için utanç verici cümlelerdir aslında çünkü bir kadın en zayıf anında -hamilelik ve doğum anı- ve sonrasında cezaevine geri getiriliyor ve uzun bir müddet yine cezaevinde kalıyor ve böyle kalan da çok kişi var, yüzlerce hamile kadın bu şekilde kaldı. Aslında 5275 sayılı Kanun’un 16/4 maddesine göre hükümlüler için altı aylık bir erteleme vardı. Şimdi tutuklular için söylenen bir cümle var 15’inci maddede ama bu altı ay müddetinin çok daha uzun olması lazım, bence iki yıl kadar olması lazım, annenin emzirme süresi kadar olması lazım. Altı ay müddeti, kısa bir müddet. Çocuğun altı aylıkken annenin tekrar cezaevine girmesi hiç doğru bir durum değil. Çocukların altı yedi aylıkken cezaeviyle tanışması tıbben de çocuk açısından da doğru bir durum değil. İki yıla uzatılması gerekir diye düşünüyorum. Çünkü bu konuda gerçekten çok sıkıntılar yaşandı ve yaşanacak gibi, oldukça sıkıntılı bir konu. O yüzden

değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Birçok kadın maalesef lohusayken girdiği cezaevlerinde çocuğu iki üç yaşına girene kadar kaldı ve büyük sıkıntılar yaşandı. Şu anda tutuklulukla ilgili bu altı aylık geciktirmenin, adli tedbir uygulamasının ben az olduğunu düşünüyorum şahsen, en az iki yıl olmalı. Hepimiz anne babayız, çocuğun altı aylıktan yükünün hâlâ çok ağır olduğunu hepimiz biliriz, en az iki yıla kadar bu sürenin uzaması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Madde 16’yla 15’inci maddeyi karıştırdı herhâlde.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – 15’e yetişemedi.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi Sayın Başkan, burada yanlış anlamıyorsak getirilen teklif şu değil mi? Biriyle ilgili mahkûmiyet hükmü verilmiş olacak, bu hükümle ilgili olarak istinafta ve temyizde olacak dosya, kanun yoluna başvurulmuş olacak. Yani, dosyadan mahkeme el çekmiş olacak kararla birlikte ama daha sonra UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi tutuklama kararı verebilecek. Yani şimdi, bizde, bizim hukukumuzda bir ilk derece mahkemesi dosya hakkında karar verdikten sonra dosyadan el çekmiş olur. Ondan sonra o dosyaya ilişkin artık yeni bir karar alamaz, değerlendirme yapamaz, yani böyle bir imkânı yok. Verdikten sonra bunun üstünden artık bir şey yapamaz. Bu, kabul edilebilir bir şey değil. “Tutuklu incelemesi” diyor yani tutuklu olarak hükmü veriyorsa mahkemenin kendi takdiridir ama artık onu verdikten sonra hiçbir şekilde o kararı alamaz yani bu genel ilkelere uymaz, hukukun hiçbir ilkesine uymaz bu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Mahkûmiyet hâlinde...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – El çekmiş olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Teklif edilen maddeyle, hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde UYAP kayıtlarını incelemek yoluyla hükmü veren ilk derece mahkemesi tutuklama kararı verebilir şeklinde... Bunun önü açılmaktadır. Ancak hükmü veren mahkeme hükmü birlikte dosyadan elini çekmiştir yani daha sonraki aşamaları takip etmesi mümkün değildir. İstinaf aşamasında yahut temyiz aşamasında olan bir dosyada ilk derece mahkemesine tutuklama yetkisi vermek yetki hususunda karışıklığa yol açacak, usul hukuku bakımından ileride telafisi mümkün olmayan zararlar meydana getirecektir.

Metin İyidil dosyasında olduğu gibi istinafin verdiği tahliye kararlarını mevzuatta olmaksızın bir sonraki istinaf dairesiyle tutuklamaya çevirme işlemi hukuksuzluğun itirafı niteliğindedir. Yerel mahkeme dosyada karar verince el çeker, artık istinaf ve Yargıtay yetkilidir. Yani yerel mahkeme bu aşamadayken tahliye kararı verebiliyor mu? Tahliye kararı verebiliyorsa tutuklama kararı da verebilir. Bence madde bu hâliyle kabul edilmemeli ve kanun metninden çıkarılmalıdır diye düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Antmen...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vekillerimiz bahsettiler, Türk hukuk sisteminde mahkeme kararını verdikten sonra dosyadan elini çeker. Bunun en önemli sonucu demin Sayın Vekilimizin de bahsettiği gibi tutuklama kararını tekrar verememesi veya tahliyeye karar verememesi. Dosya istinafta olabilir, dosya Yargıtayda olabilir. Fiziken

dosya kanun yollarındayken yerel mahkemenin, kararı veren ilk derece mahkemesinin, bu dosyayı kendi başına veya bir ihbar üzerine tekrar ele alması, UYAP'tan belki de eksik evrakları inceleyip karar vermesi bence hakkaniyete uygun değil. Yerel mahkeme kararını vermiştir, dosyadan elini çekmiştir. Dosyaya bir daha kanun yolundan kendisine gelmeden elini vurma, elini sürme, dokunma imkânı yokken yani karar verme imkânı yokken “UYAP’tan bak, istediğin zaman tekrar tutuklama kararı ver.” demek yanlıştır, hatalıdır ve keyfiliklere yol açabilir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya arkadaşlar söyledi, biz de aynı şeyi düşünüyoruz. Şimdi bir yerel mahkeme kararı var, bu usulümüzde de böyle bir uygulama yok zaten. Genel hüküm, el çekecek dosyadan. Şimdi biz Yargıtaya bu yolu açarsak bir karmaşa hâli doğacak çünkü tutukluluk hâlini de... Aslında dosya içerisindeki kişiler bunun değerlendirilmesini de temyize götürebilir. Yani bu, başka bir karmaşa hâlini de getirecek. Başka yollar açacak, tutukluluğa itiraz olacak ya da başka yollar olacak. O açıdan bizce de bu bir karmaşa hâlini getireceği için... Bir de yetki gaspı hâline gelecek. Yani işte Yargıtay ya da istinaf... Aslında yerel mahkeme kendisinin veremeyeceği ya da böyle genel düzenlemeye aykırı bir kararı vermiş olacak. Bence kanun tekniği açısından da problemli. Onun için ben diğer arkadaşlara katılarak bunun çekilmesi gerektiğini düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, Anayasa'nın 142'nci maddesi gereğince mahkemelerin kanunla kurulması ve usul kurallarının da kanunla getirilmesi çerçevesinde, usul kurallarında yaşadığımız sıkıntıları dikkate alarak bir değişiklik yapıyoruz. Bunu hem CMK'ya hem de şu anda Komisyon gündeminde olan HMK'ya da getirdik. Buradaki mesele, adli kontrolü ihlal eden şüpheli veya hükmen tutuklu. Bu kişinin adli kontrolü ihlal ettiği denetimli serbestlik müdürlüğünün belgeleriyle belli. Denetimli serbestlik... Kişinin adli kontrolle yurtdışına çıkış yasağı var, dosya istinafta, temyizde, Edirne'de, Meriç'te, Hatay'da yakalanıyor. O nedenle -dosyayı bul- kimse tutuklama kararı vermiyor, dosya ortada kalıyor. Bunları dikkate alarak sorunların çözülmesi için bir kanunla usul kuralına yeni bir açılım getiriyoruz. UYAP'ta bütün evraklar var, evrakları görecektik ve karar verecektik. Bence engel bir durum söz konusu değil.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben bir şey sorabilir miyim? Mahkeme bunu değerlendiriyorsa, diyelim ki, yerel mahkeme istinafta ya da Yargıtayda ise kişi de bunun değerlendirilmesi için talepte bulunacak. Bunu da değerlendirecek mi? Diyelim ki adli kontrolü değerlendirebiliyor normalde mahkeme. Şimdi, siz adli kontrole karşı tutuklama kararı verdiriyorsunuz ama insanlar bunun için, işte kontrolün, tedbirin kaldırılması için de başvuru yapabilecek mi yerel mahkemeye eğer böyle bir yetki verdiğimiz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Elbette ki yapabilecek. Bunlar, aynı şekilde yerel mahkemeye müracaat edecek. Arkadaşlar meselenin özü şu: Bir yargılama yapıyoruz. Sanığın haklarını en hızlı şekilde yerine getirelim. Az önce Sayın Gergerlioğlu diyor ki: “Yargıtaydan dosyası gelmediği için açığa çıkamıyor, koşullu salıvermeden yararlanamıyor.” Bu bir vakia mı? Vakia. Yerel mahkemenin elinde, UYAP'ta bütün dosya kayıtları var mı? Var. E, yerel mahkeme bu kararı verse de Yargıtayı beklemese veyahut da Edirne'deki adam için Ankara'daki mahkemeye ulaşılamadığında bir gün, iki

gün, üç gün ortada kalmasın...

Sonuç itibarıyla, bu mahkeme yetkili bir mahkeme, görevli bir mahkeme ve UYAP kayıtları da var. Bence hiçbir engel yok, kanunla konulan bir kural.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Madde üzerinde, ikisi aynı mahiyette olmak üzere, üç adet önerge vardır; okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Tufan Köse

Süleyman Bülbül

İstanbul

Mersin

Çorum

Aydın

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ayhan Erel

Aksaray

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre ve arkadaşlarının önergesinin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 16'ncı maddesi, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 112'nci maddesinin 1'inci fıkrasına cümle eklenmesiyle alakalı olup teklif edilen değişikliğe göre, hakkında mahkûmiyet hükmü verilen ve kanun yoluna başvuran sanık hakkında sanığın adli kontrol hükümlerini ihlal etmesi hâlinde kararı veren mahkeme de UYAP kayıtlarını inceleyerek tutuklama kararı verebilecektir. Bu hüküm, mahkemelerin karar verdikten sonra elini dava dosyasından çekmesi hükmüne açıkça aykırıdır. Dosya fiziken kanun yolundayken UYAP üzerinden inceleme yapılarak tutuklama gibi istisna olan bir tedbirin verilmesi, kişinin özgürlüğünden mahrum edilmesi adil ve hukuki değildir. Bu anlamda, ilgili hükmün teklif metninden çıkarılması usul ve yasaya uygun olacaktır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel'in önergesinin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklif edilen maddeyle hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi ve tutuklama kararı verilmesinin önü açılmaktadır ancak ilk derece mahkemesi hükmüyle dosyadan el çeker, istinaf aşamasında yahut temyiz aşamasında olan bir dosyada ilk derece mahkemesine tutuklama yetkisi vermek yetki hususunda karışıklığa yol açabilir ve usul hukuku bakımından telafisi güç zararlar doğmasına yol açar. Bu kapsamda, madde metninin kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun maddesinin daha anlaşılır olması amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 5271 sayılı Kanunun 272 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu suretle verilen hükümler tekerrüre esas olmaz.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Madde üzerinde söz talebi bulunmamaktadır.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinde geçen “tekerrüre” ibaresinin “tekrara” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun maddesinin daha anlaşılır olması amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

Madde 17'den sonra gelmek üzere madde ihdasına ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) sıra sayılı Kanun Teklifi'ne 17'nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

“MADDE 18- “5271 sayılı Ceza Muhakemesi Yasası'nın 311 inci maddesinin (f) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(g) “Devlet Güvenlik Mahkemelerinde ve özel yetkili mahkemeler tarafından yargılanmış olanlar hakkında talebe bağlı kalmaksızın re'sen yargılamanın yenilenmesi kararı verilir. Hâlihazırda tutuklu ve hükümlü bulunanlar hakkında derhal infazın durdurulması ve tahliye kararı verilir.”

Gerekçe:

DGM ve ardılı durumundaki özel yetkili mahkemelerde, özel yargılama usullerine tabi bir şekilde

başta savunma hakkı, doğal hâkim ilkesi, objektif ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkı olmak üzere temel insan hakları ihlal edilerek adil olmayan bir şekilde yargılamalar yapılmıştır. 2014 yılına gelindiğinde ise beşinci yargı paketiyle özel yetkili mahkemeler ile TMK 10’uncu maddeye göre görevli kılınan mahkemeler kaldırılmış olup görev ve yetkileri ağır ceza mahkemelerine devredilmiştir. Tüm bu gelişmeler ve verilen AİHM ihlal kararları çoğu dava açısından yeniden yargılama yolunu açmış ve çok sayıda sanık bu hükümden yararlanarak tahliye edilmiştir. OHAL döneminin ardından TBMM’de kabul edilen 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 18’inci maddesinde ise “5271 sayılı Kanunun 311 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine ‘tespit edilmiş olması’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘veya ceza hükmü aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane çözüm ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi’ ibaresi yer almaktadır.” Yani bahse konu hüküm gereğince, AİHM’in dostane çözümle düşme kararı verilen hükümlüler açısından yeniden yargılama başvuruları kabul edilmiştir ancak yerel mahkemelerce aynı mahkeme ve yargı faaliyetine maruz kalınmasına karşın, şahısların mensubu oldukları iddia edilen örgüt gözetilerek farklı kararlar verilmektedir.

Bu nedenle, bu dönemde yapılan yargılamalarla ilgili de infaz durdurma ve yeniden yargılama kurumları işletilmelidir. Bu kapsamda doğrudan Ceza Muhakemeleri Kanunu’nda bir değişiklik yapılması yeterli olacaktır. CMK’nin 311’inci maddesinin (f) bendi, devlet güvenlik mahkemelerinde ve özel yetkili mahkemeler tarafından yargılanmış olanların infazlarının durdurulması ve resen yargılamanın yenilenmesine dönük bir şekilde değiştirilmesi, mevcut durumda cezaevinde hukuksuz yere kalan binlerce mahpusun uğradığı hak ihlalinin giderecektir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yeni madde ihdasına ilişkin önergeyle ilgili söz talebi var.

Sayın Abdullah Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, devlet güvenlik mahkemelerinin kaldırılması bir ihtiyaçtan doğdu ve hepimiz çok iyi biliyoruz ki özellikle Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları sonucunda, adil yargılanma ilkesinin ihlal edilmesi nedeniyle devlet güvenlik mahkemeleri yürürlükten kaldırıldı. Dolayısıyla, yürürlükten kaldırılmış ve demokrasi yönünde adil yargılanma hakkının ihlaline ilişkin de onlarca karar olmasına rağmen yapılması gereken uygulamanın -uygulamalarda kısmen bunları gördük- şu şekilde olması gerekiyor: Devlet güvenlik mahkemelerinin vermiş olduğu kararların resen başvuru yapılmaksızın veya başvuru yapılsa dahi mevcut olan mahkemenin, o konuda görevlendirilmiş, 250’ye göre görevli olan mahkemelerin bu konuda dosyayı yeniden ele alıp, yargılama yapıp yeniden bir karar vermesi gerekir idi fakat uygulamada -son dönemlerde de sıklıkla karşılaştığımız gibi- bazı dosyalar açısından bir ikilik yaratıldı yani ikili bir hukuk sistemiyle karşı karşıya kaldık bu konuyla ilgili. Örnek vermek istersek, özellikle bu Hizbullah dosyasında yargılanan birçok hükümlünün dosyasını, devlet güvenlik mahkemeleri tarafından verilen kararları mevcut olan ceza mahkemeleri ele aldı ve karar verdi. Karar sonucunda da suça karışmış olan birçok kişi de maalesef Türkiye’den kaçtı veyahut da bir daha izlerine rastlanmadı. Bu işin bir örnek tarafıydı ama gerçek anlamda adil yargılama ilkesine uymayan bu mahkemelerin vermiş olduğu kararlardan dolayı onlarca kişi de şu anda mağdur durumda.

Dolayısıyla, yapılması gereken husus şudur: Resen bu konuda daha önce devlet güvenlik mahkemeleri tarafından verilen kararlarda 250’ye göre yetkili olan mahkemelerin yeniden yargılama yapması gerekiyor. Bu nedenle, biz özellikle bunun yasalaştırılması ve bu şekildeki mağduriyetlerin önlenmesi açısından bu ihdasla bu maddenin teselsül ettirilerek bu teklife eklenmesini talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın vekilimiz çok detaylı açıkladı bu meseleyi ama kısa bir ek yapacağım.

Devlet güvenlik mahkemeleri, özellikle Türkiye yargı sisteminde neredeyse toplumun yüzde 100'ünün gerçekten eleştirdiği bir mekanizmaydı. Aslında sivilleri yargılayan ama içinde askerî hâkimlerin olduğu mahkemelerdi ve herkes, neredeyse toplumun bütünü, işte sağcısı, solcusu, dönemin kendine göre muhaliflerinin tümü aslında bu mahkemelerin kendisinden bir biçimde etkilendi, olumsuz sonuçlarıyla karşılaştı, bu görüldü. İşte, sivilleri askerlerin yargılamayacağına, bunun aslında darbe kalıntısı olduğuna karar verildi ve askerî hâkimler 2000'lerin başında mahkemelerden çıkartıldı. Aslında bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı da vardı. Bunun yanında Anayasa Mahkemesi de benzer bir karar verdi. Yani sivilleri yargılayan, askerî hâkimlerin de içinde olduğu Devlet Güvenlik Mahkemelerinin adil yargılanma hakkına aykırı olduğunu ifade etti, bununla ilgili bir karar verdi. Aslında hem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları aslında uluslararası sözleşme boyutunda atıf yaptığı için Türkiye'yi de bağlayıcı kararlardır ve Anayasa 90 zaten uluslararası sözleşmeleri Türkiye'de Anayasa'nın üstünde kabul eder ama maalesef, Türkiye yargı sisteminde ısrarlı bir biçimde başvurular yapılmasına rağmen yerel mahkemelerde bu yönde kararlar verilmiyor. Bu büyük bir problem aslında, kişilerin tekrar yargılanma hakkı verilerek daha adil... Sonucu benzer de olabilir, aslında meselenin esası bu değil ama en azından daha adil bir mekanizmada yargılanmaları için biz bu kanunun çok elzem olduğunu düşünüyoruz. Hem Türkiye demokrasisi açısından da bir utançtan kurtulmanın vesilesi olabilir diye düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Yeni madde ihdasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

18'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) Aşağıdaki hallerde hükümlüler hakkında verilen cezalar doğrudan açık ceza infaz kurumlarında yerine getirilir:

a) Terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar ile ikinci defa mükerrir olanlar ve koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler hariç olmak üzere, kasıtlı suçlardan toplam üç yıl veya daha az hapis cezasına mahkûm olanlar.

b) Taksirli suçlardan toplam beş yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm olanlar.

c) Adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilenler.

d) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu gereğince tazyik hapsine tabi tutulanlar.

(3) Hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına 89 uncu madde uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda karar verilir.

(4) Toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanların kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına

ilişkin idare ve gözlem kurulu kararları, infaz hâkiminin onayından sonra uygulanır.”

“(5) Doğrudan açık ceza infaz kurumuna alınanlar dahil olmak üzere bu kurumlarda bulunan hükümlülerden;

a) Fırar edenler veya başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı verilenler idare ve gözlem kurulu kararıyla,

b) Kınamadan başka bir disiplin cezası alıp, bu cezası kesinleşmiş olanlar veya asayiş ve düze-nin sağlanması amacıyla disiplin cezası kesinleşmemiş olsa bile eylemi kurum düzeni ya da kişi güvenli-ği bakımından tehlike oluşturanlar idare ve gözlem kurulu kararıyla,

c) Açık ceza infaz kurumu şartlarına veya çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptan-lar idare ve gözlem kurulunun kararı ve infaz hâkiminin onayıyla,

kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilirler.

(6) Hükümlülerin, suç ve ceza türlerine göre, açık ceza infaz kurumlarına ayrılıp ayrılmamaları-na, açık ceza infaz kurumlarında geçirecekleri sürelerle, kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınmalarına, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınanların kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 18’inci maddede bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/2762 esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin 18’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Açık cezaevi kurumlarına geçebilecek olanlar için yapılan ayırımın kaldırılması ve mevcut düzenlemenin korunması amaçlanmıştır.

2/2762 Esas Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesi ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 14’üncü maddesinin (2)’inci fıkrasında yer alan ayırmacı ve eşitsiz düzenlemeyi kabul etmek mümkün değildir. Yapılan değişiklik ile doğrudan açık ceza infaz kurumunda cezasını infaz edecek olanlar bazı suç tipleri ile sınırlandırılmıştır. Buna göre terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar ile ikinci defa mükerrer olanlar ve koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler hariç olanlar mevcut düzenlemeden faydalanacaktır. Mevcut durumda, tasarının yasalaşması durumunda örneğin “Örgüt Propagandası” suçunu işlediğinden bahisle 10 ay hapis cezası ile cezalandırılan yurtaşların cezaları 3 yılın altında olmasına rağmen doğrudan açık ceza infaz kurumunda cezaları infaz ettirilmeyecektir. Kişilerin işledikleri kabul edilen suçlara ilişkin Ceza Kanununda öngörülen cezalandırma sonrası, ayrıca tüm mahkûmlara tanınan bir hakkın bir kısım suçlardan mahkûm olanlara tanınmaması, İnfaz Kanunu aracılığıyla ikinci kez cezalandırılmaları sonucunu doğurur ki bu durum Anayasa’nın 10’uncu maddesine ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 14’üncü maddesine açıkça aykırıdır.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 14’üncü maddesinin

(3)'üncü fıkrasında yapılan düzenleme ile atıf yapılan 89'uncu maddenin de atıf yaptığı 107'nci maddenin, (4)'üncü ve (16)'nci fıkralarının, infazda eşitlik ilkesi gereği kaldırılması gerekmektedir. Çünkü bu düzenleme ile açık cezaevine geçmek için idare ve gözlem kurulunun iyi halli olduğuna dair raporu gerekmektedir. İdare ve gözlem kurulu bu kararı verirken objektif olmaktan uzak, keyfi kararlar verebilecektir. Zira ceza infaz kurumlarında özellikle TMK ve bağlantılı suçlar nedeniyle cezaları infaz edilen hükümlülerden, pişman olup olmadıkları sorulacak, cezaevinde hükümlülerin birlikte düzenlemiş oldukları etkinliklere katıldıkları ileri sürülerek olumsuz rapor düzenlenebilecek ve bu şekilde hükümlülerin açık ceza infaz kurumuna geçmeleri engellenebilecektir.

Yine 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrası infazda eşitlik ilkesine aykırı olması nedeniyle kaldırılmalıdır. Madde metninde yapılan değişiklik ile TMK kapsamında işlenen suçlar ile 10 yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar ile kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanların açık ceza infaz kurumuna geçmesi, denetimli serbestlik yasasından faydalanmaları ve koşullu salıverilmeleri gözlem ve idare kurulunun olumlu raporuna bağlanmıştır. Yasada aranan şartları yerine getiren mahpusların salıverilmesine, yürütmeye bağlı olan idare ve gözlem heyetinin karar verecek olması, subjektif veya keyfi kararların gelişmesine yol açabilecek; bu yetki ile hükümlülerin açık ceza infaz kurumuna geçmeleri subjektif nedenlerle engellenebilecektir.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesinin (5)'inci fıkrasının (b) bendi de kaldırılmalıdır. Suç tipine göre kategorize edilen bir kısım hükümlülerin diğer hükümlülerde olduğu gibi doğrudan değil de bu şekilde açık ceza infaz kurumlarına gönderilmelerinin idare ve gözlem kurulu raporunun olumlu olmasına bağlanması eşitlik ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Zira bağımsız gözlemcilerin (örneğin barolardan biri veya insan hakları kurumlarından temsilciler olabilir) olmadığı bu kurullarda, verilecek kararların hakkaniyete uygun olmayacağı aşîkârdır. Ayrıca rapor hazırlayacak kurul üyelerine huzur hakkı verilerek idareye bağımlı hale getirilen üyelerin objektif karar vermeleri imkânsız hale getirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – 18'de konuşmadık ki Başkan.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Konuşmadık, hiç söz vermediniz 18'de.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hayır, 18'i okuttuk, okuttuktan sonra söz talebi yoktu burada. Önergede söz talep ettiniz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, hayır. Siz direkt önergeye geçtiniz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ama söz talebi yoktu, düğmeye basan hiç yoktu.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Önergeden sonra...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Daldınız o sırada, biz de devam ettik.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz fark etmedik.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Daha iki tane madde var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, 19'uncu madde de söz verelim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Daha 18'i oylamadık.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 18 oylandı.

19’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 5275 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesine “itibaren” ibaresinden sonra gelmek üzere “bir yıl” ibaresi eklenmiştir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bizim açımızdan aslında bu önemli bir mevzuyla çünkü esaslı maddelerden ve yine biraz ayrımcılık kokan maddelerden biri. Onun için biz aslında bununla ilgili önerimizi de verdik reddedildi ama bir daha tekrar edelim: Şimdi, daha önceki dönem İnsan Hakları Komisyonundayken cezaevlerini de ziyaret ettik, orada farklı farklı bölümleri de ziyaret ettik, oradaki insanları da dinledik. Gerçekten bu idare, gözlem raporları çok da böyle objektif değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan raporlar değil, biraz idarenin işte oradaki kişiyle ilişkisi ya da suç tipine göre yaklaşımı, kişinin ideolojik bakış açısı, bunların hepsi idare, gözlem raporlarına maalesef yansıyor. Çok böyle objektif “Bu insan gerçekten açık cezaevine geçsin.” gibi bir algıyla yaklaşılmıyor. Hatta çok uç örnekler var, mesela propagandadan ceza almış ama ısrarlı bir biçimde kendisine “Örgütle bir ilişkim yoktur.” imzalı bir evrak imzalatılmaya çalışılıyor.

Şimdi, dediğim gibi, bu gözlem raporları bağımsız, tarafsız olarak yapılmıyor hatta çok absürt örnekler var, hani bu örnekleri de herkesin duyması gerektiğini düşünüyorum ama bu, insan hayatı için ciddi bir mesele çünkü insanlar uzun süre kapalı cezaevinde kalıyorlar ve açık cezaevi aslında onlar için önemli ya da işte açık cezaevinden sonra başka denetim tedbirleri uygulanabiliyor. İşte propagandadan cezaevinde olan birine “Örgütle bir bağım yoktur.” evrakı imzalatılmaya çalışılıyor. Propagandanın esası zaten örgüt üyeliği değildir yani örgüt üyesi olmadığı hâlde kendisine “Örgüt üyesi değilim.” imzalı kâğıt imzalatılması aslında çok absürt bir örnek. Ama maalesef cezaevlerinde uygulanan mekanizma biraz bu işte, örgütle bir bağım yok, örgütle bağımı kopardım ya da pişmanım... Bir “tweet” atmış, siz beğenmeyebilirsiniz, propaganda olarak değerlendirebilirsiniz ama kendisi kendi görüşünü ifade ettiğini... Yani görüşünü ifade ettiği için pişmanlık göstermesi beklenen durumlar söz konusu.

Zaten biz günün ilk başında da ifade ettik, terör kavramı çok geniş olarak değerlendiriliyor ve çok geniş olarak ifade ediliyor. Bu zaten mağduriyetlere yol açıyor. Ama burada birçok suç açısından açık cezaevine geçme koşulları bu kadar ağır değilken, işte Terörle Mücadele Kanunu’na atıf yapılarak aslında çok yüksek cezaları olmayan, insanların düşünce, ifade özgürlüğü kapsamında kabul edilecek cezalar açısından idare, gözlem raporuna bağlanmış olması problemli bir mesele diye düşünüyoruz 18’inci maddede. O açıdan bu 18’inci maddedeki değişikliğin özellikle bu bazı düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında olanlar açısından değerlendirilmemesi gerektiğini düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Taşdemir, buyurun.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ayşe Vekilimiz de detaylı ifade etti, ben çok detaya girmeyeceğim bir iki şeye değineceğim sadece.

Şimdi, bu denetim seferberliği yasasından faydalanma ve koşullu salıvermeler gözlem ve idare kurulunun olumlu raporuna bağlanıyor. Aslında bu açıkçası infaz kurumuna geçişi engelliyor. Yani bu suç tiplerine göre bir kategori oluşturulmuş, bazı mahkûmlar direkt bu infaz kurumlarına geçebilirken bazılarıysa bu rapor sürecine dâhil ediliyor.

Aslında Ayşe Vekilimiz de ifade etti, bu sürecin nasıl işlediğini, tarafsız ve bağımsız yaklaşılmadığını çok iyi biliyoruz. Bunun binlerce örneği var, buna benzer bir sürü insan hakları örgütlerine, barolara tutuklulardan doğrudan da başvurular var, bundan dolayı şikâyetler de geliyor. Zaten cezasını çekmiş insanlar kısa bir süreliğine bu açık infaz kurumlarına geçirilecek. Bunlara neden bir engel çıkarılıyor, tekrar bir raporlama sürecine dâhil ediliyor? Ki burada da çok tarafsız, bağımsız bir gözlem kurulunun olmadığını da biliyoruz ama bu gözlem kurullarında örneğin barolardan temsiliyetler de yok, yine insan hakları örgütlerinden de bağımsız gözlemciler yok. Dolayısıyla bu, aslında yine ayrımcı bir tutum, yine eşitlik ilkesine aykırı bir tutum. Bu maddenin değiştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Aslına belki de bu, İnfaz Yasası'ndaki ve içinde yedirilmiş bir sürü diğer maddelerdeki eşitsizliği gösteren en belirgin maddelerden bir tanesi çünkü gerçekten çok ilginç, düşüncesinden dolayı içeride olanı neredeyse açık cezaevine çıkarmamak için uğraşmış, uğraşmış, uğraşmış “Hangi yöntemlerle acaba çıkarmayız?” diye bakılmış çünkü açık cezaevine çıktığında da işte diğer denetimli serbestlik maddeleri uygulanabiliyor. Aslında ben şuraya baktığımda bunu şöyle görüyorum: Pratiğinde bazı cezaevlerinde uygulamaya başlanılan şeyi -ki mahkeme kararlarıyla geri dönmüştü, kaldırılmıştı bu kararlar- şimdi yasal olarak önümüze getirip, düzenleme yapıp, insanların temel haklarına müdahale ediyor, aslında bu düzenlemenin anlamı bu.

Gerçekten şunu anlamak mümkün değil: Yani bir insana verilen cezanın süresini içeride geçirdikten sonra niye size pişmanım ya da değilim diye bir cümle kullanmasını bekliyorsunuz? Bu, insan haklarına aykırı bir mesele. Düşüncesini, kendisiyle ilgili fikriyatını size açıklamak zorunda değil ki, böyle bir şey dayatılamaz bir insana, pişmanım demek zorunda değildir kimse. Ama şu an cezaevlerinde, özellikle işte bu denetimli serbestlik koşullarından yararlanmak için -ki o da çok nadir suçlarla ilgili geçerli- bu dayatılıyor. Şimdi, siz bu insan haklarına aykırı dayatmayı yasal düzenleme hâline getiriyorsunuz, gerçekten kabul edilebilir değil. Yani nasıl oluyorsa bir insan yazı yazdı diye içeride, bu acayip tehlikeli görünüyor ama diğer suçluların herhâlde bir tehlikesi yok sizin açınızdan?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Eksik...

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim: İktidarın bütün kamu görevlilerini bu kadar kontrol ettiği, hemen hemen hepsini güvenlik soruşturmalarıyla belirlediği -ki sonrasında bunun hukuksuz olduğu ve olmaması gerektiğiyle ilgili şey olduktan sonra uygulamayı kısmen durdursa da özellikle ceza infaz kurumlarında çalışan hâkimlik, savcılık gibi görevlerde yer alan kişilere bunu uyguladığını zaten biliyoruz- her şeyi bu kadar kontrol altında tuttuğu bir süreçte yine cezaevinde kalan kişilerle ilgili, onların denetimli serbestlik haklarının da yine iktidarın belirlediği kişiler tarafından, onların insafına bırakan bir anlayışla kanunun düzenlenmesi bence hukuken tam bir garabettir; bu, bir.

Ben hukukçu değilim, tıpcıyım ama şunu söyleyeyim: Kanun net olur, anlaşılır olur ve keyfiyete izin vermez ama bu kanunda yapılan değişiklikler büyük keyfiyetlere yol açacaktır. O ceza infaz kurullarında yer alan bu gözlem kurulları ya da idare, bu konuda ciddi anlamda içeride de suçsuz yere... Sadece sosyal medyadan bir tane mesaj attığı için ya da muhalifleri yaptığı bir basın açıklamasından dolayı üye olmamakla birlikte üyelik sıfatına soktuğu için orada da “Biz sizlere denetimli serbestliğe ya da açık cezaevine çıkarma konusunda kesinlikle izin vermiyoruz, bu bizim keyfi durumumuza bağlıdır.” tarzında bir uygulamanın yansımasıdır bence. Bence Komisyonun bu konuda detaylı düşünüp

ileride ciddi anlamda keyfiyete yol açacak bu maddeden vazgeçmesi lazım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, uygulamada hakikaten özellikle hasta ve kendi yaşamını idame ettiremeyecek olan mahkûmlar açısından gerçekten tam bir işkence süreci. Şimdi, hastaneye gidebilmek için çok ciddi sorunlarla karşı karşıya, hastaneye gittikten sonra o süreci, uzun ve detaylı süreci yaşaması başka bir sorun. Dolayısıyla gerçek anlamda kişiye tam da işkencenin yolunu açabilecek, kötü muamelenin yolunu açabilecek bir süreç, çok da ağır. Ben de uygulamada avukatlık yaptım ve çok ciddi problemlerle karşı karşıya kaldık. Neredeyse bu sürecin başlangıcından sonuna kadar maalesef kişinin cenazesinin cezaevinden çıktığı dönemler oldu. Dolayısıyla şu anda 19'uncu maddede yenilik yerine getirilmek istenen şeyi -aynı zamanda da çok uzun uzadıya bu kısmı ben belirtmek istemiyorum çünkü önergemizde var- özellikle kamu güvenliğini, bu kriteri ileri sürmenin gerçek anlamda kişiyi ciddi şekilde sıkıntıya soktuğunu ve bu süreci gerçek anlamda bir eziyete dönüştüren bir süreç olduğunu burada belirtmek istiyorum.

Şimdi, bu maddenin hemen (6)'ncı fıkrasında şöyle diyor: “Yaşamını yalnız başına idame ettiremeyen, toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturamayacağı değerlendirilen” diyor. Şimdi, zaten kendisi kendi yaşamını dahi kendi başına yürütemeyecek, idame ettiremeyecek bir kişiden bahsediyoruz biz. Kaldı ki bu kişi bu toplum için nasıl bir tehlike arz edecek? Veya toplum için nasıl böyle topluma infial yaratabilecek bir kişi hâline gelecek? Kanunun mevcut olan lafzında da bu anlaşılıyor.

Bunun yanında tabii, buna rağmen bu değerlendirme kurullarının eline düşmesi, değerlendirme kurullarının bu şekildeki bir değerlendirmeye tabi tutulması dahi kabul edilecek bir durum değil. Dolayısıyla biz bu maddenin tümünün yürürlükten kaldırılması ve bizim önergede sunduğumuz şekilde düzenlenmesini talep ediyoruz. Arkadaşların bu konudaki eleştirilerine ve önerilerine de katılıyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önerge var, önergeyi okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 16. maddesinin 3. 4. ve 6. fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

3) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen geri bırakma kararı; tam teşekküllü devlet hastanelerinin, eğitim ve araştırma hastanelerinin, üniversite hastanelerinin sağlık kurullarınca düzenlenen rapor üzerine infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verilir. Hükümlünün ceza infaz kurumunda tedavi edilmesinin mümkün olduğuna ilişkin tam teşekküllü devlet hastanesi, eğitim ve araştırma hastanesi, üniversite hastanesi tarafından verilen rapora hükümlü veya üçüncü dereceye kadar bir yakının itirazı halinde; kararı veren hastane dışındaki bir başka hakem hastanesinin sağlık kurulu tarafından karar verilir.

(4) Hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı yıl geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılır.

(5) Bu fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen hükümlünün cezasının infazı üçüncü fıkarda belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılır.”

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Hasta mahpusların, uygun koşullarda tedavi edilebilmeleri için infazlarına ara verilmesi durumu, en temel haklarından olan sağlık ve yaşam hakkının gereğidir. Bu sorunun kamu güvenliğine indirgenmesi, uzun ve eziyetli bir sürece tabi olması ve raporun tek kurumun kararına bağlanması, bu hakların açıkça ihlali anlamına gelir. Yine, kamu güvenliği için ağır ve somut tehlike oluşturmama şartının da uygulamada keyfiliğe yola açtığı bilinmektedir. Bir diğer mesele de cezaevinde anneleriyle birlikte kalmak zorunda olan çocukların yaşadığı mağduriyettir. Burada annelerinin yanında kalmak zorunda olan çocuklar da ceza çekmekte ve bu durum cezaların şahsiliği ilkesine aykırılık doğurmaktadır.

Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen hükümlünün cezasının infazının geri bırakılmasının yalnızca Adli Tıp Kurumunun raporuna bağlanmış olması da eşitlik ilkesine aykırıdır. Yasada aranan şartları yerine getiren mahpusların salıverilmesine, yürütmeye bağlı olan idare ve gözlem heyetinin karar verecek olması, sübjektif ve keyfi kararların gelişmesine yol açmaktadır. Kişiye yasa tarafından tanınan bir hakkın, yürütmeye bağlı bir makamın vereceği karara bağlanması hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Bu nedenle söz konusu değişiklikler önerilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

20’nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 20- 5275 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına “gelmesi veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “hükümlünün eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları ya da” ibaresi eklenmiş ve fıkarda yer alan “altı ayı” ibaresi “bir yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – 20’nci madde iyi olmuş yani bu eklenen ama... Ama maddenin kendisinde bir problem var onu söyleyeceğim. Yoksa “ama”dan sonrası var. Ya bu iyi olmuş tabii bizce de. Mesela, bir örnek olarak Elif Kısa vardı; tabii onun suçu biraz işte kanuna göre örgüt bağlantılıydı, o tutukluydu, serbest bırakıldı. 2 engelli çocuğu vardı. Yani onun benzeri birçok aile var. Aslında düzenleme olarak gelen iyi ama bu maddenin kendisinde de biraz insani olarak bakılıp bir düzenleme yapılabilir bence. Şu kısıtlamalar meselesini biraz tartışmak lazım yani tıpkı diğerlerinde konuştuğumuz gibi. Şimdi 65 yaşında -hatta daha fazla- Elif Kısa vardı, işte birtakım iddialar vardı. Bu iddialar doğru mu, yanlış mı? Aslında suç da teşkil etmeyecek bir sürü şey söylenmişti ama diyelim ki onun gibi benzer bir durumda tutuklandı, ceza aldı, cezası kesinleşti. Biri zihinsel engelli, biri duyma ve konuşma engelli 2 çocuğu vardı yani bu onlar açısından da... Yani bence şu diğer kısıtlama

kaldırılabilir. Yani onun için “ama” dedim yani şey olarak iyi, yani tabii ki bu mağduriyeti olan insanlar var ama işte orada bence Komisyona en azından kanun teklifi getirenler biraz bunun üzerinde de düşünüp bunda bir düzenleme yapılırsa daha hakkaniyetli olabilir diye düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“5275 sayılı kanunun 17’nci maddesinin 4’üncü fıkrasına “gelmesi veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “hükümlünün eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları ya da” ibaresi eklenmiş ve fıkra da yer alan “altı ayı” ibaresi “bir yılı” şeklinde değiştirilmiş ve 6’ncı fıkrasının A bendinde yer alan “terör suçları, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar” ibareleri çıkarılmıştır.”

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Okunan ve Sayın Başaran’ın gerekçesini açıkladığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

20’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 20’nci madde Kabul edilmiştir.

21’inci maddeyi okutuyorum.

MADDE 21- 5275 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Hakkında yakalama emri çıkarılan hükümlünün yakalanabilmesi amacıyla gerektiğinde konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama yapılabilmesi bakımından Ceza Muhakemesi Kanununun 119 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Hâkim tarafından verilecek arama kararları sulh ceza hâkimi tarafından verilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, zaten uygulamada olan bir şeyi, yetkiyi alıp sulh ceza hâkimliğine veriyoruz değil mi? Doğru anlıyorsak burada yapılmak istenen o. Yani, sulh ceza hâkimine bir yetki daha veriyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Mevcut kanun şüpheliler ve sanıklarla ilgili arama... Hükümlülerle ilgili bir müstakil düzenleme yok. Belki denilebilir ki efendim CMK’deki hükmü bu da konulur, bu sefer de kanunun sistematığını bozmayalım, bu ceza ve güvenlik kanunu olduğuna göre buraya koyalım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki şu niye o zaman? “Hâkim tarafından verilecek arama kararı sulh ceza hâkimi tarafından verilir.” diye...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üstadım, bugün bütün tedbir kararları sulh ceza hâkimliği tarafından verilir.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Tamam, o anlamda bu yazılmış yani yeni olduğu için eskiden olan şeyin devamı olmasın, “Sulh ceza hâkimi tarafından veriliyor.” diyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru. Bütün koruma kararları sulh ceza mahkemesinin

yetkisindedir.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, “Pratikte yürütmenin yargı üzerindeki etkisi nasıl oluyor?” desek, bakın şöyle oluyor: Adliyelerde -büyük adliyeler başta olmak üzere- başsavcılıklar ve sulh ceza hâkimlikleri kritik derecede önemli. Hani bir şeyi böyle “mış” gibi yapmamak lazım, gerçek neyse onu konuşalım. Sulh ceza hâkimliklerinin adliyelerde kendi aralarında bir prensip kararları var, kolay kolay birbirlerinin kararlarını kaldırmıyorlar. Birinci sulh ceza hâkimi bir karar veriyorsa o ikinci sulh ceza hâkiminin önüne de gitse onun değişme olasılığı çok çok düşük ve bunu gerçekten konuşuyorlar. Yani haricen aldığımız bilgilerden –bunların yazılı delili olmaz ama- bunu görüyoruz, böyle bir gerçek var. Şimdi, burada hukuki anlamda kararların doğruluğunun denetimini yapacak bir şey olmuyor. “Bu sulh ceza hâkimliği mekanizması ne zaman kuruldu?” dediğimizde, son birkaç senede kuruldu, ağırlıklı olarak yapılan yaygın operasyonlar sonucunda arzu edilmeyen sonuçlar çıkmasın diye. Şu anda bu, Türkiye’deki yargı bağımsızlığını en fazla zedeleyen etkenlerden biri. Bu madde özelinde söylemiyorum, bu madde ilave bir şey ama sulh ceza hâkimliği müessesesi Türkiye’ye gerçekten fayda getirmiyor bu hâliyle. Yani kimin tutuklanıp tutuklanmayacağı ya da kimin itirazının ne olacağına ilişkin resmen bunları konuşuyorlar, bu da gerçeğimiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Öztürk, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, burada başka bir incelik daha var, onu da şöyle izah edersem belki daha iyi anlaşılır: Sayın Ali Özkaya hükümlü ama Sayın Ali Özkaya’yı benim evimde aramak gibi bir durumda var burada.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Mümkün.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani mümkün, o da görülüyor. Aranani kişiyle konut, iş yeri ve kamuoyuna açık olmayan alanda somut illiyet kurulup delillendirilmesi gerekmekte. Diğer türlü, bu anlamda yapılacak aramada sadece kişi aranması gerekir. Bu aramanın, aynı zamanda, CMK’nin düzenlediği eşya aramasına dönüştürülmemesi gerekir. Arama yapılacak yere ilişkin fiziki takip verilmemesi gerekir. Kolluğun keyfiyetine bu konuyu bırakırsanız aranan kişi ile adresin somut olarak ortaya konulması gerekir. Kolluk kafasına göre bir adres yazar, herkesin evinin önünde bekler, güya yasal izleme yapar ya da kafasına göre eve girer, kişi değil eşya bulur, tesadüfi delil olarak işlem yapar. Hâlihazırda hüküm giymiş bir kişinin tekrar eşyasının, iş yerinin ve bu gibi yerlerinin aramaya muhatap olması da hukuka uygun değildir. Burada ancak “kendisine ait yahut alt ve üst soyunun ikamet ettiği konutta kişi araması” şeklinde düzenlenmesi daha uygundur. Diğer türlü, Ali Özkaya’yı benim evimde aranmasına bir yol açılmış olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Başaran.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Aslında ben genel kaygılara katılıyorum çünkü uygulama ve buradaki amaçlanan ya da murat edilen şey ile sonuç arasında her zaman istenilen paralellik olmuyor, büyük bir aç farkı olabiliyor ve bazen bizim yorumlarımızla bu da gelişebiliyor. Şimdi, burada neyi arayacakları açık olmadığı için kolluk böyle yapacak. Şimdi, uygulamayı biliyoruz, uygulamadan gelen, avukatlık yapan arkadaşlar iyi bilir. Uygulamada çok böyle olmuyor, kolluğun aradığı şey kişiyken gelip telefonu alıyor, kurcalıyor, orada eşya araması yapmaya başlıyor, varsa bir notu oradan alıyor, işte, dedikleri gibi, tesadüfi bir delil bulmuş oluyor, hatta ortamı dinlemeye başlıyor kapının önünde, tacize dönen bir durum oluyor. Bir de nereyi arayacak? Bu da somut değil yani nasıl bir illiyet bağı kurulacak. Şimdi “Biz mahkemelere, hâkimlere güvenelim, sulh ceza hâkimleri bunun çerçevesini belirler.” dersek burada uygulama açısından büyük bir farklılık olacak. Bu uygulamadaki farklılığı görüp bir sürü insan bu konuda mağdur olduktan sonra, bir içtihat çıkana kadar da işte, gidilecek 40 bin kişinin evi aranacak, belki bilmem kaç kişiyle ilgili usulüne uygun olmayan, aslında kurala uygun olmayan delil

elde edilmiş olacak, hukuksuz delille davalar açılmış olacak, sonra bir içtihat oluşturulacak. O açıdan, ben bunun çok riskli bir madde olduğunu düşünüyorum ve uygulamada göreceğiz bunu. Onun için, bu uyarılar çerçevesinde daha net, daha somut, amacı belirleyen, kişi aranıyorsa kişiyi bulma... Yani “Sadece kişi aranır.” Bunu net söyleyeceksiniz. Ya da çerçevesinden ötürü, nereyi arayacak? İşte, elini kolunu sallayarak “Ben bu kişiyi sizin evinizde de arayabilirim, ben orada olduğunu düşünüyorum.” diyebilir somut bir şey olmadığı müddetçe. O açıdan, bu muğlak ifadelerle problem çıkacağını ben de düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu konuda eleştiri yapan arkadaşların düşüncelerine aynen katılıyorum çünkü gerçek anlamda bazı sıkıntılarla karşılaşacağız. Mesela, sayalım, bir tanesi şu: Durumun şöyle bir fotoğrafını çektiğimiz zaman ortada bir hüküm olacak, kurulmuş ve kesinleşmiş bir hüküm olacak, bu hüküm neticesinde bir kişinin aranması olacak ki bu kişinin derdest edilmesi açısından. Şüpheli edilen bir yer olması lazım yani bir alan olması lazım, mahalle olur, köy olur, ev olur. Arkasında, tabii, bu şüpheli edilen yerle ilgili kolluk kuvveti ile mahkeme arasında bir bilgi akışının olması lazım yani yetkili olan mahkemeye bu konuda bir talep olması lazım “Şu yerde, şu mahallede ya da şu evde saklanıyor veya saklanma ihtimali vardır.” diye bir bilgi akışı olması lazım yani süreçle ilgili, uygulamadan gelen şeylere bakıyoruz. Şimdi, burada hemen bizim karşımıza çıkabilecek olan anayasal bazı sakıncalar var ve aynı zamanda, ihlallerle biz karşı karşıya kalabiliriz. Mesela, bir tanesi, konut dokunulmazlığıdır. Şahsın ilgisi olmayan bir kişinin konut dokunulmazlığını ihlal suçuyla biz karşı karşıya kalabiliriz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Abdullah Bey, siz 119’uncu maddeyi değerlendiriyorsunuz değil mi, bu maddeyi değil?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ben bir bütün olarak da değerlendirdiğim zaman böyle şeylerle karşı karşıya kalınabilir.

Bir diğer husus ise şu: Özel hayatın gizliliği vardır, onu ihlal etme durumuyla karşı karşıya kalabileceğiz yani bütün olarak değerlendirdiğimizde.

Bir de çok doğru olarak Zeynel Bey’in de biraz önce ifade ettiği gibi, arkadaşların da ifade ettiği gibi, bu sulh ceza hâkimlerinin uygulamalarını da göz önünde bulundurduğumuz zaman gerçek anlamda biz bu konuda çok şikâyetle karşı karşıya kalacağız, çok ciddi hak ihlalleriyle karşı karşıya geleceğiz. Tabii ki iyi niyetten bağımsız olarak bunları dile getiriyorum. Bu nedenle ben de bu konudaki sakıncaları dile getirmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Tiryaki...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Hatırlarsanız, Ankara’da bir mahkeme 17-25 Aralıktan çok önce ülke çapında dinleme kararı almıştı, ülke çapında, Türkiye’deki bütün telefonların dinlenilmesine olanak verecek bir karar almıştı. Hatırlıyorsunuz değil mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tüm ülke değil de birçok şehrin yer aldığı...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Karar bütün ülke çapında. Haberi yapan Kemal Göktaş diye gazeteci, aynı zamanda hukukçu bir arkadaşımız, kararı biliyorum, başına iş de açtılar. Yani ülke

çapında bütün telefonların dinlenilmesine olanak verecek bir karar alındı Türkiye’de. Şimdi, güvenlik görevlileri zaman zaman uygulama yapıyorlar, biz akşam televizyonda görüyoruz, diyor ki: “İstanbul’da güvenlik görevlileri 5 bin polisle uygulama yaptı, 780 aranan şahıs bulundu.” Böyle haberler geliyor. Şimdi, bir sulh ceza hâkimi diyelim ki bir kentteki bütün evleri arama kararı verebilir mi, veremez mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Veremez.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Neden veremesin?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Verebilir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar, cumhuriyet kurulduğundan beri bir tane örneği yok bunun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bakın, ben size diyorum ki: Bir mahkeme Türkiye’deki bütün telefonların dinlenilmesi yönünde bir karar verdi. Sadece bir kişiyi bir başkasının evinde aramaktan bahsetmiyoruz, bir kentin tamamında birinin aranması yönünde sulh ceza hâkimi tarafından karar verilebilir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Meslekten ihraç edilir o adam.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – İhraç olur ayrı bir şey; sonuçta, bütün şehri arattınız güvenlik görevlilerine “Biz bir kişiyi arıyoruz.” diye, ondan sonra ihraç etseniz ne olur, etmeseniz ne olur! Zaten temel hak ve özgürlükleri o kentte bitirdiniz, o bölgede bitirdiniz; sonra o vatandaşı ihraç ettiniz. Yani bu tür işler çok iyi niyetli gözükür. Cehenneme giden yollar iyi niyet taşlarıyla örülüdür arkadaşlar. Yani şimdi siz diyorsunuz ki: “Bir kaçak var, hükümlü var, biz bunu yakalamak için bir operasyon yapıyoruz, üstelik mahkeme kararı arıyoruz, acil hâllerde kuşkusuz, güvenlik birimleri, savcılıkça böyle bir karar verilebilir 119 uyarınca ama bir mahkeme tarafından verilecekse sulh ceza hâkimi verir.” ve ben diyorum ki: Bir sulh ceza hâkimi sizin yaptığınız bu düzenlemeyle bir kentte, bir bölgede arama kararı alabilir ve yarın öbür gün soruşturma açtığınızda da “Siz yaptığınız bir yasal düzenlemeyle bana bu yetkiyi verdiniz.” diyebilir. Dolayısıyla, bu tür düzenlemelere izin vermemek lazım.

Ayrıca, doğru olduğu için söylemiyorum, bir kişinin cezaevinden firar etmesi tek başına suç mu? Değil. Yani, hakkında mahkûmiyet kararı verilmiş bir kişi, bu mahkûmiyet kararı uygulanmasın diye kaçtı diyelim, bir yıl kaçtı, üç yıl kaçtı, beş yıl kaçtı; bu bir suç mu? Suç olmayan bir fiilden bahsediyoruz. Yani, bunun kaçması suç değil ama siz bu suç olmayan fiili sadece onu yakalamak için bir kentin, bir bölgenin tamamını arama yetkisi veriyorsunuz. Bence şimdi, bu teklifi kabul etmeyeceksiniz, reddeceksiniz -muhalefet çıkarılmasını istiyor- ama en azından Genel Kurula gelmeden önce bunu düşünmenizi isterim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Züleyha Gülüm’ün görüşlerini de alalım.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi aslında bütün bu tartışılan meseleler de asıl olarak, temel hak ve özgürlükler ile güvenlik kaygısının tartışılması meselesinin üzerinden yürütmesi gerekir diye düşünüyorum. Sadece güvenlik gözüyle bakmak, sadece yakalanması gereken kişilerin yakalanması için ne gerekiyorsa o yapılır gözüyle bakmak aslında temel insan hakları, özel alanın ihlali gibi birçok ihlali de beraberinde getiriyor. Bu meselede bir denge gözetilmezse, ki bugün pratikte gerçekten gözetilmiyor, çok sıkı koşullara bağlamıyorsanız bir yetkiyi, bir karar alma hakkını, maalesef kötüye kullanımları çok açık görüyoruz. Yani, şu pratiğin olduğu bir ülkede bunu böyle çok rahat söylememek

lazım: Arama kararını da insanların soramadığı bir ülkede “Ya, böyle olmaz.” demeyin lütfen, insanlar polis eve geldiğinde arama kararını sorduğunda şiddete maruz kalıyor. Şimdi, siz arama kararını soramıyorsanız nasıl olacak da bu kadar “Keyfilik olmayacak.” diye bir iddiada bulunabiliyorsunuz. O nedenle burada, gerçekten temel haklar meselesi ile güvenlik meselesi tartışmasında bence ciddi koşullara bağlamak gerekir. Yani, bu böyle basit hâliyle buraya yazılamaz.

Diğer yakalama meselesinde de aslında benzer sorunlar var; çok keyfî ev aranıyor, içerisi aranıyor, kişi aranırken ev didik didik aranıyor. Ya, defterin arasında kişi mi arıyorsunuz? Ama defterin içindeki yazana bakıyor polis geldiği zaman ya da bilgisayarına el koyuyor. Yani bilgisayarına niye el koyuyorsunuz bir kişiyi aradığınız zaman? Yakın akraba ilişkisi de buna bir kriter olamaz. Benim evim kardeşimden dolayı gelip aranamaz, benim özel mülkümdür, özel hayatın gizliliği ihlalidir, kardeşim olması da bunu değiştirmez. Bu nedenle böyle bir kriter de olamaz. Çok sıkı tedbirlere bağlanmamış temel haklara müdahale edecek hiçbir düzenleme kabul edilemez.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Özkaya buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, Sayın Başkanım ben arkadaşları dinleyince...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Gerçeklerle yüzleşiyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 50 yaşımızı tamamladık, yirmi beş yıl yoğun bir şekilde Ankara’da avukatlık yaptık...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Hiç karşılaşmamışsınız o zaman

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ve çok örgütlü suçlarda, davada avukatlık yaptım, dedim ki herhalde ben başka bir ülkede yaşıyorum.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Doğru, siz başka ülkede yaşıyorsunuz, biz hep bunu hissediyoruz zaten.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar size çok basit bir şey söyleyeyim: Bugün, bu tür yakalama kararı nasıl oluyor biliyor musunuz? Hiçbir hâkim kararı olmadan polis evinize geliyor ve sizi arayıp, yakalayıp tutukluyor, alıp gidiyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Kapıyı da kırıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Polis geliyor ve bir mahkeme kararı olmadan arıyor, bu kaçak.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bir de mahkeme kararı olmasa neler yapacak?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Az önce Sayın Ruştü Bey, Ceza Kanunu 294/1 “Tutuklu ve gözaltına alınanları saklamak suçtur.” Kendisinin kaçması suç değildir. Dava ve ceza zamanışımında sanığa yalan söyleme hakkı verildiği gibi kaçma hakkı da verilmiştir. Bu bir hak. Ancak suçluyu korumak suçtur, suçluyu gizlemek suçtur. Eğer sizin orada bir gizlilik varsa ve burada saklama şüphesi varsa hâkim ne karar verecek? “Hükümlü Ahmet’in firar edip kaçması nedeniyle şu evde olduğu, şu kişinin evinde olduğu kanaati nedeniyle aranmasına ve yakalanmasına...” Eve giridi.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Somut bir delil var mı Allah aşkına?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Lütfen, mahkeme gelmeden yakalamadan hiç... İtirazı var, suçu var. Bu açık net bir hukuk kuralıdır, hâkim karar verecek.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Burası İsviçre değil?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Yani her şeyi yaptı, itiraz etmedi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geldi sizin evinizi aradı. Defterinize baktı, demezler mi polise

“Arkadaş, sana mahkeme evde...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Kim diyecek?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yapmayın ya! Anayasa Mahkemesinin her günkü kararlarını açın okuyun. Son bir buçuk...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bir de Anayasa Mahkemesi niye o kararları veriyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Türkiye bir hukuk devleti, yanlış yapana hesap soruluyor. O hâkim ihraç edilir ve edildi. Yanlış karar verene, yanlış yapana hesaba soruluyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hiç görmedik, tanık olmadık.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Darbeye kadar o hâkim görevi başındaydı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yanlış olana hesap soruyoruz. Zeynel Bey’in söylediği Sulh Ceza Mahkemesi konusu genel olarak bütün arkadaşların, Yasin Bey de söyledi, bu bir Sulh Ceza Hâkimliği çünkü mahkeme demeyelim artık eskidendi, şimdi Sulh Ceza Mahkemeleri varken gündüz saatlerinde Sulh Ceza Hâkimleri, akşamleyin Ankara açısından -Türkiye’nin değişik yerlerinde farklı olur- Ceza Hâkimleri nöbetçi olurdu. Mesela Asliye Ceza Hâkimi de nöbetçi olursa Asliye Ceza Hâkimi olduğu için Ağır Cezaya itiraz edilirdi, Sulh Ceza’nınki Asliyeye itiraz edildiği hâlde. Her birinin kendisine göre sıkıntıları oldu, birçok eleştiriler oldu. Yani, bu bir yöntemdir. Dersiniz ki “Bu hâkimlerde şöyle bir sorun var, bu sistemde şöyle bir sorun var.” Sistemin kendisindeki eleştirileri, hayhay, dinlenir, konuşulabilir ama hiçbir sistem otomatik olarak “Her hâkim kötü, her hâkim yanlış, her hâkim şu...” Haksızlık ediyoruz ya.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ya, bu hâkimlerin yarısı daha yeni çıktı.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya siz hâkimleri rahat bıraksanız sorun yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bu teklif yanlış ya.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Vallahi sizin başınıza da bela olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Özkaya.

Arkadaşlar önergeyi okutuyoruz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Maske kalmamış, çalışmaya devam etme şansımız yok.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge sizin önergeniz, önergenizi okumayalım mı?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Maske kalmamış, maske takma zorunluluğu da getirildi biliyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maske nasıl kalmamış? Kim dedi maske kalmamış diye? Ya bol miktarda maske var, kaç tane istiyorsanız?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İstemediğiniz kadar var. Camın orada var almak isteyen alabilir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bakın maske var. Maske kalmamış kısmını tutanağa alacaklar şimdi, oradan “Mecliste maske kalmamış...” Hâlbuki alta maske var.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Girişte sorduk, isterseniz söyleyin görevli arkadaşlara.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Demek ki sana yokmuş, bana yok ya da.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Demek ki bize yokmuş.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Arkadaşlar oradan aldı, camın kenarına koydu.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bize yokmuş işte, sizin tarafa koymuşlar onu.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Oradan kaldırdılar, camın kenarına koydular.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 21- 5275 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Hakkında yakalama emri çıkarılan hükümlünün yakalanabilmesi amacıyla gerektiğinde hükümlünün kendisine ait yahut alt ve üst soyunun ikamet ettiği konutta kişi araması yapılabilmesi bakımından Ceza Muhakemesi Kanununun 119 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Hâkim tarafından verilecek arama kararları sulh ceza hâkimi tarafından verilir.”

Ayhan Erel

Aksaray

Gerekçe:

Hâlihazırda hüküm giymiş bir kişinin tekrar eşya, işyeri vb. yerlerde aramaya muhatap olması hukuka uygun değildir. Bu kapsamda hükmün yukarıda belirtilen şekilde değiştirilmesi gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

Madde ihdasına ilişkin bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) sıra sayılı Kanun Teklifi'ne, 21'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

MADDE 21- 5275 Sayılı Sayılı Ceza ve güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 25 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (1) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. “

Gerekçe:

TCK kapsamında ağırlaştırılmış müebbet hapis statüsüne tabi olan mahpuslar, mevcut yasal düzenlemeler sebebiyle daha ağır sağlık sorunlarına maruz kalmaktadırlar. Yasaların öngördüğü infaz koşulları gereğince aile görüşleri, telefon hakları gibi sosyal iletişim araçlarının yanı sıra infaz kurumu bünyesinde havalandırma, ortak aktivite gibi hususların uygulanması eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmaktadır. Keza bu statüdeki hükümlülerin tek başlarına bir odada kalıyor olmaları, duyularının körelmesine yol açmakta, ruh ve vücut bütünlükleri üzerinde tahribatlar oluşturmaktadır. İnfazdan beklenen toplumsal amaç doğrultusunda bir mahpusun topluma yeniden kazandırılması, toplum ve aile bağlarının devam ettirilmesi gereklidir. Kaldı ki “umut hakkı” bağlamında, müebbet hapis cezası AİHM tarafından “işkence ve kötü muamele” olarak değerlendirilmektedir. Anayasa ve taraf olunan uluslararası sözleşmeler bağlamında ağırlaştırılmış müebbet infaz statüsüne ilişkin yasal değişiklik yapılmalıdır.

Belirtilen gerekçelerle 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 25’inci maddesinin 1’inci fıkrasının (1) bendi yürürlükten kaldırılmalıdır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Madde ihdasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

22’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 5275 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiş, maddenin mevcut beşinci fıkrasına “esasları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile beşinci fıkra kapsamında çalıştırılacak hükümlülere uygu-lanmayacak kısıtlayıcı hükümler” ibaresi eklenmiştir.

“(5) Açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler, ceza infaz kurumu görevlilerinin denetiminde, kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında, geceleyin bu kurum ve kuruluşlar tarafından barındırılmak suretiyle çalıştırılabilirler. Bu şekilde çalıştırılan süre, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesi uyarınca denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilecek süreye ilave edilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Madde hakkında önerge var. Önerge...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, 22’inci madde mi?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Süleyman Bey, konuşma talebiniz mi var?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Evet, konuşma vardı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında çalıştırılabileceği, bu sürenin infaz süresinden sayılacağı imkânı geliyor. Bu şekilde çalıştırılan hükümlülere uygulanacak kısıtlayıcı hükümlerin, Cumhurbaşkanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği öngörülüyor. Bu madde güvencesiz çalıştırma, angarya yasağı ihlali yaratmaya çok açıktır. Temel bir hak olan zorla çalıştırma yasağı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 4’üncü maddede sayılabilecek kısıtlamalara açık bir maddedir. Ayrıca temel hak ve hürriyetlere ilişkin kısıtlama Anayasa 13 uyarınca ancak yasayla getirilebilir. Bunu Cumhurbaşkanı yönetmeliğine bırakmak Anayasa’nın 13’üncü maddesiyle güvence altına alınan kanunilik ilkesine aykırıdır.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Mevcut düzenlemede de bu şekilde ama.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bir yönetmelik olarak ekte öyle.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yine yönetmelik, evet.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ama zorla çalıştırma yasağı içerisine girebilir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi mi okutalım?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Evet, gerekçeyi okutalım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe :

Söz konusu değişiklikle Açık Ceza İnfaz Kurumunda cezaları infaz ettirilen hükümlülerin ceza infaz kurumu memurları gözetiminde, kamu kurum ve kuruluşlarında geceleyin barınma imkânları sağlanarak çalıştırmanın yolu açılmıştır. Çalışılan sürelerin denetimli serbestlikte geçirilen sürelere eklenmiş sayılması olumlu olmakla beraber, aynı kanunun 28'inci maddesine göre belirlenecek ücretlerin en az asgari ücret tutarında olması sağlanmalıdır. Aksi durumda angarya yasağı ihlal edilmiş olunacaktır.

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım bir söz hakkı alabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyle ilgili mi?

AYHAN EREL (Aksaray) – Maddeyle ilgili.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeyle ilgili.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ağabey, 23'te alırsın, bunu oylayalım.

AYHAN EREL (Aksaray) – Önerge üzerinde bir şey var da, kısa bir şey söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun, Ayhan Bey.

AYHAN EREL (Aksaray) – Burada istisna suçlar açıkça yazılmalı. Terör, örgüt, uyuşturucu, cinsel suçlarda böyle bir hak verilemez. Cinayette ısrarcı olmaya gerek yok zira adam yirmi küsur yıl yatmış, bu daha çok belirli kişileri rahat ettirmeye yönelik diye düşünüyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Duymuyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir daha tekrarlayalım.

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım teşekkür ediyorum.

Buradaki istisna suçlar açıkça yazılmalıdır. Terör, örgüt, uyuşturucu, cinsel suçlulara böyle bir hak verilemez diye düşünüyoruz. Cinayette ısrarcı olmaya gerek yok zira adam yirmi küsur yıl yatmış, bu daha çok belirli insanları rahat ettirme amacına yönelikmiş gibi görünüyor. Dolayısıyla açık seçik ifade edilmelidir diye düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23 - 5275 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir:

“Hükümlünün duruşma, sağlık, eğitim ve çalışma gibi nedenlerle geçici olarak kurum dışında bulunduğu yerler de bu fıkranın uygulanması bakımından kurum olarak kabul edilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi...

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım siz hep böyle tek tarafı selamlıyorsunuz, arada bir selam verin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – En son size söz verdim Ayhan Bey.

AYHAN EREL (Aksaray) – Bir kere de bu tarafa dönün.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yani, hemen şimdi peşinden olmaz diye...

AYHAN EREL (Aksaray) - “Esselamü aleyküm ve rahmetullah” deyip kalıyorsunuz, tek tarafa selam vermiş gibi oluyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hep sağa selam veriyoruz biz.

Buyurun Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, cezaevi içerisindeki... Bittabi bütün cezaevlerinde elbette çeşitli yönetmelikler var, disiplinin sağlanması için, iyi hâlin sağlanması için falan ama buraya duruşmayı, sağlık gibi cezaevi dışındaki şeyleri ilave ettiğiniz zaman amacın dışına çıkmış olursunuz. Şimdi, bir tutuklu ya da hükümlü -hükümlü burada kastedilen- duruşmaya gidecek, duruşmada kendini savunurken söylediği sözler, yaptığı davranışlar -adam 20 yıla, 30 yıla yargılanıyor- oradaki hareketleri, kurum içindeymiş gibi bir disiplin hükmü olarak değerlendiremez arkadaşlar. Bu, kabul edilebilir bir şey değil. Bu tamamen hükümlüyü içerideki... Tutuklu ya da hükümlü yani birden fazla dosyası olabilir ondan sonra adam bir dosyadan hükümlüdür, başka bir dosyadan tutukludur orada duruşmaya gider, ondan sonra, o duruşmadaki davranışları nedeniyle bu hükümlünün, aynı zamanda hükümlü olan kişinin şartlı tahliyesinin önüne geçecek bir disiplin suçu mu işleyecek? Yani adam kritik bir şekilde kendini savunuyor belki. Bunu amacın dışına çıkartmamak lazım, bu yanlış. Söyleyeceğim bu benim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ya bize göre de gerçekten çok kritik bir ekleme yapılmış durumda. Şimdi, kişinin -Zeynel Bey'de biraz önce anlattı- özellikle hükümlü ve tutuklu olmasından kaynaklı birtakım şeyleri, mahkeme salonlarında veya -uygulamada çok fazla karşılaşıyoruz- kelepçeli bir şekilde doktorun huzuruna çıkarma, sağlık hakkından faydalanma gibi zamanlarda ve aşamalarda kişinin maruz kaldığı, hükümlülerin ya da tutukluların maruz kaldığı birçok kötü muamele var. Netice itibarıyla, burada dahi insan olmanın getirmiş olduğu birtakım şeyler var, hakları var; itiraz edebilir, karşı koyabilir, mahkeme salonunda savunma yaparken başka bir dosyadan kaynaklı mahkemeye gerçek anlamda hakikatin ortaya çıkabilmesi için baş kaldırılabılır, bu normaldir yani normal olması gereken şey. Buna rağmen,

siz tutup cezaevinin kampüsünü veya cezaevinin alanını bu kadar genişletip kişinin götürüldüğü her yere, âdeta onunla aynı yere taşırsanız bu gerçek anlamda bir hak ihlaline neden olacak. Dolayısıyla biz bunun gerçek anlamda sakınca doğurduğunu düşünüyoruz. Cezaevi içerisindeki kişi zaten belli birtakım sınırlamalar altındadır, hastaneye giderken, mahkemeye giderken zaten kolluk kuvvetleri tarafından götürülüyor, burada da o kişiyi mahkûm etmek istiyorsunuz bu anlamda. Bu nedenle iyiye yormayacağımız bir hüküm bu, insan hakları açısından ciddi sakınca doğuracak bir hüküm, bu nedenle bunu bir kez daha gözden geçirmenizi...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Öztürk, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, ben hükümlü çerçevesinden bakmayacağım. Yargılama faaliyeti esnasında ve duruşma salonunda disiplini kim tesis eder arkadaşlar? Burada hukukçusunuz çoğunuz. Duruşma salonundaki disiplini hâkim tesis eder. Dolayısıyla bu anlamda burada mahkemenin hariç tutulması lazım, duruşma salonlarının hariç tutulması lazım çünkü zira mahkemede koşulsuz şartsız tek amir hâkimdir, dolayısıyla burada jandarma başçavuşun, üstçavuşun, uzman çavuşun hâkimin üstüne çıkması gibi bir durum söz konusu olur. Burada madde önergesinde “duruşma” kısmının çıkarılması daha uygun olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Öztürk, sağ olun.

Sayın Coşkun.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, teklifte siyasi mahkûmları kapsam dışı bırakılmasının adaleti sağlamayacağını defalarca vurguladık ancak görüyoruz ki bu tasarıyla yine siyasi tutukluları kapsam dışı bırakmakla yetinmiyor, keyfi disiplin cezalarına hukuksal kılıflar da bulunuyor.

Mahkûmların mahkemelerde özgürce savunma hakkını kullanabilmek, ring aracında insanlık dışı bir uygulamaya karşı, sevk edilmesine karşı çıkmak ya da kelepçeli muayeneyi reddetmek en doğal hakkıdır. Bu değişikliklerle mahkûmlar cezalandırmayla karşı karşıya kalacaktır. Bir tutuklu isterse mahkemede, ring aracında, koğuşunda slogan atabilir, bu onun kendini ifade etme biçimidir. Ring aracında kendisine yönelik muameleye karşı çıkabilir, kelepçeli muayeneyi reddedebilir, bu da en doğal hakkı. Burada sorun, evrensel sağlık hakkına aykırı bir şekilde mahkûmları tedaviye zorlamaktır. Çözülmesi gereken sorunlar bunlardır ancak tasarı sorunları çözmek yerine daha da katmerleştiriyor. Biz cezaevlerini boşaltın diyoruz ancak siz cezaevleri içinde cezaevleri yaratıyorsunuz.

Bu tasarı iki temel hakkı da ihlal ediyor. Mahkemelerdeki tutukluların disiplin soruşturması konusu yapılması özgürce savunma hakkını engeller, adil yargılanma hakkını da ihlal etmektedir. Kelepçeli muayeneyi reddetmesinin disiplin konusu olması sağlık hakkının ihlalidir. Ayrıca mahkûmun yanında başka bir mahkûm yokken güvenlik personelinin tutanak tutması da keyfi disiplin cezalarının daha da artmasına neden olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Züleyha Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ya, aslında birçok şey söylendi, ben bir müvekkilimin aldığı cezadan bahsetmek istiyorum. Hükümlü bir müvekkilim -yok, o zaman henüz kesinleşmemişti, tutukluydu- duruşmaya götürülürken görevlilerle işte cezaevi görevlileriyle tartıştığı iddiasıyla

hakkında yeni bir dava açıldı. Hiçbir tanık yok kendisini savunabilecek, bütün diğerleri cezaevi görevlisi olduğu için de hepsi birbirine tanıklık yaptı. Bu kadın kanser hastası, 2 gözü görmeyen bir kadındı ve ona işte normalde kabul edilemeyecek bir biçimde orada beklenmesi istendiği için “hayır” dediği için bütün bu sonuçları elde etti. Şimdi, bu gibi yerler de maalesef sanığın kendi lehine sürebileceği hiçbir delili toparlayabilme şansının olduğu yerler değil, tek taraflı bir iddiayla çoğu kez ceza alınan yerler. Şimdi, bir ceza alıyorsunuz, bir de üstüne diyorsunuz ki: “Disiplin cezası da uygulayalım, bunun üzerinden de gerekirse şartlı salıverilmesini de kaldıralım.” Yani bu kadar tek taraflı bir sürecin işlediği bu yerlerde bir de disiplin soruşturmasıyla şartlı salıverilmenin ya da diğer denetimli serbestlik koşullarının yakılmasının önünün açılması gerçekten kabul edilebilir bir durum değil. Bir de şöyle bakmak gerekiyor: Yani disiplin kuralları niye var? Cezaevi içerisindeki işleyişi düzgün hâle getirmek için değil mi, oradaki ihlali sonuçlandırmak için? Burası cezaeviyle ilgili bir alan değil, farklı alanlar ve farklı kurallara da tabi alanlar. Bu kadar genişletmek de gerçekten kabul edilemez.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, bu aslında çok önemli bir madde olduğu için biz birkaç kişi özellikle söz alıyoruz yani bunun tehlikelerini hatırlatmak adına. Çünkü anladığımız kadarıyla yani biz ne kadar uyarı yaparsak yapalım bütün görevliler gerçekten bu düzenlemelerde çok tarafsız, bağımsız ve hakkaniyete uygun olarak davranacakmış gibi hareket ediliyor ama böyle değil. Yani çünkü siz bir yetkiyi genişlettiğiniz zaman bu yetkinin kullanım biçimi objektif değil, işte kişilerin husumeti, bakış açısı, ideolojisine göre belirleniyor. Bakın, bir örnek vereyim, geçen hafta içerisinde yaşadığımız bir örnek yani hani buna örnek olabilir, bire bir aynı değil ama örnek olarak teşkil edebilecek bir durum. Bizim önceki hafta Batman Belediyemize kayyum atandı, 2 belediye Eş Başkanımız gözaltına alındı. Bu corona virüsünün olduğu günlerde arkadaşlarımız dört gün boyunca gözaltında tutuldular. En nihayetinde, işte kayyum gerekçesi yapılan gözaltı vardı, böyle evlerine sabah baskın yapıldı, dört gün boyunca da bekletildiler ve adliyeye getirildiler, sabah yedi buçukta adliyeye getirildiler. Biz sekiz civarında adliyeye gittiğimizde arkadaşlarımız geldikleri saatten itibaren, adliyenin içerisinde hiç kimse olmamasına rağmen, adliyede herhangi bir güvenlik tehdidi oluşturacak bir durum olmamasına rağmen ellerinde plastik kelepçeler, kendilerine bir sandalye bile verilmemiş, ayakta bekletiliyorlar. Ya, biz oradaki görevlilere ısrarla soruyoruz: Hani bunlar niye kelepçeli? Savcının talimatı mı var? “Hayır, biz kendi önlemlerimizi alırsınız.” Tamam, alırsınız da bakın, ilde belediye Eş Başkanlığı yapmış bu insanlar normalde siz bir çağrıyla bile çağırırsanız gelecekler yani burada niye kelepçeyle bekletiyorsunuz? Bu insanlar niye ayakta bekliyor diye sorduğumuzda: “Biz güvenlik tedbiri alırsınız, biz nasıl yapacağımızı biliriz.” Şimdi, bunu bir cezaevi açısından düşünün, geldi mahkûm bir cezaevine, mahpusu cezaevinden getirdiler, duruşması için bekliyor. Özellikle kötü bir koşulda bekliyor ve orada itiraz etti. Bu itirazın sonucunda oradaki görevliler işte “Bizim görevimizi yapmamızı engelledi.” diye tutanak tuttular, götürdüler cezaevi idaresine verdiler. O kişinin kendi suçsuzluğunu ispatlayacak hiçbir şey yok çünkü bir tanığı yok, tek başına. Oradaki görevliler zaten doğal olarak da birbirlerinin destekçisi olarak tutanak tutuyorlar. Mesela biz adliyede olmasak tutanak tutulacak, belki kaçmaya teşebbüs ediyorlar diyeceklerdi ki kaçılacak bir yol da yoktu, işte bütün adliyenin kapıları kapalıydı zaten. Diyor ki: “Ya, kendisini buradan atarsa.” Atmayacağını da biliyor yani bu artık eziyet etme maksadıyla yapılan davranışlar. Bunu yaptığında bunun... Peki, bu insanın hakkını kim savunacak? Var mı? Yani yok, bir defa kendini ifade edebileceği bir alan yok. Onun söylemi tek başına delil olarak kabul edilecek mi? Edilmeyecek. Bir tanesi daha duruşma salonuna geldi, duruşma salonuna geldiği anda kendi düşüncesini ifade etmekte serbest ve artık orada mahkeme başkanı ya da hâkim neyse duruşma salonunu sevk ve idare eden, oranın güvenliğinden sorumlu. Oradaki hâkimin almadığı,

tespit etmediği bir durumu işte bunlar savunmayı beğenmediler, kendilerine göre disiplin soruşturması gerektirecek bir hâl buldular, orada bir tutanak tuttular, götürdüler cezaevi idaresine verdiler. Yok mu? Var böyle uygulamalar.

Yine, diyelim ki şu anda kelepçeli muayene esnasında işte uluslararası standartlara göre de aslında kelepçeli muayene kabule edilemez bir durum. Ama bizim belediye eş başkanlarımız zaten problem oradan ortaya çıkmıştı, aynı durum, gözaltındayken rapor almaya gitmişlerdi hastaneye, hastanede alacakları rapor esnasında doktorun yanına kelepçeli olarak götürülmek istenmişler. Kelepçeli muayeneyi kabul etmedikleri için bir sürtüşme yaşanmış burada, kolluk adliyede intikamvare bir yaklaşım sergiliyor. Şimdi orada mahpus geldi “Ben kelepçeli muayeneyi kabul etmiyorum.” Burada bir sürtüşme yaşandı, yine oradakiler tutanak tuttular. Yani bu kadar aslında kötü yönetilebilecek ya da işte bir şekilde oradaki kişilerin husumeti, bakış açıları, ideolojileri, duruşlarına göre uygulayabilecekleri bu madde bizce çok tehlikeli sonuçlar ortaya çıkaracak. Bakın, biz özellikle disiplin soruşturması, disiplin cezaları sadece işte verilen telefon görüşünün engellenmesi ya da hücre cezası olarak işlemiyor, 3 tane disiplin cezası aldığında infazı etkileyecek bir durum oluyor ve neredeyse politik tutsakların yüzde 99’u şu anda en az 3 defa disiplin cezası almış ve infazları yanmış durumda. Bunlar nereden disiplin cezası alıyorlar cezaevinin içerisinde? İşte ayakta sayım uygulanıyor. Afyon’dan ulaştılar bize, daha sonra avukat arkadaşlarımız hatta Mehmet Vekilimiz de gitti, oradaki idareyle de görüştü, başsavcıyla da, oradaki cezaevi idaresiyle de. Tek başına bir koğuşta tutulan bir insan neden ayakta sayım için dayatılsın? Ama diyor ki: “Ben geldiğimde ayakta sayım vereceksin.” Askerî usul, 80 dönemindeki Diyarbakır Cezaevinin uygulamaları, “Ayakta sayım vereceksin.” Ayakta sayım -bir iç genelge dolaşmıştı- orada niye ayakta sayım uygulaması ifa ediliyordu? İşte oradaki gardiyanları rehin alma olasılıkları. Tek başına bir hücrede bulunan bir insan gittiğinde görebiliyorsun o orada. Yani, zaten hiçbir gardiyan tek başına girmiyor. Ayakta sayımın manası ne? Ama hayır kalkacaksın, ayakta sayım vereceksin; vermediğinde, darp edileceksin. Buna karşı direndiğinde de disiplin cezası alacaksın. Cezaevinin içerisindeki uygulamalar bile bu kadar tehlikeli bir boyuttayken; dışarıya taşan, keyfiyete açık, manipülasyonlara açık, objektif kriterlerden uzak, kişiyi tamamen savunmasız bırakacak bu uygulamanın tehlikeli olduğunu ve bu maddeden mutlak suretle çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu, ceza içerisinde cezadır. Bu, aslında gerekçeleri bir şekilde kanunen yaratmaktır. O açıdan bu, hiçbir biçimde kabul edilemeyecek ve en mutlak biçimde bu kanundan çıkartılması gereken uygulamalardan, maddelerden biridir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Habip Eksik, buyurun.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben, bu maddenin bu disiplin cezalarıyla ilgili aslında sağlık boyutuna değinmek istiyorum. Yani siz bir ceza verip, tutuklayıp cezaevine atıyorsunuz ve bir cezalandırma yöntemi uyguluyorsunuz. Toplumdan izole ediyorsunuz, birçok şeyden mahrum kalıyor, cezasını o şekilde çekiyor ama siz disiplin cezalarıyla aynı zamanda bu insanların psikolojilerini de bozup orada ciddi anlamda başka sağlık sorunlarına da sebep olmak istiyorsunuz. Yani, mesela bir kişiyi getirdiniz -arkadaşlar demin örnekleri verdiler, daha bu konulara hâkimler- ve o kişi muayene olurken kelepçeli bir şekilde getirdi ki olmaması lazım, hiçbir doktorun da bunu kabul etmemesi lazım, oldu ve kişi buna tepki verdi. Bunu, oradaki kolluk sinirlendi ve disipline aykırı davranış olarak işleme aldı ve götürdü bu kişiye cezayı verdi ve siz, bu uygulamaların artık tamamıyla normal görünmesine ve oradaki tutukluların da, mahpusların da ciddi anlamda kendilerini güvensiz bir ortamda hissetmesine sebep olacaksınız. Belki birçok mahpus, birçok tutuklu böyle disiplin cezalarıyla karşı karşıya kalmamak için yani doktora

gitmek istemeyecektir, başka yine durumlarla karşılaşmamak için psikolojik olarak çok farklı durumlara girecektir. Yani, onun için böyle keyfi, gerçekten havada kalan değişiklikleri anlamış değiliz. Yani, birçok mahkemede şunu gördük. Ben de zaman zaman katılıyorum işte duruşmalara, şunu görüyoruz yani: Mahkemede bir hakim veya mahkeme heyeti bile bu disiplinle ilgili durumda bazen çok keyfi davranabiliyorken; bunu birkaç tane kolluk personeline emanet etmek, yani onların insafına bırakmak hakikaten hukuk dışı bir şey, bu akılalmaz bir durum. Ve şunu söyleyeyim yani kişi tek başına gidiyor, yanında 3-4 tane kolluk kuvveti var, işte, gardiyani ve jandarması şuyu buyu, bir sorun yaşadı, kendini nasıl temize çıkaracak? Ya, işlemediği bir disiplin suçuyla ilgili nasıl kendini izah edecek, nasıl bu konuda ispatlayacak, bu yanlış, yalan iddiaları nasıl çürütecek? Ya, bu imkânsız. Yani, cezaevlerinde dahi bunların ciddi anlamda suistimal edildiğini hepimiz biliyoruz. Böyle uygulamaları bence önümüzdeki süreçte totaliter, hegemonik anlayışın cezaevlerinden başlatılarak bütün ülkeye yayma amacıdır yani. Önce cezaevlerindeki insanları disiplin cezalarıyla sindireyim, onların psikolojisini bozayım, ondan sonra da işte ben bunu ülkenin tümüne uygulamam anlayışı var yani. Bir kanunu siz yaparken önünü ve arkasını, insan sağlığına olan etkilerini çok iyi hesaplamak zorundasınız yani.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten, arkadaşlarımızın dediği gibi son derece tehlikeli bir madde; suistimallere çok açık, kaba hoyrat muamelelere, ihlallere çok açık bir madde.

Bakın, bazı örnekler vereceğim size. 80 yaşını bulmuş bir yaşlı teyzemiz vardı, mahpustu Tarsus Cezaevinde, Sise Teyze. Birçok hastalığı olan bir mahpustu ve hastaneye sık sık gitmesi gerekiyordu ama o kadar o yollarda eziyet çekiyordu ki sonunda o teyzemiz: “Ben artık hastaneye gitmek istemiyorum, tamam, artık burada öleyim.” demeye başlamıştı. Yani bu insanı bu kadar bıkırtıcı bir duruma getiren prosedürler... Görüyorsunuz, insanlar hastaneye gitmek istemeyebiliyor çünkü oldukça kötü şartlarda gidiyorlar ve geriliyor bu insanlar. Düşünün, hepimiz hasta olduğumuz zaman geriliriz, sinirlerimiz bozuk olur, stresli oluruz ve en ufak bir şeyde tepkimiz fazla olabilir. Hasta psikolojisi böyledir ve bu maddenin eklenmesi de çok büyük ihlallere zemin teşkil eder.

Yine bir başka örnek... Bakın, belki aranızda tanıyanınız vardır. Eski vekilimiz Mülkiye Birtane, HDP eski vekilimiz, önceki dönemlerden vekil arkadaşımız. Biz, Elâzığ Cezaevi ziyaretinde Mülkiye Hanım’ı koğuşunda ziyaret ettik. Orada eski mesai arkadaşları da vardı ve konuştuk. Mülkiye Hanım... Bakın yarın, öbür gün biz de vekiliz başımıza gelebilir, vekilin bile başına neler gelmiş, bir dinleyin lütfen. Mülkiye Hanım hem meme kanseri hem Uterus kanseri ve ilerlemiş, metastaz yapmış. Yoğun tedavi alması lazım, sürekli kemoterapi, radyoterapileri var, kontrolleri var ve o kadar bıkmış, usanmış bir hâldeydi ki bize dedi ki: “Ben ring aracıyla götürülürken o kadar eziyetler görüyorum ki, hakaretler duyuyorum ki artık protesto ettim ve kontrollere gitmeme kararı aldım.” Düşünün yani kanser hastası hem de bir kanser değil iki kanser ve ilerlemiş bir kanser. Bir eski vekil bile bu kadar ağır muameleler sonrası tedavisine gitmemeyi tercih ediyor. Bu, bizim Elâzığ cezaevi raporuna da girdi.

Yine İzmir Kırıklar Cezaevinden... Çift kelepçeyle ısrarla götürülme sonucunda 13 aydır hastaneye gidemeyen mahpuslar var. Bunu da söylemiş olalım.

Yine Poliklinik... Ben bir de şu açıdan size söyleyeyim, doktorum. Mahpus geldiğinde ne yaşıyor, onu size anlatayım ki hani biraz empati yapın. Mahpus geldiğinde yanında jandarmalar ve infaz koruma memurları da içeri girer. İçeride adım atacak yer kalmaz. Hastayı muayene edeceğiniz

zaman onun sırtını açacak bir kişi de yoktur. Kelepçesi siz isteyince açılır. Bir de kadın mahpus geldiği zaman, bir doktor o kadın mahpusla poliklinikte o jandarmaların, infaz koruma memurlarının arasında, işte, adet düzenini, şuyunu, buyunu sormak zorundadır ve herkes buna şahitlik etmektedir. Veyahut da işte kadın doğum polikliniğinde bir perde gerilmiştir ve kadın orada muayene olmaktadır. Arka tarafta da jandarmalar beklemektedir ve her söze, sese şahit olmaktadırlar. Böylesi ortamlar ihlallere çok açık, suistimallere çok açık ve hastaları da geren ortamlar.

Yine ring araçları konusu var. Ring araçlarıyla o demirden böyle o sıcak yaz günlerinde insanları perişan eden, soğuk kış günlerinde perişan eden ve belki 5-6 saat poliklinik muayenesinden sonra tetkikin çıkmasına kadar bekledikleri araçlar var. Gerçekten bir işkence çünkü bazen tuvalete gitme ihtiyaçları karşılanmıyor. Büyük bir eziyet çekiyorlar ve hatta kucağındaki bebeğiyle 5-6 saat, o ring araçlarında bekleyen kadınların çok hikâyesini dinlemiştir. Böyle bir ortam bakın, böyle bir ortamda siz daha fazla kolluğun sözüne itibar edilmesi gerektiğini söylüyorsunuz.

Yine bakın bir başka vakayı da söyleyeyim. Bakın, bunlar hep bizim İnsan Hakları Komisyonunun da Ceza Tevkif İşleri Genel Müdürleri, Adalet Bakanlığı yetkilileri geliyor ve kendileri kabul ediyor. Mahkûm koşulları konusunda çok büyük bir sıkıntı var bakın. Şu anda Ankara’da, arkadaşlar, bir tane mahkûm koğuştaki hastane var. Bakın, yanlış duymuyorsunuz, bir tane mahkûm koğuştaki hastane var. Ben Kocaeli Milletvekiliyim, Kocaeli’nde sadece İzmit Saka Devlet Hastanesi’nde vardır. Üniversitede bile yoktu son zamanlara kadar. Bu ne demek? İnsanlar sevk edildikleri zaman mahkûm koğuşunda kalamayacağı için büyük sıkıntılar yaşıyorlar ve cezaevine geri dönmek zorunda kalıyor. Bu gel git, gel git sırasında çok önemli ihlaller ve sağlık hakkı ihlalleri oluyor, önemli, tabii hasta bir insan için de gerginlik oluyor. Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı yetkililerine hatta biz seslendik, çağrı yaptık -Adalet Bakanlığı yetkililerine- bunlar çok az sayıda ve çok büyük sağlık hakkı ihlallerine neden oluyor ve işte bu bahsettiğimiz gerginliklere neden oluyor. “Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı, arasında bu mahkûm koşulları konusunu halletsin.” dedik ve maalesef çok fazla bir adım atılamadı. Tablo bu, şu anda hani bakanlıkların kabul ettiği tablo bu. Bu tabloda biz hani en ufak bir şekilde kolluğa bu kadar yetki verdiğimiz zaman çok daha ağırlaşmış ihlaller olacağını hepimizin bilmesi lazım.

Teşekkür...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 23’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçe zaten açıklandı.

Gerekçesi açıklanan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 23’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini

arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel
Aksaray

“MADDE 23 - 5275 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Hükümlünün sağlık, eğitim ve çalışma gibi nedenlerle geçici olarak kurum dışında bulunduğu yerler de bu fıkranın uygulanması bakımından kurum olarak kabul edilir.”

Gerekçe:

Yargılama faaliyeti esnasında ve duruşma salonunda disiplini hâkim tesis eder. Bu kapsamda değişiklik gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde 23’ü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 23’üncü madde kabul edilmiştir.

24’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24 - 5275 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Kurum idaresine bildirilen telefon numarası aracılığıyla ya da teknik müdahale ile başka bir hatta yönlendirme yapmak suretiyle görüşme hakkı olmayan kişilerle görüşmek.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada, gerçekten hani kabul edilmeyecek bir durum. Neticede, cezaevinde çoğunlukla telefon açanlar, ailenin bireylerinin başka yerlerde olması nedeniyle, bir kişinin mesela çocuğunun sesini duymak, annesinin, kardeşinin, eşinin sesini duymak amacıyla bir telefon yönlendirmesi. Bu da teknolojinin sağladığı bir imkân neticede. Bunu dahi bir haberleşme cezası hâline getirmeyi gerçekten kabul etmek mümkün değildir. Dolayısıyla teknolojinin bu kadar gelişmiş olduğu bir ortamda sadece yönlendirmeyle bir iki söyleyeceği şey zaten denetim altındadır, zaten telefonları dinleniyor, zaten her tarafı denetime alınmış olan bir mahpusun bu şekildeki sadece bir uygulaması, bir yönlendirmesinden dolayı bir cezaya tabi tutulması da kabul edilecek bir durum değildir ve haberleşme hürriyetini de etkileyecek olan bir husustur. Bu nedenle metinden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran...

AYŞEACARBAŞARAN (Batman)– Şimdi, bilmiyorum ki gerçekten bu kanunun bazı maddelerine ben anlam veremiyorum. Şimdi, dünyada teknoloji geliştirdi artık yani insanlar cezaevlerinden görüntülü arama sistemlerine geçtiler, birçok cezaevi böyle. Şimdi, muhtemelen teknoloji geliştikçe Türkiye’de de benzer tartışmalar yürütülecek. İşte, görüntülü olarak da telekonferans üzerinden insanlar aileleriyle görüşecek. Ne yapacaksınız o zaman? İnsanlara odada başkaları olunca disiplin cezası mı verilecek? Şimdi, ben, bu maddedeki mantığı anlamadım. Olabilir yani başka arkadaşlar, zaten telefonlar dinleniyor, biliyoruz yani arandığında başka... Yani işte kendilerine göre tehlikeli ya da uygun görülmeyen bir konuşma yapıldığında tak diye kesilen bir sistem var zaten. Böyle her şey de anlatılmıyor, topu topu on dakika. Ya, on dakika içerisinde bir insan kiminle konuşursa yani bunda da bu kadar abartılacak

bir durumun, disiplin cezası getirecek bir durumun... Ben gerçekten ceza içerisinde ceza, insanları kısıtlayan, teknolojik olarak gelişmişliğin önünde de bir engel olarak görüyorum. Yani o açıdan bu kadar da insanları nefessiz bırakmaya gerek yok. Neredeyse... İlerki maddeler de böyle, bir İnfaz Kanunu'nda işte disiplin cezaları açısından birçok yeni düzenleme gelmiş. Neredeyse cezaevindeki insanlar nefes alsa bile suç olacak. Tabii, başka bir suç varsa diyelim ki içerisinde bu değerlendirilir, zaten yapılıyor. Dedğim gibi, teknik olarak dinleniyor, bir suç unsuru varsa bununla ilgili işlem başka bir şey; bir insan başka bir insanla konuştuğu için bir ceza vermek, bu başka bir şey. Ya, ben bunun baştan sona işte bu cezaevindeki disiplin uygulamalarının yükseltilmesi, genişletilmesi meselesinin çok tehlikeli olduğunu düşünüyorum yani bu, nefes aldırılmaz bir sistem. O açıdan bu da mutlak surette az önce söylediğim gibi kanundan çıkarılması gereken bir madde. Yani biz bir taraftan işte şeyleri düşünüyoruz, cezalar indirilsin, insanlar daha az cezalarla çıksın, infaz indirimi vesaire ama bir taraftan da cezaevindeki insanlar esir değil ki -yani bu kadar- varsa cezaları çekiyorlar zaten. O açıdan, bu, çok tehlikeli, çok kısıtlayıcı, gerçekten hak ve özgürlükler açısından insanları nefessiz bırakan bir madde. Ben, bunun bu açıdan mutlak surette çekilmesi gereken bir madde olduğunu düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Taşdemir...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ben çok kısa bir şey ekleyeceğim.

Aslında bu maddeye baktığımızda kaynağını nereden aldığını biz çok iyi biliyoruz. Sanırsam iktidar yeni dönemde kendi muhaliflerini yine cezaevine atmayı düşünüyor ki böyle bir düzenlemeye gidiyor çünkü biz biliyoruz o dönem daha çok Selahattin Demirtaş Cumhurbaşkanı adayırken cezaevinde kampanyasını yürütmüştü ve sosyal medyada da çokça paylaşılmıştı. Kendi yürüttüğü siyasal kampanyanın bir boyutu olarak cezaevinden sesli aramalar yapmıştı ve insanlara sesini duyurmaya çalışmıştı. Şimdi, aslında bunun kaynağı bu, buradan hareketle bir önlem alınmak isteniyor. Ama biz size de tavsiye ederiz yani yarın öbür gün birilerinin sizi de oraya göndermeyeceği garantisi yok yani siz de bir gün oralara gidebilirsiniz, oralarda muhalefet etmek zorunda kalabilirsiniz. O zaman bu çıkardığınız yasaları oturup düşüneceksiniz, ya, biz aslında kendi ayaklarımızı kendimiz bağladık, bu hukuksuzluğu kendimize biz yaptık... Bizden size söylemesi. Bir şekilde bizler sesimizi her mekânda duyurmayı başarıyoruz, size de söyleyelim bunu yani.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Züleyha Gülüm, vazgeçtiniz, tekrar bastınız.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, söyleyeceğimi söyleyecek mi acaba diye bekleyip o yüzden...

Şimdi, aslında bütün olarak düzenlemelere baktığımızda, bir kez daha söyleyeceğim, böyle tümüyle özgürlüklere müdahale eden bir yaklaşım söz konusu yani bir insan evet bir ceza alabilir ama bu, onun bütün haklardan yoksun olacağı anlamına gelmez; böyle değerlendirilmesi mümkün değil. Ama şimdi bütün düzenlemelere bakıyoruz, ceza içinde ceza uygulayan aslında bir sistem getiriliyor bütünlüklü olarak bakıldığında. İşte yeni disiplin cezaları verme yolları, işte haberleşme hakkının önüne geçilmesi yolları yani bu, kabul edilebilir bir şey değil. “Ceza” denilen şey bir kişinin bir yerde tutulmasıdır. Bunun dışındaki temel hakları konusunda, haberleşme, iletişim konusunda bu tarz engellemelerin getirilmesi meselesi temel haklara, özgürlüklere müdahaledir ve aslolan bu özgürlüklere müdahale edilmemesidir, edilmesi ancak çok zorunlu koşullarda gerçekleştirilmelidir. Ama burada mesela ailenin farklı bireylerinin farklı illerde olması hâlinde de insanlar bu tarz görüşmeyle ancak görüşme sağlayabiliyor çünkü aynı yerde oturmak zorunda değil herkes. Bu da aslında böyle bir olanağı

kısıtlayan bir düzenleme ve bunu engelleyecek, sadece o evde kim varsa, ismi kimse onunla görüşme sağlayacak bir mekanizmadan bahsediyoruz. Yani bir kez daha hatırlatalım, genel yaklaşımınız şöyle gözüküyor: “Bütün özgürlükleri kısıtlayalım, hani içeri tıkmış olmak yetmez, bunun üstüne de ekstra cezalar verelim.” diye bakıyorsunuz. Bu temel haklara dokunma konusunda çok ciddi sınırlandırmalar olması gerekiyor. O nedenle madde kabul edilemez.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Bir önerge var.

Aslında önergenin gerekçeleri de açıklanmış oldu.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 24’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

24’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 24’üncü madde kabul edilmiştir.

25’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- 5275 Sayılı Kanunun 44’üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Kuruma alkol sokmak, kurumda alkol bulundurmak veya kullanmak.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada ne var biliyor musunuz? Bunun ve devamı benzer maddelerinde aslında teklifin genel mantığıyla uymayan... Şu anlamda uymayan: Bir yandan “Cezaevi doluluğu var, cezaevlerini boşaltalım.” diyoruz, bir yandan infazla ilgili bazı iyileştirmeler var, bir yandan da cezaevindeki şartları daha ağırlaştıran disiplin cezaları getiren bir şey var. Şimdi, hani, şöyle bir şey yapmak istemem yani burada özel olarak kimseye soru sorup da böyle, mahcup etmek istemem ama mesela, buna, biz tek tek bakıyoruz, inceliyoruz acaba ben burada milletvekili arkadaşlarımıza sorsam, buna evet oyu verenlerin kaçta kaç ilgilili kanunu açıp da bu maddelerin öncesini sonrasını incelemiştir.

Şimdi, yasa yapma tekniği açısından yasaları doğru yapmadığımız, yeterince eğilmediğimiz zaman problem olarak karşımıza geliyor. Benim kanaatim bunun ağırlıklı olarak bürokratların önerisiyle gelen bir şey, cezaevindeki disiplinle alakalı bir durum, değil mi? Şimdi, bakın, ne diyor: “5275 sayılı Kanunun 44’üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir. ‘Kuruma alkol sokmak, kurumda alkol bulundurmak veya kullanmak.’” 44’üncü maddeyi, ilgili kanunun 44’üncü maddesini açtığımızda bakıyoruz: “Ceza İnfaz Kurumlarında Düzen ve Güvenlik” 7’nci bölüm, “Disiplin Ceza ve Tedbirleri Ödüllendirme” 8’inci bölüm, değil mi? Burada maddeler: “Disiplin Cezaları ve Tedbirler” diye başlıyor; 38-39, kınama, işte bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma, 40,41,42 -tek tek maddeleri okumayacağım içeriği uzun bunların- işte, 43, bunlar içerisinde en ağır olanı hangisi dersek, 44, hücre cezası vermek. Yani alıyorsunuz hücreye koyuyorsunuz. Burada, şöyle göstereyim, madde madde bir

sürü seçenек var: 38’den itibaren 44 en ağırı. Peki, 44’te başka ne var? Ben, size onu söyleyeyim. 44’ün ikinci fıkrasında yapılması planlanan bir şey var, değil mi? Gerekçe ne: Alkol.

Peki, 44’te ikinci fıkranın birinci bendi: “a) Kurum tesislerinde araç ve gereçlere zarar vermek, b) Tünel kazmaya teşebbüs etmek, c) Firara teşebbüs etmek, d) Hükümlü ve tutukluları idareye karşı kışkırtmak veya isyana kalkışmak e) Hükümlü ve tutukluları daha az cezayı gerektiren şekilde kasten yaralamak f) Hükümlü ve tutuklular üzerinde baskı kurarak çıkar sağlamak, özel işleriyle, başka işlerde kullanmak, bunlara kalkışmak ve bu amaçları gerçekleştirmek için oluşan gruplara katılmak...” Bakıyorsunuz, hep böyle ağır şeyler. On güne kadar hücre cezası var. İçine alkol meselesi geliyor. Halbuki şimdi bir yerde...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ağır olmayanlar da var. Orada “kurum görevlisine hakaret etmek” diyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama bak, şöyle söyleyeyim: Bu bir önceki cezalara baktığımızda, ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma var. Orada yapılanlara baktığımızda, buna göre bile daha hafif düzenlemeler var. Ondan öncekilere getirdiğinizde daha benzeri, daha hafif olarak değerlendirilecek düzenlemeler var. Şimdi, bunun doğruluğu, yanlışlığı bir yana bu, ölçülü değil. Bunun burada işi yok, bunun düzeltilmesi lazım. Cezaevine alkolü kim nasıl sokacak ayrı tartışma konusu, alkol bulunmasıyla bir adamın tünel kazmasını da eş tutmak hakikaten akıl tutulması yani.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Antmen...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zeynel Emre Vekilimiz anlattı. Şimdi, bakıyoruz 38’inci madde, disiplin cezası ve tedbirlerini saymayla belirlemiş ve en ağır disiplin cezası, hücreye koymak yani adam zaten cezaevinde bir de onu alıp hücreye atıp dışarıyla bağlantısını da kesiyoruz ve demin Sayın Vekilin bahsettiği gibi tünel kazmayla veya isyan çıkartmakla, isyana teşvikle aynı hüküm. Ben gerekçeye baktım, teklifi hazırlayan arkadaşlarımız gerekçeye hiçbir şey yazmamışlar. Allah aşkına bu maddenin gerekçesi ne? Yani tamam, alkol kötü, bütün kötülüklerin anası, kullanılmaması gerekiyor, eyvallah, ama bunu yazan arkadaşımızın ben mantığını merak ediyorum. Neden? Neden?

Bir kere bu alkolü nasıl cezaevine sokacaksınız? O cezaevine girdiyse, cezaevine alkol giriyorsa her şey girer. Eğer siz, görevinizi yapmıyorsanız, cezaevi olarak bunun içeri girmesini önleyemiyorsanız, adam alkol kullandı diye onu siz atamazsınız hücreye. Ha, illa ceza vermek istiyorsanız evet, bir disiplin suçudur, kabul edebiliriz. 39,40,41,42,43’ncü maddelerde aynı kanunun, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunu’nda hükümler var. Neden bu değil? Yani bir kinle, nefretle bir madde ihdas edilmiş gibi gözüküyor. Bunu kamuoyuna izah edemezsiniz. Adam orada alkol bulamaz, velev ki buldu, velev ki kendisi bir salkım üzümünden alkol yaptı, yapar, onu içti, hücreye atacağız. Kaç gün? On gün. Niye? Cezaevi müdürünün keyfi öyle geldi. “Ben alkolden hoşlanmıyorum.” dedi. Doğru, olabilir. Ondan sonra on gün adam hücrede eğer bu haksı, revaysa yapalım ama hukuk kurallarına baktığımız zaman bir kere bu bütün ceza kurallarına, disiplin cezalarında ölçülülük ilkesine, hakkaniyete, adalete uygun değil. Siz, bunu topluma da izah edemezsiniz, bunu hukuka da izah edemezsiniz, adil de değil, hakkaniyetli de değil, usule de uygun değil. Bu nedenle eğer bir ceza verilecekse 39,40,41,42,43’ü seçelim ama alkol kullandı diye bir insanı hücreye atmak, ileride o zaman insanlar size diyecek ki “Siz Türkiye’de alkolü yasaklayacaksınız. Alkol alan insanları hapse tıkacaksınız.” Böyle bir niyetinizin olmadığını tabii ki biliyoruz. Demokratik bir ülkede yaşıyoruz, özgürlüklerimiz var, Anayasa’ya bağlıyız ayrı ama bu maddenin bu hükmü... Belki de en kötü yazılmış ya da en kötü düşünülmüş

maddelerden biri diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz Sayın Antmen.

Sayın Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Aslında bu maddeye, hücre cezası meselesine, bir ekleme daha yapmak değil, hücre cezasını tümüyle kaldırmak gerekir diye öneriyoruz. Çünkü hücre cezası mahpuslar açısından, psikolojileri açısından mutlak tecrit anlamına gelen bir uygulama ve sonuçları açısından da çok ağır etkileri olan bir uygulama. Yani biraz önce anlatmaya çalıştığım “ceza içinde ceza” uygulamasının en ağır olanlarından biri ve bunun tıbben de sonuçları çok açık bilinen bir uygulama. Bu nedenle bu tecrit uygulamasının kendisi yarar getirecek bir uygulama değil tam aksine, gerçekten, mahpuslar açısından onarılmaz sonuçların üretildiği bir ceza biçimi. Bence Ortaçağ’dan kalan bir ceza biçimi. Bir insanın uzun süre tek başına, tecrit altında hiçbir iletişimi olmadan, kimseyle konuşma hakkı olmadan, temas etme hakkı olmadan tutuluyor olması kabul edilemez o nedenle bir madde daha eklemek yerine hücre cezasının tümüyle kaldırılması gerekir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Bu konuda Cezaevleri Genel Müdürlüğü’nden söylemek istediğiniz bir şey var mı? Alkol sokmayla ilgili uygulamada karşılaşılan bir problem?

Buyurun.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HASAN AKCEVİZ – Şimdi, biraz önceki teknik telefonla dışarıya bağlanmada olduğu gibi bunda da kanunda hüküm bulunmamasından kaynaklı bir boşluk olduğu için bu düşünüldü. Bu, cezaevlerinde olan şeyler. Bazı mahkûmların mesela telefonla ilgili örnek veriyorum, sadece aranılan yerde birisinin bulunmasıyla birden fazla kişiyle konuşmak değil özel santral kurdurup dışarıyla konuşan mahkûmlarımız bile oluyor. Yine, alkole ilişkin de karşılaştığımız sorunlar var, disipline ilişkin ciddi sıkıntılar oluyor. Buna ilişkin yapılan disiplin hükümleri de infaz hâkimlikleri tarafından kanunda yeri olmadığı gerekçesiyle bozuluyor. Bu kanundaki boşluğu doldurmak amacıyla düşünülen bir şey.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hükümlü dışarıdan alkolü nasıl sokuyor içeriye?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sorunun cevabını alamadık.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saniye onu öğreneceğiz.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HASAN AKCEVİZ – Sayın Başkanım, biraz önce Sayın Vekilimiz örnek verdi. Birincisi kendi yapabiliyor, ekmek ve meyve suyuyla bunu mayalamak çok basit, o mümkün.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Bunu yaptı diye hücre cezası mı vereceğiz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, zarar verebilir, sarhoş olur, bunu yaparsa. Yanındakilere zarar verebilir.

Başka söylemek istediğiniz bir şey var mı?

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HASAN AKCEVİZ – Şimdilik yok.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başkan, bence bu konuşmadan siz de sorumlusunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – İçeride alkol yapan mahkûmlar varmış yani.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hücre cezası verilir mi buna?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Böyle bir şey olabilir mi? Bunu nasıl kabul edelim?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bakın, bir defa içeride ekmek ve meyve suyuyla alkol... Şimdi, bir defa bunun tespitini kim yapıyor “Bu alkoldür.” diye. Böyle bir tespit usulü mü var, yok böyle bir şey yani. Sen ekmek ve meyve suyunu birleştirdin, kim onu test ediyor, yani hukuken bunun bir yeri yok. Gerçek anlamda bir şekilde diyelim oraya alkol girdi. Şimdi, alkolün ne olduğuna kim karar verecek?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Uygulamada böyle bir sorun olmadığı hâlde bunu...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bakın şöyle söyleyeyim, burada iki şey var, samimi konuşalım. Birincisi, teklif altında imzası olanlar bunu kendiliğinden düşünmedi, Bakanlığın önerisiyle bu geldi. Bir, bu çıkıyor ortaya, bunu gerçekten konuşmak lazım. İki bu yapılırken de “disiplin cezası olur mu olmaz mı” kısmını ben bilemem anlamında konuşuyor Sayın Genel Müdür Yardımcısı; doğru, siyasetin karar vermesi lazım. Ama şimdi, burada, 38’den başlayıp 44’e kadar ağırlık derecesine doğru giden bir şeyde “Niye en ağır hücre cezası var?” dediğimizde, karşımıza “Ekmek ve portakal suyundan alkol yapıyorlar.” şeklinde bir cevap hakikaten hiç tatmin edici değil. Yani, diyelim ki oraya sokulmaması gereken herhangi bir ürünün -olur ya belli düzen içerisinde, dışarıdan kebab da söyleyemiyorsun cezaevine, değil mi- herhangi bir şekilde içeri girmesi belli kuralları ihlal edebilir, kural koymuşsun onu ihlal edebilir ama karşılığı bu olmaz yani burada ölçülü değil. Dolayısıyla bunun hücre cezasıyla hiç izah edilecek bir tarafı yok.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç, hızlı bir şekilde...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, gerçekten bizim burada, bu Komisyon çalışmasında birilerinin açığını yakalamak gibi bir derdimiz yok. Burada bizim karşı karşıya kaldığımız husus şudur: Gerçek anlamda her şeyi kanuna dercetmek, her şeyi kazuistik bir yöntemle ne varsa bu kanunu içine sokmak gerçekten bu anlamda hak ihlallerine neden olabilecek bir durum. Dolayısıyla buna gerek var mıdır? Gerçekten gerek var mıdır bu maddede bu hükmün yer almasına?

Biraz önce de söylendi, şimdi, tabii, bunun için de bir denetim mekanizması olması lazım. Yani bir şey getirirken bir denetim mekanizması da olması lazım. Biraz sonraki maddede ben genel olarak niye bu kadar karşı çıktığımıza ilişkin, niye bu kadar önemli bir zamanda bu kanunun torba yasa olarak önümüze getirilmiş olmasını... Ben biraz sonraki maddede hakkımı kullanayım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bülbül, siz de mi alkolle ilgili...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkan, şimdi, bu olay, her ceza her yapılan eylemin bir karşılığı olması lazım. Yani, her yapılan eylemin bir karşılığı olması lazım, yani bunun karşılığı bu değil.

Şimdi, burada yazıyor: Kuruma alkol sokmak, kurumda alkol bulundurmamak veya kullanmak. Arkadaş yapmaktan bahsetti, yani farkı bir şeyden bahsetti.

ALPAY ATNMEN (Mersin) – Kullanmaktan.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – O ayrı mesele Alpay Bey. Kuruma alkol sokmak, kurumda alkol bulundurmamak veya kullanmak. Yani, burada yapmayın, etmeyin, bu alkol sokmak ya da... Yani burada bir ceza verilecekse bu hücre olmaz arkadaşlar, böyle şey olmaz.

Teşekkür ederim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, bu kurallara riayetsizlik olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin kanun teklifinden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Tufan Köse

İstanbul

Mersin

Çorum

Süleyman Bülbül

Aydın

Gerekçe:

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 25'inci maddesi Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 44'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasına bent eklenmesi ile alakalı olup; teklif edilen hüküm ihdasına göre; kuruma alkol sokmak, alkol bulundurmak veya kullanmak fiillerine hücre cezası öngörülmektedir.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 38'inci maddesi disiplin cezası ve tedbirlerini sayma yolu ile belirlemiş olup , en ağır ceza disiplin cezasıdır.

Alkol ile ilgili fiillerin en ağır disiplin cezası ile cezalandırılması; alkol fillerinin kurum araç ve gereçlerine zarar verme, tünel kazmaya teşebbüs, firar etmeye teşebbüs, isyana teşvik ve isyan, kasten yaralama, çıkar sağlamak, şiddet kullanmak, rüşvet, açlık grevi, ölüm orucu gibi eylemlerle bir tutulması son derece ağır olmuştur.

Bu hükümde eylem ile verilecek ceza arasında denge mevcut değildir.

Alkol fiilleri için Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 39, 40, 41, 42, 43'üncü maddelerindeki cezalardan biri yerine hücre cezası öngörülmesi adil, hakkaniyetli ve hukuki değildir.

Salt alkol için mahkumun hücreye konulması cezanın amaçsalılığıyla da orantılı değildir.

Bu anlamda ilgili hükmün teklif metninden çıkartılması usul ve yasaya uygun olacaktır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinde geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

26'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 5275 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendine “temizliği- ni” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya kendi yaşam alanının temizliğini” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın (ı) bendinde yer alan “Kurum” ibaresi “Resmî kurumlardan, kurum” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrasının (g) bendine “teşhir etmek” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da bulundurmak” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (j) bendi eklenmiş, yedinci fıkrasının birinci cümlesine “İznin ertelenmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ziyaretlerin kapalı şekilde yaptırılması” ibaresi ek-lenmiş ve aynı cümlede yer alan “kadar ertelenmesidir.” ibaresi “kadar ertelenmesi veya kapalı ceza infaz kurumlarında açık ziyaretlerin altmış güne kadar kapalı şekilde yaptırılmasıdır.” şeklinde ve aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ve yeni gelenlere satmak.” ibaresi “veya satmak ya da maddi menfaat karşılığı diğer çocuklara kullandırmak.” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (r) bendi ek-lenmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesine “altı ay” ibaresinden sonra gelmek üzere “, bu fıkra da sayı-lan disiplin eylemlerinin ikinci veya daha fazla tekrarı halinde ise bir yıl” ibaresi ve aynı fıkranın (a) bendine “dışında” ibaresinden sonra gelmek üzere “başkasını neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış şekilde yara-lamak ya da” ibaresi eklenmiştir.

“j) Başkasına ait eşyaya kasten zarar vermek.”

“r) Kurumda güvenlik amacıyla oluşturulan teknik, mekanik veya elektronik cihaz ya da sistem-leri kasten etkisiz veya çalışamaz hale getirmek yahut amacı dışında kullanmak.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu, düzenlemede çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek olan disiplin cezalarını içeren bir hüküm. 46'ncı maddede birtakım değişiklikler öngörülüyor. Şimdi biraz önceki geçen madde de düşüncemizi söyledik. Gerçek anlamda, yani bu kadar gerçekten çok acil, toplumun ihtiyacı olan bir düzenleme varken bu kadar disipline ilişkin hatta bize göre de gerek olmayan -gerekçesini şimdi açıklayacağım- nedenlerle bu kanun teklifinin önümüze getirilmiş olması ve bu saate kadar... Bizim, herkesin amacı o ki biran önce... Yani sizin amacınız en azından o. Fakat bu torba yasada gerçekten buna ihtiyaç var mıydı diye onu sormak lazım.

Şimdi, tabii, getirilmek istenen bu disiplin cezalarıyla yani tedbirle veya işlenen eylemle arasında gerçek anlamda bir orantısızlık olduğunu görüyoruz. Bakın şunu söyleyeyim, bir tanesi nedir? Etkinliklere katılmama cezasını gerektiren bir husus. Şu mesela “suç örgütlerine ait yay, bez, afiş, pankart, resmi sembol, işaret ve benzeri bulundurmak” diyor, bu “bulundurmak” olarak eklenmiş. Şimdiye kadar bunlar yetmemiş gibi, bir de bulundurma eylemi buna eklenmiş. Bunu çocuğun üzerinde yakaladıkları zaman, çocuk hükümlü, bazı etkinliklere katılmama cezasıyla karşı karşıya kalacak.

Bir diğer husus, yine, iznin ertelenmesi ve ziyaretlerinin kapalı şekilde yapılmasına ilişkin olan kısma hangi hüküm getirilmiş? Kurumda güvenlik amacıyla oluşturulan teknik, mekanik veya işte, düzeneklere zarar vermek veya işte, onunla ilgili bir eylemi... Bundan bir iki önceki oturumda bir vekil arkadaşımızın bahsettiği özellikle kadın hükümlülerin, işte, tuvaletlerinin önünde, banyolarının önünde kameraların olması nedeniyle üstünü örtme benzeri şeyler, bu, çocuklar için de aynı şekilde geçerli. Buna benzer bir eylemleri olması hâlinde ne olacak? İzinleri ertelenecek veya ziyaretçilerle olan görüşmeleri kapalı bir mekânda gerçekleştirilecek. Bu da kabul edilebilecek bir durum değil.

Bir diğer husus, değerli arkadaşlar, bunların hepsi, bunun yanında bir amblemi taşımak veya işte,

bir yayını taşımak gerçek anlamda bu bir fikir hürriyetiyle alakalı olan bir şey. Sizin, şimdi, gerçekten -biraz önceki arkadaşlar da bunları belirttiler- kademeli olarak bu kadar işi sıkıya almanız, bu kadar ufak bir tane kırıntı hâlinde kalan bir hürriyeti veyahut da bir kişinin hak ve özgürlüklerine ait olan ne varsa hepsini bu şekilde elinden almanız gerçek anlamda cezayı ve kişiyi... Bu, ceza infaz tedbirlerine ilişkin olan mantıkla da çelişen bir durumdur. Şimdi, bu kanun düzenlemesi önümüze gelirken biz ne dedik? Dedik ki yani... Halkta şöyle bir beklenti yaratıldı: Gerçek anlamda bir corona virüsü var, cezaevleri boşaltılacak, işte, 80-90 bin kişi çıkacak, rahatlama sağlanacak ve bu virüsten kaynaklı birtakım tedbirler alınacak ya da Ceza ve İnfaz Kanunu'nda mevcut olan şeye aykırı olan ceza ile tedbir arasındaki orantısızlığı kaldırabilecek şekilde birtakım uygulamalara gitme mantığı içeriyor aslında. Yani Ceza ve İnfaz Yasası'ndaki bu şekildeki değişiklikler bu mantığı taşıyor ama biz bunu görüyoruz ki yani niyet bu değil, niyet gerçek anlamda farklı şeyleri içinde barındırıyor. İşte, kurumların istekleri, mevcut olan -az da kalsa- kırıntı hâlindeki hak ve özgürlükleri kısıtlamaya yönelik olan düşünce veya tavır; kanun koyucunun gerçek anlamda eylemi bu olmamalı. Yani 21'inci yüzyıla doğru giderken gerçek anlamda insan hak ve hürriyetlerine biraz daha saygılı olmamız gerektiğini ben düşünüyorum. Dolayısıyla bu kadar kazuist, bu kadar hak ihlaline neden olabilecek hükümlerle toplumun karşısına çıkmanın doğru olmayacağı kanaatini taşıyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gereğesi açıklanmıştır.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 26'ncı madde kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 27- 5275 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “iki gün” ibaresi “beş gün” şeklinde ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Soruşturma en geç onbeş gün içinde tamamlanır. Fırar halinde bu süre hükümlünün yaka-landığının öğrenildiği tarihte başlar. Düzenlenen rapor ve ekleri disiplin kuruluna sunulur. Soruşturma süresi eylemin ve soruşturmanın niteliğine göre infaz hâkiminin yazılı onayı ile yedi güne kadar uzatılabilir.”

“(8) Disiplin soruşturması hükümlünün barındırıldığı ceza infaz kurumu disiplin kurulu tarafın-dan yapılır. Hükümlünün ceza infaz kurumu dışındaki eylemleri nedeniyle yapılacak disiplin soruştur-ması, hükümlünün eylem öncesi en son barındırıldığı ceza infaz kurumu disiplin kurulu tarafından yapı-lır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, demin, geçtiğimiz maddede yaptığımız itiraz, burada özellikle madde 27'nin son fıkrasında yani (8) diye tarif edilen kısmının özellikle son kısmında çok net bir şekilde görülüyor yani çelişik bir durum. “Disiplin soruşturması hükümlünün barındırıldığı ceza infaz kurumu disiplin kurulu tarafından yapılır. Hükümlünün ceza infaz kurumu dışındaki eylemleri nedeniyle yapılacak disiplin soruşturması, hükümlünün eylem öncesi en son barındırıldığı ceza infaz kurumu disiplin kurulu tarafından yapılır.” Yani bir defa, cezaevinde yapmadığı bir olaydan ötürü cezaevinde yapmış gibi işlem yapmak mantıksız, ilave, şöyle düşünün: Adam bir yerden bir yere nakil oluyor, cezaevi aracında söylediği eylem olarak değerlendiriliyor, artık yeni bir yere nakil oluyor ama önceki kaldığı cezaevindeki kurumu bunun disiplin soruşturmasını yapacak. Öyle ya, diyor ki: “Eylem öncesi en son barındırıldığı ceza infaz kurumu...” En son barındırıldığı yer bu, diyecekler ki: “Bu, araçta bunu yaptı. Sen onu değerlendir.” Yeni yere onu bildirecekler. Böyle mi? Yani hakikaten çok özensiz, dikkatsiz bir şekilde yazılmış gelmiş mantıksız bir iş bu, bunun kaldırılması lazım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Züleyha Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, şimdi, çocuklara tabii, mümkün olduğu kadar daha az cezadan başlamak lazım. Yani her eyleme, her yapılan şeye “kural ihlali” deyip ceza vermek yoluna gitmek değil, çocukların zaten cezaevinde kalmaması gerektiği ön kabulüyle aslında davranmak gerekiyor. Buradaki değişiklikte soruşturmaya başlama süresinin ve sonuçlandırma süresinin de uzatılıyor olması çocuklar açısından sürekli bir ceza tehdidiyle karşı karşıya, uzun süre bir tehditle karşı karşıya kalma durumu yaratır ki bu psikolojileri açısından da olumlu bir durum değildir, çocukların gelişimini, ileriki yaşamını da nasıl etkileyeceğini, cezaevindeki çocuklar olsa da, çocukların eşitliği prensibinden dolayı -cezaevi de olsa- düşünmek zorundayız. Bu nedenle sürelerin daha kısa olduğu eski hâli ama mümkün olduğu kadar da cezai yaptırımlar yoluna gitmeden çocuklara yönelik bir davranış biçiminin gözetilmesi önemli.

Yine, arkadaşın söylediğine katılıyorum. Hükümlünün ceza infaz kurumu dışında eylemleri nedeniyle yapılacak disiplin soruşturması kısmında da aynı büyüklerde olduğu gibi böyle bir genişlikte disiplin soruşturması öngörülmesi doğru değildir. Daha önce gerekçeleri açıklamıştık. Aynı gerekçelerle cezaevi dışında olan eylemlerin disiplin soruşturmasına konu yapılmaması gerekir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanmıştı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 28- 5275 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kaldırılması için

gerekli süre içinde” ibaresi “infazı tamamlanıp kaldırılması için dördüncü fıkrada belirtilen süreler geçinceye kadar” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının (a) bendine “Hücreye koyma” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve odaya kapatma” ibaresi eklenmiş ve fıkranın (c) bendinde yer alan “yerine ziya-retçi kabulünden yoksun bırakma cezası iki katı süreyle uygulanır.” ibaresi “yerine 44 üncü maddenin ikinci fıkrasının uygulandığı hallerde iki ay, üçüncü fıkrasının uygulandığı hallerde dört ay süreyle ziya-retçi kabulünden yoksun bırakma cezası uygulanır.” şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan “Disiplin kurulu,” ibaresi “Çocuğun bulunduğu kurumun disiplin kurulu,” ve “vermiş olduğu cezayı” ibaresi “ve-rilen disiplin cezasını” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, zaten bu genel olarak çocuklar ve disiplin cezası meselesiyle ilgili ama bu disiplin cezalarının tümünü birazdan gelecek maddelerle daha detaylı konuşacağız.

Aslında buradaki uygulamaların çoğu, şu anda, cezaevinde fiiliyatta yürüten uygulamalar. Yani bu odaya kapatma meselesi aslında cezaevlerinin çoğunda “süngerli oda” olarak bilinen, bir taraftan da işkence odasına dönmüş uygulamanın kanunlaşmış hâli. Burada, disiplin cezalarıyla ilgili genel düzenlemelere bakalım. Genel düzenlemelerin bütününde cezaevi idarelerinin, gelen mahpusları, tutsak ya da diğer mahkûmları kendilerine göre şekillendirecekleri “Bunlar geldi, ben bunları buradan bir kalıba sokup çıkaracağım.” iddiasıyla yaklaştığı, bunun için her türlü aslında fiili hukuksuzluğa başvurduğu cezaevi uygulamaları var ve biz maalesef bu cezaevi uygulamalarını bu yaklaşımla...

(Uğultular)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Arkadaşlar, arkadaşımız konuşuyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Galiba teklif verenler çok umursamıyor, önemli bir şey söylüyorum.

Şimdi, tekrar edeyim duymaları için çünkü gerçekten önemli bir mevzu bu oda meselesi. Bu, böyle basit bir mevzu değil. Bize de çok geldi, size de gelmiştir; İnsan Hakları Komisyonuna da çokça gelmiştir, açıp bakabiliriz. Cezaevinde bir uygulama biçimi var zaten “süngerli oda” diye tarif edilir. Süngerli oda, orada, işkencenin yapıldığı oda olarak tarif edilir ve maalesef burada biz bunu yasallaştırıyoruz.

Cezaevleri, şöyle bir şey istemiş olabilirler -buna bir şey demiyorum- “Geliyor bunlar, biz bunları bir hatta çekelim ama elimizdeki kanun yetersiz, disiplin cezaları yetersiz, uygulamalarımız yetersiz; elimizi güçlendirelim. Biz fiili olarak yapıyoruz bu uygulamaları ama üç gün sonra başvuruyorlar, bazı mekanizmalara, sonucunda suçlu çıkıyoruz. Tamam, biz bunları yapacağız ama fiiliyatta yapmayalım, kanunlaştıralım.” gibi bir durumla gelmişler. Bunlar tehlikeli özellikle çocuklar açısından daha da tehlikeli. O çocuklar bir defa arkadaşlarımız da söyledi: 18 yaşından küçük herkes çocuktur. Çocukları cezalandıran, onlara had bildiren, hizaya çeken bir yaklaşım olamaz; ne olursa olsun. O çocuklara, gerçekten çocuk oldukları bakış açısıyla, o yaklaşımla yaklaşılmaması gerekirken böyle hukuksuz uygulamaların, fiili uygulamaların kanunda bir şekilde kanunlaştırılması problemli meseleler arkadaşlar. Bu uygulamaların üç gün sonra sonuçlarını göreceğiz; çıkacak, gelecek bu. İnsan Hakları Komisyonuna gelen ihlal talepleri yüzde yüz artarak gelecek. Çünkü biz cezaevlerine yüzde yüz inisiyatif veriyoruz. “Bunların artık canlarıyla etleri sizin, kemikleri kalsın, ne isterseniz yapın.” yaklaşımı tehlikelidir, çok tehlikeli bir yaklaşım.

O açıdan bu maddelerin, bakın, özellikle sabahtan beri disiplin cezalarıyla ilgili olarak ısrarla belirtiyoruz. Bu insanlara vereceğiniz ceza nedir? Özgürlüklerinin kısıtlanması, özgürlüklerinin

kısıtlanması haricinde uygulanan her ceza aslında onların haklarını gasbetmektir. Bu da böyle bir uygulama. Ne demek odaya kapatma, hangi oda bu? Nasıl uygulanacak bu? O açıdan bunların, özellikle bu disiplin cezalarıyla ilgili olan kısımların -cezaevlerinin inisiyatifinin bu kadar artırılmasının- problemli olduğu ve oradaki insanların gerçekten birçok hakkının kısıtlanmasına neden olacağı, çocuklar açısından daha da hassasiyet duymamız gerektiği, hepimizin ortak hassasiyetinin çocuklar olması gerektiği... Çünkü bakın çocuklara “suçlu” bile demiyoruz “suça sürüklenen” diyoruz. O kadar hassas davranıyorsak eğer çocuklara yaklaşım açısından da daha hassas yaklaşarak bu kanundan bir biçimiyle bunun çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Cevap vereyim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – İsterseniz ben de söyleyeyim, öyle cevaplayın.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, burada gördüğüm kadarıyla bu kısımlar, benzeri maddelerde, yeteri kadar dikkatle hazırlanmamış. Bunların Genel Kurul aşamasına kadar bir daha gözden geçirilmesi lazım.

Burada enteresan olan şöyle bir şey var: Madde 28. Madde 28’i okuyoruz, anlamak da kolay değil hakikaten yani elimize bir kanun alıp bir oraya bir buraya bakarak böyle atlaya atlaya gidiyoruz. Bunun gerekçesine bakıyoruz, gerekçeyle madde çok uyumlu değil. Mesela gerekçede diyor ki: “...disiplin cezası kesinleştikten sonra bu cezanın infazı tamamlanıp kaldırılması için bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen süreler geçinceye kadar yeniden disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunan hükümlü hakkında, her defasında bir üst ceza uygulanacağı açık bir şekilde düzenlenmektedir. Esasen fıkranın düzenleniş amacı bu olmakla birlikte uygulamada bazı infaz hâkimlikleri tarafından dördüncü fıkradaki sürelerin disiplin cezasının kesinleşmesinden itibaren uygulanabileceği yönünde kararlar verilmektedir. Bu sürelerin infazın tamamlanmasından itibaren işlemeye başlayacağı açık bir şekilde düzenlenerek farklı uygulamaların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.” Bununla kanun metni arasında illiyet bağı çok zayıf.

Devam ediyor: “Maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapmak suretiyle, çocuğun yüksek yararı ilkesi dikkate alınarak çocuklar hakkında verilen odaya kapatma cezasının infazına, infaz hâkiminin onayıyla başlanabileceği hüküm altına alınmakta...” Bu, nerede yazıyor arkadaşlar? Yani “ve” diyor orada, ilave bir şey katıyor, “hücreye koyma” ibaresinden sonra “odaya kapatma” diyor. Ama “İnfaz hâkimliğinden alınır, çocuğun yüksek yararının geçtiği yer çocuk için...” yani bu gerekçeye bakıyoruz. Gerekçe maddenin... Devam ediyorum: “Maddenin altıncı fıkrasında yapılan değişiklikle, çocuk hakkında verilen disiplin cezasının, çocuğun bulunduğu kurumun disiplin kurulu tarafından kaldırılabilmesi düzenlenmektedir. Böylelikle, çocuğun başka bir ceza infaz kurumuna veya çocuk eğitim evine nakledilmesiyle birlikte ortaya çıkabilecek yetki uyuşmazlıklarının ve uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.” Yok böyle bir şey. Bu, maddeyle gerekçe arasında ciddi farklar var, anlam bütünlüğü yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hemen cevap vermek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, hem Ayşe Hanım’a hem Zeynel Bey’e, sayın vekillerimize cevap vereyim.

Hücre hapsi erginlere verilebilen bir ceza. Süngerli oda daha ziyade uyuşturucu kullanıp kendisine zarar veren insanların kafasını gözünü duvara çarpıp...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – İşlemiyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Lahavle ve lakuvvet... İşlemiyorsa onu çözeceğiz ama mevzuat bu, kural bu. Kuralı söylemeyecek miyiz arkadaşlar? Kural bu. Bu süngerli oda, kendisine zarar veren insanların duvara kafasını kolunu çarpıp zarar vermemesi için konulan bir oda. Odaya kapatma, kanunda düzenleme yapılmadığı için... Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'unun (9)'uncu fıkrası: "Çocukların odaya kapatılması hâkim kararıyla..." Bu, buraya getirilmiş oluyor. Çocukların üstün menfaati gereğince, odaya kapatma hâkim kararına getirilen bir müessese. Çocuk odaya kapatılabiliyor, hücreye kapatılamıyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama burada gelen öyle bir anlam değil ki. Bir de burada, gerekçede, infaz hâkimi karar verir gibi bir şey yok ki. Neresinde var?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kanun'da var, Kanun'un 46'ncı maddesinde var. Orada değişiklik yapılmadığı için o, burada yok. Dolayısıyla belki...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama şimdi hani maddeyi yazıyor ya burada. Mesela diyor ki: "Disiplin kurulu ibaresi, çocuğun bulunduğu kurumun disiplin kurulu." "Vermiş olduğu cezai ibaresi" yerine "verilen disiplin cezası" değiştirilen yeri tarif ediyor. Burada şunu dese: "Cezaevi görevlisi yerine infaz hâkimi karar verir." gibi ifade olsa gerekçeyle uyumlu olduğunu söyleyebiliriz. Burada böyle bir şey yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Gerekçede bir hata varsa onu düzelt de... Burada, Sayın Genel Müdüřümüz cevap versin.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Anlamak için gerekçeyle kanun arasında...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buradaki değişiklik sadece hücre yanına "ve" diyerek bir de "odaya kapatma" zaten daha önce de hücreye infaz hâkimi karar veriyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sizin bu yaptığınız tarif burada yok. Yani çocuğa hücre cezası verilemez. Onun yerine...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kanun'da var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Kanun'da var da şimdi bir kanun, biliyorsunuz, çıkarken tereddüt oluştuğunda neye bakarız? Gerekçeye bakarız. Gerekçeyle uyumlu değil ki bu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, Kanun'da oda hapsinin kime verileceği, çocuğun hücreye konulamayacağı, çocuğun odaya kapatma cezası verileceği belli ise... Burada değil 46'ncı madde de yani değişiklik olmayan maddede. İnfaz hâkiminin onayına bağlıyoruz. Bu Kanun yoksa göndereyim, Kanun'un 46'ncı maddesini.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bakın, Kanun benim yanımda var ama Kanun'un girişinde...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam açın 46'ncı maddenin (9)'uncu fıkrasını.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 48'de mi 46'da mı? Bizim konuştuğumuz madde 48.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam, burada tanımını yapıyor: "Odaya kapatma cezası: Sekizinci fıkra da belirtilen kapalı infaz kurumunda bulunan çocuğun, aynı fıkra da belirtilen eylemlerde bulunması hâlinde, beş güne kadar açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, gece ve gündüz tek başına bir odada tutulmasıdır." Var Kanun'da.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet.

Teşekkür ederiz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama düzenlenmesi lazım, gerekçe yanlış yazılmış.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam, ona bakalım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanmıştı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 29- 5275 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “iki” ibaresi madde metninden çıkarılmış, bende “vasisiyle” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da ana veya babasıyla birlikte kardeşiyle” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“1) Çocuk hükümlüler için kurum bünyesinde gerçekleştirilen tören veya anma günü ya da doğum günlerinde çocukların ailelerinin de etkinliklere katılması sağlanabilir.

m) Çocuk hükümlünün yanında kalacağı bir yakınının olmaması nedeniyle kullanamadığı özel izinler yerine kurum idaresinin uygun gördüğü gün kadar eğitimevinin bulunduğu il sınırları içinde gündüzleri iznini geçirmesi ve gece eğitimevinde kalması imkanı verilebilir.

n) Çocuk eğitimevinde kalan hükümlünün hafta sonunda bir gün, kurum idaresinin uygun gördüğü süre kadar, kurum dışına çıkmasına izin verilebilir.

o) Çocuk eğitimevinde kalan hükümlü, kamu kurum ve kuruluşlarının gençlik kampı veya gençlik merkezi gibi imkanlarından yararlandırılabilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinden geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun maddesinin daha anlaşılır olması amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 29'uncu madde kabul edilmiştir.

Ödüllendirme olduğu için kimse itiraz etmedi.

30'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 30- 5275 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki

şekilde değiştirilmiştir.

“c) Ceza infaz kurumlarında bulunulması gereken sürenin üç aydan fazla olması,”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 30’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

30’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30’uncu madde kabul edilmiştir.

31’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 5275 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ayrıca, hükümlüler kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı kütüphanelerde bulunan ve 62 nci maddedeki şartları taşıyan yayınlardan yararlandırılabilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Konuşmalar var.

Sayın Tiryaki, buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Çok enteresan bir madde bu. Yani dünyada örneği var mı bilmiyorum ama artık kitaplara bu düzeyde bir sınırlama getirmenin sanırım örneği yok. Ne diyorsunuz? Diyorsunuz ki: “Hükümlüler kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı kütüphanelerde bulunan ve 62’nci maddedeki şartları taşıyan yayınlardan yararlandırılabilir.” Eğer bu şartları taşımıyorsa kitap okuyamaz öyle mi? Bu kitap hakkında bir yasaklama kararı var mı? Yok. Toplatma kararı...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Önergemiz var.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Değiştiriyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değiştiriyoruz, çıkarıyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tamam, sözlerimi burada bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Başaran sözünü geri alıyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, eğer çekiyorsa...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Önergemizi okuyalım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Evet, önergeyi okuyalım, ondan sonra konuşalım.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bu önerge, çıkarma önergesi değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz, uluslararası ve ulusal standart...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Onu mu çıkarıyorsunuz? Onun dışında...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, önerge gelmediği için buyurun söz

veriyorum size.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Önerge gelmemiş, önerge bir gelsin... Çünkü sadece o değil, bu gazetelerle ilgili de bir kısıtlama var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 32'nci maddesi ile 5275 sayılı...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, 31'deyiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge 31'de mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 32'de...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ama biz yayınlarla ilgili...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 31'inci maddeye bir irtibatı olduğu için...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bunda önerge yoksa o zaman Sayın Başaran'a söz veriyorum.

Buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, zaten 31'inci madde 32'ye atıf yapıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Atıf yaptığı için bir okunursa...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bir okunursa biz ona göre değerlendirelim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – O zaman okuyalım.

Bu maddeyi geçelim, sonra onu, o maddede görüşelim.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – İkisi birbiriyle bağlantılı, oylanmış olamaz ki, nasıl oylanacak?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir sonraki maddenin önergesini nasıl burada okuyabiliriz? O zaman açıklama olarak size söz veriyorum.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz 32'nci maddedeki “Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası veya Uluslararası Standart Kitap Numarası almayan –o, “olmayan” olacak, “almayan” demiş- süreli ve süresiz yayınlar...” diyor ya “...ile...”ye kadar, “...Basın İlan Kurumu...”na kadar çıkartılmasını...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şu “...Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan...”

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ondan sonraki kısım devam ediyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ondan sonraki devam ediyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet. Oraya kadar kısmın çıkartılmasını...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Onu da çıkartalım olsun bitsin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Konuşmamıza devam edelim.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ali Bey, zaten önemli olan orası sıkıntı Basın İlan Kurumu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Zaten bizim itirazımız Basın İlan Kurumu.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ben konuşma hakkımı geri alıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Tiryaki, sözünüzü tamamlayın.

Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ya, Meclis kürsüsünde çok söyledim ama şimdi bu düşünce, ifade özgürlüğü denilen şeyin -fikir özgürlüğü, nasıl adlandırıyorsanız adlandırın- iki biçimi var: Bir, sizin düşüncelerinizi özgürce ifade edebilmeniz; bir de ayrıca, yazılmış olan, başkalarının düşüncelerine ulaşmanız yani iki boyutu var. Şimdi, siz bunun bir kısmını kesiyorsunuz, diyorsunuz ki: “Benim kontrolümde olmayan.” diyebilirsiniz, işte “Uluslararası bilmen ney numarası almamış olan.” veya işte “Basın İlan Kurumunun reklam vermediği gazeteleri, dergileri falan ben bundan sonra cezaevine almayacağım.” Neden? Yani bu yayınlarla ilgili bir yargı kararı var mı? Haklarında bir toplatma kararı var mı? Bunların yayınlanmayacağına dair bir karar var mı? Yok. Dışardayken bir insanın okuyabildiği bir yayını cezaevinde okuyamamasının nedeni ne? Bakın, bu düşünce, ifade özgürlüğü öyle bir şey ki; sık sık söylüyoruz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, şunu söylüyor, diyor ki: “Yaşam hakkından sonraki en önemli, en temel haktır düşünce ve ifade özgürlüğü. Eğer bir yerde düşünce ve ifade özgürlüğü yoksa esasen orada din ve vicdan özgürlüğü yoktur.” Yani insanlar dinlerini de vicdani kanaatlerini de özgürce yaşayamazlar. “Eğer bir yerde düşünce ve ifade özgürlüğü yoksa orada aslında, esasen örgütlenme özgürlüğü de yoktur.” Yani çünkü örgüt dediğiniz şey, dernek dediğiniz şey, parti dediğiniz şey, vakıf dediğiniz şey her neyse bunların tamamı düşüncenin kolektif olarak ortak kullanıldığı yerler. Eğer bir yerde, bir ülkede düşünce, ifade özgürlüğü yoksa o ülkede aslında toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı da yoktur çünkü toplantı ve gösteri yürüyüşü dediğiniz şey de kolektif bir biçimde insanların düşüncelerini açıklamasıdır. Şimdi siz düşünce ve ifade özgürlüğünün en önemli parçasını, insanın bilgi edinme hakkını, araştırma hakkını, öğrenme hakkını tamamen değilse bile kısmen önemli oranda kısıtlıyorsunuz. Bu kabul edilemez. Hangi ihtiyaç bunu doğurdu, bilmiyorum. Kaldı ki cezaevlerinde zaten mektuplara kadar her şey okunuyor, inceleniyor, kitaplar da inceleniyor, dergiler de inceleniyor, gazeteler de inceleniyor. Siz bunun önünü daha henüz cezaevine girmeden kesiyorsunuz, “Bunlar gelemmez.” diyor yani incelemeye bile tabi tutmuyorsunuz. Yani ben Adalet ve Kalkınma Partisi’nin 18’inci yılda geldiği noktayı Türkiye’deki herkes gibi hayretle izliyorum, geldiğiniz noktayı kendinize yakıştırıyorsanız yani pes doğrusu, başka hiçbir şey söyleyemem.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Evet, şimdi, aslında Mehmet Vekilimiz çok önemli birkaç şey söyledi ama ben birkaç önemli şeyi daha söyleyeceğim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sebebini söyleyeyim mi?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, ben bitireyim, sebebi olmaz. Şimdi, bir dönem kitapları meydanda toplayıp yakıyorlardı, bunun da sebebini açıklıyorlardı, şimdi oraya mı gelelim hadi gelin kitapları yakalım olacak iş değil.

Şimdi, bir gazeteden, bir yayından, bir kitaptan korkulursa bu ülkede artık felaketin geldiği kesindir, bu böyle. Böyleydi yani kitaplar yakılıyordu bu ülkede yine mi aynı dönemi yaşayacağız şimdi? Sansür demek, bu sansürdür. Şimdi, zaten uzun bir süredir -biz, sabahtandır anlatıyoruz- cezaevindeki uygulamalar fiili vardı, bir süredir zaten cezaevlerine muhalif bir basın girmiyordu, Evrensel’inden, BirGün’üne, Yeni Yaşam’ına kadar alınmıyordu. Bir kısıtlamayla karşı karşıyaydı, Bakanlığın bir genelgesiyle. Bakanlık genelgesi vardı, hukuken bir toplatılma kararı yoktu bu gazetelerin hiçbiriyile ilgili, kaldı ki toplatılma kararı olan yayınlar bile tek nüsha siz evinizde bulundurabilirsiniz, suç unsuru olmaz, onu inceleyebilirsiniz. Burada hukukçu arkadaşlarımız var yani bu kadar gazetelerden, sözden korkulması... Ben arkadaşımın dediğine katılıyorum, on sekiz yılın sonunda bu noktaya geldiysek muhtemelen bir sonraki adım bunları yakmaktır, bu sefer de muhalefet ettiğine benzemektir. AKP

iktidarı şu anda muhalefet ettiği bütün sistemlerin hepsine, iktidarlara benzemiştir. Olacak iş değil; geçti, rahmet okutuyor. Vallahi billahi Evren'in aklına gelmeyen şeyleri yapıyorsunuz. Yok, gelmedi, bir sürü şey gelmedi, yapmıyorsunuz arkadaşlar. Biz 82 Anayasası'na atıf yapıyoruz. Bak, 82 Anayasası'na ben Mecliste atıf yaptım, ben şahsen 82 Anayasası'na atıf yapacağımı düşünmezdim.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Anayasa değişikliğine karşı çıktınız siz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Anayasa değişikliğine karşı çıkmadık.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Karşı çıktınız yalnız, 82 Anayasası'nın değiştirilmesine karşı çıktınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Anayasa değişikliğine karşı çıkmadık.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Çıktınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz daha demokratik bir anayasa için toplandık, gerisi gelmedi.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Olur mu canım öyle şey.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – AKP baktı, kendi istediği şekilde yürütemiyor, demokratik alan açılınca muhalefet ilerliyor. Bunun önünü engelledi arkadaşlar.

Yani siz şu anda insanların bilgiye ulaşmasını engelliyorsunuz, dünyada böyle bir örnek yok. Dünyanın hiçbir yerinde insanların okuması engellenmez, insanlar okumak istiyor ama okuması engelleniyor. Okunmanın engellendiği tek ülke hâline geleceğiz. Ya, bu, artık dediği gibi, sözün bittiği yerdir yani kendinizle gurur duyuyorsanız diyecek bir şey yok ama inanın, bakın, inanın ve güvenin, bu sözlerimizi hatırlayacaksınız, Meclis kayıtlarını okuyacaksınız, dönüp bakacaksınız, siz ben gündüz de söyledim, bu maddelere “evet” dediğiniz için dönüp kişisel tarihinizde kendiniz açıklayamayacaksınız. O dönem, 80 dönemindeki o Anayasaya “evet” diyenler gibi çıkıp “evet”i savunamayacaksınız. Bu böyle bir durumdur. Çok da uzatmayacağım yani arkadaşlar, tebrik ediyoruz; vallahi billahi, bu kadar oturdunuz, infaz kanunu dediniz, dediniz, bizim karşımıza getirdiğiniz kanun gerçekten bu Meclis açısından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, yani Ayşe Hanım bizi öyle anlatıyor ki aman Allah'ım, bütün özgürlüklerin düşmanı bir parti... Yok öyle bir şey, tam tersi arkadaşlar, özgürlükleri sınırsız getiriyoruz. Burada ki mesele şu...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Nedir? Çok merak ettim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayhay...

Basın İlan Kurumunun bir gazeteye reklam vermesinin şartı nedir? 6 ya da 7 tane sigortalı işçi çalıştırması ve bir yıl da yayın yapması. Bitti. Şimdi, arkadaşlar, cezaevine binlerce yayın geliyor. O yayını...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Şu an sadece yandaş basın gibi konuşuyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir dinleyin; lütfen, bakın, dinleyin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Yüz bin tane girsin, ne olacak?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, olur tabii.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Müdahale etmeyelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar, cezaevindeki insan, özgürlüğü elinden alınmış insandır.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Niye? Kitap okuma özgürlüğü de mi alınmış, düşünme özgürlüğü de mi alınmış?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Özgürlüğü elinden alınmıştır. Orada bulunacak, orada ıslaha yönelik, suçun ve cezanın amacına yönelik bir sistemin içine girmiştir. Özgürlüğü alınır...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Özgürlüğünden başka hiçbir şey kısıtlanamaz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Her şeyi alınır, kısıtlanır.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Nasıl kısıtlanır ya?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Müdahale etmeyin arkadaşlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kısıtlanır, kısıtlanır. (Gürültüler)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Tam da zihniyetiniz bu olduğu için...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Müdahale etmeyelim.

Sayın Özkaya, siz devam edin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kanun bugün kısıtlıyor, diyor ki: “Tehlike oluşturan yayınlar cezaevine alınmaz.”

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, ne tehlikesi oluşturacak?

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Niye tehlike oluştursun?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Her şey oluşturur.

HABİP EKŞİK (İğdır) – Size göre her şey tehlike zaten.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Terör örgütleri kısırtıktan gazete çıkarıp yayınlar vererek oradan talimat veriyor.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Niye bu kadar özgürlük düşmanısınız?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Elbette ki bu devlet bunu koruyacak, bu devlet sistemini orada kuracak, hakimiyetini oluşturacak; ne var bunda? Basın İlan Kurumuna çıkarırsınız bir gazeteyi, 6 kişiyi çalıştırırsınız, gönderirsiniz, istediğiniz gazeteyi gönderin. Bundan daha kolay ne var? Hiçbir engel yok.

Teşekkür ediyorum.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Gerçek zihniyetinizi söylediniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Gerçek düşüncem bu, aynen böyle.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Diyorsunuz ki: “Cezaevlerine girenler bütün haklardan mahrum olur.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, burada “Terör örgütleri gazete çıkarır” ve “Basın İlan Kurumu şunu yapar...” açıklamasını açıkça kınıyorum. Basın İlan Kurumunun bugüne kadar yaptıkları ve yönetim kurulu üyeleri... Yönetim kurulu üyeleri açıklandığı zaman Basın İlan Kurumunun şu anda iktidarın sopası olduğu açıkça belli. Muhalif gazetelere, muhalif yapılara ve iktidara yönelik yapılan muhalefete yönelik Basın İlan Kurumunun reklam, resmî ilan verme yetkisini

açıkça kötüye kullanıyor.

Bakın arkadaşlar, şimdi, Yeniçağ gazetesi, Yurt gazetesi, arkasından “Pelikan” haberinden sonra Yeni Asya gazetesi, arkasından BirGün gazetesi, Evrensel gazetesi... BirGün ile Evrensel’e yönelik resmî reklam vermemesi üç dört tane haberine bağlı, yoksa “Yanında 6 kişilik sigortalı işçi çalıştırmıyor.” haberiyle alakası yok. Bakınız, Ege Bölgesi’ndeki jeotermal enerji santrallerine karşı oradaki vatandaşların, oradaki köylü kadınların tavrını açıkladı diye, haber yaptı diye Evrensel gazetesine kırk beş gün verildi. Bakınız, “Cumartesi Annelerine güvenlik kuvvetleri saldırdı.” diye “saldırma” lafından dolayı BirGün gazetesine kırk gün verildi.

Bakınız arkadaşlar, Basın İlan Kurumu artık muhalif medyayı sindirmenin, yandaş medya yaratmanın yeni bir gerekçesi oldu. Nasıl şu anda Türkiye’de yaşayan, cezaevinde bulunmayan insanların gerçek haber alma özgürlüğü varsa Anayasa’dan kaynaklanan, cezaevinde bulunan yurttaşlarımızın, tutukluların da, hükümlülerin de gerçek haber alma hakkı var ve Basın İlan Kurumuyla bir sansür yaratıp da bunları kısıtlamak demek, muhalif gazeteleri kısıtlamak demek cezaevinde bulunan insanların haber alma hakkına, Anayasa’dan kaynaklanan hakkına bir müdahaledir.

Basın İlan Kurumunun Yönetim Kurulunu söylemek istiyorum arkadaşlar. Basın İlan Kurumunun Yönetim Kurulu, Gazeteciler Cemiyetinin ve Türkiye Gazeteciler Sendikasının bundan dört beş ay önce çıkıp da açıklamaları nedeniyle suç duyurusunda bulunduğu SETA Vakfından gelen yönetim kurulu üyeleri; bakınız yönetim kuruluna: SETA Vakfının siyaset araştırmaları direktörü Mehmet Zahid Sobacı; SETA Vakfı Genel Koordinatörü Prof. Dr. Burhanettin Duran’ın kardeşi, eski Adapazarı Belediye Başkanı Aziz Duran’ın yeğeni Basın İlan Kurumu Genel Müdürü Rıdvan Duran; eski AKP Genel Başkan Yardımcısı, FETÖ’cü, Zaman Gazetesi’nde yazılar yazmış Edibe Sözen; AKP yanlısı, HAK-İŞ’e bağlı MEDYA-İŞ temsilcisi Ümit Sönmez; Kanal 7’de yetiştikten sonra TRT Genel Müdürlüğü Yardımcılığına oturmuş Erkan Durdu.

Ya, Evrensel, BirGün, Yeniçağ, Yeni Asya, Yurt gibi muhalif yazılar yazan ve bu basını susturmak için Basın İlan Kurumunu kullanarak ekonomik anlamda resmî ilan verilmemesi ve bu konuda baskı kurulması, altı aylık süre içinde verecekleri cezalarla, ellerindeki reklam hakkını ortadan kaldırdıktan sonra başvuruları yaptıkları zaman da bir sürü nedenlerle gene verilmemesi. Bu ne demek? Muhalif basını susturmak, muhalif basını tam anlamıyla kenara itmektir. O nedenle, Sayın Başkanın biraz önce söylediği, bu basın organlarına yönelik söylemiş olduğu sözü kesinlikle kınıyorum.

Teşekkür ederim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ben ne söyledim ki?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Tutanaklara bakalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bakın söyleyin, ne söylediğimi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teröristlerin çıkardığı gazetelerle ilgili şeylerde bulundunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır efendim, ne münasebet, hayır.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Tutanaklara bakalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, dediğim çok net. Terör örgütleri gazete çıkarıp bu gazetelerle de içerideki insanları yönlendiriyor dedim. (Gürültüler)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bu gazetelerin terör örgütleriyle ne alakası var? Yeniçağın ne alakası var, Yeni Asyanın ne alakası var, Evrenselin ne alakası var?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hepsini biliyoruz, hepimiz bu ülkede yaşıyoruz ve bu oyunları biliyoruz; gayet net.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederim.

Sayın Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu kanun teklifine baktığımız zaman gerçekten hayretler içerisindeyiz. Yani niye hayretler içerisindeyiz? Şimdi, değerli arkadaşlar, bir hukukçu olmaktan kaynaklı, düzenlenen yasa maddelerine bakıyorsunuz, ayrı bir şekilde gerçekten kahroluyor insan; diğer bir taraftan Türkiye’de gerçek anlamda demokrasi mücadelesi veren insanlar penceresinden baktığınız zaman başka bir şekilde yorumluyorsun bu kanun teklifini.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin gerçek anlamda... Bakın, sabahtan beri bizim konuştuğumuz mesele ne? Dünyayı saran, dünyayı sarsan corona virüsüne karşı bizim tedbir almamız, infaz düzenlemesiyle birçok insanın bu tehlikeden kısmen de olsa uzaklaştırılması, kısmen de olsa can güvenliklerinin sağlanmasına ilişkin bir kanun teklifiyle bizim karşı karşıya kalmamız gerekirken bizim tartıştığımız nokta nedir? Bizim tartıştığımız nokta şudur değerli arkadaşlar: Maalesef -biraz önce arkadaşlar da dile getirdi- mahkûm ettiğiniz, siyasal düşünceleri nedeniyle, siyasal mücadeleleri nedeniyle mahkûm etmiş olduğunuz insanların tamamının neredeyse bütün haklarına, insan olmaktan kaynaklı bütün haklarına el koyuyorsunuz, bütün haklarını yok sayıyorsunuz. Şimdi, mevcut olan infaz yasasına şöyle bir baktığınız zaman zaten başlı başına bir insan hakları ihlali anlamına gelecek uygulamalarla doludur.

Bakın, biz Terörle Mücadele Yasası’ndan kaynaklı binlerce mağduriyet olduğunu söylüyoruz. Temel ceza yasası olan Türk Ceza Kanunu’nun neredeyse yarısını kapsayacak şekilde Terörle Mücadele Yasası’nın 1’inci maddesinin atfıyla bu muhalif olan herkesi -tırnak içerisinde- terörist olarak adlandıran bir yasayla karşı karşıyayız. Onu bırakın, yine bu AKP Hükümetinin on yedi yıllık, on sekiz yıllık bir icraatı olan mahkemelerin bir işleyiş tarzı var. Bu mahkemelerin artık bağımsız ve tarafsız olmadığını herkes söylüyor ve herkes uygulamalarıyla da bunu çok net bir şekilde görebiliyor. Şimdi, bütün bunlara rağmen, muhalif olan, siyasal mücadele eden, gazete çıkaran, haber alma hakkı için uğraşan ve mücadele eden, siyaset yapan, mevcut olan siyasal iktidarı eleştiren, siyasal iktidarın uygulamalarının karşısında yer alan herkes -tırnak içerisinde- terörist olmakla suçlanıyor ve tarafsız ve bağımsız olmayan mahkemelerin kararlarıyla da terörist damgasıyla cezaeviyle karşı karşıya kalıyor. Peki, bu yasa teklifinin altında ne yatıyor? Biz sabah bu çalışmalara başlarken onu demiştik, Ayşe Vekilimiz aynen onu söylemişti; bunun altında yatan şeyi gerçekten biz arıyorduk ki nitekim de yasa maddeleri ilerledikçe bunları da görüyoruz.

Bakın, biz neyle karşı karşıyayız? Biz, insanları mahkûm etmiş olduğunuz, tarafsız ve bağımsız mahkeme diye nitelendirilemeyecek olan mahkemeler tarafından mahkûm edilen insanların düşünce hürriyetini ihlal eder şekildeki uygulamalarla karşı karşıyayız. Siz bir düşünceyi nasıl ıslah edeceksiniz? Size soruyorum. Engizisyon mahkemelerinin bile kararlarını arar hâle geldik bu Hükümetin uygulamalarının sonucunda. Bakın, Orta Çağ anlayışının hüküm sürdüğü engizisyon mahkemeleri bile bu derece insan hakkının ihlaline neden olabilecek uygulamalarla insanları karşı karşıya bırakmamıştı.

Size tekrardan soruyorum, sabah da sormuştum: Bir siyasetçinin, bir düşünürün, bir yazarın düşüncesini siz nasıl ıslah edeceksiniz? Peki, bu 62’nci maddeye eklemek istediğiniz “Kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren uygulamalardan uzaklaştırmak...” bunu nasıl sağlayacaksınız? Kişinin düşüncesiye siz kafasının içine mi gireceksiniz? Bunu nasıl engelleyeceksiniz?

Bakın, insanları mahkûm etmekle onun bütün haklarını, yaşamını alma hakkı size vermiyor hiçbir

kanun maddesi, hiçbir sistem de bu hakkı size veremez. Bakın, arkadaşlar sabahdan beri söylüyorlar, yarın öbür gün siz de böyle bir şeyle karşı karşıya kalacaksınız, kalabilirsiniz, hep beraber kalabiliriz. Bakın, ben birkaç basın toplantısına katıldım, yanımdaki arkadaşın basın açıklaması eyleminden dolayı “Niye ağzınızı kapatmadınız?” diye bana soruşturma açıldı ve şu anda fezlekem var ve muhtemelen ilerleyen zamanlarda hakkımda dava açılacak ve o davadan dolayı ben Terörle Mücadele Yasası’na göre propagandanın dolayısıyla mahkûm olacağım ve cezaevinde bu şeyle de karşı karşıya kalacağım. Şimdi, içinde ben şu anda bir terörist miyim veya arkadaşlarım öyle mi? Aynı şeyle ben de karşı karşıya kalacağım. Siz benim düşüncemi nasıl değiştireceksiniz ya da benim kafamın içindeki o muhalif gücümü, muhalif ruhumu nasıl devşireceksiniz, nasıl ıslah edeceksiniz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayabilir misiniz.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Toparlıyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçek anlamda bizi Orta Çağ karanlığına götürebilecek olan uygulamalar veya bu teklif maddeleri bunları içeriyor. Yani bizim sizi bu konuda uyarmamız gerçekten insani ve siyasi mücadelemizden kaynaklı bir şeydir. Bu, hepimizi etkileyebilecek olan uygulamalar olacaktır. Bu nedenle de bundan derhâl vazgeçilmesini istiyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Aslında arkadaşlarımız net bir şekilde, yeni bir şekilde belirtti; yalnız, hakikaten bu metni, bu tasarımı okurken aklıma Joseph Goebbels’in 1943’te yine kendisi gibi bir Nazi komutanına söylediği bir söz geldi, sadece onu paylaşacağım.

Joseph Goebbels “Ya biz tarihteki gelmiş geçmiş en büyük devlet adamları olacağız ya da en büyük suçlular olacağız.” demiştir. Bu şekilde yaptığınız yasalarla emin olun yani Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en büyük devlet insanları, devlet adamları olmayacağınız kesin.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Sayın Eksik...

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, gerçekten, ben bir hekim olarak, bir doktor olarak Adalet Komisyonuna bugün katıldıktan sonra şok içindeyim. Ben normalde iki yıllık adalet okudum. Bu kadar hukuktan, bu kadar insan hakkından, bu kadar adaletten ve vicdandan yoksun bir kanun teklifi ve bu kanun teklifini savunan insanlarla karşılaştım. Gerçekten şok içindeyim.

Bir kere, teklif sahibine şunu sormak istiyorum: Cezaevlerinde şu an 80 binden fazla tutuklu olduğu söyleniyor. “Tutuklu” demek, suçlu tespit edilmemiş yani henüz suçlu olarak bulunmamış demektir ve benim bildiğim kadarıyla bu kişi masumiyet karinesi çerçevesinde suçsuzdur; suçlu sabit oluncaya kadar, tespit edilinceye kadar o kişi masumdur ve suçsuzdur. Ne dedi? “Onların özgürlüğünü biz aldık.” diyor, “Ben özgürlüklerini aldım.” diyor. Bu hangi vicdana sığabilir? Bu, bir.

İkincisi: Hükümlü... Suçlu buldunuz, ona verdiğiniz ceza hapis cezasıdır, onun diğer haklarını elinden alamazsınız. Mesela, sağlığını elinden alamazsınız, düşüncesini elinden alamazsınız; böyle bir şey yoktur. Siz eğer bunları almaya çalışırsanız, işte, Nazi dönemindeki Almanya’dan bir farkınız olmaz; bunun adı budur. Yarın şunu da söylersiniz: “Biz bunların üzerinde deney yapma hakkına

sahibiz. Biz bunları madenlerde, taş ocaklarında çalıştırma hakkına sahibiz.” Çünkü siz, bunların her hakkını ellerinden almayı kendinizde hak görüyorsunuz, bunu normal görüyorsunuz. Köleden de öte bir anlayışla yaklaşıyorsunuz yani köle bile demeye gerçekten dilim varmıyor.

Bir diğer konu: Basının Türkiye’de özgür olmadığını -demin değerli vekilimiz bahsetti- Basın İlan Kurumunun zaten bu konuda nasıl taraflı ve yanlı davrandığını benim tekrar anlatmama gerek yok. Çok basit bir şey söyleyeceğim: Ya, Türkiye’de sarı basın kartları iktidarın keyfine göre dağıtılıyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Turkuaz oldu onlar zaten.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ya, resmen iktidarla bir ilişkisi varsa veriliyor, yoksa verilmiyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Eksik.

HABİP EKSİK (İğdır) – Bakın, bu Meclisin çatısı altında olan, yıllarca gazetecilik yapan insanların kartları iptal edildi. Basının bu kadar baskı altında olduğu, basının bu kadar her alanda engellendiği bir süreçte kalkıp Basın İlan Kurumunun şeffaflığından bahsediyor veya orada verilecek kararın doğruluğundan bahsediyor sayın teklif sahibi.

Bir diğer konu, ben size şöyle bir şey söyleyeyim: Şimdi, siz bir gazetenin çıkmasına izin veriyorsunuz devlet olarak, bir derginin çıkmasına izin veriyorsunuz, bunu suç olarak görmüyorsunuz değil mi? Çünkü o gazetenin çıkma aşaması suç değil. Gayet doğal bir şekilde bu yasalara göre kuruyor ve gazetesini çıkarıyor ve bunun yayımını sağlıyor, bu suç değil çünkü ama siz bu gazete cezaevine doğru gittiği zaman ona suçlu muamelesi yapıyorsunuz. Böyle bir saçmalık olabilir mi? Böyle mantık dışı bir şey olabilir mi? Böyle, gerçekten vicdandan yoksun bir tespit olabilir mi? İnsan hakikaten belli bir noktadan sonra diyor ki “Ya, nasıl düşünüyorlar yani?” Bakın Türkiye’de normal, yürüten insanlar, sokakta yürüten insanlar, o gazeteyi okuyabilir, çünkü suç değil ama cezaevindeki için suç. Böyle bir mantık olabilir mi? Eğer terör örgütü o gazeteyi kurmuşsa zaten siz o gazetenin yayımlanmasına izin veremezsiniz, veremezsiniz. Bundan haberiniz yoksa teklifi bu şekilde hazırlar gelirsiniz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Eksik, toparlayabilir miyiz?

HABİP EKSİK (İğdır) – Buradan da bol bol, bol keseden sallarsınız. Bu, böyledir. Suçtur, zaten o gazete çıkamaz. Suç değildir, o gazete çıkar, cezaevine de gider, hastaneye de gider, eve de gider, Meclise de gelir. Bu kadar nettir.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gergerlioğlu...

Süremiz gittikçe uzuyor, cümleler de genelde birbirine benziyor.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hiç de birbirine benzemiyor Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Siz doktorsunuz, bakın hemen maske taktınız.

HABİP EKSİK (İğdır) – E, ne yapalım? Sizin Genel Başkanınız söylemişti.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Onun için, hepimizin sağlığı önemli, bunları Genel Kurulda da daha geniş bir salonda tartışacağız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, başlayabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet, değerli arkadaşlar...

HABİP EKSİK (İğdır) – Sayın Başkan, mutfağında tartışmayacağız da nerede tartışacağız?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Genel Kurulda geniş bir salon var orada daha sağlıklı bir ortamda tartışacağız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) –Değerli arkadaşlar, ben başlayayım konuşmama. Sayın Başkan, konuşmaya başlayayım.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Başlayacaksan başla canım ya.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Komisyon üyesi olmayan arkadaşlara lütfen bir sınırlama getirilsin. Sabaha kadar, ta bu saate kadar kanun çıkmasını bekliyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bütün maddelerde konuşmadılar ama yani.

HABİP EKSİK (İğdır) – Zaten beş dakikadan fazla konuşmadım.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin derdiniz bizi engellemek.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, ne zaman konuşmaya başlasak birileri engelliyor ya, Allah aşkına.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yani, niye böyle oluyor Sayın Başkan. Ne zaman bana söz verseniz, bir arkadaş hemen bundan rahatsız oluyor, bizi engellemeye çalışıyor. Bu neden böyle oluyor ben anlamıyorum. Hayır yani, kaçınıcı kezdire böyle oluyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Siz devam edin.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bir sınırlama verin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Halil Bey... Sayın Öztürk, tamam. Son konuşmacı, bitti. Bundan sonra daha hızlı...

Sayın Gergerlioğlu, tamam, devam edin. Sükûnet sağlandı, devam edin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben başlıyorum, vekilim bir saniye.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Ben bir kere konuştum ya, komisyon üyesiyim ya.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Biz de konuşmuyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şimdi, bu kadar sürede belki bitirmiştim ya. Allah aşkına bu kadar rahatsız olmayın konuşmalarımızdan ya.

Burada, bakın, çok önemli bir ihlal var. Özgürlüğü zaten kısıtlanmış insanlara yönelik ağır bir ihlal teklifi var bu maddede. Bu yüzden özellikle konuşmak istiyoruz. Bu, sıradan bir olay değil ki, yasalaşacak ve yüz binlerce insanın hayatını etkileyecek. Son derece önemli bir şeyi konuşuyoruz biz burada.

Bakın, Yeni Yaşam ve Yeni Asya gazetelerinin cezaevine girmesine bir engel yoktu ama biz cezaevlerine ne zaman gitsek, oradaki mahpuslar Yeni Yaşam, Yeni Asya ve Evrensel gazetelerinin oraya girişiyle ilgili engelleri bize anlatıp durdu ve bunlar cezaevi raporlarına da hep girdi. Şu anda var hepsi. Yeni Asya gazetesi niye istenmez? Risale-i Nur geleneğinden gelen bir gazetedir Yeni Asya. Yeni Asya gazetesi iktidar yandaşı değildir, iktidarı eleştirir ve buna rağmen, Risale-i Nur geleneğinden de geldiği için engellenmektedir, cezaevlerine girememiştir. Yeni Yaşam

Gazetesi malum, Kürt meselesi konusunda önemli sözleri olan bir gazetedir ve çok net bir şekilde engellenmektedir sürekli ve daha da fazlası yapılmak istenmektedir şu anda.

Bakın, biz neler gördük o cezaevi ziyaretlerinde ve şu anda raporlarımızda da var. Şimdi, cezaevine bir insanı niye koyarsınız? Orada ıslah olsun, ceza verelim ve bu insan değişsin, kurallara uysun diye koyarsınız. Bu insanın kitap okumasını istersiniz değil mi? Ama cezaevlerinde kitap kotası

var; işte, beş, yedi veya on şeklinde. Ya, insanların zaten orada başka yapacak bir işi yok ve kitap okumak istiyorlar ama çok önemli bir şekilde engelleniyor. Şimdi, bunlar keyfi bir şekilde yapılıyor; biz bir cezaevine gidiyoruz oradaki diyor ki “Biz beş kitap kotası getirdik.” Öbürüne gidiyoruz “Yedi.” Öbürüne gidiyoruz “On.” Böyle, tamamen cezaevi yönetiminin keyfine kalmış bir şekilde uygulanıyor bu.

Yine, mesela Diyarbakır Cezaevinde rastlamıştık, üç kişinin üstünde fotoğraf çekmek yasak. Düşünün, yani niye toplu... Ben orada cezaevi görevlilerine de sordum: Toplu bir fotoğrafın ne zararı olabilir? Niye engellenir? Hani, insanlar on kişi kalıyor koğuştta, on kişi fotoğraf çektiremez, üç kişiden fazlası yasak. Bir keresinde yine rastladım, bakın arkadaşlar, sosyal medyada da bunu, o fotoğrafı sergiledim. Cezaevine zafer işareti yapan... Üç tane arkadaş oturmuş bir bankta bir tanesi de elini kaldırmış böyle zafer işareti yapmış, olay sadece bu. Bu fotoğrafın cezaevine girişi engellenmiş. Niye? İşte orada birisi böyle bir işaret yapmış.

Düşünün şimdi, böyle bir Türkiye’de siz yeni yasaklar getirmeye çalışıyorsunuz ve bunları savunmaya çalışıyorsunuz. Biraz evvel Sayın Özkaya, şu anda sanırım burada yok “Ya, efendim, bunlar kurallardır. İşte, bunlara, kurallara uyacaksınız.” falan dedi. Ben şimdi, biraz evvel arkadaşlarımızın da sitemine binaen bir son ekleme yapmak isterim. Bu kural meselesi ve hak çatışmasını biz önceden de çok biliyorduk. Malum, biliyorsunuz bir zamanlar başörtüsü yasağı vardı, okulda ve çalışma hayatında başörtüsü yasaktı. Ben de şiddetle karşıydım başörtüsü yasağına, insan hakları diyordum. AK PARTİ’liler de başörtüsü yasağına karşıydı ve o zamanlar kendilerine denirdi ki: “İşte, yasalar var kardeşim, başörtüsüyle girmek yasaktır. Bak, böyle bir yasa koymuşuz, başörtüsüyle giremeyeceksin.” Onlar da derdi ki: “Ya, insan haklarından üstün bir şey mi var?” Ama bak, şu anda tamamen değişmiş ve insan haklarını birtakım getirdikleri taslakların, tekliflerin çok daha altında gören bir anlayışa evrilmişler.

Tabii, mesela bunu gören ve tepkisini koyan arkadaşlarımız da oldu Sayın Yeneroğlu gibi. Ama hepimizin şunu iyi bilmesi lazım: İnsan hakları, hak, hukuk her şeyin üstündedir. Bakın, biz size burada Türkiye Büyük Millet Meclisi cezaevi raporlarına da girmiş birçok ihlali anlatıyoruz, basın yayın yasaklarıyla ilgili ve artı, bu madde çok daha önemli yasaklar getirmeye çalışıyor. Tüm arkadaşlarımızın tepki gösterdiği gibi, gerçekten tepki gösterilmesi gereken bir maddedir ve kesinlikle karşıyız.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önerge var. Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 31’inci madde kabul

edilmiştir.

32'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 32- 5275 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.”

“(4) Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası (ISSN) veya Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) almayan süreli ve süresiz yayınlar ile Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazeteler, ceza infaz kurumuna kabul edilmez. Yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığı yetkilidir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kamu denetiminden geçmiş yayınların hükümlüye verilmesi, başka bir sebep ileri sürülerek yasaklanmaması görüşündeyiz. Dolayısıyla, devletin denetiminden, kurumların denetiminden geçmiş yayınlar serbestçe cezaevine girmelidir diye düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, şimdi burada teklife bakıyoruz, diyor ki: “Kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran -şimdi bundan sonrası- yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.”

Şimdi, bunun peşine bunun yazılması, ilk cümleyi kuvvetlendirme amacıyla yazıldığı düşüncesini bende hasıl etti. Devamındaki maddeyi, zannediyorum ondan vazgeçilecek, onunla ilgili bir değişiklik teklifi var. Ama şimdi burada hem bu kanuna hem gerekçesine baktığımızda şöyle bir izahat inandırıcı değil, kimseyi de ikna etmez, nedir o? Şimdi, Ali Bey az önce dedi ki: “Biz biliyoruz hangi yayınların terör yayını olduğunu.”

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. “Terör örgütünün yayın organı” diye bir şey olmaz. Bu terör örgütünün yayın organı eğer ki basılıp dağıtılıyorsa vay hâlimize zaten. Böyle bir şey varsa bunu zaten savcılıklar, mahkemeler tespit eder. Türkiye’de çıkan yayınların hangilerinin Ali Bey’in bildiği ve bizim bilmediğimiz ki bizim bilmemiz lazım, belki bize söylerse hangi gazetelerin, hangi yayınların teröristlerin gazetesi ve yayını olduğunu, belki bizi ikna edecek teklif sahibi olarak, bunu bilmemiz lazım bizim. Onun için bu böyle kabul edilmez yani bu söylenemez.

Şimdi Türkiye’de “terör” ve “terörist” tanımı o kadar yaygın kullanılıyor ki yani seçim oluyor, yarısı neredeyse terörize ediliyor; başka bir şey oluyor, cümlelerden bu hiç çıkmıyor. İnsanlar kendisine muhalif olan, kendisi gibi düşünmeyeni, özellikle iktidar bu dili çok kullanıyor, “terörist” “teröristlere yardım eden” “teröristlerle ilişkili” gibi cümlelerle itham ediyor. Buna bu hâliyle baktığımızda direkt şu çıkıyor: Cezaevinde birinin iyileşmesini yani hani cezaevinin amacı hükümlünün, ceza hukukunun amacı ıslah ve topluma yeniden kazandırmaktır insanları, evvallah. İyileşmesine engel olacak o gazeteler hangileridir; hangileri, hangi amaçla, nasıl giremeyecek, bunun net bir şeye kavuşması lazım.

Şimdi, diğer fıkrayla ilgili ikincisine gelince de orada da bakın, şöyle bir anlam çıkıyor: Şimdi, birincisi: Bu, Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlanma hakkı bulunmayan gazeteler Ceza İnfaz Kurumuna kabul edilemez, yabancı dilde yayınlanmış gazete veya dergilerin Ceza İnfaz Kurumuna kabul edilmesine Adalet Bakanlığı yetkilidir. Ya, bir defa, dünya çapında diyelim kabul gören bir gazete, dergi vesaire... Adalet Bakanı bununla ilgili nasıl liste yayınlayacak “Şu kabul eder, bu kabul edemez...” Yani şimdi mesela New York Times okumak isteyecek, “Kabul etmiyoruz.” diyecek Adalet Bakanlığı. O zaman sorarlar yani “Ülkenin en yetkili isimleri niye buralara demec veriyor?” derler.

Şimdi, cezaevinde hükümlü mevcut koşullarında ilave yaptırımlar bu şekilde getirilemez. İnsanlar cezaevine gider, doğru, özgürlüğü kısıtlanmıştır, o da doğru. Kısıtlanmasının sebebi vardır yani hukuk tekniği açısından ifade ediyorum, her şeyin dört dörtlük olduğu bir şeyde suç işler, bu suçun karşılığında bizim tabi olduğumuz hukuk sistemine “Kara Avrupası hukuk sistemi” derler, amacı ıslah etmektir, ıslaha yönelik politika geliştirir, burasına da eyvallah ama bunun böyle keyfiyetle tarifi ya da size göre, bana göre olmaz; somut verilerle tartışılması gerekir. Dolayısıyla, ben şunu bilmek isterim teklif sahiplerinden: Hangi yayınlar, hangi gazeteler bir hükümlünün ıslah edilmesinin önüne geçer, hangi yayınlar ıslah edilmesini kolaylaştırır.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii bu arada saat 24.00 oldu, bizi on üç saattir çalıştırıyorsunuz. İnsan haklarına aykırı bulduğumu söyleyerek başlamak istiyorum konuşmama.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddede çok önemli bir şey var. Yani biz bu konuda bir değişiklik teklifi de verdik. “Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazeteler cezaevlerine giremez, kuruma giremez.” deniyor.

Burada kastedilen gazetelerin ben size hangileri olduğunu söyleyeyim: Birgün, Cumhuriyet, Evrensel ve daha sonra Sözcü ve Yeniçağ. Bu gazeteler muhalif gazeteler olduğu için Basın İlan Kurumundan reklam alması bir şekilde yasaklanarak cezaevlerine sokulmayacak. Bir şekilde elbette cezaevindeki insanların hakları kısıtlanmıştır, onlar özgürlüklerinden mahrum edilmiştir ama dışarıdan haber alma, doğru haber alma haklarının da engellenmemesi gerekiyor. Şimdi, içeride, cezaevinde adam zaten bütün gün sıkılıyor, otursun bari gazete okusun, kitap okusun istiyoruz, ondan sonra da sadece ona tek tip yani siz bu yasayı geçirdikten sonra cezaevlerine Yeni Akit dışında başka hiçbir gazete giremeyecek. Bu kadar çok özgürlükleri daraltıcı olmak yerine, cezaevlerindeki insanları ıslah etmemiz gerekiyor. Onları pek çok şeyden mahrum ettiğimiz bir ortamda bari gazetelerini ellerinden almayın diyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bülbül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu maddeyle ilgili biraz önce konuşma yapmıştım ama bir iki noktayı daha koymak istiyorum.

“Kurum disiplinini, düzenini ya da güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf yorumlarını kapsayan

hiçbir yayın hükümlüye verilmez.” Bu, hangi kritere göre? Bu kriter nedir ve böyle bir yetki, böyle bir karar verme yetkisi verildiği takdirde keyfilik sonucunu doğuramaz mı? Birinci nokta bu.

İkinci nokta, Türk Hava Yollarında uçağa binmeye gittiğimiz zaman VIP’ye gittiğimiz zaman, VIP’de iniyorum Adnan Menderese, Adnan Menderesten binerken, Ankara’ya gelirken bakıyorum Cumhuriyet yok, Sözcü yok, Yeniçağ yok ve iktidara muhalif yazılar yazan hiçbir gazete yok; Ankara’da da aynı, Esenboğa’da da aynı, İstanbul Havaalanı’nda da aynı.

Şimdi, bakıyorum, geçenlerde cezaevine gittim, Silivri Cezaevine gittik, heyet olarak gittik. Orada Silivri Cezaevinde Oda Tv’den Barış Terkoğlu, Cumhuriyet yazarı Barış Pehlivan ve gazeteci Hülya Kılınç’ı, Yeni Yaşam dergisinden Yazı İşleri Müdürü Aydın Keser’i, Genel Yayın Yönetmeni Ferhat Çelik’i, Murat Ağirel’i -Yeniçağ’dan- ziyaret ettik. Şimdi, bu kişiler genel yayın yönetmenleri, bu kişilerin yazı yazdıkları ve şu anda da cezaevinde bulunmalarını gerektiren ve düşünce suçu olarak bizim söylediğimiz ifadelerine, yazılarına devam ettikleri sürece Cumhuriyet gazetesi, Yeniçağ gazetesi, Yeni Yaşam gazetesi, Sözcü gazetesi acaba cezaevlerine alınmayacak mı? Aklımıza bu geliyor. Basın İlan Kurumu hakkında bir şey söylemeye gerek yok, biraz önce de söyledim, Basın İlan Kurumu şu anda açıkça iktidarın yandaş medya yaratılması konusunda resmî reklam ve ilan sopasıyla ekonomik anlamda muhalif basını çökertmek için kullanılan bir araç, bu açık ve net. Bunu tarihe bir nokta düşsün diye söylüyorum arkadaşlar. Bugünün hesabı yarın sorulacak. Basın özgürlüğüne yönelik ve insanların haber alma hakkına yönelik anayasal haklarını kullanmaya yönelik bu tür çalışmalar hiçbir zaman tutmadı ve tutmaz da. Bakınız, bu memlekette yandaş medya denilen, daha önce 400 bin satan, daha önce 300 bin satan, daha önce 200 bin satan gazeteler vardı. Ne oldu? Ne oldu? Şu anda o gazeteler 30 bine düştüler, 20 bine düştüler. Ne oldu? Vatandaş, sosyal medyasını yarattı. Vatandaş özgürce iletişimini kurdu. O nedenle, bu değişiklikten vazgeçilsin diye önerimi sunuyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç...

HABİP EKSİK (İğdır) – İstanbul Büyükşehir Belediyesinin kaynaklarını da ortak...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Basın İlanı kaldıracaksanız, tamam.

HABİP EKSİK (İğdır) – Dediğiniz gazetelerin hepsi sahte tiraj yapıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bizim buradaki amacımız... Arkadaşlar, diyelim ki Basın İlan Kurumu, kişilik haklarını ihlal etti, bir problem çıktı, geçici yasak getirdi, ilan, reklam yasağı vesair... Bu gazetelerin girmesine engel olmak diye bir düşüncemiz söz konusu değil. Bizim mantığımız şu idi, yani, bu mantığımızı aşan bir husus varsa bunu Genel Kurula kadar konuşalım, düzeltelim. Bir yıl çıkmış, 6 işçisini çalıştırıyor, ilan alma şartlarını taşıyor, bu gazete girsin, her hâlükârda girsin. Ben birçok manevi tazminat davaları kazanmıştım. Tekzibi yayınlamaz, işte, borçları ödemez vesair Basın İlan Kurumuna şikâyet edersiniz, onlar gazeteye belirli cezalar verir. Bu tür durumdaki geçici yasak vesaireler engel olmasın. Cumhuriyet veya Sözcü veya Yeniçağ veya şu, bu girsin, yani girmesine engel olmasın, bizim böyle bir amacımızı yoktu. Bu amaç çıkacaksa bunu Genel Kurul kısmına kadar konuşalım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Genel Kurulda tarif edelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam, bunu not edelim, müzakere edelim, tamam mı arkadaşlar?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran, geri aldınız herhâlde.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Gazeteler değil, başka bir şeyle ilgili de söyleyecektim de...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – O zaman önergeyi okutuyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bugün Ayşe Hanım kararını verdi, sabaha kadar buradayız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge var arkadaşlar, önergeyi...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkanım, maddeyle ilgili konuşacağım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Gazete değil de bu üçüncü fıkraya ek başlangıçtaki cümleyle, üçüncü fıkrayla ilgili...

Şimdi, arkadaşlar burada kurum disiplini ve düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren hükümlerin iyileşmesi amacını zorlaştıran yahut, işte, müstehcen, zaten müstehcen biraz onu -arkadaşın da dediği gibi- besleyen... Şimdi, bu baştaki mesele çok, bu da aslında fiiliyatta uygulanan ve tehlikeli bir mesele.

Ben bir örnek vereyim: Ben milletvekili olarak cezaevindeki kadın arkadaşlarıma kart gönderdim, 8 Mart... Üzerinde kadın figürü var. Cezaevi aramasında o kartlar alındı, disiplin cezası verildi, o kartlar üzerine. Şimdi, idare bu konuda da keyfi. Bu güvenliğini bozanı kim tespit edecek? İdare neye göre tespit edecek? Benim gönderdiğim, bir kadın zafer işareti yapıyor diye bu tehlikeli mi görülecek, güvenliğin iyileştirilmesini mi zorlaştıracak ya da ben milletvekili olarak -şu anda muhalefet milletvekiliyim- yazdığım bir yazı ya da gönderdiğim bir mektup orada, onun iyileşmesine tehlikeli mi görülecek? Bunu kim tespit edecek? Şimdi, bunlar fiiliyatta uygulanan şeyler. Tıpkı gazete gibi. Zaten gazetelerle ilgili söyledik.

Şimdi, arkadaşlar, zaten cezaevinin girişinde -gazeteleri de kastederek söylüyorum- her şey okunur, hiçbir şey okunmadan girmez, her şey okunarak gider, tespiti yapılır. Varsa gördüğünüz bir talimat, başka bir şey, onu, o gazetenin girişini o gün itibarıyla engellersiniz, o gün itibarıyla gördüğünüz tespitiniz varsa. Zaten varsa, toplatılma kararı da verir, bununla ilgili de, bakın, böyle geniş yorumlanabilecek bir maddenin varlığı tehlikelidir ve idarelere takdir yetkisi verir. İdareler de keyfiyetçi davranır, bunun karşısında da giderler, başvuru yaparlar, bir sürü de hak ihlali doğurur. Bakın, sonrası da var, insanlar başvurular yapacak eğer bu... Hadi geldi, işte engellendi, “Biz de göz yumduk.” demeyecek bu insanlar. O açıdan bu maddede baştan sona tehlikeli değerli arkadaşlar onun da değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz Sayın Başaran.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Tek cümleyle...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tek cümle Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, benim arkadaşlara gerçekten önerdiğim şey şu -ben biraz önce detaylı bir şekilde anlattım bu maddeyle de ilgili- biraz böyle özgürlükçü bakarsanız, emin olun çok daha iyi noktalara varacağız. Benim tek söyleyeceğim şey bu.

Teşekkür ederim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Rahat olun, biz bu konuda özgürlükçü bakıyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

4 tane önerge var, aykırılık sırasına göre okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanmıştı, gerekçeyi okutmuyoruz.

Okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Tufan Köse

İstanbul

Mersin

Çorum

Süleyman Bülbül

Aydın

Değişiklik: Teklifin 32. maddesi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 62. maddesine eklenen (4). fıkradaki "...Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmi ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazeteler..." cümlesinin teklif metninden çıkarılması önerilmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanmıştı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Aksaray

"MADDE 32- 5275 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Hukuka aykırı olarak yayımlanmış hiçbir yayın hükümlüye verilmez."

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu denetiminden geçmiş yayınların hükümlüye verilmesi, başka bir sebep ileri sürülerek yasaklanamaz. Bu kapsamda teklif hükmünün değiştirilmesi gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 32'nci maddesi ile 5275 sayılı Kanun'un 62'nci maddesine eklenen dördüncü fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sabri Öztürk

Mahmut Atilla Kaya

Yusuf Başer

Giresun

İzmir

Yozgat

“(4) Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmi ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazeteler, ceza infaz kurumuna kabul edilmez. Yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergiler ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığı yetkilidir.”

Gerekçe:

Önergeyle, teklif metninde yer alan ve Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası (ISSN) veya Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) almayan süreli ve süresiz yayınların ceza infaz kurumlarına kabul edilmeyeceğine ilişkin hüküm fıkra metninden çıkarılmaktadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 32'nci madde kabul edilmiştir.

33'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 33- 5275 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına “ağır hastalık” ibare-sinden sonra gelmek üzere “, salgın hastalık” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge geri çekilmiştir.

33'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 33'üncü madde kabul edilmiştir.

34'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 34- 5275 sayılı Kanunun 69 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 69- (1) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlü, iki ayda bir kez, ayrıca dinî bayram, yılbaşı veya kendi doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan bir hediye kabul etme hakkına sahiptir. Çocuk ve altmış beş yaşını tamamlamış hükümlüler ile beraberinde çocuğu bulunan kadın hükümlüler, idare ve gözlem kurulu tarafından alınacak karar doğrultusunda belirtilen zaman dilimi dışında da hediye kabul edebilir. Bunun esas ve usûlleri yönetmelikle belirlenir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Önergeyi çekiyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 34’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 34’üncü madde kabul edilmiştir.

35’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 35- 5275 sayılı Kanunun 76 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu maddenin uygulanmasına ve sınavlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 35’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Söz konusu düzenlemeyle uygulama esaslarının kanunda düzenlenmeden yönetmeliğe bağlanması kanunilik ilkesinin açık ihlalidir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

35’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 35’inci madde kabul edilmiştir.

36’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 36- 5275 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi

MADDE 89- (1) Hükümlüler, ceza infaz kurumlarında bulunduğu tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezaları dikkate alınır. Gerektiğinde hükümlünün ceza infaz kurumuna girmeden önceki yaşamına ilişkin bilgi ve belgeler de istenebilir.

(3) Toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkum olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanlar hakkında yapılacak açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin değerlendirmelerde

idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı veya belirleyeceği bir Cumhuriyet savcısı başkanlık eder. Ayrıca, idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenen bir izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından belirlenen birer uzman kişi katılır.

(4) İdare ve gözlem kuruluna Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile izleme kurulundan katılan üyelere katıldıkları her bir toplantı günü için memur maaş katsayısının (500) rakamı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.

(5) Kanunlarda iyi halliliğin arandığı durumlarda, hükümlülerin tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi bakımından bu madde hükümleri uygulanır.

(6) Açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tâbi tutulma süreleri bir yılı geçemez.

(7) İdare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmelere esas olacak ilkeler ve kurulun bu maddeye ilişkin çalışma usul ve esasları ile tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tâbi tutulma süreleri yönetmelikle düzenlenir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu maddede özel hayatın gizliliğinin ihlali söz konusu. Hükümlünün cezaevine girmeden önceki yaşantısına ilişkin bilgi, belge ve kayıtların dosyasına istenmesi bizzat özel hayatın gizliliğini ihlal niteliğindedir. Bundan vazgeçilmelidir.

Yine, değerlendirme heyetinin aynı olması gerekli. Süreci gözlemleyebilecek yeterlilikte olmalıdırlar. Ve cezaevi dışından olmaları daha objektif bir değerlendirmeyi beraberinde getirecektir. Zira cezaevi içinden heyette adam olması hükümlünün dert ve tespitleri için de risk oluşturur. Keza bir borsa oluşma ihtimali bile söz konusudur. Cezaevi dışından oluşan kamu ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de olduğu bir heyetin, bu üyelerin değerlendirmeyi daha objektif yapacağı kanaatindeyiz.

Bu görüşmelerin sesli ve görüntülü kayda alınması ve cezaevi nezdinde arşivlenmesi, cezaevi yönetimine gösterilmemesi gerekmektedir.

Heyetlerin her hükümlü için aynı standartlarda oluşturulması gerekmektedir. “Uzun-kısa ceza” kavramı eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Taşdemir, buyurun.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Yani şu an saat on iki buçuk, 36’ncı maddedeyiz. İnfaz yasasının bütününe baktığımızda ve özellikle 36’ncı maddeye de baktığımızda -derler ya eğri oturalım doğru konuşalım- açıkçası burada şöyle bir mantık oturtulmuş: Bırakılanları bırakalım, geri cezaevinde kalanların -ki özellikle siyasi tutsaklar-cezaevi koşullarını daha fazla nasıl ağırlaştırabiliriz, mevcut hak ihlallerini nasıl derinleştirebiliriz yani cezaevini ikinci bir cezaevine nasıl dönüştürebiliriz mantığı hâkim bu maddelerde. Yani daha önce hak ihlali olarak önümüze gelen, bunun değişmesi için mücadele verdiğimiz birçok şey şimdi yasallaştırılmaya çalışılıyor. Bu maddenin de madde hâline getirilmek ve buradan geçirilmek istenen birçok yanı aslında bunu içeriyor.

Şimdi teklif sahipleri konuşunca tozpembe bir tablo çiziyorlar, sanki gerçekten hukuki

bütün süreçlere uygulanıyor, demokratik bütün işleyişler her yerde hâkim, dolayısıyla biz yasayı çıkardığımızda her yerde tıkr tıkr işleyecek gibi bir mantıkla yaklaşıyor. Biz bunun böyle olmadığını, gerçeğin böyle yansıtılmadığını, gerçeğin böyle işlemediğini çok iyi biliyoruz. Hatta sabahdan beri örneklerle de vermeye çalışıyoruz. Şimdi saat çok geç olduğu için bunun örneklerini vermeyeceğim.

Açıkçası “iyi hâl” dediğiniz şey nedir? Ne kastediliyor “iyi hâl” denilen şeyden? Bunun bir izahı gerekiyor. “İyi hâl”den sizin kastınız nedir? “İyi hâl” dediğiniz şeyden beklentiniz nedir? Sizin iyi hâl olarak düşündüğünüz şeyden bizim anladığımız aslında insanlık onuruna yakışmayan şeyleri tutuklulara, muhaliflere, mahpuslara dayatmanın bir biçimidir. Yani cezaevlerinde infaz koruma memurları rastgele koğuşa gider, koğuşa darmadağın eder, tutuklulara hakaret eder, tacize veren aramalarda bulunur. Bu sadece içeride tutsaklara olmuyor, aynı zamanda dışarıdan gelen ailelere, ziyaretçilere de yapıldığında bu sefer görüş yasağı verir. Buna karşı çıktığında, bunu doğru bulmadığında karşılaştığı şey nedir? Bir disiplin cezasıdır ve bu disiplin cezasını siz iyi hâl mantığına büründürüyorsunuz ve bunu bir kez daha bir hak ihlali olarak tutsakların karşısına çıkarıyorsunuz.

Açıkçası burada mantık olarak yapılmak istenen şey muhalifleri bir kere cezaevine atmışsınız hukuksuz bir şekilde, adil yargılamadan, bu seferde cezaevinde “Biz nasıl baskıyorsunuz, nasıl aslında...” Bitmeyen böyle bir kin var, bitmeyen bir öfke var. Bu öfkeyle “Biz bir kez daha nasıl bastıracağız?” aslında bu anlayış yansıyor bu maddelerde. Yani bunu bir dışa vurumu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Taşdemir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Evet, yani şöyle: “İslah edeceğiz” mantığıyla muhaliflere yaklaşıyorsunuz. Yani kimi ıslah edeceğiz? Örneğin, Gülten Kışanak’ı ıslah mı edeceksiniz, Selahattin Demirtaş’ı ıslah mı edeceğiz? Osman Kavala’yı ıslah mı edeceğiz? Bizce aslında ıslah edilmesi gereken bu yaklaşımın kendisidir; bu yaklaşım, bu anlayış ıslah edilmelidir.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Sayın Züleyha Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, aslında yani bir bütün olarak düzenlemelere baktığımızda müthiş bir antidemokratik düzenleme ama burası gerçekten vahim düzenlemelerden biri.

Şimdi, bu düzenleme koşullu salıverme, açık ceza infaz kurumuna geçiş, denetimli serbestlik gibi haklardan yararlanmak için iyi hâlli olma koşulunda son karar merci infaz hâkimliği olarak belirliyor. İyi hâl değerlendirmesi yapılırken, ceza infaz kurumlarındaki insan onuruna yakışmayan çıplak arama, özel alanların kamerayla gözetilmesi -ki biz son dönemlerde çok fazlaca bununla karşı karşıya kaldık, özellikle kadınların bulunduğu özel alanların erkek gardiyanlar tarafından izleniyor olmasıyla karşı karşıya kaldık- bu tür haksız ve keyfi uygulamalara tepki gösterenlerin, hak talep edenlerin, mahpusların sakıncalı ve tehlikeli olarak sınıflandırılıp, yasal haklarının kullandırılmamasıyla karşı karşıya bırakılmak isteniyor. İdari gözlem kurulunun vereceği kararlarda İnfaz Kanunu’nda temel ilke olarak “iyi hâlli olma” ilkesi belirtilmişse de bu kavramın TMK, TCK, CMK ve İnfaz Kanunu’nda sıkça kullanılan “terör” kavramı gibi son derece muğlak olduğu çok açık. İyi hâlli olup olmadığına kim karar veriyor? Neye göre karar veriyor? Bunun denetlenebilir ölçüsü nedir? Somutlaşmadığı sürece keyfi uygulamaların önünü açacak, haksızlıkların önünü açacak bir uygulama olduğunu gözlemleyebiliyoruz. Kaldı ki bugüne kadar cezaevlerinde yaşananlar da aslında bu meselede nasıl bir keyfi uygulamayla karşılaşıldığının açık göstergesi. “İyi hâlli olma” ilkesiyle ilgili temel kriter olarak İnfaz Kanunu’nun 48’inci maddesi dikkate alınabilir. Burada belirli disiplin cezalarının kesinleşip, infazından sonra on beş günden bir yıla kadar sürelerin geçmesiyle iyi hâlin tekrar kazanılacağı açık bir şekilde düzenlenmiş.

Bu maddedeki sürelerin tekrar düzenlenip daha makul bir süreye çekilmesi gerekiyor. Çünkü, bir yıl gibi bir süre... Yani, siz on beş günden bir yıla kadar dediğiniz anda bir yıl uygulanır ve aslında koşullu salıvermeniz ya da diğer hakları kullanmanız bir yıl ertelenmiş olacak. O yüzden bu sürenin gerçekten makul bir süreye çekilmesi gerekiyor.

İnfaz hâkimliği kararlarına karşı istinaf ve temyiz yolunun açılması gerekiyor. Çünkü denetlenebilir olması gerekiyor. Çok önemli haklar konusunda aslında engellemeler getiren bir düzenleme “İyi hâlli değildir.” denilerek. Bu nedenle yargıda birliğin, bu konulardaki kararlarda birliğin sağlanabilmesi açısından da istinaf ve temyiz yolunun açılması zorunlu.

Yine, Terörle Mücadele Kanunu’nun 17/2’nci maddesinin kaldırılması gerekiyor. Üç hücre cezası alan kişinin koşullu salıverme hakkının ortadan kaldırılması uygulamada gerçekten çok ciddi sorunlara yol açıyor. Aslında biraz önce tartıştığımız, alkolün bile hücre cezasıyla yaptırım uygulanması meselesi göz önüne alındığında aslında ne kadar çok basit suçlardan bile hücre cezalarının verilebileceği ortaya çıkmış oluyor. Dolayısıyla, üç hücre cezasının çok sıkça cezaevlerinde uygulanan ve siyasi mahkûmların salıverilmesinin önüne geçen bir uygulama olduğu açık.

İnfaz Kanunu’nun 48’inci maddesi ve TMK arasında bu noktada açık çelişkinin giderilmiş olması da mümkün olacak. İnfaz kurumu idari gözlem kurulunun yetkileri çok genişletiliyor. Yani, faaliyetlere katılmamak, işte belki de infaz kurumunun istediği kitapları değil de başka kitapları okuyor olmak bile iyi hâlli olmama koşulunu beraberinde getirecek.

Yeni düzenlemeyle savcılık tarafından başkanlık edilecek kurula Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığından bir temsilcinin katılması öngörülüyor. Şimdi, ama bu kurul demokratik bir kurul nasıl olacak? Biz bu kurulun kararlarına nasıl güveneceğiz? Tek yanlı atamayla bağımsız olmayan kurullar nasıl karar verecek ki bizim bu dönem gerçekten yargı anlamında da en büyük kaygı taşıdığımız noktalardan bir tanesi bu. Dolayısıyla, buralarda denetimin sağlanabilmesi açısından, bağımsızlığa güveni artırabilmek açısından, barolardan, insan hakları örgütlerinden ve kadınların kaldığı cezaevleri açısından da kadın örgütlerinin de temsilcilerinin bu kurullara dâhil edilmesi gerekiyor. Bu kurulun, kuruluş ve çalışma şeklinin yönetmelikle düzenlenmesi de doğru olmayacak. Meclise gelecek düzenlemede muhakkak kanunda genel esasların belirlenmesi gerekiyor. Ayrıca, altı ayda bir değerlendirme yapılması durumunda siyasi mahpuslar açısından ciddi sorunlar ortaya çıkacak. İdare bu uygulamasıyla sürekli bir biçimde siyasi mahpuslar üzerinde baskı kurmasının yollarını onlara vermiş olacağız.

Yukarıda belirttiğimiz gibi İnfaz Kanunu’nun 48’inci maddesi düzenlemesi esas alınmalı ama orada da düzenlemeler yapılması gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) –Toparlayacağım inşallah.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çok uzadı.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ne yapayım? Çok uzun bir madde ve önemli bir madde.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Komisyon, bakın, yani... Saat ilerledi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ya bakın , önemli maddeler tamam ama...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Komisyon üyesi değilsiniz. Bakın, bu kadar tolerans gösteriyoruz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, evet, olabilir, olabilir. Teşekkür ederim. Komisyon üyesi olmamak sorun değil ama şöyle bir sorunuz var: gerçekten bu maddeler...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ama çok uzadı.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Bakın, bir cümle söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Makul süre kullanmak lazım.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Tamam, bir şey söyleyebilir miyim?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayın, buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, bu maddeler bizim acil, bugün karar almamız gereken maddeler değil. Bunun bugün buraya getirilmesi bile yanlış. Bu, mesela disiplinle ilgili bu uygulama şu an bize çok mu acil? Corona için tedbirlerden bir tanesi mi bu? Ama bugün getirildiği için tartışıyoruz. Keşke bunlar getirilmeseydi de sadece bu hastalığın, salgının yaygınlaşmaması için alınacak önlemler getirilseydi. Biz de...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Onun için mi uzatıyorsunuz?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Hayır uzatmıyorum.

“Madde geldiği için mecburen bunu tartışıyoruz.” diyorum. “Gelmemiş olsaydı biz de tartışmak zorunda kalmazdık.” diyorum. Yoksa ben “uzatma” diye bir cümle mi kullandım?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hayır.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Kullanmıyorum “Geldiği için tartışmak zorunda kaldım.” diyorum. Yoksa tartışmazdım bunu sonrasında konuşurdum. “Mecburen konuşuyoruz.” diyorum. “Çıkartıyoruz” diyorsanız hiç konuşmayalım tamam “Geri çekiliyor.” diyorsanız konuşmayalım. Zaten “öbürlerini hızlıca geçirelim.” derim ama şimdi gelince konuşuyorum. Neyse son cümleye bitirecektim zaten.

Aynı zamanda bu düzenleme, yani siyasilerle ilgili sürekli böyle bir ayırım...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, şöyle Sayın Gülüm: Biz komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımıza süre kısıtlaması yapmadık. Komisyon üyesi gibi söz haklarını şu ana kadar tanıdık ama vaktimiz çok ilerledi. “Coronavirüs” diyorsunuz...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, bende bunu diyorum. Biraz önce ben dedim ki...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – “Toparlayın” diyorum. Yani özetleyemez misiniz? Bu kadar...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – “Son cümleyi söylüyorum.” dedim beklerseniz zaten.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun özetleyin.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ama şuradan değil yani bir uzatma kastıyla değil “Madde geldiği için tartışıyoruz.” diyorum “Mecburen tartışıyoruz.” diyorum “Keşke gelmeseydi” diyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Komisyon üyeleri tartışıyor zaten.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Tamam bir... Dikkat ederseniz bizden arkadaşlar konuşmadı bu maddede. Konuşmadı, o yüzden ben uzun konuşuyorum şu an. Kimse konuşmadı bizden, komisyon üyelerimiz de konuşmadı.

Neyse, yani bu siyasilerle ilişkin sürekli bir ayrımcılığın sürekli bir ötekileştirmenin...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – “Bunlar çok tekrar edildi.” diyorum. Yani yazık değil mi? Bu kadar sağlığımız tehlikede.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Tamam son cümle, bitiriyorum ya. Bir saniye Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı cümleleri tekrar etmenin manası yok.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Benimle tartışana kadar bıraksaydınız şu an son cümlemi bitirmiş olacaktım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ediyorum, sağ olun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan biz konuşmuyoruz üye olarak, arkadaşlarımıza hakkımızı veriyoruz, ama böyle de olmaz ki!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge var burada bakın önergeyi bile gündeme almıyorum süre kısıtlamasıyla ilgili.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Tamam, bir şey söyledik: “Gerekçesini okumayın” dedik

Nedir sorun? Sözümlü kesmenizi gerektirecek bir şey yok. Müdahale etmeyin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sabaha kadar okuyun! Tolerans gösteriyoruz yani biraz...

Sayın Antmen buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın vekiller...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Getirmeseydiniz o zaman bu yasal düzenlemeyi.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Evet, gecenin bu saatinde bu maddeleri tartışıyoruz. Çok aciliyeti var mı yok mu? Bence de yok ama eğer tartışıyorsak da katkı verelim. Bizim bir değişiklik önerimiz var. Teklif sahipleri ya da Grup Başkan Vekilleri burada. Şimdi, 36’ncı maddede bir izleme kurulu kuruyoruz. Öyle veya böyle izleme kurulunun belki de yararları da olacak ama burada bir baro temsilcisi yok. Barolar Avukatlık Kanunu’nun 76 ve 95’inci maddesine göre hukukun üstünlüğü, insan haklarını savunmak ve korumakla görevli. Biz bu kurulun içine değişiklik teklifini kabul ederseniz birde baro temsilcisi ekleyelim. Hiç olmazsa savunmanın gözüyle... Biliyorsunuz savunma da yargının üç sac ayağından biri. İzleme kurulunda bir baro temsilcisi olsun orada olumlu katkı verebileceğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Bülbül, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet, bu şimdi, almış olduğumuz bilgi çerçevesinde, izleme kurulunda da muhtemelen bu noktada bir düzenleme yapılacağı ve mutlaka barolardan da bir temsilci olması bekleniyor. Bunun temin edilmesi için özel bir hassasiyet gösterilecektir diyelim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederim, sağ olun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – O zaman Süleyman ağabey vaz mı geçtin?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yok yok, devam.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Süleyman Bey.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ben bir eklemede bulunmak istiyorum. Ben izleme kurulu üyesiydim önceki yıllarda. İzleme kurulu üyelerinden hukukçu arkadaşlar olabilir, burada bir düzenleme yapıp da o izleme kurulu üyesini hukukçu olarak sokabiliriz arkadaşlar, bu olabilir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Baro temsilcisi hukukçu...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – İşte, baronun temsilcisi oluyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Baro temsilcisi...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Burada “izleme kurulu üyesi” yazılmış ya, izleme kurulundan hukukçu bir arkadaş olabilir.

Değerli arkadaşlar, bu madde önemli bir madde. Yani iyi hâl değerlendirmesi niçin yapılıyor? Denetimli serbestlik dâhil, koşullu salıverme koşulunu ortaya koyacak bir madde. Bu düzenlemeye göre, denetimli serbestlik de dâhil, koşullu salıverme koşulu olmak üzere ve cezaevinde geçirilen tüm süreci ele alacak bir iyi hâl değerlendirmesi geliyor. Bu konuda ben akademisyen arkadaşlarla görüştüm. Akademisyen arkadaşların çoğunluğu şunu söyledi: “İktidar keyfiyetine çok açık, nesnel kriterlerin olmadığı, ideolojik eğilimli bir iyi hâl ölçütü görünüyor.” diye açıkladılar arkadaşlar.

Olağan durumlarda toplumsal iyileşme hükümlünün infazının tamamlandığı anda aranması gerekirken, arkadaşlar, getirilen madde değişikliği infaz sürecinin tamamında iyi hâl aramaya başlıyor. Bu çok önemli. Bu hâlde “Çektirilen infaz neyin infazı oluyor? İnfaz sürecinin kendisinin ve toplamının toplumsal iyileştirme yaratması beklenmez mi?” sorusu akla geliyor. Başlangıçta “Suçludan hangi iyi hâli bekliyoruz?” bu soru sorulmalı. Kapsam o kadar geniş ki madde gerekçesinde, cezaevi yönetimine, hükümlünün cezaevine girmeden önceki sürecine dair bilgi ve belge toplamak da öneriliyor. Bu çok yanlış. Suç eylemi öncesine dair kişisel verilerin kaydedilmesinin hukukiliği tartışması yanı sıra, süjenin bütün bir yaşam sürecine, normlarına ve formlarına dair bir kalıplaştırma tehlikesi de önümüze geliyor.

Suçlunun topluma kazandırılması, onun toplumsal kural ihlalini, bunun sebeplerini, süje üzerine etkilerini esas olarak müeyyide ve ödüller-İnfaz Kanunu’nda geçen ödüller- yoluyla ortadan kaldırılması demek, onu bir iktidar idare kalıbına dökmek demek; bu da kabul edilebilir değildir anlamına geliyor.

Maddenin (7)’nci fıkrasında, idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmelere esas alınacak ilkeler ve kurulun bu maddeye ilişkin çalışma usul ve esasları ile tutum ve davranışları olumsuz değerlendiren hükümlerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin yönetmeliğe bırakılması da Anayasa’dan kaynaklanan kanunilik ölçüsüyle bağdaşmayacak ve idare keyfiyeti üzerine idari ihdas keyfiyeti olarak kalmasına neden oluyor. Bu nedenle bu maddenin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Bülbül.

Maddeyle ilgili 3 önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 36’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Değişiklik: Teklifin 36’ncı maddesiyle değiştirilen Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 89’uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasına “...bir izleme kurulu üyesi ile...” ibaresinden sonra gelmek üzere “baro temsilcisi,” ibaresinin eklenmesi önerilmektedir.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

İstanbul

Mersin

Tufan Köse

Süleyman Bülbül

Çorum

Aydın

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Gerekçesini açıklamıştım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

HABİP EKSİK (İğdır) – Başkan, ben bu maddeyle ilgili söz istemiştım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir sonraki maddede. Düğmeye geç bastın, geç kaldın.

HABİP EKSİK (İğdır) – Yok, yok, basılıydı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“MADDE 36- (2) Birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezaları dikkate alınır.”

Ayhan Erel

Aksaray

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan “Ayrıca, idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenen bir izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından belirlenen birer uzman kişi” ibaresinden sonra gelmek üzere “, barolardan birer temsilci ile insan haklarına dair çalışma yürüten sivil toplum kuruluşu temsilcileri” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanmıştır.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 36'ncı madde kabul edilmiştir.

37'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 37- 5275 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan” ibaresi “Terör ve örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen” ve “hâkim” ibaresi “sulh ceza hâkimi” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, gerçekten, herkesin herhâlde böyle bir motivasyonu da tamamen düştü, algı da yavaş yavaş kapanıyor gecenin bu yarısı ama çok da önemli maddelere geldik, bu da önemli bir madde genel olarak da.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yarın on birde toplansaydık...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – “Bu, bugün bitirilecek.” gibi herhâlde bir şeyleri var yani bu bugün bitmezse olmayacak. Zaten her hâlükârda salı aslında görüşülecek ama neyse, ben bununla ilgili şeyi söyleyeyim.

Şimdi, buraya “terör ve örgüt faaliyetleri çerçevesinde işlenen suçlar, alınan bilgiler” vesaire gibi bir cümle eklenmiş ama şöyle bir tehlikesi var: Şimdi, bir insanın cezaevinde artık yargılaması devam eder, sorgusu, ifadesi, bütün süreçleri biter, hüküm alır ve biter. Yani bundan sonra bu kişinin cezaevine bir şekilde sorgu için ya da başka birtakım bilgilerin alınması için çıkarılması düzenleniyor aslında burada. Yani şu, şöyle: “Terör ve örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak alınan bilgilerin doğruluğunun araştırılması bakımından zorunlu görülen hâllerde, hükümlü veya tutuklu...” Tutuklu, hani, yer gösterme vesaire gibi yine anlaşılabilir ama hükümlü açısından... Arkadaşlar, bu önemli bir şey yani yasak sorgu yöntemlerinden birinin yasallaşması faaliyeti aslında. Yani siz hükümlü birinden ne bilgi alacaksınız? Nasıl bir bilgi elde etmeyi düşünüyorsunuz?

Biz şöyle örnekler gördük, bu örneklerin aslında bir şekilde uygulanmasının yolu açılıyor: Bizim birçok belediye eş başkanımızın dosyalarına cezaevinde olan kişilerin itirafçı olması vesilesiyle bazı yalan yanlış ifadeler konuldu, bu ifadeler üzerinden de ceza aldılar. Bunların biri Selçuk Mızraklı’ydı, dokuz yıl ceza aldı. Selçuk Mızraklı’yla ilgili ifade veren şahıs -ben dosyasının tamamını inceledim- 31 Mart yerel seçiminden birkaç gün önce, öncesindeki bir hafta içerisinde bu şahıs cezaevinde, müebbetle yargılanıyor, müebbetle yargılanan bu şahıstan ifade alınıyor ve bu kişi, düşünün, dört yıldır tutuklu, dört yıl boyunca Selçuk Mızraklı’yla ilgili bir şey söylememiş. Selçuk Mızraklı da öyle herhangi biri değil, Diyarbakır’da tanınan, bilinen, saygı duyulan bir hekim. Daha önce, işte, Diyarbakır’da Tabip Odasında çalışmalar yürütmüş, oradaki derneklerde faaliyetler yürütmüş; tanınan, bilinen bir kişi. Dört yıl boyunca gizli tanık ya da işte, açık tanık -artık açıktı- bu kişi Selçuk Mızraklı’yla ilgili hiçbir şey söylemiyor, aklına gelmiyor, bir beyanda bulunmuyor; seçimden birkaç gün önce bu kişi gidiyor, sayfalar dolusu yalan yanlış ifade veriyor. Hiçbir ek delille desteklenmemesine rağmen Selçuk Mızraklı ceza aldı.

Yine, Kezban arkadaşımız, Kezban Yılmaz, Kayapınar Belediye Eş Başkanımız; aynı kişi -Kayapınar Belediye Eş Başkanımız Kezban Yılmaz da tanınan, bilinen bir avukat, baro yönetiminde görev almış, baronun kadın hakları komisyonunda yer almış; tanınan, bilinen biri; hiçbir aklına gelmiyor- yine aynı süreçlerde ifade veriyor, dosyaya giriyor, işte bu dosyalar da ceza... Selçuk Mızraklı dokuz yıl ceza aldı bu ifade üzerine, başka hiçbir ek delil olmamasına rağmen.

Şimdi, burada, bu kişi tutukluydu, müebbetle yargılanan bu kişi beraat etti ve salıverildi yani bu çok acayip bir durum. Şimdi burada bir de hükümlüleri ekliyorsunuz. Yani nedir? Aslında burada yasak sorgu usullerinin yasallaştırılmasıyla kişilerin gizli tanık, işte, iftiracı tanık olması için çalışmalar yürütülmesi açısından bu bir maddedir. Yani bunun aslında başka bir biçimde gerekçesi ne olursa olsun biz bu meselenin esasını biliyoruz. Burada muhaliflere karşı uygulanmak istenen bir madde o açıdan bu tehlikeli, çok tehlikeli bir madde. Ve bakın, biz sürekli bir biçimde uyarıyoruz. Bugün bizim yargılanmamız için kullanılan bu kişiler bakın, cemaat döneminde neredeyse Türkiye’deki bütün herkes için aynı yöntemleri kullanmışlardı. Bu kanunlar üç gün sonra gelir sizi de bulur. Adalet herkes için lazım, hepimiz için lazım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bitirseydim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Pardon.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bir teşekkür ediyorum ben sonunda konuşmamın. Öyle

bitirdiğimi anlayabilirsiniz.

Bu uygulamalar hepimiz için tehlikeli. Bu kadar hukuksuz uygulamaları... Biz iyi bir şey bekliyorduk gerçekten, en azından birkaç iyi şey gelir, biz de deriz ki “Doğru.” Hani, muhalefetimizi ederiz ama birkaç tane iyi şey de görürüz diyorduk ama böyle bir felaketle... Gerçekten biz okudukça felaketin boyutu her defasında birazcık defa tespit edebiliyoruz.

Teşekkürler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, bir cümle söyleyebilir miyim?

Burada hiçbir hüküm getirmiyoruz, hiçbir düzenleme yapmıyoruz. 7188 Sayılı Kanun’la CMK 250 mahkemeleri kapatıldıktan sonra oradaki boşluğa seri muhakeme usulünü koyduğumuz için atfi düzeltiyoruz. Hiçbir şey yapmıyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bir şey yapın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var olan hükmün doğru düzeltilmesini yapıyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – 2’nci fıkrayı çıkarın.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Sulh ceza mahkemelerinin ülkemizdeki yargı çevresindeki itibarı belli, sulh ceza hâkimliğinin. Sulh ceza hâkimliği, önceki dönemlerde yargıdaki yapılacak işlemleri iktidar keyfiyeti hâlinde uygulamayı ortaya koyan bir yapı hâline geldi ve AİHM’de verilen kararlarda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin adil yargılanma hakkı kenar başlıklı 6’ncı maddesine yönelik ihlallerin çoğunluğunda sulh ceza mahkemesi, sulh ceza hâkimlerinin vermiş oldukları tutuklamaya yönelik kararları çok önemli. Bu nedenle sulh ceza hâkimlerinin yargı çevremizde hem Avrupa yargısında hem Türk yargısındaki yapısı açıkça belli. Hangi... Yani anlamak mümkün değil. Yani burada sulh ceza hâkimlerine neden bu yetki veriliyor? İlk önce bunun açıklanması gerekiyor.

Ülkemizde görülen siyasi davalara baktığımız zaman ÇHD davası, Kavala’sı, diğer davalara baktığımız zaman gizli tanıkların davaları nasıl etkilediği hepimiz tarafından biliniyor. Bu gizli tanıkların ortaya çıkarılması ve bu gizli tanıkların mahkemelerdeki davaları etkilemeleri bu madde çerçevesinde değerlendirmekle mi düşünülüyor, sulh ceza hâkimine bu konuda yetki veriliyor? Hâkim neden sulh ceza hâkimi hâline getiriliyor? Bu nedenle biz sulh ceza hâkimlerinin hem iş yükü hem uygulamada vermiş oldukları kararların yargı camiasında itibarı açısından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin adil yargılanma hakkı kenar başlık 6’ncı maddesine yönelik ihlalleri doğuracağı düşüncesiyle tekliften bu hükmün çıkarılmasını talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, teşekkür ediyoruz.

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim.

Şimdi, arkadaşlarımız bu maddeye ilişkin getirmek istenen teklifle ilgili detaylı bir açıklama yaptılar ama özellikle üzerinde durmamız gereken husus şudur: Bu cezaevlerinden alınma meselesi gerçekten kritik bir mesele. Biz sadece hâkim olarak sulh ceza hâkimine bu yetkinin verilmesinden öteye bu maddenin kesinlikle bir ihdasla bunun kanun metninden çıkarılması taraftarıyız. Çünkü nedeni şu: Özellikle suç uydurma, hükümlü üzerinde veya kişi iradesi üzerinde etkili olup başka kişilerin aleyhinde tanık olarak dinletme hususuyla biz çok ciddi şekilde karşı karşıyayız. Bunun en son örneği bizim Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanımızın durumuyla ilgili. Bir kişinin ifadesi üzerine

doğru olmayan, yalan ve yanlış ifadesi neticesinde yıllarca bir hapis cezasıyla karşı karşıya bırakıldı. Dolayısıyla, bizim bu yönde özellikle ifadeyi aleyhe kullanma bu şekilde iradesi üzerinde etkili olmak suretiyle bir ifade alma sürecinin yaşandığı dönemde bu maddenin çok tehlikeli olabileceğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Biz teşekkür ediyoruz.

Habip Bey, buyurun.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben, 36'ncı maddeyle ilgili aslında söz istemiştım, bu maddeyle ilgili söz hakkımı şimdi kullanacağım.

Şimdi şöyle bir şey var, maddenin genel ruhu şöyle zaten: Merkeziyetçi, hegemonik gücün kendini cezaevlerinde de tamamıyla tahakküm ettirmesi, var etmesi anlayışı var zaten, hem bütünüyle kanun teklifinde hem de 36'ncı maddede. Şöyle bir şey söyleyeyim: Kanun Hükmünde Kararnamelerle ve kurumlarla ilgili uygulamalara baktığımız zaman genel anlamda kurumların zaten bağımsızlığını yitirdiklerini, daha çok merkezi güce kendilerini ciddi anlamda yarandırma çalışmaları içerisine girdiklerini görüyoruz. Bunun neticesinde de çok sağlıklı çalışmalar yapmadıkları, sağlıklı... Bir şekilde böyle bir durumda görevlendirecekleri uzmanlarla ilgili de ciddi anlamda çalışmayla ilgili sıkıntı çıkacağını düşünüyorum. Çünkü mesela İl Sağlık Müdürlerine bakıyorsunuz, Türkiye'deki genel uygulama şöyledir: Sağlık Bakanlığı, İl Sağlık Müdürlerine daha önceden bir istifa dilekçesi imzalatır ve işine gelmediği zaman o imza dilekçelerini işleme koyar. Böyle bir Sağlık Müdürünün görevlendireceği uzmanın da böyle bir kurulda çok da merkezi yönetime ve iktidara karşı sağlıklı kararlar alabileceğini düşünmüyorum. Çünkü bu durumdan daha çok etkilenen kişilerin daha çok muhalif olan, iktidarla çatışan kişilerin sorun yaşayacağını düşünüyorum ve ondan dolayı da bunun bir sopaya dönüşeceğini görüyorum. Bunun yerine şöyle bir şey olabilir, demin milletvekili arkadaşlarım şey söyledi: “Barolar Birliğinden bir avukat üyenin olması.” diye önerdiler. Ben de şöyle bir öneride bulunuyorum: Mesela “İl Sağlık Müdürlükleri” diyor ya, onun yerine “Tabipler Odası”, mesela psikiyatri görevlendirilecekse Tabipler Odasının bu psikiyatri görevlendirmesi, mesela “Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Müdürlüğünün görevlendireceği bir uzman” diyor, onun görevlendirmesi yerine bu Bakanlığa bağlı Müdürlüğün görevlendirmesi yerine mevcut görevlendirilecek uzmanlığın odası, birliği veya derneği bu görevlendirmeyi yaparsa daha sağlıklı olacaktır veya daha doğru olacaktır. Zaten maddenin kendisi tamamıyla tahakkümcü bir madde, kanun teklifinin bütünü öyle.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Habip Bey, toparlayabilirsek cümlelerimizi.

HABİP EKSİK (İğdır) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Siz, bu şekilde kendi elinizle sopaya dönüştürdüğünüz kurumların görevlendireceği uzman kişilere bırakırsanız -ki niteliksiz insanların görevlendirme ihtimali de ciddi anlamda söz konusu- daha da işi çıkılmaz hâle getirirsiniz. Bunun yerine bağımsız olan odaların, meslek odalarının, meslek derneklerinin görevlendirmesi daha doğru olacaktır diyorum.

Teşekkürler Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Biz teşekkür ediyoruz.

Başka söz talebi olan?

Hemen kısaca, özetle söyleyebilirsiniz düşüncelerinizi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Özetlemeye çalışıyorum, ne kadar artık yapabiliyorsa bu saatte.

Şimdi, bu gizli tanıklık meselesi gerçekten yargı sisteminde büyük bir vahim durum. Bir gizli tanık var. Mesela, Dersim dosyalarından bir tanesinde 300 kişi hakkında ifade vermiş. Ben düşünüyorum mesela biri bana sorsa 300 kişiyi toparlayıp ismini hatırlayabilir miyim, anlatabilir miyim, mümkün değil ama bir dosyada 300 kişi... Yetmiyor, peşinden “Ya, şunları da unutmuşum.” deyip yeni bir ifade veriyor “Şunları, şunları, şunları da söylüyorum.” diyor. Şimdi böyle bir ifadenin gerçek olmadığı çok açık. Şimdi, gizli tanıklıklar meselesinde, bu itirafçılar meselesinde 2 şey var: Ceza tehdidi altında “Seni kurtarıyoruz.” diyor polis, emniyet güçleri, bunun üzerinden bir gizli tanıklığa ikna ediyor yada işkence ve baskı üzerinden ikna ediyor. Şimdi, cezaevinde olan bir insanın bu koşullar altında alınıp götürülmesi cezadan kurtarılmaya kaygısı ve tedirginliğiyle bir tanıklığa, gizli tanıklığa ve gerçek olmayan ifadeleri vermesine yol açıyor ki bunun deneyimlerini de biliyoruz, yeni olan bir şey değil. Gerçekten uygulamada da maalesef var ama bu mesela hukuka, adalete nasıl bir hizmet edecek? Etmez. Çünkü böylece kişi bundan kurtulmak için “Tamam.” diyor. Şimdi burada rıza falan diyor ama rızanın olmadığını hepimiz biliyoruz, çağrıldığı zaman “Ben gitmiyorum.” dediğinde o cezaevinde hangi tür baskıyla karşılaşıcağını da çok iyi biliyor. O yüzden “rıza” kavramı falan da yok aslında. O nedenle, bu hukuki açıdan gerçekten çok ciddi bir sorun yaratacak, gözaltında kötü muameleyle sonuçlanacak bir durum yaratacak.

Son olarak da şunu söylemek istiyorum: Mesela on beş gün boyunca nerede olacak? Gözaltında mı olacak, nereye götürülecek, nerede tutulacak? On beş gün çok uzun bir süre. Diyelim ki sadece ifade alınacak, o zaman götürürsünüz, savcılık ifadesini alır, sorgu hâkimliği alır. “On beş gün neye ihtiyaç vardır, nereye götürmek için ihtiyaç vardır? Bir insanı niye gözaltına alırsınız?” gibi soruların hiçbirinin burada cevabı yok.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

37’nci maddede 2 tane önerge var, her ikisi de aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 37’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Süleyman Bülbül

Tufan Köse

İstanbul

Aydın

Çorum

Alpay Antmen

Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önerge sahipleri:

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

37’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 37’nci madde kabul edilmiştir.

38’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 38- 5275 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşte birini” ibaresi “onda birini” ve ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “bir defaya” ibaresi “asgari bir ay arayla toplam iki defaya” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 38’inci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 38’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

38’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 39- 5275 sayılı Kanunun 95 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç güne” ibaresi “yedi güne” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hastalık veya doğal afet gibi zorunlu hâllerde bu izinler birleştirilerek kullanılabilir.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 39’uncu madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 39’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Öngörülen düzenlemeyle üç ayda bir üç gün olan izin süresi yedi güne çıkarılıyor ve bu izinlerin birleştirilmesine olanak sağlanıyor. Bu şekliyle çok olumlu bir gelişme ancak siyasi tutsakların bu haktan muaf tutulmaları nedeniyle eşitliğe aykırı, ayrımcı bir düzenlemedir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

39’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 39’uncu madde kabul edilmiştir.

40’ıncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 40- 5275 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Salgın hastalık, doğal afet, savaş veya seferberlik durumunda bu sebeplerden dolayı izinden döneme-yen veya geç dönen hükümlülere ceza verilmez.”

“(3) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler ile firar eden hükümlülere bir daha özel izin verilmez.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İyi akşamlar.

İzinden dönemeyen veya geç dönen hükümlülere ceza verilmemesini kapsayan maddelerin içine “birinci derece yakınlarının vefatı ve ani ağır hastalığı durumlarını resmî olarak belgelemesi kaydıyla” ibaresinin eklenmesi uygun olacaktır diye düşünüyoruz.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Biz teşekkür ediyoruz.

Züleyha Hanım, buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Burada da yine aynı üstteki düzenlemeler gibi siyasi tutsaklar bu düzenlemenin dışında. Şöyle bir örnek vereyim: Bugün corona günlerinden geçiyoruz, annesi rahatsızlandı ve son günlerinde, ölüm riskiyle karşı karşıya kaldı, izin süresi de bitti. Bırakıp gitsin mi yani? Siyasi olunca annesi onun annesi olmuyor mu mesela, onun kardeşi olmuyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım bir açıklama yapabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Tabii.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Burada siyasi tutsak, vesaire yok; cezaevinde ya tutuklu ya hükümlü olur, başka birisi olmaz. Eğer tutuklu ve hükümlü, hangi suçtan olursa olsun, açıktaysa özel izinden yararlanırlar.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Açığa geçemiyor ki.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geçiyor, kendi yönetmeliğine göre geçiyor ve yararlanırlar.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 2 farklı önergemiz vardır, işleme alıp okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 40’ıncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 40’ıncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Aksaray

MADDE 40- 5275 sayılı Kanunun 97’nci maddesinin (1)’inci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, (2)’nci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Salgın hastalık, doğal afet, savaş veya seferberlik, yahut birinci derece yakınlarının vefatı nedeniyle izinden dönemeyen veya geç dönen hükümlülere ceza verilmez.

Bahse konu hukuka uygunluk nedenleri zorunluluk hâlinin ortadan kalkmasını müteakip vakit kaybetmeksizin izinden dönen hükümlüler için geçerlidir.

3) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler ile firar eden hükümlülere bir daha özel izin verilmez.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

40'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

41'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 41- 5275 sayılı Kanunun 98 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 98- (1) a) Mahkûmiyet hükmünün yorumunda duraksama olursa veya sonradan yürürlüğe giren kanun hükmünün Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekirse, hükmü veren mahkemeden,

b) Çektirilecek cezanın hesabında duraksama olursa ya da cezanın kısmen veya tamamen yerine getirilip getirilemeyeceği ileri sürülürse, infaz hâkimliğinden,

duraksamanın giderilmesi veya yerine getirilecek cezanın belirlenmesi için karar istenir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılan başvurular cezanın infazını ertelemez. Ancak, mahkeme veya infaz hâkimliği olayın özelliğine göre infazın ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Buyurun Abdullah Bey.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Şimdi, burada biz gerekçemizde de açıklamıştık ama hem infaz hâkimliği hem normal o kararı veren, hükmü kuran mahkemenin bu maddede itiraz mercisi olarak kabul edilmiş olması bize bir karışıklığa neden olacaktır. Dolayısıyla, hem kanun tekniği açısından hem kanun uygulaması açısından doğru olmadığı düşüncesini taşıyoruz. Bu nedenle de tekliften çıkarılmasını talep ediyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Onu bize bir anlatabilirler mi niye birinde infaz hâkimliği, niye diğeri kararı veren mahkeme?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tabii ki. Şimdi, bir mahkeme hüküm veriyor, bu verdiği hüküm de bir tavzih sebebi olabilir. Ceza, cezanın ferisiyle ilgili bir sorun olabilir, bunu açıklığa kavuşturacak o hükmü veren mahkemedir. Ama hüküm kesinleşmiş, kesinleştikten sonra infazı sırasında müddetname, müddetnamedeki sorunlar, buradaki problemse infaz hâkimliği. Yani mahkemenin gerekçesinin maddi vaka ve maddi vakanın yorumundan kaynaklı sorunları kendi mahkemesinden, aksi hâlde infaz mahkemesi o dosyaları getirtecek, hiç bakmadığı dosyadan kühüne girecek, çok zor ve işin içinden o zaman çıkılmaz olur, sorun tam orada başlar. Mahkeme kendi dosyasına baksın, netleştirsin, kesinleştirsın, infaz hâkimine versin, müddetnameyle ve içerideki sürelerle ilgili, açığa çıkma, efendim, koşullu salıverme hangisinde sorun varsa infaz hâkimi karar versin.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet Ali Bey, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

41’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 42- 5275 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “mahkeme-den” ibaresi “infaz hâkimliğinden” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Adli para cezasından çevrilen ve ceza infaz kurumunda infaz edilme aşamasına gelen hapis cezaları da toplama kararına dahil edilir.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 1 tane önergemiz var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 42’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Birden fazla hükümdeki cezaların toplanması başlıklı 99’uncu madde, uygulamada en çok adli para cezasından çevrilen cezaların da toplama kararına dâhil edilip edilmeyeceği sorununun çözümüdür. Bu konuda yerel mahkemeler Yargıtayı çok meşgul etmekteydi. Düzenlemeyle bu sorun giderilmiş oldu. Ancak siyasi suçlarda hâlâ kafa karışıklığı giderilmiş değildir. Çünkü uygulamada TMK kapsamında bir suç ile adli bir suçun cezaları içtima edilirken adli vaka da siyasi bir suç gibi değerlendirilip infazda aleyhte sonuç doğurmaktadır. Örneğin örgüt üyeliğinden yargılanan bir kimse hem sahte nüfus cüzdanı bulundurmamak, hem mala zarar vermek, hem de TCK 114/2 anlamında örgüt üyesi olmaktan ceza aldığı içtima örgüt üyeliği infaz rejimi üzerinden yapılmaktadır. Yine propaganda ve Cumhurbaşkanına hakaret suçları farklı infaz rejimine tabiyken, cezalar içtima edilirken propaganda cezası üzerinden içtima yapılmaktadır. Bu durum uygulamada avukatların da işini zora sokmaktadır. Farklı infaz rejimlerine tabi suçlar içtima edilmemeli, her bir suç yönünden infaz ayrı ayrı yapılmalıdır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 42’nci madde kabul edilmiştir.

43’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 43- 5275 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “mahkeme-den” ibaresi “infaz hâkimliğinden” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI –1 adet önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 43’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçisiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

43'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44'üncü maddeye geçiyorum:

MADDE 44- 5275 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasına “mahkemeden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya infaz hâkimliğinden” ibaresi eklenmiş ve maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) 99 uncu madde gereğince cezaların toplanması gerektiğinde bu hususta hüküm verme yet-kisi, en fazla cezaya hükmetmiş bulunan mahkemenin bulunduğu yer infaz hâkimliğine, bu durumda birden çok infaz hâkimliği yetkili ise son hükmü vermiş olan mahkemenin bulunduğu yer infaz hâkimli-ğine aittir. En fazla cezanın;

a) Yargıtay tarafından ilk derece mahkemesi sıfatıyla verilmesi hâlinde Ankara infaz hâkimli-ğince,

b) Bölge adliye mahkemesi tarafından ilk derece mahkemesi sıfatıyla verilmesi hâlinde bölge adliye mahkemesinin bulunduğu il infaz hâkimliğince,

c) Bölge adliye mahkemesi tarafından duruşma açmak suretiyle verilmesi hâlinde ise hükmü kaldırılan ilk derece mahkemesinin bulunduğu yer infaz hâkimliğince,

bu hususta karar verilir.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 1 adet önerge var, işleme alıp okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 44'üncü maddesinde geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun maddesinin daha anlaşılır olması amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

44'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 44'üncü madde kabul edilmiştir.

45'inci maddeye geçiyoruz:

MADDE 45- 5275 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin birinci fıkrasına “ücretsiz olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “iki saat çalışması karşılığı bir gün olmak üzere” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Günlük çalışma süresi, en az iki saat ve en fazla sekiz saat olacak şekilde denetimli serbestlik müdür-lüğünce belirlenir.”

“(2) Denetimli serbestlik müdürlükleri, bölgelerinde bulunan bu tür kurumlardan hükümlülere ne suretle çalıştırabileceklerine dair bilgi alırlar ve hizmetler listesini oluştururlar.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 1 adet önerge vardır, işleme koyuyorum, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 45'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçisiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Söz talebi var.

Buyurun Süleyman Bey.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Arkadaşlar, bu 45'inci madde hükümlünün kamuya yararlı bir çalıştırma durumuna en azından saat bakımından sınırlama getiriyor. Kamuya yararlı bir işte çalıştırma, günlük çalışma süresi en az iki saat ve en fazla sekiz saat olacak şekilde düzenleniyor. Bu nedenle, bu açıdan olumlu düşünülebilir.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Biz teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

45'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46'ncı maddeye geçiyorum:

MADDE 46- 5275 sayılı Kanunun 105/A maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde, altıncı fıkrasında yer alan “üç” ibaresi “beş” ve “kapalı ceza infaz kurumuna gönderilme-sine,” ibaresi “açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine, denetimli serbestlik müdürlüğünün bulunduğu yer” şeklinde değiştirilmiş, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve sekizinci fıkrasın-da yer alan “kapalı” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“(1) Hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, koşullu salıverilme için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gere-ken sürenin beşte dördünü ceza infaz kurumunda geçiren ve açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan iyi halli hükümlülerin talebi halinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebilir. Bu fıkra uyarınca denetimli ser-bestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz süresi üç yılı geçemez.

(2) Açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartları oluşmasına karşın, iradesi dışındaki bir nedenle açık ceza infaz kurumuna ayrılamayan veya bu nedenle kapalı ceza infaz kurumuna geri gönderilen iyi hâlli hükümlüler, diğer şartları da taşımaları halinde, birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilirler.

(3) Yukarıdaki fıkralarda düzenlenen infaz usulünden;

a) Sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler,

b) Maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen hükümlüler,

koşullu salıverilme için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürenin beşte üçünü ceza infaz kurumunda geçirmeleri ve diğer şartları da taşımaları halinde yararlanabilirler. Ağır hastalık, en-gellilik veya kocama hâli, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşek-küllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendi-rilmelidir. Bu fıkra uyarınca denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz süresi dört yılı ge-çemez.”

“(7) Hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezasının alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan do-layı kamu davası açılmış olması hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından, hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilir. Kovuşturma sonucunda beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın reddi veya düşme kararı verilmesi hâlinde, hükümlünün cezasının infazına denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak devam olunmasına infaz hâkimi tarafından karar verilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, söz talebi var.

Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, ilk bölümde açıklarken, geçmiş maddelerde, buraya atıf yaparak izah ettim bir konuyu, bununla ilgili. Açıkçası Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim bu teklifteki en sorunlu gördüğümüz maddelerden biri ve bunun çıkartılması konusunda çok ısrarcıyız, büyük bir sorumsuzluk olarak görüyoruz; hesaplanmadan, ortam, Türkiye’nin mevcut şartları düşünülmeden, hukuk sistemimiz bütün olarak değerlendirilmeden yapılan bir düzenleme. Biz cezaevlerindeki ağır suçlulara yer bulamıyoruz, indirimler getiriyoruz ki onları çıkartalım, basit suçlardan ceza alanların cezaevine gireceği bir düzenlemeyi de burada getiriyoruz. Efendim, herkes cezaevini görsünmüş, böyle bir mantık olur mu ya? Arkadaşlar, yapmayın Allah aşkına! Bunu kâğıt üstünde sanki her şey dört dörtlükmüş gibi konuşup da böyle bir teklif getiriyorsunuz. Benim bildiğim ,Türkiye’de 1 milyona yakın ceza dosyası var şu an yürüyen, Bakanlık yetkilileri burada, tam rakamı onlar versinler, benim bildiğim böyle, 1 milyona yakın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 850 bin civarı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi söylüyorsunuz, 850 bin. Şimdi, bu kadar dosya içerisinde bunların yarısının mahkûmiyetle sonuçlandığını düşünseniz, ki istatistik de hemen hemen öyle gidiyor, şu mantıkla bize gelmeyen Allah aşkına ya, “Efendim, biz bunu böyle yapalım. E, nasıl olsa hâkim erteler, nasıl olsa hâkim denetimli serbestlikten yararlandırır.” Ya, denetimli serbestlikten yararlanması için hükümden önce soruyor zaten sanığa, sanık bunu kabul ederse... Çoğu da, çoğu insan da diyor ki: “Kardeşim, ben suçsuzum, beraatimi istiyorum, aleyhe bir yorumda da bunu istemiyorum.” Çünkü temyiz edemiyor, bilmem ne, öyle köşede kalsın istemiyor yani aklanmak istiyor. Dolayısıyla yüzde 50 mahkûmiyetin çıktığı istatistik olarak bir durum olduğunda 500 bin insanın yaklaşık mahkûm olacağını düşündüğümüzde bunların 400 bine yakını –emin olun- yani çok büyük bir kısmı normalde cezaevine girmeyecek, ilk suçuyorsa, mükerrer değilse, vesaire değilse cezaevine girmeyecektir. “Efendim, cezaevini biraz görsün.” mantığıyla böyle bir şey getireceğiz. Yani hakikaten büyük bir akıl tutulması ya. Şu anda hele bir pandemi var, salgın hastalık var, bu yasa geçecek, iki ay sonra başlayacağız, bakın, Türkiye’nin birçok yerinden komşusuyla kavga eden, trafikte kavga eden, basit suç işleyenlerin birçoğunu tutacağız cezaevine girdireceğiz. “Sen ceza aldın, e, cezaevini gör. Hakkaniyet bunu gerektiriyor.” Ya, Türkiye’nin yargıya ilişkin bu kadar köklü sorunu varken sanki her şey toz pembeymiş gibi böyle bir düzenleme getirmenin hiçbir mantığı yok, bunun muhakkak buradan çıkartılması lazım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bülül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli Başkan, değerli arkadaşlar; paketin 46'ncı maddesiyle denetimli serbestlik uygulaması şartlarından biri olan cezasının son altı ayını açık cezaevinde geçirmiş olma şartı herhangi bir ceza infaz kurumunda cezasının beşte 4'ünü tamamlamış olma şartı olarak değiştiriliyor ve denetimli serbestlik süresinin kapsamı genişliyor. Ancak diğer koşulu korunuyor ve iyi hâl değerlendirmesinin kapsam ve keyfiyetinin artırılmasına dair birkaç madde önce söylediklerimiz de keyfiyet açısından birlikte düşünüldüğü zaman sıkıntı doğacağının göstergesi. Aynı denetimli serbestlik ağır hastalık, engellilik, kocama hâllerinin birini raporla belgeleyen hükümlüler için aynı orandan son altı ay yerine 4/5 biçiminde değiştirilerek paralel hâle geliyor ve denetimli serbestlik içindeki süjeye bu süre içinde alt sınırı bir yıl veya daha fazla bir suçtan dolayı kovuşturma başlaması hâlinde denetimli serbestlik kaldırılıyor, kanaatimizce bu sebep kovuşturma değil, hüküm olmalı, zira masumiyet ilkesi hüküm kesinleşene kadar korunan bir karinedir, bu, mutlaka değişime uğramalı.

Bir de şu var: Denetimli serbestlikte bir yılı kaldırıp 4/5 gelmesiyle, şu anda bizim devamlı itiraz ettiğimiz, Cumhurbaşkanlığına hakaret suçları, 2911 sayılı Yasa'ya muhalefet suçları ve en az beş altı ay infaz mümkün olacak. Ya, arkadaşlar, biraz önce Sayın Emre'nin dediği gibi, biz işi gücü bıraktık da, muhalifler zaten cezaevinde, muhalifleri zaten cezaevinden çıkarmamak için her şeyi yapıyorsunuz, daha başka birçok muhalifi mi cezaevine koyacaksınız? Bu nedenle bu, muhaliflere uygulanacak. Ya "Millet cezaevine girsin çıksın." mantığıyla, birçok suçta indirimde gidiyorsunuz ama biraz önce anlattığım suçlarda cezaevlerini dolduracaksınız. Bu nedenle bu hüküm tamamen kaldırılmalı.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, gerçekten bu maddede 2 tane önemli sıkıntı var; işte, "dörtte 5'ini yat, ondan sonra dışarı çıkabilirsin." gibi, yani diyoruz ki: "Her fâni cezaevini görecektir."

Değerli arkadaşlar, biz neden bu yasa teklifiyle uğraşıyoruz, işte saat bir buçuk, saat on birden beri çalışıyoruz. Bu yasa bir günde değil, ikinci güne sarktı, iki gündür bu yasayla uğraşıyoruz. Neden? Bunun nedeni Türk Ceza Kanunu'ndaki bazı suçlarda asgari hadlerin çok yüksek olması 2/3'ü alıyoruz 1/2'ye indiriyoruz ama çok basit suçlardan bir yıl, on ay gibi verilen hapis cezalarından herkesi cezaevine tıkacağız. İnananın, buna bu şekilde devam edelim 300 bin kişilik cezaevini biz 500 bine 600 bine çıkarırız. Ha, durmadan cezaevi inşa edelim, yandaş müteahhitler cezaevi yapıp kazansın diyorsanız o da ayrı bir şey, ona da eyvallah değil tabii ki.

Bir de, (7)'nci bent. Hepimiz hukukçuyuz hemen hemen. Hukuk fakültesinde bize öğrettikleri en önemli şey, suçu sabit olana kadar herkes masumdur. (7)'nci bentle masumiyet karinesini ortadan kaldırılıyorsunuz. Biliyorsunuz, cumhuriyet savcıları her önüne gelen dosyada davayı açarlar iddianameyi düzenlerler "Hâkim nasıl olsa beraat ettirir." derler ama bu hüküm birçok masumun ya da birçok beraat eden kişinin, işte koşullu salıverilmesi, denetimli serbestliğini yakaacak, adamları tekrar cezaevine gönderecek. Bu, hak değildir, reva değildir, hukuki değildir, adil değildir, ne dersiniz deyin ama bunları mutlaka düzeltmemiz gerekiyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bütün sözleri bitirelim, sonra teklif sahibi değerlendirmesini alırız.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce arkadaşlar belirttiler, hakikaten, şimdi şöyle bir şeyle karşı karşıya kalıyoruz. Bakın, 2005 yılında temel ceza yasaları, temel yasalar değiştirildiği zaman, bu Mecliste yine çok ciddi şekilde bir muhalefet söz konusuydu o dönemde ve şu söyleniyordu, deniliyordu ki: “765 sayılı Yasa, köklü bir uygulaması var, Yargıtay içtihatlarıyla birlikte ciddi bir uygulama hâline gelmiş, hâkimin takdir yetkisini kullanabileceği düzeyde bir yasa.” Dolayısıyla, belki de hani bizim eleştirdiğimiz hukukçu olarak da, hukuk fakültelerinde eleştirmemize rağmen bu mevcut olan yasaya göre çok çok daha ileride olan bir yasa idi ve yapılış tekniğine göre de bugünkü mevcut olan yürürlükteki yasadaki çok daha ileride bir yapıdaydı.

Şimdi, yani bu iktidarın dönemine baktığınız zaman, temel yasaların hemen hepsinde bir değişiklik yaptı ve bu yetmedi, arkasından, üstüne sürekli küçük küçük değişiklikler yaparak gerçekten bu mevcut olan temel yasalarda artık kendi içinde de çok ciddi çelişkiler yaratmasına neden oldu. Bu nedir peki? Bakın, daha iki üç ay geçmedi, biz bu temel yasaların içinde bu Ceza Yasası’nın içine basit yargılama ve seri yargılama usulünü getirdik. Bu nedir peki, bu neydi, bunun amacı neydi? Bunun amacı şuydu: Gerçek anlamda, hani cezaevlerine kişileri göndermemek, biraz daha seçici olmak, biraz daha mevcut olan bu suçla karşı karşıya gelen yani bu soruşturma ve kovuşturmayla karşı karşıya gelen bireyi biraz daha ikna ederek, biraz daha anlaşarak belli bir ortamda bu işi çözmekti, yargının yükünü de hafifletmekti, bunun temel mantığı buydu. Bu neyi getirdi peki? Bu şunu getirdi: Şimdi, Kara Avrupa’nın hukuk sisteminden kaynağını alan Türk Ceza Kanunu’na aynı zamanda Anglosakson sistemi getirildi yani Amerikan sistemindeki mevcut olan soruşturma ve kovuşturma sistemini getirdi. E, şimdi, bununla yetinmiyoruz, şimdi de getirmişiz, burada “Yani kamuoyu baskısı var; dolayısıyla, herhangi bir kusur işleyen, suç işleyen kişiyi biz muhakkak ki cezaevinde yatıralım.” diyoruz. Böyle bir şey olamaz, gerçekten böyle bir mantık olamaz. Yani şöyle Ceza Yasası’na baktığınız zaman, uygulamasına baktığınız zaman, mevcut mahkemelerin sistemine baktığınız zaman karmakarışık bir şey. Emin olun, bir hukukçu olarak nereden tutacağımızı şaşırmış durumdayız. Dolayısıyla bir bu var, bir de yani gerçekten bu Terörle Mücadele Yasası, siyasi suç ayrımı, bu anlamda da gerçek anlamda çok ciddi sıkıntılar yaratabilecek olan bir uygulamayla biz karşı karşıyayız.

Bizim buradaki önerimiz şudur: Gerçek anlamda, gerçekten, gelin, beraber -bakın, bu saate kadar buradayız, hep beraber emek veriyoruz- gerçekten toplumun katıldığı, katılımcı bir anayasa yapalım. O anayasanın da hayat bulduğu yepyeni temel yasalar ortaya koyalım ve torba yasalarla bunu yapmayalım. Biz bu nedenle de bu şeye karşı çıktığımızı belirtmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, arkadaşlar ifade ettiler. Biz, iki gündür şey tartışması yürütüyoruz hatta biz yetersiz diyoruz, daha fazla olmalı, cezaevinde doluluk oranı çok fazla. Mümkün mertebe, gerçekten daha hakkaniyetli bir uygulamayla cezaevlerini boşaltalım. Gerçekten bu madde yani bir anda işte belki yüz binlerce insanın ceza alıp işte cezaevine doluacağı bir madde olacak.

Buradaki murat ne? Ben, gerçekten çok algılayamadım. Arkadaşların dediği gibi, herkes bir

gitsin, görsün. Eğer caydırıcılık olarak düşünülüyorsa bu bir caydırıcılık değil, gerçekten insanların bir de yaşamları var. Yani üç gün, beş gün, üç ay, beş ay... İnsanların yaşamında çok büyük etkiler yaratabilecek zaman aralıkları. Ya da işte bunların kesinleşen cezalarının yaşamlarında işte adli sicillerine işlenmesiyle beraber aslında bütünen insanların yaşamını etkileyebilecek yani bu kadar basit bir mesele değil. O açıdan, bu bir problemli.

İkincisi: Arkadaşlar ifade etti, bu (7)'nci bentteki, baştan, işte kamu davası açılmasıyla beraber tedbirlerin ortadan kaldırılması ya da işte tedbir konusunda denetimli serbestliğin ortadan kaldırılması meselesi en temel ilke olan masumiyet karinesini tamamen ortadan kaldıran bir müessese hâline getiriyor. Bakın, erteleme durumunda bile erteleminin bozulması yani o suçun infaz edilmesi için davanın sonuçlanması, kesinleşmesi gerekiyor. Çünkü, ya da HAGB'nin uygulandığı başka bir dava açılması durumunda da sonuçlanması ve karar alınması gerekiyor ama burada dava açılması yeterli görülüyor yani bu, temel hukuk ilkelerine tamamen aykırı, problemli. Bu maddenin tamamen çıkartılması gerekiyor ve yine devamında da problem var yani nereden tutsanız elinizde kalacak. İşte, bu (3)'üncü fıkra, işte kocama vesaireyle ilgili madde de... Şimdi, Adli Tıbbı bir yere koyup yanına işte tam teşekküllü devlet hastanesinden alınan raporu da Adli Tıbbın onayına sunmak da ayrıca bence, yani bütün madde içerisinde değerlendiriyorum, bence hepsi çıksın ama, bu da problemli bir durum. Sağlık kuruluşları arasında bir hiyerarşi yok. Tam teşekküllü ise eğer yetkilidir zaten bütün alanlar da vardır. Aslında tam teşekküllü hastaneleri de bizim rapor açısından kabul etmemiz gerekiyor Adli Tıp haricinde. O açıdan bu madde problemli gerçekten, sonrasında tekrar geleceğiz, tartışacağız “Ya bu maddeyi kaldıralım.” diyeceğiz. Bu sefer de yine böyle mesaiyle bunu kaldırmak için uğraşacağız, gerek yok arkadaşlar. Bence de çok da üzerine tartışmadan çekilmesi gereken bir madde.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan bir suçtan dolayı kamu davası açıldığında denetimli serbestlik hükümlerinden vazgeçiliyor ve kendisi açık cezaevine gönderiliyor. Günümüz Türkiye şartlarında insanların birbirine hiç olmadık yerde iftira attıklarını, sayın savcılarımızın da bunun delilini filan toplamadan bir mahkeme görsün diye kovuşturma aşamasına geçip kamu davası açtıkları ve bu kamu davasının da ne kadar uzun sürdüğü hepimizce bilinen bir gerçek. Dolayısıyla, en azından kamu davası açılıp neticelendikten sonra, hükme bağlandıktan sonra yeni kanun yollarını bir tarafa bırakalım, ilk derece mahkemesi karar verinceye kadar bu denetimli serbestlik hükümlerinden faydalanması, sanırım, hukuk ilkelerine daha uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Ramazan Can.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; aslında bir saat önce bu tartışmaya kısmen değindik. Burada özellikle sanık hukuku açısından değerlendirme yapıldı. Hukuki menfaat, korunan hukuki menfaate baktığımızda bir de karşı taraf var, müdahil var, mağdur var. Bana göre teklifin en güzel maddelerinden biri. Farklı düşünüyorum ben bu konuda. Biz siyasetçi olarak, yasa koyucu olarak her ne kadar sanığın haklarını düşünecek olursak da müdahilin, mağdurun haklarını da düşünmemiz lazım. Şimdi, ceza hukukunda, infaz hukukunda ıslah ve caydırıcılık var. Islah, topluma kazandırma, rehabilite. Anlıyoruz. Peki, işlenen fiillerin karşılığında bir yaptırım olmayacak mı? Kamu

vicdanı nasıl rahatlayacak? Atıyorum, şu an on sekiz ay ceza alan biri herhâlde bir gir çık yapıyor kağıt üzerinde ve bunu alışkanlık hâline getirdiğini farz edelim. Toplumda şu şekilde bir algı var: Hepimiz araziden geliyoruz. Canavarca saikle adam öldürmede idam isteniyor. Emine Bulut, Kırıkkale’de katledildi hunharca, babası “idam” diyor. Diğer taraftan kameralara görüntü veriyor, adliyenin bir kapısından giriyor, hırsızlık yapmış, öbür kapıdan çıkıyor gidiyor. Kamuoyunda cezasızlık algısı da gerçekten üst seviyede. Biz, infazda bir kolaylık getirirken insanlara da bir mesaj vermemiz lazım. Evet, infazda bir kolaylık getiriyoruz ancak diğer taraftan da yapanın yanına kâr kalmaması adına da bir sürü önlemler getiriyoruz. Peki, bir kişi suç işledi, hemen cezaevine mi alınıyor? Ne münasebet.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hep mesajı muhaliflere veriyorsunuz, muhaliflere.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Suç işlediğini farz edelim. Hazırlık aşamasında savcıyla anlaşma durumu var mı? Var. Uzlaştırma durumu var mı? Var. Bunlardan kaldı sınıfta. Kamu davasının açılması ertelenebilir mi? Oradan da gitti. Dava açıldı, yargılama devam etti, mahkûm oldu; hükmün açıklanmasını geri bırakma var mı? O da var. Tecil var mı, denetimli serbestlik var mı? Bütün bunlardan geçmiş, sınıfta kalmış âdeti. Suç işlemeyi itiyat hâline getirmiş. Bunlardan, eğer bu kadar şeyden geçemiyorsa cezaevine de girip, birkaç gün kalıp onun ne olduğunu da anlayıp bir yaptırım olsun. Arkadaşlar, herkesin bir müktesebatı var. Bir suç işleyen insan cezaevine girdiği zaman girme korkusuyla hareket edecek, bu da emsal teşkil edecek, örnek teşkil edecek, ibret olacak; ceza hukukunun bu unsurları da var. Lütfen, sadece sanık hukuku açısından değil korunan menfaat açısından, mağdur ve müdahil açısından da bakalım. Modern ceza infaz rejiminde ve modern ceza yargılamasında artık müdahile ve mağdura doğru da bir arayış vardır.

Arz etmek istedim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Can, teşekkür ediyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyiz?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bir düzeltme yapacağım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sizin değerlendirmelerinizi aldık. Teklif sahibi söz istemişti.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yok, şöyle, ben bir ilave yapacağım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bakın, burada, yani hakikaten ilginç -aynı araziden geçmemişiz belli ki- çünkü şöyle bir mantık yaptığımda, ben şunu anlamıyorum: Biz, şöyle bir düzenleme yapıyoruz; değil mi? Şimdi, birini düşünün, gelecek, 4 kişiyi vuracak ayaklarından falan; değil mi? Adam öldürmeye teşebbüs olmayacak şekilde yaralamadan vuracak. İşte, toplam, ortalama, sonuç ceza olarak on iki yıl ceza aldığını farz edin, üçer yıldan falan, indirim uygulandı, sonuç ceza, ortalama on iki yıl ceza aldığını farz edin; tamam mı? Bunun normal yatarı dokuz yıl, üçte 2. Biz şimdi bunun normal yatarını üç yıla indirmiş oluyoruz, infazı 1/2’ye indiriyoruz. Üç yıl da denetimli serbestlik şeyi yapıyoruz, üç yıla indiriyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Denetimli serbestlik geçişi o.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Olur mu? Denetimli serbestlikten de yararlanıyor, infazı iniyor. Toplamda cezasından ciddi bir indirim yapıyor muyuz? Yapıyoruz. Burada cezasızlık algısı değişmiyor, kamu vicdanı yaralanmıyor ama basit bir şekilde kavga eden, hakaret eden, vesaire edeni cezaevine sokmuş olacağız. Şimdi, bunun neresinde mantık var ya? Bunun hiçbir yerinde mantık yok ki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bir de sayı kestirilemiyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Yani, efendim, bir de Türkiye'nin... Şöyle de bir şey var: Mesela, Türkiye şartlarında şimdi her şey, zaten bunlara düzgün bir şekilde, ceza hukuku düzgün bir şekilde uygulanmış olsa, suç oranı makul bir sayıda olsa biz bugün bu işi yapmayacağız gecenin bu vaktinde. Ya, suç üretiyor, suç üreten faktörler var. Bunları konuşup değerlendirmek lazım. Her gün dosya sayısı artıyor, bir de böyle âdeta fantastik şeyleri tartışıyoruz. Bir de bakın, şurada (7)'nci fıkra -bu inanılmaz bir şey- hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezanın alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan dolayı hakkında dava açılırsa denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından hükümlünün açık cezaevi kurumuna gönderilmesine karar verilir... Şimdi, bu nedir? Ya, bir adam haksız bir şekilde davayla karşılaşacak, ondan sonra tekrardan cezaevine mi sokacağız biz onu? Belki adam beraat edecek. Yani beraat edecek adam. Biz bunu nasıl cezaevine göndereceğiz? Belki yüzde yüz iftiraya maruz kalacak.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Burada bir açıklama yapmakta fayda var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerimiz; bir önergemiz de var, arkadaşlarımız o önergeyi okumadı. Sayın Zeynel Bey'in ve Ayhan Erel Bey'in söylediği (7)'nci fıkradaki “verilir”...

Şimdi, arkadaşlar, denetimli serbestliğin en alt sınırı bazen belki bir ay olacak yeni sisteme göre, en üst sınırı da üç yıl; doğru mu? 107'nci maddedeki süreli adam öldürmelerde otuz yıl bile yatacak olsa “üç yılı geçemez” dediğimiz için üç yıl. Şimdi, dava açıldı, bir ay, iki ay denetimli serbestlikle dışarıda kişi, iddianame tanzim edildi, dava sürdü üç sene. Denetimli serbestlik bitti yani mahkûm oldu. O zaman sonuç: Hiçbir şey olmayacak. Şimdi, biz orada “verilir” kısmını teknik olarak mahzurlu gördük “verilebilir”e çeviriyoruz. Hâkim, baksın; iddianame hemen kolaylıkla açılmaması gerekir, açıldı; diyelim ki savcı bey yeterince incelemedi, iddianameyi tanzim etti, mahkeme takdir etsin, desin ki: “Bu suç her şeyiyle ortada, bunu açığa geri göndereyim.” “Hayır, bu suç değil, almayayım.” Burada mahkeme takdir etsin. İtirazı da mümkün -bir önerge veriyoruz- çünkü süre çok sınırlı olacak, aksi hâlde suç işlemiş, mahkûm olmuş bir kişinin denetimli serbestlik hakkı olmaması gerekirken uygulanmış ve göndermiş olacağız, infaz bitmiş olacak. Bunun böyle bir teknik sorumluluğu var.

1/5 meselesi de hakikaten, daha önceki görüşmelerimizde de söylediğimiz bir iki suç açısından sorun olabilir. Özü itibarıyla son derece doğru, olması gereken bir konu. Şimdi, bir suç işlendiğinde cumhuriyet savcısının kamu davasını erteleme hakkı var 171'inci maddeye göre; 250'nci maddeye göre, basit yargılama, seri yargılama var, uzlaşma var, hükmün açıklanmasının geri bırakılması var, ön ödeme var, tecil var, kısa süreli cezaların alternatif yaptırımları var, adli... Arkadaşlar, tüm bunları geçti yani az önce Sayın Ramazan Can'ın dediği gibi, lütfen, bu adam da bir gitsin, bunun bir sonucunu görsün. Ha, Türkiye'de şu sosyal medya olmasa, çok samimi söylüyorum, zerre kadar tereddüdüm yok, ki bu çok doğru bir kanun, bunu yapmamız lazım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sosyal medyayla ne ilgisi var?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ne alaka!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu konuyu Genel Kurul kısmında konuşalım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Vazgeçmiştiniz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Son cümlesi nedeniyle konuşma kararı aldım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ali Bey, son cümleye kadar Süleyman Bey vazgeçmişti, son cümleyi kurunca tekrar düğmeye bastı.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli Başkan, şimdi, Ramazan Vekilim açıklamasında bu yasa teklifinin, paketin suçluların cezalandırılması ve ardından topluma kazandırılması yöntemlerini araştıran, bir suç bilimi dalı olan -penoloji deniyor buna- penolojiye bu pakette sık sıkı atfı yapılmış. Neye atfı yapılmış? Suçluların cezalandırılması ve ardından topluma kazandırılması yöntemlerini araştıran suç bilimi dalına. Ama ilginçtir, Ramazan Vekilimin söylediği “viktimoloji” denilen, kısaca mağduru inceleyen bilim dalı, mağdur bilimi, bu da sosyal bilimlerde ceza biliminin bir diğer kolu; paket gerekçesinde, kanun teklifinde hiçbir atfı yok. Nereden çıkardınız yani bu olayda mağdur haklarını? Biz diyoruz ki: Siz cezaevinde bulunanları çıkarmak istiyorsunuz ama bu hükümle cezaevine adam sokmak istiyorsunuz ve muhalifleri sokmak istiyorsunuz. 2911 açık, Cumhurbaşkanına hakaret suçları açık; eğer bu uygulanırsa herhangi bir toplumsal olayda çıkıp da Kızılay Meydanı’nda, çıkıp da Taksim Meydanı’nda, İzmir’de bir olayda tepkisini gösteren vatandaşlar 2911’e göre alındıktan sonra en az beş altı ay cezaevine gireceklerdir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeler var, önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 46’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanmıştı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 46’ncı maddesinin (1) ve (7)’nci fıkralarının tekliften çıkarılmalarını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Tufan Köse

İstanbul

Mersin

Çorum

Süleyman Bülbül

Aydın

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanmıştı.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 46'ncı maddesinin (7)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Aksaray

“Madde 46- (7) Hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezasına alt sınır bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan dolayı ceza almış olması hâlinde denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gereçesi açıklanmıştır.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 46'ncı maddesiyle yeniden düzenlenen 5275 sayılı kanunun (105/A) maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “gönderilmesine karar verilir.” ibaresinin “gönderilmesine karar verilebilir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sabri Öztürk

Mahmut Atilla Kaya

Yusuf Başer

Giresun

İzmir

Yozgat

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gereçeyi okutuyorum:

Gereçe:

Önergeyle denetimli serbestlik uygulaması başladıktan sonra hakkında kamu davası açılan hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesi kararını veren infaz hâkimine takdir yetkisi tanınabilmesi amacıyla değişiklik yapılmaktadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 46'ncı madde kabul edilmiştir.

47'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 47- 5275 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan “Adli” ibaresi “16 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, adli” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 1 adet önerge vardır, okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 47'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gereçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 47'nci madde kabul edilmiştir.

48'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 48- 5275 sayılı Kanunun 107 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “üçte ikisini” ibaresi “yarısını” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki cümleler eklenmiş; dördüncü fıkrasında yer alan “dörtte üçünü” ibaresi “üçte ikisini” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş; altıncı fıkrasında yer alan “sürenin yarısı” ibaresi “süre” şeklinde değiştirilmiş; dokuzuncu fıkrasında yer alan “Hâkim,” ibaresi “İnfaz hâkimi,” ve “hâkime” ibaresi “infaz hâkimine” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümleler eklenmiş; onuncu fıkrasında yer alan “Hâkim,” ibaresi “İnfaz hâkimi,” şeklinde değiştirilmiş; onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; onikinci fıkrasında yer alan “hâkimin” ibaresi “infaz hâkiminin” şeklinde değiştirilmiş; onüçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan (a) bendinde yer alan “kalan cezasının aynen,” ibaresi “başlamak ve hak ederek tahliye tarihini geçmemek koşuluyla sonraki işlediği her bir suç için verilen hapis cezasının iki katı sürenin,” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın (b) bendine “koşuluyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “ihlalin niteliğine göre” ibaresi eklenmiş; onbeşinci fıkrasında yer alan “mahkemesi,” ibaresi “mahkemesinin bulunduğu yer infaz hâkimliği,” ve “belirlenen ilk derece mahkemesi” ibaresi “belirlenen infaz hâkimliği” şeklinde değiştirilmiştir.

“Ancak, Türk Ceza Kanununun;

a) Kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82 ve 83) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

b) İşkence suçundan (madde 94 ve 95) ve eziyet suçundan (madde 96) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

c) Cinsel saldırı (madde 102, ikinci fıkra hariç), reşit olmayanla cinsel ilişki (madde 104, ikinci ve üçüncü fıkra hariç) ve cinsel taciz (madde 105) suçlarından süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

d) Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan (madde 102, 103, 104 ve 105) hapis cezasına mahkûm olan çocuklar,

e) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188) hapis cezasına mahkûm olan çocuklar,

f) Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarından (madde 326 ilâ 339) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

cezalarının üçte ikisini infaz kurumunda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Ayrıca, suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan mahkûm olan çocuklar hakkında koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak uygulanır.”

“Koşullu salıverilme oranı üçte ikiden fazla olan suçlar bakımından ise tabi oldukları koşullu salıverilme oranı uygulanır.”

“İnfaz hâkimi ayrıca, iki yılı geçmemek üzere denetim süresi içinde hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğünce belirlenecek yükümlülüklerle tabi tutulmasına karar verebilir. Bu karar gereğince dene-timli serbestlik müdürlüğü, risk ve ihtiyaçlarını dikkate alarak hükümlüyü;

- a) Belirli bir bölgede denetim ve gözetim altında bulundurma,
- b) Belirlenen yer veya bölgelere gitmeme,
- c) Belirlenen programlara katılma,

yükümlülüklerinden bir veya birden fazlasına tabi tutar. Denetimli serbestlik müdürlüğü hüküm-lünün risk ve ihtiyaçlarını dikkate alarak yükümlülükleri değiştirebilir.”

“(11) Hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında ceza infaz kurumu idaresi tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, infaz işlemlerinin yapıldığı yer infaz hâkimliğine verilir. İnfaz hâkimi, bu raporu uygun bulursa hükümlünün koşullu salıverilmesine dosya üzerinden karar verir; raporu uygun bulmadığı takdirde gerekçesini kararında gösterir. Bu kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Söz talep eden Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hakikaten bu teklifin en tartışmalı meselelerinden biri yani aslında arkadaşların da en dikkatli dinlemesi gereken madde bana göre bu. Çünkü, şimdi, burada şöyle bir şey var; baştan ifade ettiğimiz gibi, bu böyle, kılıçtan keskin bir durum, insan 50 kere düşünüyor hakikaten: Bunun sonucu ne olur, ne kadar insan dışarı çıkacak, hangi suçları kapsayacak, sonrasında ne olacak? Evet, cezaevlerinde doluluk oranı var, problemli bir yargı mekanizması var, suç üretiyor, toplum bu... Yani bu hâliyle de yürüyen bir şekilde değil. Şimdi, böyle olduktan sonra, bir, işin içinden nasıl çıkarız dediğimizde, açıkçası temel ilkeler koymak lazım. Yani, infaz adaletini nasıl sağlarız?

Biliyorsunuz, geçmişte suçlar arasında ayırım yaparak ceza indirimi yapıldığında Anayasa Mahkemesinin önüne gittiğinde Anayasa Mahkemesi farklı farklı kararlarında diyordu ki: “Yasama organı olarak bir suçun cezasını arttırabilirsin, azaltabilirsin, bununla ilgili bir değerlendirme yapmam ama yargılanmış, hüküm almış, infaza geçmişler arasında bir ayırım yaparsan bu, Anayasa’nın 10’uncu maddesinin eşitlik ilkesine aykırıdır.” Ve bu nedenle genişletmiş. Son yıllarda bazı kararlarda Anayasa Mahkemesi, her ne kadar daha farklı kararlar verse de aslında hukuki karar, ilk değerlendirilen yorum. Çünkü öğretide de bunu böyle ifade ediyor yani bu, infaza geçmişler arasında istisnaların bu denli geniş tutularak bazı suçların alınıp bazı suçların alınmaması bizi şöyle çıkmaz bir sokağa sokuyor açıkçası: Şimdi, suç tipleri arasında benim, bir yasama organı üyesi olarak “Şu suç çok kötüdür, şu biraz kötüdür, şu ortalama kötüdür.” falan demek durumunda olmamam lazım. Yani burada herkesin kendine göre değer yargısı var, herkesin kendine göre değerlendirmesi var, hayat bakışına göre öncelikleri var, ona göre bir tercihte bulunuyor. Ama işi buraya getirdiğiniz zaman hakkaniyetli bir şey çıkmıyor. Yani bunun, yarın öbür gün cezaevinden çıkacaklar açısından da cezaevinde kalacaklar açısından da ve kamuoyu açısından da cezaevinden çıkacaklar arasında onların mağdurları olan, o suçların mağdurları olanların arasında da bir dengenin asgari müşterekte bulunması, buluşabilmesi lazım. Bu maddeyi tarif ederken hep şunu söyledim: Belki de Meclisteki partilerin en fazla uzlaşması gereken madde bu madde. Çünkü en fazla sorumluluk gerektiren madde de bu madde ve onun için tabii şöyle bir şey çıkıyor. Bakın, burada, bizim hukuk sistemimizde yani bir ceza hukuku, bir yargılama sonucunda bir sonuç çıktığında, inanın artık avukatlar, alıyor eline, âdeta bir matematikçi gibi hesap yapıyor yani bir hukukçudan ziyade... İnfazı hesaplamak o kadar güçlük taşıyor ki avukatların her biri farklı farklı hesaplayabiliyor.

Şu maddeye ilişkin ben onlarca farklı yorumu kendi maillerime ve WhatsAppıma aldım yani ilgili akademisyenlerden, partimizin milletvekillerinden, hukukçulardan, gazetecilerden “Ya, bu böyle olursa böyle olmaz mı?” diye, teknik olarak anlatımda da karışıklıklar var, bir şeye de oturmuyor. Bununla birlikte de seçilenler arasında şöyle bir anlaşılabilir durum var. Biz bununla ilgili bir değişiklik

önergesi verdik. Değişiklik önergesinde de şunu koyduk ortaya, dedik ki: “Ya, en azından yarın öbür gün, bu sonuçla Meclisten önümüzdeki hafta bu geçtikten sonra, şunu söylediği zaman insanlar bunun bir cevabı olsun ya. “Ya, bu, adam adam vurdu, yaraladı, hırsızlık yaptı, gasp etti, bilmem ne etti.” Tamam, yararlandı yani diyoruz ya, karşısında duran bir şekilde değiliz, yararlandı; e, peki, eyvallah. Yani bunlara göre toplum açısından çok daha -tehlikelilik anlamında- hafif olarak değerlendirebilecek bir suç, birçok suç bunun kapsamı dışında kalmış olacak. Mesela bakın, değerli arkadaşlar, özellikle Türk Ceza Kanunu’nun 314’üncü maddesinin 3’üncü fıkrası yollamasıyla 220’ye gidip orada “Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt üyesi gibi cezalandırılır.” maddesinin sonuçlarıyla yüzleşiyoruz ve bununla ilgili hep gazeteciler, yazarlar, çizenler, “tweet” atanlar vesaireler yüzleşiyor. Yani bugün, altı yedi yıl ceza alan, yaptığı açıklamalardan dolayı altı yedi yıl ceza alan biri, bir gazeteci, bunun dört yıla yakın bir süresini içeride geçirecek, ama öteki türlü, bu kapsamda kalan, yaralama, hırsızlık gibi suçları işleyen, gasp gibi suçları işleyenler bu cezanın birçoğundan kurtulmuş olacak. Burada bir denge yok yani burada bir adalet yok. Kâğıt üstünde kanunlara baktığımız zaman, mesela gerek Türk Ceza Kanunu 314, gerek Terörle Mücadele Kanunu 7/2, işte, gerek diğer kanunlara baktığımızda kanundaki amacın çok daha dışında bir sonuçla karşı karşıya kalıyoruz. Yani ortaya çıkan sonuçtan hiç kamu vicdanının tatmin olmadığı sonuçlarla karşı karşıya kalıyoruz. Hep diyoruz ya “Terör örgütü üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlediği tespit olunanlar.” Bunu neye göre tespit ediyor? Ya üç yıl, dört yıl, beş yıl, iki yıl önceki yaptığı haberlere göre, yorumlara göre, açıklamalara göre, bir bütün olarak onları alıyor, ondan sonra diyor ki sen üye değilsin ama senin cezan bu. Şimdi bunu biz kapsam dışına bırakacağız, ötekileri alacağız, bu kabul edilebilir bir şey değil.

İkincisi, madde metni içerisinde bazı kavram kargaşaları var. Yani bunu okuyan her hukukçu ayrı ayrı tarif ediyor; bunun, maddenin çok daha yalın bir şekilde düzenlenmesi lazım. Biz defalarca bunu okuduk, inceledik, yorum yaptık, kendi aramızda tartıştık yani bu kadar karışık olmaması lazım. Belki bunu yazan kendi açısından aklında bir mantığa oturtmuştur ama bunu inceleyenler açısından böyle olmuyor. Ben şimdi size söyleyeyim: Mesela, (c) fıkrasında “cinsel saldırı” diyor burada istisnaları sayarken -orayı kastediyorum- (c) fıkrasında “Cinsel saldırı (102, ikinci fıkra hariç), reşit olmayanla cinsel ilişki (madde 104, ikinci ve üçüncü fıkra hariç) ve cinsel taciz suçlarından süreli hapis cezasına mahkûm olanlar.” diyor.

Şimdi, açıyorum, bakıyorum. Mesela bir değerli milletvekili hukukçu arkadaşımız telefon açtı bana, dedi ki: “Benim buradaki yorumum ‘102’nin 2’nci fıkrasındaki hariç’ deyince o kapsam dışında, basit hâli kapsam içerisinde gibi.” Ben öyle olmadığını biliyorum. Ben şöyle yorumluyorum: Evet, bunun kastedilen basit hâli kapsam dışında ama o zaman da şöyle bir mantık çıkıyor; bunun basit hâli iki yıldan beş yıla kadar bir suç, nitelikli hâli on yıla kadar bir suç. Şimdi, bunun basit hâlinin, zaten nitelikli hâlinin daha ağır bir cezası var, “basit hâli” diye tarif edilenin cezası düşük, bir de onda indirim uygulayacağız, nitelikli hâliyle arada böyle bir fark olacak.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşınız doğru anlamış.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, hangisini doğru anlamış?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşınız doğru anlamış.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Burada hangisinde indirim oluyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bitirsin bir...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bu kısmını Ali Bey söylesin ben devam edeyim, benim söyleyeceklerim var bununla ilgili.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Karşılıklı olur o zaman.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yok, yok, bu kritik olduğu için tutanağa girsin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de hatalı anlıyorsak bir bakalım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Ali Bey.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, 107'nci madde ilk oran maddesi. Bugüne kadar 2 tane oran vardı; 2/3, 3/4. Yani başka bir oran yoktu.

Şimdi ne yapıyoruz? 3'e çıkıyoruz; 1/2, 2/3, 3/4.

107'nci maddenin başlığıyla, 2'nci fıkrasıyla diyoruz ki: Mevcutta, 2014'te 108'in 9'uncu fıkrası cinsel suçların nitelikli hâlleri ile uyuşturucu 2/3'ten 4/3'e çıktı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Tamam.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 108/9'a gitti.

Niteliksiz hâlleri yani reşit bir insana karşı cinsel saldırı, çocuğa karşı cinsel saldırı 102/1, 103'ün hiçbirisi, 104'ün 1'inci fıkrası, reşit olanla cinsel münasebet ve 105 2/3'te kaldı.

Şimdi, diğerleri, nitelikliler 3/4'te. 3/4 108'de düzenlendiğine göre, burada açıkça istisna yapmazsak niteliksiz cinsel suçları, 1/2'ye iner.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Tamam, ben onu anladım.

Şimdi, bunu koyduğumuz zaman, şimdi, bir; buradaki sayılan suçlardaki 3/4'lük oran kalıyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bunlarda kalmıyor, bunlar 2/3.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunlar zaten 2/3.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bunlarda bir değişiklik yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hayır, 3/4 oldu diyorsunuz ya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Niteliklileri 3/4, bunlar değil. Bunlar 2/3'tü...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Tamam, bunlar zaten 2/3'tü kanunda...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Böyle devam edecek.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yazmazsak 1/2'ye inecek.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki, mesela biz değişiklik teklifimizde onu verdik, dedik ki: Ya, bu böyle karışık; 102, 103, 104, 105 diye yazsın çünkü onun basit hâli ile nitelikli hâli arasında niye ayrım yapıyorsunuz? Hepsi 2/3 olsun, mantığı ne onun?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Zaten yapıldı bu, devam ediyor. Doğrusu bu.

Arkadaşlar, o zaman indirim yapmış olacağız. Cinsel suçları 3/4'ten 2/3'e indiririz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hayır, ama bakın şöyle söyleyeyim...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anlaşıyorsak...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yok, benim kastettiğim şu: Şimdi, ben 2014 öncesinde 2/3 ya...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Daha biz burada anlamadık, insanlar nasıl anlayacak, ben onu anlamıyorum.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Çok kolay.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, ben, bunun böyle tutanağa girmesini de ben özellikle istiyorum çünkü çok karışık.

Şimdi, burada, madem öyle, mesela “102, ikinci fıkra hariç” yazıyor, 103 niye yazmıyor?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bu uygulamada bir karışıklığa neden olabilir mi? Burada Yargıtay ya da akademi ne diyor? Burada Hukuk Fakültesi Dekanımız var.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – İşte olmasın diye yapıyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çok özür diliyorum.

Arkadaşlar, bakın, bizim esasen 765 sayılı Türk Ceza Kanunu’muzda 412’den başlayıp 435’e kadar devam eden 22-23 maddelik bir maddeler silsilesi vardı. Bugün cinsel dokunulmazlığa karşı saldırı suçu 4 maddede düzenlenmiş; reşit olanlara karşı cinsel saldırı, çocuklara karşı cinsel istismar, reşit olanlarla cinsel ilişki ve taciz.

Şimdi, en hafif cinsel suç ile en ağır suça aynı infaz mı yapalım?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yani 3/4’e mi çıkaralım?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani aynı infaz mı yapalım?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, şöyle...

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – “3/2’ye indirelim.” diyor...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hayır, öyle demiyorum. Ben 3/2 demiyorum, diyorum ki bunu...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Emre şöyle yapalım...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – O teklifi niye verdim? Şimdi, burada okuduğumuzda, bazıları için “1/2’ye iniyor.” diyor ya, burada da altında hariç kısım var...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İnmesin diye 1/2’ye...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama hariç kısım var. Zaten 3/2 olanlar için, 3/4 olanlar için demiyorum, 3/2 olanlar 1/2’ye iniyor gibi bir endişe olduğundan bunun açıklığa kavuşması açısından onu söyledim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İndiriyor musunuz?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hayır, biz indirmiyoruz, biz bunu sadeleştirmeye çalışıyoruz, diyoruz ki...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz bunu konuştuk. Bizim 107’yi ve 108’i tek maddede düzenleyelim diye bir düşüncemiz vardı ancak uygulamadan, burada Yargıtay Daire Başkanımız, arkadaşlar da söylüyorlar, diyorlar ki: “108 çok zor ve uygulama oturdu. Şimdi, siz bu ikisini değiştirir, yeniden harmanlar tek madde hâline getirirseniz bütün sistemi altüst edersiniz ve içinden çıkılmaz bir noktaya gelirsiniz.” Öyle olunca da tek tek düzenledik; 1/2, 2/3 ve 108/9 da 3/4.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, şöyle yapalım: Burada, bu teklifte, cinsel suçlarla ilgili, herhangi bir şekilde bir indirim maddesi var mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiçbir yerinde yok, tek bir yerinde yok, net.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sizin getirdiklerinizin hiçbirinde yok, değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiçbirinde yok, net. Birisi getirsin, beni ikna etsin...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – 2014 öncesi için de mi yok?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, yok, net, kesinlikle yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 2014’ten önce normal uygulama 2/3’tü.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ya, onu biliyoruz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Benim sorum o değildi yalnız.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Abdullah Bey, konu o değil.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, değerli arkadaşlar, şöyle yapalım...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Genel Müdürümüz de burada, bir değerlendirsın...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yine değerlendirsin ama burası mühim olan şey...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre... Sayın Emre...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ben bitireceğim, bir saniye...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Bakın, sizin verdiğiniz teklifte indirim söz konusu...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Atilla Beyciğim, bizim indirme niyetimiz olsa, konuşmayı biliyoruz, deriz ki: “Şu suç fazladır, indirilsin.” Kendi irademizi bize sorgulatmayın.

Bizim bunu vermemizdeki kastımız, bu tartışma olsun ve bu açıklığa kavuşsun. Yani özellikle buradaki gerekçeye de baktığımızda, bu çelişkilere dikkat çekerek bunu söylüyoruz, diyoruz ki: Toplumdaki özellikle bu suçlardaki hassasiyet göz önünde bulundurulduğunda, farklı infaz rejimleri uygulandığı vakit bir karışıklığa sebebiyet veriyor, bu konuşulsun, anlaşılsın ki orada herhangi bir şekilde inen, indirim olan bir şey olmasın. Tamam mı?

Yine Genel Müdür de bu konuda açıklama yaparsa...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şöyle yapalım: Hukuk Fakültesi Dekanımız Profesör Doktor Muharrem Özen aramızda. Yani teklifin en önemli maddelerinden bir tanesi bu.

AYHAN EREL (Aksaray) – Biz de eleştirilerimizi yapalım da Başkanım...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yargıtay ve Hukuk Fakültesinin bir görüşünü alalım, daha sonra devam ederiz.

Hocam, buyurun.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, saygıdeğer meslektaşlarım; gerçekten de teklifin en can alıcı maddesi bu. Dolayısıyla, bu konuda yasama organının, bütün partilerin doğru ve düzgün bir zeminde tartışmasının, hem toplum hem de kamu vicdanı bakımından önemli olduğu bir madde olduğunu ifade edeyim. Akademik olarak bu çalışmalarda Sayın Başkan Osman Atalay Bey de bulundu, biz düşüncemizi söyledik.

Ben, şu aşamadan sonra şu kadarını söyleyeyim: Bu koşullu salıvermenin üç aşamasını ben akademik olarak çok doğru bulmuyorum. Yalın, sade, sürdürülebilir bir infaz adalet sistemini kişisel olarak önerdim çünkü bir kanunda 1/2, 2/3 ve 3/4 uygulamaları, hakikaten, bir ülkede sadece ve sadece 3-5 infaz hukukçusunun anlayabileceği bir sistem gibi algılanıyor ancak yine, toplumun ve sizin, siyasi partilerin suç tiplerine özgü bakış açılarını da saygıyla karşılamak lazım. İşte bu grupta da en sorunlu grup, üç grupta toplanıyor, bu istisnalar da orada odaklanıyor: Birincisi terör ve türevleri diyebileceğimiz alan, terör suçları; ikincisi uyuşturucu suçları; üçüncüsü de cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar. Bir kere şunu söyleyeyim: Gerçekten de özellikle cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardaki en büyük sorun -Ali Bey de ifade etti- ben 765 sayılı Kanun'un sistematığını çok doğru bulan yazarlardanım çünkü kanun maddesinin başlığına baktığımızda kamuoyunun duyarlılığı bakımından ciddi sıkıntılar çıkıyor.

Örneğin basit tasaddi, sarkıntılık, ırza geçme, cinsel taciz, laf atma gibi cümlelerin hepsi ya cinsel saldırı olarak yetişkin bakımından ya da çocuk bakımından çocukların cinsel istismarı olarak çıkıyor. Dolayısıyla toplumun duyarlılığı bakımından önemli görüyoruz ancak oluşan irade şu

şekilde: Düzenlemede bir tutarlılık olduğunu söyleyebilirim ama bu tamamen yasama organının bir tercihi, akademik olarak bizim düşüncemiz, tekrar söylüyorum, yalın olabilir. Ve yine şunu da sayın milletvekilimle paylaşmak istiyorum -ifade edildi- gerçekten de ceza suçun karşılığı yaptırım ise, kanun koyucu o suçun toplumda yarattığı vahamete göre cezayı ağırlaştırmış müebbet de yapabilir, adli para cezası da yapabilir; daha sonra, hüküm infazındaki eşitlik ilkesini bozmamak lazım.

Biz bunu tartışırken... Bunun çok hassas bir konu olduğunu söyleyeyim, çoğunuzun bildiği küçük bir örnekle açıklayacağım. Norveç'te bir kişi çıktı, 70 küsur kişinin ölümüne sebebiyet verdi, çoğu da çocuktu, verilen ceza 26 yıldır. Yani şunu anlatmak istiyorum: Bu, kolay ve hassas bir konu değil. Benim de kişisel görüşüm, burada, özellikle cezaevlerinde, bu son dönemde, bu kanunun üç tane saç ayağı var. Şimdiye kadar enerjimizi çok kötü harcadık. Ayaklarından biri koşullu salıverme, diğeri denetimli serbestlikle ilgili düzenleme -aslında çok radikal ve doğru bir düzenleme, maktu bir denetimli serbestlikten çıkarma değil- üçüncüsü de Covid-19 dolayısıyla da izin koşuludur. Bu üç mekanizma iyi işlerse bugün yasama organımızın yapacağı bu yasama faaliyeti çok yararlı ve hayırlı işlere vesile olacak. Burada atacağımız her olumsuz adım, ilerde yargısal boyutta da sıkıntılar çıkaracak.

Özetlemek gerekirse gerçekten de koşullu salıvermeye ilişkin düzenlemede birtakım istisnalar getirildi; kendi içinde tutarlı, üç gruba ayrıldı. Bir -hep genel olarak 2/3 olan ve hepinizin bildiği bu şeyleri tekrar etmek gerekmez- 1 Haziran 2005'ten önce biz cezaların yüzde 40'ını infaz ediyorduk. Yani 1/2'ydi, her ayda altı günü düşüyorduk, geçici Rahşan Ecevit döneminden kalma yüzde 40'lık bir anımız var. Bunda biz iki tane hata yaptık şimdiye kadar 1 Haziran 2005'ten sonra. Hem cezalarını ağırlaştırdık suçların hem de infaz sürelerini, cezaevlerinde kalma sürelerini ağırlaştırdık. Yani iki boyutta biz sistemi bozduk. Dolayısıyla da sonradan gelen düzenlemelerle biraz ileri geri gittik. Ben bir akademisyen olarak şunu da ifade edeyim: Bizim yasama organı olarak, -bir kamu vicdanı gerektiriyor- vakadan, ağır vakadan kanun yapma tekniğinden vazgeçmemiz lazım. Sistemi olmayan, günlük olaylara tepki olarak kanun yapmanın hep bedelini ödedik. Özgecan cinayetinde biz cinsel suçları o kadar çok artırdık ki sonradan, cezaların 3/4 mü, 2/3 mü olması noktasındaki kamu vicdanında dengeleri bozduk.

Özetle şunu ifade etmek istiyorum değerli milletvekilleri, bu madde çok hassas, burada ben hiçbir siyasi parti üyemizin farklı düşündüğünü düşünmüyorum. Getirilen düzenleme biraz karmaşık ama olabilen en optimum bir denge kurulduğunu söyleyebiliriz. Örnek için söylüyorum: Mesela, kasten insan öldürme, süreli olmasına rağmen niye 2/3? Bu bir tercih, benim kişisel akademik tercihime kalsa 1/2 olması gerekir. Çünkü süreli hapis cezalarında 1/2'den bir anda "ancak" diye başladığınızda sistemi daha karmaşık hâle getiriyorsunuz. Yapılan düzenlemelerde bir tutarsızlık yok ancak tekrar, ideal olanı, belki daha az koşullu salıverme basamakları oluşturmaktı. Takdir tabii ki yasama organınındır.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani hocam, zaten aşağı yukarı aynı şeyleri düşünüyoruz ama sonuç olarak siz burada... Cinsel suçlar bakımından bunda kamuoyu açısından da tartışma var ya "Ya, yok, gizli madde var, yok, şu var..." Bu, mevcut neyse bu böyle duruyor.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Yok sayın vekilim kesinlikle...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Açıklığa kavuşsun, tutanağa geçsin diye söylüyorum, olmadı bilinsin diye.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Ona dokunulmadı aynı, o önemli, farklı yorumlar olabilir ama Ali Bey de ifade etti, kesinlikle var olan düzenlemede cinsel suçlarda gizli bir indirim oranı yok, var olanlar aynen muhafaza ediliyor. O nedenle, var olandan bir cinsel suç faillerine dönük lehe bir koşullu salıverme düzenlemesi mevcut değildir, onu da ifade edeyim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz hocam, sağ olun.

Yargıtay 3. Ceza Dairesi Başkanımız Sayın Osman Atalay, buyurun.

YARGITAY 3. CEZA DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ATALAY – Sayın Başkanım, öncelikle sizlere ve diğer milletvekili arkadaşlarımıza saygı ve sevgilerimizi sunarak başlamak istiyorum.

Saat 11.00'den beri gerçekten çok güzel tartışmalar oldu ve birçok konuyu da not alarak inceledik. Ben tabii, Yargıtay 3. Ceza Dairesi Başkanım; aynı zamanda, Adalet Akademisinde öğretim üyesiyim, yine Ankara Hukuk Fakültesinde, Gazi Hukukta infaz hukuku seçmeli dersinin hocasıyım. Sağ olsun, Muharrem Özener Bey'le beraber genç hukukçulara infaz hukukunu sevdirmek için seçimlik ders olarak konuldu ama gerçekten öğrenciler tarafından bu derse son derece fazla sevildi ve çok da tercih edildi. Normalde infaz çok sevilmez, teknik bir konudur. Hukuk fakültelerinde de yeterince anlatılan bir konu değildir ancak infazı sevdirmek için genç hukukçulara çaba gösterdik.

Şimdi efendim, infaz teknik bir konudur, keskin bir kılıç gibidir. Eğer hükümlüyü cezaevinde fazla yatırırsanız hükümlünün hakkı zedelenir; eğer hükümlüyü cezaevinde az yatırırsanız mağdurun hakkı zedelenir, kamu vicdanı zedelenir. O yüzden hükümlüyü ne fazla ne az, kanun ne diyorsa o kadar yatırmanız lazım. Kanun ne kadar adli para cezası diyorsa o kadar tahsil etmeniz lazım, ne fazla ne az. (Uğultular)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar dinleyelim lütfen.

YARGITAY 3. CEZA DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ATALAY – Şimdi efendim, 107'nci madde şartla tahliye için çok önemli bir madde. Şimdi müddetname yani hükümlünün süre belgesi infaz savcılığı tarafından düzenlenen bir belgedir. Yasaya göre yapılır, yasaya göre yapılırken Türk Ceza Kanunu'nun 7'nci maddesi çok önemlidir. 7'nci maddesinin 3'üncü fıkrası der ki “Şartla tahliyede lehe kanun prensibi geçerlidir.” Dolayısıyla hükümlünün müddetnamesi yapılırken suç tarihi, yakalandığı tarih... Suç tarihindeki infaz kanununa göre yatacağı süre hesaplanır, yakalandığı zaman mevcut meri kanuna göre yatacağı süre hesaplanır; ayrıca, bu ikisi arasında değişmiş, infaz kanununu ilgilendiren, şartla tahliyeyi ilgilendiren bir yasa varsa üçüncü bir müddetname yapılır; en lehine olan, hükümlü hakkında uygulanır.

Şimdi 107'nci madde 1 Haziran 2005'ten önce, eski infaz sistemimiz 1/2, ayda altı gün indirim öngörüyordu. Yani hükümlü cezaevinde yüzde 40'ını yatıyordu. 1 Haziran 2005'te yeni Türk Ceza Kanunu ve yeni infaz kanunuyla beraber hükümlüler için artık “2/3 yatar” getirildi. Bir de mükerrirler için “3/4 yatar” getirildi. Şimdi, efendim, yeni yasayla ne getiriliyor? 2/3 yani yüzde 66 yatıyordu artık. Yüzde 40'tan “yüzde 66 yatar”a getirildi. Tabii 6545 sayılı Yasa'yla da cinsel suçlarda ve özellikle uyuşturucu ticaretinde hem cezayı artırınca hem de infazı 3/4'e çıkartınca cezaevlerinde müthiş bir yoğunluk oldu uyuşturucu ticareti, cinsel suçlar ve diğer suçlar açısından.

Bir de cezaevlerindeki yoğunluğun bir diğer sebebi de şudur: On beş bölgede yeni istinaf mahkemeleri yürürlüğe girdi. Yeni istinaf mahkemeleriyle birlikte artık çabucak karar verilip beş yılın altındaki kararlar da kesinleşince ve yine Yargıtaydaki dosyalarımızla çabucak karar verilip kesinleşince kesinleşen kararlarla birlikte infaz başladı, yoğunluğun bir artış sebebi de bu.

Şimdi, yeni yasayla 107'nci maddeyle getirilmek istenen şu: 2/3 oranını 1/2'ye indiriyoruz. Aynı zamanda 671 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'miz vardı. Bu ne getirdi? İlk değişiklik: 1 Temmuz 2016'dan önce 2/3'ü 1/2 ve aynı zamanda iki yıl denetimli serbestlik getirdi. Yani efendim, 1 Temmuz 2016'dan önce 4 yıl cezası olan 1/2 ve iki yıl denetimli serbestlikle hiç yatmaz hâle geldi. 1 Temmuz 2016'dan önce 671 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İnfaz Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesi ile

dört yıl ve dört yılın altındaki kişiler sadece üç gün açık cezaevinde yatıyor ve infaz hâkiminin kararıyla çıkıyordu.

Bu son değişiklikle şu getiriliyor: Somut örnekler vereyim. 1/2 indirim, aynı zamanda 1/2 indirimden sonrakinin beşte 1'i denetimli serbestlik. Yani şudur: On yıl ceza alan bir kişiyi, istisna içinde değilse, yarısı beş yıl, beşte 1'i de bir yıl denetimli serbestlik, dört yıl cezaevinde yatacak. Getirilen sistem bu. Peki, buna istisnalar nedir? Adam öldürme, adam öldürmeye teşebbüs ve yine 83'üncü madde, işkence ve cinsel saldırı suçlarının nitelikli hâlleri hariç. Yine, uyuşturucu ticareti hariç, devlet sırlarına karşı işlenen suçlar hariç. Terörle ilgili olarak da en basit uygulama şu değerlendiriliyor: Eğer terörle ilgili 3713 sayılı Yasa uygulanmışsa direkt 3/4 ama 3713 sayılı Yasa uygulanmamış ise, örgüt ise 2/3. İndirim oranları bu şekilde. Bir de müddetname 2/3 yatarına göre hesaplanmaz, indirim oranına göre hesaplanır. Üç yıla bir adamın cezası, üçte 1 indirim, 2/3, 2/3 şeklinde yatar.

Peki, gelelim, 108 ne der? 58 mükerrirliği anlatır. Mükerrirlere özgü infaz rejimini de 108 bize gösterir yani "mükerrir" demek, kasti bir suç işlemiş, 2'nci kere bir suç işlemişse bu cezanın kesinleşmesinden sonra 2'nci suçta kişi mükerrirdir. Mükerrir kişi normal bir infaz sistemine sahip değildir. Mükerrir olduğu için 2/3 değil, 3/4 oranında yatar İnfaz Kanunu 108'e göre. 108'deki maddelerde de özellikle "ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis" der. Ağırlaştırılmış müebbet hapsin cezası normalde otuz yıldır ama mükerrirse otuz dokuz yıldır. Normal müebbetin cezası yirmi dört yıldır ama mükerrirse otuz yıldır. Süreli hapislerde mesela deniyor ki: "Cezalar içtima edilmesin." İçtima işin doğasında var. Süreli hapisleri içtima edeceksiniz ki yirmi sekiz yıldan fazla hükümlü yatmasın. Mükerrirlikte bu konuda sıkıntı vardı, süreli hapislerde o da otuz iki yıla şimdi bağlanarak çözüldü.

Şimdi, burada, tabii, biraz karmaşa var gibi gözüküyor. İnfaz şu olmalı: "2+2=4" kadar net ve açık olmalı. Ankara infaz savcısı yasayı okurken ne anlarsa Kars'taki, Ağrı'daki bir savcı da okuduğu zaman açık ve net onu anlamalı.

Şimdi, tabii, yasada değişiklikler yaparken bazen istisnaları koyma durumunda kaldığınız için bazı şeylere mecbur kalıyorsunuz. Bazen karışık gibi gelebiliyor ama uygulamadaki infaz hâkimi ve savcılarımıza bu dersler verildiği için bunun da üstesinden gelineceğine inanıyorum.

Sormak istedikleriniz varsa cevap verebilirim. Gecenin bu vaktinde fazla da zamanınızı almak istemiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hocam, Sayın Başkanım, teşekkür ediyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, bir de Genel Müdüřümüz, bu madde niye geldi, gelmezse ne olur...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Her iki madde için mi?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Onu da söylesin, ondan sonra bizim açımızdan açıklığa kavuşuyor. Arkadaşlar devam eder. Söylesin, sonra siz söyleyin.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hem sağlık açısından ciddi bir risktir hem de hakikaten artık "çalışma faşizmi" denilen de budur Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Adalet Bakanlığı Mevzuat Genel Müdürü Sayın Acar, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Çok öz anlatmaya çalışacağım sayın vekillerim.

2005 yılında yapılan düzenlemeyle genel infaz oranımız üçte 2 şeklinde kurgulandı, madde olarak 107/2. (Ügültular)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, biraz sessiz olabilir miyiz?

Buyurun Sayın Acar.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum tekrar. Zatıalinizi ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2005 yılında yapılan düzenlemeyle infazda oran, kural olarak, genel ilke olarak 2/3 şeklinde kurgulandı 107/2’de.

Yine, 2005 yılında yapılan düzenlemeyle birkaç husus 2/3’ün üzerinde değerlendirildi ve bunlar 3/4 olarak kurgulandı. Bunlar bir tanesi 108’inci maddede mükerrirler, ikincisi 107’nci maddenin (4)’üncü fıkrasında örgütlü suçlardı. Terörle Mücadele Kanunu da bu 107/4 dediğimiz örgütlü suçlardaki 3/4’e kendini bağladı atıf yapmak suretiyle, “Ben de 3/4 oranında infaz göreceğim.” dedi. Dolayısıyla 2005 kurgusunda bizim kural olarak 2/3’lük bir infaz oranımız ama mükerrirler bakımından 3/4, örgütlü suçlar bakımından 3/4 ve terörün saptanması sebebiyle terör bakımından 3/4’lük bir sistemimiz vardı. Bu şekilde 2014 yılına kadar geldik Başkanım. 2014 yılında yaşanan bazı olaylardan sonra kanun koyucu 6545 sayılı Kanun’la -28 Haziran 2014 tarihinde yürürlüğe girdi- bir şey yaptı; uyuşturucu ticareti suçunu ve cinsel suçların bir kısmını –tırnak içinde şimdilik buna “nitelikli cinsel suçlar” diyeyim- bu iki suç kategorisini 108’inci maddenin içerisine (9)’uncu fıkra olarak kurguladı ve mükerrirlerin düzenlendiği (1)’inci fıkraya atıf yaptı. Şunu söyledi: “Mükerrirler 3/4 idi, ben uyuşturucu ticaretiyle nitelikli cinsel suçları mükerrirlere bağladım yani 3/4 yaptım.” 2005 ile 2014 arasında 2/3 olarak gelen bu iki suç tipi 2014’te 3/4’e çıktı. Dolayısıyla 2014’ten sonra bizim 3/4 infaz gören beş suç tipimiz oldu: Örgütlü suçlar, ona bağlı olarak terör, mükerrirler ve ona bağlı olarak uyuşturucu ticareti ve nitelikli cinsel suçlar. Burada şunu söylemek lazım ilaveten: Çocuklar olursa ne olacak? “Çocuklar olursa, 3/4 olanlar yani terör, örgütlü suçlar ve uyuşturucu ticareti, özel düzenlemeyle çocuklar hakkında bu fıkralar, bu uygulama olmaz.” dedi. Yani “Çocuklar bakımından 3/4 olmaz.” dedi kanun. Bu şekilde özetlediğimiz vakit, çocuklar bakımından hepsi 2/3 ama yetişkinler bakımından genel kural 2/3 fakat istisnaen terör, örgütlü suçlar, mükerrirler, uyuşturucu ticareti ve “nitelikli” dediğimiz cinsel suçlar 3/4’te kaldı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Burada da istisna sayarken o nitelikli hâller olduğu için saymak durumunda kaldık.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Evet.

Şimdi, bu şekilde bugüne kadar geldik. Bugünkü iradede genel kuralımız olan 2/3’ün 1/2’ye inmesi söz konusu. Dolayısıyla genel kuralın düzenlendiği 107/2’de üçte 2’si şeklindeki ibare yarısı şeklinde değiştirildi. Hâl böyle olunca kuralımız 1/2’ye geldi. 107/2’deki bu üçte 2, 1/2’ye gelince ortalık biraz karıştı. Neden? 2/3 gören suçların tamamı, 1/2’ye indiği zaman şu an taslak metinde 107/2’de (a), (b), (c), (d) diye sayılan suçların da 1/2’ye gelmesi söz konusu oldu fakat irade, bu suçların 1/2’ye gelmesi noktasında olmadığı ve 2/3’te kalması şeklinde tecelli ettiği için, buraya tek tek yazmak suretiyle, bunlar 1/2’den kurtararak 2/3 seviyesinde tutuldu. Neydi bunlar? İşte, demin okundu; adam öldürme, kasten öldürme, işkence, cinsel saldırı. Şimdi, cinsel saldırıyı burada açacağım. Cinsel saldırı, (d)’de cinsel dokunulmazlık, (e)’de uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti, (d)’de devlet sırları dendi. Şimdi, burada 2 konuyu açmamız lazım: Cinsel suçlar ve uyuşturucu ticareti. Kasten öldürmede sorun yok, çocuk işlesin, yetişkin işlesin. Buradaki düzenleme sebebiyle 1/2’ye gelmedi, 2/3’te kaldı, onu erittik. İşkence, bir şey yazmasaydık 1/2’ye gelecekti genel kural uyarınca, yazdık,

2/3'te tuttuk. Şimdi, (c) bendinde “cinsel saldırı, reşit olmayanla cinsel ilişki ve cinsel taciz suçlarından mahkûm olanlar” şeklinde bir düzenleme var. Bu düzenleme aslında 2014'te nitelikli cinsel suçlar dediğimiz suç kapsamının dışında kalan cinsel suçlar. Tırnak içinde söyleyeyim, niteliksiz cinsel suçlar. Aslında 2014'teki düzenleme, cinsel suçları nitelikli ve niteliksiz diye ayırırken nitelikli dediklerini 3/4'e çıkarttı fakat niteliksiz öngördüklerini 2/3'te bıraktı. Buradaki düzenleme yetişkinler ve çocuklar bakımından niteliksiz cinsel suçların 2/3'te kalmasına ilişkin bir düzenlemedir. Bu düzenleme olmazsa bunlar da 1/2'ye gelecektir.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Korunuyor yani?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Korunuyor. Takip eden (d) bendinde çocuklar bakımından bir düzenleme yapıldı. Az evvel arz ettiğim gibi, çocuklar bakımından 3/4'e çıkmadı, sistem bunu istemedi. Çocuklar bakımından niteliklileri dahi 2/3'tü. Fakat burada bunu yazmadığımız zaman çocuklar bakımından niteliklilerin de niteliksizlerin de 1/2'ye gelme ihtimali doğdu. İrade de bunu arzu etmedi, cinsel suçlar bakımından bir indirim öngörmediği için bu, buraya yazılmak zorunda kalındı ve çocuklar bakımından...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çocuklar bakımından 105 cinsel tacizin 2/3'te kalması çocuk için ne derece cinsel söz atma. Bir çocuk söz atacak...

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Evet, o siyaseten takdir edilecek bir şey başkanım. Eğer siyaset, bu da 1/2'ye gelsin derse buradaki istisnadan kurtarılır. Buradaki yazımdan kurtardığımız her şey 1/2'ye gider yani böyle bir kuralımız var. Burada yazdığımız her şey 2/3'te kalır, buradan çıkardığımız her şey 1/2'ye gider. Bu kurgudan gitmekte fayda var. Şimdi, özetlersek, çocuklar bakımından cinsel suçların nitelikli ve niteliksizi 2/3'te kalmıştır, bir indirim söz konusu olmamıştır.

Şimdi, uyuşturucu ticaretiyle alakalı kısmı yani (e) bendini konuşursak uyuşturucu ticareti 2005'te 2/3'ken, 2014'te yetişkinler bakımından uyuşturucu ticareti kısmı 2/3'ten 3/4'e çıkarılmıştı. Fakat özel bir hüküm konmuştu ve dendi ki: “Çocuklar bakımından bu 2/3'tür, çocuklar bakımından yukarıya çıkmaz.” Burada, (e) bendinde yine çocuklar bakımından bu suçun cezasının da 2/3'te tutulacağı ifade edilmiştir. Yine, bunu buraya yazmazsak bu da genel kuralı uyarınca 1/2'ye gelecektir, genel kabulümüz bu şekilde. Devlet sırrına ilişkin suçlar da yine yazmazsak 1/2'ye gidecektir, yazıldığı için 2/3'te kalmıştır.

Takip eden mesele, örgütle alakalı bir düzenleme var. Şimdi, bu kısmı bitirdikten sonra teklifle birkaç şey daha yapıyor. Bunlardan bir tanesi 2005'te 3/4 olarak kurgulanan örgütlü suçlara ilişkin yapının 2/3'e çekilmesidir, bu teklif bunu yapıyor, 107/4'te bunu yapıyor. Malumunuz çocuklar bakımından 3/4'ler olmayacaktı ve 2/3'ler olacaktı demiştik. Örgütlü suçlar 3/4 yapıldı, 2005'te çocuklar 2/3'te kaldı. Burada (f) den sonraki devamlı düzenleme de yine çocuklar bakımından örgütlü suçlarda oranın 2/3 olduğunun üzerinden geçilmiş oldu, vurgulanmış oldu. Bu, yazılmadığı takdirde çocuklar örgüt anlamında tekrar 1/2'ye gelecekti. Örgütlü suçlara ilişkin 107/4 önemli. Hem kendisini kurguluyor hem de Terörle Mücadele Kanunu'nun atfı sebebiyle terörden dolayı mahkûm olanların oranını düzenliyor. Örgütlü suçlar 3/4'ken terör de kendini atınca 3/4 oluyordu, problem yoktu. Fakat bu teklif örgütlü suçları 3/4'ten 2/3'e çekti. Terörde kendi kanunundan buraya atfı yaptığı için terörün de 2/3'e inmesi söz konusu oldu. Bunu aşmak için -teklifin devamında gelecek, belki orada konuşulacak- Terörle Mücadele Kanunu'nda 17'nci maddeye “Orada 3/4 uygulanır.” şeklinde, teröre mahsus özel bir düzenleme yapıldı. Sonuçta terör 3/4'te kaldı teklifle, örgütlü suçlar 2/3'e indi.

Şimdi, elimizde bir şey kaldı, mükerrirlerin durumu. Mükerrirler 107'de değil, mükerrirler 108'de. 108'in 1'inde mükerrirler 2005'te 3/4 olarak kurgulandı demiştim. Bugünkü teklifteki

irade, mükerrirlerin 3/4'ten 2/3'e inmesi şeklinde gerçekleşti. Biraz sonra tartışılır belki, 108'inci maddeye geçmiş oldum aslında. 108'inci maddeyi konuşurken şuna dikkat etmemiz gerekecek: Genel mantığımız, 108/1'de mükerrirler bakımından 3/4 iken -2005 yılı için konuşuyorum- 2014'te uyuşturucu ticareti ve nitelikli cinsel suçlar atfı yapmak suretiyle kendini 3/4'e çekmişti. Bugün, teklifte, 108/1'deki mükerrirleri bir tık aşağıya çekiyoruz yani 2/3'e çekiyoruz. Aşağıda uyuşturucu ticareti ve nitelikli cinsel suçlar atfı yaptığı için yani 3/4 atfıla bağlandığı için onlar da aslında dokuzuncu fıkra da otomatik olarak 2/3'e indiler fakat teklif bunu istemediği için -biraz sonra konuşulur- 108'in 9'unda kendisinin uyuşturucu ticareti ve nitelikli cinsel suçlar bakımından 3/4'te kaldığını özellikle yazdı. Bütün bu değerlendirmeden sonra, bütün bu anlattıklarımın sonra teklifin önermesi şudur: Terör 3/4, yetişkinler bakımından; uyuşturucu ticareti 3/4, yetişkinler bakımından; nitelikli cinsel suçlar 3/4, yetişkinler bakımından. Bu 3/4'ün çocuklar tarafından işlenmesi durumunda oran 2/3'e gelir. Bu tespiti yapmamız lazım. Buna ilaveten şu tespiti yapmamız lazım: Cinsel suçların nitelsiz hâlleri gerek yetişkinler bakımından gerek çocuklar bakımından 2/3'tedir yani 2014 öncesi pozisyon dan hiçbir şekilde aşağıya inmemiştir, 1/2'ye gelmemiştir. Bu tespitleri yapmamız lazım. Şimdi, 6545 sayılı Kanun'dan bahsettim, yeri burası değil ama tartışmalar olduğu için burada ifade etmem de fayda var. O geçici maddelerde bir bent, 9'un beşinci fıkrası şeklinde bir düzenleme vardı. 6545'le yapılan işi, cinsel suçlar ve uyuşturucu ticareti bakımından bir daha arz edeyim: 2005 yılından 2014 yılına kadar 2/3 şeklinde gelmişken 2014 Haziran'da yapılan düzenlemeyle nitelikli cinsel suçlar ve uyuşturucu ticareti kendini bir tık yukarıya çekti ve 3/4 yaptı. Şimdi, öncesinde bu 2 suç 107/2'deki üçte 2 oranına tabiydi, onun kök düzenlemesi üçte 2'ydı. Şimdi, teklif üçte 2'yi 1/2'ye çekince, yarıya çekince 2014 öncesindeki pozisyon, sanık lehine değerlendirileceği için nitelikli cinsel suçlar ve uyuşturucu ticareti bakımından herhangi bir düzenleme yapılmasa idi bu 2 suçun 2014 öncesinde 1/2'ye inmesi söz konusu olacaktı. Bunu aşmak için de geçici maddede bu ifade kurgulandı, belki dikkat ettiniz. 6545'ten önceki dönemde uyuşturucu ticaretiyle nitelikli cinsel suçların da 2/3 olacağı ifade edildi. O suçların da 3/4'e çıkması mümkün değil çünkü geçmişe dönük daha fazla artırıcı düzenleme yapılamaz. İrade 1/2'ye inmek isteseydi hiçbir şey yazmazdık fakat irade 2/3'te tutmak noktasında gerçekleştiği için geçici madde de böyle bir düzenleme yapmış olduk. Teknik bir düzenleme, biraz "puzzle" parçaları gibi ama işin özü bu şekilde ifade edilebilir, arz ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Son cümlelerde aslında bir tablo gibi özetledi yani onun bir karta yazılması durumunda aslında, infaz savcısı aramızda... Uygulamada kafa karışıklığı olacak mı? Şimdi bir de corona nedeniyle adliyelerde personel izinli. Bu dosyalara ne zaman, bu hesaplamalar bir çırpıda yapılabilecek mi?

Buyurun Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bakın, ben bir defa Sayın Genel Müdürlüme çok teşekkür ediyorum, çok faydalı oldu. Tutanağa da girdiği için, bu konudaki kamuoyunda tereddütleri aşmış olduk. Bize farklı farklı kadın dernekleri başta olmak üzere, farklı farklı hukukçu ve milletvekilleri, ayrı ayrı, endişe ve değerlendirmelerini dile getirdikleri için biz de bunu nasıl aşarız diye bir teklif getirdik ve bunu tartışmaya açalım istedik. Tabii, bu uzun bir izahat ama keşke bu uzunca...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Güzel oldu yani Yargıtay Daire Başkanımız, hocamız, hepsi... Şimdi oturdu.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Tabii, tabii; hepsinin açıklamaları uzunca bir izahat. Yani anlaşılıyor ki keşke o yazılsaymış ama en azından şimdi kanunun Genel Kurula gelmeden önceki ilgili kitapçığında bunlar detaylarıyla yazılmış olur, kamuoyu da bunları anlamış olur.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sabahtan beri anlattık ama biz beceremedik anlatmayı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Vallahi, Ali Bey, biz beceremedik, Genel Müdürümüz güzel anlattı, diğer hâkimlerimiz de aynı şekilde durumu iyi izah ettiler.

Şimdi, özetle, biz bu teklifi verdiğimizde 3 tane şeyin üstünde durduk. Birincisi, dedik ki: Hep kadına şiddeti konuşuyoruz, 86/3'te eşe karşı şiddet var, bunu da kapsam dışında tutalım, burada hassasiyet var; onun için 86/3'ü yazdık. Cinsel saldırı meselesinde, bu konuşmadan sonra biz tamamen aydınlanmış olduk. Bununla ilgili yazdığımız şeye şu aşamada gerek olmadığı kanaatindeyiz, gayet aydınlandık. Diğer, 314'ün 3'üncü maddesiyle ilgili olan kısım ve 86/3... Tabii, bunlar ortaklaşarak yapılması gereken, bir mantığa oturması gereken şeyler oldukları için, bunlar üzerinde de Genel Kurul aşamasına gidinceye kadar tekrardan partilerin değerlendirmesini ve Genel Kurul aşamasında da bunun düzeltilmesini talep ediyoruz.

Dolayısıyla, bizim açımızdan, hani bu teklif ortaklaşarak yapılması gerektiğinden bunun üzerinde bugün... Hani, şu anda bunu oylatmamıza bu anlamda gerek yok; biz bunu yeterli görüyoruz ama 86/3 ve diğer dediğim meseleyle ilgili hakikaten üzerinde çalışılması gerektiğini düşünüyorum; en azından... Çok farklı farklı infaz oranları var ve bütün bir infaz adaletini şu an sağlayamıyoruz. Keşke tek bir infaz rejimi olsa yani ceza azsa artırsak da yükseltsek gibi, azaltsak, yükseltsek gibi bir dengeye oturtsak ama infaz tek olsa. Şu an imkânımız yok ama bari burada buradaki infaz adaletini Genel Kurul aşamasına gitmeden mümkün olduğunca sağlayalım diyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Ankara İnfaz Savcımıza söz verelim.

Sayın Savcı, uygulamada karşılaşılabilecek problemler olabilir mi?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI ERCAN BAŞARAN – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçmişte ve bu yasa çıktıktan sonra bu yasanın uygulayıcılarından birisiyim.

Bu karışıklık sorun olur mu? Sanırım asıl soru buydu. Evet, görüldüğü gibi, oldukça karışık bir sistem ama bu teklif yaklaşık iki gün önce meslektaşlarımıza ulaştı, iki gündür çalışıyorlar. Yani önceden de karmaşık yönleri vardı, yine karmaşık ama koşullu salıverme oranları açısından meslektaşların çözemeyeceği bir konu değil. Zaten sürekli irtibat hâlindeyiz, genel uygulama meslektaşlar tarafından biliniyor, gerekirse biz de irtibat kuruyoruz ve çözülemeyecek bir konu değil. Tabii ki gönül ister ki infazda en fazla 2 oran olsun, herhangi bir istisnai suç olmasın -Osman Başkanımın da dediği gibi- iki kere iki dört eder şeklinde son derece basit bir mevzuat olsun ama şu an öyle bir durum yok.

Mevcut durumu basitleştirmek mümkün mü? Mevcut durumu basitleştirmek çok kolay değil, çok mümkün de değil; bana göre mümkün değil. Bu konu yaklaşık iki yıldır çalışılıyor. Bu süreç içerisinde ben de hasbalkader katkıda bulunmaya çalıştım. Özellikle suça göre birkaç istisna koyduktan sonra, onlar üzerinde bir değişiklik yapmaya başladıktan sonra birçok sekel oluşuyor yani şu kurgulanan, şu karmaşık metne dışarıdan yapılacak bir müdahale birçok ekstra sekel gerektirebilir. Bu, iki yıllık bir çalışmanın ürünü. Onun için, basitleştirmek çok kolay değil. Basitleştirmek nasıl kolay ya da nasıl mümkün olabilir? Hiçbir istisnai suç olmaz “Normal suçlarda 1/2, tekrerrüde de 2/3 olur.” denir ya da üçüncü olarak “Terör suçları 3/4 olur.” denir; 3 tane oran olur ve herhangi bir suç sayılmaz, bu basit bir sistem olur ama suçlar sayılmaya başladığında artık bunu basitleştirmek çok mümkün değil yani bu en basitleştirilmiş şekli; öyle diyeyim ama uygulamada koşullu salıverme oranları yönünden bir sıkıntı yaşanacağını düşünmüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biz bu 48'inci maddeyi, çok kıymetli Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanımız, yine Yargıtay 3. Ceza Dairesi Başkanımız, Genel Müdürümüz ve akabinde İnfaz Savcımızın açıklamalarından sonra anlayabildik; doğru mu? Biz, bu kadar, konunun uzmanı kişiler tarafından, bu net ve kesin açıklamalarla aydınlandığımızı göre, bunu kamuoyunun anlaması oldukça zor.

Sayın Genel Müdürün vermiş olduğu bilgilerden anladığım kadarıyla, cinsel suçları 3 kategoride değerlendiriyoruz. Bir tanesi “nitelikli cinsel suçlar”, diğeri “niteliksiz” veya “basit cinsel suçlar” ve bir de “çocuklar tarafından işlenen suçlar” var. Yani tanım bu kadar basitken maddeye bunu niye bu kadar basit geçirmediğiniz, ben onu anlamıyorum. Mesela şunu diyemez miydiniz: “Nitelikli cinsel suçlara -nedir bunlar- TCK 102/2, 103, 104/2-3; bunlara 3/4.” Doğru mu Genel Müdürüm? Yine “Cinsel suçların basit olanları, yetişkinler tarafından işlenen, TCK'nin 102/1, 104/1 ve 105; bunlar da 2/3.” Bunları yazıp karşısına “2/3” yazmak çok mu zor? Diğeri çocuklar tarafından işlenen cinsel suçlar. Bunlar da Türk Ceza Kanunu'nun 102, 103, 104 ve 105'inci maddeleri. Bunlar da netice itibarıyla 2/3. Yani bu kadar basit bir durumu siz öyle bir duruma getirmişsiniz ki anlamamız mümkün değil. Yani “nitelikli cinsel suçlar” deyip karşısına “3/4”; “basit cinsel suçlar” deyip karşısına 2/3; “çocuklar tarafından işlenen cinsel suçlar” deyip... Bunu böyle yazmakta ne vardı bilemiyorum.

Diğer bir husus... Yani bu 48'inci madde kamuoyunu çok yakından ilgilendiriyor. Tereddütlerimiz vardı, çok açık ve seçik söyleyelim. Sanki bu karmaşanın içerisinde...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok Ayhan Bey, yok...

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben gönlümden geçeni söylüyorum Ali Bey ama şimdi aydınlandık, teşekkür ediyorum yani o konuda yiğidin hakkını da yiğide verdik ama en başta, bu maddeye baktığımızda, kafamızda çelişkiler vardı. Acaba bu maddeyle, kaçamaklı olarak, bazı kimselerin, bazı zümrelerin, bazı sınıfların lehine düzenlemeler mi yapıyor diye endişelerimiz vardı ama böyle bir şey olmadığı -daha önce, öğle arasında da siz söyledikten sonra, sizin sözünüze ben her zaman itibar ederim ama- Sayın Genel Müdürün ve diğer değerli katılımcıların değerlendirmeleriyle anlaşıldı. Kanun koyucu, yasa metnini hazırlayanlar olarak bunu bu şekliyle net ve açık bir hâle dönüştürsek kafalardaki karmaşayı kaldırmış oluruz.

Diğer bir husus, bu adam öldürmede... Yani, şimdi, sabahleyin evinden çıkıp, eline çakı bıçağını alıp, bir parkta bir kızcağızın boğazına bıçağı dayayıp onun üzerinde ne varsa -ziynet eşyası, kıymetli eşyaları- alan gaspçıyı siz 1/2 oranında indirim tabi tutuyorsunuz ama akşamüzeri vatandaşın bir iş yerini basmaya gelen 4-5 gaspçının, iş yeri sahibi dükkânını korumak, kendini korumak amacıyla, korkudan, heyecanla hedef gözetmeksizin açmış olduğu ateş sonucunda ölümüne sebebiyet verdiğinde bunu 1/2'den faydalandırmıyorsunuz yani bunu kamu vicdanına... Hani diyorsun ya Sayın Başkan “Kamu vicdanı bunu kabul ediyor.” diye, bu durumdan dolayı kamu vicdanı bunu kabul etmiyor yani gaspçıları, hırsızları, arsızları, yolsuzları 1/2'ye alıyorsunuz ama “kader mahkûmu” diyebileceğiniz... Hayatında insan 1 kere adam öldürür. Anadolu'da bir deyim vardır “Ölende mi kabahat, öldürende mi kabahat?” diye. O yönüyle de baktığınızda, en azından, bu süreli hapis cezalarında meşru müdafaa sınırları içerisinde kalan, ne bileyim, ağır tahrik altında işlenen suçlarda böyle bir ayrıma gidilir mi? Ali Başkan, bunun bir değerlendirmesinin yapılmasını ben Türk kamuoyu adına sizden talep ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Özkan, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tabii, Ayhan Bey’in konuşmalarında izaha gerek olan husus yok çünkü evvelden izah edilmişti ancak biraz önce hani bazı teklifler yapılırken bunların nerelere gidip gelebileceğini de tahmin etmek lazım. İş o kadar kolay değil. Hani “Vatandaş olmasaydı devleti ne güzel yönetiriz.” “Öğrenci olmasaydı üniversiteleri, okulları ne güzel yönetiriz.” anlayışına benzer bu tür teklifler. Bakın, şu anda bahsettiğiniz son teklifle ilgili, biz de arzu ediyoruz çünkü tek bir sistem yok, tek bir uygulama yok.

AYHAN EREL (Aksaray) – Allah’ın kelamı değil ki ya, yazar çıkarız. Ne var ki bunda ya?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ya ben anlatacağım, “Evet.” dersenez bak, herkes burada, anlaşalım; biz hazırız, en doğrusunu yapmaya çalışıyoruz.

Şimdi, ben size söylüyorum: Bir kategori çizeceksin, diyeceksin ki bahsettiği gibi ağır tahrik veya hafif tahrik... Şimdi, böyle bir ayırım yok mevzuatımızda, tek bir tahrik sistemi var. “Haksız tahrik karşısında hedef gözetmeksizin” diye kurduğunuz cümleyi bir adam öldürme ve bu tahrik... İşte burada infazla ilgilenen hocalarımız var, uygulayıcılarımız var, yüksek yargı mensuplarımız var. Diyelim ki herhangi bir adam öldürmede, herhangi bir sebeple haksız tahrik indirimi yapmış ise bir hâkim, biz dersek ki haksız tahrikten dolayı 1/2’ye getirelim, haydi buyurun. Kadına karşı şiddetlerin tamamında 50 gram, 100 gram, 250 gram bir indirim yapıyor, tamamı işin içine giriyor. Nasıl yapacaksın? Teklif o kadar kolay değil, üzerine çalışıyoruz. Bakın burada, bakınız...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Vallahi 50 gram yapılmıyor pek, bayağı bir indirimler yapılıyor, 50 gram falan değil.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – En azından “50 gram yapılıyor.” diyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ya, bakın, velev ki 10 okka yapsın.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Öyle cümleler kullanmayın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Diyorum ki 50 gram, 100 gram da olsa, bakınız, çok düşük bir haksız tahrik indirimi yapmış olsa dahi siz o zaman kadına karşı şiddeti tamamen baypas yapmış oluyorsunuz, anlatabildim mi? Yani, onun için burada, tek bir kategoriyle sorunun çözümü mümkün değil.

Elbette gerçekten namusunu, malını, canını, efendim, mesken masuniyetini korumak için bir kişi... Hani diyelim, hırsızlık için girilmiş evine; geceleyin mesken masuniyetinin en önem arz ettiği, en korumasız anda kendisini koruyan vatandaş, hedef gözetmeksizin böyle bir eyleme girişmiş olsa, siz bunu kategori olarak yaparken 81/29’u, haksız tahrik hükmünü uygulayacaksınız. 29’u uyguladığınız hâlde, işte burada uygulayıcılarımız 29’dan mütevellit herhangi bir indirim yapmışsa, tamamını işin içine koymuş oluyorsunuz; böyle bir riskle karşı karşıya. Onun için bu konuyu Genel Kurula kadar, bu yasa tekamül edene kadar çalışıp belirli bir neticeye getirmek, mümkün olabiliyorsa bunları da, buradaki bir adaletsizliği ortadan kaldırmak için çalışma ve gayret içerisinde bütün siyasi parti grupları olarak yapmak durumundayız diye düşünüyorum. Ancak bunu yaparken de kadına karşı şiddette her zaman yüreğimizi, kalbimizi bu kadar yaralayan vahşi olaylarla ilgili de herhangi bir kapıyı aralamamamız gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Üç söz talebi daha var, onlara da söz verdikten sonra önergelere geçeceğiz.

Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi, arkadaşlar, kanunun esası aslında bu maddelerden

sonra, gerçekten. Sabahtandır konuştuğumuz bu infazla, adaletle ilgili 3 uzman da aslında üç aşığı beş yukarı bizim fikirlerimize benzer şeyler söyledi.

(Uğultular)

Ya, bilmiyorum, vallahi ben konuşmaya başlayınca sizin muhabbet edesiniz geliyor ama.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Muhabbet değil, hangi madde dedik.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, zaten şu saatte kafayı toplamak çok zor arkadaşlar, gerçekten.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hakikaten ben burada Ayşe Hanım’a katılıyorum, hep başlayınca ses geliyor. Burada katıldım sadece.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben genelde haklıyım. Ya, siz biraz daha kalırsanız hak vereceksiniz.

Şimdi, 3 uzman arkadaşımız söyledi, gerçekten ben katılıyorum, bunu iyice karmaşık hâle getirdik. Biz burada beş saattir anlayamadık, beş saattir burada 3 uzman bize anlattı, anlattı, biz anladık, anladık. Kaç gündür de bunun üzerinde çalışıyoruz hepimiz beraber. Şimdi, bu, uygulamada nasıl anlaşılacak? Bu bambaşka bir şey, bunu bir tarafa bırakalım; gerçekten çok problem de çıkacak, yani özellikle böyle bir süreçte. Yani, biz, işte cezaevlerinin de boşaltılmasını esas alıyoruz, hızlıca olsun. Bir taraftan şu anda adliyelerin hepsi tatilde, bir virüs salgınıyla karşı karşıyayız. Bir de karmakarışık bir sistem getirmişiz, koymuşuz ve bu adil bir sistem de değil, adı adalet, yok bunun hiçbir yerinde. İşte istisnalar, istisnalar ama özellikle bir istisna üzerinde ben konuşmak istiyorum.

Şimdi, bu sabahtandır söylediğimiz gibi bir terör tanımı var. Ya, bu terör tanımını sabahtandır anlatıyorum ama biraz da hani tekrar anlatma gereği duydum çünkü esas maddelerden biri bu. Şimdi, terör kavramını siz her tarafa çekebiliyorsunuz, lastik gibi bir şey olmuş bu ülkede, gündüz de söylediğimiz gibi. Şimdi, “düşünce, ifade özgürlüğü” kapsamında olan bu suçlar... Şu anda birçok suça yüzde 50 indirim uygulanıyor; fiili olarak insanlar işte on yıl ceza alsa ya da beş yıl ceza alsa bunun iki yılını yatacak, belki daha azını yatıp çıkacak. Ama diyelim ki kendi düşüncesini ifade etmiş, 3 defa ifade etmiş; propagandaları birleştirdi, propaganda kabul edildi düşünce özgürlüğü. Bunlar, üyelik kabul ediliyor yani böyle bir usul olmamalıken böyle bir usul gelişti, Yargıtayımız böyle bir karar verdi, dedi ki: “Propagandaları birleştirip üyelik yapıyorum.”

Düşüncesini ifade ettiği için, sadece düşüncesini ifade ettiği için, sadece konuştuğu için ceza alan insanlar terör örgütü kapsamına alınacak ve bu insanlara dördte 3 uygulanacak ama işte dediği gibi çok daha ağır, kişilere karşı işlenen bazı suçlar gelecek, 1/2 uygulanacak ve “Burada adalet var.” diyeceğiz. Bu, adalet olamaz; bunun gibi dünya kadar size örnek sayabiliriz arkadaşlar, dünya kadar. “Örgüt adına suç işlemek” diye bir ucube var, biz az önce de söyledik, çıkartın gitsin yani yok böyle bir şey. Zaten bu ülkede üyelik bile doğru tanımlanmıyor; üyelik açısından bile doğru bir tanımlama yok, örgüt adına suç işlemeyi getirmişiz. Çok daha ağır suçlar işleyen kişilere karşı... Yani bir kasten öldürme yok ama yaralama var, bu kapsamda yaralama 1/2 kapsamına girmiyor mu? Giriyor. Ağır ya da öldürmeye teşebbüs girmiyor mu? Giriyor; daha ağır, kişilere karşı daha ağır bir suç işleniyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Öldürmeye teşebbüs girmiyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – 2/3, tamam.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşebbüs olsa da 81’den hüküm tesis edilmişse...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Tamam, yaralama giriyor; daha da söyleyeyim, yağma da giriyor, yaralama da giriyor, neyse gasp da giriyor. Şimdi mesele... Ben hani girsin girmesin tartışmasını

yapmıyorum. Eğer bir infaz düzenlemesi yapıyorsak aslında ceza ve infaz, beraber daha detaylı çalışıp düzenlenebilirdi, hem suç ve cezada adalet sağlanırdı hem bunun infazında adalet sağlanırdı.

Bir de bu kanunun bütünü içerisinde, işte cezaevlerindeki disiplin uygulamalarıyla ilgili birtakım düzenlemeler var. Bunu da üstüne eklediğinizde 3/4'ün de neredeyse yüzde 100'ünü yattığında, hatta daha fazlasını söyleyeyim, bir de var olan disiplin cezasını yattığında insanlar on yıl aldı. On yılın tümünü yatıyor, disiplin cezası varsa ayrıca o disiplin cezası bitene kadar cezaevinde kalıyor ve çoğu da düşüncesini ifade ettiği için, yani bu kapsamda suçlar.

Şimdi, bunları ayırtmadan... Ya, bu kadar adaletsiz bir yasa gerçekten büyük bir problem. Dedğim gibi bu, daha geniş koşullarda, daha geniş oturup tartışacağımız bir meseleydi; günlerce üzerinde konuşacağımız, suç ve ceza adaletini sağlayacağımız, infaz adaletini sağlayacağımız tek bir infaz biçimi. Ama suç ve cezaların oranlarının değiştirilmesi, mesela, cinsel dokunulmazlığa karşı suçların cezalarının belli bir seviyeye çekilip bunlarla ilgili bağımsız bir mekanizma içerisinde de bunların uygulanması... Yani, sadece sosyal medyada bir şekilde gündem olan olaylara, işte gündem olduğu için, kadın örgütleri bunu gündem yaptığı için birtakım cezalar veriliyor.

Gerçekten suçun ağırlığına göre ceza verecek biçimde bir adalet mekanizmamız olsa bu kadar karmaşayla da uğraşmayacağız, gerçekten bir infaz adaleti de olacak ama bu yok. Bu, bir infaz adaleti getirmeyecek. Bakın, dönemsel bir düzenleme bu, şu anda iktidar böyle istiyor çünkü muhaliflerin cezaevinde kalmasını istiyor, bu çok açık yani bu tartışma götürmez bir durum ama üç gün sonra başımıza iş açacak bir düzenleme ve bunu savunamayacağımız bir düzenleme. Kişiler bununla ilgili gidip hak aradığında adalet ve infaz eşitliği savunulmadığı, oluşturulmadığı için başvuru yaptığında ben bunun Anayasa Mahkemesi nezdinde de geri dönme ihtimalinin yüksek olduğunu... Umarım, yani, tabii ki Anayasa Mahkemesi her zaman tarafsız, bağımsız bir tavır sergilemiyor ama umarız ki böyle olur. Ama bu düzenlemeyi, dediğim gibi arkadaşlar, daha birkaç gün var, salı gününe kadar zamanımız var, yine de salı gününe kadar biz hâlâ bu işi düzenleyebiliriz, hâlâ bir infaz adaleti sağlayabiliriz, özellikle düşünce suçları açısından ben bütün herkesin adil ve vicdanlı olarak düşünüp bu konuda yoğunlaşması gerektiğini düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, biraz önce telefonuma baktım, bir “tweet”te ve bana gelen bir haberde gerçekten toplumun büyük bir kesimi uyumamış ve bekliyor, Komisyondan haber bekliyor ne yazık ki. Arkadaşlar da dile getirdiler, bekledikleri şey şu: Gerçekten infazda adalet, bir de dünyayı sarsan, dünyayı saran bu vebaya, corona virüsüne karşı insanların canları var cezaevlerinde, insanların aileleri var, insanların yakınları var ve hepsi tehlike altında ve hepsi haber bekliyor; daha biraz evvel aldım bu haberi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, cinsel suçlar, insan öldürme suçu, istisnalar... Tabii bu istisnaların içinde en önemli şey, arkadaşlar, bu Terörle Mücadele Yasası hakikaten can sıkıcı bir duruma geldi. Niye geldi? Şimdi, biz sabahtan beri anlatıyoruz, biraz daha farklı bir yönle anlatalım. Şimdi, Zeynel Vekilimiz de biraz evvel anlattı, hakikaten bu suçlara bakış açısındaki makas çok açılmış durumda. Yani toplumda bir uzlaşma arayışı var, toplumda bir dayanışma arayışı var fakat ne yazık ki siyaset kurumları olarak, siyaset yapısı olarak bizim bu ihtiyaca cevap verme, bu uzlaşmaya cevap verme, bu ortaklaşmaya cevap vermekten uzak olduğumuzu görüyoruz. Şimdi bu ne demek?

Şimdi, bakın çoğumuz hukukçuyuz, Terörle Mücadele Yasası neleri içeriyor? Bakın, şöyle bir maddeleri çıkardım, emin olun bir sayfanın yarısı kadar Ceza Kanunu’nun maddelerini içeriyor

Terörle Mücadele Yasası. Bakın bu uygulamalar neyi getiriyor? Değerli arkadaşlar, bu uygulamalar ceza uygulamasında adaletsizlik ve eşitsizliği getiriyor yargılama aşamasında, Terörle Mücadele Yasası'ndan kaynaklı yargılama sisteminde. İnfazda adalet yok, eşitlik yok. Yaklaşımında adalet yok, eşitlik yok. Bakın, kamu gücünü arkasına alıyor ve bu kamu gücünden yararlanarak öç alma, kast hukukuyla cevap veriyor düşüncesini açıklayan, toplumda siyaset yapan, haber vermek amacıyla çalışma yapan gazeteciye, yazara, siyasetçiye. Bakın, değerli arkadaşlar, bu aynı zamanda bize neyi gösteriyor? Gücü elinde bulunduran yapının bencillik yönünü de bize gösteriyor, tahammülsüzlüğü gösteriyor, aynı zamanda da adalet duygusunda mevcut olan sorunu da bize gösteriyor.

Burada doktrin ve uygulayıcı olan arkadaşlarımız da sağ olsunlar, bu yasa kapsamında, fikirlerini, çalışmalarını ve aydınlatıcı olan bilgileri verdiler. Bir ceza sonucunda ömür boyu sınırı belli olmayan bir ceza adaleti olur mu? Siz Ceza ve Ceza İnfaz Yasası mantığında baktığınız zaman nedir infazdaki mantık? Topluma kazandırmadır, kişiye ne zaman çıkacağı, cezasının ne zaman sonuçlanacağı yönünde bir süre verme mantığıdır. Aksi takdirde nereye döner bu iş? Aksi takdirde Orta Çağ'daki kişiyi günlük, azar azar idam ettirme sürecine gider. Bakın, burası eğer bir hukuk devletiyse, eğer bu kadar hukukça bir aradaysa, bu kadar hukukçu bu saate kadar bir yasa düzenlemesiyle ilgili bir çalışma yürütüyorsa bir hukuk devletinin en azından bir yönünün daha hâlâ canlı olduğunun da başka bir göstergesi.

Değerli arkadaşlar, bakın, Profesör Kadir Cangızbay'ın terörle ilgili bir tanımlamasını sizinle paylaşmak istiyorum. Bakın "Kendi başına suç aleti bir kelime." diyor. Türkiye'ye girmesi 1990'lı yılların sonundan itibaren, o zamana kadar terör kavramının yerine tedhiş yani ruhlarla dehşet verme kavramı var; kanunlardaki tanımı budur. Tedhişi, terörizmde ağırlıklı olarak siyasal hedeflerine ulaşmak için insanların ruhuna dehşet salarak onları yıldırıp sindirmek, yazacağını yazamaz, söyleyeceğini söyleyemez, yapacağını yapamaz, gideceği yere gidemez, kısacası felçli hâle getirme olarak tanımlıyor. Bakın, bir düşünce suçlusunun, bir makale yazarının, bir gazetecinin etkisi ne kadar bu boyutlara ulaşmış durumda?

Değerli arkadaşlar, şimdi, biz toplumsal barıştan bahsediyoruz, biz ceza adaletinden bahsediyoruz, biz infazda adalet ilkesinden bahsediyoruz. Bakın, siz burada eğer toplumun bir kesimini, toplumun büyük kısmını elinizin tersiyle iterseniz, bu yapının dışında tutarsanız, bu uygulamanın dışında tutarsanız bu size başka şekilde karşılık olarak geri döner.

Ben fazla uzatmayayım çünkü gerçekten hepimiz çok yorulduk, tepkinizi de anlıyorum fakat gerçekten maddeler çok önemli.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet toparlayalım.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Şunu söyleyeyim: Bakın, bu olgunlaşma süreci... Sayın Grup Başkan Vekilleri de biraz evvel burada söylediler, Genel Kurula gidene kadar en azından toplumun büyük bir kesimini kapsayacak şekilde birtakım düzenlemeler yapmamız gerektiğini ben düşünüyorum. Bakın, Türkiye'nin buna ihtiyacı var, Türkiye'nin ortaklaşmaya, Türkiye'nin barışa, Türkiye'nin birlikte geleceğe yürümeye ihtiyacı var. Bunun için çok önemli olduğunu düşünüyorum, bunu bu süreçte değerlendirelim diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler, sağ olun.

Sayın Eksik...

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, bu maddeyle ilgili ve bu maddeyle ilgili özellikle bilgi veren bürokratlardan sonra şunu gördüm: Devlet, başkalarına yani insanlara karşı işlenmiş suçlarda indirim yapacak, bir nevi affedecek

ama kendisine karşı yapılmış olan hiçbir suça da tolerans tanımayacak, indirim yapılmayacak, düşmanlık güdecek, en üst seviyede tutacak; ben onu anladım. Yani elbette ki bazı şeylerin istisnaları olabilir ama burada şöyle bir şey var: Bir insan gidiyor bir insanın malını çalıyor veya onu yaralıyor veya başka suçlarla tarif edelim, bu suçlara karışıyor, siz bunları alıp affedebiliyorsunuz, indirebiliyorsunuz ama devlete karşı, kendi bekanızca ya da iktidarınıza karşı tehlike gördüğünüz bütün herkesi de en üst oranda da cezalandırma anlayışını normal görüyorsunuz; ben onu anlamadım.

Şimdi, burada aklıma direkt şu geldi: Mesela köylerde, özellikle bizim seçim bölgelerimizde adli olaylarda adalet, ayrıca zaten hukuk işler ama aynı zamanda toplumsal alanda da bazı noktalarda barış görüşmeleri yapılır o kişilerle ilgili. Köylüler, kendi aralarında, işte o sorunun daha da ilerlememesi için adaleti sağlamaya çalışırlar. Yani hâkim karşısına çıkan kişiyle ilgili olayın dışında yine bu da işletilir. Şöyle bir durumla karşılaştık, yani ben gördüm. Bir aile, işte, bir ailenin çocuğunu yaralamış. Bununla ilgili devreye giren orada “rusipi” dediğimiz yaşlı kişiler gidiyor ve o iki aileyi barıştırmaya çalışıyorlar. Ondan sonra bu olayın üzerine bir karar alıyorlar ve o kararın da ondan sonra yansıması bana geldi. İşte, bu olayı yaşayan aile dedi ki: “Ya bu şey çok ağır bizim için, biz bunu gerçekleştiremeyiz, durumumuz çok kötü, biz maddi olarak çok sıkıntıdayız biz orayı terk edemeyiz.” yani o anlamda bir sorun yaşamışlardı. Ben sonra o yaşlı bireyi “rusipiyi” aradım, yani aksakallıyı aradım, dedim: Ya amca bu insanlar yani tamam yaralamış böyle gerçekten bu insanları zor durumda bırakmış ama yani bunların bu kadar da böyle büyük bir şeyle karşılaşması bence doğru değil dedim. Bana şunu söyledi, dedi ki: “Evladım biz bir adalet duygusu oluşturmaya çalışıyoruz. Biz eğer bugün birilerine imtiyazlı davranırsak, eğer birilerine bir uygulama yaparsak diğerlerine de bu uygulamayı yapmazsak o zaman bizim adalet duygumuz toplum içinde sarsılır ve kimse bizim o adaleti sağlayacağımıza inanmaz ve güvenmez.” Neticede de bu olayları çözecek ve hiçbir zaman da bu konuda şey yapacak bir durum da oluşmaz.

Şimdi, ben size bir şey söyleyeyim; sizin bu infazda oranlama sistemine baktığım zaman gerçekten toplumdaki adalet duygusunu yok ettiğinizi görüyorum. Çünkü birilerine karşı işlenmiş suçu affederiz diyorsunuz yasama olarak -çünkü iktidar olarak gücünüz, şu an çoğunluğunuz- ama muhalif olduğu için, işte saçma sapan nedenlerle örgüte üye olmamakla beraber örgütün talimatları doğrultusunda hareket etmesinden dolayı ceza görmüş kişilerin en üst seviyede cezalandırılmasını istiyorsunuz. Niçin? Çünkü muhalif. Niçin? Çünkü sizin gibi düşünmediği için. Ben size şöyle söyleyeyim; ben doktorum, Selçuk Mızraklı da bir doktor. Bir tane yalandan, sahtekâr bir tane itirafçı tanık çıkıyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bu anlatıldı.

HABİP EKSİK (İğdır) – Bir şey söyleyeyim. Bu anlatıldı ama ben size bunun çarpıcı noktasını söyleyeyim ben. Diyor ki:... Bakın olayı söylüyorum. Bir dinlerseniz bir şeyler öğrenirsiniz. Bakın diyor ki... (Gürültüler)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Başkanım 10 dakikadır konuşuyor.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ya ayıp ya, hakikaten ayıp ya, ayıp ayıp.... Bak, sabahtan beri konuşmuyorum. Ayıp, hep böyle yapıyorsun ya.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ayıp senin yaptığın be!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayın. Toparlar mısınız.

HABİP EKSİK (İğdır) – Böyle bir şey olur mu ya? Hep böyle yapıyor.

Toparlayacağım Sayın Başkan.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Anlatacak bitecek.

HABİP EKSİK (İğdır) – Toparlayacağım zaten.

Tanık çıkıyor diyor ki...

AYHAN EREL (Aksaray) – Her şeyin bir sabrı var ya.

HABİP EKSİK (İğdır)- Bir tane şey getirdiler diyor... (Gürültüler)

Ya, bir ayıp ya... Ya, ayıp hakikaten ya...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Devam eder misiniz.

HABİP EKSİK (İğdır) - Sayın Başkan, basın, defalarca...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bakın, İYİ PARTİ bile size itiraz ediyor görüyorsunuz.

HABİP EKSİK (İğdır) – İYİ PARTİ’li arkadaşlar itiraz etmiyorlar.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Beraber değil misiniz?

AYHAN EREL (Aksaray) – Nerede beraberiz, ne saçmalıyorsunuz?

HABİP EKSİK (İğdır) – İYİ PARTİ’li arkadaşlar bu konuda böyle bir saçmalığa itiraz ediyorlar.

Şimdi, ben şöyle söyleyeyim. Orada...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sabahtan beri aynı şeyi...

HABİP EKSİK (İğdır) – Dinlemek istemiyorsanız koridor oradadır beyefendi. Lütfen.

Şöyle bir durum söz konusu, diyor ki: “Geldi yaralı, o gece, bağırsakları parçalanmıştı, karnından yaralanmıştı. Selçuk Mızraklı onu ameliyat etti, yoğun bakımda bir saat bekletti ve ondan sonra da taburcu etti gönderdi.” diyor. Bakın bir doktor olarak şöyle söyleyeyim, bu kadar sahtekârca, bu kadar iftiravari bir şey görülmemiştir. Tıbbi anlamda asla mümkün olmayan bir şey. Bir insanın gelip bağırsaklarının parçalanması, sonrası ameliyat olup bir saat yoğun bakımda kalıp ondan sonra taburcu olma durumu imkânsızdır. Ve Selçuk Mızraklı bundan dolayı ceza yedi ve bugün şöyle söyleyeyim: Selçuk Mızraklı’ya 3/4 oranında ceza indirimi uygulanacak ama siz başkalarının çocuğunu belki parçalamış kişilere -size uygulanmadığı için- ona 1/2 oranında indirim gideceksiniz. Çünkü niye? Sizin adalet duygunuz, eşitlik duygunuz sıfırlanmış, yok olmuş, tek odaklandığınız şey...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Nasıl parçalanmış çocuğa 1/2 uygulanıyor. Ya böyle bir laf olur mu? Parçalanmış çocuğa 1/2 nerede var burada?

HABİP EKSİK (İğdır) – Yaralama öyle işte.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Olur mu öyle şey? Parçalanmış çocuğa 1/2.

HABİP EKSİK (İğdır) – Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlar mısın.

Önergeleri okutuyorum. (Gürültüler)

Buyurun.

(Önergenin okunmasına başlandı)

“Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762)...”

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Böyle olmaz, böyle olmaz. Başkan böyle bir usul yok ama...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergelere başladık.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ona 1/2 uygulayacaksınız ama...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Okuyun.

(Önergenin okunmasına devam edildi)

“...esas numaralı Kanun Teklifinin 48’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.”

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.” (Gürültüler).

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Eksik... Ama söyleyin... (Gürültüler)

Devam edin.

(Önergenin okunmasına devam edildi)

Ayhan Erel

Aksaray

“MADDE 48-5275 sayılı Kanunun 107 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “üçte ikisini” ibaresi “yarısını” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra ya aşağıdaki cümleler eklenmiş; fıkra ya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş; altıncı fıkrasında yer alan “sürenin yarısı” ibaresi “süre” şeklinde değiştirilmiş; dokuzuncu fıkrasında yer alan “Hâkim,” ibaresi “İn-faz hâkimi,” ve “hâkime” ibaresi “infaz hâkimine” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra-ya aşağıdaki cümleler eklenmiş; onuncu fıkrasında yer alan “Hâkim,” ibaresi “İn-faz hâkimi,” şeklinde değiştirilmiş; onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştiril-miş; onikinci fıkrasında yer alan “hâkimin” ibaresi “infaz hâkiminin” şeklinde değiştirilmiş...” (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar susar mısınız? Önerge okunuyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya buraya bakmayın Başkan, sürekli bizi uyarmayın.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ama gürültü buradan geliyor. (Gürültüler)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sizin bu arkadaşınız... Hastaysa çıksın gitsin.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen çık git be! Hâlâ konuşuyorlar ya.

(Önergenin okunmasına devam edildi)

“...onüçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “kalan cezasının aynen,” ibaresi “başlamak ve hak ederek tahliye tarihini geçmemek koşuluyla sonraki işlediği her bir suç için verilen hapis cezasının iki katı sürenin,” şeklinde...” (Gürültüler)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Konuşuyorlar...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başer...

(Önergenin okunmasına devam edildi)

“...değiştirilmiş ve fıkranın (b) bendine “koşuluyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “ihlalin niteliğine göre” ibaresi eklenmiş; onbeşinci fıkrasında yer alan “mahkemesi,” ibaresi “mahkemesinin bulunduğu yer infaz hâkimliği,” ve “belirlenen ilk derece mahkemesi” ibaresi “belirlenen infaz hâkimliği” şeklinde değiştirilmiştir.” (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ya, susar mısınız... Önerge okunuyor, önerge...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, onlara söyleyin...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Söyledik...

(Önergenin okunmasına devam edildi)

“Ancak, Türk Ceza Kanununun;

a) Kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82 ve 83) süreli hapis cezası-na mahkûm olanlar cezalarının üçte ikisini,

b) İşkence suçundan (madde 94 ve 95) ve eziyet suçundan (madde 96) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar cezalarının dörtte üçünü,

c) Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan (madde 102, 103, 104 ve 105) hapis cezasına mahkûm olanlar cezalarının dörtte üçünü,

d) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188) hapis cezasına mahkûm olanlar cezalarının dörtte üçünü,

e) Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarından (madde 326 ilâ 339) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar cezalarının dörtte üçünü,

f) Atatürk aleyhine işlenen suçlardan mahkûm olanlar ile 301. Madde uyarınca mahkûm olanlar cezalarının dörtte üçünü, infaz kurumunda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Ayrıca, suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan mahkûm olan çocuklar hakkında koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak uygulanır.”

“Koşullu salıverilme oranı üçte ikiden fazla olan suçlar bakımından ise tabi oldukları koşullu salıverilme oranı uygulanır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ayhan Bey gerekçeyi açıklamıştınız zaten.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 48'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun koşullu salıverme başlığı altındaki 107'nci maddesinin 4'üncü ve 16'ncı fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçe açıklanmıştı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı kanun teklifinin çerçeve 48'inci maddesiyle 5275 sayılı Kanun'un 107 nci maddesi ikinci fıkrasına eklenen birinci cümleye (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (e) bendinin eklenmesini, diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini ve çerçeve maddede yer alan “ihlâlin niteliğine göre” ibaresi eklenmiş;”ibaresinin “ihlâlin niteliğine göre” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya “Ceza İnfaz Kurumlarında” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynen” ibaresi eklenmiş;” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sabri Öztürk

Mahmut Atilla Kaya

Yusuf Başer

Giresun

İzmir

Yozgat

“(e) Özel hayata ve hayatın gizliliği alanına karşı suçlardan madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138 süreli hapis cezasına mahkûm olanlar”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle özel hayata ve hayatın gizliliği alanına karşı suçlardan süreli hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında üçte ikilik koşullu salıverme oranının muhafaza edilmesi amaçlanmaktadır.

Esasen, (13)’üncü fıkraya göre ceza infaz kurumlarında infaz edilecek süreler aynen infaz edilecek sürelerdir. Bu hususa madde gerekçesinde değinilmiş olmakla beraber, madde metninde de belirtmek suretiyle uygulamada oluşabilecek tereddütlerin giderilmesi sağlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 48’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 48’inci madde kabul edilmiştir.

49’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 49- 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiş, teselsül ettirilen (d) bendinde yer alan “dörtte üçünün,” ibaresi “üçte ikisinin,” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya ve üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler sırasıyla eklenmiş, dördüncü ve altıncı fıkralarında yer alan “Hâkim,” ibareleri “İnfaz hâkimi,” şeklinde değiştirilmiştir ve dokuzuncu fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“c) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuziki yılının,”

“Ancak, koşullu salıverilme oranı üçte ikiden fazla olan suçlar bakımından tabi oldukları koşullu salıverilme oranı uygulanır.”

“Hükümlü hakkında ikinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanacağı hükümde belirtilir.”

“Ancak, süreli hapis cezaları bakımından koşullu salıverilme oranı, dörtte üç olarak uygulanır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 49’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde metnine getirilen düzenlemeler infaz ve eşitlik ilkesi gereğince yeniden düzenlenmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, konuşmacımız vardı.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Başkan, biz söz istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Söz talebiniz yoktu ki önergeye geçtik.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Mehmet Bey’in vardı, basmıştı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bu maddeyle ilgili söz talebi olmadı.

49’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, böyle bir usul olamaz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... 49’uncu madde kabul edilmiştir.

50’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 50- 5275 sayılı Kanunun 110 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 110- (1) İnfaz hâkimi, hükümlünün talebi üzerine kasten işlenen suçlarda toplam bir yıl altı ay, taksirle öldürme suçu hariç olmak üzere taksirle işlenen suçlarda ise toplam üç yıl veya daha az süreli hapis cezasının;

a) Her hafta cuma günleri saat 19.00’da girmek ve pazar günleri aynı saatte çıkmak suretiyle hafta sonları,

b) Hafta sonları hariç, her gün saat 19.00’da girmek ve ertesi gün saat 07.00’de çıkmak suretiyle geceleri,

Ceza infaz kurumlarında çektirilmesine karar verebilir.

(2) Mahkûmiyete konu suç nedeniyle doğmuş zararın aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesine dair hukukî sorumlulukları saklı kalmak üzere;

a) Kadın, çocuk veya altmışbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam bir yıl,

b) Yetmiş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam iki yıl,

c) Yetmişbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam dört yıl,

veya daha az süreli hapis cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.

(3) Toplam beş yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlülerden 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirlenen usule göre maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği tespit edilenlerin cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.

(4) Doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçen ve toplam üç yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan ya da adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlü kadınların cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilir. Bu fıkra uyarınca talepte bulunulabilmesi için kadının doğurduğu tarihten itibaren bir yıl altı ay geçmemiş olması gerekir. Konutta infaza karar verdikten sonra çocuk ölmüş veya anasından başka birine verilmiş olursa infaz hâkimi konutta infaz uygulamasına ilişkin kararını kaldırır.

(5) Cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesine karar verilenler hakkında tâbi oldukları infaz rejimine göre koşullu salıverilme hükümleri uygulanır. Ancak, 105/A maddesi hükümleri uygulanmaz.

(6) Cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi kararı, infaza başladıktan sonra da verilebilir.

(7) İnfaz hâkimi talep üzerine, cezanın özel infaz usulüne göre çektilmesi sırasında bu usulün uygulanmasına son verebilir. Özel infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde ise bu usulün uygulanmasına son verilir ve bu halde infaza açık ceza infaz kurumunda devam edilir. Özel infaz usulüne göre geçirilen süre, infaz aşamasında mahsup edilir. Bu fıkranın uygulandığı hallerde 105/A maddesi hükümleri uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümlerine göre verilen kararlara itiraz yolu açıktır.

(9) Üçüncü ve dördüncü fıkra hariç, bu madde hükümleri;

a) Terör suçları ile örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçlarından ya da örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkum olanlar,

b) Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkum olanlar,

c) Adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilenler,

d) Koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler, hakkında uygulanmaz.

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Söz talepleri var.

Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Burada 2’nci maddede yaşlarla ilgili; 65 yaşın 60’a, 70 yaşın 65’e, 75 yaşın da 70’e çekilmesini talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Gerçekten Başkan, dönüp dönüp aynı şeyi söylüyorum ama ben hiçbir Komisyon toplantısının bu biçimde yürütüldüğünü görmedim. Tamam, olağanüstü bir süreç, anlarım ama biz hakaretler işitmek için gelmiyoruz buraya. İçeriğini beğenmeyebilir arkadaşlar, yorulmuş olabilirler, biz de yorulduk. İçeriğini beğenmeyebilirler, kendilerine göre tekrar olabilir, arkadaşlarımız başka bir mevzuyu anlatıyor. Ama bir arkadaşın ısrarlı bir biçimde... Kayıtlara geçsin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Farklı bir durum ama.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, böyle bir şey değil Başkan ve bakın, arkadaşın ısrarlı bir biçimde, sanki burası Mecliste bir çalışma değilmiş gibi argoyu aşan terimlerle, hakaretvari konuşmalarla bize had bildirmesini ben şahsen kabul etmiyorum. Bakın, Komisyon toplantısının açılış saatinden bu yana açar, tutanaklara bakarsınız; bize had bildiren “Sen sus.” “Susun.” “Yalancı!” gibi kırk tane şey söylüyor. Bakın, biz de sizin her söylediğinizi beğenmiyoruz, bu kanun teklifinin içeriğini de beğenmiyoruz ama biz burada hakaret için yokuz arkadaşlar. Bize böyle hakaret edeceksiniz, biz de susacağız; böyle bir usul yok, gerçekten yok. Bakın, bir sürü madde geçti biz...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hayır, bitireyim Başkan lütfen...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yani saat on birden beri şu tutanakların sayfalarında yüzde 80 sizin sözleriniz var.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, hiçbir hakaret yok.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hiç kısıtlamadık ki. Ama siz de bunu bir takdir edin ya,

bir teşekkür edin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ama Başkan, beklerseniz...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yani “Komisyon üyesi olmadığımız hâlde sabrediyorsunuz.” deyin, bunları söyleyin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz de yorulduk, siz de yoruldunuz yani siz bize katlanmıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – O zaman, karşılıklı anlayış olması gerekiyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ama siz bize katlanmıyorsunuz, biz burada iş yapıyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Adaletli olmaya çalışıyoruz burada ama siz bunu suistimal ediyorsunuz. Bakın, saat üç buçuk.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ama bakın, ben her kendimi ifade etmeye çalıştığım da sizin müdahaleleriniz nedeniyle bir de kendimizi ifade edemiyoruz.

Bakın, ben ısrarla belirtiyorum: Bir sürü madde geçti, biz bir kısmında teknik iki kelime söyledik. Ben Komisyon üyesiyim değil mi? Üstünde daha fazla da tartışabilirim, kanun teklifinin genelinde, madde üzerinde de tartışabiliriz. Biz bir cümlelik katkı yaptık ve geçtik. Biz bu maddelerin önemli olduğunu, arkadaşlarımızın görüş ve düşüncelerini ifade edeceklerini söyledik. Birkaç maddede biz geniş çaplı konuşuyoruz. Ama “Şunu tekrar ettiniz.” “Bunu yaptınız.” Bu tavırdan vazgeçmek gerekiyor. Burada biz de yorulduk, siz de yoruldunuz, birbirimize katlanıyoruz. Maksat, gerçekten burada iyi bir şey çıkarmak, iyi bir şey çıkarırken biz de tahammül ediyoruz, siz de tahammül ediyorsunuz ama bir nezaket ve belli bir usul çerçevesinde.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Karşılıklı.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben hakaret etmedim; çıkarın tutanakları, sabahtan beri nezaketimden, üslubumdan hiçbir şekilde zerre geri adım atmadım. Çok nezaketli, hiç kimseye de hakaret... Ben hakaret de etmem kimseye, ne kadar gergin ve sinirli olsam da hakaret etmem.

Şimdi, bu maddelerle ilgili de açık tutanaklara da bakabiliriz. Bu maddelerle ilgili görüşlerimizi, bakın 48’de Mehmet arkadaşımız söyleyecekti verilmedi, 49’a geldik hızlıca geçiyorsunuz. Adaletli ise sizin de orada bağımsız olarak oturduğunuz ben size tekrar hatırlatayım. Onun için madde üzerinde arkadaşlarımız konuşacak ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Siz benim sözümü kesmeyin, sürekli kapatıyorsunuz bunu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, şimdi bakın şöyle, on beş dakikadır aynı cümleleri tekrar tekrar ediyorsunuz, yazık değil mi yani bu kadar şuranın havası...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – On beş dakika falan değil.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – On beş dakikadır tekrar tekrar aynı cümleleri konuşuyorsunuz. Yani...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Manipüle ediyorsunuz, buyurun siz istediğinizi yapın o zaman.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi şöyle, Başkanlık Divanı tarafsız davrandı 11’den beri. Bakın, Komisyon üyesi olmadıkları halde sonuna kadar dinledik arkadaşlarımızı.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – O zaman niye Komisyon olarak toplanıyoruz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bu adaletli davranışımızı neden görmezden geliyorsunuz? Niye görmezden geliyorsunuz?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ne adaletinden bahsediyorsunuz? Burada halkı en fazla düşünen biziz. (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan ben gerçekten çok kısa bir şey söyleyeceğim: Değerli arkadaşlar, ne olursa olsun bizim birbirimizin düşüncelerine saygılı olmamız gerekiyor ki bu olsun. Bu konuda zaten şey de yok, arkadaşımız bir şey anlatmaya çalıştı onu da kesmememiz gerekiyor. Bir diğer husus biz bu maddeyle ilgili kısmı da, gerçekten hepimiz çok yorulduk bunu biliyoruz. Keşke yarına bıraksaydık devam etseydik. Bu biraz önceki madde de benim söylemiş olduğum gerekçeyi aynen burada tekrar ediyorum, yalnız bizim de diğer arkadaşlara da söz hakkı verilmesi yönünde yine de şey yapsanız iyi olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Tiryaki buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkanım gecenin üç buçuğuna kadar on altı buçuk saattir neredeyse aralıksız burada olmamızın sorumlusu düşüncelerini açıklayan insanlar mı? Yani, mesela siz bu Komisyonun çalışmasını makul bir saatte bitirip yarın cumartesi daha sonra pazar günü çalışmasını sağlayamaz mıydınız? Gece saat üç buçukta buradaysak bunun sorumlusu kim? Size defalarca ben şahsen de geldim, neredeyse buradaki her milletvekili arkadaş da geldi, bunu ayrıca toplu olarak da dile getirdik, ısrarla bu saatte buradaysak bir tek sorumlusu var, sizsiniz. Gece saat üç buçukta buradaysak bu sizin kararınız bizim kararımız değil. Düşünceler konusunda evet, hepimiz düşüncelerimizi ifade ettik. Ben bu yasa teklifiyle ilgili yalnız bir arkadaşın görüşünün ne olduğunu bilmiyorum. El kaldırdı, indirdi. Herhalde çok hevesli arkadaşımız yani cezaevinde binlerce insan var bir an önce tahliye olacaklar o yüzden acele ediyor. Şimdi bu arkadaşla ilgili bir şey okuyacağım, bu arkadaşlar gerçekten insanların cezaevinden çıkması konusunda ne kadar hevesli? Yozgat'ta...

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, önergelere geçiyoruz değerli arkadaşlar.

Devam et.

(Önergenin okunmasına başlandı)

“Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı...”

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan dinleyin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bunu niye kapattınız?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, eğer konuştuğum konuyla ilgili değilse...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şahsiyatla uğraşmak yok, böyle fikir beyanatı yok.

Devam edin.

(Önergenin okunmasına devam edildi)

“...Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 51'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı”

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Böyle bir usul yok, böyle bir şey yok.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Var var, İç Tüzük var.

(Önerenin okunmasına devam edildi)

“Gerekçe:

Bu fıkra hükmünün infazda eşitlik hükmüne göre düzenlenmesi gerekmektedir. Bu şekilde ayrımcılık ve eşitsiz uygulamalar Anayasa ve Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere aykırıdır...”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeyle ilgili konuşacaksınız, maddeyle ilgili.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Konuyla ilgili değilse maddeyle ilgili konuşmazsam düzeltirsiniz.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Maddeyle ne ilgisi var?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İşinize gelirse maddeyle ilgili.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Çok ilgisi var.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bakın, tutanaklara geçsin diye söylüyorum, konuştuğumuz şey...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – İç Tüzük var burada İç Tüzük. Komisyon üyesi değilsin, maddeyle ilgili konuşabiliyorsan konuş.

(Önerenin okunmasına devam edildi)

“Bunun yanında TMK’de yapılan terör tanımı geniş ve muğlaktır. Bu kanun ile ayrı bir infaz sistemi oluşturulmaktadır. Öncelikli olarak yapılması gereken, terör tanımının keyfî ve öngörülemez uygulanmasına son verilmelidir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir. (Gürültüler)

Sayın Öztürk’ün bir kısa söz talebi var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Arkadaşlar, maddeyle ilgili kanun teklifi sahibi arkadaşımıza Ali Bey’e bir soru sormak istiyorum sadece bir soru: 9’uncu fıkrafta sayılan istisnaların içine neden uyuşturucu konulmamıştır onu merak ediyorum? İstisnaların içinde uyuşturucu yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sebep şu: Uyuşturucuda en alt verilebilecek ceza on yıl, on iki yıl, on beş yıl, yirmi yıl buraya gelmez.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Peki, terör ve örgüte üye olmak suçu burada var, bir yıldan başlıyor diye mi geliyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir yıl orada, bir yıl da var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tutanaklara geçsin bu şekilde, tamam.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tabii, tabii. Yani orada birisinin alt sınırı on yıl...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani teröre var, uyuşturucuya yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle, bakın arkadaşlar, terörün eğer 314/3'ün atfıyla 220'den ceza almışsa bir yıldır ama uyuşturucunun en alt sınırı on yıldır, on yılda özel infaz olmaz, o yüzden. Net.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Öztürk, devam mı edecektik?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Devam, devam, tamamdır cevap.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

51'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 51- 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “66” ibaresi “65” ve üçüncü fıkrasında yer alan “bir defaya” ibaresi “asgari bir ay arayla toplam iki defaya” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gülüm, söz talebiniz var.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Biraz karışıklığa geldi ama neyse önemli değil. Ben şimdi aslında bu maddelerde, birçoğunda geçmesi gerekirken hiçbirinde geçmeyen hasta mahpuslar üzerinden konuşmak istiyorum. Çünkü hiçbir düzenlemede, lehe olan hiçbir düzenlemede hasta siyasi mahpuslara yönelik hiçbir şey yok. Şimdi, birkaç örnek vereceğim, yani cezaevinde kalıp kalmamasına siz karar verin diyeceğim. Mehmet Salih Filiz, 23 yaşında, kanser hastası ve aynı zamanda verem tedavisi görüyor, coronaya yakalanırsa sonunun ne olduğunu herhalde düşünüyorsunuzdur. Abdullah Turan boyundan aşağı felçli, Serdar Yıldırım belden aşağısı felçli, Engin Aktaş'ın iki eli yok; bu üç kişi aynı hücrede kalıyor, biri birinin eliyle, diğeri diğerinin ayağıyla işlerini yapmaya çalışıyor. Şimdi, bu üç insan nasıl cezaevinde kalacak bu koşullarda? Düşünüyor musunuz bilmiyorum.

Yine, Serkan Şahin birçok hastalıkla boğuşan bir KHK'li, içeride. Pınar Birkoç, göğsünde kanser kitlesi var cezaevinde tutuluyor. Afyon Korkmaz, Kocaeli Gebze Kadın Cezaevinde, bacağındaki protezin on yıldır değişmemesinden kaynaklı ayak kemiğinde uzamalar var, protezi kullanamıyor, tek başına yaşayamaz duruma gelmiş.

Yine, Siti Gören, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde, 70 yaşında, birçok hastalığı var, kendisine bakamıyor, ihtiyaçlarını koğuş arkadaşları karşılıyor. Yavuz Selim Burgu, Kayseri'de, çocuk felci hastası, yüzde 54 engelli; bu konuda sürekli engelli raporu var, iki koltuk değneğiyle yürüyor, ileri derecede böbrek hastası, böbrek ameliyatı geçirmiş, bir kulağı hiç duymuyor, 7 kere ameliyat geçirmiş, bağışıklık sistemi çökmüş artık doktorlar “Bir daha tedavi yaparsak hayati riskin var.” dediği için tedavi yapılamıyor.

Yine, Abdulcelil Karaş, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde, yüzde 80 şizofren hastası, hiçbir bakımını yapamıyor, tamamen yanındakiler ihtiyaçlarını karşılıyorlar. Makbule Özbek, 1955 doğumlu, böbrek, hipertansiyon, şeker ve kolesterol hastası; corona bulaşırsa ne olacağını düşünebiliyoruz. Aysun Şahin, eklem romatizması hastası, kalp ritim bozukluğu, yüzde 48 engelli raporu var, felç olma ihtimali çok yüksek, doğuştan eklem ve kalça çıkıklığı var, cezaevinde hastalıkları ilerlemiş, tedavisi yapılamıyor “Bu hâliyle şimdi içeride mi kalacak?” diye sorayım.

Kazım Avcı, Sincan 1 No'lu F Tipi Kapalı Cezaevinde, 1955 doğumlu, kalp ve şeker hastası, yüzde 68 engelli, omurlarından, fitiğinden kaynaklı üç kez ameliyat geçirmiş, felç riskinden dolayı tekrar ameliyat edemiyorlar, hipertansiyon, kalp, diyabet, osteoporozal rahatsızlıkları var.

Son olarak Nedim Türfent, KHK'yle kapatılan Dicle Haber Ajansının muhabiri, sokağa çıkma yasakları sırasında yaşanan hak ihlallerini kamuoyuna duyurduğu için, bakın haber yaptığı için, basın

olarak görevini yaptığı için örgüt üyeliği gerekçesiyle sekiz yıl dokuz ay ceza verildi. Şimdi, bu örgüt üyesi midir? Siz örgüt üyesi diye bunu içeride tutalım diyorsunuz.

Şimdi, deminden beri anlattığım, hasta tutuklulara ilişkin hiçbir düzenleme yok. Gerçekten yani, “Boyundan aşağısı felçli olanı cezaevinde tutmaya devam etmek istiyoruz.” diyorsanız, diyecek bir şeyim yok.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Önerge var, önergeyi okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 51’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

51’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 51’inci madde kabul edilmiştir.

52’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 52- 5275 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- (1) 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları (madde 81, 82 ve 83), üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve neticesi sebebiyle ağırlanmış yaralama suçları, neticesi sebebiyle ağırlanmış yaralama suçu (madde 87, fıkra iki, bent d), işkence suçu (madde 94 ve 95), eziyet suçu (madde 96), cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104 ve 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar (madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu (madde 188) ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere, bu maddede değişiklik yapan Kanunla değiştirilen 105/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir yıl”lık süre, “üç yıl” olarak uygulanır.

(2) 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları (madde 81, 82 ve 83), cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104 ve 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar (madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138) ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere;

a) Sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında bu maddede değişiklik yapan Kanunla değiştirilen 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıl”lık süre, “dört yıl” olarak uygulanır.

b) Maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame

ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken süreler, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebilir. Ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adli Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, iyi halli olmak koşuluyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler hakkında da uygulanır.

(4) 105/A maddesinin altıncı ve yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bu madde uyarınca hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezasının alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan dolayı soruşturma başlatılması hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından, hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilebilir. Soruşturma sonucunda kovuşturmayla yer olmadığı kararı verilmesi hâlinde, hükümlünün cezasının infazına denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak devam olunmasına infaz hâkimi tarafından karar verilir.

(5) 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, tabi olduğu infaz rejimine göre belirlenen koşullu salıverilme süresinin hesaplanmasında, hükümlünün onbeş yaşını dolduruncaya kadar ceza infaz kurumunda geçirdiği bir gün, üç gün; onsekiz yaşını dolduruncaya kadar ceza infaz kurumunda geçirdiği bir gün, iki gün olarak dikkate alınır.”

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, Ali Bey.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – (4)’üncü fıkrayla ilgili burada özellikle soruşturma mı, kovuşturma mı olsun kısmını biz de uzunca tezekkür etmiştik. Bu, izinle gidenler için olduğu için denetimli serbestliğe kanunun verdiği özel izinle giden iki ay, iki ay, iki ay... Yani, burada üzerine ilave denetim yetkisi olsun diye arz ettik, o nedenle soruşturma yaptık, özel izinden dolayı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, biz bu maddede de, yine, önceki maddelerde dile getirdiğimiz gibi, Anayasa’nın 10’uncu maddesine aykırı olduğu düşüncesini taşıyoruz. Fakat biz bu maddede ve bundan sonraki gelecek olan maddeye ilişkin olarak özellikle “tutuklama” açısından biraz bakmak istiyoruz. Bu düzenlemenin bir şekilde tutuklama tedbirine de yansıtılmış olması gerekiyor. Sebebi de şudur: Şimdi, suçsuzluk ve masumiyet karinesi esas alındığı zaman -özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına da yansımış, aynı zamanda Anayasa Mahkemesi kararlarında da mevcut- tutuklamanın bir tedbir olduğu, dolayısıyla bir ceza infazına dönüşmemesi gerektiği hususu da dikkate alınarak özellikle bu uygulamada ve bu maddeye de eklemek suretiyle veya yeni bir maddenin ihdasıyla, corona virüsünün şu andaki gelmiş nokta da gözetilerek bu tür uygulamaların aynı zamanda tutuklama tedbirine de yansıtılması ve bu risk altında olan cezaevlerinde tutuklamaların gerçekten istisna hâline getirilmesi ve tutuklularında tedbiren serbest bırakılmasına ilişkin de bu yönde de düşüncelerimizi belirtmek istiyorum ve bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu kadına karşı şiddetin de istisna kapsamına alınması, istisna tutulması gerektiği kanaatindeyiz. Yine, maddenin dördüncü fıkrasına göre; yapılan yargılama ya da soruşturma neticesinde beraat kararı alan denetimli serbestlik hakkı gasbedilmiş olacak, bu kötü niyeti desteklemektedir, bu madde kabul edilemez diye düşünüyoruz. Yine, maddenin (2)'nci ve (3)'üncü fıkralarında müştekiye de itiraz hakkı tanınmalıdır. (2)'nci fıkra uyuşturucu suçları yer almamaktadır, bu niye almamaktadır, onu da merak etmekteyiz. Keza, örgüte üye olmamakla birlikte yardım etme suçu da bu infaz indiriminde belirsizdir, oranın da açıklığa kavuşturulması gerekmektedir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Madde hakkında önergeler var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 52'nci maddesiyle değiştirilen 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un Geçici 6'ncı maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Süleyman Bülbül

İstanbul

Mersin

Aydın

(1)30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun kasten öldürme suçları (madde 81, 82 ve 83), üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da bedenlen veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçları, neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçu (madde 87, fıkra iki, bent d), işkence suçu (madde 94 ve 95), eziyet suçu (madde 96), cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104 ve 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar (madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu (madde 188) İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci (314'üncü maddenin üçüncü fıkrası dışındaki), Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren (7'nci maddenin ikinci fıkrası dışındaki) suçlar hariç olmak üzere, bu maddede değişiklik yapan Kanunla değiştirilen 105/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir yıl”lık süre, “üç yıl” olarak uygulanır.

(2) 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları (madde 81, 82 ve 83), cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104 ve 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar (madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138) ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci (314'üncü maddenin üçüncü fıkrası dışındaki), Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren (7'nci maddenin ikinci fıkrası dışındaki) suçlar hariç olmak üzere;

a) Sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında bu maddede değişiklik yapan Kanunla değiştirilen 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıl”lık süre, “dört yıl” olarak uygulanır.

b) Maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmış beş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken süreler, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebilir. Ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adli Tıp Kurumunca

düzenlenen bir raporla belgelendirilir.”

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Gerekçeyi okuyun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okuyun.

Gerekçe:

İşbu teklifin 52’nci maddesiyle 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun geçici 6’ncı maddesinde değişiklik yapılmakta. Söz konusu değişiklik kapsamında birinci ve ikinci fıkrada, belli suçlar istisna tutula-rak 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlarda denetimli serbestlik süresi ‘bir yıl’dan ‘üç yıl’a çıkarılmakta. İstisna tutulan suçlar arasında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun ‘Silahlı örgüt’ başlıklı 314’üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki “Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hü-kümler, bu suç açısından aynen uygulanır.” hüküm de sayılmaktadır. Aynı şekil-de istisna tutulan suçlar arasında terör örgütü propagandası ve bunun basın yo-luyla işlenmesi hâlinde verilen cezaları düzenleyen 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7’nci maddesinin ikinci fıkrasında yer al-maktadır. İki kanun maddesinde istisna tutulan söz konusu suçlar nedeniyle düşünce ve ifade özgürlüğü ile basın özgürlüğü hakkını kullanan çok sayıda kişi cezaevlerinde bulunmaktadır. Türkiye’nin hem demokratikleşmesi hem de uluslararası alanda ‘en fazla gazetecinin cezaevlerinde bulunduğu ülkeler’ ara-sında ilk sıralarda yer almasından kaynaklı zedelenen algısının düzeltilmesi amacıyla üç yıla çıkartılan denetimli serbestlik süresinin bu kişileri de kapsama-sı gerekmektedir. Bu açıdan maddenin birinci ve ikinci fıkralarının yukarıdaki şekilde değiştirilerek kabul edilmesi uygun olacaktır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Ka-bul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 52’nci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suç-lar hariç olmak üzere,”; (2)’nci fıkrasında yer alan “ve İkinci Kitap Dördüncü Kı-sım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Te-rörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar” ibarelerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Gerekçesi açıklanmıştı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, gerekçesi açıklanan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Ka-nun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 52’nci maddesinde yeniden düzenlenen geçici madde 6’nın birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Aksaray

1- 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun kasten öldürme suçları madde 81, 82 ve 83; üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da beden veya ruh bakımından kendi-sini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçu madde 87 fıkra iki bent d); işkence suçu madde 94 ve 95; eziyet suçu madde 96; cinsel dokunulmazlığa karşı işle-nen suçlar madde 102, 103, 104 ve 105; özel hayata ve hayatın gizli alanlarına karşı suçlar madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138; uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticaret suçu madde 188 ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördün-cü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve kasten yara-lama suçundan cezayı artırıcı nedenlerden biri olan kadına karşı işlenmesi hâli madde 86 fıkra üç bent g) hariç olmak üzere bu maddede değişiklik yapan, ka-nunla değiştirilen 105/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan bir yıllık süre üç yıl olarak uygulanır.

AYHAN EREL (Aksaray) – Gerekçeyi açıklamıştık.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, gerekçeyi açıklamıştık.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edil-memiştir.

52'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 52'nci madde kabul edilmiştir.

53'üncü maddeyi...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Söz istemiştik ama.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi okuyacağımız maddede vere-yim o zaman.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 53'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 53- 5275 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce işle-nen suçlar nedeniyle verilen mahkumiyet kararları bakımından 105/A maddesi-nin uygulanmasına ilişkin olarak, bu maddeyi ihdas eden Kanunla söz konusu maddede yapılan değişiklikten önceki ve sonraki hükümler bir bütün olarak ayrı ayrı değerlendirilir ve hükümlünün lehine olan düzenleme uygulanır. 105/A maddesinin değişiklikten önceki hükümleri değerlendirilirken, birinci fıkrasının (a) bendinde ve ikinci fıkrasında belirtilen altı aylık süre şartı ile birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen cezanın belirli bir süre infaz edilmesine ilişkin şart uygu-lanmaz.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 89 uncu maddede yapılan değişiklik-ler, 1/9/2020 tarihinden itibaren uygulanır.

(3) 105/A maddesinin altıncı fıkrasında yer alan beş günlük süre, 1/9/2020 tarihine kadar yirmibeş gün olarak uygulanır.

(4) 5237 sayılı Kanunun 102, 103, 104, 105 ve 188 inci maddelerinde dü-zenlenen suçlardan 18/6/2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 28/6/2014 tarihinden önce işlenmiş olanlar için verilen süreli hapis cezaları ba-kımından koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak uygulanır.

(5) Covid-19 salgın hastalığının Ülkemizde görülmüş olması sebebiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulu-nup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlüler, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlüler ve 106 ncı madde veya diğer kanunlar uyarınca dene-timli

serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlüler, 31/5/2020 tarihine kadar izin-li sayılır. Salgının devam etmesi halinde bu süre, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere iki kez uzatılabilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, şimdi, bu maddenin (5)’inci fıkrasında bir madde ihdası önergemiz de var bu konuyla ilgili. Covid-19 salgı-nıyla ilgili biz zaten gün içerisinde de çokça ifade ettik. Bu Covid-19 salgını bir kesimi etkileyip bir kesimi etkilemeyecek değil; hatta ağır bir biçimde etkileyeceği bir kesim var, o açıdan özellikle risk grubunda bulunan yani 65 yaş üstü, kronik rahatsızlıkları olanlar başta olmak üzere, sıkı adli kontrol tedbirleri olabilir yani bambaşka şeyler konuşulabilir. Bunlarla herkes açısından bu maddenin uygulama-nabilir olması gerektiğini düşünüyoruz çünkü bu tehlike herkes açısından büyük bir tehlike. Bizim önceliğimiz yaşam hakkı olmalı çokça ifade ettiğimiz gibi, o açıdan bizim bir madde ihdas önergemiz de var. İstisnasız ama gerçekten adli kontrol tedbirleri eğer bazı suçlar açısından öngörülecekse onun da yapılacağı biçimde ama herkes için uygulanması gerektiğini düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Bülül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, iki kez ibaresinin üç kez şeklinde değiştirilmesi için teklif verilmiş. Üç kez...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Eğer bir sıkıntı olursa adli yıl Meclis tati-line yakalanmasın, 1 Ekim yeni açılış dönemine yetişsin diye.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Evet, ondan sonra da (6)’ncı fıkra konul-muş. Burada “İkinci Kitap Dördüncü Kısımda bulunan devlet aleyhine işlenen suçlar, millî savunma aleyhine işlenen suçlar, güvenlik aleyhine işlenen suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar hariç olmak üzere -istisnaları bunlar- toplam hapis cezası on yıl-dan az olanlar bir ayını, on yıl ve daha fazla olanlar üç ayını, kapalı ceza infaz kurumunda geçirmiş olan iyi hâlli hükümlülerden ilgili mevzuat uyarınca ayrıl-malarına bir yıldan daha az süre kalanlar talepleri hâlinde açık ceza infaz kuru-muna gönderilirler, bu hükümlüler açık ceza infaz kurumunda barındırılır.” Bu-radaki ve devam ediyor, bu fıkrayı getirmenizdeki amaç ne, bunu öğrenebilir mi-yiz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, Ali Bey.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; malum, biz bu maddeyle açık cezaevinde olan 75 bin kişiyi izinli olarak gönderiyoruz. 31 Mayıs, gerekirse 3 defa daha uzatmak. Cezaevlerini biliyorsunuz ki kapalı cezaevlerinin iş ve işlemlerini yürüten kişiler açık cezae-vindeki hükümlüler. Onların hepsini birden gönderdiğinizde cezaevinin yemeği çıkacak, cezaevinin fırını çalışacak, tarım cezaevindeki hayvanlar, tavuklar, hep-sinin bakımı var. Bir taraftan da bir kısım hükümlüler için hiçbir imkân getirilemi-yor, onlara da bir nebze olsun erken açığa çıkma ihtimali veriyoruz. O bir yıllık süre içinde açıkta bulunsunlar, isteyenler buraya çıksınlar ve o hizmetlere yar-dımcı olsunlar.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yani sadece ekstra bir yıl.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, denetimimiz bir yıl

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bir yıl erken yani.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir erken ayrılıyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yani burada devlet aleyhine işlenen suçlar, örgütlü suçlar,

terörle mücadele içine giren suçları koymuşunuz da yani bu suç ayırımını nasıl belirlediniz? Yani cinsel istismar, kadına yönelik, uyuşturucuyu neden ilave etmediniz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Zaten ayrılacak. Yani şöyle düşünün arkadaşlar: Bunlar bir yıl sonra olsa yine ayrılacak, açığa ayrılacak. Şimdi bu insanlara hemen hemen bütün yerlerde durduk, hiçbir şey vermedik. Bunlar da bir nebze olsun bir yıl erken açığa ayrılmış oluyor. Yani onlara da öyle bir fayda sağlamış oluyoruz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Hiç istisna yapmasak.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onları Genel Kurul kısmında konuşalım ama prensip itibarıyla... (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Evet, söz talebi var.

Sayın Gergerlioğlu...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Covid’den izne gönderdiğimiz en çok sayı terör olacak açıktan gidenlerde.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu riskli gruplar ve öncelikli gruplar hakkındaki madde hakikaten çok üzücü. Şimdi, 0-6 yaş çocuk annesi bir gruptan olunca bir avantaj görüyor, bir indirim, denetimli serbestlik; bir başka suçtan olunca bu avantajı göremiyor. 60 yaşın üstünde düşünce suçundan mahpus insanlar var. Onlar bu indirimden, denetimli serbestlikten yararlanamayacak. Bunu yani ben sorarım. Hangi vicdan kabul eder ya? Allah aşkına yani! Bakın, hangi vicdan bunu kabul eder?

Yani, bakın rahmetli Necip Fazıl Kısakürek’in güzel bir tanımlaması vardır. Der ki: “Düşünce, kuduz köpek gibi kovalanıyor.” Hakikaten de öyle. Düşünce suçu olunca en inanılmaz, en acımasız, en vicdansız, en hukuksuz işler yapılıyor. 0-6 yaş arasındaki çocuğun annesi... Ya anne diyoruz, çocuk diyoruz ve burada yine bir ayırım yapılıyor. Olacak iş değil yani. Bakın bunda mutlak suretle böyle bir şey olmaması lazım.

Yine, 60 yaşın üstünde artık insanlar yaşlanmış. Yani gerçekten yaşlıya bu toplum saygı gösterir, anneye saygı gösterir, çocuklu anneye saygı gösterir ama burada inanılmaz bir şekilde ayrı tutuluyor arkadaşlar. Bu akıl alacak bir şey değil. Bakın, yani bu belli ki bazı kişilere yönelik âdeta çıkarılmış bu ne bileyim işte 70 yaşındaki Ahmet Altan bundan faydalanamayacak. 63 yaşındaki Osman Kavala bundan faydalanamayacak. 64 yaşındaki Mümtaz’er Türköne faydalanamayacak. Yani düşüncesini beyan eden insanlar bundan faydalanamayacak, olacak iş değil bu. Yani bunun belki işte Komisyonunda hani oyladık işte sayımız çok diye geçirilebilir ama gerçekten vicdanların kabul edeceği bir şey değil. Hani, bakın anne anne, bir anne öbür anne farklı mı ya? Allah aşkına yani! Bakın, annelerimiz muhteremdir. Hepimiz anne deyince dururuz. Bütün bizim toplumumuz anne deyince durur ama siz şimdi kalkıp falanca suçta anne şöyle, falanca suçta anne böyle. Falanca suçta yaşlı şöyle... Bu olacak iş değil, vicdanın kabul edeceği bir iş değil, gerçekten vicdan sızlatır bu. Bakın, uygulamada da çok beddua alır iktidar bundan, inanılmaz beddua alır. “Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste.” derler. Zaten şu ana kadar çok beddua aldı iktidar. Bundan sonrasında en azından almayın diyoruz. Bakın, bu son derece ayrımcı, çok ayrımcı bir maddedir. Lütfen, burada elimizi vicdanımıza koyup bu maddede gerçekten adil ve eşit bir yaklaşım gösterelim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeler var mı? Okuyalım önergeleri.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 53 üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını ve (5)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

“Ülke çapında meydana gelen tehlikeli salgın hastalık veya hastalıklar kapsamında; en büyük risk grubunu oluşturan hasta hükümlüler, 65 yaş üstü hükümlüler, hamile hükümlüler ile çocuğu ile birlikte cezaevinde kalmakta olan hükümlülerin suç türleri ile kaldıkları ceza infaz kurumlarının tiplerine bakılmaksızın derhal salıverilmesine ve haklarında denetimli serbestlik hükümleri ile seçenek yaptırımların uygulanmasına karar verilir. Denetimli serbestlik hükümleri ile seçenek yaptırımların ne şekilde uygulanacağı çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir. İlgili yönetmelikler işbu kanunun Resmi Gazetede yayımlanmasını izleyen üç gün içerisinde çıkarılarak yürürlüğe konulur. Bu kapsam dışında kalan diğer hükümlülerin ise cezalarının infazı suç türleri ile kaldıkları ceza infaz kurumlarının tiplerine bakılmaksızın 3 ay süre ile ertelenir. Salgın hastalık yahut hastalıkların devam etmesi halinde ise 3'er aylık sürelerle infaz erteleme kararı verilir. İnfaz erteleme müddeti boyunca hükümlüler hakkında gerekli tedbirler alınarak adli kontrol hükümleri hükümleri uygulanır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 53'üncü maddesi ile 5275 sayılı Kanuna eklenen geçici 9'uncu maddenin beşinci fıkrasında yer alan “iki kez” ibaresinin “üç kez” şeklinde değiştirilmesini, aynı fıkra aşağıdaki cümlelerin ve maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Sabri Öztürk

Orhan Kırçalı

Yusuf Başer

Giresun

Samsun

Yozgat

Mustafa Arslan

Emine Yavuz Gözgeç

Tokat

Bursa

“Bu fıkra uyarınca izinli sayılanlar hakkında 95 ve 97 nci madde hükümleri uygulanır.”

“(6) Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar hariç olmak üzere, toplam hapis cezası on yıldan az olanlar bir ayını, on yıl ve daha fazla olanlar ise üç ayını kapalı ceza infaz kurumunda geçirmiş olan iyi halli hükümlülerden ilgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmasına bir yıl veya daha az süre kalanlar, talepleri halinde açık ceza infaz kurumlarına gönderilebilirler. Bu hükümlüler, açık ceza infaz kurumlarında barındırılır. İlgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya, beşinci fıkarda belirtilen süreler içinde hak kazandıkları takdirde beşinci fıkra uyarınca izinli sayılırlar. Beşinci fıkarda belirtilen sürenin tamamlanmasından sonra ise açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanıp kazanmadıklarına bakılmaksızın, 95 inci maddede düzenlenen izin hakkından yararlanırlar. Bu

fıkra hükmü 31/12/2020 tarihine kadar uygulanır.”

Gerekçe:

Maddenin beşinci fıkrasıyla Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması nedeniyle açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin kanunen izinli sayılmaları düzenlenmektedir. Esasen, izinli sayılan bu hükümlüler hakkında 5275 sayılı Kanun’un genel hüküm niteliğindeki 95 ve 97’nci maddesinde belirlenen “izin rejimi”nin uygulanması gerekmektedir. Ancak, uygulamada doğabilecek tereddütlerin önüne geçmek amacıyla söz konusu maddelere açıkça atıf yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, maddeye eklenen altıncı fıkrayla, Kanunla yapılan infaz sistemi değişikliklerine bağlı olarak kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan iyi hâlli bazı hükümlülerin açık ceza infaz kurumlarına gönderilebilmesine imkân tanıyan bir düzenleme yapılmaktadır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 53’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 53’üncü madde kabul edilmiştir.

54’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 54 - 5275 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) 30 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında çalıştırılmasına ilişkin düzenleme, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl sonra uygulanır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 54’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

54’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Kanun Teklifi’nin 54’üncü maddesinden sonra gelmek üzere 5275 sayılı Kanun’a aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Geçici Madde 11: “Ülke çapında salgın hastalıkların baş göstermesi halinde ise cezaevinde bulunan hasta tutukluların derhal tahliyeleri sağlanır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç gerekçeyi açıklayacak herhâlde.

Buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Şöyle açıklayayım Sayın Başkan: Şimdi, bildiğiniz üzere cezaevlerinde tam 1.334 hasta mahpus var, 65 yaş üstü olanlar var, hamile olanlar var, çocuğuyla birlikte kalanlar var. Bunlar derhâl denetimli serbestlik ilkeleri uygulanmak suretiyle tahliye edilmeli ve bunlar coronavirüse karşı risk grubunda olan kesimlerdir. Bu nedenle bunun öncelikle ele alınıp bu şekilde maddenin ihdasının sağlanmasını biz öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Bülbul

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa’nın en büyük, en önemli hükümlerinden birisi yaşam hakkıdır. Bu yaşam hakkının kullanılmasında... Biraz önce verilen önerge de yaşam hakkını açıkça ortaya koyan bir önerge, desteklenmesi gerekir. Bu hastaların cezaevinde bulunması, bu salgın nedeniyle yarın ölümler başladığı zaman bunun sorumlusu olmamak gerekir. Yaşam hakkı açısından desteklenmesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Madde ihdasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Başka önerge yok.

55’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 55 - 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından takip edilen çocuk için adli kontrol süresince rehberlik edecek bir uzman görevlendirilir ve çocuk hakkında yapılacak ihtiyaç değerlendirmesine göre iyileştirme çalışmaları yürütülür.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeyle ilgili önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 55’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Çocuğun menfaati gereği rehberlik hizmeti verecek uzmanın vasıflarının açık, tartışma ve keyfiyete yer bırakmayacak şekilde sayılması gerekir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

55’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 55’inci madde kabul

edilmiştir.

Madde ihdasına ilişkin bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 55'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

“Madde 56 – Çocuk Koruma Kanununun 21 inci maddesi tutuklama yasağı: Madde 21 - (1) Onsekiz yaşını doldurmamış çocuklar hakkında üst sınırı beş yılı aşmayan hapis cezasını gerektiren fiillerinden dolayı tutuklama kararı verilemez.” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutalım, değil mi?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, uluslararası sözleşmeler uyarınca 18 yaşına kadar her bireyin çocuk kabul edilmesi yasal bir zorunluluktur. Adalet sisteminde her daim çocuğun yüksek yararının göz önünde bulundurulması elzemdir. Bundan hareketle adalet mekanizması içerisinde her çocuğa yaşına özgü muamelelerde bulunulmasının ve çocuk adalet sistemi içinde yer alan çocuklarla ilgili verilecek kararlarda çocuğun özgürlüğünün kısıtlanmasına son çare olarak başvurulması zorunludur. Çocuk Koruma Kanunu'nda da 18 yaşına kadar her bireyin çocuk kabul edilmesinin yasal bir zorunluluk olduğu, hiçbir ayırım gözetmeden her çocuğun yaşaması, gelişmesi, yaşama katılımının sağlanması ve tüm düzenlemelerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi gerektiği, çocuk adalet sistemi içinde yer alan her çocuğa yaşına özgü muamelelerde bulunulmasının ve çocuk adalet sistemi içinde yer alan çocuklarla ilgili verilecek kararlarda çocuğun özgürlüğünün kısıtlanmasına son çare olarak başvurulması gerektiği, adalet sistemine her ne sebeple olursa olsun giren çocuğun toplumdan izole edilerek cezalandırılmasının değil, eğitici ve onarıcı bir yaklaşım sergilenerek toplum içinde toplumla bütünleşmesinin sağlanmasının yasal bir zorunluluk olduğu, başta cezaevleri olmak üzere tüm kapalı kurumların şiddet oluşmasına ortam yarattığının ve kapalı kurum yapısının çocuk adalet sisteminin felsefe ve yaklaşımına aykırılık taşıdığının, çocukların yaşadıkları hak ihlallerinin gerek çocukların yaşamında gerekse toplumda kalıcı ve telafisi çok zor izler bıraktığının göz önünde bulundurulması hususları bir arada değerlendirilerek değişiklik yapılmalıdır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Yeni madde ihdasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

56'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 56 - 3/7/2005 tarihli ve 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “maddesine” ibaresi “maddesinin üçüncü fıkrasının (b), (c), (e), (j), (k) ve (l) bentleri ile 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 56'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

56'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 56'ncı madde kabul edilmiştir.

57'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 57- 5402 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “maddesine” ibaresi “maddesinin üçüncü fıkrasının (b), (c), (e), (j), (k) ve (l) bentleri ile Çocuk Koruma Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 57'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

57'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

58'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 58- 5402 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (a) bendinin (3) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış, (c) bendinde yer alan “ve altıncı fıkrası gereğince meslek veya sanatın icrasının yasaklanması ya da sürücü belgesinin geri alınması” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (e) bendine “mahkeme,” ibaresinden sonra gelmek üzere “infaz hâkimi,” ibaresi eklenmiş ve (h) bendinde yer alan “ikinci ve üçüncü” ibaresi “ikinci, üçüncü ve dördüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 58'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

58'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

59'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 59- 5402 sayılı Kanunun 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “hâkime” ibaresi “infaz hâkimine” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 59'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

59'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 59'uncu madde kabul edilmiştir.

60'ıncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 60- 5402 sayılı Kanunun 15/A maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu izleme, rızası alınmak koşuluyla hükümlüye ait elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle de yapılabilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Söz talebi var mı?

Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bu 60'ıncı maddede diyor ya “Elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle...” Buradan kastedilen, telefona bir şey mi yüklenecek? Bunun izahatını birisi yapabilir mi bize? Nasıl olacak bu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden Sayın Daire Başkanımız açıklayabilir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Daire Başkanımız.

ADALET BAKANLIĞI CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI FATİH GÜNGÖR – Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyelerimiz bende heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, elektronik izleme sistemini ülkemizde 2012 yılından beri uygulamaktayız. Bu elektronik izleme sistemi dünyada uygulanan bir sistem. Klasik elektronik izleme cihazları ve kişiye bir kelepçe takılmak suretiyle uygulanıyor. Biz bu getirmiş olduğumuz yeni sistemde yeni bir teknoloji geliştirdik, şu anda pilot denemesini yapıyoruz. Bu kişilerin şahsi cep telefonlarına bir uygulama

yüklemek suretiyle yapılmaktadır. Kişilerin rızasına dayalı olarak bunu yapıyoruz, zorla bir uygulama yok. Mevcut klasik elektronik izlemeye göre de daha az müdahaleci ve hükümlülerin daha çok tercih ettikleri -ikisini kıyaslayınca- bir uygulamadır.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Cep telefonunu evde bırakıp çıkar giderse ne olacak?

ADALET BAKANLIĞI CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI FATİH GÜNGÖR – Teknik kısmıyla ilgili şöyle bilgi verebilirim. Şimdi, biyometrik imza dediğimiz bir proje bu. Biz buna “BİOSİS” adını veriyoruz. Sistem kişilere, kişinin de önceden bilmediği belli zaman aralıklarıyla otomatik biyometrik imza sinyalleri gönderiyor mesela; iki tane yazılım var şu anda elimizde, biri yüz doğrulama isteği gönderiyor, yüz doğrulama üzerinden çalışıyor. Sistem kişinin veya ilgili memurun bilmediği algoritmalarla yüz doğrulama isteği gönderiyor; kişi yüzünü telefona tuttuğunda gerçekten o kişi olup olmadığını analiz ediyor. İlk başta o program kişinin telefonuna yüklenirken bir referans resmi yükleniyor, böyle bir analiz yapıyoruz. Ses doğrulama da yine başka bir yazılım üzerinden çalışıyor; kişiye bir referans ses tanımlanıyor. Daha sonra, gerçekten o sesin o kişiye ait olup olmadığını sistem “check” ediyor, bu şekilde biyometrik imza dediğimiz bir yöntemle.

Şimdi, bu yöntemi biz hayata geçirdiğimizde hükümlüler açısından ciddi kolaylıklar sağlayacağını da değerlendiriyoruz. Örneğin, bugün, imza yükümlülüğü için karakola gitme zorunluluğu var bu yükümlülüklerde. Burada, karakola gitmeden bulunduğu yerden evden çünkü önemli olan kişinin orada karakolda bir iyileştirme faaliyeti yapılmıyor sadece orada olduğunu ispatlıyor kişi. Bugün, bu uygulama hayata geçtiğinde, kişi kendi bulunduğu yerden evinden de bu şekilde bulunduğu yeri ispatlayabilecek. Yani hem ucuz bir metot olması bakımından devlete kamusal açıdan faydaları var hem de yükümlüler için daha insan haklarına uygun bir metot ve pilot denememizde de diğer elektronik izlemeyle tercih hakkı sunduğumuzda hükümlülerin hemen hemen tamamına yakınının tercih ettiği bir yöntemdir Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Değişiklik teklif edilen maddeyle, teknolojiye gelişmeler doğrultusunda hükümlünün rızası alınmak kaydıyla kendisine ait elektronik cihazlar üzerinde takip yapılabilmesine imkân verilmektedir. Elektronik cihazın bakım, sevk ve idaresi kamuda olmalıdır; kişinin cihazına güven olmaz, “hack”leme ve yanıltma imkânı yüksek olabilir dolayısıyla güvenlik zafiyeti doğurma riski vardır. Bunun kamuda olması daha güvenlidir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi okuyalım.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 60’ıncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Batman

Abdullah Koç

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

60'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

60'dan sonra bir ihdas önergesi var. Onu okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 60'ıncı maddesinde düzenlenen 5042 sayılı Kanun'un 15 (a) maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Aksaray

Gerekçe

Hükümlünün şahsi cihazlarının güvenlik zafiyeti doğurma riski barındırması nedeniyle hükmün teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Düzeltiyoruz. Yalnız maddeyi oylamıştık, önergeyi kaçırdı arkadaşlar. O zaman önergeyi...

AYHAN EREL (Aksaray) – Çekiyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge çekildi. Teşekkür ediyoruz. Maddenin sıhhatine hâlel gelmemiş oldu bu şekilde.

Şimdi, 61'inci maddeyi okuyoruz.

MADDE 61- 5402 sayılı Kanunun 26ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Denetimli serbestlik tedbiri altında bulunan ve denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından muhtaç durumda olduğu tespit edilen yükümlülerin, kamuya yararlı bir işte ücretsiz çalıştırılma yükümlülüğünü yerine getirirken mutad vasıta ile yaptıkları yol giderleri müdürlük bütçesinden, işe giderleri ise çalıştırıldıkları kurum bütçesinden karşılanabilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bu son kelimesini “karşılanır” desek sanki daha uygun olacak. Keyfiyete yer bırakmadan, bu bir ihtiyaç çünkü görüldüğü kadarıyla. O yüzden “karşılanır” desek daha uygun olacağını düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Bir önerge var maddeyle ilgili, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi'nin 61'inci maddesinde geçen “karşılanabilir” ibaresinin “karşılanır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Düzenlemenin son cümlesi “karşılanır” şeklinde değiştirilerek uygulamada keyfiyete bırakılmasının önüne geçilmelidir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

61'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 62- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin yirmiikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Eşyanın değerinin hafif olması halinde verilecek cezalar yarısına kadar, pek hafif olması halinde ise üçte birine kadar indirilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maddeyle ilgili söz talep eden Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Madde metninde “eşyanın değerinin hafif olması hâlinde” diye bir kavram var, terim var. Oysa ceza hukuku terminolojisinde “eşyanın değerinin hafifliği değil, eşyanın değerinin azlığı” ifadesi kullanılmaktadır. Türk Ceza Kanunu madde 145'te de hırsızlık suçunda cezayı hafifletici sebeplerden biri olarak “eşyanın değerinin azlığı” ifadesi kullanılmaktadır. Bu kapsamda, hükmün “eşyanın değerinin azlığı” ifadesi kullanılarak yeniden düzenlenmesi terminoloji açısından uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bu eşyanın “hafif olması, pek hafif olması” çok göreceli bir kavram, farklı mahkemeler açısından farklı farklı değerlendirilebilir. Aynı hafiflikte ya da aynı değerdeki eşyalar açısından farklı kararların çıkabileceğini düşünüyoruz. O açıdan, sanki daha açıklayıcı bir hâle getirilse daha iyi olur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – “Hafif” ve “pek hafif” uygulamada nasıl değerlendiriliyor, tartışıyor mu?

Sayın Ceza Dairesi Başkanımız, “hafif” ve “pek hafif” takdir edilirken...

YARGITAY 3. CEZA DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ATALAY- Genelde eski TCK'de bu vardı. 6. ceza ve 8. ceza, özellikle bu hırsızlıktaki çalınan eşya konusunda “hafif” ve “pek hafif” olarak değerlendiriyordu. Sonradan eşyanın değer azlığı konusu geçti.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Orada da bir rakam olması lazım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Yani çok göreceli bir kavram olarak geldi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – TCK 145'inci madde: “Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak, ceza vermekten de vazgeçilebilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Hukuk fakültesi Dekanımız Muharrem Hocamız, buyurun.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu konuda son sayın milletvekilinin dediği gibi değer azlığı esas alındı. Yargıtay şöyle bir içtihat geliştirdi, o da çok tartışılmalı oldu. Dedi ki: “Daha fazlasını alabilme imkânı varken daha azını almışsa

değerin azlığı uygularım.” dedi. Sayın Başkanımız da ifade etti, 765 sayılı Kanun döneminde bu suçlara değer azlığına bakan daireler belli bir rayiç belirledi. Örneğin, bin lira civarına hafif ya da 2 bin lira yukarısına pek fahiş denilip her yıl bir değerlendirme oranı yapılyordu. Benim de kişisel kanaatim, burada “değer azlığı” ifadesi daha isabetli olur. İkincisi de kanunun diğer hükümlerini bilmiyorum, yoksa buna ilişkin bir objektif ölçüt konulursa da tereddüt ortadan kaldırılır.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Hocam.

YARGITAY 3. CEZA DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ATALAY - Herkese saygılar sunuyorum.

Kaçakçılık Dairemiz 7. Ceza Dairesi’dir. 7. Ceza Dairesi bunun “pek hafif” ve “hafif” olarak değerlendirilmesini arzu etmişler. Bu şekilde daha uygun olacağını belirlemişler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bu soruşturmada var zaten, kovuşturmayla bekliyoruz. Kaçakçılık davalarına uyguladığımda benim başımdan geçen olaylarda “hafif” ve “pek hafif” var, uyguluyor bunu 7. Ceza Dairesi. Mesela vatandaş -hiç unutmuyorum- yurt dışından gelirken birkaç takım elbiselik kumaş getirmiş. O sınırı da aştığı için Çubuk’ta havaalanında aldılar ve yargılaması yapıldı. “Pek hafif”ten ceza almış oldu. Yani bu var, 7. Ceza uyguluyor, çok da sorunlu bir konu değil.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi’nin 62’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasına arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Teklif gerekçesinde cezada adaletin sağlanmasının amaçlandığı belirtilmiştir. Eşyanın değerinin “hafif” veya “pek hafif” olarak değerlendirilmesi takdire bırakılmıştır. Dolayısıyla aynı değerde eşyalar için farkı hukuki sonuçlar doğabilecektir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi’nin 62’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Aksaray

Madde 62- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu 3’üncü maddesinin 22’nci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir: Eşyanın değerinin az olması hâlinde verilecek cezalar yarısına kadar, pek az olması hâlinde ise üçte 1’ine kadar indirilir. Yargıtay ilgili dairesi her yıl güncellenmek koşuluyla 31 Aralık tarihinde eşyanın değerinin azlığına ilişkin tarifeyi belirlemekle

yükümlüdür.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçe açıklanmıştı.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

62'nci maddeyi oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Madde ihdası var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Pardon, madde ihdası mı var?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Evet. Açıklayım mı gerekçesini?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – O zaman gerekçesini okumayalım, siz anlatın.

Madde ihdasına ilişkin bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 62'nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesi ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tufan Köse

Alpay Antmen

Çorum

Mersin

Madde- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu 3'üncü maddesinin 20'nci fıkrasında yer alan “bildirimde bulunmadan” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye sınırları içerisinde üretilen tütün hariç olmak üzere” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, gerekçeyi açıklayacak Sayın Antmen.

Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi 5607 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (20)'nci fıkrasında tütünle ilgili bir hüküm var. Tütünle ilgili olarak kaçakçılık cezası üç yıldan altı yıla kadar takdir edilmiş ama bu, özellikle yerli tütünde temmuz ayına kadar yürürlüğe girmeyecek. Bundan sonraki zamanda, bu virüs salgınına da göz önüne alarak yeni bir düzenleme yapmamız söz konusu olmayabilir. Özellikle Adıyaman ve çevresi için yerli tütünün önemini anlatmak çok kolay değil çünkü 1-2 dönümlük bir tütün tarlası bile bir ailenin bütün geçimini sağlıyor. Bu nedenle tütün, Adıyaman ve bölge için son derece önemli fakat eğer biz bu temmuzdaki maddeyi değiştirmezsek 3-5 kilo tütün yakalatan kişiler üç yıldan altı yıla kadar hapse girebilecekler. O yüzden biz... Bu arada da üretici birlikleri kurulması gerekiyordu, bunların kanunları ve mevzuatı hazır olmadığı için bunlar da kurulamayacak.

Geçen hafta sarma tütün için vergi oranı yüzde 40 olarak belirlendi ama üretici kooperatifleri hazır olmadığı için bu yürürlüğe girmeyecek gibi gözüküyor. Temmuz ayından sonra pek çok kişinin, tütün üreten vatandaşımızın yerli tütünden dolayı hapse girmemesi için bu teklifi sunarak özellikle yerli tütün konusundaki hapis cezasını ortadan kaldırmayı hedefliyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

63'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 63- 5607 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değişti-rilmiş

ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Yedinci fıkrası hariç, 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine;

a) Soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza yarı oranında,

b) Kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza üçte bir oranında,

indirilir. Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması halinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.”

“(3) İkinci fıkra hükmü, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde uygulanmaz.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Öztürk...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Evet, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nda düzenlenen suçlar bakımından kovuşturma evresinde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesine olanak sağlayan bir madde ama 7’nci fıkranın kapsam dışı bırakılması doğru değil. Eğer bu yönde bir infaz indirimi yapılıyorsa ve amaç vergi kaybını ortadan kaldırmak ve gümrüklemek ise zaten, keza mala el konmuş durumda veya imhası söz konusu.

Ayrıca, kaçakçılıkta geçmişe dönük işlem tesis edildiğinde her beyanname ayrı ayrı işlem görebiliyor, bu da tekrerrir olarak değerlendiriliyor. Bunun da istisna kapsamından çıkarılması gerekmekte diye düşünüyoruz ve ayrıca kamu görevlilerinin 5607 sayılı Kanun’un 4/(4) maddesi gereği artırma maddesinin de indirimden muaf tutulması gerekiyor diye düşünüyoruz çünkü oradaki gümrükçülerin, devlet görevlilerinin bu indirimden faydalanmasını uygun görmüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 63’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 63’üncü maddesinde düzenlenen 5607 sayılı Kanun’un 5’inci maddesinin (2)’nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Aksaray

“MADDE 63- (2) “3’üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişiye etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin 2 katı kadar parayı devlet hazinesine”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçesi açıklanan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

63’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 63’üncü madde kabul edilmiştir.

64’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 64- 5607 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde suç konusu eşyanın gümrük-lenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine ödedikleri takdirde Kanunun 5 inci maddesi-nin ikinci fıkrasının (b) bendinde bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeden faydalanabi-lir.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunun kapsamına giren suçlardan dolayı Yar-gıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalardan, 3 üncü ve 5 inci maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar, gelişle-rindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 2 önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 64’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 64’üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanun’a eklenen Geçici 12’nci maddenin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sabri Öztürk

Yusuf Başer

Mustafa Arslan

Giresun

Yozgat

Tokat

Orhan Kırçalı

Belgin Uygur

Abdullah Güler

Samsun

Balikesir

İstanbul

“(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunun kapsamına giren suçlardan dolayı kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalardan, 3 üncü ve 5 inci maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla

yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar hakkında bozma kararı verilir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalar ise gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.”

Gerekçe:

Teklifle, 5607 sayılı Kanunda yapılması öngörülen düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gerekmekte olup bu maddede uygulanacak usul belirlenmektedir. Esasen, bölge adliye mahkemesi ceza daireleri tarafından bozma kararı verileceği değerlendirilmekle birlikte uygulamada doğabilecek tereddütlerin önüne geçilmesi amacıyla bu husus açıkça düzenlenmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 64’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 64’üncü madde kabul edilmiştir.

65’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 65- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “hukuk fakültesi ve adalet meslek yüksek okulu” ibaresi “hukuk fakültesi, adalet meslek yüksek okulu veya meslek yüksekokullarının adalet veya ceza infaz ve güvenlik hizmetleri programı, lise veya meslek liselerinin adalet alanı ve ilgili mevzuat uyarınca bunlara denkliği kabul edilen program veya alan” şeklinde değiştirilmiş, madde-ye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve maddenin mevcut ikinci fıkrasına “esaslar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile sınav kurullarının oluşumu” ibaresi eklenmiştir.

“Bakanlıkça, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki görevlerin bir kısmı veya tamamının Bakanlık bünyesinde oluşturulacak sınav kurullarınca yerine getirilmesine de karar verilebilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 65’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Düzenlemenin ikinci fıkrası sözlü ve uygulamalı sınavlarla ilgili şaibe ve kadrolaşmaların önünü açmamak adına teklif metninden çıkarılmalıdır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

65’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 65’inci madde kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 65’inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif

ederiz.

Ayşe Acar Başaran
Batman

Abdullah Koç
Ağrı

MADDE 65: 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’nu yürürlükten kaldırmıştır.

Gerekçe:

3713 sayılı Kanun’da düzenlenen hiçbir terör suçu 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda yaptırımsız bırakılmış değildir. Yine, 3713 sayılı Kanun’da düzenlenen özel soruşturma usulleri zaten 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nda düzenlenmiş bulunmaktadır. Ayrıca terörle mücadele için gerekli yetki ve imkânlar 4/7/1934 tarihli 2559 Polis, Vazife ve Salahiyet Kanunu’nda yer almaktadır. 3713 sayılı Kanun’da düzenlenen özel infaz rejimi gerek Türk Ceza Kanunu’nda gerekse 5275 sayılı Ceza Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’da hüküm altına alınmıştır. Adı geçen temel kanunlarda değişiklik yapılarak temel hak ve özgürlükleri engelleyici hükümlerin çıkarılması gerekirken hak ihlallerine konu hükümlerin pekişmesi amacıyla çıkarılan bu yasa hukukun genel ilkelerine ve insan hak ve özgürlüklerine açıkça aykırıdır. Buradan hareketle mükerrer bir ceza uygulaması yaratan terörle mücadele kanunu içerisinde yer alan hiçbir hüküm saklı tutulmaksızın yasa tümüyle lağvedilmelidir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

66’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 66- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 17nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, süreli hapis cezaları bakımından düzenlenen koşullu salıverilme oranı, dörtte üç olarak uygulanır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Madde üzerinde konuşma talebi var.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi bu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’unun 107’nci maddesi koşullu salıvermeye ilişkin hükümleri düzenlemiş; infazda eşitlik ilkesi göz ardı edilerek bazı suçlarda 2/3 bazı suçlarda ise 3/4 oranında bir indirimle gidilmiştir. Cezada infaz adaletinin sağlanması açısından ve eşitliğin sağlanması açısından, bu eşitsizliğin giderilmesi ve özellikle infazda adalet ilkesinin sağlanması açısından önerimiz söz konusudur.

Bu çerçevede değerlendirilmesini talep ediyoruz.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2762) esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 66’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Kanun’un 5’inci ve 17’nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gerekçe açıklanmıştır.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

66'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 66'ncı madde kabul edilmiştir.

67'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 67- 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna İlişkin Bazı Mali Hükümlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hükümlülere” ibaresi “hükümlü ve tutuklulara” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “çalışma yapan” ibaresinden sonra gelmek üzere “hükümlü, tutuklu,” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“İşyurtlarının yıllık bilançolarında tahakkuk edecek her türlü faaliyet dışı gelirleri ve faizler hariç olmak üzere karlarının % 25'ini aşmamak üzere;

a) İşyurtlarında merkezde ve işyurdu müdürlüğünde görevli personel, işçi ve hükümlüler ile tutuklulara, yıllık net ücretinin % 50'sini geçmemek üzere memur maaş katsayısının (10.000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktara kadar ve çalıştıkları süre ile yaptıkları işin özellik ve güçlüğüne göre,

b) İşyurdu faaliyetlerinde çalışmayıp sözleşmeli olarak çalışanlar da dahil olmak üzere fiilen ceza infaz kurumlarında çalışan personele, yıllık net ücretinin % 10'unu geçmemek üzere memur maaş katsayısının, (4.000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktara kadar ve çalıştıkları süreye göre,

İşyurtları Yüksek Kurulu Kararı ile kar payı ödenebilir. Ödemeler, çalışmayıp takip eden bütçe yılında ve bir defada yapılır.”

“Üstün gayret ve başarı gösteren işyurdu çalışanları ile tutuklu ve hükümlülere, sözleşmeli olarak çalışanlar da dahil olmak üzere ceza infaz kurumunda çalışan personele İşyurtları Yüksek Kurulu kararı ile kar payı ödeme tavanının yüzde otuzuna kadar teşvik ödemesi yapılabilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/2762 esas sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 67'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Koç

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Kanun yapma tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde 67’yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 67’nci madde kabul edilmiştir. 68’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 68- 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, son kez söz almak istedim. Kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Tabii, çok hassas bir konu olduğunu ifade ettik, düşüncelerimizi ifade ettik. Burada, Genel Kurul aşamasında düzeltilmesi gereken hususların altını çizdik. Bunlara özenli davranılmasını, dikkatle değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz bu fikirlerin.

Burada, bir konunun altını özellikle çizmek istiyorum. Türkiye eğer kendi Anayasa’sında yer alan hukuk devleti ilkesine, insan haklarına duyarlı bir devlet olduğu ilkesine sahip çıkacaksa çıkardığı yasalarla sahip çıkacak. Bunu da bizler sağlayacağız. Sağlık hakkı bir devletin en önemli yükümlülüğü. İnsan haklarının ilk maddesi de yaşam hakkıdır. Dolayısıyla burada yaşam hakkını önceleyecek içinde bulunduğumuz salgının, pandeminin önemi doğrultusunda mümkün mertebe tutuk incelemeleriyle ilgili bir yapıcı, akılcı bir çözümün Genel Kurul aşamasında bulunması gerektiğini düşünüyorum. Bu tasarı bu hâliyle yetersizdir, bunun kamu vicdanını tatmin edecek şekilde genişletilmesi taraftarıyız.

Şunun da özellikle bir kez daha altını çizmek istiyorum: Bizim amacımız, ana hedef ve kalıcı çözüm adil yargılanma hakkının tesisi olacaktır. Dolayısıyla bununla ilgili Türkiye’nin çok eksikliği var, bunları tamamlamak lazım. Ceza indirimi veya af, bunlar konjonktürel çözümler. Asıl hedefin adil yargılanma hakkını tesis etmek olması lazım. Bu konuda, maalesef, geriye gittiğimiz de çok alan var. Mesela geçtiğimiz günlerde çıkartılan bir yönetmelik var, Cumhurbaşkanı kararıyla açıklanan. O yönetmelik burada çıkan kanunlardan neredeyse çok daha kapsamlı, adı yönetmelik olarak geçiyor. Orada Avukatlık Kanunu’nda birçok maddenin ihlal edildiğini, özellikle adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ilkesine darbe vuracak, avukatın müvekkiliyle olan yazışmalarının cezaevinde kontrolüne kadar, duruşma hazırlığının kontrolüne kadar, evraklarının kontrolüne kadar gidecek bir düzenleme çıktı. Mutlak bir hukuksuzluk, Türkiye’nin gerek cezaevindeki gerek mahkemelerdeki uygulamalarıyla silahların eşitliği ilkesine uygun davranması lazım. Bu konuda özellikle savunma bakımından, avukatlar açısından ciddi bir geriye gidiş var, bunun düzeltilmesi lazım.

Dolayısıyla önümüzdeki hafta, Genel Kurul aşamasına geldiğinde kapsamı doğrultusunda konuştuğumuz çerçevede genişletilmesi gerektiğini düşünüyorum. Önümüzdeki haftanın temel konusu da bu olmalı. Mümkün mertebe kamu vicdanını tatmin edecek ve bütün partilerin hassasiyetlerini ortak bir noktada eritecek bir çözümle bu işin altından çıkmak gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Başaran.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben de son birkaç cümle söyleyeyim çünkü artık biz maddeler üzerinde de konuşmayacağız. Bitiyor zaten görüşmeler, bitti hatta.

Başından beri ifade ettiklerimizi genel bir toparlamayla ifade edelim. Bu hâliyle kanun teklifi, ne toplumsal beklentiyi ne gerçekten kamu vicdanını yeterince tatmin edecek bir kanun teklifi olarak geçmedi. Biz, düşüncelerimizi ifade ettik, görüşlerimizi ifade ettik; yer yer eleştirilerimizi sunduk,

katkımızı sunmaya çalıştık. Bu kanun teklifi herkesi kapsayacak bir kanun teklifi olsun, infazda adaleti gerçekten sağlayabilelim. Bu corona virüs günlerinde gerçekten beklentiyi karşılayabilelim diye görüşlerimizi, düşüncelerimizi ifade ettik. Şimdi birkaç gün var, bu Komisyonda böyle geçti diye böyle Genel Kurula gelmemesini bekliyoruz. Gerçekten, görüşlerimizi, önerilerimizi “Muhalefet söyledi, biz yapmayalım.” diye değil, hani burada ne kadar çok ortaklaşabiliriz, bu hassasiyetleri ne kadar birleştirebiliriz; kişisel hassasiyetlerimizi, parti hassasiyetlerimizi bir tarafa bırakıp gerçekten yaşam hakkı çerçevesinde nasıl davranabiliriz diye bence biraz daha düşünülmesi gereken, Genel Kurula daha sağlıklı, daha kapsayıcı, daha kamu vicdanına da hitap edecek bir kanun teklifinin gelmesini de biz de temenni ediyoruz, bekliyoruz. O açıdan görüş ifadelerimizi sunduk. Zaten muhalefet şerhimizde de bunları detaylı yazılı hâliyle de vereceğiz önerilerimizi. Daha önce de bugün içerisinde de söyledik. Dediğim gibi umarım, Genel Kurula bu hâliyle değil, bizim önerilerimizin de en azından en hayati tarafının dinlendiği şekilde gelir ve biz Genel Kurul aşamasında daha ortaklaşa bir biçimde bu kanunu teklifini geçirip işte bu bekleyen, bize de tek tek yazan insanlara da böylece daha rahat, gönül rahatlığıyla cevap vermiş oluruz.

Teşekkürler herkese.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli kurul üyeleri; gerçekten çok yoğun bir çalışma oldu bugün. Dolayısıyla gerek üniversitedeki hocamıza gerekse uygulayıcılara da ayrıca teşekkür etmek lazım çünkü yoğun bir çalışma sergiledik. Fakat hemen şunu belirtelim ki bu Komisyon sürecinde gerçekten herkes bir şekilde katkı sunmaya çalıştı fakat bizim hâlâ beklentimiz şu doğrultudadır: Bizim Türkiye’nin bir barış ortamına, Türkiye’nin bir uzlaşmaya, Türkiye’nin -biz özellikle defaatle de dile getirdik- bu zor günlerde birlikte, toplumsal bir uzlaşmayla, toplumsal bir dayanışmayla ancak bu zor günleri geride bırakabileceğimize inancımız var. Dolayısıyla özellikle bu eşitlikçi olmayan bir teklifte Genel Kurula giderken bu süreçte bizim yapmış olduğumuz eleştirilerin, bizim yapmış olduğumuz önerilerin de dikkate alınması ve en azından hâlâ bu saatte bile uyumamış, bizden haber bekleyen milyonlarca insan var... Cezaevleri gerçekten şu anda risk altında. Dolayısıyla bu çerçevede, en azından Genel Kurulda birçok insanın cezaevinden bu tehlikeden uzaklaşması ve ortak sayılabilecek oranda yeni bir yasanın çıkarılması yönünde bizim hâlâ umudumuz var, hâlâ beklentimiz var. Bu yönde umudumuz o ki: Daha eşitlikçi, daha toplumsal uzlaşmayı da sağlayacak nitelikte bir yasanın çıkarılmasıdır. Bizim temel hedefimiz, gerçek anlamda yaşama hakkıdır, insanların sağlığıdır. Buna dikkat edilmesi ve düzenlemede buna ilişkin önerilerin muhakkak yer alması gerektiğini burada belirtiyoruz.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarımız; dün cuma günü saat 11.00’den şu aşamaya kadar on sekiz saati geçti. Herkese teşekkür ediyoruz. Yoğun bir çalışma oldu. Zor bir konuyu ümit ediyorum ki önemli bir kısmını ciddi bir mutabakatla bir noktaya getirdik. Genel Kurulda da inşallah, Sayın Genel Başkanlarımızın da destekleriyle belki ilave konularda bir şey olabilir. Yani “olur” demeyi arzu eder insan ama takdir edersiniz ki bunların da her birisi bir konuşma ve müzakere çerçevesinde yapılabilecek işler. İnsanlar bizden bu kanunu bekliyor, cezaevindeki insanlar bu kanunu bekliyor, dışarıdakiler bu kanunu bekliyor. Bir an önce bu

kanun teklifinin de Genel Kurulumuzdan geçmesini ve cezaevindeki insanların ıslah olup dışarı çıkmış olması ve içerideki insanların da rahatlaması, suçun mağdurlarının da bu sürece katkı vermesi için dua ediyoruz, temenni ediyoruz. Ülkemizin ve bütün dünyanın şu sıkıntılı süreçten çıkması en büyük duamız. Bir de on sekiz saatir çalıştığımız gibi, hiç durmadan çalışan sağlıkçılar ve hudut boylarında elleri tetikte nöbet tutan askerlerimiz var, onlara da Allah sağlık, sıhhat, afiyet versin diyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri ve milletvekilleri; biz de günün bu saatine kadar çok uzun görüşme sürecinden sonra netice itibarıyla ülkemiz açısından, memleketimiz açısından büyük bir ihtiyaç olarak değerlendirdiğimiz infaz paketini Komisyonunda görüşmüş olduk. Bu konuda burada emeği geçen bütün katılımcılara, bütün milletvekillerimize ben de teşekkür ediyorum. İnşallah, bu görüşmüş olduğumuz kanun teklifi Genel Kurulda da layıkveçhile görüşülür ve en kısa zamanda ihtiyaç duyulan düzenleme yasalaşarak neticelerini doğurur diyoruz. Bu süreç ve ortaya çıkan salgın hastalık inşallah, tez zamanda ülkemizden de dünyadan da gider, yok olur. Bunun için de gereken çalışmaların yapılmasını ve bu konuda mücadele eden bütün unsurlarımızı, bütün insanlarımızı ve insanlığı bu noktada ben tekrar saygıyla burada anmak istiyorum. İnşallah Genel Kurul sürecinde de... Oldukça da hassas birtakım düşünceler ile hassasiyetler göz önüne alınarak hazırlanmış olan bu kanun teklifi inşallah memleketimize hayırlar getirir diyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederim Sayın Bülbül.

Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli üyeler; uzun zamandan beri hazırlık ve çalışması devam eden infaz kanun teklifinin Komisyon aşamasını tamamlamış bulunuyoruz. Biz giriş aşamasında da ayrıntılı bir şekilde sınırlarını da çizerek gerekçesini, amacını, hedefini paylaştık ve bütün katılımcılar görüş, düşünce ve önerilerini de sundular. Giriş kısmında bahsettiğimiz bir hadise vardı, ben özellikle üzerine vurgu yaparak ifade etmeye çalıştım. Bu, netice itibarıyla penoloji yani infaz yasasıyla ilgili, özünde infaz olan bir düzenleme. Ancak siyasi parti gruplarına da yapmış olduğumuz ziyaretlerde ve evvelki gün de bütün siyasi parti gruplarından katılımcılarla bir araya geldiğimiz toplantıda da ele aldık ve orada da vurguladık. Tabii, bizim, ceza hukukumuzla ilişkin yapacak işimiz çok. Biraz önce Sayın Dekanımız da ifade etti, buradaki bütün konuşmacılar da ifade etti; bizim hem Ceza Kanunu'nu hem ceza yargılamasını ve ceza infaz kanununu içine alan mutlaka çok daha farklı çalışmaların yapılması da gerekiyor. O grup ziyaretlerinde de ifade edildiği üzere, sadece infazla ilgili teklifler değil, maddi ceza hukukuyla ilgili teklifler de oldu; gerek Ceza Kanunu, TMK ve diğer ceza düzenlemeleriyle ilgili ve yine ceza yargılaması hukukuyla ilgili de teklifler oldu. Ancak bilinmelidir ki bu hem bir infaz düzenlemesi hem de yaşadığımız salgın sebebiyle ivediliği, aciliyeti olan bir düzenleme. Bu bağlamda, bugün belki yorularak tamamlamış olduk ancak diğer ceza yargılaması –biraz önce Sayın Zeynel Emre'nin de ifade ettiği- ve yine maddi ceza hukukuyla ilgili ifade edilen diğer konularla ilgili de zaten grubumuz her zaman çalışmalara açıktır. Ülkemizin “de lege ferenda” olması gereken ideal hukuka yaklaşması için siyasi partilerin siyasi istismardan uzak bir şekilde bu tür yasal düzenlemelere destek vermesi gerektiğine inanıyoruz. Yapılan çalışmaların ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyoruz.

Salgın hastalıkla mücadelede de ceza infaz kurumlarına acilen rahatlık sağlaması temennisindeyiz.

Tekrar herkese teşekkür ediyor, hayırlı akşamlar diliyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Özkan.

Sayın Ayhan Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Uzun süren bir çalışma sonrasında infaz yasası olarak bilinen, kamuoyunca da af veya yargı paketi olarak adlandırılan paketin sonuna gelmiş bulunmaktayız. Burada emeği geçen başta Komisyon üyeleri olmak üzere bugün bu toplantıda bizleri aydınlatan çok değerli Hocamıza, Daire Başkanımıza, Genel Müdürrümüze, İnfaz Savcımıza ve diğer bürokratlara ben teşekkür ediyorum; eksikleri olabilir, toplumun beklentilerine inşallah cevap verir.

Ben, bu yasanın milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. Başkanımıza ve yanında çalışan arkadaşlarımıza da hoşgörülerinden dolayı teşekkür ediyorum. Bu saate kadar bize hizmet eden Meclis personeline de ayrıca teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Evet, daha 3 maddemiz var. Ben de bütün Komisyon üyelerimize, Komisyonumuza davet ettiğimiz Yargıtayımıza, Hukuk Fakültesinden Değerli Hocamıza, Barolar Birliği temsilcimize, Adalet Bakanlığımızın değerli temsilcilerine, bürokratlarına, Komisyon çalışanlarına ve çok değerli Meclis çalışanlarımıza, basın mensuplarımıza, herkese çok çok teşekkür ediyoruz. 2005 yılından bu yana ilk kez, bu kadar köklü bir değişikliği on sekiz saati aşkın bir süre kesintisiz çalışma yaparak gerçekleştirdik. Komisyon çalışmasını tamamlamış bulunuyoruz.

Milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, ceza adaletinin sağlanmasına vesile olmasını diliyorum. Tabii, Covid-19 tehdidi nedeniyle, onun altındaki stresle belki sürçülisan etmiş olabiliriz, o nedenle affola diyoruz.

Şimdi, 68'inci maddeyi okuduk ama oylamadık.

68'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 68'inci madde kabul edilmiştir.

69'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 69- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 69'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

70'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 70- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 70'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avukatlar Günü geliyor, avukatlarımızın günü de kutlu olsun burada son anda aklımıza geldi.

Kanun Teklifi'nin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kanun Teklifi kabul edilmiştir.

Redaksiyon yetkisi talep ediyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcüler kimler teklif edildi?

Mustafa Arslan, Tokat; Emine Yavuz Gözgeç, Bursa; Abdullah Güler, İstanbul; Orhan Kırçalı, Samsun; Halil Öztürk, Kırıkkale.

İsmi okunan arkadaşlarımızın özel sözcü olarak kabul edilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 Nisan 2020 Pazartesi saat 12.00'ye kadar muhalefet şerhini bekliyoruz.

Hepinize çok çok teşekkür ediyoruz. Sağlıklı günler diliyoruz.

Kapanma Saati: 05.14

